

සිංහල ගුරු පරපුරක් ම ලියූ

විචාර/රචනා

10-11 ශ්‍රේණි සඳහා

ප්‍රශ්නෝත්තර සංග්‍රහය

විසර්ජිත සර්

දේශක :-

රාජකීය පණ්ඩිත (ප්‍රාචීන මධ්‍ය අවසානය)

B:A (Sinhala) sp: M.A: ධර්මාචාර්ය

දහම්ගුරු ඩිප්ලෝමා බුද්ධ ධර්මය (විශේෂ) ඩිප්ලෝමා

අභිධර්මය විශාරද ජාතික පාසල් මහ පිරිවෙණ්

සිංහල හා පාලි භාෂා දේශක/ ලේඛක

පටුන

01. සතර කන් මන්ත්‍රණය
02. ගුත්තිල චේණානද
03. භානා හීය පානා අඬ හැරෙන්නේ දැනේ
04. බැද්දේගම
05. මුනි සිරිපා සිඹිමින්නේ
06. ගංගාවේ සංගීතය
07. ලෙන අතහැර යෑම

08. අඟුල්මල් දමනය
09. උග්ගසේන නම් සිටුපුත්තූගේ වස්තුව
10. කැරගලය වැජඹෙයි මේ ලෙසින් සිට
11. මග විසිතුරු
12. කුරහන් ඉසිමුව කළුවර බලාලා
13. අපට වැසිකිළියක්
14. දියමන්ති මාලය
15. දූතේ කරගැට සිඹ සනසන්නට
16. වස්සානය

කිංහල ගුරු ප්‍රසාද කුමාරය

පරිගණක අකුරු සැකසුම
SR PRINTING - MIRIGAMA
0718746956/0766010474

විවාර ප්‍රශ්න යොමු වන ආකාරය

ඔබට සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයේ දී ලැබෙන සිංහල භාෂාව සහ සාහිත්‍යය ප්‍රශ්න පත්‍රයේ සම්පූර්ණ කොටස් 03 ක් වේ. එහි 03 වන කොටස ට ඔබ පිළිතුරු සැපයිය යුත්තේ කෙසේ දැයි පහත වේ.

- ❖ මුළු ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු ලිවිය යුතු ය.
- ❖ 01,02,03,04 යන ප්‍රශ්න වලටත් 05,06,07 ප්‍රශ්න වලින් එකක් තෝරාගෙන පිළිතුරු ලිවිය යුතු ය.
- ❖ මෙම 03 වන කොටස සඳහා මුළු ලකුණු ප්‍රමාණය ලකුණු 80 කි.

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

01 ප්‍රශ්නය	ලකුණු	02 × 10	(20)
02 ප්‍රශ්නය	ලකුණු	04 × 05	(20)
03 හා 04 ප්‍රශ්න වලට	ලකුණු	15 × 02	(30)
05,06,07 ප්‍රශ්න වලින් එකකට	ලකුණු		(10)
<u>මුළු ලකුණු 80</u>			

ප්‍රශ්න අංක 03 සිට 07 දක්වා විවාර ප්‍රශ්න වේ. අද අප කතා කරන්නේ එම ප්‍රශ්න සම්බන්ධයෙන් ය. ඉහත ලකුණු දීමේ පුවරුව දෙස බලන්න. එහි 03 වන හා 04 වන විවාර ප්‍රශ්න වලට මුළු ලකුණු 30ක් ලැබේ. 03 වන කොටසේ වැඩිම ලකුණු ලැබෙන්නේ ද එම ප්‍රශ්න දෙකට ය. එමෙන් ම ඒවා අනිවාර්යයෙන් ලිවිය යුතු ප්‍රශ්න ද වේ. 05,06,07 ප්‍රශ්න වලින් තෝරා ගන්නා එක් ප්‍රශ්නයට ද ලකුණු 10ක් ලැබේ. ඒ අනුව ඔබ ලියන විවාර ප්‍රශ්න 03 ට ම මුළු ලකුණු 40ක් ලැබේ. ඒ නිසා විවාර ලිවීම ගැන ඔබ මනා අවබෝධයක් සහිත වීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මන් ද ඔබට එම විවාර ප්‍රශ්න මගහැර විභාගය සමත් විය නොහැක.

විවාර ප්‍රශ්නයක් නිවැරදි ව හඳුනා ගමු පිළිතුරු ලියමු.

විවාර ප්‍රශ්නයක් හඳුනා ගැනීමේ දී හා පිළිතුරු ලිවීමේ දී මුලින් ම කළ යුත්තේ ප්‍රශ්නය හොඳින් කියවා අවබෝධයක් ගත යුතු ය.තවත් කරුණක් ලෙස ප්‍රශ්න යොමුවන ආකෘති ගැන අවබෝධයක් තිබීම ප්‍රධාන වේ.පහතින් එලෙස විවාර පැන යොමු වන ආකෘති කීපයක් සහ ඒවාට පිළිතුරු ලියන ක්‍රම දක්වා ඇත.විවාර ප්‍රශ්න යොමු වන ආකෘතීන් කීපයක් ම ඇත.2016 සිට නව විෂය නිර්දේශයට අනුව පැවත් වූ විභාගයන් කීපයේ දී ම සාහිත්‍යය විවාර ප්‍රශ්න යොමු වන පොදු ආකෘතීන් දැක් ගත හැකි ය.

- 03 හා 04 ප්‍රශ්න වල දී ඔබට එක ම ප්‍රශ්නය අනු කොටස් දෙකක් සමඟින් විමසා තිබේ.එමෙන් ම “නැතහොත්” ලෙස තවත් ප්‍රශ්නයක් එයට සම්බන්ධ කොට ඇත.එහි ද අනු කොටස් දෙකක් ඇත.ඔබට කැමති පහසු ප්‍රශ්නයක් එමඟින් තෝරාගෙන ලිවිය හැකි ය.03,04 ප්‍රශ්න බොහෝ විට ගද්‍ය පද්‍ය නාට්‍ය යන සාහිත්‍යය කොටස් තුනෙන් ම ලැබෙනු ඇත.පහත බලන්න.

- i. උපයක්ත භාෂා ඊතිය
- ii. යෝග්‍ය උපමා භාවිතය

උම්මග්ග ජාතකයේ සාර්ථකත්වයට හේතු වී ඇත.විමසන්න.
නැතහොත්,

- i. දාරක ස්තෝතය සහ
- ii. ස්වාමී හක්තිය

අතර දෝලනය වන වර්තයක් වශයෙන් සුප්පා දේවියගේ වර්තය නිරූපණය කර ඇති ආකාරය සිංහබාහු නාට්‍යයේ නිර්දේශිත කොටස ඇසුරෙන් සාකච්ඡා කරන්න.

මෙම ප්‍රශ්න දෙකෙන් කැමති එකක් මුලින් තෝරා ගන්න.ඉන් පසු රෝම ඉලක්කමෙන් දක්වා ඇති එක් කරුණකට උදාහරණ දෙක බැගින් වන සේ ලිවිය යුතු ය.ලියන විට රෝම ඉලක්කම යොදා වෙන වෙනම අනු කොටස් දෙක විග්‍රහ කිරීම අවශ්‍ය වේ.විවාරය ලියන ආකාර ගැන අප පසුව විමසමු.බොහෝ විට 03,04 ප්‍රශ්න සැකසෙන්නේ උක්ත සඳහන් කළ ආකෘතියට ම වේ.ඒ පිළිබඳ නැවත නැවත කියවා අවබෝධ කොට ගනු මැනවි.

- විවාර ප්‍රශ්න යොමු වන තවත් ආකෘතියක් හඳුනා ගමු.
- උපමා භාවිතයත් ,වර්ණනා චාතුර්යය නිසා ගුත්තිල කාව්‍ය අලංකාර වූ අයුරු විමසන්න.
මෙකී ප්‍රශ්නය තනි ප්‍රශ්නයක් සේ පෙනුන ද එහි ද අංශ දෙකක් දක්වා ඇත.යටින් ඉරි ඇඳ ඇත්තේ එකී අංශ දෙකට ය.ඒ අනුව මෙවැනි ප්‍රශ්න වලට ද පිළිතුරු ලිවීමේ දී එක් අංශයකට උදාහරණ දෙක බැගින් දක්වමින් ලිවිය යුතු ය.මේ ආකෘතිය අනුව තව ම සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයට ප්‍රශ්නයක් යොමු වී නැත.නමුත් ඉදිරියේ දී යොමු උවහොත් මේ ආකාරයට පිළිතුරු සැපයීමට සිතියේ තබා ගන්න.
- පහත ආකාරය 05,06,07 ප්‍රශ්න වලදී දක්නට ලැබෙන ආකෘතියක් වේ.
- පුද්ගල වර්ත සංවර්ධනයෙහි ලා ජාතික නොට්ටේල පද්‍ය පංතියෙන් නිරූපිත අදහස් උපයෝගී කර ගත හැකි ආකාරය විස්තර කරන්න.

මෙය සෘජු ව එක් අංශයක් අරඹයා අසන විචාර ප්‍රශ්නයකි. මෙවැනි ප්‍රශ්න වලට උදාහරණ 03 ක් අනිවාර්යයෙන් සැපයිය යුතු වේ.

ඒ අනුව ඔබට විචාර ප්‍රශ්න ආකෘති තුනක් ඉදිරිපත් කොට ඒවාට පිළිතුරු ලියන අයුරු ද උදාහරණ කොපණ අවශ්‍ය වන්නේ ද යන්න ඉහතින් දක්වා ඇත. නැවත හොඳින් බලා ඒවා අවබෝධ කරගන්න.

විචාර ප්‍රශ්නයක් හඳුනා ගැනීමේ දී හා පිළිතුරු ලිවීමේ දී තවත් විශේෂම කරුණු කීපයක්

ඔබට ලැබෙන විචාර ප්‍රශ්න හොඳින් විමසූ පසු ප්‍රශ්නයේ අග කොටස තුළ ඔබ පිළිතුරු තුළ කරුණු ඉදිරිපත් කළ යුතු සීමාවන් දක්වා ඇත. පහත බලන්න.

- සාකච්ඡා කරන්න
- විස්තර කරන්න
- විමසන්න

මේ ආකාරයෙන් ප්‍රශ්නයේ අග පවසා ඇතොත් ඔබට ප්‍රශ්නය මගින් අසන දෙයට පක්ෂව සහ විපක්ෂව වුව ද කරුණු ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

- සනාථ කරන්න
- තහවුරු කරන්න
- පක්ෂව කරුණු ඉදිරිපත් කරන්න

මේ ආකාරයෙන් ප්‍රශ්නයේ අග කියා ඇත්නම් ප්‍රශ්නයෙන් අසන ප්‍රකාශය, නිගමන නිවැරදි හා සාධාරණ බව කීමට පමණක් කරුණු ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. පිළිතුරු ලිවීමට නිවැරදි ව කරුණු සංවිධානාත්මක කර ගැනීම උදෙසා මේ සියල්ල හොඳින් අවබෝධ කර ගත යුතු ය.

මේ ටිකත් මතක තියා ගන්න...

- විචාරයේ දී ඔබේ “ප්‍රකාශනය, ඇගයීම, භාවිත හැකියාව, විචාර හැකියාව රසවින්දනය” ආදී අංශ පිළිබඳ විමසා ලකුණු ලබා දෙනු ඇත. එමෙන් ම පැහැදිලි අත් අකුරු ලිවීම, නිවැරදි අක්ෂර වින්‍යාසය, විරාම ලක්ෂණ ජේද බෙදීම් ආදිය ගැන ද සැලකිලිමත් වන්න.
- 2106 සිට ක්‍රියාත්මක වන නව විෂය නිර්දේශය අනුව විචාරයක වචන ප්‍රමාණ 150-200 අතර විය යුතු ය.
- ප්‍රශ්නට අදාළ පිළිතුරු ලිවීමට පෙර ඔබට පාඩමෙන් අවශ්‍ය උදාහරණ, වැදගත් කරුණු වෙත ම කටු සටහනක් සේ ලියා තබා ගන්න.
- උදාහරණ උපුටා දැක්වීමේ දී උඩු කොමා භාවිතා කරන්න.
- උපුටා ගන්නා උදාහරණය ගද්‍ය පාඨයක්, කවියක්, දෙබසක්, වර්ණනාවක් ආදී මේ කුමක් උවත් එය පාඩමේ ඇති අයුරින් ම නිවැරදි ව ලියා තිබිය යුතු ය. අකුරු හෝ වචන අඩු වී ඇත්නම් උපරිම ලකුණු නොලැබේ.
- උපුටා දක්වන උදාහරණ ඔබ ලියනා ජේදයට ම සම්බන්ධ නොකර වෙනම ලියා දක්වන්න. අවමය රූලක් අනුගමනය ලියන්න.
- ප්‍රශ්නයෙන් විමසන කරුණු සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය උදාහරණ ම තෝරා ගන්න.

ලිවීමට පටන් ගමු...

- 03 ,04 ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු ලිවීමේ දී..

ඔබට මෙම ප්‍රශ්නය විභාගයේ දී ඉදිරි පත් වී ඇතැයි සිතන්න.

i. ශබ්ද රසයන්

ii. අර්ථ රසයන්

හේතුවෙන් ගුත්තිල කාව්‍ය රසවත් වී ඇත.එක් කරුණකට උදාහරණ දෙක බැගින් දෙමින් විමසන්න.

දැන් ඔබ මෙම විචාර ප්‍රශ්නයට ප්‍රවේශ වීමේ මුල් ඡේදය සඳා ගත යුතු ය.එහි දී ඔබ ගුත්තිල කාව්‍ය ගැන දන්නා සියල්ල ලිවීමට නොයන්න.පහත බලන්න.

ශ්‍රී ලාංකික සාහිත්‍ය ඉතිහාසයේ රමණීය කාව්‍ය කෘතියක් ලෙස වෘත්තෘවේ හිමියන්ගේ ගුත්තිල කාව්‍ය හුවා දැක්විය හැක.එය 6 වන පැරකුම් රජු සමයේ කෝට්ටේ යුගයේ ලියන ලද අතර සලාවත ජයපාල මැතිදුන් මේ සදහා ආරාධනා කළ බව ඉතිහාසයේ සදහන් වේ.සම්පූර්ණ පද්‍ය 511 කින් සමවිත වන අතර ගුත්තිල කාව්‍ය රසවත් වීමෙහි ලා ශබ්ද රසයන් අර්ථ රසයන් මනාව සුසංයෝග වී ඇති අයුරු විමසා බලමු.

මෙම ඡේදය හොඳින් කියවා බලන්න මෙහි අනවශ්‍ය කරුණු කියා නැත.අවශ්‍ය ම කරුණු සැකෙවින් දක්වා ප්‍රශ්නයට ඉක්මණින් පිවිස ඇත.මින් පසු ඔබ මුලින් ශබ්ද රස මැවෙන ආකාරය ගුත්තිල කාව්‍ය ඇසුරෙන් උදාහරණ දෙකක් ගෙන පැහැදිලි කරන්න.උපුටා ගන්නා උදාහරණ ප්‍රශ්නය සමග සම්බන්ධ කිරීම අනිවාර්ය වේ.

“දිය දිය ගොස පළ කෙරෙමි	සපැමිණි
ගිය ගිය තැන ඉස්වා රන් මුතු	මිණි
ගිය ගිය දිය නද එන මෙන් ගෙන	මිණි
සිය සිය ගුණයෙන් වෙණ නද	නික්මිණි”

උක්ත කවිය මගින් වෘත්තෘවේ හිමි සිය පද්‍යයේ රස මැවීමට ශබ්ද රස උපද්‍රවාගත් අයුරු දිස් වේ.ශබ්ද රස මැවීමේ ප්‍රධාන ක්‍රමක් වශයෙන් අනුප්‍රාසවත් පද භාවිතය දැකිය හැකි ය.මෙහි දිය දිය,සිය සිය,ගිය ගිය වැනි පද අනුප්‍රාසවත් පද වේ.එක සමාන ශබ්ද දෙකක් එක ළඟ උච්චාරණය වීමෙන් අනුප්‍රාසය ගොඩ නැගෙන අතර ඉන් අයුරු ශබ්ද රස ජනිත වේ.එමෙන් ම මෙහි මුල අග එළිසමය භාවිතා කිරීමෙන් ද ශබ්ද රස නිර්මාණය වී ඇත.මේ කවියේ සෑම පද පේළියක ම අවසාන අකුර ශ්‍රී වේ.එමෙන් සෑම පද පේළියක ම මුල කොටසේ ද ය අකුරු දෙකක් යෙදී ඇත.මෙය අප එළිසමය ලෙස හඳුන්වන අතර එයින් සිදු වන්නේ ද ශබ්ද රස ඇතිවීම යි.මෙලෙස අනුප්‍රාසයත්,එළිසමයත් දෙක ම මගින් ශබ්ද රස කුළු ගන්වා තම කාව්‍ය රසවත් කරගැනීමට වෘත්තෘවේ හිමියන් කටයුතු කර ඇත.(මෙහි එක් උදාහරණයක් පමණක් දක්වා ඇත)

මේ ආකාරයට ඔබ කරන පැහැදිලි කිරීම් ප්‍රශ්නය සමග සම්බන්ධ කිරීමට වග බලාගන්න.පසුව අර්ථ රසය මැවෙන ආකාරය ද මේ ලෙස උදාහරණ දෙකක් ගෙන පැහැදිලි කරන්න.අවසාන ඡේදය ද ඉතා ම හොඳ නිමාවක් ලැබෙන පරිදි ලියා දක්වන්න.

ඉහතින් ඉදිරිපත් කළ කරුණු අනුව ශබ්ද රසයන් අර්ථ රසයන් හේතුවෙන් ගුත්තිල කාව්‍ය රසවත් වී ඇති බව අපට පෙනී යයි.

ලෙසට අවසානයේ ද ප්‍රශ්නය නැවත මතක් කර දෙන්න.සැම විට ම උදාහරණ ගලපා ගැනීමට පෙර ප්‍රශ්න කියවන්න.එවිට අනවශ්‍ය උදාහරණ ඔබේ පිළිතුරු අතරට එම වැළකේ.අනවශ්‍ය වැල් වටාරම් ලිවීමට නොයා සිටින්න.බොහෝ දුරුවන් තමා දන්න සියල්ල ලිවීමට යාමෙන් කාලය නිකරුණේ කා දමයි.ඔබ ඔබෙන් අසන්නේ කුමන කරුණ ද ඒ සම්බන්ධයෙන් පමණක් පිළිතුරු ලිවීමට මතකයේ තබා ගන්න.ඇතැමුන් ආරම්භක ඡේදය පමණක් පිටුවක් ම ලියා දක්ව යි.එය අනවශ්‍ය දෙයකි.ඔබට උපරිම ලකුණක් සඳහා ඉහතින් මා විසින් දක්වා ඇති ආකාරයේ පිළිතුරට එහා ගිය නිර්මාණාත්මක විස්තරාත්මක පිළිතුරක් ලිවීමට හැකි ය.එලෙස නිර්මාණාත්මක රචනය වෙත ම මාතෘකාවක් බැවින් මෙහි දී ඒ ගැන සඳහන් කොට නැත.

- 05,06,07 ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු ලිවීමේ දී...

ඔබට මෙම ප්‍රශ්නය ලැබුනේ යැයි සිතන්න.

- විරුද්ධවාදීන්ගේ යුධ උපක්‍රම වලට ප්‍රතික්‍රියා දැක්වීමේ දී මහෝෂධි පඬිවරයා පෙන්වූ කුසලතාව උම්මග්ග ජාතකයේ නිර්දේශිත කොටසින් උදාහරණ තුනක්වත් දක්වමින් විස්තර කරන්න.
- මුලින් මා ඉරි ඇඳි පරිදි ප්‍රශ්නයෙන් අසන කාරණාව යටින් ඉරක් ඇඳ ගන්න.
- දැන් හොඳින් නැවත ප්‍රශ්නය කියවා බලන්න.මෙහි ප්‍රශ්නය අසන්නේ සතර කන් මන්ත්‍රණය පාඩමෙන් වේ.විරුද්ධවාදීන් ගේ යුධ උපක්‍රම වලට ප්‍රතික්‍රියා කිරීමේ දී මහෝෂධියන් දැක්වූ දක්ෂතාවය කුසලතාවය ගැන ය විමසා ඇත.මුලින් ම ඔබ මහෝෂධියන් මුහුණ දුන් යුධ අවස්ථාවන් සිතියට නගා ගන්න.ඒ අනුව ඔබට පාඩමේ යුද්ධෝපාය යෙදීම ,ධර්ම යුද්ධය යන කොටස් දෙකෙන් මේ ප්‍රශ්නය සඳහා උදාහරණ ලබා ගත හැක.
- එවැනි උදාහරණ කීපයක් පහත වේ.
- කේවට්ට ඇතුළු පිරිස මහෝෂධියන් ගේ නුවර වටලා නුවරට ලැබෙන ජලය නවතා දැමූ අවස්ථාවේ මහෝෂධියන් ක්‍රියා කළ ආකාරය.
- නුවරට ලැබෙන වී සහල් නවතා දැමූ විට මහෝෂධියන් ක්‍රියා කළ අයුරු.
- නුවරට ලැබෙන දර නවතා දැමූ අවස්ථාවේ මහෝෂධියන් ක්‍රියා කළ අයුරු.
- කේවට්ට ධර්ම යුද්ධයේ දී තමා ඉදිරියේ මහෝෂධියන් වැඳ වට්ටා ගන්නට උපාය යෙදූ අවස්ථාවේ මහෝෂධියන් ක්‍රියා කළ ආකාරය.

වැනි උචිත වූ උදාහරණ මගින් ඔබට යට කී ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු ලිවිය හැකි ය.සැමවිට ම මෙකී අවස්ථාවන් වල ඒ ඒ සතුරු උපක්‍රම වලට ප්‍රතික්‍රියා කිරීමේ දී මහෝෂධියන් දැක්වූ කුසලතාව ඉස්මතු වන සේ ලිවිය යුතු ය. ඔබ මෙම විචාර ප්‍රශ්නයට ද ප්‍රවේශ වීමේ මුල් ඡේදය සදා ගැනීමේ දී මා ඉහතින් දැක් වූ ආකාරය අනුගමනය කරන්න.

01. සතර කන් මන්ත්‍රණය

විවාර ප්‍රශ්න 01

සතර කන් මන්ත්‍රණයේ එන මහෝෂධ පණ්ඩිතයන්ගේ වර්තයෙන්

මානව හිතවාදී ගුණයන්

ස්ථානෝචිතව ක්‍රියා කරන අග්‍ර පුරෝහිතයෙකුගේ වර්තයන් මැනවින් පැහැදිලි වේ.

උදාහරණ දක්වමින් විස්තර කරන්න.

කුරුණෑගල යුගයේ රචිත පන්සිය පහස් ජාතක පොතේ එන දීර්ඝතම ජාතක කථාව උම්මග්ග ජාතකයයි. එහි සතර කන් මන්ත්‍රණය නම් කොටසේ මිසුලු නුවර රජ කළ වේදේහ රජුගේ අග්‍ර පුරෝහිත ලෙස කටයුතු කරන්නේ මහෝෂධ පණ්ඩිතයා ය. ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාව, නිර්භීතභාවය, උපයාගිලිත්වය, දුරදර්ශිභාවය හා ආදර්ශවත් නායකත්වයකින් යුතු මහෝෂධ පණ්ඩිතයන්ගේ වර්තයේ මානව හිතවාදී ගුණය මොනවට ප්‍රකට වේ. දඹදිව වේදේහ රාජ්‍යය හැර අනෙක් සියලු රාජ්‍යය නතු කර ගැනීමේ අරමුණින් එක් සියයක් රජ දරුවන් මරණයට පත් කිරීමට කෙට්ටිටගේ උපදෙසින් විෂ මිශ්‍ර සුරාපානෝත්සවයක් සංවිධානය කරන බව දැනගත් මහෝෂධ පණ්ඩිතයෝ මෙසේ සිතති.

“මා බඳු පණ්ඩිත කෙනෙකුගේ පීචත් වැ හින්දුදීම මෙතෙක් රජ දරුවන් මිය යාම යුක්ත නොවන්නේ ය.”

මෙවැනි වූ සිතිවිල්ලක් පහළ වනුයේ මානවහිතවාදී ගුණය ඇත්තන්ට මය. එක් සියයක් රජදරුවන්ගේ දිවිබේරාදීමේ පරමාර්ථයෙන් විෂ යෙදූ සුරා සහිත ජයපානෝත්සවය යෝධයන් ලවා උපයාගිලි ව විනාශ කිරීමට කටයුතු යෙදීමෙන් මහෝෂධ පණ්ඩිතයන්ගේ මානව හිතවාදී ගුණය මැනවින් ප්‍රකට වේ.

මහෝෂධ පණ්ඩිතයන්ගේ මානව හිතවාදී ගුණය ප්‍රකට වන තවත් අවස්ථාවක් නම් ධර්ම යුද්ධයයි. කේවට්ට බමුණා පරාජය වී පලායන අවස්ථාවේ පණ්ඩිතයන් ක්‍රියා කළ ආකාරය දැක්වෙනුයේ මෙසේ ය.

“කරුණානිධාන වූ මාගේ ස්වාමී දරුවාණෝ ‘බිඳී යන්නවුත් ලුහු බඳව’ යි යන බසකුත් නොකියා තමන් වහන්සේගේ සේනාව පිරිවරයා නුවරට වත් සේක.”

මෙසේ මිනිස් පීචිත මානසික හෝ ශාරීරික යන කිසිදු ආකාරයක පීඩනයකට පත් නොකොට මහෝෂධ පණ්ඩිතයන් ක්‍රියා කරනුයේ මානව හිතවාදී ගුණයෙන් යුතු අග්‍ර පුරෝහිතයෙකු ලෙස ය.

(ii) මානව හිතවාදී ව කටයුතු කරන්නෙකු ලෙස පමණක් නොව මහෝෂධ පණ්ඩිතයෝ ස්ථානෝචිත ව ක්‍රියා කරන පුරෝහිතයෙකු ලෙසද සතර කන් මන්ත්‍රණය පාඩමේ නිරූපිත ය. එක් සියයක් රාජධානිවල තොරතුරු දැන ගැනීම සඳහා වරපුරුෂයන් යොදන මහෝෂධ පණ්ඩිතයන් ක්‍රියා කරනුයේ සෑම විටම ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාවෙන් යුතුවය. සතුරු සේනා තම රාජ්‍යය ආක්‍රමණය කිරීමට පැමිණි බව දැන දැනත් ඒ කිසිවක් නොදන්නා සේ මිසුලු නුවර වැසියන්ට මෙසේ උපදෙස් දෙයි.

“පින්වත්නි, තෙපි හැම සතුරෝ වටලා ගත්තෝවේදැයි නොසිතා බෙර ගසව, ගී කියව, එළඬන්න, ඔල්වරසන්න, අසුරු සන් දෙව”

‘සතුරු සේනාවගේ සිතෙහි කුතුහලය ඇති කරමින් සැණකෙළි අසිරියෙන් තම රාජ්‍යය තුළ ඇති කරනුයේ ස්ථානෝචිතව කටයුතු කරන අග්‍ර පුරෝහිතයෙකුගේ ලක්ෂණ පාඨකයාට ද අවබෝද කරවමිනි.

මහෝෂධි පණ්ඩිතයන් ස්ථානෝචිතව කටයුතු කරන තවත් වැදගත් අවස්ථාවක් ලෙස ධර්ම යුද්ධය දැකිය හැකිය.

“හැඟී සිටව: ආචාරිනි හැඟී සිටුව; ආචාරිණී, මම බාලයෙමි. තොපගේ මුහුණු තරමට ඇත්තෙමි. මා නොවදුව”

මහෝෂධි පණ්ඩිතයන්ට ධර්ම යුද්ධය ඉතාමත් පහසුවෙන් ජයගැනීමට තැනට සුදුසු පරිදි කළ මෙම ප්‍රකාශය මහෝපකාරී විය. කිසිවෙක් අපේක්ෂා නොකරන දුරදර්ශී, උපක්‍රමශීලී මෙන් ම බුද්ධිමත් ලෙස ස්ථානෝචිතව ක්‍රියා කිරීමේ හැකියාවක් මහෝෂධි පණ්ඩිතයන් සතු වූ බව මෙයින් පැහැදිලි වේ.

යටෝක්ත කරුණු මගින් මානව හිතවාදී ගුණයෙන් යුතු ස්ථානෝචිත ක්‍රියා කරන අග්‍ර පුරෝහිතයෙකු ලෙස මහෝෂධි පණ්ඩිතයන්ගේ චරිතය හඳුනා ගත හැකි බව පෙනේ.

විචාර ප්‍රශ්න 02

අවස්ථාවට ගැළපෙන පරිදි උපමා යොදා ගැනීමට උම්මග්ග ජාතක කතාවරුවා දක්ෂ වී ඇත. උදාහරණ තුනක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

ප්‍රතිභාපූර්ණ භාෂා නෛපුණ්‍යයකින් හෙබි ඕනෑම ග්‍රන්ථ කතුවරයකු ස්වකීය නිර්මාණශීලීත්වය වහල් කොටගෙන තම නිර්මාණය අලංකාරෝක්තිවලින් ඔපවත් කරයි. එම අලංකාරෝක්ති අතර උපමාවට හිමි වන්නේ, සුවිශේෂී ස්ථානයකි. අසා රසවිඳින්නන් වෙනුවෙන් රචිත සම්භාව්‍ය ගද්‍යාවලයේ සුවිශේෂ ස්ථානයක වැජඹෙන උම්මග්ග ජාතකය ද අවස්ථෝචිත උපමාවන්ගෙන් සුපෝෂිත ය.

උම්මග්ග ජාතක කතාකරු උපමා භාවිතයේ දී ගැමි උපමා මෙන්ම බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ එන සාම්ප්‍රදායික උපමා ද එකට කැටි කර ඇති අයුරු අපුරු ය. සතර කන්මන්ත්‍රණයේ සිට ධර්ම යුද්ධය දක්වා වූ කොටසෙහි උපයුක්ත උපමාවලින් ඒ බැව් ගම්‍යමාන වේ.

කේවට්ටි බමුණා හා බුහ්මදත්ත රජු අතර සිදු වන සතර කන් මන්ත්‍රණය අසා අතිශය වික්ෂිප්තභාවයට පත් ගිරා පෝතකයා එය සිතූ හිසටත්, දෙඩු මුඛයටත් වර්චස් පිඬක් හෙළා දඩුවම් කරයි. එම වර්චස් පිඬ ගසෙහි අතු ඉතිවල නොගැවී සෘජුවම හිසට, කටට හෙළන්නට නම් ඉතා සියුම්ව ඉඩ කඩ සකස්කර ගත යුතු වේ. අතිශය සිරුවෙන් කළ යුතු එම කාර්යය කතුවරයා උපමාවකින් සම්පිණ්ඩනය කරන්නේ මෙසේය. එම අවස්ථානුකූල උපමා භාවිතය කොතරම් අපුරු ද?

“කේට්ටිටාටාර්ගේ හිස මතට පතිත කළ වර්වස් පිඩ පහතට හෙළනුයේ, සාල්ලෙක ලලා පාතට බාන කෙනෙකුත් මෙන් කේට්ටිට බමුණා හිස වර්වස් පිඩක් හෙළා, ‘කිමෙක්දැ’යි කට දල්වා ගෙන උඩ බැලූ තැනැත්තවුන්ගේ මුඛයේ නැවත වර්වස් පිඩක් හෙළා...”

එසේම, කේට්ටිටාටාර්ගේ මියුලු නුවර වැටලීමට පසුබට වෙද්දී කෝපයට පත් වූලග්ගි බුන්මදුන්න රජුගේ ස්වරූපය කතුවරයා දක්වන්නේ ද අවස්ථාවට ගැලපෙන උපමා භාවිතයෙනි.

“රාජ මානසෙන් ද ඉසුරු මදයෙන් ද මත් වූ දුණ්ඩකින් පහරන ලද සර්ප රාජයකු සේ කෝපයක් දිලිහි...”

බුන්සරණ, සද්ධර්මරත්නාවලිය ඇතුළු පුරාණ ගද්‍ය ග්‍රන්ථයන්හි උපමාලංකරණ භාවිත කරන අවස්ථා කොතෙකුත් හමු වේ. උපමාල හෙවත් උපමා වැල් එකම කරුණක් පැහැදිලි කිරීම සඳහා යොදා ගත් අවස්ථා උමිමගේ ජාතකය තුළ ද දැකිය හැකි ය.

මියුලු නුවර වැටලූ අවස්ථාවේ මරණ බයින් ත්‍රස්තව බියට පත් වේදේහ රජු මහෝෂධි පඬිතුමාගේ අනුකම්පාවට භාජනය වීම කතුවරයා උපමා වැලකින් දක්වන්නේ මෙසේ ය.

“.....රෝගයෙන් පෙළෙන එකක්හට අවස්ථා පිළියමක් දක්නා වෙදකු පිළිසරණ වන්නේ සේම, සාදකින් පෙළෙන එකෙකුට හෝජනය මුත් අනිකක් පිළිසරණ නොවන්නා සේ ද, පිපාසා ඇති එකෙකුට පැන් වුවහොත්, මුත් පිපාසය නොසන්සිඳෙන්නා සේ ද මේ රජුරුවන්ට මා මුත් අනෙක් පිළිසරණක් නැත....”

රජුගේ හය, ත්‍රාසය, වික්ෂිප්තභාවය යන සියල්ලෙහි සම්පිණ්ඩනය නම් උපමාවකට නැගීමට වඩා උපමාමාලාවක් යොදා ගැනීම අවස්ථානුකූලව උචිත ය. ජාතක කතා කතුවරයා විසින් ඇතැම් අවස්ථාවන්හිදී අවස්ථාවට මෙන්ම චරිතයට උචිත අයුරෙන් ද මනහර අයුරින් උපමා භාවිතයට සුරකම්පායි. ඒ බව

“කොළ, වහා මේ නුවර ඒ ඒ දිගින් අඟල මැඩගස්වා පවුරු දොරටු අටලු වාසල් බලකොටු ආදිය බිඳ සුණුවිසුණු කෙරෙමින් වහා නුවරට වැද ගැල්පුරාගෙන වුත් කොමඩු බානා සේ මහජනයා හිස් කපා ගනුව” යන අවස්ථාව තුලින් මොනවට පැහැදිලි වේ.

මේ ආකාරයෙන් ඒ ඒ අවස්ථාවට මනාව පරිපූර්ණ වනසේ අවස්ථාව වඩාත් නිවුර වන සේ උපමා භාවිතයට දැක්වූ ශක්‍යතාවය මැනවින් පිළිබිඹු වේ.

විවාර ප්‍රශ්න 03

මියුලු නුවර අල්ලා ගැනීමට ප්‍රතිවාදීන් යොදන උපක්‍රම ද එකී උපක්‍රම නිෂ්ප්‍රභ කිරීමට මහෝෂධි පඬිවරයා ක්‍රියා කළ ආකාරය ද උමිමගේ ජාතකය තුළින් උදාහරණ 02 බැගින් දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.

හෙළ ගද්‍ය සාහිත්‍ය ඉතිහාසයේ මුදුන් මල්කඩ ලෙස සැලකිය හැකි පන්සිය පනස් ජාතක පොත රචනා වූයේ 14 වන සියවසෙහි කුරුණෑගල යුගයෙහි රජ කළ සතර වන පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු රජ දවස ය. ජාතක කතා 547 කින් සමන්විත මෙම කෘතිය විරසිංහ ප්‍රතිරාජ ඇමතිවරයාගේ අනුග්‍රහයෙන් කර්තෘ මණ්ඩලයක් විසින් රචිත යැයි සඳහන් වේ. මෙහි සඳහන් උමිමගේ ජාතකය ජාතක කතා පොතෙහි අන්තර්ගත දීර්ඝතම ජාතක කතාව වන අතර එමඟින් මහෝෂධි පඬිතුමාගේ බුද්ධිබල මහිමය පිළිබඳ මනාව පිළිබිඹු වේ.

උමිමගේ ජාතකයෙහි එන සතර කන් මන්ත්‍රණයෙහි මියුල නුවර අල්ලා ගැනීමට ප්‍රතිවාදීන් යොදන උපක්‍රම කිහිපයක් දැක ගත හැකි ය. එකී උපක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම කෙරෙහි ඔවුන් කටයුතු කරන ආකාරය තුළින්, මියුල නුවර අල්ලා ගැනීම කෙතරම් අපහසු වූ කාර්යයක් ද යන්න පාඨකයාට මැනවින් පැහැදිලි වේ. ඒ අනුව මියුල නුවර අල්ලා ගැනීමට ඔවුන් ගිය ආකාරය සඳහන් වන්නේ මෙසේය.

“...වූලනී රාජ ව්‍යාප්තියෙන් ආ වගවර්තී මාරයාගේ සිංහ මුඛ, හස්ති මුඛ, අශ්ව මුඛ, ව්‍යාඝ්‍ර මුඛාදී වූ නොයෙක් හයංකර මුඛ මවා... දිය බිම්බරක් මාර සේනාව සේ හයංකර වූ සේනාවෙහි බාහුවෙන් බාහුව ගසා සිටුවන ලද්දා වූ යෝධ වළල්ලෙකින්ද මෙසේ සතර වළල්ලෙකින් ඒ සත් යොදුන් මියුලනුවර වටලවා ඒ ඒ ස්ථානයන්හි බළ ඇණි සිටුවූහ.”

කතුවරයා සතර සේනාවෙහි සෝනාව කෙසේ විද යයි පවසනුයේ එකී හැඩින් පොළොව පවා පැළී යන බව පවසමිනි. මේ සා විශාල සේනාවක් සමඟ පැමිණීම තුළින් මියුල නුවර අල්ලා ගැනීම කෙතරම් අසීරු කටයුත්තක් ලෙස ඔවුන් දැවවා ද යන්න පැහැදිලි වේ. අවසානයේ සියල්ල ව්‍යර්ථ වී යන කල ජලය, සහල් වී සහ දර ආදී දේ මියුල නුවරට ගෙනයාම වැළැක්වීමේ උපක්‍රම යෙදීම දැක ගත හැකි වේ.

“නුවරට වී සාල් හම් පිටතින්ම වන්නේ ය. ඒ වී සාල් වැද්ද නොදෙමිහ. බතින් පීඨිත වූ මනුෂ්‍යයෝ දොර හැර පියන්නා හ.”

මෙසේ ප්‍රථමයෙන් ඔවුන් නුවරට පැමිණෙන පැන් නැවත්වීමට ද පසුව වී සහල් හා දර නැවැත්වීමට ද උත්හාස දැරීම තුළින් ජනයාගේ මූලක අවශ්‍යතා නවතා දැමීම හරහා ඔවුන් දුර්වල කොට අභිප්‍රාණ කොට නුවර අල්ලා ගැනීමට උත්සාහ දැරූ ආකාරයක් පෙනී යයි.

එකී සියලු උපක්‍රම ව්‍යර්ථ කිරීමට මහෝෂධ පඬිතුමා ක්‍රියා කළ ආකාරය තුළින් ස්වකීය රාජ්‍යයන් පීඨිතත් බේරා ගැනීමට හැකි වූ ආකාරය සතර සම්මන්ත්‍රණය තුළින් මනාව පැහැදිලි වේ. ඒ අනුව වූලනී රජු ප්‍රමුඛ අක්ෂෝහණියක් සේනාව පැමිණි අවස්ථාවේ නුවර වැසියන්ට බිය නොවී ප්‍රීති සෝනා පවත්වමින් කෑ ගසමින් සැණකෙලි පැවැත්වීමට කටයුතු කළ ආකාරය දැක්විය හැකිය.

“පන්වන්ති තෙපි හැම ‘සතුරෝ වටලා ගත්තෝ වේදු’ යි නොසිතා, මල් ගඳ විලවුන් හා අටළොස් වර්ගයේ කැවුම් හා රා මස් ආදී නොයෙක් අන්තපාන සපයා වස්ත්‍රාභරණයෙන් සැරසී උත්සවය පටන් ගනුව”

ආදී වශයෙන් උපදෙස් ලබාදීම තුළින් පිටත රැස්ව සිටින සතර සේනාවෙහි උද්යෝගය බිඳ දැමීමට කටයුතු කළ ආකාරය දුරදුර්ථ පඬිවරයෙකුගේ ක්‍රියා කලාපය ප්‍රකට කරවන්නකි. එලෙස ක්‍රියා කිරීම තුළින් එතරම් බිය ජනක අවස්ථාවක පවා මෙනුවර වැසියන් මෙසේ හැසිරෙන්නේ මන්දැයි කුකුසක් එකී අවස්ථාව දැකිය සතර හමුදාවට ඇතිවන්නේ නිරායාසයෙනි. ඒ තුළින් සතුරාගේ ජයග්‍රාහී සිතුවිල අභිප්‍රාණ කිරීමට මහෝෂධ පඬිතුමා විසින් යෙදූ උපක්‍රමය අතිශය උපක්‍රමශීලී වී ඇති බව පාඨකයාට අවබෝධ වේ.

එමෙන්ම නුවරට පැන් වී සහල් දර පිටතින් සැපයීම නැවැත් වූ අවස්ථාවෙහි ඉතා බුද්ධිමත් නුවණින් පිහිටා කටයුතු කළ ආකාරය ද ප්‍රශංසනීය වේ.

“...පදනම් මුදුනේ කලේ අතුරුවා ඊ පිට වී ඉස්වා ල සේක.... එබැවින් එක රැයින් පැළ නැති සත්යොදන් මියුල නුවර වටා පවුර මුදුනින් ඉතා නිල්වලා සමූහය ක් සේ අතිහීල වැ පෙනෙන්නට වන”

එමෙන්ම ස්වකීය වර පුරුෂයන් සතුරු සේනාව අතරට යවා ඔවුන් ලබා මියුල නුවර පැත්, සහල්, දර ආදියෙන් කිසිදු අඩුවක් නොමැතිව ගෙයක් ගෙයක් පාසා දැක ගැනීමට හැකි වූ අයුරු කියා පෑම තුළින් ද සතුරන් තුළ හිතිය මුසු පරාජිත හැගීම් දැනවීමට සමත්වීම මහෝෂධි පඬිතුමා නුවණ මෙහෙයවා කටයුතු කළ ආකාරය තුළ විද්‍යමාන වේ.

මේ ආකාරයෙන් මියුල් නුවර අල්ලා ගැනීමට වූලනී බ්‍රහ්මදත්ත රජු ඇතුළු සේනාව දැරූ උත්සාහයන් එකී උත්සාහය නිෂ්ප්‍රභ කරමින් තම රාජ්‍යයන් ජනයාගේ කිසිදු ජීවිත පූජාවකින් තොරව ආරක්ෂා කිරීමට නුවණ මෙහෙයවා මහෝෂධි පඬිතුමා ද උපායශීලීව කටයුතු කළ ආකාරය සතර කන් මන්ත්‍රණය තුළින් මනාව ප්‍රකට වෙයි.

විවාර ප්‍රශ්න 04

කේවර්ට බ්‍රහ්මණයාගේ වර්තය භාසයෙන් හා උපහාසයෙන් යුත්තව නිර්මාණය කිරීමට උම්මග්ග ජාතකකරුවා උත්සහ ගෙන ඇත. නිදසුන් දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.

සිංහල බණ කතා සාහිත්‍යයේ මුදුන්මල්කඩ වශයෙන් සැලකෙන පන්සිය පනස් ජාතක පොත 15 වන සියවසේ දී එනම් කුරුණෑගල යුගයේ දී 18 වන පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු රජ දවස විසූ විරසිංහ පතිරාජයාගේ අනුගහයෙන් පාලි ජාතකට්ඨ කථාව මූලාශ්‍ර කරගෙන සිංහලයට නැගූ ග්‍රන්ථයකි. එහි එන දීර්ඝතම ජාතක කතාව වන උම්මග්ග ජාතකය තුළින් මහෝෂධි පඬිතුමාගේ නික්මුණ උපාය ඥානය ද්‍රවා දක්වන අතරම කේවර්ට වර්තය කෙරෙහි භාසයකින් හා උපහාසයකින් බැලීමට කතුවරයා ව්‍යයම් කරයි.

‘එසමයෙහි උත්තර පඤ්චාල නුවර බ්‍රහ්මදත්ත නම් රජපුරු කෙනෙක් රාජ්‍ය කෙරෙහි. ඒ රජපුරුවනට කේවර්ට නම් බමුණු කෙනෙක් අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරන්නාහ.’

පූර්වෝක්ත පාඨයෙන් බ්‍රහ්මදත්ත රජතුමාගේ පුරෝහිතයා වූ කලී ‘කේවර්ට’ බව හෙළි වෙයි. මෙය වචනාර්ථයෙන් ගත් කල කෙවුළා (ධීවරයා) වකුටු, ප්‍රායෝගකාරී ආදී ලෙස නන් අරුත් සපයන්නේ ය. මේ ආකාරයෙන් බැලූ කල්හිකේවර්ටගේ නම තුළින්ම උපහාස රසයෙන් පාඨකයා කුළු ගැන්වීමට කතුවරයා සමත් වෙයි.

දිනක් කේවර්ට්වාරි සිරියහන් ගැබෙහි මහත් වූ සම්පත් දැක මෙවැනි සම්පත් ලබාදුන් බ්‍රහ්මදත්ත රජතුමා දඹදිවටම අග රජ කළහොත් තමාට අග්‍ර පුරෝහිත විය හැකි යැයි සිතා රජතුමා මගුල් උයනට කැඳවාගෙන ගොස් රාජධානි අල්ලාගෙන ජයපානෝසවයේ දී විෂ යෙදූ රා පොවා රජවරුන් මරා දමා අගරජ කරවීමේ සතර කන්මන්ත්‍රණය කරයි. මහෝෂධි පඬිවරයාගේ දූත මෙහෙවරෙහි නිරත ගිරා පෝතකයා මෙම සතර කන් මන්ත්‍රණය අසයි.

‘උන් දෙදෙනා මන්ත්‍රණය කොට අන්තයේ දී සාල් ලේක ලාලා පාතට බානා කෙනෙකුන් මෙන් කේවර්ට බමුණා හිසැ වර්වස් පිඩික් හෙළා ‘කිමෙක්දැ’ කට දුල්වාගෙන උඩ බැලූ තැනැත්වුන්ගේ මුඛයේ නැවත වර්වස් පිඩික් හෙළා’

ජාතික කතාකරුවා කේවර්ටගේ බලියාගත් කටට තිරිසනකු ලවා අශුවි හෙළවන්නේ නින්දිත කුමන්ත්‍රණය. ඒ කටින් දෙඩු හෙයින්. එය සැල කළ නිසට පමණක් වර්වස් ප්‍රහාරය සපුරාණ නොවූ බැව් සලකමිනි. මිනිස් අශුවි ප්‍රහාරයක් දීමත් ගරුසරු වැඩි යැයි කතාකරු සිතුවා වැන්න. කේවර්ටගේ නිස උඩ බැලියාගත් කටට 'වස්' අනුකරණයෙන් දියර විසුරුවමින් වැටෙන වර්වස් සහ සියල්ල මවාපාන ඉහත යෙදුම තුළ කේවර්ට වෙත ගලා එන භාසය හා උපහාස්ව සහායක මැනවින් වටහාගනී.

මියුල නුවර වැටලීමේදී කේවර්ට යොදන උපක්‍රම එකින් එක අසාර්ථක වෙද්දී

'දේවයන් වහන්ස, නොසිතා වදාළ මැනව, අනෙක් බලවත් උපායක් ඇති'

යැයි එය රජුට කීපවරක් පවසයි. ඉන් කෝපයට පත් බුහුණුගෙන් රජුගේ පහත ප්‍රකාශය, කේවර්ටගේ ආත්ම ගෞරවයට මහත් සේ හානි කරමින් ඔහු භාසයටත් උපහාසයටත් ලක් කෙරෙයි.

'මේසා මහත් වූ තොපගේ උපායෙකින් වැඩකුත් නිමාවකුත් දුටු ද නැති. එබැවින් අපගේ නුවර ට යමින. නැවත එ අඤාන වූ මහලු බමුණු කියන්නේ...

භාසය හා උපහාසයෙන් යුක්ත මෙබඳු ප්‍රකාශ නම් රජුගෙන්ම අසන්නට ලැබීම කේවර්ටගේ කුට බුද්ධියට හා තනතුරට තරම් නොවේ.

මියුල නුවර අල්ලාගැනීමට කේවර්ට බමුණා යෙදු සියලු උපායන් මහෝජ්‍ය පඬිවරයාගේ උපක්‍රම හමුවේ අසාර්ථක වූ විට මහෝජ්‍ය සතු සදාචාර ගති ලක්ෂණයෙන් එනම් 'වුද්ධාපවායනය' (වැඩිහිටියන්ට ගෞරව දැක්වීම) යන ගුණය විකුණාගෙන කෑමට ධර්ම යුද්ධය නම් තවත් උපක්‍රමයක් යොදයි. මෙය දැනගත් මහෝජ්‍ය පඬිවරයා ධර්ම යුද්ධය අවස්ථාවේ දිගු කළ මාණික්‍ය බිම වැටුණු පසු අනුලා ගන්නට බිමට නැමුණු බමුණාගේ මුහුණ ලේ පස් වැනෙන තුරු බිම උලන්නේ

'නැගී සිටුව ආචාරිනී, නැගී සිටුව ආචාරිනී, මම බාලයෙමි. තොපගේ මුහුණු තරමට ඇත්තෙමි. මා නොවඳුව'යි කියමිනි.

මහෝජ්‍ය පඬිවරයා බමුණාගේ මුහුණ බිම අතුල්ලන අවස්ථාව භාසයක් ඇති කරනවා මෙන්ම කපටිකමකින් සිය නුවණ මෙහෙයවා අනුන්ට පීඩා කරන්නට තැන් දරන පුද්ගලයන්ට අත්වන ඉරණම පිළිබඳව උපහාසයක් දනවයි. තමා විසින් ම සැලසුම් කළ ධර්ම යුද්ධයේ දී කේවර්ට බමුණාට අත්වන ඉරණම තුළින් ද ජාතික කතාකරුවා ඔහුගේ චරිතය භාසයෙන් හා උපහාසයෙන් යුතුව නිරූපණය කරයි.

දිනන්නට ම වෙර දරමින් තම ප්‍රතිමල්ලවයාගේ බලය හා ඥානය නෙසලකා සැලසුම් කළ ධර්ම යුද්ධයෙන් අසීමිතව පීඩාවට පත්වන කේවර්ටයා දණපනිගා නැගිට වැලි ගසමින්, ලේ පෙරමින් සේනාව කරා ළංවෙමින් තමා මහෝජ්‍යයන්ට නොවැන්දු බව පවසද්දී සිය සේනාවෙන් එල්ල වූ දරුණු වාග් ප්‍රහාරය බලවත්ය.

'කොල පව්ටු දුෂ්ට, අධර්මීෂ්ට වූ නිකාෂ්ට අනාචාර ස්වරූප ඇති අවලක්ෂණ අඤාන බමුණු මහල්ලෙ...'

මෙසේ සේනාවන් අපහාස කරද්දීත් ඔවුන් පසුපස යාඥාකරමින් දවන කේවර්ටයාගේ චරිත ස්වභාවය භාසයද උපහාසය ද ජනනය වන අයුරින් නිරූපණය කිරීමට කතුවරයා සමත් වී ඇති බව පෙනී යයි.

මේ ආකාරයට යොදාගත් විවිධ අවස්ථා උපයෝගී කරගනිමින් කේවරීට වර්තය භාසයෙන් හා උපභාසයෙන් යුතුව ඉදිරිපත් කොට ඇත.

විවාර ප්‍රශ්න 05

උපයුක්ත භාෂා රීතිය සහ

යෝග්‍ය උපමා භාවිතය

උම්මග්ග ජාතකයේ සාර්ථකත්වයට හේතු වී ඇත.

කුරුණෑගල සාහිත්‍ය යුගයෙහි රචනා වූ පන්සිය පනස් ජාතික පොතෙහි එන උම්මග්ග ජාතකය මහෝෂධි පඬිතුමන්ගේ බුද්ධි මනිමය කියාපෑම අරමුණු කොට ගනිමින් රචනා වී ඇති බව පැහැදිලිය.

ජාතක කතා පොතෙහි එන ජාතක අතර, උම්මග්ග ජාතකය ජනයාගේ වැඩි අවධානයක් දිනා ගැනීමට හේතු වී ඇත්තේ එහි උපයුක්ත භාෂා රීතියයි. උගත් නූගත් සියලුම පාඨකයන්ට කියවා අවබෝධ කොටගත හැකි සරල, සිංහල රීතිය මතු කෙරෙන වාක්‍ය භාවිතය මෙහිදී කැපී පෙනේ.

“එක් දවසක් මිනිසෙක් සාල් නැළියක්ද, බත් මුළක් ද, මසුරන් දහසක්ද, හැරගෙන ගඟින් එතෙර වෙමිසි ගඟ මැදට ගොස් දිය සැඬ හෙයින් එතෙර වැ ගත නොහී”

තලතා දේවියගේ නුවණ පිළිබඳ කතා පුවත ආරම්භයේ මෙසේ සටහන් වෙයි. පාඨකයාගේ කනට නිතර අසා හුරු පුරුදු ‘එකෝමත් එක රටක...’ යන කතාන්දර කීමේ සරල සිංහල රීතිය මෙහිදී ද අනුගමනය කොට ඇත.

සංවාද භාවිතය භාෂා රීතියේ සජීවත්වය පවත්වාගෙන යාමට අපූරු සාධකයකි. මෙම ලක්ෂණය උම්මග්ග ජාතක කතාකරු විසින් මනාව බෙදාගෙන ඇති ආකාරය තලතා දේවිය පැන විසඳන අවස්ථාවේදී පැහැදිලි වේ.

“දරුව, මසු දහස තොපට අහිප්‍රාය දැයි විචාරා ‘එසේය කැමැත්තෙමි’යි කී කල ‘දරුව, තොප විසින් මින් මට යමක් රුවී වී නම් ඒ දෙමි’ යි..

ආදී වශයෙන් සංවාද නිරූපණය වන සේ භාෂාව යොදා ගැනීමට කතුවරයා උත්සාහ ගෙන ඇත. වර්තමානය ස්වරූපයෙන් බැහැර වී මෙවනි සංවාදමය කොටස් ඇතුළත් වීම නිසා කතා රසය තීව්‍ර වී ඇති බව පෙනේ.

යම් අදහසක් සරලව පැහැදිලිව ඉදිරිපත් කිරීමේ එක් භාෂාමය උපක්‍රමයක් වූයේ යෝග්‍ය උපමා භාවිතයයි. එමගින් කතාවට අපූර්ව වූ භාෂා රසයක් එක් වී ඇති ආකාරය, උම්මග්ග ජාතකයේ සතර කන් මන්ත්‍රණය අවසානයේ ගිරා පෝතකයාගේ හැසිරීම පැහැදිලි කෙරෙන අවස්ථාවෙන් දැකගත හැකිය.

‘සාල්ලෙක ලාලා පතට බාන කෙනෙකුන් මෙන්’

ගිරා පෝතකයා කේවරීට බමුණාගේ මුඛය ඉල්ක්ක කරගනිමින් එක එල්ලේ වර්චස් පිඩක් හෙලන ආකාරය මෙසේ උපමා මගින් දක්වා ඇත.

ධර්ම යුද්ධය සඳහා සූදානම් වූ අවස්ථාවේ තම ජයග්‍රහණය බලාපොරොත්තුවෙන් නොඉවසිලිමත් වූ කෙවරීට බමුණා,

“කර ඔසව ඔසවා බලා ගෙන සිටීමෙන් කොක් කරක් සේ දික් වූ කර ඇති වූහ.”

බෙල්ල එසවමින් විටින් විට පෙර මග බලන ආකාරය පාඨක හෙත් හමුවේ චිත්තරූප මැවෙන අයුරින් විඳහා දැක්වීම කතුවරයාගේ උපමා යෙදීමේ ඇති දක්ෂතාවය පෙන්නුම් කරයි.

විටෙක ඇතැම් තැන්හි උපමා කිහිපයක් එක විට යොදා අවස්ථා පැහැදිලි කිරීමට කතුවරයා විසින් සිදුකරනු ලැබේ.

මේ ආකාරයට බලන කල, උම්මග්ග ජාතක කතුවරයා විසින් භාවිත භාෂා රීතිය හා යෝග්‍ය උපමා භාවිතය සාර්ථක ජාතක කතාවක් පාඨකයා හමුවට ගෙනයාමට බොහෝ සෙයින් උපකාරී වී ඇති බව පැහැදිලිය.

විචාර ප්‍රශ්න 06

වචන විනාශකාරී ලෙස යොදා ගැනීමෙන් සමාජයට විය හැකි හානි බොහෝය. උම්මග්ග ජාතකයේ නිර්දේශිත කොටස ඇසුරෙන් උදාහරණ තුනක් සහිතව විස්තර කරන්න.

දහහතරවන සියවසේහි දී කුරුණෑගල රජ කළ සහ රවන පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු රජ දවස විරසිංහ ප්‍රතිරාජ නැමති ඇමතිවරයා අනුග්‍රහයෙන් සිංහලයට නගන ලද ජාතක පොත් වහන්සේ තුළ අඩංගුවන ජාතක කථා අතරින් දීර්ඝතම ජාතක කථාව වන්නේ උම්මග්ග ජාතකයයි. ජාතක කථා කරුවාගේ අරමුණු අතරින් එක්ක වන්නේ සැදැහැවත් ශ්‍රාවකයා තුළ යහපත් සමාජ ආචාරධර්ම ඇති කිරීමයි. බෝසතාණන් වහන්සේගේ ප්‍රඥා පාරමිතාව නිරූපණය කරනු වස් රචනා කරන ලද උම්මග්ග ජාතකයේ එන ‘‘සතර කන් මන්ත්‍රණය’’ කොටස තුළින් ද මෙම සමාජ ආචාරධර්ම ප්‍රවර්ධනය කෙරෙහි ඉවහල්වන බොහොමයක් කරුණු හමුවේ.

‘සතර කන් මන්ත්‍රණය’ යන කොටස කේන්ද්‍රගත වන්නේ චූළනී බ්‍රහ්මදත්ත රජුට දඹදිව සියලුම රාජධානි යටපත් කොට ගැනීම සඳහා සිදු කරන කුමන්ත්‍රණය උදෙසාය. මන්ත්‍රණය යනු කතා බහයි. එසේනම් කුමන්ත්‍රණය යනු එසේ කරනු ලබන මන්ත්‍රණය අපයහපත පිණිස හේතුවන මන්ත්‍රණයක් වීමයි. සැබවින්ම සතර කන් මන්ත්‍රණය යනු කුමන්ත්‍රණයකි. කේවට්ට පණ්ඩිතයන් වහන්සේ යනු චූළන බ්‍රහ්මදත්ත වැනි බලවත් රජෙකුට අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරන පණ්ඩිතයන් වහන්සේය. එබඳු පණ්ඩිතයෙකුට තම වචන කොතෙක් නම් සමාජ යහපත පිණිස භාවිත කළ හැකි ද? එහෙත් කේවට්ටයා තම වචන භාවිත කරනුයේ කුමන්ත්‍රණය පිණිසය. සමාජය විනාශ කර හුදෙක් තම සුඛ විහරණය සලසාගනු පිණිසය.

දිනක් තමන් මේ විඳින සැප සම්පත් ලැබීමට හැකි වූයේ කෙසේදැයි සිතමින් සිටින කේවට්ටයා පහළ වන්නේ මෙබඳු සිතකි. තමාට මෙම සැප සම්පත් ලබා දුන් චූළනී බ්‍රහ්මදත්ත රජුට දඹදිවට අග රජ බවට පත් කළහොත් තමාද දඹදිවට ම අග පුරෝහිත වන්නේය. ඒ අනුව තම සැලැස්මට අදාළව කටයුතු කිරීම පිණිස බ්‍රහ්මදත්ත රජුට පොළඹවා ගත්තේය.

‘දේවයන් වහන්ස, නුඹවහන්සේගේ කන මෑතට නවාලුව මැනව මේ මන්ත්‍රණය සතර කම්මන්ත්‍රණය නම් වන්නේය. එහෙයින් නුඹ වහන්සේ දෙකන හා මාගේ දෙකන මුත් අනෙක් කනකට නොයා යුතු වන්නේ ය. ඉඳින් දේවයන්වහන්ස, මා කීවා කරන සේක නම් සියලු දඹදිවට නුඹ වහන්සේ අගරජ කොටලමි...’’

මේ ආදී වශයෙන් සිදුකරනු ලබන සතර කන් මන්ත්‍රණයේ ප්‍රතිඵලය වන්නේ දඹදිව එක් සියයක් රාජධානි ඔන්මදන්ත රජු යටතට ගැනීමයි. එම මන්ත්‍රණයෙහි අවසන් සැලැස්ම වන්නේ ඒ සියලු රජදරුවන් විෂ පොවා මරණයට පත් කිරීමයි. දෙදෙනෙකු අතර සිදු කරනු ලබන මෙම මන්ත්‍රණය සකල දඹදිව තලයම විනාශ කිරීම සඳහා සිදු කරන කුමන්ත්‍රණයකි.

වචන විනාශකාරී ලෙස භාවිතය කිරීම නිසා සමාජයට විය හැකි හානිය පිළිබඳවත් මෙම පාඩම පුරා ම දැකිය හැකිය. තලතා දේවියගේ නුවණ පිළිබඳව කියැවෙන කොටසේ දී ද වචන භාවිතය නිසි පරිදි සිදු නොකිරීම නිසා විශාල අසාධාරණයක් සිදු වන්නට ගිය පුරුෂයකු පිළිබඳව කතා පුවතක් දැක්වේ. එම කතා පුවතට අනුව තම වදි පරදවට තබා ගනින්නේ එතෙර කරනු ලැබූ මිනිසාට ලැබිය යුතු නිසි වේතනය නොලැබී විශාල අසාධාරණයක් සිදු විය. එහිදී ගනින්නේ එතෙර වූ පුරුෂයා තමාට එතෙර කළ පුද්ගලයාට පොරොන්දු වූ පරිදි අදාළ මුදල නොගෙවා මග හැරීමට උත්සාහ කළේ වචන හරඹයක් හුවා දක්වමිනි.

“මම මාගේ ජීවිතය නොසලකා තොප එතෙර කළෙමි. මට සාල් නැළියක් හා බත් මුළුන් හා ප්‍රයෝජන නැති මසුදහස දෙව’යි කීය. එ අසමින් ‘යමක් මට රුවි වී නම් ඒ දෙන්නෙමි කීවෙමි. දැන් මට යමක් රුවි වී නම් ඒ දෙමි කැමැත්තොත් ගනුව’යි කීය.

මේ අවස්ථාවේ දී චූලනි ඔන්මදන්ත රජු යුක්තිය පසිඳන්නේ ආසාරණ ලෙසය. ඒ බව දුටු තලතා දේවිය යුක්තිය නිසි පරිදි පසිඳලන්නේ උක්ත පුරුෂයා වචන භාවිත කර ඇති අයුරු නිසි පරිදි ගළපාය. එම සිද්ධියේ දී වචන භාවිතය නිවැරදිව හඳුනා නොගත්තේ නම් දිවි පරදවට තබා මිනිසාට එතෙර කළ තරුණයාට සිදු වන්නේ විශාල අසාධාරණයකි.

“ධර්ම යුද්ධය” යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ ද එබඳුම කුමන්ත්‍රණයකි. එහිදී ද මහලු පණ්ඩිත කේවට්ට බමුණා තම වචනය භාවිත කළේ විනාශය කරාය.

“මහරජ, දෙසේනාව සටන් නොකොට රජ දරුවන් දෙදෙනාගේ පණ්ඩිත දෙදෙන එක තැනකට එද්ද. ඉන් එක් කොනෙක් වැන්දමු නම් වැඳි පක්‍ෂයේ රජහට පරාජය වන්නේය. වැඳුම් ලත් පක්‍ෂයේ රජහට ජය වන්නේය. ඒ මන්ත්‍රණ මහෝෂධ පණ්ඩිතයෝ නොදන්නාහ. මම ඉතා වැඩිමහල්ලෙමි. මහෝෂධ පණ්ඩිතයෝ බාලයෝය. ආචාර දන්නා නුවණැති පණ්ඩිතයෝ හෙයින් ඔහු මා දුටු කල සැක නැතිව වඳුනාහ.

මෙහිදී කේවට්ටයා කුමන්ත්‍රණය කරන්නේ මහෝෂධ පණ්ඩිතයන් සතුව පැවති උසස් ගතිකුණ තම ප්‍රයෝජනයට යොදාගැනීමටය. තම අභිමතාර්ථ සාධනය කරගනු පිණිසය. මෙතරම් වයෝවෘද්ධ පණ්ඩිතයෝ තම වචනය භාවිත කරන්නේ ලොවක් සහසනු වෙනුවට වනසනු සඳහා ය. එහෙත් ගුණ වෘද්ධ පණ්ඩිත වූ මහෝෂධ පණ්ඩිතයන් වහන්සේ ධර්ම යුද්ධයෙන් පැරදී යන සේනාවට එරෙහිව තම සේනාව යෙදවීම අරමුණ කොට ගෙන වදනකුදු නොදෙඩුහ.

උම්මග්ග ජාතකයේ නිර්දේශිත කොටසවන සතර කන් මන්ත්‍රණය තුළින් ශ්‍රාවක ජනයා වෙත සම්ප කිරීමට උත්සාහ කරන උතුම් මානුෂීය ගුණාංගය සහ ආදර්ශ අතරින් වචන භාවිතයේදී කොතෙක් ප්‍රවේශම් සහගත විය යුතු ද යන්න මනාවට පැහැදිලි වේ. සතර කන් මන්ත්‍රණය කොටස පුරාම දක්නට ලැබෙන සිද්ධි මාලාව තුළ නිරූපණය වන්නේ වචන භාවිතය නිසි පරිදි සිදු කළ යුතු යන්නය. එසේ නොවන කල්හි වචනය විනාශකාරී අවධීන් වන බවය. සමාජය යහපතට මෙන්ම අයහපතට යොමුවන්නේ ද වචන මෙහෙයවීම කාරණා කොට ගෙනය.

විවාර ප්‍රශ්න 07

උම්මග්ග ජාතකයෙහි මහෝෂධ පඬිතුමා ගේ

අධිෂ්ඨානශීලී භාවය හා

ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාවෙන් සියලු අභියෝග ජය ගැනීමට සමත් විය. උදාහරණ දක්වමින් සනාථ කරන්න.

උම්මග්ග ජාතකය යනු ජාතක කතා පොතෙහි ඇතුළත් දීර්ඝතම කතා වස්තුවයි. බෝධිසත්වයන් වහන්සේ මහෝෂධ පණ්ඩිතයන් නමින් ඉපිද එම ආත්මයේ ඵලමාගේ අධිෂ්ඨානශීලී භාවය හා ප්‍රඥා මනිමයෙන් ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාවෙන් කටයුතු කරන ආකාරය කථා වස්තුව පුරා දක්නට ලැබේ. කෙසේ වෙතත් මහෝෂධ චරිතය තුළින් වර්තමානිකයාට ලබා ගත හැකි පූර්වාදර්ශ එමටය. බලවත් සතුරු කුමන්ත්‍රණ හමුවේ තම අධිෂ්ඨානශීලී භාවය හා ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාව හේතු කරමින් ජයගත් ආකාරය කතාවෙන් නිරූපණය වේ. එය ආරම්භ වනුයේ සතර කන් මන්ත්‍රණයෙනි. සතර කන් මන්ත්‍රණය නම් වූ කේවට්ටාවාරීන්ගේ කුමන්ත්‍රණ සියල්ල අධිෂ්ඨානශීලීව හා ප්‍රඥාව උපයෝගී කර ගනිමින් අසාර්ථක කළ අන්දම දැකිය හැකිය.

මහෝෂධ පණ්ඩිතයන්ගේ බුද්ධිමනිමය හා අධිෂ්ඨානශීලී බව හමුවේ කේවට්ටගේ සියලු උපායන් අසාර්ථක විය. උත්තර පංචාල දේශයේ වූලනී බ්‍රහ්මදත්ත රජුගේ පුරෝහිතයා වූයේ කේවට්ටගේ නම් බමුණාය. උගත් බුද්ධිමත් මෙන්ම බල තණ්හාවෙන් පිරි මොහු දඹදිව එක් සියයක් රාජධානි අල්වා තමාද භුක්ති විදන්නා වූ යස ඉසුරු අග්‍ර පුරෝහිත වීමෙන් වඩවා ගැනීමට අපේක්ෂා කළේය. කේවට්ටාවාරීන්ට වඩා දුරදක්නා නුවැණැති මහෝෂධ පඬිතුමා ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාවෙන් තම වරපුරුෂයන් යවමින් ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාවෙන් තම සේවයට ගිරා පෝතකයකු ලවා සිදුකළේ එය නිසාය. එම නිසාම තැනට සුදුසු නුවණ යුතුව තම රාජධානිය ආරක්ෂාවට අවශ්‍ය පළමු පියවර ඔහු විසින් ගෙන ඇත.

කේවට්ටි විසින් තම උපාය වූලනී බ්‍රහ්මදත්ත රජුට ප්‍රකාශ කරන අවස්ථාවේ තම නිසට වර්චස් පිඩක් හෙළා පියඹා යන ගිරා පෝතකයා මහෝෂධ පණ්ඩිතයන් අත වැසියෙකු යැයි කිසි සේත් නොසිතන්නට ඇත. මෙම පුවත දැනගත් පසුව මහෝෂධ පණ්ඩිතයන් කිසිදු කලබලයක් නොමැතිව අධිෂ්ඨානශීලීව ක්‍රියා කළේය. නගරයෙහි ආරක්ෂාව කර කරනු වස් මහෝෂධ පණ්ඩිතයාණෝ ප්‍රඥාවෙන් යුතුව කටයුතු කරන ලදී. ඔහු අධිෂ්ඨානශීලීව පවසන මෙම වදන් වලින් එය තහවුරු වෙයි.

“කේවට්ටයා මා මහෝෂධ පණ්ඩිතයන් බව නොදනිතියි සිතමි. දැන් ඔහු කළ මන්ත්‍රණය මුදුන් පැමිණ නොදෙමියි. සිතා ඇතුළු නුවර දිළිඳුන් පිටත් කරවා පිට නුවර ලැවූ සේක. එමෙන්ම පිටරටින් දනවිලින් සතර වාසලින් යැයි කියයි. සතරින් වස්ත්‍රාභරණ ධන ධාන්‍යාදීන් සමෘද්ධ වූ ඉසුරුමතුන් ගෙන්වා ඇතුළු නුවර වැසූ වූ සේක. බොහෝ ධන ධාන්‍ය රැස් කරවූ සේක.”

මෙතුමාගේ පරමාර්ථය වූයේ ඇතුල් නුවර වටලෑමක දී නුවරවාසීන්ට කිසිදු අනතුරක් සිදු නොවීමයි. ඔහුගේ තැනට සුදුසු නුවණ නිසාම පළමු අභියෝගයද අධිෂ්ඨානශීලීව ජය ගත්ත.

එක් සියයක් රජ දරුවන්ට රා මණ්ඩපයේ දී විෂ මිශ්‍ර රා පොවා මැරීමේ කුමන්ත්‍රණය ගිරා පෝතකයාගෙන් දැනගෙන සිටි බැවින් වර පුරුෂයෝ ජයපාන උත්සවය ගැන එවූ තොරතුරු අසා මෙතුමා යෙදුවේ කදිම උපායකි. අවස්ථාවට උචිත ලෙස නුවර මෙහෙයවීමට මෙය කදිම නිදසුනකි. මෙදින ජයපානෝත්සවයට වේදේහ රජුට මා හැඟී අසුනක් ලබා කලහ කොට විෂ යෙදූ රා මණ්ඩපය තු තු කොට බිඳ දැමීමට යෙදූ උපාය කදිම නුවණ මෙහෙයවීමක් ලෙස දැකිය හැකිය.

“යමගුරු බාලා සියළු රා මස් පිරු සැලවල් බිඳ තු තු කොට පියා වහා රා මස් අවුළු විසුරුවා නොකෑ හැකි පරිද්දෙන් කොට”

“ධර්ම යුද්ධයේද” ද මෙතුමාගේ අධිෂ්ඨානශීලී බව හා ප්‍රඥාව මනාව දක්නට ලැබේ. සතුරාගේ අභිප්‍රාය මනාව වටහා ගනිමින් නිසි අයුරින් ඊට ප්‍රතිචාර දැක්වීම ඊට කදිම උදාහරණයකි.

“හැඟී සිටුව ආචාරණී, හැඟී සිටුව ආචාරණී, මම බාලයෙමි. තොපගේ මුණුබුරු තරමට ඇත්තෙමි. මා නොවදුවයි කිය කියා මුඛය හා සමඟ නළල පෙරළ පෙරළා කොර සැඩී බිම උග”

එමෙන්ම බ්‍රහ්මදත්ත රජුගේ හමුදාව මිටිලා රාජධානිය වටලා ගත් අවස්ථාවේ නගරය ගැනීමට කේවට්ට යෙදූ උපායට අධිෂ්ඨානශීලීව හා ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාවෙන් මුහුණ දීමෙන් මෙතුමා මිටිලා රාජධානිය සුරක්ෂිත බව තහවුරු කළේය.

“සැට රියන් උණ දණ්ඩක් ගෙන්වා සරියේ දෙකක් කොට පළා ඇතුළු පිට ගැට හරවා ශුද්ධ කොට නැවත එක් කොන තබා සමෙන් බැඳ වසා පිට මැටි ගාවා තපස්වීන් ලවා හිමාලයෙන් ගෙන් වූ මැටි හා ඇඹුල බිජු හා ගෙන පොකුණු ඇසෑ දියෙහි බිජුවට රෝපණය කරවා මැටි පිට උණ දණ්ඩ සිටුවා ඇතුළු කරන්නා සේ...”

මෙලෙස නගරයට එන ජලය නැවත වූ අවස්ථාවේදී මොහු ක්‍රියා කළ ආකාරය පැහැදිලි මෙම උපාය පහසුවෙන් සිදිය හැකි උපායක් නොවීය. කේවට්ට විසින් සිතනුයේ ජලය රාජධානියට එම නැවතු කළ තමා ජයගත් බවය. නමුත් මහෝෂධියාණෝ රාජධානිය ඇතුළත ජලය ඇති බව මවා පෑවේය. එම නිසාම කේවට්ට තම උපාය හැර දමයි. ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාව නිසා මහෝෂධි පණ්ඩිතයන් සියල්ල පරදා ජයගත්තේය.

මෙසේ මෙතෙක් ගෙන ආ සියල්ල මැනවින් විමසීමෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ වන්නේ මහෝෂධි පණ්ඩිතයන් අධිෂ්ඨානශීලී ස්ථානෝචිත ප්‍රජා ගුණයෙන් හෙබි ලෝ වැසියාට වැඩ පිණිස සියලු අභියෝග ජය ගැනීමට සමත් වූ බවයි.

විවාර ප්‍රශ්න 08

කතාවට උචිත වන සේ වර්ත යොදා ගැනීමේලා උම්මේග ජාතක කතාකරුවා දක්වා ඇති සමර්ථය නිර්දේශිත පාඩමේ වන වේදේහ රජුගේ භාබුන්මදන්ත රජුගේ වර්ත ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ තුළ පවතින දීර්ඝතම ජාතක කතාව වන්නේ උමංදාව ජාතකයයි. එහි මහෝෂධි පඬිතුමන් ඔහුගේ විපුල ඥානය මුවහත් කරමින් බෝධිසත්ව වර්තයට පණ පොවන අතරම එහි උන්වහන්සේගේ නුවණ රැවිපිළිරැව් දෙමින් ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ වේදේහ රාජ්‍යය ආරක්ෂා කරන අග්‍රපුරෝහිත වර්තයෙනි. තම ප්‍රතිභා පරවස හස්තයෙන් උමංදාව ජාතිකය හසුරුවා ඇති ජාතක කතාකරුවා කතා කීමට සමතෙක් බවට වර්ත නිරූපණයේදී දක්වා ඇති නිපුණතාවයෙන් අපට මනාව පසක් වේ. එය තවදුරටත් මෙම වර්ත දෙක විග්‍රහය තුළින් වඩා තහවුරු කරගත හැක.

1. වේදේහ රජුගේ වර්තය

මියුල නුවර පාලකයාය. එන් සියයක් සමස්ත රාජධානි අතරින් මියුල නුවර එක් රාජධානියකි. මහෝෂධි පණ්ඩිතයාණන් අග්‍රපුරෝහිතයා වූයේ මෙම වේදේහ රාජ්‍යයේ වේදේහ රජතුමාටය. මෙහි නිරූපිත වේදේහ රජු වර්තය අලසකමින් යුතු අන් අයගෙන් යැපෙන්නට උත්සහ කරන මෙන්ම ඒ තුළ වැපේඔන්නට උත්සහ කරන වර්තයක් බවට බැලූ බැල්මටම පෙනී යන්නකි. තම රාජ්‍යත්වය තර කර ගැනීමට කිසිම උපක්‍රමයක් තමන්ම සිතා කිසිවක් නොකරන වේදේහ රජු විටෙක බියගැළ ස්වරූපයක්ද විදහා දක්වයි. සෑම විටම මහෝෂධි පණ්ඩිතයාණන්ගේ පිහිට පතන රජුගේ වර්තය දුරදිග නොබලා කටයුතු කරන දුර්වල ලක්ෂණයක් පෙන්නුම් කරන බව කතාව පුරාවට පාහේ විදහා දැක්වේ. රාජ්‍යත්වයට එල්ලවන අභියෝගයන් හමුවේ වේදේහ රජු මහෝෂධි පඬිතුමන් මත යැපෙන බවට පහත උදාහරණ තතු ගෙන දක්වයි.

“නුවණ නම් මෙසේ වූ තැනක වේද? එහෙයින් තෙපිම දනුව මේ මහා සේනායෙන් අපට කෙසේ ගැලවීමක් වේද?

බුන්මදන්ත රජු පිරිවරාගත් සතුරු සේනාව මියුල නුවර වටලන අවස්ථාවේ එහි රාජ්‍ය පාලකයා වූ වේදේහ රජුගේ ප්‍රතිචාරය ඉහත උදාහරණයෙන් විද්‍යමාන වේ.

තවත් අයුරකින් විග්‍රහ කළහොත් මහෝෂධි පණ්ඩිතයාණන්ගේ දුරදර්ශී පාලනයත් උපාය කෞශල්‍යයත් කෙරෙහි පූර්ණ විශ්වාසය තබන වේදේහ රජු තම රාජ්‍යය ආරක්ෂකයා ලෙස ඔහු කටයුතු කරනු ඇතැයි දැඩි සේ විශ්වාස කරන බැවින් සියල්ලේ අධිකාරීත්වය ඔහුට පැවරුවාද විය හැකිය. මහෝෂධියෝ දිව් දෙවෙහි කොට තම රාජ්‍යය ආරක්ෂා කරන බවට ඔහු සන් සුදක් සේ දැන සිටියේය.

“නුවණ නම් මෙසේ වූ තැනට වේද? එහෙයින් තෙපිම දනුව...”

“මපතණුවන් මහෝෂධි පණ්ඩිතයන් විනා අනෙක් මා මේ දුකින් මුදන්නට සමර්ථ කෙනෙක් නැතැයි..”

යන වැඩි වලින් මහෝෂධි පණ්ඩිතයන් කෙරෙහි වේදේහ රජුගේ දැඩි විශ්වාසය පිළිබිඹු කෙරේ. සියලු තතු මෙසේ වුවද කතාව පුරාවටම වේදේහ රජු චරිතය අදක්ෂ රජෙකි. බියගැල්ලෙකි. අලස පාලකයෙකි. රට පාලනය, දියුණු කිරීම පිළිබඳව කිසිම දැක්මක් නොතිබූ අන් අයගේ පිහිට පතා යැපෙන පුද්ගලයෙක් සේම ඔහුගේ කතුවරයා අදුර්දර්ශී රාජ්‍ය පාලකයෙක් උපහාසයට පත් කරනු ලබයි.

වූලනී බ්‍රහ්මදත්ත රජුගේ චරිතය

බල ලෝහි, තණ්හාධික මෙන්ම බලය ලබාගැනීම පිණිස දුර්දිග නොබලා ඕනෑම කටයුත්තක නිරත වන වූලනී බ්‍රහ්මදත්ත රජු උත්තර පංචාල නුවර පාලකයාය. සතර කන් මන්ත්‍රණයේ නිරූපිත බ්‍රහ්මදත්ත රජු චරිතය බලලෝහි නිසාම තම අග්‍රපුරෝහිත වූ කේවට්ටියා ගෙන එන යෝජනා කෙරෙහි කිසිම සොයා බැලීමකින් තොරව එකඟ වේ. කිසිදු සොයා බැලීමෙන් තොරව මෙම ලක්ෂණය තුළින් ඔහුගේ බලකාමය කතුවරයා ඉස්මතු කර දක්වයි.

“යහපත ආවර්තී, තොප කී ලෙස ම කෙරෙමි”

යනාදී වදන් වලින් ඒ බව පැහැදිලි වේ. රාජ්‍යය පාලනයේ දී වේදේහ රජතුමා මෙන් නොව වූලනී බ්‍රහ්මදත්ත රජතුමා එකකට එකක් නොදෙවෙහි සතුරු උපක්‍රම ක්‍රියාත්මක කරන්නට කේවට්ටියන් හා මුහු වී කටයුතු කරයි. එබැවින් කතුවරයා ගෙනහැර දක්වන බ්‍රහ්මදත්ත රජතුමා වනාහි අලස, දුර්වල රජෙක් නොව තේජාන්විත රජෙකි. එක් සියයක් රජ දරුවන් මරා දැමීමට කළ ප්‍රයත්නය මහෝෂධි පණ්ඩිතයාණන් ව්‍යර්ථ කිරීමෙන් අනතුරුව එක් සියයක් රජ දරුවන් අමතා බ්‍රහ්මදත්ත රජතුමන් කරන ප්‍රකාශනයෙන් ඒ බව වඩාත් තහවුරු වේ.

‘එව පිනවත්ති, මියුලු නුවර ගොස් වේදේහ රජුරුවන්ගේ ඉස තල්පැන් පලක් මඩනා සේ කඩුවෙන් කපා පියා දෙපයින් මැඩ ගෙන ගිඳු ජය පානය බොමිහ...’

අදුර්දර්ශී, බලකාමී ඉතා සහසික ලෙස නිරූපණය වන චරිතයක් වුවද බ්‍රහ්මදත්ත රජතුමා ක්‍රියාශීලී මෙන්ම තේජාන්විත රජෙක්ද වන බවට ඉහත උදාහරණ සාක්ෂි සපයයි.

සමස්ත ජාතක කතාවේ අන්තර්ගතය අවශේෂ වර්ත දෙකක් වන වේදේහ රජුගේ හා බ්‍රහ්මදත්ත රජුගේ චරිත උමංදාවේ සාර්ථකත්වයට අත්වැල් සපයා ඇත. උමංදාවේ සාර්ථකත්වයට එහි භාෂාව, අවස්ථා හා සිද්ධි නිරූපණය මෙන්ම චරිත හැසිරවීමේ ජාතක කතාකරුවා තුළ තිබූ කුෂලතාව ඉහත චරිත දෙක තුළින් මොනවට පැහැදිලි වේ. උමාදා කතුවරයා සතු වූ සහජ චරිත නිරූපණ හැකියාව අවිවාදයෙන් තොරව පිළිගැනීමට ලක් කළ යුතු බව පැවසිය යුතුමය.

විවාර ප්‍රශ්න 09

ජාතක කතාකරුවා බෝසත් චරිතය උසස්කොට දැක්වීමත් බමුණු සමාජය උපහාසයට ලක්කිරීමත් ස්වකීය ජාතක කතාවෙන් සිදුකොට ඇති අයුරු උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

14 වන සියවසේ කුරුණෑගල යුගයේ හතරවන පරාක්‍රමබාහු රාජ්‍ය සමයේ විරසිංහ ප්‍රතිරාජයාගේ ආරාධනාවෙන් පාලිජාතකටී කතාව මූලාශ්‍ර කරගෙන කතා වස්තූන් 547ක් ඇතුළත් පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ රචනා කරන ලදී. එහි දීර්ඝතම කතාව වන උම්මග්ග

ජාතකයේ එහ ප්‍රධාන සහ සුවිශේෂී වර්තය වන්නේ මහෝෂධි පඬිතුමායි. එතුමා ඉතා උපායශීලී ය. බෝසත් වර්තයකි. අධිෂ්ඨානශීලීබව ඔහුගේ වර්තයේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයකි. ඒ බව පහත කියමනෙන් සනාථ වේ.

“මේ අටලොස් අක්ෂෝහිණියක් මහ සේනාව පළවා හැරීම ස්වකර්තව්‍යයක් බව වේදේහ රජුට කියාපෑම ”

ඉහත කියමනෙන් ඉස්මතු වන්නේ “මේ අටලොස් අක්ෂෝහිණියක් මහ සේනාව බඩාබන් කඩ පමණකටත් අස්වාමික කරවා නිගණ්ඨ සේනාවක් පරිද්දෙන් ඉස්ලුලු අත ලුහු බඳවා පියමි. එය මට බාරය සටනෙකැයි සිතක් නොතබා සුව සේ රාජ ශ්‍රී අනුභව කළ මැනව ”

තමාට උපකාර කළ සනාථ පවා ප්‍රත්‍යපකාර දැක්වීම උමිමග්ග ජාතකයෙහි ප්‍රකට කරවන්නකි. එය රහස් හෙළිකරමින් තමාට උපකාර කළ ගිරා පෝතකයාට සත්කාර කිරීම තුළින් පැහැදිලි වේ.

“පණ්ඩිතයින් වහන්සේ ගිරා පෝතකයනට කළ මනා සත්කාර කොට හෙවත් මියෙන් හැනු විලඳකවා ,මිපැන් පොවා , බේත් තෙලින් පියා සගල මැඩ ,මොලොක් ඇතිරිලි අතුරන ලද රන් මැදිරියෙහි සතප්පා ආදී වශයෙන් දක්වයි.

ඉහත කියමනෙන් ඉස්මතු වන්නේ පණ්ඩිතයින් වහන්සේ ගිරා පැටියාට හොඳින් සත්කාර කොට මි පැණිවලින් තැනු විලඳ කවා, මිපැණි පොවා, බෙහෙත් තෙලින් පිරිමැද, මෘදු ඇතිරිල්ලක් අතුරන ලද රන් කුඩුවක විවේක ගැනීමට සැලැස්විණි. මෙහිදී මහෝෂධි පඬිතුමාගේ ප්‍රත්‍යපකාර ගුණය පැහැදිලි වේ. මෙහිදී ජාතක කතාකරුවා බමුණු සමාජය උපහාසයට ලක්කිරීම දක්නට ලැබේ. එය පහත කියමනෙන් පැහැදිලි වේ. චූලනි බ්‍රහ්මදත්ත රජු හා කළ සතර කන් මන්ත්‍රණය අවසානයේ එය අසා සිටි ගිරා පෝතකයා කේවර්ට බමුණාගේ මුඛයට වර්චස් පිඩක් හෙලීම.

“ගිරා පෝතකයා ඒ මන්ත්‍රණය අසා නිමවා උන් දෙදෙනා මන්ත්‍රණය කොට අන්තයෙහිදී සාල් ලේක ලාලා පාතට බාන කෙනෙකුන් මෙන් කේවර්ට බමුණා හිසැ වර්චස් පිඩක් හෙළා”

මෙහිදී වර්චස් යනු අප සියලු දෙනා ඇසූ පමණින් අප්‍රසන්නයට පත්වීමට ලක්වන දෙයකි. එය ජාතක කතාකරු උපහාසයක් ඇතිවන අයුරින් ඉදිරිපත් කර ඇත. චූලනි බ්‍රහ්මදත්ත රජු හා කේවර්ට බමුණා අතර ඇති වූ කතා බහේ දී ගිරා පැටවා විසින් කේවර්ට බමුණාගේ මුඛයට වර්චස් පිඩක් හෙළා යාම කතුවරයා උපහාසයට ලක්කිරීම ජාතක කතාකරුවා දක්වා ඇත්තේ ඉහතින් දැක්වූ ලෙසිනි.

අෂ්ඨවංක මාණික්‍ය ගැනීමට කේවර්ට බමුණා මහෝෂධි පණ්ඩිතයන්ගේ පාමුල වැටුණු අවස්ථාවේදී

“නැගී සිටුව! ආචාරිනී නැගී සිටුව! ආචාරිනී මම බාලයෙමි, තොපගේ මුණුබුරු තරමට ඇත්තෙමි. මා නොවඳුව කිය කියා මුඛය හා සමග නළල පෙරළ පෙරළා කොරසැඩි බිම උලා රත් වද මලක් සේ ... ”

මෙහිදී පණ්ඩිතයන් වහන්සේගේ මිණිරුවන දැක කේවට්ට බමුණා ඔබ මට මිණිරුවනක් ගෙනාදැයි සිතා අත් දික් කළහ. බමුණා බර වූ මිණිරුවන ඇඟිලි රඳවා ගැනීමට නොහැකි විය. මැණික පෙරලි බිමට ගොස් බෝසතාණන් වහන්සේගේ පාමුල වැටුණේ ය.

බමුණානන් ලෝභයෙන් මැණික ගත්තේ ය. එය බෝසතාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රීපාද මූලයට ගොස් වැටුණි. ඒ දැක බෝසතාණන් වහන්සේ නැගී සිටුව ආචාරිනී මම බාලයෙමි. නොපගේ මුණුපුරෝ තරමට ඇත්තෙමි . මා හට නොවැදිනු කියා මුඛය හා නළල සමග පෙරළා නුවණ නැත්තව තෝ මා අතින් වැදුම් ගන්නට සිතයිදැයි මෙහිදී මැණික බෝසතාණන් වහන්සේගේ මිනිසුන්ම ලබා ගත්තේ ය.

මහෝජ්‍යා පඬිතුමා ප්‍රතිඋපක්‍රම යොදා ව්‍යර්ථ කරන්නේ අන්ධකාරය පළවා හරින පහන් සළුවක් ලෙසිනි. උම්මග්ග ජාතකය තුළ මහෝජ්‍යා පඬිතුමාගේ ප්‍රඥාවන්ත බුද්ධි බල මහිමය දක්වා ඇත්තේ පාඨකයාගේ සිත් ඇද බැඳ තබාගන්නා ආකාරයෙනි. එසේම බමුණු සමාජය උපහාසයට ලක්කරන අයුරක්ද මෙයින් ප්‍රකට වේ.

02. ගුත්තිල වේණානද

විචාර ප්‍රශ්න 01

වෘත්තෘවේ හිමියන්ගේ ප්‍රතිභාපූර්ණ කවිත්වය විදහාපාන කැඩපත ගුත්තිල කාව්‍යයයි. උදාහරණ දෙමින් සනාථ කරන්න.

පුරාතන පද්‍ය සාහිත්‍යයේ සුවිශේෂී නිර්මාණයක් වන ගුත්තිල කාව්‍යය වෘත්තෘවේ හිමියන් විසින් කුරුණෑගල යුගයේ දී රචිත කාව්‍යයක් ලෙස ප්‍රචලිත ය. ගුත්ති ජාතකය ඇසුරු කරගනිමින් සහෘදයාට උසස් රසවින්දනයක් ලබාදෙන ගුත්තිල කාව්‍යය වෘත්තෘවේ හිමියන්ගේ ප්‍රතිභාපූර්ණ කවිත්වය විදහාපාන කැඩපතකි.

ගුත්තිල කතූහිමියන් සරල බස් වහරත් වියත් බස් වහරත් යොදාගෙන මනහර නිමාවකින් ගුත්තිල කාව්‍ය නිර්මාණය කර ඇති ආකාරය අපුරුය. නූගත් මෙන් ම වියත් ජනතාවටත් අපුරු ලෙස රසවිඳීමට හැකි අයුරින් භාෂාව මෙහෙයවීමට කතු හිමි සමත් වී ඇත්තේ උන්වහන්සේගේ කවිත්වය විදහාපාමිනි. සරල බස් වහර හා වියත් ජනවහර සංකලනය කරමින් ගුත්තිලය රචනා කිරීම වනාහි කතූහිමියේ ප්‍රතිභාපූර්ණ කවිත්වය විදහා පෑමට සමත් වෙයි.

ගුත්තිල පඬිතුමා සහ මුසිල යන දෙදෙනා විණා වාදනයේ ඇරඹුම සරල බස් වහරක් යොදාගෙන සහෘද මනසේ විභූතිය කිරීමට සමත්වන්නේ මෙසේය.

“දෙදෙන ම ඉඳ දෙ	පිට
සවිසත සතන් තුටු	කොට
සුර ගඳමුත්	ලෙසට
පටන් ගෙන වේණ	ගායනාවට”

වෘත්තවේ හිමියන්ගේ ප්‍රතිභාපූර්ණ කවිත්වය විදහාපාන්නේ උන්වහන්සේ යොදා ඇති කාව්‍ය උපක්‍රමයි. විටක අතිශෝක්ති භාවිතා කරමින් සහෘදයා කාව්‍ය වෙත අපූරු ලෙස ඇද බැඳ තබාගන්නේ විස්මය දනවන ලෙසිනි. ගුත්තිල පඬිතුමා විණා වයද්දී පරිසරය තුළ සිදුවන වෙනස්කම් කවියට නගන්නේ ගුත්තිල කාව්‍ය තවතවත් රසවත් කරමින.

නිරුත්සහයෙන් යුතුව එළිවැට ආරක්ෂා කිරීමෙන් කතුහිමිගේ ප්‍රතිභාපූර්ණ කවිත්වය තවතවත් හිවු කරයි.

“අසන රිසින් නයි කැල	ඔසළෝයා
ඔවුන වෙතම සිටිනා	ගුරුළෝයා
වයන එ වෙණ නද ලොබ ම	කළෝයා
එදින වයිර සිත සිහි නො	කළෝයා”

ගුත්තිල කතුහිමි තමාට ආවේණික වූ ශෛලියකින් ගුත්තිල කාව්‍ය රචනාකර ඇති අතර උන්වහන්සේ යොදා ඇති පද යෙදුම් අතිශය වමන්කා රජතකය, මිහිරිය, කෝමලය, එමනිසාම ගුත්තිලය වෙත උගතුන් මෙන්ම සාමාන්‍ය ජනයා ද වශීකෘත කිරීමට කතුහිමිගේ ප්‍රතිභාපූර්ණ කවිත්වය සමත් වී ඇත.

කතුහිමි තුළ ඇති වර්ණනා වාතූර්‍ය විසින් විණා වාදනය ඇසීමට පැමිණෙන සුරගනන්ගේ රංගනය සහෘද මනසේ සජීවී ලෙස රූපරාමු චිත්‍රණය කරයි.

“රූ රසේ අඳිනා ලෙසේ අත්
 ලෙළ දිදී විදුලිය පබා
 රන් රසේ එක් වන ලෙසේ වෙණ
 නාද හූ පා තබ තබා
 කම්පසේ දෙන සැර ලෙසේ දෙස
 බල බලා නෙතගින් සබා
 මම කෙසේ පවසමි එසේ වර
 සුර ළදන් දුන් රඟ සුබා”

ඒ ඒ අවස්ථාවට ගැළපෙන පරිදි විවිධ විරිත් භාවිත කරමින් සහෘදයා අමන්දානන්දයට පත් කිරීමට කතුවරයා සතු හැකියාව අපූරු ය. සමස්ථ කාව්‍ය තුළම දක්නට ලැබෙන්නේ කවියාගේ අපූරු හැකියාවයි. මුල් ජාතක කතාවට භානියක් සිදු නොවන පරිදි සහෘදයා කියවා රස විඳ ඇති ගුත්තිල ජාතකයට නවපණක් ලබාදීමට කතු හිමි සමත්වී ඇත්තේ උන්වහන්සේගේ ප්‍රතිභා පූර්ණ කවිත්වය හේතු කොටගෙනය.

යටෝක්ත අයුරින් වෘත්තවේ හිමියන්ගේ ප්‍රතිභාපූර්ණ කවිත්වය විදහාපාන කැඩපත ගුත්තිල කාව්‍ය බව උදාහරණ දෙමින් සනාථ කළ හැකිය.

විවාර ප්‍රශ්න 02

දෙවිලියන්ගේ රංග විලාසය හා මිනිසුන්ගේ වෙනස් වූ චර්යා රටාවන් තුළින් මනා ලෙස අවස්ථා නිරූපණය කිරීමට ගුත්තිල කතුවරයා සමත් වී ඇත. උදාහරණ 04 ක් දක්වමින් විස්තර කරන්න.

සිය ගුරු භාමුදුරුවහන්සේට එරෙහි වූ අකෘතඥයකු නොවන බව පෙන්වීමට ගුත්තිල ජාතකය මූලාශ්‍රය කරගනිමින් කෝට්ටේ සාහිත්‍ය අවදියේ වෘත්තවේ නිමියන් විසින් සලාවත(හලාවත) ජයපාල මැතිදුන්ගේ ආරාධනාව පරිදි අග්‍රගණ්‍ය බණ්ඩ කාව්‍ය කෘතියක් වූ ගුත්තිල කාව්‍ය රචනා කරන ලදී. වායු ගණයෙන් කාව්‍යයට ප්‍රවිශ්ට වීමේ අතිසි විපාකය දැන දැනත් කවි පන්සිය එකොළහකින් යුත්ත ගුත්තිල කාව්‍ය නම් වූ අතිවිශිෂ්ට කාව්‍ය කෘතිය සිංහල සාහිත්‍ය නම් වෘක්ෂයේ ඉහළින් ම හටගත් පුෂ්පයක් ලෙස ගුත්තිල කාව්‍ය හැඳින්වීම වඩාත් උචිත වේ.

ගුත්තිල කාව්‍යයේ ගුත්තිල ඇදුරු හා සිය ගෝලයා වන මූසිල අතර සිදුවන විණා වාදය තරඟය, අවස්ථා නිරූපණයේ උච්චතම අවස්ථාවක් ලෙස දැක්විය හැකිය. සක් දෙව්දුගේ උපදෙස් පරිදි ගුත්තිල ඇදුරුදු තම විණාවේ තත් සියල්ල සිඳුලවත් ඔහුගේ වෙණ නඳෙහි අලංකාරය නොසිඳුනි. ඒ බව නොදත් මුග්ධ මූසිලයන් විසින් තම ගුරුතුමා ගුරුමුණිය තබා තමන්ට ඉගැන්වීම් කර ඇතැයි සිතමින් තම විණාවේ ද තත් සිඳිමින් විනා වාදන තරඟය ඉදිරියට ගෙන යන ආකාරයත් ගුත්තිල ඇදුරුගේ විණා නාදයේ අලංකාරයට සුර ලොවින් දිව්‍ය අප්සරාවන් මිනිතලයට බැස රංගනය දක්වන ආකාරය ඉතාමත් අවස්ථාවෝචිතව ගුත්තිල කතුවරයා විසින් දක්වා ඇත.

ගුත්තිල ඇදුරුදුගේ විණා නාදයේ මිහිරියාවේ උච්ච බව හේතුවෙන් දිව්‍ය අප්සරාවන්ගේ නර්තනය වඩ වඩාත් අලංකාර වන බවත් විණා දානයෙන් සුරගන රැගුමන් රන්රස එක් වන්නාක් සේ බව ගුත්තිල කතුවරයා අපූර්වාකාරයෙන් දක්වා ඇත්තේ මෙසේය.

“රූ රසේ අඳිනා ලෙසේ අත්
ලෙළ දිදි විදුලිය පබා
රන් රසේ එක් වන ලෙසේ වෙණ
නාද නූ පා තබ තබා
කම්පසේ දෙන සැර ලෙසේ දෙස
බල බලා නෙතගින් සබා
මම් කෙසේ පවසම් එසේ වර
සුර පුදුන් දුන් රඟ සුබා”

විණා නාදයේ මිහිරියාව කොතරම් ද කිවහොත් දිව්‍ය අප්සරාවන්ගේ දෑත් විදුලි එළිමෙන් ප්‍රභාපත් වී ඇත. රූප රාශියක් අඳිනවා වාගේ ඔවුන් ඉතා වේගවත්ව අලංකාරව නර්තනයේ යෙදෙන බව කතුවරයා දක්වා ඇත. බලා සිටින්නවුන්ට විණා නාදයේ මිහිරි බව ප්‍රකාශ කිරීමට වදන් නොමැති වන තරමට ම විණා නාදය මිහිරි බව ප්‍රකාශ කරමින් ඉතාමත් උචිත අයුරින්

අවස්ථා නිරූපණයට ගත්තිල කතුවරයා සුරගන රැගුම තුළින් සමත් වී ඇති බව ඉහත කවියෙන් මොනවට විශද වේ.

ශක්‍ර සම්පත්තිය ලබා ගැනීමට හැකි වනුයේ ඉතා උතුම් වූ පුද්ගලයින්ට පමණි. එහෙත් විනා නාදයේ අලංකාරත්වයට මිහිරි අනුකූලව රංගනයේ යෙදෙන මිනි මෙවුලෙහි හඬ විණා නදට එක් කරමින් රගන දෙවිලියන්ගේ රංගනය දකින්නට පිං කර ඇති ජනයා ශක්‍ර සම්පත්තියක් නොපහත බව කතුවරයා ඉතා අලංකාර ව දක්වා ඇත්තේ මෙසේ ය.

“පුන් මදුරා මල් දමින් මුදු
දිගු සුනිල් වරලස ගොතා
මන් මදා කිතු ලිය ලෙසින් උර
තුර සරා දිලි මුතු ලතා
මන් නදා වන මිනි මෙවුල් නද
වෙණ නදින් එක් කොට ඉතා
උන් එදා දුන් රඟ දුටොත් තව
සක් සැපත් කවරෙක් පතා”

විණා නාදයේ උච්චතම අවස්ථාව ඉතාම අවස්ථානුරූපීව නිර්මාණය කර ඇති ආකාරය දැක්වෙන ඉහත කවිය මගින් ද ගත්තිල කාව්‍ය කතුවරයා අවස්ථා නිරූපණය මැනවින් සිදුකිරීමට සමත් වී ඇති බව මොනවට ගම්‍ය වේ.

සුර අංගනාවන්ගේ රංගනය තුළින් විණා නාදයේ මිහිරි පැතිර ගිය ආකාරය දක්වමින් පමණක් නොව මිනිමත වසන මනුෂ්‍යයන්ගේ වර්ග රටාව තුළින් ද විණා නාදයේ මිහිරි බව කොතෙක් ද යන්න දැක්වීමට සුදුසු අයුරින් අවස්ථා නිරූපණය කර ඇති ආකාරය පහත කවියෙක් පැහැදිලි වේ.

“නිති නිරිඳුගෙ රැකවලෙහි	නියුත්තෝ
රුකි ලෙස රුපු නොද බිඳ ජය	ගත්තෝ
පැතිරෙන වෙණ නද බැඳුණු	සිතැත්තෝ
අතිනවී ගිලිහෙන බව නොම	දත්තෝ”

රාජ සභාවේ සේවය කරන රාජ පුරුෂයන්ගේ නිරන්තර කාර්යය වනුයේ රජතුමාගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ සොයා බලා කටයුතු කිරීමය. එය මඳකට හෝ කඩ වුවහොත් රජුගේ රාජ උදහසට ලක්වන බව රාජ පුරුෂයන් හොඳින්ම දන්නා කරුණකි. එහෙත් ගත්තිල ඇදුරුගේ වෙණ නාදයේ මිහිරි රාජ පුරුෂයන්ට එය මොහොතකටයත් සිහිපත් වූයේ නැත. එතරම් ව විණා නාදය සුමිහිරිය. තමාගේ හස්තයේ නිරන්තරයේන දරා සිටින ආරක්ෂක අවිය තමන් අතින් ගිලිහී වැටෙන බව නොදන්නා තරමට ආරක්ෂක හටයෝ විනා නාදයට ලොබ බැඳ ගත්හ. විණා නාදයේ මිහිරි කොතෙකුත්ද යන්න පෙන්වා දීමට සුදුසුම ආකාරයෙන් අවස්ථා නිරූපණය කිරීමට ගත්තිල කතුවරයා සමත් වී ඇති බව මෙම කවිය තුළින් ද මොනවට ගම්‍ය වේ.

ඵපමණක් නොව මවකට දරුවෙකු යනු මහාර්ඝ සම්පතකි. මව් තුරුලේ සිටින විට දරුවා බාහිර ලෝකයෙන් එල්ල වන කරදර පීඩා ආදිය පිළිබඳ සැක සංකා තබා ගැනීමට කිසිසේත්ම

අවශ්‍ය වන්නේ නැත. එහෙත් විණා නාදයට ලොබ බැඳුනේ පුර අංගනාවෝ තමන්ගේ ඇකයේ සිටි තම දරුවන් ඇකයෙන් වැටුණු බව නොදන්නෝය. ඒ තරමටම විණා නාදය සුමිහිරිය.

“මහ මත් කරවන දහ මුළු	දෙරණා
රසවත් වන වෙණු නඳ නඳ	කරණා
සවනොත් සඳ පුරගන ලොබ	දිවුණා
නොදනින් දරුවන් ඇකයෙන්	වැටුණා”

විණා නාදයේ මිහිරියාව කොතෙක් ද යන්න කියාපාන විශිෂ්ට වැනුමක් ලෙස මෙම කවිය දැක්විය හැකිය. වෙණු නඳෙහි අලංකාරත්වය නිසා සිය දරුවන් තම ඇකයෙන් වැටෙන බව නොදන්නා මව්වරුන් සිටි බව ප්‍රකාශ කිරීමෙන් ගුත්තිල කතුවරයා විණා නාදයේ මිහිරි කොතෙක්දැයි ඉතාම අවස්ථෝචිත ලෙස අවස්ථා නිරූපණය කිරීමට සමත් වී ඇති බව මෙම නිදසුන මගින් ද මොනවට ගම්‍ය වේ.

දෙවිලියන්ගේ රංග විලාසයන් මිනිසුන්ගේ වෙතස් වූ වර්යා රථාවන් තුළින් මනා ලෙස අවස්ථා නිරූපණය කිරීමට ගුත්තිල කාව්‍ය කතුවරයා වූ වෘත්තෘවේ නිමියන් සමත් වී ඇති බව ඉහතින් දැක් වූ කරුණු තුළින් මොනවට ගම්‍ය වේ.

විවාර ප්‍රශ්න 03

විණාවාදනයේ මිහිරියාව ධ්වනිතාර්ථවත් වන්නේ අවට රැස්වූවන්ගේ ස්වභාවය වර්ණනා කිරීමෙනි. උදාහරණ දෙමින් සනාථ කරන්න.

කෝට්ටේ යුගයේ රචිත පද්‍ය නිර්මාණ විමසා බැලීමේ දී ඉතා ළයාන්චිත වූ ද රමණීය වූද කාව්‍ය නිර්මාණයක් ලෙස ගුත්තිල කාව්‍යයට නිමිවන්නේ සුවිශේෂී ස්ථානයකි. ගුත්තිල කාව්‍යයේ එන විවිධ වූ වර්ණනා මෙයට හේතු වී ඇති අතර, ඒ අතරින් ද විනා වාදනය ආශ්‍රිත වර්ණනාව කැපී පෙනේ. ගුත්තිල පඬිතුමාගේ විණා වාදනයේ මිහිරියාව කෙතරම් ද යන්න වෘත්තෘවේ නිමියන් විසින් පෙන්වා දෙනු ලැබුවේ එය ශ්‍රවණය කිරීමට පැමිණි අපා, දෙපා, සිවුපා ආදීන්ගේ වර්යයා ස්වභාවය මධුර මනෝහර ලෙස වර්ණනා කිරීමෙනි.

ගී නැටුම් විලාසිතා සඳහා කාන්තාවන්ගේ සිත ඇදීයාම නිරායාසයෙන් ම සිදුවන්නකි. කාන්තාව සම්බන්ධයෙන් කතා කිරීමේදී මවගේ භූමිකාව ගතහොත් ඇයට දරුවන්ගෙන් තොර ලොවක් නැත. කෙතරම් වැදගත් කටයුත්තක් තිබුණ ද, ඒ සෑම දෙයකටම වඩා දරුවන්ට මුල් තැනදීම මවගේ ස්වභාවයයි. නමුත් මේ සනාථන දහම බිඳදමා, උදාර වූ මව් ගුණය පරදවා කර්ණ රසායන විණා වාදනය ඉස්මතුකර දැක්වීමට වෘත්තෘවේ නිමියෝ මෙසේ සමත් වූහ.

“මහ මත් කරවන දහ මුළු	දෙරණා
රසවත් වන වෙණු නඳ නඳ	කරණා
සවනොත් සඳ පුරගන ලොබ	දිවුණා
නොදනින් දරුවන් ඇකයෙන්	වැටුණා”

තම අතරැදී දරුවා ගිලිහී බිමට වැටී ගියද පුර කාන්තාවන්ට විණා නාදය මිස දරුවා පිළිබඳ හැඟීමක් නොවීය. දැඩි මානුෂික හැඟීම් පවා විණා නාදයෙන් යටපත් වූයේ එය අතිශය රසවත් වූ හෙයිනි.

තවත් හෙයකින් බැලුවිට බිම වැටුණු දරුවන් හැඩුවේ නැත්තේ ඇයි ද යන්න ද වැදගත් ය. මවගේ කුසේ සිටියදීත්, බාල බිළිඳු විශේෂීන් ළයාන්විත නැළවිලි ගි දරුවන්ගේ සවන් වැකෙයි. එළෙසම විණා නාද මාධුර්යය බිම වැටුණු දරුවාගේ සවනට වැටුණු විට ඇඟීම පිළිබඳ හැගීම අමතකව ගොස් ඇති සෙයකි.

සතුන් අතරින් මිහිරි නාද ඇසීමට කැමති සතෙකු වශයෙන් ඇතාට හිමිවන්නේ සුවිශේෂී ස්ථානයකි. විණා නාදය ඇසීමට පැමිණි ඇතුන් එය අසමින් සිටි ආකාරය කවියා වික්‍රමාය කවන්නේ මෙසේය.

“මද සන්සුන් පියොවින් සිටි නොසැලී

ගජසෙන් සිතියම් ගජ සිරි කියෙලී”

වෙනදා මී මැස්සන් මද උරාබීම සඳහා කම්මුල්වල වසනවිට කන්නලවලින් උන්ට පහර දෙන ඇත්තු අද කන් නොසෙල්වා සන්සුන් විලාසයෙන් සිටින්නේ රසවත් වූ වෙණ නාදට සවන්දෙන හෙයිනි. වෘත්තවේ හිමි මේ ඇත්පෙළ දැක ඇත්තේ සිතුවම් කරන ලද රූප පෙළක් ලෙසිනි.

අනෙක් අතට ඔද පලය පානයට පැමිණෙන මී මැස්සන්ට නිතර පියාඹමින් යළි යළිත් වැසීමට සිදුවන්නේ ඇතුන් නිතර කන්නල ගසන බැවිනි. වෙන් නාදය සවන්දීමට කන්නල නොගසන හෙයින් මී මැස්සන්ට පියාපත් නොහෙලා යනමින් මද පානයට හැකි වුවා විය හැකියි.

නොඑසේ නම් මී මැස්සන් ද වෙණ නාදට සවන් දීම නිසා පියාපත් නොසලා සිටියා විය හැකියි.

විණා වාදනය රසවිඳීමට අවට රැස්ව සිටි පිරිස අතරට ගඟේ මාළු රංචු පිළිබඳවත් අපූර්ව වූ දසුනක් ගෙන ඒමට වෘත්තවේ හිමියෝ සමත් වූහ.

“පන් සිළු විණා නද පසු

රැස් වූ

මන් පිනවන වෙණ නදයෙන්

තොස්වූ

නන් දන කැන් දුටුවද බිය

සිස් වූ

මින් රළුවත් ගං වෙරළට

බැස්වූ”

විණා නාදයේ මිහිරියාව කොතරම් ද යත්, මරණ බිය පවා මාළුන් වෙතින් ඇත්ව ගොස් තිබේ. වෙනදා මිනිසුන්ට බිය වී ගං පතුලට ගිය මාළු රංචු අතිවිශාල ජනකායක් දුටුව ද බියට පත් නොවී ගං වෙරළට රැස්ව ඇත්තේ විණා නාදය ඇසීමටයි.

මේ ආකාරයෙන් අවට රැස්වූවන් පිළි රූ ලෙසින් ද, රැකවලුන් අතින් අයුධ ගිලිහුන් බවද, පකෂීන් පියාපත් විදහාගෙන අහස වසා ගෙන සිටි බවද, ඊලවුන්ගේ වංචල බව පහ වූ බව ද, ගුරුළෝ නාගයන් ළගටම වී සිටි බවද යනාදී වශයෙන් විණා නාදයේ මිහිරියාව විදහාගීමට අති විශාල මිනිස් ජනකායකට සමගාමීව අපා, දෙපා, සිවුපා සත්ත්ව සමූහ ද එකතු වූ බව නම් රැස්වූවන්ගේ ස්වභාවය වර්ණනාකිරීම මගින් පෙන්වා තිබේ.

විවාර ප්‍රශ්න 04

තමාට තමා අමතක වන තරමට විණා වාදනය මිනිර්බව පැවසීමට කාව්‍ය සංකල්පනා යොදා ගත් ආකාරය අපූරුය. උක්ත කියමන සනාථ කරන්න.

වෘත්තවේ හිමියන් විසින් නිර්මාණය කළ ගුත්තිල කාව්‍ය සහෘද ආකර්ෂණය නොමඳව දිනාගත හැකි පරිදි රස පූර්ණව රචනා වූවකි. ගුත්තිල පණ්ඩිතයන්ගේ විණා නාදයෙහි මධුරත්වය හා අපරිමිත භාවය ඉස්මතු කර දැක්වීම සඳහා කවියා යොදාගත් කාව්‍ය සංකල්පනා අපූර්වත්වයෙන් අනූනය. ඔහු සතු එම රස පූර්ණ වර්ණනා ශක්තිය කෙබඳුද යන්න නිදසුන් කීපයක් මගින් විමසා බලමු.

“මනමත් කරවන දන මුළු දෙර	ණා
රසවත් වන වෙණ නද නඳ කර	ණා
සවනොත් සඳ පුරගන ලොබ දිවු	ණා
නොදනින් දරුවන් ඇකයෙන් වැටු	ණා”

මේ පද්‍යයෙන් පැවසෙන සරල අදහස නම් රසවත් විණා නාදය අසමින් සිටි පුර කතූන්ගේ සිත් ඒ කෙරෙහි කෙතරම් අකාර්ශණීය වුවද කිවහොත් ඔවුන් වඩාගෙන සිටි දරුවන් උකුළෙන් බිමට වැටුණු බවයි. හමුත් එහි ගැඹුරු අරුතක්ද සැඟවී ඇත. මවකට තම දරුවා තරම් වටිනා අනර්ඝ වස්තුවක් මෙලොව තවත් නැත. දරුවා කෙරෙහි දැඩි අවධානයෙන් පසුවන මව්වරු එදා විණා වාදනය හමුවේ දරුවා පිළිබඳ සිහිකල්පනාව පවා අමතක කර දැමූහ. අතිශයෝක්ත අලංකාරය සහිත මේ කවියෙන් සනාථ කරනු ලැබුවේ විණා වාදනයේ ඇති සොදුරු බව නොවේද?

ගුත්තිල විණා වාදනය තුළ පැවති මධුරත්වය පෙන්වා දීමට ජීව පරිසරයේ නන් විසිතුරු නිදසුන් ගෙනහැර පෑමට කවියා සමත් වී ඇති බව පහත කවියෙන්ද මනාව පැහැදිලි වේ.

“වෙසෙසින් යන නද දිගත	පුරායා
අසමින් තුරුහිස රඳන	ගිරායා
උමුවෙන් මී අඹ ගත් මියු	රායා
දැමුවෙන් වෙණ නදමය මියු	රායා”

ගිරවු අඹ ගස්වලට වී ඉදුණු අඹ කමින් සිටින අතර උන්ට ද ගුත්තිලගේ වෙණ නද අසෙයි. මියුරු අඹවල රසයෙන් කුස පුරවාලීම පසෙක ලා විණා නාදයේ රස දෙසවනින් උරා බොන්නට කතුවරයා ගිරවුන් පෙළඹවූයේ පාඨකායගේ මනසද ඒ කෙරෙහි රසයෙන් පුරවාලමිනි.

“පිය සන් නොව බිඟු දැල් රැඳි කොපු	ලී
අවසන් නොව වෙණ නදටම කුහු	ලී
මද සන් සුන් පියොවින් සිටි නොසැ	ලී
ගජසෙන් සිතියම් ගජ සිරි කියැ	ලී”

ඉහත කවියට අනුව මදයෙන් මත් වූ ඇතාට මොහොතක් හෝ නිවී සැනසිල්ලේ සිටීමට නොහැකි බව අපි අසා ඇත්තෙමු. එබඳු නොසන්සුන් ගති පැවතුම් ඇති ගජසෙන් සමූහය ගුත්තිලගේ විණා නාදය අසා උන්ගේ පසිඳුරන් සන්සුන් කොටගෙන රැඳී සිටි ආකාරය කවියා පවසන්නේ විණා නාදයේ ඇති මධුර, මනෝහර භාවය තව තවත් පසක් කරවමිනි.

ගුත්තිල කවියා සජීවී ලෝකයම නිසලය යන තරමට, තමාට නමාව අමතක වන තරමට විණා දානය තුළ පැවති උත්තම මධුරත්වය කවි සංකල්පනා තුළින් පාඨකයා වෙත ගෙන ඒමට සමත් වී ඇති බව ඉහත උදාහරණ මගින් මනාව සනාථ වේ.

විවාර ප්‍රශ්න 05

ගුත්තිල කාව්‍ය රසවත් වීමට හේතු වී ඇත්තේ අවස්ථාවට උචිත අයුරින් විරිත වෙනස් කිරීමට කතුවරයා දැක්වූ හැකියාවයි. උදාහරණ තුනක් දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න. (වචන 150ට වඩා වැඩිවිය යුතුයි.)

හෙළ සාහිත්‍ය කෙත සුපෝෂණය කරමින් වෘත්තවේ හිමියන් අතින් නිමැවුණු යැයි සැළකෙන ගුත්තිල කාව්‍ය ය ගුත්තිල ජාතකය පදනම් කර ගත් අලංකෘත කාව්‍ය සංග්‍රහයකි. වෘත්තවේ හිමියන් තම ඇඳුරිඳුට තමා අකෘතඥයකු නොවන බව හඟවනු වස් මෙය රචනා කලැයි බොහෝ දෙනා අතර ප්‍රචලිත කරුණකි. ගුත්තිල කාව්‍ය බොහෝ සහෘදයන්ගේ හිත් ගත් කාව්‍ය කෘතියක් වීමට එහි භාෂාව, ආකෘතිය විරිත් භාවිතය මෙන්ම ගැමි ජීවිතයට වඩාත් අත්දැකීම් පාදක කර ගැනීම හේතු වී ඇති බව පෙනේ. ගුත්තිල කතුවරයා විරිත් භාවිතයේ දී දැක් වූ විශිෂ්ටතාව අද වන විටත් එය රසවත් කාව්‍ය ග්‍රන්ථයක් ලෙස සැළකීමට හේතු වී ඇති බව පෙනේ.

ගුත්තිල කාව්‍යයේ විරිත් භාවිතය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමට පෙර විරිත යනු කුමක්ද යන්න විමසා බැලිය යුතුය. විරිතක් ගොඩ නගන කුඩාම ඒකකය මාත්‍රය. මාත්‍රා එකක් නැතහොත් තනි මාත්‍රාවක් ලුහු (ලසු) ලෙසත් මාත්‍රා දෙකක් ගුරු (දීර්ඝ) ලෙසත් සළකනු ලබයි. පද්‍යයක එක් පද්‍ය පාදයකින් කියැවෙන මාත්‍රා සංඛ්‍යාව අනුව විරිත තීරණය වේ. ගුත්තිල කාව්‍ය රචනා කිරීමේදී මහ පියුම් ගී විරිත (මාත්‍රා 18) සෙඟලාස් මත් විරිත (මාත්‍රා 16) සවිසිමත් විරිත (මාත්‍රා 26) යන විරිත් යොදා ගෙන තිබේ. ගුත්තිල කාව්‍ය රචනා කිරීමේ දී විරිත් වෙනස් කිරීමෙන් තම භාෂාව අපූර්ව ලෙස හැසිරවීමේ හැකියාව ගුත්තිල කතුවරයාට නොඅඩුව පිහිටා තිබෙන බව ඒ පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමෙන් පෙනී යයි. ගුත්තිල කාව්‍යයේ අපූර්වත්වය විරිත් භාවිතය ඇසුරෙන් පහත පරිදි විග්‍රහ කළ හැකිය.

“ගුත්තිල ඇඳුරු සඳ
විණා වයන ලෙස ඉඳ
පසෙක පනවන ලද
සුදුසු අස්නෙක ගොසින් උන් සඳ”

ගුත්තිල කාව්‍යයේ එන මෙම පද්‍ය රචනා කොට තිබෙන්නේ පියුම් ගී විරිතෙනි. මෙහි පද්‍ය පාඨවල මාත්‍රා ගණන සළකා බලන්නේ නම් එහි පළමු පාඨයේ මාත්‍රා 9 ක් ද දෙවන පාඨයේ මාත්‍රා 11 ක් ද දක්නට ලැබේ.

ගු ත් ති ල ඇ ඳු රු ස ඳ	මාත්‍රා 9
විණා වයන ලෙ ස ඉඳ	මාත්‍රා 11

ගුත්තිල කතුවරයා විරිතට උචිත අයුරින් භාෂාව හසුරුවා තිබෙන අයුරු ඉතා අපූරු ය. ඒ සමගම රිද්මය හා එළිවැට රැක ගැනීමට හැකි වී තිබෙන්නේ කතුවරයා සතු වූ ප්‍රතිභාව නිසාමය. ගුත්තිල ඇඳුරුතුමා විණා වාදනයට පැමිණෙන ආකාරය මින් විත්තරූප ජනනය වන පරිදි විග්‍රහ කොට තිබේ.

“දිය දිය ගොස පළ කෙරෙමින්	සපැමිණි
ගිය ගිය තැන හිස්වා රන්	මුතුමිණි
ගිය ගිය දියනද එන මෙන් ගෙන	මිණි
සිය සිය ගුණයෙන් වෙණ නද	නික්මිණි”

සොළොස් මත් විරිත යොදා ගෙන පබ්දින ලද මෙම කවියෙන් විග්‍රහ කරන්නේ ගුන්තිල ඇඳුරැකුමා විණා නාදය පතුරන විට ඉන් නික්මෙන නාදය දස දෙස පැතුරණ ආකාරයත් ඉන් ජනයා මුසපත් වූ ආකාරයත්ය. සොළොස් මත් විරිතෙහි දක්නට ලැබෙන්නේ මාත්‍රා 16 කි. මෙම කවියෙහි ඇති විශේෂත්වය වන්නේ අවස්ථාව විරිතට උචිත ලෙස එළිවැට හා අනුප්‍රාසය මගින් රිද්මය ද මතු කොට රචනා කර තිබීමයි. එය සැබවින්ම ගුන්තිල කතුවරයා අවස්ථාවේ අයුරින් විරිත හසුරුවා තිබෙන බව පෙනී යයි. එකම විරිත වුවද අවස්ථාව අනුව රිද්මය වෙනස් කර ගෙන හැර පෑමට කතුවරයා දක්වා ඇත්තේ විශිෂ්ට දක්ෂතාවකි.

දිමුතු යසස් වන් කුසුම	සරාගේ
නුමුතු සුවඳ මල් පැළඳ	සරාගේ
දකුතු රඟන සුරඟන රඟ	ලාගේ
උමතු නොවෙද කෙලෙසක සිත	කාගේ

සොළොස් මත් විරිත වුවද දෙවන උදාහරණය ලෙස දැක්වූ කවියට වඩා වෙනත් රිද්මයකින් නිර්මාණය කර තිබීම අපූරුය. විනා වාදනයට වගි වූ සුරඟනන් නර්තනයේ යෙදෙන ආකාරය මින් විදහා දක්වා තිබේ.

“රූ රසේ අඳිනා ලෙසේ අත්
 ලෙළ දිදි විදුලිය පබා
 රන් රසේ එක් වන ලෙසේ වෙණ
 නාද නූ පා තබ තබා
 කම්පසේ දෙන සැර ලෙසේ දෙස
 බල බලා නෙතගින් සබා
 මමි කෙසේ පවසමි එසේ වර
 සුර පුදන් දන් රඟ සුබා”

සවිසිමත් විරිත යොදා ගනිමින් රචනා කොට ඇති මෙම පද්‍යයෙන් සුරඟනන්ගේ නර්තන විලාසය මොනවට පැහැදිලි කොට තිබේ. දිව්‍ය අප්සරාවන්ගේ රිද්මය, ලාලිතය මෙන්ම ඔවුන්ගේ රූ සොබාවට එකවර සහෘදයා වෙත ළං කිරීමට කතුවරයා සමත් වී තිබේ. මාත්‍රා 25 ක් තුළට මේ සියලු හැඟීම් ගැබ් කිරීමට ගුන්තිල කතුවරයා සමත් වී තිබෙන්නේ ඔහු සැබවින්ම ප්‍රතිභාන්විත කවියෙක් නිසාමය. අවස්ථාවට උචිත ලෙස විරිත් යොදා ගැනීමට ගුන්තිල කතුවරයා සමත් වූ බව මන් මොනවට විශද කළ හැකිය.

විවාර පුශ්‍ය 06

විණා වාදනයේ මිහිරිබව සත්ත්වයින් හා මිනිසුන් විඳගත් ආකාරය උදාහරණ හතරක් දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.

සිරිපැරකුම්බා රජුට සේවය කළ සලාවත ජයපාල මැතිඳුන්ගේ ආරාධනාවෙන් වෘත්තවේ නිමි විසින් ගුන්තිල ජාතකය උපයුක්ත කර ගනිමින් කෝට්ටේ යුගයේ දී ගුන්තිල කාව්‍ය ලියා ඇත.

ගුත්තිල කාව්‍ය ලියා ඇත්තේ වායුගුණයෙන් වන අතර තම ගුරුවරයාට අකෘතඥ නොවන බව හැඟවීම අරමුණු කොට ගෙන මෙම අද්විතීය ග්‍රන්ථය ලියා ඇත.

විණා වාදනයේ මිහිරිබම සත්ත්වයින් හා මිනිසුන් විඳගත් ආකාරය පද්‍ය පන්තිය ඇසුරෙන් විමසා බලමු.

පියසන් නොව බිඟු දැල් රැඳි	කොපුලි
අවසන් නොව වෙණු නදටම	කුහුලි
මද සන් සුන් පයොවින් සිටි	නොසැලි
ගජ සෙන් සිතියම් ගජසිරි	කියලි

මද කිපුණු ඇතුන්ගේ දෙකොපුලෙන් ගලා හැරෙන මද දිය පානය කිරීමට මී මැසි රංචු පැමිණේ. එසේ එන මී මැසිසන් කම්මුලට ලංවෙද්දී ඇතුන් කන්තල ගසමින් උන් පන්නා දමන්නට උත්සාහ කරයි. එහෙත් සිදුවූයේ ආශ්චර්යයකි. ගුත්තිල පඬිතුමාගේ රසාලිප්ත, මධුර මනෝහර විණා නාදයට වශිකෘට වූ මී මැසිසන් පියාපත් නොසොල්වා ඇතාගේ කම්මුලේ වසා සිටියි. මද කිපුණු ප්‍රචණ්ඩකාරී ඇත් සමූහයද නොසෙල්වී සිටියි. මෙය කතුවරයා දැක්වූයේ නොනවත්වා ගලායන එන මිහිරි විණා නාදයට වශිකෘත වූ ඇතුන් සිතුවම් කරන ලද අත් රූප මෙන් සිටි බවයි. තැනට උචිත උපමා යොදාගනිමින් අතිශයෝක්ති අලංකාරයෙන් මෙම අවස්ථාව පාඨකයා ළඟාකරවීමට කතුවරයා උත්සාහ කර ඇත.

කන් කලු වෙණු නඳ ඇසුමෙහි	ලොබිනේ
රන් රසු දැලු කොලහල වන	බියෙනේ
සන් සල නොව එහි පිළි රූ	ලෙසිනේ
නන් හය සෙන් සිටියෝ සිටි	මතිනේ

දෙසවන් පිනවන මියුරු විණා නාදය ඇසීමේ ආශාවෙන් යුක්ත වූ අශ්ව සේනාවද තම බෙල්ලේ හා පාවල බැඳ ඇති රත්තරන් ගෙජිපිටැල් සෙලවී හඬනැගේයැයි බිය වූ අශ්ව සේනාව නොසල් වී අඳින ලද අශ්ව රූප සේ උන්හිට ආකාරයටම සිටි බව ඉහත කවිය මගින් පෙන්වා දෙයි. අශ්වයන්ට සංසුන්ව සිටීමට නොහැකිය. ඔවුන් බෙල්ල සොළවයි. විටෙක එහා මෙහා ඇවිදියි. එහෙත් මිහිරි විණා නාදයට ඔවුන් වශිකෘත වී ඇති බව පෙනෙයි.

ඉහත උද්ධෘත අනුව විණාවාදනයේ මිහිරිබව සත්ත්වයින් විඳගත් ආකාරය උචිත උපමා අලංකාර අතිශයෝක්ති අලංකාර යොදා ගනිමින් ගම්‍යමාන කර ඇත.

ගුත්තිල පඬිතුමාගේ මිහිරි විණා නාදය මිනිසුන් විඳගත් ආකාරය ඉතා සිත්ගන්නා සුළු ලෙස දක්වා ඇත්තේ පහත පරිදිනි.

මනමත් කරවන දන මුළු	දෙරණා
රසවත් වන වෙණු නඳ නඳ	කරණා
සවනොත් සඳ පුරගන ලොබ	දිවුණා
නොදනින් දරුවන් ඇකයෙන්	වැටුණා

මවකට තම දරුවා මැණිකකි. කිසිදු උවදුරටකට පත්වීමට ඉඩ නොදීම මෘතෘත්වයේ ස්වභාවයයි. එහෙත් සිදුවූයේ ආශ්චර්යයකි. මුළු ලෝකයේම මිනිසුන්ගේ සිත් පිනවමින් සතුට දනවමින් මියුරු විණා නාදයේ මිහිරියාවෙන් අමන්දානන්දයට පත් වී ඇත.

“හිනි නිරිදුගෙ රැකවලෙහි	නියුකත්තේ
රැහි ලෙස රුපුනොද බිඳ ජය	ගත්තෝ
පැතිරෙණු වෙණු නඳ බැදුණු	සිතැත්තෝ
අතිනව් ගිලිහෙන බව නොම	දත්තෝ”

නිරන්තරයෙන්ම රජුගේ ආරක්ෂාවේ නියැලෙන සෙබලුන් ඵ්දිනද ගුත්තිල මුසිල තරග පැවැත්වෙන ස්ථානයට පැමිණි රජුට රැකවලෙහි යෙදී සිටියෝය. එසේ සෙබලුන් ඉතා දක්ෂ ලෙස සතුරන්ගේ ඔද තෙද බිඳ දමා ජයග්‍රහණය වෙනුවෙන් කැප වූ ඇති දක්ෂ රණ ශූරයෝය. එහෙත් සිදුවූයේ කුමක්ද? ගුත්තිල පඬිතුමාගේ විණාවෙන් නැරඟන මිහිරි සජ්තස්වරයේ මොහනයට පත් වූ ඔවුන්ගේ අත්වල දී තිබූ ආයුධ අතින් ගිලිහී බිම නැටුණ බව වත් නොදන්න.

ඉහත උද්ධෘත සියල්ල විමසා බැලීමේදී ගුත්තිල පඬිතුමාගේ විණා නාදයේ මිහිරියාව සත්ත්වයින් හා මිනිසුන් විදගත් ආකාරය වෘත්තවේ හිමි වමන්කාරජනක ලෙස පෙන්වා දී ඇත.

විවාර ප්‍රශ්න 07

කිසියම් අවස්ථාවක් නිරූපණය කිරීමේදී වෘත්තවේ හිමියන් සතු වූ කාව්‍යකරණයේ ප්‍රවීණත්වය ගුත්තිල කාව්‍යයේ නියමිත කොටස ඇසුරෙන් නිදසුන් තුනක්වත් දක්වමින් විමසන්න.

වෘත්තවේ හිමියන්ගේ ගුත්තිල කාව්‍යයට වස්තු විෂය වී ඇත්තේ සිංහලයන් අතර වීර ප්‍රකට ගුත්තිල ජාතකයයි. කෙළෙහි ගුණ සිඳ දුමා, ගුරුන් ගුණ සිහි නොකොට විණා වාදයට පැමිණි මුසිල ඇඳුරාගේ අනුවණ කමින් අයසම ලොව පුරා පැතිර ගිය අන්දම මෙම ජාතක කතාවෙන් කියැවේ. මෙරට සාහිත්‍ය වංශ කතාවේ ජාතක කතා පාදක කරගනිමින් අවශේෂ පද්‍ය කෘතීන් රචනා කළ සාහිත්‍යධරයන් මෙන්ම ගුත්තිල කතුවරයාද තමා තෝරාගත් ජාතක කථාව තේමා කරගනිමින් පද්‍ය කෘතියක් සම්පාදනය කිරීමේදී කතා රසය මෙන්ම කාව්‍ය රසයද සුසංයෝජනය කරමින් අවස්ථා නිරූපණයට දැක්වූ නිපුණත්වය ගුත්තිල කාව්‍ය පුරාම දක්නට ලැබේ. නියමිත කොටසේ වුව ද කතුවරයාගේ අවස්ථා නිරූපණ කුසලතාවය දැක්වෙන සුලකුණු එමට ය.

විණා වාදය නරඹනු වස් සපැමිණි රජ, මැති, ඇමති සිටු පෙරවි බමුණු ඈ පිරිස් මධ්‍යයේ ගුත්තිල ඇඳුරුතුමා වාදන මණ්ඩපයට පැමිණ අසුන්ගත් අන්දමත්, මුසිලගේ පැමිණීමත් කතුවරයා දක්වා ඇත්තේ සරල සුගමය කෙටි සිව්පද දෙකකිනි. ඒ මෙසේය.

ගුත්තිල ඇඳුරු	සඳ
විණා වයන ලෙස	ඉඳ
පසෙක පනවන	ලද
සුදුසු අස්නෙක ගොසින් උන්	සඳ

නොදැනම තමා	බල
සබයට අවුත් නොපැ	කිළ
වැඳ රජ පද ක	මල
දෙසෙක මුසිලයා ද උන්	කල

ශ්‍රාවකයන්ගේ සිත් සතන් තුළ කදිම මනෝ චිත්‍රයක් මැවීමට තරම් මෙම අවස්ථාව සජීවිමත්ව දැක්වීමට පමණක් නොව නාට්‍යානුසාරයෙන් දක්වන්නාක් මෙන් ගාන්ධර්වයන් දෙපොළ පැමිණි අයුරු ඉහත සඳහන් පද්‍ය යුගලයෙන් පෙනේ. මෙම කවි දෙකෙන් ගුත්තිලගේ පැමිණීම දක්වන කවිය තමා ජයගන්නා බැව් ඉඳුරාම දැන සන්සුන් පියොවින් පැමිණ සුදුසු අස්නෙක ගොසින් උන් සඳ යනුවෙන් දැක්වූ අවසාන පදයෙන් ඉස්මතු නොවන්නේ ද ? දෙවැනි කවෙන් මුසිලයා කැඳවා අසුන් ගන්වන්නේ තම හැකියාව නොදැන නොපැකිළ ආ අයෙකු සේය. “පසෙක මුසිලයාද උන් කල” යන අවසාන පේළියෙන් ඒ බැව් ගම්‍යමාන වේ. අවස්ථා නිරූපණයේ ගුත්තිල කතු තුළ වූ ප්‍රවීණත්වයට ඒ එක් නිදසුනකි.

දෙවැන්න වූ කලි සුරන් සමඟින් සක් දෙව් අහස් කුස සිසාරා සිටිද්දී විණා වාදන තරඟය ආරම්භයට තරඟකරුවන් දෙදෙන එකිනෙකට නොදෙවැනි සේ වාදනයේ යෙදුනු අන්දම අවස්ථාවට උචිතව මනරම් එක් පද්‍යයකට පමණක් සීමා කරමින් නිර්මාණය කිරීමට වෘත්තවේ හිමි දැක්වූ සාමාර්ථය යි. පහත සඳහන් එම කවිය බලන්න.

“නවතා	ගිගිරියේ
අසන ලෙස සිත්	පිරියේ
කර කන්	බිහිරියේ
කරන වෙණ ගායනා	සරියේ ”

මෙම කවේ යොදා ඇති “ගිගිරියේ” හා “බිහිරියේ” යන වදන් යෙදූ ස්ථානය හා එයින් ධ්වනිත වන අදහස විමසන්න. රැස් වූ මහා සේනාවගේ සෝනාව එක් මොහොතකින් නවත්වා යන්න ප්‍රකාශ කිරීමට යෙදූ “ගිගිරිය” යන පදය පැමිණි පිරිස දෝංකාර නංවන හඬ අපේ ශ්‍රවණෝන්ද්‍රියන් වෙත ස්පර්ශ කිරීමට තරම් උචිත ය. “කන් බිහිරියේ” යන වදන ව්‍යංගවත් කරනුයේ ඒතරම්ම විණා වාදන තරඟය උච්ච අවස්ථාවට පැමිණ එකිනෙකා පරයා දිනීමට ගන්නා ප්‍රොත්සාහය හඬා දක්වමිනි.

ප්‍රතිභා පූර්ණ කවියන් කාව්‍ය කරණයේ සියලුම මූලධර්ම රසවත් නිර්මාණයක් උදෙසා භාවිත කරන බැව් අපි මනාව දනිමු.

සක්දෙව් උපදෙසින් පළමුව බමර තන ද පසුව සෙසු තත් සිඳ දමා ගුත්තිල පඬිතුමා ජයග්‍රහණයට පිළිපත් අවස්ථාව වුව ද අර්ථ රස පූර්ණ එක් පදයකින් පමණක් දැක්වීමට වෘත්තෘවේ හිමියෝ සමත් වූහ. ඒ වනාහි කතා රසය නොබිඳ කාව්‍ය රසය ඉස්මතු කිරීමටත් රස නිෂ්පත්තියටත් උත්වහන්සේ සතුව තිබූ අපූර්ව කවිත්වය ප්‍රකට කරවන තවත් අවස්ථාවකට මහා නිදසුනකි.

තන මතු ද	සින්දේ
පිළිමල් දප ද	සින්දේ
දස දිගත	ඇන්දේ
ජය ජයසිරි සඳ ගෙන	වැලැන්දේ

කත පමණක් නොව ප්‍රතිවාදියාගේ ආඩම්බරය ද බිඳ දැමිය යන්න කෙතරම් රසවත් අවස්ථාවෝචිත කාව්‍යමය සංකල්පයක් ද ? “දස දෙස දිගාන්තයට පැතිරී ගිය ජයග්‍රහණයේ සිරිකත වැළඳ ගති” යන්න ඔව්නසය ගුණයෙන් සපිරි අවස්ථාවක් හා වින්දනයක් ජනිත නොකරයි ද ? මේ ආදී වශයෙන් වෘත්තෘවේ හිමියන් සතු කාව්‍යකරණයේ ප්‍රවීණත්වය මැනවින් පැහැදිලි කරගත හැකිය.

විවාර ප්‍රශ්න 08

වර්තමාන සරල වහර

කාව්‍යමය වියත් වහර

මනාව ගළපා ගන්නට ගුත්තිල කතුවරයා සමත් වී ඇත. උදාහරණ දෙක බැගින් දක්වමින් සනාථ කරන්න.

සිංහල සාහිත්‍යයේ ස්වර්ණමය යුගය වූ කෝට්ටේ යුගයේදී වෘත්තෘවේ හිමියෝ ගුත්තිල කාව්‍යය රචනා කළහ. එය එදා මෙදාතුර උගත් නුගත් සැමගේ සම්භාවනාවට පාත්‍රවී ඇත. සරල සුගම වර්තමාන ජන වහරත්, කාව්‍යමය වියත් වහරත් මනාව සංකලනයෙහිලා කවියා දැක්වූ සමත්කම ඊට ප්‍රබලව බලපායි.

ගුත්තිල මූසිල විණා තරඟයෙන් මූසිල පරාජය වීමත්, ගුත්තිලගේ විණා වාදනයේ මිහිරියාව තුළ පරිසරයේ ඇතිවූ විස්මයජනක වමන්කාරය ගැනත් සඳහන් ‘ගුත්තිල වෙණ නද’ පාඩමේ අන්තර්ගත කවි තුළින් කවියාගේ බස හැසිරවීමේ කෞෂල්‍ය හෙළි කරයි.

“නොදැනම තමා

බල

****සිංහල විවාර/රචනා****

සබයට අවුත් නො	පැකිළ
වැද රද පද	කමල
දෙසෙක මුසිලයාද උන්	කල"

ගුරුවරයා සමග තරග කර ගුරුවරයාට පරාජය කිරීමේ අරියෙන් සබයට පැමිණි මුසිල කෙරෙහි අප්‍රසාදය මතු කිරීමෙනිලා "සබයට අවුත් නොපැකිළ... මුසිලයාද උන්කල" යන කටවහරේ යෙදුම මනාව ඉවහල් වේ.

"කෙළෙහි ගුණ	සින්දේ
මුසිල අන්ද	මන්දේ
ජයෙහි ලොබ	බැන්දේ
තමා විණා තතද	සින්දේ"

සක්දෙව් උපදෙස් ලෙස ගුත්තිල විණාවේ තන් සිදින කල වික්ෂිප්ත වූ මුසිල තමාගේ විණාවේ තන්ද සිද දමා පරාජයට පත්වේ. කවියා "මුසිල අන්දමන්දේ" යන ගැමි වහර යොදා ගනිමින් එම අවස්ථාව දක්ෂ ලෙස නිරූපණය කර ඇත.

අවස්ථාවට උචිත ලෙස බස හැසිරවීමේ දක්ෂයෙකු වූ වෘත්තවේ හිමි වර්තමාන සරල වහර මෙන්ම කාව්‍යමය වියත් වහරද නිර්මාණයේ සාර්ථකත්වය උදෙසා යොදාගෙන ඇත.

පිය සන් නොව බිඟු දැල් රැදී	කොපුලි
අවසන් නොව වෙණ නදටම	කුහුලි
මද සන් සුන් පියොවින් සිටි	නොසැලි
ගජසෙන් සිතියම් ගජ සිරි	කියෙලි

මද කිපුණු ඇතුන් විණා වාදනයේ මිහිරියාවෙන් මත්ව කම්මුල් පුරා මී මැස්සන් වසා සිටියද සන්සුන්ව සිටි බව දැක්වීමට "ගජසෙන් සිතියම් ගජ සිරි කියෙලි" යන උපමාරංකාරය යොදා ගනියි. එමගින් පද්‍යයට කාව්‍යමය හා සාහිත්‍යමය රසයක් ලැබෙයි.

රූ රැසේ අඳිනා ලෙසේ අත් ලෙළ දිදි විදුලිය	පබා
රන් රසේ එක්වන ලෙසේ වෙණ නාදනු පා තබ	තබා
කම්පසේ දෙන සැර ලෙසේ දෙස බල බලා නෙතගින්	සබා
මමි කෙසේ පවසම් එසේ වර සුර ලඳුන් දුන් රඟ	සුබා

දිව්‍යාංගනාවන්ගේ නර්තනයේ වමන්කාරය උපමා මාලාවකින් දක්වන කවියා ජන වහර මෙන්ම කාව්‍යමය වියත් වහරද යොදාගනිමින් බස තුළින් භාස්කම් දක්වයි. රූමත් සුරගනන් විණා නදට අනුව පා තබමින් රඟන්නේ රන් හා රසදිය එක් වන්නාක් මෙන් බව දක්වන කවියා ඔවුන්ගේ බැල්ම අංගනයාගේ මල් හි සර ලෙස පවසන්නේ "කම්පසේ දෙන සැර ලෙසේ" යන වියත් කවි සමයේ උපමාරංකාරයකිනි.

මෙලෙසින් බලන කල ගුත්තිල කතුවරයා කාව්‍ය නිර්මාණයේ දී ජන වහරින් අලංකාර කවි බසත්, සම්භාව්‍ය කාව්‍ය වහරත් මනාව සුසංයෝජනය කරමින් ගුත්තිල ජාතකය කවියෙන් ඉතා අපුරු උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

විවාර ප්‍රශ්න 09

ගුත්තිල කාව්‍යයේ විවිධ වර්ත් භාවිතය තුළින් කවියා තම ප්‍රතිභාව නිරූපණය කළ අයුරු උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

සිංහල සාහිත්‍යයේ ස්වර්ණමය යුගය වශයෙන් සැලකෙන කෝට්ටේ යුගයේ පැවති සිරි පැරකුම්බා රජ දවස ගුත්තිල ජාතකය පදනම් කොටගෙන රචිත ගුත්තිල කාව්‍ය, ප්‍රතිභාපූර්ණ කවිශ්වරයන් අතරින් අග්‍ර වූ තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමියන් විසින් රචිත ය. ගුත්තිල ගාන්ධර්වයන්

සහ මුසිලයන් අතර දිවෙන මෙම කථා වස්තුව තමා අකෘතඥයෙකු නොවන බව තම ගුරුවරයාට පසක් කරලීමට අතිශයින්ම සුදුසු බව වටහා ගත් වෘත්තවේ හිමියන් මෙම අග්‍රගණ්‍ය සාහිත්‍ය නිර්මාණය හිමවන ලදි.

මෙලෙසින් රචිත ගුත්තිල කාව්‍යයේ වෘත්තවේ හිමියන් සහාද පාඨකයන් තුළ රසය වඩවමින්, විත්ත රූප මැවීමට සමත්ව ඇත්තේ ශබ්ද රසය හා පබැඳුණු විවිධ විරිත් යොදා ගැනීම ඔස්සේ ය. විරිත යනු කවියක පදයකට අයත් මාත්‍රා ගණනයි. ගුත්තිල කතුවරයා විණා වාදනයේ ආරම්භය සනිටුහන් කරනු ලබන්නේ ඉතා කෙටි විරිතක් වන “ගි විරිත” යොදා ගනිමිනි.

“කර මිණි බරණ	රැස්
රසින් සුරසැව්	සුවහස්
සුරන් සහ	සහසැස්
නොකර සිටියේ අහස් කුස	හිස් ”

විණා වාදනය ආරම්භයේ දි මාණික්‍යානරණ රාශියෙහි රැස් ධාරා විහිදුවමින් දේදුණු ලක්ෂ ගණනක් ඇති කරමින් ශබ්ද දේවේන්ද්‍රයන් අසුර සේනාව සමඟ අහස් කුස පුරවාගෙන සිටි බව මෙම කවියෙන් කියවේ. වචන සුගතින් විසල් අරුතක් දනවා ඇති කවියා මෙහිදි විණා වාදනයේ මුල් කොටසෙහි රැස්ව සිටි මහජනයාගේ සිත් තුළ පැවති චංචල ස්වභාවය පෙන්නු වස් එකිනෙක පාදයන්හි මාත්‍රා ගණන වෙනස් වන විරිතක් යොදාගෙන තිබේ. එක් එක් පාදයන්හි පිළිවෙලින් මාත්‍රා 9, 11, 9, 14 වශයෙන් මාත්‍රා යෙදෙන මෙම පදයන් තුළින් කවුරුන් දිනත් දැයි ජන මනස තුළ පැවති කුතුහලය ධ්වනිතාර්ථවත්ය.

ශබ්ද දේවේන්ද්‍රයාගේ ආරාධනයෙන් තත් බිඳීමෙහි යෙදෙන ගුත්තිල ඇඳුරුදුගේ වෙණු නද මුළු මහත් ලෝ තලය ම අමා දහරක ගිල්වමින් දසන පැතිර යයි.

“දිය දිය ගොස පළ කෙරෙමින්	සපැමිණි
ගිය ගිය තැන ඉස්වා රන්මුතු	මිණි
ගිය ගිය නද ගෙන	මිණි
සිය සිය ගුණයෙන් වෙණු නද	නික්මිණි”

දියන පුරා ජය සෝෂා පතුරුවමින් පතළ වෙණු නද කන් වැකුණු කල්හි ජනී ජනයා රන් මුතු මිණි ඉසිනු ලබයි. මෙලෙසින් අති මධුර වෙණු නද සියක් ගුණයෙන් ප්‍රබලව නික්මිණි. ඉතාමත් අපූරු ලෙස අතිශයෝක්ති වර්ණනයෙන් වෙණු නදෙහි පැවැති මධුරත්වය වැනුමට ලක් කරන කවියා “පෙදක විරිත” නම් පාද සියල්ලෙහි ම සම මාත්‍රා සංඛ්‍යාවක් හෙවත් මාත්‍රා 16 කින් පබැඳුණු විරිතක් භාවිත කරයි. එමගින් කවියා ව්‍යංග්‍යාර්ථවත් කරනුයේ ගුත්තිල ඇඳුරුතමාගේ ජයග්‍රහණය පිළිබඳ මිනිසුන්ගේ සිත් තුළ ඇති වූ ස්ථාවරභාවයයි. එමෙන්ම මාත්‍රා 4 න් හතරට යතිය යෙදෙන්නා වූ ඉහත පද්‍ය තුළින් කර්ණා රසායනයෙන් සුපෝෂිත වූ අති මධුර විණා වාදනය ද ධ්වනිතාර්ථවත් වේ.

ජය හතවුරු කරගත් ගුත්තිල ඇඳුරාණන් ශබ්ද දේවේන්ද්‍රයන් තමා හට පිරිනිමූ ගුලි අහසට දැමුවෙන් සුරගනන් 900 ක් සුර ලොවින් පහළ ව රංගනයෙහි යෙදෙයි. සුරගන ලාලිත්‍යය වර්ණනයෙහි යෙදෙන කවියා ඒ සඳහා වෙනස් විරිතක් පබැඳුමට ලක් කරයි.

“පුන් මදාරා මල් දමින් මුදු දිගු සුනිල් වරලස	ගොතා
මන්මදා කිතුලිය ලෙසින් උරතුර සරා දිලි මුතු	ලතා

මන්නදා වණ මිණි මෙවුල් නද වෙණ නදින් එක්කොට	ඉතා
උන් එදා දුන් රඟ දුටොත් තව සක්සැපත් කවරෙක්	පතා

මටසිලිටි වූ වස්ත්‍රයකින් සැරහී කාල වර්ණ සරාගයේ පුන් මදුරා මල්දම් පැළැඳ, රතීස්වාමි හෙවත් අනංගයාගේ කීර්ති ලතාව වන් වූ මුතු වැල්වලින් උර මඬල සරනාගෙන රංගනයේ යෙදෙන දිව්‍ය විලාසිනින් ඉහත කවියෙන් විස්තර කොට තිබේ. මෙහිදී කවියා සුරගනන්ගේ රූ සොබා උපමා බාහුලයයෙන් යුතුව දීර්ඝව විස්තර කරනු වස්, “නුපුන් සඳ විරිත” නම් දීර්ඝ විරිතක් යොදාගෙන තිබේ. නැටුමේ රිද්මයත්, සුරගනන්ගේ ලාලිතයත්, ධ්වනිනාර්ථවත් කරමින් සහෘද මහසෙහි සජීවීකරණය කිරීමට කවියා මෙම විරිත යොදාගෙන තිබේ.

විවාර ප්‍රශ්න 10

1) මිනිස් සමූහයාගේත්

2) සත්ත්ව සමූහයාගේත්

සුපුරුදු වර්යයා රටා වෙනස් වූයේ ගුත්තිල පඬිවරයාගේ විණා වාදනය නිසාවෙනි. එක් කොටසකට උදාහරණ දෙක බැගින් දෙමින් සනාථ කරන්න.

1) හෙළ සාහිත්‍යය තුළින් අපට දායද වන මාහැඟි කාව්‍ය අතරේ ගුත්තිල කාව්‍ය ඉදිරියෙන් ම සිටී. කෝට්ටේ යුගයේ හයවන පැරකුම් රජ සමයේ වෘත්තෘවේ නම් හිමි නමක් සලාවත ජයපාල ඇමතිවරයාගේ ආරාධනාවකින් මෙකී රමණීය කාව්‍ය කළ බව ඉතිහාසයේ සඳහන් වේ. සම්පූර්ණ කාව්‍ය 511 කි. ගුත්තිල කාව්‍ය තුළ අපූර්ව අවස්ථාවක් ලෙස ගුත්තිලයන් සහ මුසිල අතර ඇති වූ විණා තරඟය දැක්විය හැක. එහි දී මුසිල පරදා ගුත්තිලයන් වැයූ විණාවේ හඬින් භාත්පස පරිසරය ශෝභමත් විය. එය අසා සිටි මිනිස් සමූහයාගේත් සත්ව සමූහයාගේත් තමන්ගේ සුපුරුදු වර්යයා රටාවන් පවා වෙනස් වන්නට වූහ. ඔවුනට උන් හිටි තැන් අමතක ව ගොස් තිබුණි.

“නිති නිරිඳුගෙ රැකවලේ	නියුත්තෝ
රැහි ලෙස රුපුනොද බිඳ	ජයගත්තෝ
පැතිරෙන වෙණ නද බැදුණු	සිතැත්තෝ
අතිනව් ගිලිහෙන බව නොම	දත්තෝ”

විණා වාදනය අසන්නට රජුගේ ආරක්ෂක හටයන් ද රැස් ව සිටි බව කවියේ කියා ඇත. ඔවුන් මහා සතුරු ව්‍යවසන හමුවේ කැමති අයුරින් සතුරන් පරදා ජය ලැබුවෝ වූහ. එදින ඔවුන් ගුත්තිලයන්ගේ රස විණා නදට සමවැදී සිටි නිසා ම තමන් අතේ තිබූ අව් ගිලිහී බිමට වැටෙනු ඔවුන්ට දැනෙන්නේ නැත. අප දන්නා පරිදි ආරක්ෂක හටයකුගේ සුපුරුදු වර්යයා රටාවේ දී ඔවුන් තම අවිය අත දරාගෙන සෘජු ව සිට ගෙන පරිසරයේ සියුම් දේ පවා ඉතා සුක්ෂම ව නිරීක්ෂණය කරමින් ඉන්නා අයෙකි. කෙසේවත් තම අවිය නම් බිම හෙළන්නේ නැත. නමුත් එදා ගුත්තිලයන්ගේ විණා නද නිසා ම එහි මිහිරට ලොල් වී ඔවුන්ගේ සාමාන්‍ය වර්යා රටාව වෙනස් වී තිබුණි. ඔවුන්ගේ සෘජු ඉරියව්ව වෙනස් වී පහසු ලෙසින් විණා නද අසන්නට ඇත. ඒ නිසාම අව් පවා ගිලිහී බිමට වැටෙනු නොදැනෙන්නට ඇත. ඔවුන්ගේ දැඩි සුක්ෂම බව ද එදා තිබුණේ නැත. ඒ

අනුව මිනිස් සමූහයාගේ සුපුරුදු වර්ග රටාවන් ගුත්තිලයන්ගේ විණා වාදනය නිසා වෙනස් වූ බව පැහැදිලිය .අප තවත් උදාහරණයක් ගෙන බලමු.

“මනමත් කරවන දන මුළු	දෙරණා
රසවත් වන වෙණ නද නද	කරණා
සවණොත් සද පුරගන ලොබ	දිවුණා
නොදනිත් දරුවන් ඇකයෙන්	වැටුණා”

විණා වාදනය ඇසූ මිනිස් සමූහයා අතර පුරයේ කාන්තාවන් ද සිටී. ඔවුන් තමාගේ නිවසට වී ගුත්තිලයන්ගේ විණා නද අසයි. මුලු පුරය ම මත් මත් කරමින් විණා මිනිරි විණා නද මහ හඬින් ගලා ඒ එය කනට අති මිනිරි විය. පුරයේ කාන්තාවන් එයට කෙතරම් ලොබ වූ වේ ද, තමා වඩාගෙන සිටී දරුවන් පවා බිම වැටුණු බව නොදැනේ. වෘත්තවේ හිමියන් එලෙස පුරාංගනාවන් ගැන කී දෙය අනුව ඔවුන්ගේ සුපුරුදු වර්ගයා රටා වෙනස් ව ඇති බව අපට පැහැදිලි ය. කාන්තාවන් නිවසේ ඇති ගේ දොර වැඩ කටයුතු ආදිය කරමින් දරුවන් බලා ගන්නා එක ඔවුන්ගේ සාමාන්‍ය වර්ගයා ව වේ. නමුත් එදින ඒ සියල්ල ඔවුන් පසෙකලා ගුත්තිලයේ විණා නද ම ඇසූහ. වඩාගෙන සිටී දරුවකු වැටුණොත් ඉතා ම කලබලවන කාන්තාවන් එදා කිසි භාවක් නුවක් නොමති විය. බිමට වැටුන දරුවන් ද හඬන්නට වුයේ නැත. ඔවුන්ට ද මේ විණා වාදනයේ රස දැනෙන්නට ඇත. මේ සියලු ම දේ විමසීමෙන් අපට පෙනෙන්නේ මිනිස් සමූහයාගේ සුපුරුදු වර්ගයා රටාවන් ගුත්තිලයන්ගේ විණා වාදනය නිසා වෙනස් වූ බව ය. අප ගත් උක්ත කවි දෙකේ ම මෙය කියා ඇත්තේ සෘජු ව නොව වක්‍ර ව ව්‍යංගාර්ථවත් ව ය. ඒ සඳහා වෘත්තවේ හිමි අතිශයෝක්ති අලංකාරය ද මනා ව යොදාගෙන ඇත. එය කවියාගේ හැකියාව යි. සත්වයන් තුළ සිදු වූ වෙනස්කම් මොනවාදැ යි ද විමසමු.

“කන් කලු වෙණ නද ඇසුමෙහි	ලොබිනේ
රන් රසුදුල් කොලහල වන	බියෙනේ
සන්සල නොව එහි පිළිරු	ලෙසිනේ
නන් හයසෙන් සිටියෝ සිටී	මතිනේ”

2) රජුගේ චතුරාංගනී සේනාවේ අශ්වයින් ද කනට මිනිරි වූ වෙණ නද ඇසීමට අශාවෙන් ම තමාගේ ගෙලෙහි බැඳ ඇති රත්තරන් ගෙජීපි වැල් සෙලවී විණා නදට බාධා පමුණු වේයැ යි බියෙන් කිසිදු සෙලවීමකින් තොරව අඹන ලද පිළිම මෙන් නොසෙල් වී හිටී අයුරින් ම සිට ඇත. අශ්වයින්ගේ සාමාන්‍ය වර්ගයා ව අප දනි. ඔවුන් නිතර දුගලන, හිස සලන, කෑ ගසන, කකුල් බිම ගසන සත්ව පිරිසකි. වංචල බව මිස නිශ්චල බවක් ඔවුන් තුළ කිසිසේත් දක්නට නැත. නමුත් එදා එකී සාමාන්‍ය වර්ගයා රටා ව ඉදුරා ම වෙනස් වූයේ ගුත්තිලයන්ගේ විණා වාදනය නිසා ය. කෙලෙස ද කිවහොත් අශ්ව සමූහයා අඹන ලද පිළිම මෙන් විය. “සන්සල නොව එහි පිළි රු ලෙසිනේ” කියා උපමාවක් ඇසුරෙන් කතූ හිමි එකී වෙනස වඩාත් ඉස්මතු කර දක්වා ඇත. ගුත්තිලයන් ගේ විණා වාදනය නිසා සත්ව සමූහයාගේ සුපුරුදු වර්ගයා ව වෙනස් වූ බව මේ අනුව පැහැදිලි වේ.

“යොදා සවන් වෙණ නද රස	සුලබව
නදා එකග සිත් වන ලෙස	සකොබව
සදා කුලය නොහැර ම එන	අසුබව
එදා ගියේ රිළවුන් සන්සල	බව”

අප නිතර ඇස ගැටෙන සත්ව සමූහයකි රළුවත්. ගුත්තිලයන්ගේ විණා නද ඔවුන් තමාගේ කන් අල්වාගෙන මෙන් අසා එයින් සිත සතුටු වන විට තමාගේ පරම්පරාවෙන් ආ දුර්ගති පවා පහව ගොස් නිවී සැනසී සිට ඇත. රළුවත් කවදා නම් නිශ්චල ව සිටින සත්ත්වයින් ද. නිතර දඟලන, සෝෂා කරන, පැන පැන යන, අඬදබර වන පාරම්පරික දුර්ගුණ වර්ගාවන් ඔවුන් සතු වන බව අප දනිමු. නමුත් ගුත්තිලයන්ගේ විණා වාදනය කන වැකුණු වෙලාවේ පටන් ඒවා පහ ව ගොස් ඇති බව කවියේ කියා ඇත. “එදා ගියේ රළුවත් සන්සල බව”. එසේනම් රළුවත් ගේ සුපුරුදු වර්ගා රටාවන් ද එදා වෙනස් වී ඇත.

මේ සියලු ම උදාහරණ සැලකි විට අපට පෙනී යන්නේ මිනිස් සමූහයාගේත් සත්ත්ව සමූහයාගේත් සුපුරුදු වර්ගයා රටාවන් ගුත්තිලයන්ගේ විණා වාදනය නිසා වෙනස් වූ බවය.

විචාර ප්‍රශ්න 11

උසස් රසවින්දනය හමුවේ එකිනෙකා කෙරෙහි පැවති බිය වෛරය සැකය තුරන් වී යන බව ගුත්තිල වෙණ නද පාඩම ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

කෝට්ටේ යුගයේ දී සලාවන ජයපාල නම් අමාත්‍යවරයාගේ ඇරයුමෙන් ගුත්තිල ජාතකය නිමිති කරගෙන පද්‍ය 511 කින් යුත් බණ්ඩ කාව්‍යයක් ලෙස ගුත්තිල කාව්‍යය රචනා වන්නේ වෘත්තවේ නිමියන් අතිනි. ගුත්තිලය විශිෂ්ටතම බණ්ඩ කාව්‍යය ලෙස විරුදාවලි ලැබීමට කවියාගේ ප්‍රතිභාපූර්ණ කවිත්වයත් ඔප වැටුණු කාව්‍ය සංකල්පනා හේතු වී ඇත. එදා ගුත්තිලයන්ගේ විණාවෙන් නැගුණු සුමනිරි නාදයෙන් අවට සිදු වූ විපර්යාසයක් සහභාද මනසේ විචිත්‍රවත් ලෙස සිතුවම් කරගත් වෘත්තවේ නිමියන් ගුත්තිලයන්ගේ විණා නාදයේ මිනිරියාව මේ යැයි වර්ණනා කරයි.

රසවිදින්නා ප්‍රීණනයට පත් කෙරෙන යමක් වෙත ඉතා තදින් ඇලී ගැලී යාමත් මොහොතකට හෝ ඔහුව බාහිර ලොවින් මුදවා ඒ වෙත ධාන්‍යගත කරවීමත් පංචේන්ද්‍රයන්ගේ ස්වභාවය වේ. ඒ අතරිනිදු සවන්දිය ඉතා ප්‍රබලය. මේ කරුණු නිවැරදිව ග්‍රහණය කරගන්නා කවියා විණා නාදයේ මිනිරිතම උත්කර්ෂයෙන් වැනුම උදෙසා ප්‍රයේජනයට ගනු ලබන්නේ ඒ ඇසු ඇසුවත් පත් වූ විත්ත විපර්යාසාත්මක ස්වරූපයන්ය. මුළුමනින්ම සිත ඇද බැඳ ගත් කන්නලු විණා වාදයට බවත් යොදා එහි රසය මැනවින් වින්දනය කරන සත් සතන් කොතරම් ආස්වාදයෙන් පිරිනි රියේද යත් ස්වභාවයෙන්ම සිතට එන බිය, වෛරය හා සැකය යන හැගීම්වලට බිඳකුදු ඉඩක් වෙන් නොවීය යන්න කතුවරයා මෙවැනි නිදසුන්වලින් සහභාද සිත් තුල ගම්‍යමාන කරයි. වෙසෙසින් ම නිරස්වන සත්වයන්ට මිනිසුන් මෙන් සිත් උපන් සැබෑ හැගීම් සඟවා අනෙකක් මවා පෙන්විය නොහැකිය. ස්වභාවයෙන්ම කුලූරිය. එසේ හෙයින් ඔවුන් නිදසුන් සේ ගැනීම යමක් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට දැක්වීමට හෙබි

“පන්සිළු විණා නද පසු	බැස්වූ
මන් පිනවන වෙණ නදයෙන්	තොස් වූ
නන් දන කැන් දුටුවද බිය	සිස් වූ

මින් රළු වූත් ගං වෙරළට

රැස්වූ”

දෙව්ලොව ගඳුඹ පංචශිකයන්ගේ විණා නාදය පවා අභිබවා යමින් පැනරේන්නා වූ මහස ප්‍රිණානයට පත් කෙරෙන විණා නාදයෙන් සතුටට පත් වූ මත්ස්‍ය සමූහයා නොයෙක් ජනතාවගේ දීර්ඝනයෙන් වුදු බියෙන් තොර වූ සිතින් යුතුව ගං වෙරළට රැස් විය. මත්ස්‍යයෝ වහාහි වෙරළට එන්නෝ නොවති. පැමිණියද ක්ෂණික ජල කැළඹුමකින් සැරවෙති. එසේ වූ මින් කැළ තමාට මහත් වේදනාබර මරණයක් හිමි කරන්නා වූ ජනයා දැක දැකම කිසිදු බියකින් තොර වූ සිතින් යුතුව වෙරළට රැස්ව ගුන්නිල මහා ශිල්පියාගේ විණාවෙන් හැඟී දසන පැතිරෙමින් මන්මත් කරවන සන්සරයට සවන් යොමා සිටිති. ඒ ජල තලය මතුපිටට වඩා හොඳින් ශ්‍රවණය වන නිසාවෙනි. ඉන් පැවසෙන්නේ ඔවුන් සිත් සතන් ම සංගීතයෙහිලා ලොව බැඳී බවම නොවේද සිතක ක්ෂණයන් හි හැඟීම් සිතුවිලි බොහෝ කොට ඇති වේ. එහෙත් මේ විණා නාදයේ මිහිරියාව අසන්නන් තුළ ඇතිකළ උසස්ම රසවින්දය කෙබඳුද යත්, පළමු ශ්‍රවණයෙන්ම ඇති වූ පහන් හැගුම්, තව තවත් ඇසුමෙහි ලොබ මිස අන් හැඟුමකට සිතේ අවකාශයක් නම් නොදීමට සමර්ථ වී ඇත.

‘අසන රිසින් නයි කැළ

ඔසොලෝයා

ඔවුන වෙනම සිටිනා

ගුරුළෝයා

වයන එවෙන නද ලොබ ම

කළෝ යා

එදින වෙර සිත සිහි

නොකළෝය

සාහිත්‍යයේ පැමිණෙන ඔවුනොවුන් හා වෙරයන් බොහෝය. නයි, මුගටි, නයි පොළොං, නයි මොනර තරමටම නයි ගුරුළු වෙරයද ප්‍රසිද්ධය. විෂ්ණු වාහනය වන ගුරුළා මහේෂ්වරයන්ගේ ගෙළ වඩන නායා අල්ලා මරා කයි. බලවතුන් ඇසුරේ සිටින නිවටයා ඒ බලය ගෙන තමාට දැඩි ශ්‍රේෂ්ටයෙකු නින්දාවට පත් කරන අයුරු සුභාෂිත කතුවරයා මෙසේ දක්වයි.

“බරනිදු ගෙල වඩින නාරද වෙමින්

ගුරු

ගුරුළුද අතින් ඇස කිම යහළු

තොරතුරු”

මෙයින් පෙනෙන ආකාරයට ගුරුළාගේ බල පරාක්‍රමය අධික වුවද විෂයෝර සර්පයෙකු වන නාගයාද නිකම් නොසිටින බව දැනිමු. සිය ශක්ති පමණින් ප්‍රතිමල්ලවයා දුර්වල කිරීමෙහිලා නොතින්ම මියෙන තුරු සටනට වන දෙපිරිසික සංගිදියාව ගුන්නිල කතුවරයෝ මෙසේ දක්වති. විණා නාදයේ මිහිරියාව විදීමෙහි රැති වූ නාග සමූහයා රැස් වූ තැන ම අසලම සිටින ගුරුළු සමූහයා ද එකාවත්ම සංගීත මිහිරියාවෙහි ඇලී ගැලී සිටිති. පහන් සිතින්ම ශ්‍රවණය කරති. වැයෙන ඒ විණා නාදයටම ලොබ බඳිති. එකී උසස් රසවින්දනයෙන්ම එදින පූර්වයේ පටන් පැවතගෙන ආවා වූ පරම්පරාගත වෙරය බිඳකුඳු සිහි නොකරති. මේ විස්මයාවාහ ක්‍රියාවන් සිදුවන්නේ වෘත්තවේ නිමියන් මෙහි එකිනෙකා කෙරෙහි වූ වෙරය පවා හිරු දුටු අඳුර සේ විද්වංගනය වී යන බව පෙන්නුමේ සංගීතය නැමැති විශ්ව භාෂාවේ ආමන්ත්‍රණයෙනි.

“ඌ වනපෙති නැවිදින්

සමුවෝයා

නිති මියුරැති වෙන නදළ

මුවෝයා

සිතිවිල නැති රූ විලස

මුවෝයා

තැති නොගනිති මිනිසුන්

සමුවෝයා

සිවුපාවුන් අතර අභිංසක ම සතුන් ලෙස මුවන් හා සාවුන් ගැනේ. යම්තම් පතක් සෙලවුණ දී කෝටු කැබැල්ලක් තමන්ටම පැති හඬ නැගෙන උන් වහා කලබල වී සැක සහිත සිතින් වටපිට බලන් තියුණු සවන් නිතරම යොමා සිටීන් මෙසේ වූ තැනිගන්නා සුලු සැක සහිත සැලෙන සිත් ඇති මුවෝ කණ්ඩායම් ලෙස කැමති පරිද්දෙන් වනයෙන් පිටතට පැමිණියෝ, නිරන්තරයෙන් මිහිරෙන් මිහිරට පත්වන්නා වූ විණා නාදය අසා විස්මයෙන් මුව අයා එය විදිත් මිනිසුන් දුටුවද ඔවුහු තැති නොගනිති. සිතුවිල්ලක්, හැඟීමක් පහළ නොවන රූප මෙන්ම ඔහේ මුව අයා සිටින මුව රැළක ස්වරූපය ඔබට කිසිදා සිතින් සිතා ගත හැකිද? ඒ ඔවුන්ගේ සැක සහිත බිය සහිත වංචල ස්වභාවය හේතුවෙනි. එතකුදු වුව සංගීත රසය විදින්නට පැමිණ කළ සිත් අමන්දානන්දයෙන් පිරී ඉතිරි යනවා මස අන් කිසිදු හැඟීමක් බියක් සංකාවක් පහලවීමට එහි ඉඩක් නැති බවත් ගුත්තිල කවියෝ මෙයින් ස්පුට කරති.

වෘත්තෘවේ හිමි මීට පෙර උදේහි පුරයේදී බරණැස වෙළෙන්දන් මුවන් මුසිල ඉදිරියේ ගුත්තිලගේ විණා නාදය වර්ණනා කරනුයේ දිව්‍යාංගනා රූපයට, අමෘතයේ රස මිහිරට හා ගුත්තිලගේ විණා නාදයට මොලොව තුටු නොවන්නේ කවුරුදැයි යනාදී ලෙසිනි. එම වචනයේ පරිසමාප්ත කොට දක්වන්නේ ඇත්, අස්, මිනිස්, ගිරා, මයුර, කිඳුරු, ඊලා, මත්ස්‍ය, නයි, ගුරුළු, පක්ෂි ආදී සත්ත්වයන් විණා නාදය අසමින් දක්වන ලද ප්‍රතිචාර මගිනි.

මෙයින්ද සත්වයනට සුලඹව ම ඉපදෙන බිය, වෛරය, සැක සංකා ආදී හැඟීම් සියල්ල අමතක වීමට තරම් වූ ආශීර්වාදය නම් විණා නාදයේ අනුපමේය කර්ණ මාධුර්යයෙන් හටගත් රසවිභවය බව මුවන්, නාගයන්, හා ගුරුළුන් මෙන්ම මත්ස්‍යයන්ද නිදසුන් කොට ගනිමින් කවියා සහෘද මනසේ නොමැකෙන පරිදි සටහන් කරයි. අතිශයෝක්තියෙන් වුවද අවස්ථෝචිත ව රසෝත්පාදනය මවන වෘත්තෘවේ හිමියන් සහෘද සිත්හි මවා ලන්නේ, උසස් රසවිභවය හමුවේ එකිනෙකා කෙරෙහි පැවැති බිය වෛරය සැකය තුරන් වී යන අන්දම මින් මොහවට පැහැදිලි වේ.

03. නානා භීය පානා අඬ හැරෙන්න දැනේ

විචාර ප්‍රශ්න 01

කෘෂිකාර්මික ජීවන රටාවේදී ඊට අවශ්‍ය

1. වෘත්තීය ජීවිතයේ සාර්ථකත්වය සඳහා ද
2. පවුල් ජීවිතයේ සාර්ථකත්වය සඳහාද

අවශ්‍ය උපදෙස් ජනකවිය තුළ ඇතුළත් වේ. ” නානා භීය පාන අඬහැරෙන්න දැනේ” පද්‍ය පන්තිය තුළින් සනාථ කරන්න.

කිසියම් දේශයක විරාත් කාලයක් තිස්සේ පොදු ජනයා අතර මුඛපරම්පරාගතව පැවත එන ජනකවියට හිමිවන්නේ සුවිශේෂී ස්ථානයකි. දිගු අඛණ්ඩ ඉතිහාසයක් හා උදාර සංස්කෘතියක පන්නරය ලැබූ ජනතාවක් කෙරෙන් විවිධ සාහිත්‍ය කලා බිහිවීම ද අරුමයක් නොවේ. එසේ බිහි වූ ජනකවිය තුළ ඇති ‘දැනමුතුකමට කී කවි’ ජන දිවියේ සුපෝෂණයට ඉටු කළේ අමිල මෙහෙයකි. “නානා භීය පානා අඬහැරෙන්න දැනේ. පද්‍ය පන්තිය තුළින් ‘දැනමුතු කම්’ ලබා දෙන්නේ, තම වෘත්තීය දිවියත්, පවුල් ජීවිතයත් යන දෙකෙහිම සාර්ථකත්වය උදෙසාය.

කෘෂිකාර්මික ජීවිතයේ දී, ගැමියා හේනේ කුඹුරේ වැඩට නම දක්‍ෂතා වඩා වර්ධනය කරගත යුතුමය. තැන නොතැන බලා, අලස නොවී කඩිසරව හා මනා පළපුරුද්ද සහිත ව වැඩ කිරීම තම වෘත්තීය දිවියේ ශුභ සිද්ධිය ළඟා කරවන බව සැබෑවකි. ඒ බව දැනමුතුකමට කී උපදේශනාත්මක කවි මගින් හරි අපුරුචට කියවෙන්නේ මනරම් දෘෂ්ටාන්තද සහිත වය.

“ගසට කෙටුම ගස මුල පැයුමෙන්	දැනේ
මිනිසා නොමිනිසා යන කඩිසරෙන්	දැනේ
අමුතු බත් දීම අත ඇල්ලුමෙන්	දැනේ
හානා භීය පානා අඩහැරෙන්	දැනේ”

ගස් කැපීමේ මනා පළපුරුද්ද ඇතිද නැතිද යන වග පූර්ව සුදානමින් අවබෝධ කරගත හැකි බවත්, කෙනෙකුගේ ගමන් විලාසය හා ගමන් රටාව මගින් ඔහුගේ සමාජ තත්ත්වය, වර්ග රටාව මැනවින් හඳුනා ගත හැකි බව කවියේ පළමු පද්‍ය දෙපාදයෙන් මනරම් ව වික්‍රණය කරයි.

එපමණක් නොව හෙළ ජන සංස්කෘතික වර්ගාවන් වූ ආගන්තුක සත්කාරය කෘෂි දිවිපෙවතට ම අනන්‍ය වූ සාරගර්භ වූ සද්චාරිත්‍රයකි. තවද කෘෂි දිවිපෙවෙතේ යල මහ දෙකන්නයට සිදුකරන කුඹුරු වගාවේදී ළයාන්විතව අඩහැර පාමින් සීසෑමට ද ගොවියා ශූරයෙකු විය යුතුය. එයින් ම වෘත්තීය ජීවිතයේ දැනේ යැයි ජනකවියා පැවසුවේ එබැවිනි.

එමෙන්ම, කෘෂි කාර්මික ජීවන රටාවක අනුගත වූවෙක් තම වෘත්තීය දිවිය අත්දැකීමිවලින් සන්නද්ධ කරගත බව අවධාරණය කළේ මනරම්වය.

“ගොඩැල්ලේ තරම දැනගෙන ලීද	කපනු
බොරැල්ලේ තරම දැනගෙන උඩ	පනිනු
කඩුල්ලේ තරම දැනගෙන කද	බඳිනු
තමුන්ගේ තරම දැනගෙන කල්	හරිනු”

කවියේ ලක්‍ෂ්‍යාර්ථය ඉක්මවන ධීවනිතාර්ථයෙන් කෘෂිකාර්මික ගැමි ජන සමාජයේ බාලයාට ලබා දෙන්නේ අනගි සදුපදේශ රැසකි. යටෝක්ත කවිය එයට කඳිමය. කෘෂි දිවිපෙවෙතේ දී ලීද හා ජලය යනු ගොවිතැනට වඩාත් සම්පතමයෝය. එබැවින් ලීදක් කැපීමේ දී, එය සිදු කරන ‘යුරු බාලයාට පැවසූ විධානාත්මකවය. පළමු කවි පද්‍ය පවසන්නේ එයම නොවේ ද? එමෙන්ම ඕනෑම කාර්යයක දී එළඹ සිටින අවස්ථාව පිළිබඳව නිවැරදි තක්සේරුවක් අවශ්‍ය බව කියා පෑවේ මනරම් අයුරිනි. එනම් “බොරැල්ලේ තරම දැනගෙන උඩ පනිනු” යනුවෙනි.

තවද කෘෂි සංස්කෘතියට අනුව සෑම ගැමි ගෙදරක ම කඩුල්ල සුලබ දසුනකි. මෙම කඩුල්ල සකස් කිරීමේ දී එහි ප්‍රමාණය ගැන සිතා එය සිදු කිරීම වඩා නුවණට හුරු යැයි ජනකවියා කීවේ, කෘෂිකාර්මික දිවිපෙවෙතේ සාර්ථකත්වය අගය කිරීමේ දී අනිසි ශ්‍රම නාස්තිය වළකනු වස්ය.

තවද දැනමුතුකමට කී කවි මගින් ගිනි ජීවිතයේ සාර්ථකත්වයට ලබා දෙන්නා වූ ආලෝකය නම් සුළුපටු නොවේ. කෘෂිකාර්මික ජීවන රටාවකට උරුමකම් කියන්නෝ සාර්ථක විවාහ දිවියක වටිනාකම නොදින ම දන්නෝ වෙති. එබැවින් ම තම කුටුම්භ දිවියට අගනා, මිණිමුතුවන් ඔවදන් ලබාදෙන්නේ හඳුපිරි දයාවෙනි.

“එක් උණ දාට උක් දණ්ඩේ පැණි	සේමා
වෙන් උණදාට යක් දෙබරේ වද	සේමා
ගොසින් ගොසින් කටු අත්තේ අග	සේමා

ඉතින් ළදේ කරවල තිබ්බටු

සේමා”

ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙදෙනෙක් ඒකාන්තව ව, ආධ්‍යාත්ම බැඳීමක් ඇතිකර ගැනීම හා ඉන් ලබන ආත්මීය බැඳීම, තෘප්තිය පිළිබඳව කියා පෑවේත්, දෙදරවා, පුපුරවා ගන්නා කුටුම්භ ජීවිතයේ යථා තත්‍ව පිළිබඳව බාල පරම්පරාවට සෙනෙහෙවන්ත අයුරින් වැඩිහිටියා කියා දුන්නේ අපූරු උපමා ද්විත්වයකිනි. එනම් “උත්දණ්ඩේ පැණි සේමා” හා “යක් දෙබරේ වද සේමා” යනුවෙනි.

සැබවින් ම ගිහි ජීවිතයේ යථා ස්වරූපය අපූරුවට ධ්වනිත කරවන්නේ විදග්ධ කවියාටත් වඩා පරිණත බවකිනි. උත්දණ්ඩේ පැණිවලට සමාන කරන විවාහ දිවියේ එක්වීම පිළිබඳ ව අපට ජනකවියා කියාපාන්නේ අති ගාමිණීර අර්ථයක් කුළුගන්වමිනි. එබැවින් විවාහ ජීවිතයේ දී ඇතිවන නොහොඳ නෝක්කාවු සුළු කොට තකා, ඒවා අමතක කර සෙනෙහේ සිතින් බැඳී සිටීමට හිත හදාගත යුතු බව කාන්තාවට පවසන්නේ “ඉතිං ළදේ කරවල තිබ්බටු සේමා” යන ගැමියාට සමීප උපමාවකින් කවිය ගෙන්වමි කරමිනි.

එසේම දුර දිග නොබලා ඝෂණික තින්දු තිරණ ගැනීමේ ආදීනව බණ පදයක් ලෙසින් කවියෙන් හරි අපූරුවට කීවෝ ජන කවියෝ ය. ගිහි ජීවිතය ගත කිරීමේ දී ඉවසිල්ල හා සුපරික්ෂාව පිළිබඳවත් ඥාණාන්විතව තිරණ ගැනීමත් සර්වකාලින වටිනාකමකින් යුක්ත වන්නකි.

“අඳුරු කරුවලේ පඳුරට මු වා

වෙලා

විදුලි එළිය දැක ගිහි හුළ දි යේ

හෙළා

අනුන් ලියන් දැක තම ලියට තල

තලා

දවන මුවන් දැක නොදමන් නෙළු ව

පලා”

ඉහත කවිය සාරවත් ආප්තෝපදේශයන්ගෙන් හැඩ වූවකි. දුර අත තිබෙන, වඩා වටිනා දෙයට වඩා තමා සමීපයේ ඇති සුළු දෙය වටිනා බව බාල පරම්පරාවට වැඩිහිටියා පසක් කර දුන්නේ දයාර්ඳු අයුරිනි. ගිහි ජීවිතයේ සාර්ථකත්වයට ඒ අවබෝධය ඉතා අගනේ ය.

මේ ආකාරයට කෘෂිකාර්මික දිවිපෙවෙත තුළ වෘත්තිය මෙන්ම පවුල් ජීවිතය ද සාර්ථක කරගැනීම සඳහා අවශ්‍ය මනා වූ සදුපදේශයන් ජන සවිය තුළ තිබෙන බව ” හානා හීය පානා අඬ හැරෙන්න දැනේ” පද්‍ය පන්තියෙන් ගෙනහැර දැක් වූ ඉහත නිදසුන් මගින් මැනවින් නිරූපිතය.

විවාර ප්‍රශ්න 02

උදාහරණ ගෙනහැර පාමින් අපූරු ආකාරයකට උපදෙස් දෙන්නට ජන කවියා තුළ වූ හැකියාව “හානා හීය පානා අඬ හැරෙන්න දැනේ” කවි පෙළ ඇසුරෙන් උදාහරණ 03 ක් දක්වමින් විස්තර කරන්න.

ජන ශ්‍රාවයේ එක් අංගයක් වන ජන කවිය ශිෂ්ට සම්පන්න මිනිසාගේ හැගීම් හා ඔවුන්ගේ සාමාන්‍යය දිවි පෙවෙත ඇසුරු කොට ගෙන නිර්මාණය වී ඇත. ජන කවිය සමාජයේ සියලු ස්ථර හා බැඳී ගිය අපූර්ව සාහිත්‍ය නිර්මාණයක් ලෙස ද හැඳින්විය හැක. මෙහිදී දැනුමැති වැඩිහිටියන් විසින් බාලයන් හට ඉතා අපූර්ව ආකාරයට ජීවිතාවබෝධය ලබා දීමට ක්‍රියා කළ අයුරු පෙනේ. කවියා සමස්ත සමාජයට අපූර්වත්වයෙන් යුතුව උපදෙස් ගෙනහැර පාන්නේ ඔවුනට සමීප

අවස්ථාවක් උපයෝගී කර ගනිමිනි. මේ නිසා ජනතාව මෙම උපදෙස් පිළිබඳව ගැඹුරින් සිතා බලා ඒ අනුව ක්‍රියාකොට යහපත් සමාජයක් ගොඩනගා ගත් ආකාරය ද අපට දැකගත හැක.

“ගොඩැල්ලේ තරම දැනගෙන පිඳ	කපනු
බොරැල්ලේ තරම දැනගෙන උඩ	පනිනු
කඩුල්ලේ තරම දැනගෙන කඳ	බඳිනු
තමන්ගේ තරම දැනගෙන කල්	හරිනු”

ඉහත කවිය දෙස බැලීමේ දී පෙනී යන්නේ ජන කවියා අපූර්ව ආකාරයෙන් සමස්ත සමාජයටම උපදෙස් දී ඇති ආකාරයයි. කවියා කීමට අදහස් කරන මූලික උපදේශය අවසන් පද්‍ය පාදයෙන් දැක්වේ. උක්ත කියමන සනාථ කරනු බස් ඊට ගැපෙන, සාමාන්‍යය මිනිසාගේ ජීවිතය හා බැඳුණු ක්‍රියාකාරකම් තුනක් තුළින් එය විස්තර කරමින් උපදෙස් දීම සිදු වී ඇත. ප්‍රඳක් කැපිය යුත්තේ පසෙහි ස්වභාවය පිරික්සීමෙනි. ඒ මන්ද යත් පිඳ ඉතා ගැඹුරට කැපීමෙන් එය ප්‍රයෝජනයට ගන්නන් අපහසුතාවයට පත්වන බැවිනි. ප්‍රඳක් කැපීමට පෙර ඉන් ජලය ලබාගත හැකිවේද/ජල උල්පත් සහිතද රහිතද/පසේ ස්වභාවය කෙබඳුද? නිවසේ වැසිකිළිය පිඳට ආසන්නයේ තිබේද?...යනාදිය පිළිබඳ හොඳින් සිතා බලා පරීක්ෂා කොට එම වැඩිය කළ යුතුය.

‘බොරැල්ලේ තරම දැනගෙන උඩ පනිනු’

මහපොළොව සෑම තැනකම එකහා සමාන නොවේ. මහපොළොව මත සිට මිනිසා විවිධ ක්‍රියාකාරකම් කිරීමට පෙළඹේ. මෙහි කවියා පවසන ආකාරයට අප උඩ පනිනවා නම් ඊට සුදුසු රළු නොවන සමතලා පොළොවක් තිබිය යුතුය. නැතිනම් කරන ක්‍රියාවෙන් තමාටම හානි සිදු වේ.

‘කඩුල්ලේ තරම දැනගෙන කඳ බඳිනු’

කඳ යනු ප්‍රවාහන පහසුකම් බහුලව නොතිබුණු යුගයේ ගැමියාට ඉතා සමීප වස්තුවකි. තමාට වෙළඳාමේ හෝ වෙනයම් අවස්ථාවක හෝ බඩු බාහිරාදිය ගෙන යා යුතු වුවත් තමාගේ කඩුල්ලේ තරම දැනගෙන කඳ බැඳිය යුතුය. නැතිනම් සෑදු කඳ කඩුල්ලෙන් එළියට ගත නොහැක.

ඉහත ආකාරයට කවි පද තුනෙන්ම ඉතා සංයමයෙන් හා අපූර්ව ආකාරයෙන් උපදේශයක් දුන් කවියා අවසන පවසනුයේ තමන්ගේ තරම දැනගෙන කාලය ගත කර යුතු බවයි. කවියාට පැවසීමට අවශ්‍ය වූයේ මෙයයි. අප සමාජයේ ජීවත්වීමේදී අපට සුදුසු ආකාරයට එනම් හැකි පමණින් ක්‍රියා කළ යුතුය. අපගේ තරමට තරම් නොවන ක්‍රියාවල නොයෙදිය යුතුය. එසේ ක්‍රියාවල යෙදීමෙන් සිදු වන්නේ අවැඩකි.

“ඇස නැතිදා පොත ගත්තේ කියන්නට	ද
දත නැතිදා උක් දඩු ගිනි තපින්නට	ද
වෙර නැතිදා ගහගත්තේ දිනන්නට	ද
යුද ඇතිදා නැති කග කොස් කොටන්නට	ද”

මෙම කවියෙන් ද ජන කවියා ඉතාම වටිනා උපදෙසක් සමාජයට දෙයි. “උඹට හැකි කාලයේදී උඹ එම වැඩිය කරපන්” යනුවෙන් අවධාරණය කළ හොත් උපදෙස් ලබන්නාගේ සිත අසතුටට පත් වේ. එහෙත් ජන කවියා ඉතාමත් අපූර්ව ආකාරයෙන් එම අදහස සමාජය තුළ මුල් බැස ගැනීමට ඉඩහසර සලසා ඇත.

අපේ ලෝක ධර්ම අනුව අප සියලු දෙනාටම ජීවිතයේ විවිධ අවධි (බාල, මහල ආදී) ගත කිරීමට සිදු වේ. අප ඒ ඒ කාලවකවානුවේදී ඊට ගැලපෙන ලෙස ක්‍රියා කළ යුතුය. තරුණ කාලයේ කිරීමට යුතු දෙයක් එකල කරගත නොහැකි වුවා යයි සිතමින් මහල වියට පත් වූ පසු විවේකය නිබුණා යයි පවසමින් නොකළ යුතුය. එසේ වුවහොත් එය සමාජයේ දෝෂ දර්ශනයට මෙන්ම නාසයට ලක්වෙයි. මෙම කවියෙන් ජන කවියා පහදා දෙන්නේ එයයි.

අප පොත පතෙහි යෙදිය යුත්තේ අස් පෙනෙන මතක ශක්තිය හොඳින් ඇතිදාය. අස් නොපෙනෙන කලට මතක ශක්තිය දුර්වල කාලයට නිසි අයුරින් පොත පතේ වැඩ කළ නොහැක. එලෙසම ‘‘උක්’’ යනු ඉතාමත් මිහිරි පලතුරකි. එහි රස බැලීමට දත් හැතුවම බැරිය. උක් ඉතා රසවත් වුවත් දත් නොමැති මුඛයෙක් මගින් උක් දඩු සැපිය හැකිද? එහි රස නිසියාකාරව බැලීමට අවස්ථාව උදාවෙයිද? කවියා ඉතා සියුම් ආකාරයට පවසනුයේ තමාට උචිත කාලයේ උචිත දේ කල යුතු බවයි. එමෙන්ම ශක්තිය ඇතිදා ශරීරයෙන් වැඩගත යුතුය. එසේ නොවූ කල කය වෙහෙසවා කරන කාර්යයෙන් එලක් නොවේ. දිනීමට නොහැක. තවද කඩුවක් වැනි ආයුධයක අවශ්‍යතාව ඇත්තේ යුද්ධයකට මිස සාමාන්‍ය ජීවිතයේ එදිනෙදා වැඩ කිරීමට නොවන්නේ ය. ඉහත ආකාරයට වාචාර්ථයට එහා ගිය යමක් බුද්ධියෙන් සහ හදවතින් සිතා බලා ක්‍රියා කිරීමට ජන කවියා මිනිස විත්තසන්නාහය මෙහෙයවනු ලබයි. නුසුදුසු වේලාවට කෙතරම් හොඳ වටිනා ක්‍රියාවක යෙදුනත් එය නිෂ්ඵල කාර්යයකි. එහි යෙදිය යුත්තේ නිසි වේලාවේදී ය. එනම් සුදුසු කල සුදුසු දේ කල යුතුය.

රන විමනේ සිටිමුත් දුක නැති	වෙද්ද
පැණි මියේ කෑමුත් බඩගිනි	නැද්ද
මිණි බරණින් සැදි මුත් ගත නො	දිරද්ද
පැණි වරකා ගසටත් හෙණ නො	වදිද්ද

යථාර්ථවාදීව ජීවිතයේ නියම ස්වභාවය දකින කවියා අන් අයටත් එම ජීවිතාවබෝධය ලබාදීම සඳහා ඔවුනට සමීප සිදුවීම් උපයෝගී කොට ගන්නේ ඉතා අපූර්ව ආකාරයෙනි.

මෙලොව ඉපදුණු සියලු සත්වයෝම දුකට පත් වේ. තමාගේ තරා තිරම වත් පොහොසත්කම් ඊට අදාල නොවේ. මෙම සනාතන ධර්මතාව සාමාන්‍ය ජනයා තුළට කවියා ගෙන යනු ලබන්නේ ඉතා අපූර්ව ලෙසින. රතුන් හා මැණික් වලින් පමණක් කරවූ සුවිසල් මාළිගයක සිටියත් තමා කැමති දෙය නොලැබීම, මනුෂ්‍යයන් ලෙස ලෙඩවීම ආදී දේ සිදුවීමෙන් මිනිසා දුකට පත් වේ. එය වැළැක්විය හැක්කක් නොවේ. තවද මී පැණි අධික ලෙස කැවද බඩගින්න යනු නොසි දෙන දෙයක් බව කවියා පවසයි. එක් වේලාවක සරිලන පරිදි මී පැණි, කිරි කෑවත් ඊළඟ වේලේදී බඩගිනිවීම ස්වාභාවික දෙයකි. එසේම පැණියේ රස දිවට දැනෙන්නේ සුළු මොහොතකට පමණි. ඉන් පසු එය නැති වී යයි. එනම් මෙලොව ස්ථිර කිසිවක් නැත. සියල්ල නාවකාලිකය. එමෙන්ම රතුන් මැණික් ආදියෙන් නිරන්තර තම සිරුර වසාගෙන සිටියත් වයසට යාම නැතිනම් දිරාපත්වීම නවතාලිය නොහැක. ජාති, ජරා, ව්‍යාධි යන්න ලොව සනාතන දහමකි. මෙම දහමද ඉතාමත් අපූර්ව සිත් ගන්නා ආකාරයට පද්‍යයක් මගින් ජනකවියා පසක් කර දෙයි. තවද ගැමියා මෙන්ම සමස්ත සමාජයම ඉතා ප්‍රිය කරන පලතුරකි. පැණි වරකා, අකුණු ගැසීම, සුළු සුළං යනාදී පරිසර වෙනස්කම් සියල්ලන්ටම පොදු ය. (පණ ඇති පණ නැති සියල්ලන්) මේවා තෝරා බේරා

සිදු නොවේ. ඉදින් ඉතාම වටිනා රසවත් පැණි වරකා ගසටත් ඇතැම් අවස්ථාවකදී අකුණු වැදීමට හැක. පොදු කරුණ නම්, මෙලොව ඇති සියලුම දෙයට අටලෝ දහම යනු නියතයක් බවයි. එම නිසා නිරන්තර නම දෙලොව ජීවිතය ගැන හිතා ඒවා සාර්ථක කරගත හැකි ආකාරයේ ක්‍රියාවන්වල නිරත විය යුතුය. යනුවෙන් ව්‍යංගාර්ථයෙන් මෙන්ම ඉතාමත් අපූර්ව ආකාරයෙන් ජන කවියා සමස්ත සමාජය වෙතටම පණිවුඩයක් යවයි.

ඉහතින් සඳහන් කළ උදාහරණ දෙස බැලීමේදී පෙනී යන්නේ ජන කවියා එදිනෙදා පරිසරය උපයෝගී කොටගෙන ඉතා අපූර්ව ආකාරයට ජනශාභට ජීවිතාබෝධය ලබා දීමට හා උපදෙස් දීමට කටයුතු කර ඇති ආකාරයයි.

විවාර ප්‍රශ්න 03

i. උපදේශාත්මක අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමත්

ii. පොදු ජන වහර යොදා ගැනීමත් නිසා

‘හනා හිය පානා අඬහැරෙන් දැනේ’ පද්‍ය පන්තිය පාඨකයාගේ සිත් ගනී. උදාහරණ දෙක බැගින් දක්වමින් විමසන්න.

ඇත අතීතයේ සිට මුඛ පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට පැවත ආ ජන කවිය ග්‍රාමීය ජන සාහිත්‍යාංගයකි. ශිෂ්ට සම්පන්න මිනිසාගේ හැඟීම් හා ඔවුන්ගේ දිවි පෙවෙත ඇසුරින් නිර්මාණය වූ ජන කවි, විවිධ තේමා යටතේ නිර්මාණය කර ඇත. සිංහල ජන කවි අතර උපදේශාත්මක ජන කවියට හිමි වන්නේ සුවිශේෂී වැදගත්කමකි. උදාහරණ ගෙනහැර පාමින් ඔවුන් අපූර්ව ආකාරයකට බාලයන් හට පමණක් නොව, සමස්ත සමාජයට ම ගැළපෙන උපදෙස් මගින් ජීවිතාබෝධය දෙන්නට සහජ කුසලතාවන් දැක් වූ බව පෙනේ. “හනා හිය පානා අඬහැරෙන් දැනේ” කවි පෙළින් ගත් නිදසුන් මගින් මෙය විමසා බලමු.

ගොඩැල්ලේ තරම දැනගෙන ලීඳ	කපනු
බොරැල්ලේ තරම දැනගෙන උඩ	පහිනු
කඩුල්ලේ තරම දැනගෙන කඳ	බඳිනු
තමන්ගේ තරම දැනගෙන කල්	හරිනු

තමා කවරෙක් ද තමාට කළ හැකි දේවල් මොනවා ද තමා ජීවත් විය යුත්තේ එය අවබෝධ කරගෙන බව විධානාත්මක ස්වරූපයෙන් හේතු සහිතව මෙසේ කියා පා ඇත. පළමු කවි පදයෙන් උස් බිමක ලීඳ කැපීම අසීරු ක්‍රියාවක් බව ද දෙවැනි පදයෙන් බොරලු පොළව මත උඩ පැනීමෙන් දැනෙන අපහසුතාවය ද, තුන් වැනි පදයෙන් කඩුල්ලෙන් ගෙන යා හැකි තරමට කඳ බැඳිය යුතු බවත් අර්ථවත් කරන කවියා ‘තමුන්ගේ තරම දැන කල් හරිනු’ යනුවෙන් අවසන් කවි පදයෙන් දෙන වටිනා උපදේශයට මුල් පදවලින් ලබා දුන් කියුම් මහඟු පිටිවහලක් විය. කවර සමාජයක වුව ද පුද්ගලයා පිරිහීමට හේතු වී ඇත්තේ තමාට කළ හැකි දේට වඩා කිරීමට යෑම නිසා ය. ජනකවියා ඊට කදිම උපදේශයක් දී ඇති බව ගම්‍යමාන වේ.

ජීවිතයේ දී යම් යම් වැඩ කටයුතු කළ යුතු අවස්ථා හා කාල වකවානු ඇත. බාල, තරුණ, මහලු වයස් වලදී තමාට ගැළපෙන කාර්යභාර්ය තෝරා ගත යුත්තේ ය. තමන්ට සුදුසු පරිදි ක්‍රියා කිරීම පිළිබඳව ජන කවියා අපූරු කවි පද කිහිපයක් අමුණයි.

“ඇස නැති දා පොත ගත්තේ	කියන්ටද
දත නැති දා උක් දඬු ගිනි	තපින්ටද
වෙර නැති දා ගහ ගත්තේ	දිනන්ටද
යුධ ඇති දා නැති කග කොස්	කොටන්ටද”

කාලයේ වැදගත් බව කෙතරම් ද යන්න පවසන කවියා එය සුදුසු කලට භාවිතා නොකිරීමෙන් කිසිදු ඵලයක් නොමැති බව කියා ඇත.

මෙලෙස මිනිස් හඳවනට වඩාත් සමීප වන අයුරින් සත් සමාජයකට උපදෙස් දුන් ජන කවියා සුවිශේෂී හැකියාක් ඇති ප්‍රතිභාපූර්ණ කවියෙකු බව මැනවින් ප්‍රකට වේ. උපදේශාත්මක අදහස් ගෙන හැර පාමින් පාඨක සිත් ඇඳ බැඳ ගැනීමට සමත් වූ බව ඉහත උදාහරණ මගින් මොනවට පැහැදිලි වේ.

‘හානා හීය පානා අඬ හැරෙන්නේ දැනේ’

යන ජන කවි පෙළ පාඨක සිත් ගැනීමට ජන කවියා යොදා ගත් බස් වහර ද හේතු වී ඇත. ඒ සඳහා සරල බස් වහර, උපමා රූපක භාවිතය, භාව පූර්ණ වාග් මාලාව මෙන්ම පොදු ජන වහර ජන කවියා තම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට භාවිතා කිරීම පාඨක රුචිය තව තවත් වැඩිවීමට හේතු වී ඇති අයුරු පහත උදාහරණ මගින් ගම්‍යමාන වේ.

“රන් විමනේ සිටි මුත් දක නැති	වෙද්ද
පැණි මියේ කෑ මුත් බඩ ගිනි	නැද්ද
මිණි බරණින් සැදුමුත් ගත	නොදිරිද්ද
පැණි වරකා ගසටත් හෙණ	නොවැදිද්ද”

කවර තරාතිරමේ කෙනෙකුට වුවද නොසිතූ මොහොතක කරදර පැමිණිය හැකි බව මෙයින් ප්‍රකාශ වෙයි. මෙහි අවසන් පදය අද පවා ගැමි සමාජයේ පොහොසත් අයෙකුට කරදරයක් වූ විටක ජනතාව සිතා මුසු මුහුණින් අපහාසාත්මකව කියන පොදු ජන වහරකි. මෙයින් ගම්‍යමාන වන්නේ ද ජන කවියා පොදු ජන වහර යොදා ගනිමින් පාඨකයාගේ සිත් දිනා ගැනීමට සමත් වූ ආකාරයයි.

විවිධ දුෂ්කරතා මැද ජීවත් වන ගැමි ජනතාවට ජීවිතයේ අනිත්‍ය බව, දක සැප කාටත් පොදු බව ජන වහරෙන් ම යොදා ගත් වාග් මාලාවෙන් ම ඉදිරිපත් කිරීමට ජන කවියා සමත් වී ඇති ආකාරය පහත උදාහරණය මගින් පැහැදිලි වේ.

“නහින දෙහින කාලෙට පින් කෙරුම	යුත
වහින කලට කුරන් විල්වලින්	එත
බහින දියෙන් දෝතක් මුත් ගතොත්	ඇත
පහින රිලවුන්ට ඉනි මං කමක්	නැත”

මෙම කවියෙක් කියවෙන්නහින දෙහින කාලෙට පින් කිරීම, බැස යන දියෙන් වතුර දෝතක් ගැනීම, පහින රිලවුන්ට ඉනිමත් බැදීම ඵලක් නැති බව අද පවා ගැමි ජන වහරේ පමණක් නොව සමස්ත පොදු ජන වහරේ ම භාවිතා කරයි. වත්මන් සමාජයේ මෙම කියමන් භාවිත කරන්නේ ජන කවි ඇසුරිනි.

මීට අමතරව කවි පන්තියේ ආරම්භක කවිය ද පොදු ජනවහරේ එන යෙදුම් භාවිතා කරමින් රසවත් ව නිර්මාණය කර ඇති බව පැහැදිලි වේ.

“හානා හිය පානා අඬහැරෙන්න දැනේ” යන කවි පෙළේ තේමා පද්‍ය පාඨය ද පොදු ජනවහර අර්ථවත් ව හා රසවත් ව යොදා ගැනීමක් ලෙස අගය කළ හැකිය. පොදු ජන වහර යොදා ගැනීම නිසා ජන කවිය පාඨකයාගේ සිත් ගැනීමට සමත් වී ඇති අයුරු ඉහත උදාහරණ මගින් මොනවට පැහැදිලි වේ.

විවාර ප්‍රශ්න 04

ගැමි සමාජයේ ව්‍යවහාරය වන සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් මගින් උපදේශය වඩාත් තහවුරුකොට රසවත්ව ඉදිරිපත් කිරීමට ජනකවියා දක්වන කුසලතාවය නිර්දේශ්ව කවි පෙළ ඇසුරින් විමසන්න.

අතීත ගැමි සමාජය විසින් මුඛ පරම්පරාගතව පවත්වාගෙනවිත් අපට උරුමකර දුන් ඉතා විශිෂ්ට සාහිත්‍යාංගයක් ලෙස ජන කවිය හැඳින්විය හැක. ඔවුහු උගතුන් නොවුවත් ජීවිතයේ යථාර්ථය අවබෝධකරගත් සරල දිවිපෙවෙතක් ගත කළ අයවලුන් වූහ. තම දෛනික ජීවිතයේ අත්විඳින දුක සතුට ප්‍රකාශකිරීමේ මාධ්‍යයක් ලෙසත් සේම අතීත සංස්කෘතියේ කඩපතක් ලෙසින් ද විටෙක ජන කවිය හඳුනාගත හැකිය.

ජන කවිය සතුව බොහෝ ලක්ෂණයන් ඇති අතර ගැමි සමාජයේ ව්‍යවහාර වන සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් මූලික කරගනිමින් ජන කවිය නිර්මාණය කිරීම ඉතා සුවිශේෂී වේ. “හානා හිය පානා අඬහැරෙන්න දැනේ කවි පංතිය තුළින් ද එය මනාව පිළිඹිබු වේ. යහපත් සමාජයක් උදෙසාත් සුවර්තවත් ජීවිතයක් උදෙසාත් උපදෙස් සැපයීම මෙහි අරමුණයි ඇතැම් කවි ආගම දහම අනුව උපදෙස් ලබා දෙන අතර අනෙක් ඒවා එදිනෙදා ජීවිතයේ අත්දැකීම් හා ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරින් නිර්මාණය කර ඇත. එහි ආදර්ශයන් බොහොමය. නූතන සමාජයට ගෙන එන්නේද මහත් වූ උපදේශයකි.

ගොඩැල්ලේ තරම දැනගෙන පිඳ	කපනු
බොරැල්ලේ තරම දැනගෙන උඩ	පනින
කඩුල්ලේ තරම දැනගෙන කඳ	බඳිනු
තමන්ගේ තරම දැනගෙන කල්	හරිනු

යමෙකු උඩ පනින විට ආපසු බිමට වැටෙන බව දැනගෙන උඩ පැණිය යුතුය. පිඳ කැපිය යුත්තේ ගොඩැල්ලේ උස්පහන් බව සිතාය. එපමණක් නොව කඩුල්ලේ උස සලකා කඳ බැඳිය යුතුවේ. නැතහොත් කඳ සමග කඩුල්ලෙන් පැනිය නොහැක. මෙසේ නම් සමාජයේ සාම්ප්‍රදායිකත්වය පිළිඹිබු කරමින් එම යෙදුම් භාවිත කරමින් උපදේශයක් සැපයීමට ජන කවියා සමත් වී ඇත.

ජන කවියේ රසෝදිවිපනයට ඉවහල් වූ තවත් අවස්ථාවක් නම් සමාජයේ ව්‍යවහාරය වන උපමා උපමේයන් ජනකවිය හා මුහු කර ගැනීමයි.

එක් උනදාට උක්දණ්ඩේ පැණි	සේමා
වෙන් උනදාට යක් දෙබරේ වඳ	සේමා
ගොසින් ගොසින් කටු ඇත්තේ අග	සේමා
ඉතින් ළදේ කරවිල තිබ්බටු	සේමා

එක්වීම උක්දණ්ඩේ පැණි සේය. වෙන්වීම යක් දෙබරේ වද සේය. ඒවාගේම කරවිල තිබිබට එසේම මෙවැනි පරිසරයේ ඇති වස්තූන් හා සසඳමින් ජීවිතයට ලබාදෙනු ලබන උපදේශය ජනකවියා විසින් කළ අගනා මෙහෙවරකි.

තවද ජනකවියා යොදාගත් සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් අතර “යුද්දෙට නැති කඩුව කොස් කොටන්නද? ‘දුවන මුවන් දැක නොදමන් නෙලුව පලා’” යන කියමන් ඉතා රසවත් වේ.

ඇස නැති දා පොත ගත්තේ	කියන්ට ද
දත නැති දා උක්දඩු ගිහි	තපින්නටද
වෙර නැතිදා ගහගත්තේ	දිනන්නටද
යුධ ඇති දා නැති කඟ කොස්	කොටන්නද

මෙසේ ජනකවිය පාඨක ශ්‍රාවක සිත් සතන් පැහැරගෙන සර්වකාලිනව තම ජනකවියේ ගුණාත්මකබව රැකගත් අයුරු ඉහත නිදසුන් මගින් වඩාත් තහවුරු වන අතර ගැමි ව්‍යවහාරයේ පවතින සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් භාවිත කරමින් උපදෙස් ලබාදෙමින් රසවත්වත් ඉදිරිපත් කිරීමටද ජන කවියා සමත් වී ඇත.

විවාර ප්‍රශ්න 05

ජනකවිය ස්වකීය නිර්මාණය රසවත් කිරීමෙහිලා කාව්‍යාලංකාර යොදාගෙන ඇති ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

අනුරාධපුර යුගය තරම් දිගු ඉතිහාසයක් ඇතැයි පරමන්ට පෝතිකාවෙන් ගමන්මාන වන ජනකවිය පුද්ගල ජීවන යථාර්ථය ප්‍රතියමාන කිරීමෙහිලා දායක වූ කැඩපතක් වන්න. නිශ්චිත කතුවරයෙකු නොමැති වුවද මිනිස් සන්නානගත හැඟීම් තුළින් නිරායාසයෙන්ම ගෙවී ආ කවි පදවැල් වඩා අර්ථවත් වූත් කලාත්මක වූත් කාව්‍යාලංකාර ඔස්සේ හැඩගැන්වීමට දැරූ තැන ජන කවිය තුළින් විශදය.

උපදේශාත්මක ජනකාව්‍ය විශේෂයට අයත් ‘හානා හීය පාවා අඬහැරෙන්න දැනේ’ කාව්‍ය පන්තිය තුළින් ද ඒකී කාව්‍යාලංකාර ප්‍රකට වේ. විශේෂයෙන් අර්ථ මාධුර්යයෙන්ද ශබ්ද මාධුර්යයෙන්ද අලංකාර වූත් කාව්‍යකරණය උදෙසා ජන කවියා දැක්වූ ශක්‍යතාවය මෙම කාව්‍යාලංකාර හරහා ගමන් වේ.

ගොඩැල්ලේ තරම දැනගෙන ප්‍රීද	කපනු
බොරැල්ලේ තරම දැනගෙන උඩ	පහිනු
කඩුල්ලේ තරම දැනගෙන කද	බඳිනු
තමුන්නේ තරම දැනගෙන කල්	හරිනු

ජනකවියාගේ කාව්‍යකරණයේ මාහැඟි කෞශල්‍යය විදහා දැක්වූ කවියෙකි. මෙහි ගොඩැල්ලේ, බොරැල්ලේ, කඩුල්ලේ හා තමුන්නේ යනුවෙන් ‘එ’ කාරය හරහා කවියේ මූලද තරම හා දැනගෙන යන පද හරහා කවියේ මැද ස්ථාන දෙකෙක ද කපනු, පහිනු, බඳිනු, හරිනු යන පද හරහා කවියේ අගද එළිසමය රකිමින් ශබ්ද මාධුර්ය මොහවට පසක් කර ඇත. එම තුද නොව සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් අතර ප්‍රකට ආප්ත උපදේශ හතරක් කවියේ පාද හතරට උපයුක්ත කොට ගනිමින් අවසන කවිපදය හරහා ප්‍රබල ජීවන යනාර්ථයක් ව්‍යංග්‍යාර්ථවත් කෙරේ. එය කවියා සතු කාව්‍යාලංකාර භාවිතයේ හැකියාව විශද කරයි.

එක්දහසට උක්දණ්ඩේ පැණි	සේමා
වෙන්දහ දාට යක් දෙබරේ වද	සේමා
ගොසින් ගොසින් කටු අත්තේ අග	සේමා
ඉතින් ළදේ කරවිල තිබ්බටු	සේමා

කවියා එදිනෙදා ජීවිතයේ අත් දකින උපහැරණ තුළින් ස්වකීය කවි පබලැදුම අර්ථවත් කර ඇති ආකාරය විශිෂ්ටය. විශේෂයෙන් කුටුම්භ ජීවිතය අරඹයා ප්‍රබල විවරණයක් මින් ව්‍යාංග්‍යවත් වේ. කවියා පවසනුයේ අලුතින් විවාහ වූ යුවලකගේ ජීවිතය උක්දණ්ඩේ පැණි මෙන් ඉතා මිහිරි බවයි. නමුත් කල්ගතවෙත්ම එය යක් දෙබරේ වද මෙන් අමිහිරි වන බවයි. වෙන්වීම සැපයයි සිතා වෙන් වුවද එය කරවිල තිබ්බටු මෙන් නිරස බවයි. එදිනෙදා තම නෙත ස්පර්ෂවන ස්වභාවික වස්තූන් භාවිතයෙන් නිමැවූ අපූර්ව උපමා උචිත පරිදි පබැඳීම තුළින් කවියා සතු කාව්‍ය ශක්‍යතාවය, මැනවින් කියාපායි. කවියෙහි අග ‘සේමා’ යන උපමාවාවී නිපාතය හරහා එළිසමය ආරක්ෂා කරමින් කවියෙහි අර්ථය නිවු වන සේ ශබ්ද රසය ද ජනිත කරලයි.

අඳුරු කරුවලේ පඳුරට මුවා	වෙලා
විදුලි එළිය දැක ගිනිහුළ දියේ	හෙලා
අන්න ලියන් දැක තම ලියට තල	තලා
දවන මුවන් දැක නොදමන් නෙළුව	පලා

කවියා තම සමාජීය වගකීම පිළිබඳ ගැඹුරින් සිතා බැලූ අවස්ථාවක් ලෙස මෙම කවිය දැක්විය හැකිය. ගිනිහුළ ද අන්ධකාරයට ආලෝකය සපයාගනිමින් යන පුද්ගලයා විදුලි එළිය දුටු සැණින් මෙතෙක් තමාට නොකඩවා ආලෝකය දුන් ගිනිහුළ දියෙහි හෙළති. ඒ නැවත දැල්විය නොහැකි පරිද්දෙනි. ගිනිහුළ නම් තමා සමග මෙතෙක් කල් දුක් කම්කටොලු විඳගනිමින් ජීවිතයට ආලෝකය ගෙනදුන් තම බිරිඳයි. විදුලිය එළිය නම් තාවකාලිකව තමා සොයාගත් කාන්තාවයි. ඇය කෙරේ රැවටී තමා සමග මෙතෙක් ආ බිරිඳට කලා පෙලා නිරිහැර කිරීම සිදුකරයි. එහි අවසන් ප්‍රතිඵලය කවියා අවසන් කවි පදයෙන් සනාථ කරයි. ඒ ‘දවන මුවන් දැක නොදමන් නෙළුව පලා’ යන ආප්තෝපදේශය තුළිනි. දිව යන මුවන් දැක තමා හෙලාගත් පලා මිටිය අතහැර මුවා පසු පස යාම තුළ මුවාද පලා මිටියද යන ද්විත්වයම නැතිවෙයි. පරදාර සේවනයේ අනිෂ්ට විපාක කවියා බෞද්ධ දර්ශනයට අනුගතව ස්වකීය කාව්‍ය නිර්මාණය හරහා ව්‍යංග්‍යාර්ථවත් කළ ආකාරය විශිෂ්ටය. අර්ථ මාධුර්යයෙන් පරිපූර්ණ කවියක් ලෙස මෙය දැක්විය හැක. ව්‍යංගාර්ථවත් යෙදුම්, අනුප්‍රාසාත්මක වදන් හා කවියේ අග එළිසමය හරහා කවියා තම නිර්මාණය අර්ථවත්වත් කලාත්මක වූත් එකක් බවට පත්කරගෙන ඇති ආකාරය දෘශ්‍ය වේ.

04. බැද්දේගම

විවාර ප්‍රශ්න 01

බැද්දේගම කතාවේ අපට හමුවන ගැමියෝ විවිධ දුක් පීඩා හමුවේ අසරණ වූවෝය.” උදාහරණ තුනක් සහිතව මේ අදහස විස්තර කරන්න.

ඉංග්‍රීසි ජාතික ලෙනාඩ්වුල්ෆ් විසින් 1913 දී ඉංග්‍රීසි බසින් රචිත “විලේජ් ඉන්ද ජංගල්” නැමති නවකතාවෙහි සිංහල අනුවාදය “බැද්දේගම” නවකතාවයි. දකුණු පළාතේ කැළැබද නොදියුණු ගමක විසූ සිලිඳු නම් අර්ථ ශිලාවාරයෙකු හා ඔහුගේ පවුල කේන්ද්‍ර කොටගත් මෙම නවකතාව ඊට පසුබිම් කොටගත් පෙදෙසෙහි දේශගුණික කර්කශ බව, මැසි මදුරු ආදී වසංගත රෝග හා සාගින්න විසින් මිනිසා පෙළෙන අයුරු මෙන්ම, මිනිසා මිනිසා විසින්ම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම

ද ප්‍රබලයා විසින් දුබලයා පෙළීමද වනය විසින් ක්‍රමයෙක් මුළු ගමක් ගිලගන්නා අන්දම ද ශෝකාන්තයක් ලෙසින් නිරූපණය වේ.

“පුංචි මැණිකාට හා කර්ලිනාහාමිට වේල්ස් ඇර වේලක් ඇර කා මාස හයක් ගත කර ගැනීමට තරම් ධාන්‍යයක්වත් ගෙයි ඉතිරි වී නොතිබුණේය.”

මෙයින් ධීවරික කරනුයේ පුංචි මැණිකා හා කර්ලිනාහාමිට කුසගින්න නිවාගැනීමට තරම්වත් ආහාර නොතිබෙන බවයි. ඵලිපත්ත මත නිද කල්පනාවෙහි ගැලි නිකටට අත තබාගෙන කම්පාවෙන් පසුවන තරුණියක හා මැහැල්ලකගේ ශෝචනීය රූපය පිළිබඳ වාග් චිත්‍රයක් මැවීමට කතුවරයා සමත් වන්නේ පාඨකයා තුළ සංනාපය මතු කිරීමටය.

“ඇගේ සම ඇටයට ඇලී රැළි වැටී ගියේය. ළම වියළි ගොසිනි. මේ ගම්වල ගැහැණියන් අවුරුදු තිහ හතළිහ වන විටත් මැහැල්ලක්” කම්මුල්වල මස දිය වී ගොසිනි”

මේ අයුරින් කතුවරයා විසින් කර්ලිනාහාමිගේ අකලට වැහැරී ගිය ශරීරය පිළිබඳව වර්ණනා කරන අපූර්ත්වය නිසා සාගින්නෙන් ලෙඛිත් දුකින් පසුවන පහස් වියැති ඇය මැහැල්ලියක සේ මවා පෙන්වීමට සමත් වේ. දේශගුණයේ කර්කශ බවින් දුගී භාවයෙන් හා අසරණකමින් පිරුණු මේ ගම්වාසීන්ගේ ශෝචනීය ඉරණම පිළිබඳ පාඨක සිත් සතන් දයානුකම්පාවෙන් පුරවාලීමට මෙසේ කතුවරයාගේ ප්‍රතිභා ගුණය ඉවහල් විය.

කතුවරයා මෙහිදී යොදාගත් **“සුළගට ඇඹර වී ඇටුවන් බැහිගිය ගහක් මෙන් සිරුර ගසක පොත්තක් මෙන් ශරීරයට ඇලී ගිය සමක්”** යන උපමා උපමේයන් තුළින් පාඨක මතය තුළ අවිචන්, සුළගත්, වෙහෙසත් බඩගින්නත් නිසා වැහැරී ගිය ගැමි ගැහැණුන්ගේ රූපකාය මවන්නට සමත් වෙයි.

“පිළියෙළ කරගත් කුරක්කන් රොටි කීපයකුත් ගම්මුන්ගේ ලැබුණු ධාන්‍ය ඇට කීපයකුත් ලේන්සුවක ඔතාගෙන ඈ තංගල්ල බලායෑමට පිටත් වූවාය.”

බඩුන් බැලීමට සිරිගෙදරට යන පුංචි මැණිකාට කුසගින්න නිවාගැනීමට වත් ප්‍රමාණවත් තරම් ආහාරයක් නොතිබිණ. ඉතාමත් අසරණ බවට පත් වූ හමුත් පුංචි මැණිකා පීචත්වීමට ගත් අපිරිමිත උත්සාහය බැද්දේගම නවකතාවෙහි දැක්වෙන ආකාරයට කරුණා රසයෙන් පාඨක හඳුපුරවන සුළුය. ළා බාල තරුණ කත මානසික පීඩා විදිමින් පණ ගැට ගසා ගැනීමට ගත් මේ වෑයම අගය කළ යුතුය. ඇයගේ අධිෂ්ඨානය පාඨක හඳුවන තුළ ඇතිකරවන්නේ සානුකම්පිත හැඟීමකි. ඇය දිරිය කතකි. සැමියා වෙනුවෙන් පති හක්තිය හා ස්තේහය මත කෑමට අත ඇති සොච්චම ලේන්සුවක ඔතාගෙන ඕ මේ ගමන යන්නීය. ඒ සඳහා ශක්තිවන්තව සිටින්නීය.

බැද්දේගම ගමෙහි පීචත්වන ගැමියන්ගේ දුක් කම්කටොලු වඩාත් සපීච්ච නිරූපණය කිරීමට කතුවරයා කාව්‍යාත්මක ගුණයෙන් පිරි බස් වහරක් යොදා ගනී. කෙළවරයක් නැති කරදර හමුවේ ඔවුන් අසරණ වන අන්දම ශරීර්කව ද මානසිකව ද වේදනා ශක්තියෙන් යුක්තව මිලිනව යන්නේය. කතුවරයාගේ කියමන් වලින් පාඨකයාට තහවුරු වන්නේ ගමෙහි පීචත් වූ අහිංසක, අසරණයින් ද දිළින්නන් ද කෙරෙහි පාඨකයාට සානුකම්පිත හැඟීමක් නිතැතින්ම ජනිත කරවීමට කතුවරයාට හැකි වී ඇත්තේ ඔහුගේ ප්‍රතිභාව නිසාය.

විවාර ප්‍රශ්න 02

බැද්දේගම නවකතාවේ ප්‍රංචි මැණිකාගේ වර්තය නිරූපණය කොට ඇත්තේ පාඨක සිත් තුළ දයානුකම්පාව ඇතිවන අයුරිනි. උදාහරණ දක්වමින් සනාථ කරන්න.

ලෙනාඩ් චුල්ග් රචනා කරන ලද The Village in the Jungle කෘතියේ සිංහලානුවාදය ගුණාත්මකයන්ගේ බැද්දේගම කෘතියයි. මෙහි ප්‍රස්තුතය බවට පත්වන්නේ හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ කෙමෙන් අභාවයට යන දුෂ්කර වූ ගම්පියසක් හා එහි දිව්ගෙවන වැසියන්ගේ අනුවේදනීය ජීවන අන්දරයයි. බැද්දේගම කෘතියේ නිරූපිත එක් සුවිශේෂී වර්තයක් ලෙස ප්‍රංචි මැණිකාගේ වර්තය හඳුනාගත හැක. පාඨක සිත් තුළ දයානුකම්පාව ජනිත වන අයුරින් ප්‍රංචිමැණිකාගේ වර්තය නිරූපණය කර ඇති බව පහත සඳහන් කරුණු විමසීමෙන් ගම්‍ය වේ.

ප්‍රංචි මැණිකාගේ පියා වන සිළිදු ජීවිතාන්තය දක්වා සිරදඬුවමකට යටත්වීමත් ස්වාමියා වන බඩුන් සමසකට සිරගෙට නියමවීමත් යන සිදුවීම් මාලාව හමුවේ ප්‍රංචිමැණිකාට දුෂ්කර අවධියක් ගත කිරීමට සිදුවන බව පෙනේ. ඈ විඳි කටුක දිවියේ එකම පහන් එළිය වූයේ බඩුන්ගේ පැමිණීම පිළිබඳ බලාපොරොත්තුවයි. මාස හය සම්පූර්ණ වුවද බඩුන් පැමිණියේ නැත. බඩුන් පිළිබඳ ගමේ අලුත් මුලාදෘතියා වූ පුංචිරාළගෙන් විමසුවට ලැබෙන පිළිතුරුද සුබවාදී වූවක් නොවේ.

“මිනිසා අනුමානයක් නෑ මැරෙන්නි ඇති” ප්‍රංචිමැණිකාගේ හඳු දෙදරුමිකවන තරමේ වූ පුංචිරාළගේ ප්‍රකාශය හමුවේ ඈ තම ලොකු ඇස්දෙක ඔහුගේ මුහුණට හෙළිගමන් නොසැලි සිටිය බව කතුවරයා දක්වන්නේ පාඨක හඳුතුළ ඇය පිළිබඳ සානුකම්පාව ජනිත කරමිනි. ඇගේ නිහඬ ප්‍රතිචාරය හමුවේ තවදුරටත් සිත්පිත් නැතිවදන් පුංචිරාළගේ මුවින් පිටවෙන දැකිය හැක.

“....දැන් උඹට කරන්න දෙයක් නෑ. කරුමෙට දෙන්න ඩේත් නෑ. උඹ මේ ගමේ ඉන්න කවුරුහරි කසාද බැඳගනින් ඉළන්දාරියෙක් නැත්නම් නාකියෙක් වුණත් මෙකක්ද ඇති වැරැද්ද....”

බඩුන් මියයන්නට ඇතැයි පවසා තව ද ඉන් නොනවති මහල්ලෙකු සමඟ හෝ නැවත විවාහයක් කරගන්නට යැයි පුංචිරාළගේ දැඩි අනුකම්පා විරහිත ප්‍රකාශ හමුවී වුව ඇගේ ප්‍රතිචාරය වන්නේ නිහඬව නිවසින් පිටවීමයි. අසරණභාවය හා අවිහිංසකභාවය එක් වූ ඇගේ හැසිරීම් විලාසය සහෘද හඳු දයානුකම්පාවෙන් පුරවයි.

කුරක්කන් රොටි කිහිපයක් හා ගම්මුන්ගෙන් ලැබුණ ධාන්‍ය ඇට ටිකක් ලේන්සුවක ඔතාගෙන තම ස්වාමියා පිළිබඳ තොරතුරක් දැනගැනීමේ අරමුණින් ප්‍රංචිමැණිකා කුඹුරුපිටිය බලා පිටත් වේ. ඇය රැගෙන යන ආහාර ස්වල්පය දින ගණනාවක් ගතවන දුරබැහැර ගමනකට ප්‍රමාණවත් වූවක් නොවේ. තවද නුහුරු නුපුරුදු පෙදෙසක හුදකලාවේ යන ගමන ද අනාරක්ෂිතය. නන්නාදුනන මිනිසුන්ගේ පරීක්ෂණාත්මක ආගන්තුක බැලුම් හමුවේ භ්‍රාන්තියට පත්වෙමින් ජනාකීර්ණ ගම්මැදින් ඇය බියපත් සිවිල් දෙකතුසේ ගමන් ගන්නා ආකාරය කතුවරයා දක්වන්නේ ප්‍රංචිමැණිකා පිළිබඳ දයාර්ථ වූ හැඟුම් පාඨකයා තුළ ජනිත කරමිනි.

“...එහෙත් පාරේ නොකඩවා අදෙන මිනිසුන් පෙළ නාදනන මුහුණු පරීක්ෂණාත්මක අමුතු විලාසයකින් තමා දෙස ඇසිපිය නොහෙළා ක්ෂණයකින් බලා සිට ක්ෂණයකින් තමා

පසුකොට යන ඇස් ඇ මේ ඉන්නේ කොතරම් තනි ලෝකයකද යන හැගීම ඇ කෙරහි ඇති කරවිය...”

භාත්පස වනයෙන් වටවූ ජනශූන්‍ය ගම්මානයක හුදකලාවේ වාසයට හුරු වූ පුංචිමැණිකා හුහුරු ජනාකීර්ණ නගරයක ආගන්තුක පිරිසක් මැද තනි වීම, ඇගේ භ්‍රාන්තිය වෙහෙස හා බඩගින්න ඇයට කෙතරම් පීඩාවක් වන්නට ඇද්දැයි ඇගේ ගමන පිළිබඳ සිද්ධි හා අවස්ථා වර්ණනයෙන් මතු කිරීමට කතුවරයා සමත් ව ඇති සෙයකි.

හුදකලාව, වෙහෙස, කුසගින්න ආදී සකල විධ බාධක හමුවේ ධෛර්ය සම්පන්නව නොසැලී සිටීමත් ඇ සිය ගමනාන්තයට ළඟා වූවාය. බඩුන් පිළිබඳ තොරතුරක් දැනගැනීම ඇගේ පරමාර්ථය විය.

“මොකක්ද එයාගෙ නම? කොහෙද ගම?”

“එයාගෙ ගම බැද්දෙගම”

“නම”

“කොහොමද මම එයාගෙ නම කියන්නෙ අයියා”

බන්ධනාගාරයේ උන් හිරපල්ලා සහ පුංචිමැණිකා අතර සිදු වූ යටෝක්ත සංවාදයෙන් ධීවනික වන්නේ පුංචිමැණිකා තුළ වූ අප්‍රමාණ පතිහක්තිය හා අවිහිංසකත්වය යි.

“.....මං දන්නව මිනිසා මෙහෙ හිටියා. මිනිසා මෙහිදී මළා. දැන් මැරිල මාස දෙකක් වෙනවා....”

හිරපල්ලාගේ මෙම ප්‍රකාශය තුළ පුංචිමැණිකා ජීවත්කරවූ අවසාන පහන් එළිය ද නිවී යයි. හිරපල්ලා හිස අත් බදා කෑගසමින් විලාපදෙන ගැහැනියක බලාපොරොත්තු වුවත් පුංචි මැණිකා හඬක් නොනගා බිත්තිය අද්දරට ඇන තියා ගනියි. ඇගේ හඳවතට වැදුණු දැඩි පහර ඇගේ ගල්ගැසුණු ශෝකිවිලාසයෙන් පිළිබිඹු වේ. ජීවිතයේ නිබු අවසාන බලාපොරොත්තුවද බිඳවැටී හමාරය. සිදුවූ අනේක පීඩා අසාධාරණයන් සියල්ල නිහඬව විඳදරා ගත් ඕ තොමෝ යළි බැද්දේගම බලා පිටත් වේ. ඇට අත් වූ ශොකජනක ඉරණම උපේක්ෂාවෙන් විඳදරාගත් ආකාරය පාඨක හඳු තුළ දයානුකම්පාව මතු කරයි.

ගම්මුන් පවසන ආකාරයට පුංචිමැණිකා මුවැත්තියක බඳය. අවිහිංසකභාවයක අසරණභාවයත්, පතිහක්තියක්, ධෛර්යසම්පන්නබවත් පුංචිමැණිකාගේ චරිතය තුළින් මානව විද්‍යමාන වේ. ඒ අනුව පාඨක හඳු තුළ දයානුකම්පාව ජනනය වන ආකාරයෙන් පුංචිමැණිකාගේ චරිතය අපූර්ව ලෙස නිර්මාණයෙහිලා කතුවරයා දක්වන සමත්කම ඉහල කරුණුවලින් ස්ථිර වේ.

විචාර ප්‍රශ්න 03

උපමාලංකාර භාවිතය හා

ගැමි බස්වහර හේතු කොට ගෙන බැද්දේගම නවකතාව සාර්ථක වී ඇත. උදාහරණ දක්නට පැහැදිලි කරන්න.

1913 දී ලෙනාඩ් චුලුර් මහතා විසින් ඉංග්‍රීසි බසින් රචිත “විලේජ් ඉන් ද ජංගල්” නවකතාව “බැද්දේගම” නමින් සිංහලයට නගන ලද්දේ ඒ.පී. ගුණරත්න ශූරීන් විසිනි. ව්‍යාසරණ වානරයා, මැකි ගිය දඩමං ගුණරත්න මහතා විසින් රචිත වෙනත් කෘති අතර වේ.

කතුවරයා ගැමියාගේ සිතූම් පැතුම් හා චර්යා රටාව මනාව අධ්‍යයනය කර ඇත. දුප්පත් අහිංසක අසරණ ගැමියාගේ දුක්මුසු වූ ජීවිතය කුටෝපක්‍රමවලට හසු වී ක්‍රමයෙන් විනාශ වී යන

අයුරු සිලිඳ හා ඔහුගේ පවුල ඇසුරින් ප්‍රතිනිර්මාණය කරන්නට ගත් උත්සාහයක් ලෙස බැඳ්දේගම කෘතිය හැඳින්විය හැකිය.

බැඳ්දේගම හා එහි නිවැසියන් ක්‍රමයෙන් අභාවයට යන ආකාරය නිරූපණය කිරීමට උපමාලංකාර හා ගැමි බස්වහර ප්‍රබල මෙහෙයක් ඉටු කර ඇත. එනම් නුගත් ගැමි ජනතාවගේ චින්තාභ්‍යන්තරය මැනවින් හෙළිදරව් කිරීමට උචිත උපමාලංකාර සහ ගැමි බස් වහර භාවිතයට ගැනීමට කතුවරයා සමත් වී ඇත.

පාඨකයාහට වෙහෙසකින් තොරව එක හුස්මට නවකතාව කියවා ගෙනයාමට රූපීය උපද්‍රවන උපමාලංකාර සහිත බස් වහරක් යොදා ගැනීම නවකතාවේ සාර්ථකත්වයට හේතු වී ඇත. වයසට වඩා මහලු පෙනුමක් ගත් කර්ලිනාහාමගේ ශරීරය උචිත උපමාවකින් විද්‍යාමාන කරනුයේ පොදුවේ බැඳ්දේගම සෑම ගැමියෙකුගේ ම ශරීර ස්වභාවයට උදාහරණයක් ලෙසිනි.

“කැලෑ පීච්තයෙහි ලකුණු ඇගේ ශරීරයෙහි ඇඳී තිබුණේ ය. නිරත දිග තද සුළඟට ඇඹර වී ඇටුවන් බැහී ගිය ගහක් මෙන් ඇගේ ශරීරය ද නැමී ඇඹරී තිබිණ.”

මෙලෙස අර්ථාන්විත වූ අවස්ථෝචිත වූ උපමාලංකාර මගින් කතා රසය තීව්‍ර කරමින් බැඳ්දේගම හා එහි නිවැසියන් ක්‍රමයෙන් අභාවයට යන ආකාරය සජීවී ලෙස දැක්වීමට කතුවරයා සමත් වෙයි. කර්ලිනාහාමගේ වයස අවුරුදු පනහක් පමණ වූවත් කර්කශ පරිසරය හා අප්‍රමාණ කායික මානසික පීඩාව ද කුසගින්න ද නිසා ඇය අවුරුදු අනුවක සියයක පෙනුමකින් යුතු බැව් කතුවරයා උපමාවක් තුළින් මොනවට විදහා දක්වයි.

“....ජනාකීර්ණ සමහර ගම් මැදින් බියපත් සිවල් දෙනක මෙන් බියෙන් ඇලළී ඇතිළී යන විට ඇගේ මේ තනිකම...”

බැඳ්දේගම වනාහි ජනාකීර්ණ ගමක් නොවන බවත්, කැලය, සනාසිවිපාවා පුංචි මැණිකාට හුරුය. කැලයට ඇය බිය නැත. නමුත් පාරේ නොකඩවා ඇඳෙන මිනිසුන් පෙළ නාදනන මුහුණු දකින ඇ තුළ බියක් වකිතයක් ඇති කරයි. ඒ බැව් කතුවරයා පිළිඹිබු කරනුයේ සිවල් දෙනකගේ හැසිරීම් රටාවකට සමාන කරවමිනි. පුංචි මැණිකා ද ජනාකීර්ණ ගැමි මැදින් යනවිට සිවල් දෙනක මෙන් බියෙන් ඇළලී යන්නක් ලෙසිනි. ඒ බැව් ඉහත උපමාලංකාරයෙන් මනාව විභූතය කර ඇත. මේ අනුව බැඳ්දේගම උපමාලංකාර සහිත භාෂාවකින් පෝෂණය කර ඇත.

බැඳ්දේගම නවකතාවේ සාර්ථකත්වයට බෙහෙවින් ඉවහල් වූ තවත් භාෂා ලක්ෂණයක් ලෙස ගැමි බස් වහර යොදා ගෙන තිබෙන අයුරු ඉතා රමණීය වේ. ගම්බද ගැමියාගේ ගැමි බස ඉතා සරලව එලෙසින් ම ප්‍රතියමාන කරලීමට ගත් ප්‍රයත්නය බෙහෙවින් අගනේ ය. එම ගැමි සරල බස බැඳ්දේගම නවකතාව පාඨක මනසේ සිතුවම් කිරීමට බොහෝ ඉවහල් වී ඇත.

“මාසෙකට කලින් වෙන්ඩ බෑ, මොකද තව නැහැ හේන් කැපුවෙ, වපුරුවා විතරනෙ දැන්, නෑ, නෑ, නෑ, තුන් මාසෙකට කලින්..”

ඉතා සරල ව ගැමි බස් වහර යොදා ගත් බවට කදිම නිදසුනකි මෙය. බමුන් සිරගත කොපමණ කලක් ගත වුවාදැයි කියා පුංචි මැණිකාට මතයක් නැත. ගම්මුන්ගෙන් ඇ ඒ ගැන විමසූ අවස්ථාවේ ගම්මු කාලය මනිනු ලබන ආකාරය ඉතා අපූරු ය. ග්‍රාමීයත්වය මොනවට විදහාපාන කදිම අවස්ථාවක් ලෙස මෙය හැඳින්විය හැකි ය. ගැමි බස්වහර යොදා ගෙන ඇත්තේ පාඨකයා තුළ චිත්තරූප මැවෙන අයුරිනි. කතුවරයාගේ භාෂා හැකියාවේ ප්‍රබලත්වය විභූතය කරයි.

ගැමි බස් වහරට ආවේණික සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් ගනයේලා සැලකෙන උපහැරණ භාවිතය තුළින් ද කතාව මැනවින් සහාද මනසේ විත්‍රණය කරලීමට සමත් වී ඇත. වර්තමාන ස්වභාවික කියාපෑමට මෙය බොහෝ ඉවහල් වී ඇත. ගමේ පිළිගත් වර්තයක් වන වෙදරාළ කාගේත් ගොරවාදරයට ලක් වුවෙකි. නමුත් බැද්දේගම පීචන් වන වෙදරාළ ගම්මුත්ගේ සිත් සහසන සිතට වෙදහෙදකම් කිරීමට සමත් වුවෙක් නොවන බව නිරූපණය කිරීමට ගැමි බස යොදා ගත් බවට මෙය කදිම නිදසුනක් වන්නේ ය.

“ඉළන්දාරයෙක් නැත්නම් නාකියෙක් වුණත් මොකක් ද ඇති වැරැද්ද? කසාද බැඳ ගනිත් ගං ඉවුරේ අලි ඇට නර් අදිනවා කියලා අනික් අලි ගඟේ නාන්නේ නැතුව අර්නවාද?”

සරල ගැමි බස්වහර යොදා ගනිමින් එම වර්තයේ ස්වභාවය කෙබඳු ද යන්න සහාද මනසේ තැන්පත් කිරීමට කතුවරයා ගෙන ඇති උත්සාහය කොතරම් අපූර්වත්වයෙන් විත්‍රණය කරයි ද? ගැමි භාෂාවේ සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් ද කතා හරය පෝෂණය කරලීමට ඉවහල් කරගෙන ඇත. ගැමි බස් වහර තුළින් බැද්දේගම නවකතාව සහාදයාට වඩාත් සමීප කරලීමට කතුවරයා උත්සුක වී ඇත.

මේ අනුව ඒ.පී.ගුණරත්න නම් වූ අසහාය කතුවරයා බැද්දේගම නවකතාව පාඨකයාගේ සිතේ චිත්තරූප මැවෙන අයුරින් සිත්තම් කිරීමට ගැමි බස් වහර හා උපමාලංකාර උපයුක්ත කරගෙන ඇත. එය සහාදයා දැකිව ග්‍රහණය කර ගැනීමට සමත් වුවකි. කතුවරයාගේ භාෂා ශක්‍යතාව මින් මැනවින් ප්‍රතියමාන වේ. ඒ අනුව කතාවේ සාර්ථකත්වයට උපමාලංකාර හා ගැමි බස්වහර යොදා ගැනීම තුළින් බැද්දේගම නවකතාව සහාද මනසේ සදා අමරණීය වේ.

විවාර ප්‍රශ්න 04

බැද්දේගම නවකතාව රසෝත්ථිපනයට, පරිසර වර්ණනා හා සංකේතාත්මක යෙදුම් බෙහෙවින් හේතු වී ඇත. නියමිත කොටස ඇසුරින් විමසන්න.

සාහිත්‍ය කෘතියක වටිනාකම රඳා පවතින එක් සාධකයක් නම් එහි පවත්නා රසෝත්ථිපන ශක්‍යතාවයි. එනම්, එකී නිර්මාණය ඔස්සේ පාඨකයා කොතෙක් දුරට සහසාලිය හැකිද යන්නයි. ඔහුට ආනන්දයක් ඇති කළ හැකි ද යන්නයි. පාඨකයාට එක් නිර්මාණයක් තුළින් දිවෙන යටි අරුතට ප්‍රථම ඔහුට දැනෙන්නේ එහි රසයයි. ඔහු එය තමාගේ කොටගෙන නිර්මාණය රස විඳියි. එවිට අදාළ නිර්මාණය සාර්ථකත්වයට පත් වෙයි

මෙම ප්‍රස්තුතය ඔස්සේ සාකච්ඡා කෙරෙන බැද්දේගම නවකතාව ද එබඳු අද්විතීය රස නිශ්පත්තියෙන් යුතු කෘතියකි. ඒ සඳහා කතුවරයා ප්‍රධාන වශයෙන් අවස්ථා හැතීමේ උපක්‍රම ද්විත්වයක් යොදා ගනී. එනම්,

01. පරිසර වර්ණනා භාවිත කිරීම.
02. සංකේතාත්මක යෙදුම් භාවිත කිරීම.

යන උපක්‍රමයන් ද්වයයි. මේ කෘතියේ සෑම අස්සක් මුල්ලක් හැර ම රස විඳින කියවන පාඨකයාට බැද්දේගම මිනිසුන්ගේ ජීවිතවල වසා පැතිර ඇති ශෝකාලාපයේ විලාපය අසන්නට ලැබේ. ඔවුන් තුළ පැවති ඉවිඡාභාංගත්වය, කලකිරීම, අසරණබව යන සියුම් හැගීම් අතිශය භාව පූර්ණ විලාසයෙන් ගැඹුරට කිඳා බැස බලන්නට කතුවරයා සමත් වෙයි. මෙහි නව වන පරිච්ඡේදය

ආශ්‍රිත සිද්ධි දාමය පැවසීමට ඉහතින් උපක්‍රම යොදාගත් ආකාරය මෙන් සිට විමසුමට ලක් කරමු.

බැඳ්දේගම වනාහි වනය කේන්ද්‍ර කොටගත් වනයේ ඇති අසිරිය කේන්ද්‍ර කොටගත් නවකතාවකි. වනයේ ඇති අසිරිය මෙන් ම බියකරුවෙකු ද, වන ගහණය මිනිස් ජීවිත කෙරෙහි බලපාන ආකාරය ද මේ කෘතියේ මොනවට විද්‍යාමාන කර ඇත. කතුවරයා එය ප්‍රබල පරිසර වර්ණනාවක් යොදාගෙන මෙලෙස විස්තර කරයි.

“කැළෑ ජීවිතයෙහි ලකුණු ඇගේ ශරීරයෙහි ඇඳි තිබුණේය. නිරිත දිග තද සුළඟට ඇඟර වී ඇටුවන් බැහි ගිය ගහක් මෙන් ඇගේ ශරීරය ද නැමී ඇඟරී තිබිණි. මුහුණත් සිහින්ව ගිය අත් පාවලත් එම ගසක පොත්තක් මෙන් ගොරහැඩව රැළී වැටී ඇටයට ඇළී ගියේය. කුඹුක් වැනි ගස්වල පිට පොත්ත තැනින් තැන ඉගිලී සුදුව යන්නාක් මෙන් ඇගේ සමේ ද දුම්රුවන් සුදු පුල්ලි නැගී තිබිණි”

පාඨකයාට මේ දිස්වන්නේ අකලට මහලුව දිරාපත්ව ගිය කර්ලිනාභාමිගේ පියවි ශරීර ස්වභාවයයි. දරිද්‍රතාවේ පතුළටම වැටී සිටි කර්ලිනාභාමිගේ බාහිර ස්වරූපය, අය කැඩපතක් ඉදිරියේ සිටගත් විට පෙනෙන ආකාරයෙන් ම කතුවරයා මෙම ප්‍රබල පරිසර වර්ණනය ඔස්සේ ගමය කරයි. වනයේ අඹ ගසකට හා එසේ මලානිකව ගිය ශාක කඳ, අතු ඉති සේ ඇගේ ජීවිතය ද දිය වී ගොස් හමාරය. මිනිස් ජීවිත කොයි තරම් නම් වනය විසින් රිදුවනු ලැබ ඇතිද යන්න අපට පෙනේ. මෙබඳු කර්ලිනාභාමිලා ඕනෑ තරම් අපි අතර වෙසෙති.

මේ ආකාරයෙන් ම ඉතා සුක්ෂම අයුරින් වනය විසින් ගම්මානය ගිලගන්නා ආකාරය කියන්නේ පහත පරිද්දෙනි.

“මුලින් ම වැට අද්දර කුඩා ගස් සහ පඳුරු ඝනව වැඩී වැට යට කර ගත්තේ ය. දෙවනුව, අළු පැහැති කොළ හා දම් පැහැති මල් ඇති වරා පඳුරු හා මාන පඳුරු ද, දිග තියුණු කටු ඇති පතොක් පඳුරුද, වැට අද්දරින් රිංගා අවුත් මිදුළටත් ගෙයි බිත්ති හා දොරකඩටත් ළං විය.”

මෙහිදී කතුවරයා සමස්ත වනයට ගත කොළට වුව සජීවත්වයක් ආරෝපණය කරයි. එමගින් පෙන්නුම් වන්නේ වනය විසින් ගම ගිලගනු ලබන ආකාරයයි. එමගින් පාඨක සිතෙහි ගුප්ත බවක් ද ඇති කරයි. බැඳ්දේගම ඇසින් නොදුටුවද කතුවරයාගේ වචන ඔස්සේ පරිසරය මවා ගන්නට පාඨක අපි සමත් වෙමු. එමගින් අපට හඬ ගා කියන්නේ එදා සුනිල් එදිරිසිංහයන් ගීතයෙන් ප්‍රකාශිත “සොබාදහමට නොවන අවනත ලොවේ කිසිවක් නොමැති” බව පසක් කරවන සදාචාරික සත්‍යය නොවේදැයි මම ඔබෙන් අසමි.

කතුවරයා සිය සමස්ත කෘතිය පුරාවට ම මෙබඳු පාරිසරික වර්ණනා රැසක් යොදමින් කෘතියේ රසෝත්තීර්‍යයට මං පෙත් විවර කොට ගනියි.

මෙමගින් අපගේ අවධානයට ලක් වන අනෙක් කරුණ නම්, සංකේත භාවිතයයි.

ඕනෑම සංස්කෘතික සමාජයක් තුළ විවිධ සමාජගත ඉගි දැමිය හැකිය. නැතිනම් ඒවා සංකේත ලෙස ද වැහැරිය හැකිය. ප්‍රබල සාහිත්‍යකරුවා මෙකී සංකේත අවැසිම මොහොතේ, අවැසි ආකාරයට අවැසි ලෙස සිය කෘතිය රස ගැන්වීමට යොදයි. එමගින් මානව සමාජයේ වෙසෙන මිනිසුන් පිළිබඳවත් එම සංස්කෘතිය පිළිබඳවත් ගැඹුරු අවබෝධයක් පාඨකයාට ලබා

දෙයි. ලෙනාඩ් වුල්ෆ් විදේශිකයෙකු වුවත් ඔහු මෙරට සේවය කළ කාලය තුළ අපේ සමස්ත සංස්කෘතිය ම අවබෝධ කොට ගත් බව පෙනේ. පහත දැක්වෙන නිදසුන් බලන්න.

“ආරච්චිගේ ගෙදර බිත්ති සාදා තිබුණේ ගමේ”

අනෙක් ගෙවල්වල බිත්තිවලට වඩා ඝනකමටත් ශක්තියටත්ය.”

මෙයින් කතුවරයා සංකේතවත් කළේ ආරච්චි රාළ ගමේ අනෙක් මිනිසුන් අර්භයා සිය තේජස, රදළ බලය පතුරුවාගෙන සිටි ආකාරයයි. ඔහුගේ බල පුළුවන්කාරකම් ඉදිරියේ හැමදාමත් තාඩන පීඩනවලට හසු වූයේ සිලිදලා වැනි අහිංසක අසරණ මිනිසුන් ය. ඔවුන්ගේ ජීවිත, කටු මැටි ගසාගෙන යන්නම් අටවාගත් පැල්පත් බඳු විය. හැමදාම දුක් විඳින පීඩිත පන්තියේ මිනිසුන්ගේ ජීවිතවල යශෝගීතය මේ සංකේත තුළ ගැබ්ව පවතී.

පුංචි මැණිකා සිය සැමියා සොයාගෙන සිරගෙදර බලා යන අවස්ථාව ද සංකේතාර්ථ මනාව ගැලපූ අවස්ථාවකි. එහි දී ඇයට,

“ඉණු හෝ වී පැටවූ මහා බර කරත්ත”

“නගරයේ ඒ මේ අතට දැලක් මෙන් වැටී තිබූ මහ පාරවල්”

“වෙළඳාම පොළේ ශබ්දය”

යනාදී යෙදුම්වලින් ද සංකේතවත් කළේ පුංචි මැණිකාගේ හිතිය, සාංකාව හා අධික විත්ත පීඩාව යනාදී වෛතසික ස්වභාවයයි.

තව ද සමස්ත කෘතිය තුළ ද හමුවන “නුග ගස” මෙහි ප්‍රබල සංකේතයකි. “උලමා” “කුළුමිමා” “දඩයම” “මී හරකා” “වල් උරා” යනාදී ප්‍රබල සංකේත ගණනාවක් කෘතිය පුරා ම යොදාගෙන ඇත. එමගින් බැඳ්දේගම කෘතියේ රසෝත්ප්‍රේෂණයට සුවිශේෂී කාර්යයක් ඉටු වෙයි.

මෙලෙස, සමස්තයක් ලෙස ගෙන සලකා බලන කල්හි බැඳ්දේගම කෘතියේ රසෝත්පාදනයෙහිලා එහි යොදාගත් පරිසර වර්ණනා හා සංකේතාත්මක යෙදුම් බෙහෙවින් හේතු වී ඇති බව මෙහිලා අවිවාදයෙන් යුතුව පිළිගත හැකිය.

විවාර ප්‍රශ්න 05

බැඳ්දේගම හා එහි වැසියන් ක්‍රමයෙන් අභාවයට යන ආකාරය සජීවී ලෙස නිරූපණය කරන්නට කතුවරයා භාෂාව භාවිත කර ඇති ආකාරය උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

ඉංග්‍රීසි ජාතික ලෙනාඩ් වුල්ෆ් මහතාගේ ද “විලේජ් ඉන් ද ජංගල්” කෘතිය ඒ.පී.ගුණරත්න මහතා ‘බැඳ්දේගම නමින් සිංහලය අනුවර්තනය කළ කෘතිය තුළ පිටිසරබද ගැමියාගේ සිතූම් පැතුම් ජීවන රටාව හා ඔවුන්ගේ සමාජයේ විවිධ හැල හැප්පිම් තුළ අහිංසක ජීවිත විනාශ මුඛ්‍යයට පත්වන ආකාරය මැනවින් නිරූපණය කර තිබේ. එහිදී කතුවරයා විවිධ සිදුවීම්, අවස්ථා, චරිත සජීවී ආකාරයෙන් නිරූපිත කරන්නට බස හැසිරවීමේ සමතෙකු බව පැහැදිලි වේ.

“ජීවිතයේ අවසාන භායකට බොහෝ ළං වූ වයසකි අව්ව හා සුළඟත්, වෙහෙසත්, බඩගින්නත්, ලෙඩ දුකත් ශරීර ශක්තිය මෙන්ම මානසික ශක්තියද උරා බොයි”

මෙහිදී කර්මාන්තයේ වර්තමාන පිළිබඳව කතුවරයා පාඨකයාට සජීවී චිත්‍රයක් මවා පෑමට ගෙන ඇති උත්සාහය පැසසිය යුතු වේ. දුප්පත්, අහිංසක ජීවිත ගත කරන බැඳ්දේගම ජනතාවගේ ජීවිත සරිකරගැනීමට මාර්ගයක් නොමැති කමත්, ඔවුන්ගේ ලෙඩදුක්වලට පිහිට වීමට කිසිවකු නොමැතවීමත්, අගනිගකම් හමුවේ බඩගින්නේ ජීවිත පවත්වාගෙන යන ආකාරයත් මෙහිදී සජීවීව නිරූපණය කරන කතුවරයා එය කෙලින්ම නොකියා, මිනිසුන්ගේ ශරීර ශක්තිය උරා බොන්නේ සුළඟ වෙහෙස, බඩගින්න, ලෙඩදුක යැයි දක්වා ඇත. ඒ අනුව දුප්පත්කම හමුවේ මිනිස් ජීවිතවල ඉරණම පිළිබඳ පාඨක මනසේ සජීවී චිත්‍රයක් ඇදීමට කතුවරයා මෙම බස යොදාගෙන ඇත.

‘කැලෑ ජීවිතයෙන් ලකුණු ඇගේ ශරීරයෙහි ඇඳී තිබුණේය. නිරිත දිග තද සුළඟට ඇඹරී ඇටුවත් බැහි ගිය ගහක් මෙන් ඇගේ ශරීරයද නැමී ඇඹරී තිබිණ.

මෙහිදී කතුවරයා ගැමි චරිතවල ස්වභාවය ඉතාමත් සජීවී ලෙස නිරූපණයට ගැමි උපමා බහුල භාෂා රීතියක්, ‘නිරිත දිග සුළඟ’, ගසක පොත්ත’ වැනි සංකේතාර්ථවත් යෙදුම් මෙන්ම, යථාර්ථවත් ලෙස ගැමි පරිසරයේ ජීවත්වන මිනිසුන්ගේ චරිත නිරූපණය කර තිබේ.

මෙහිදී ගැමි වහරේ යෙදෙන වදන් භාවිතය දැකගත හැකිය. එමෙන්ම බැඳ්දේගම වැසියන්ගේ ජීවිතය කෙබඳුදැයි මනසේ චිත්‍රයක් ඇදෙන ආකාරයට එය හැසිරවීමට කතුවරයා උත්සහ ගෙන තිබේ. එහිදී ඔහු අපේක්ෂා කළ ආකාරයට ගමේ ජීවත්වන වැසියන්ගේ ජීවිතවල දුක්ඛිත තත්වය විචිත්‍රවත් බව හේතුවෙන් සඵලත්වයට පැමිණ තිබේ. එමෙන්ම,

එමෙන්ම ග්‍රාමීය ජීවිත මෙන්ම ඔවුන්ගේ නිවාස අභාවයට යන ආකාරය කතුවරයා ඉතාමත්ම සජීවී වාග් විලාසයකින් ඉදිරිපත් කිරීමට ගත් උත්සාහය භාෂාවේ විචිත්‍රවත් බව හේතුවෙන් සඵලත්වයට පැමිණ තිබේ. එමෙන්ම, ග්‍රාමීය ජීවිත මෙන්ම ඔවුන්ගේ නිවාස අභාවයට යන ආකාරය කතුවරයා ඉතාමත්ම සජීවී වාග් විලාසයකින් ඉදිරිපත් කිරීමට ගත් උත්සාහයක් ද දැකගත හැකිය.

“මුලින්ම වැට අද්දර කුඩා ගස් හා පඳුරු ඝනව වැඩී වැට යටකර ගත්තේය. දෙවනුව අළු පැහැති කොළ හා දම් පැහැති මල් ඇති වරා පඳුරු හා මානා පඳුරුද . දිග තියුණු කටු ඇති පතොක් පඳුරු ද වැට අද්දරින් රිංගා අවුත් මිදුලටත් ගෙයි බිත්තිවලට හා දොරකඩටත් ළං විය”

මෙලෙස නවකතාව කියවන පුද්ගලයෙකුට වුවද කුතුහලය දනවන ලෙස කතාව ඉදිරියට කියවාගෙන යාමට උනන්දු කරවන ආකාරයෙන් ගමේ පරිභානිය සජීවීව දැක්වීමට කතුවරයා ගෙන ඇති භාෂා රටාව අගය කළ හැකිය. ඔහු නොදන්නා අයට පරිසරයේ ගස්වැල්, පිළිබඳව තොරතුරු ලබාදෙන අතරම දුප්පත් සහ පොහොසත් අයගේ ජීවන රටාවන් පිළිබඳවද මෙම නවකතාව තුළ ව්‍යංගාර්ථවත් බස භාවිතය තුළින් තොරතුරු ලබාදෙයි. තවද පරිසරයේ සුන්දරත්වය වර්ණනා කිරීම තුළින්ම බැඳ්දේගම ගම අභාවයට යන ආකාරය වර්ණනා කර ඇත. එහිදී දිග කටු පතොක් පඳුරු, අළු පැහැති කොළ, දම්පාටමල් යනාදී වශයෙන් සංකේතාත්මක භාෂා රටාවන් යොදාගනිමින් බැඳ්දේගම වැසියන්ට දුක් පීඩා පැමිණෙන ආකාරය පෙන්වා දී ඇත. ඉන්පසුව ඔවුන් කරා විනාශය ළඟා වන ආකාරය ගස් වැල් වලින් නිවාස වටකරගන්නා ආකාරයත්, ඔවුන් වෙත පැමිණෙන දුක් කම්කටොලු මිනිසුන්ගේ ජීවිතවල වෙලි, ඇති නොගැලවිය

හැකි ලෙස වර්ධනය වන අයුරුත් අවට පරිසරය නිවෙස් වල බිත්ති, වහල වසා ගන්නා ආකාරයත් වර්තමානම භාෂාවක් භාවිතයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට කතුවරයා උත්සාහ ගෙන ඇත.

‘මේ ගම දැන් හොල්මන් අඩිකෝඩ පිරුණු යකුන් අරක් ගත් කාලකණ්ණි ගමකි. ළමයින් හා මහල්ලන්ද නැසී යන්නාක් මෙන් ගමත් දැන් නැසී යයි.’

එලෙස සරල, ග්‍රාමීය වදන් භාවිතයෙන් උචිත උපමා සංකේතපිරි වාග් විලාසයකින් බැඳේද්දගම පරිභානියට පත්වන ආකාරය නවකතාව තුළ නිරූපණය කර තිබේ. මෙහිදී කතුවරයා ‘ගම්’ නැමති සංකල්පය තුළ පවත්නා වැදගත්කම පෙන්නාදීමට උත්සාහගෙන තිබේ. එහෙත් නාගරීකරණය තුළ මිනිස් සන්නාහයේ වෙනස් හැසිරීම් රටා, මිනිසාගේ මානසික තත්වයේ උසස්, පහත් බව මෙන්ම තවත් අන්තයකින් අධ්‍යාපනය රැකියාව යන අංශයන්වල දියුණුවද පැවතිය යුතු බවට ඉඟියක් මෙහිදී සපයයි. ඒවා නොමැතිවීම හමුවේ ග්‍රාමීය පරිසරයේ පරිභානිය වැලැක්විය නොහැකි බව ව්‍යංගාර්ථවත්ව දක්වා තිබේ.

ඒ අනුව බැඳේද්දගම කතුවරයා ග්‍රාමීය පරිසරයේ පවත්නා සිදුවීම්, අවස්ථා, සංකේත උපයෝගී කරගෙන බැඳේද්දගම ගමේ මිනිසුන්ගේ ජීවිතවල පරිභානිය මෙන්ම ගමේ පරිභානිය පිළිබඳව ඉදිරිපත් කරන්නට උචිත භාෂා රටාවක් යොදාගෙන ඇති ආකාරය මෙම නිදසුන් මගින් දැකගත හැකිය. එහිදී අවශ්‍ය තැන්වලදී සංකේතාර්ථවත් යෙදුම්, ගැමි උපමා, සරල ඛස් වහර, සංවාදශීලී භාෂා විලාසය ඉතාමත් ප්‍රශස්ත ලෙස යොදා තිබෙන බව පෙන්නාදීමට පුළුවන. ඒ නිසාම මෙම නවකතාව සජීවීව පාඨක මනසේ චිත්‍රණය වී තිබේ. සමස්තයක් ලෙස ගත්විට නවකතාකරුවා අවස්ථා, සිදුවීම්, වර්ත නිරූපණය සජීවී ආකාරයෙන් නිරූපණයට ගත් සාර්ථක ව්‍යයමක් ලෙස බැඳේද්දගම නවකතාව හඳුන්වා දිය හැකි වේ.

විචාර ප්‍රශ්න 06

බැඳේද්දගම හා එහි වැසියන් ක්‍රමයෙන් අභාවයට යන ආකාරය සජීවී ලෙස නිරූපණය කරන්නට කතුවරයා භාෂාව භාවිත කර ඇති ආකාරය උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

ලෙනාඩ් වුල්ෆ් විසින් ඉංග්‍රීසි බසින් රචිත “විලේජ් ඉන් ද ජංගල්” නම් නවකතාව ඒ.පී. ගුණරත්න ශූරීන් විසින් “බද්දේදගම” නමින් සිංහලයට පෙරළන ලදී. ලෙනාඩ් වුල්ෆ් උසස් අධ්‍යාපනය ලබා අනතුරුව ලංකාවට පැමිණි හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ පරිපාලන නිලධාරියා ලෙස රාජකාරී කටයුතු කර ඔහු ලද අත්දැකීම් සම්භාරය රසවත්ව ඉදිරිපත් කළ ආකාරය බැඳේද්දගම නවකතාව තුළින් මොනවට පැහැදිලි වන්නේ ඔහු ඒ සඳහා යොදාගත් සජීවී භාෂා විලාශය හේතුවෙනි.

හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ තැන්නක පිහිටි හද්ද පිටිසර ගමක් වූ බැඳේද්දගම වනයෙන් පටන්ගෙන වනයෙන් කෙළවර වූවකි. මෙහි කතා නායකයා වන සිලිඳු විසින් ආරච්චිට හා ප්‍රනාන්දු මුදලාලිට වෙඩිතබා ඝාතනය කිරීමෙන් පසු මූලඤ්ඤානිත්ව භාරවීමෙන් ආරම්භ වන නවවන පරිච්ඡේදය තුළ බැඳේද්දගම හා එහි නිරූපණය කිරීමට කතුවරයා භාෂාව යොදාගෙන ඇති ආකාරය ප්‍රශංසනීය වේ. මෙහි භාෂාව සජීවී ලෙස යොදාගෙන ඇති බවට සාධක නවකතාව

පුරාම දක්නට ලැබෙන අතර නිර්දේශිත කොටසින් කතුවරයා බොහෝ අවස්ථාවල පරිසර සාධකවලට ප්‍රාණවත් බවත් ආරෝපණය කරමින් බස හසුරුවා ඇති අයුරු විමසා බලමු. ආරච්චි සිලිඳු අතින් මියගිය පසු ඔහුගේ බිරිඳ නැන්වොහාමි ගම හැරදා යාම නිසා ආරච්චිලාගේ ගෙය ක්‍රමයෙන් වනය විසින් ගිලගන්නා ආකාරය සජීවී ලෙසින් ඉදිරිපත් කර ඇති අයුරු අපුරුය.

‘මුලින්ම වැට අද්දර කුඩා ගස් හා පඳුරු ඝනව වැසී වැට යට කර ගත්තේය. දෙවනුව අළු පැහැති කොළ හා දම් පැහැති මල් ඇති වරා පඳුරු හා මානා පඳුරුද දිග තියුණු කටු ඇත පතොක් පඳුරු ද වැට අද්දරින් රිංගා අවුත් මිදුලටත් ගෙයි බිත්තිවලට හා දොරකඩටත් ළංවිය. ලොකු දළුක් පඳුරක් වහල මත වැටී උළු එහා මෙහා කරමින් මුල් ඇදුණේය.’’

බැද්දේගම හා එහි නිවැසියන් ක්‍රමයෙන් අභාවයට යන ආකාරය සජීවී ලෙස නිරූපණය කිරීමට කතුවරයා මෙලෙස පරිසර සාධකවලට ප්‍රණාන්වාරෝපණය කිරීම අතිශයින්ම උචිත බව පෙනේ.

පාඨක හඳු සසල කරවමින් අවස්ථා හා සිද්ධි විකාශනය සඳහා කතුවරයා යොදාගත් තවත් එවැනි උපක්‍රමයක් ලෙස සංකේත භාවිතය පෙන්වා දිය හැකිය. කර්ලිනාහාමිගේ වයස අවුරුදු පනහක් පමණ වුවද කර්කශ පරිසරය හා අප්‍රමාණ කායික මානසික පීඩා හා කුසගින්න නිසා ඇය අවුරුදු අසූවක සියයක පෙනුමක් ගන්නා බැව් මෙසේ සඳහන් කරයි.

‘‘අව්ව හා සුළඟත්, වෙහෙසත්, බඩගින්නත් ලෙඩ දුකත්, ශරීර ශක්තිය මෙන් ම මානසික ශක්තිය ද උරා බොයි. ඇගේ සම ඇටයට ඇලී රැලි වැටී ගියේය. ළම වියලී ගොසිනි. මේ ගම්වල ගැහැනියක් අවුරුදු තිහ හතලිහ වනවිටත් මැහැල්ලකි. කර්ලිනාහාමිගේ වයස අසූවක වඩා අනූනව කිරීටු ද කිය කායා හෝ අනූවට වඩා සීයට කිරීටු ද කියා හෝ කීම උගහට විය. ඇ එතරම් ම මහලු ය.’’

කර්ලිනා හාමිගේ දුබල ශරීරය මැහැල්ලකගේ අකලට දිරා ගිය බව කීමෙන් සංකේතවත් වන්නේ මෙම කැලෑගම නිවැසියන් ක්‍රමයෙන් අභාවයට ගිය ආකාරයකි. මෙහි සංකේත භාවිතය යථාර්ථ නිරූපණයටද බෙහෙවින්ම ඉවහල් වන බව පෙනේ.

බැද්දේගම හා එහි නිවැසියන් අභාවයට යන ආකාරය සජීවී ලෙස නිරූපණය කරන්නට කතුවරයා උපමාලංකාරයෙන් අලංකෘත වූ බස් වරහක් යොදාගැනීම රස නිවු කරවයි. ඊට නිදර්ශන කිහිපයක් විමසා බලමු.

‘‘මුහුණත් සිහින්ව ගිය අත්පාවලත් සම, ගසක පොත්තක් මෙන් ගොරහැඩව රැලි වැටී ඇටයට ඇලී ගියේය.’’

කුඹුක් වැනි ගස්වල පිට පොත්ත තැනින් තැන ඉගිලී සුදුව යන්නක් මෙන් ඇගේ සමේද තැනින් තැන දුඹුරුවත් සුදු පුල්ලි හැඟී තිබුණි.’’

‘‘ජනාකීර්ණ සමර ගම් මැදින් බියපත් සිවල් දෙකක මෙන් බියෙන් ඇකිලී යනවිට ඇගේ මේ තනිකම ඇට දැනුණේ වඩාත් බලවත් ලෙසිනි.’’

මෙසේ අර්ථාන්විතවූ අවස්ථෝචිත වූ උපමා අලංකාර මගින් රසය නිවු කරමින් බැඳ්දේගමන් එහි නිවැසියනුත් ක්‍රමයෙන් අභාවයට යන ආකාරය සජීවීව නිරූපණය කිරීමට කතුවරයා දැක්වූ දක්ෂතාව පිළිඹිබු වේ.

බැඳ්දේගම නවකතාව අලංකෘත වී ඇත්තේ ඒ සඳහා යොදාගත් කලාත්මක හා නිර්මාණාත්මක බස් වහරිනි. එය රස භාවයෙන් පරිපූර්ණය. අනුනය. අර්ථවත්ය. ඔව්චනය ගුණයෙන් යුතුය. පාඨමෙන් උපුටාගත් එබඳු තැන කිහිපයක් විමසා බලමු.

“උන් ජීවත් වනුයේ වේදනාව පවා හරිහැටි නොදැනගෙන ජීවිතයේ සන්ධ්‍යා සේයාවේය. කර්ලිනානාමි ද මේ සන්ධ්‍යා සේයාවට ඉක්මනින් වැඩී ගන්නේය..”

ආරච්චිගේ ගෙය කැළයට යාම කැළය ගම මැදට කඩා පැනීමත් මෙන් විය. මීට පෙර කැළයට හැරුණේ ගමේ කෙළවරවල තිබුණු ගෙවල් වූ හෙයින් ගම කැළය මැදට ටිංගා ඒමත් එයින් සිදුවූයේ නැත. වූයේ ටිකෙන් ටික ගම භාත්පසින් ගම කුඩා වීම පමණි.

මෙසේ පාඨකයාට කිසිදු මෙහෙයකින් තොරව එක හුස්මට නවකතාව කියවාගෙන යාමට රූචිය උපදවන සජීවී බස් වහරක් යෙදීම නවකතාවේ සාර්ථකත්වයට බලපෑ බව උක්ත උදාහරණ තුළින් මොනවට කියාපායි. ඒ නිසාම බැඳ්දේගම හා නිවැසියන් අභාවයට යන ආකාරය සජීවීව පාඨක සිත්හි මැවෙන අයුරු අපුරුය.

විචාර ප්‍රශ්න 07

බැඳ්දේගම රසවත් නිර්මාණයක් වීමට එහි යොදාගත් ගැමි ජනවහර හේතු වූ ආකාරය උදාහරණ 03 ක් මගින් පැහැදිලි කරන්න.

උසස් ගණයේ මානව නිතවාදියෙකු වන ලෙනාඩ් වුල්ෆ් මහතා හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ ජීවත්වෙමින් කලෑ බද මිනිසුන්ගේ ජීවිතයෙහි පැවති ශෝකාන්තය මැනවින් විදහා දක්වමින් රචනා කරන ලද Village in the Jungle නම් ඉංග්‍රීසි නවකතාව, යතාර්ථයට ඔබින සේ රසයෙහි ලඝුබවක් නොහැරගෙන සේත් සිංහලයට ‘බැඳ්දේගම’ නමින් අනුවර්තනය කරන ලද්දේ ඒ.පී.ගුණරත්න ශූරීන් විසිනි.

මටසිලිටු සුබනම්‍ය භාෂා ශෛලියකින් යුක්ත රසවත් ගැමි ජනවහර උපයෝගී කරගනිමින් නිර්මාණය කිරීම බැඳ්දේගම නවකතාවේ සාර්ථකත්වයට ඉවහල් වී ඇති බව පහත උදාහරණ මගින් විමසා බලමු.

‘බැඳ්ද විසින් පවුරු පදනම් බැඳ අවිනිශ්චිත සීමාවකින් වට කොට විශ්වයෙන් සඟවා වසා දැමූ ගම්මානයේ ගැමියන් පෙළනු ලැබූ අනේක විධ අතෝරයන් අතර සොබා දහමේ අකාරැණිකත්වයත් වානිජ්‍ය ආර්ථිකය මගින් සුරාකෑමෙන් දුර්ද්‍රව කර්කශ පීඩාවට පත් ගැමියාගේ ජීවන චක්‍රය නිරූපණය කිරීමට යොදාගත් ගැමි බසෙහි අපූර්වත්වයයි.

“නිරින දිග තද සුළඟට ඇඹරී ඇටුවක් බැති ගිය ගහක් මෙන් ඇගේ ශරීරයද නැමී ඇඹරී තිබිණ. මුහුණේත් සිහින්ව ගිය අත්පාවලත් සම ගසක පොත්තක් මෙන් ගොරහැඩිව රැලි වැටී ඇටයට ඇලී ගියේය.”

පිහිත දුක්ඛිත ජීවිතයක් ගත කරන බැඳ්දේගම ගැමියන්ගේ ස්වරූපය හෙළිකරනු වස් කර්ලිනානාමිගේ ස්වරූපය නිරූපණය කිරීමට යොදාගත් ගැමි බසින් පෝෂණය වූ උපමාවක්

ඇඹරී, ඇටුවන් බැහි, ගොරහැඩි, ඇටයට යන වදන් කතා රසය තිවුර කිරීමටත් පිවිස ගැමි වර්ත නිරූපණයටත් මනා පිටිවහලක් වී ඇති බව පැහැදිලි ය.

එමෙන්ම,

නැංවොහාමි, ආරච්චිගේ මරණයෙන් පසු බැද්දේගම හැරයාම නිසා අත්හැර දැමුණු ආරච්චිගේ නිවස පිළිබඳ සිදුකරණ විවරණය තුළ යොදාගත් ගැමි වහරේ අපූර්වත්වය මොනවට පැහැදිලි වේ.

“ආරච්චිගේ ගෙයි වාසය කරන්නට කනෙකු නොවූයෙන් එය කැළයට ඇරෙණ, අපල ගෙනදෙන අසුබ නිමිති ඇතත්තෙයි ද අවතාර ආභිකෝඩවලින් පිරුණේ යයි ද ප්‍රසිද්ධ ව ගිය මේ ගෙයි පදිංචියට ඒමට තරම් සැහැසි වූ කිසිවෙක් ගමේ නොවූහ.”

පාඨක හඳුවන ශෝකය,ත්‍රාසය, කුතුහලය නැමති භාවයන්ගෙන් පුරවාලීමටත්, අවස්ථා හා සිද්ධීන් මනා ලෙස ඒකාබද්ධ කිරීමටත් කතුවරයා යොදාගත් කැලයට, ඇරිණ, අපල නිමිති, අවතාර, ආභිකෝඩවලින් සැහැසි වූ යන වදන් භාවිතයෙන් නිර්මාණය කොටගත් භාෂාව ඉවහල් නොවේද ?

තවද, පුංචි මැණිකා හා නිෂල්ලා අතර සංවාදය සඳහා පුංචි මැණිකාගේ මුවට නංවන සංවාසශීලී වදන් ගැමි වහරෙන් සුපෝෂිතය.

“මගේ මිනිහා බලන්ඩ ආවා. අයිස එයා මාසයකට නිර ගෙදරට එව්වා. මාස හය දැන් පත්‍ර වෙලා. එයා ගමට ගියේ නැහැ. මිනිස්සු කියනවා එයා මැරිලයි කියලා”

මගේ මිනිහා බලන්ට, අයිසා , එව්වා, මැරිලයි යන ප්‍රාදේශික උප භාෂාවෙන්ම ගැමි වහරත් පෝෂණය වූ වදන් මගින් පුංචි මැණිකාගේ අවිනිසක ගැමි බවත් ගැමියාට ආවේණික වූ ආවර්ගිලී කුලපිටිගති පැවතුම් අපූර්වත්වයෙන් යුතුව විදහා දක්වයි.

මේ අනුව බැද්දේලගම නව කතාව රසවත් නිර්මාණයක් වීමට කතාකරු ගැමිජන මංජුසාවෙන් තෝරා බේරා පෙරා ගත් රසවත් ප්‍රාණවත් ගැමි ජනවහරක් ඒ තුළින් කතාවට ලැබෙන ආලෝකය හා මිහිරන් නිසා බැද්දේගම නවකතාව ‘බැද්දේගම රසයෙන්’ පාඨක හඳුවන තුළ සියවස් ගණනාවක් රසාලිජන සජීවී නිර්මාණයක් ලෙස පාඨක හඳුවන් පෝතිමත් කරනු ඇත.

05. මුහි සිරිපා සිඹිමින්නේ

විවාර ප්‍රශ්න 01

නිදහසේ අගය පහදා දෙමින් ලක්වැසි දරුවෙකුගෙන් රට දැය සමයට ඉටුවිය යුතු යුතුකම් පහදා දීමට එස්. මහින්ද හිමියන් දරන ප්‍රයත්නය නිර්දේශිත කවි පන්තිය ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

කොළඹ යුගයේ මුල් පරපුරේ ප්‍රතිභාපූර්ණ කවියෙකු වූ ටිබෙට් ජාතික එස්. මහින්ද හිමියන් විසින් නිර්මිත ‘මුහි සිරිපා සිඹිමින්නේ’ යන පැදි පෙළ උපුටා ගෙන ඇත්තේ කවි අනු පහකින් සුසැදි ‘විරුවන් තනනා ජාතික තොටිල්ල හෙවත් දරු නැළවිල්ල’ යන කවි පෙළිනි. සිංහල දේශය ස්වාධීන නිදහස් දේශයක් බවට පත් කිරීමට කවිය අවියක් කොටගත් උන්වහන්සේ නිදහසේ අගය

පහදා දෙමින් ලක්වැසි දරුවන්ගෙන් රට දැය සමයට ඉටු විය යුතු යුතුකම් මෙම පද්‍ය පන්තිය හරහා මනාව පැහැදිලි කර දෙයි.

උක්ත කරුණා මනාව පැහැදිලි කිරීමට පහත සඳහන් කවිය කදිම නිදසුනකි.

“නිදහස මහ මුහුදක්	වේ
එහි උල්පත පුත නුඹ	වේ
ඒ බව සිහිකොට මෙ	ලොවේ
යුතුකම ඉටු කළ යුතු	වේ”

මෙහිදී කවියා නිදහස මහ මුහුදකට සමාන කර ඇත. එපමණක් නොව එහි උල්පත පුතා බවද රූපකාර්ථවත් යෙදුමක්මගින් පුළුල්ව පවසා ඇත. මහ සාගරය යනු විසල් වස්තුවකි. නිදහස ද එවැන්නක් බව කවියා මෙහි මනාව පැහැදිලි කරයි. මුළු මහත් දේශයේම සිටින දරුවන් මහා ජල උල්පත් ලෙස කවියා පවසයි. උල්පත් එකතු වී ගංගා ඇළ දොළ සෑදී ඒ ජලය එක් වී මුහුද පෝෂණය කරයි. එනම් කුඩා කුඩා උල්පත් එකතු වී මහා සාගරය සෑදෙන්නා සේ දරුවන් එක් වී තමා උපන් දේශය සහ නිදහස රැකගත යුතුය. දරුවන් වැනි උල්පත් රැසක දායකත්වයෙන් නිදහස නැමති සාගරය රැකගත යුතු බව කවියා අර්ථාන්විතව පවසයි. එනම් ඒ බව සිත්හි තබාගෙන තමන් විසින් තම ජාතියට, ආගමට, දේශයට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් නොපිරිහෙලා ඉටු කිරීමට ජාතියේ දරුවෝ වග බලා ගත යුතුය. මෙමගින් පැහැදිලි වන්නේ කුඩා අවධියේ සිටම තම රට දැය පිළිබඳ දේශාභිමානී හැගීම් උත්පාදනය කිරීමට එස්.මහින්ද හිමියන් උත්සුක වී ඇත.

“ජාතික රණ දෙරන	මතේ
ගැටී වැටී මළ	මොහොතේ
සුන්දර සුරඹුන්ගෙ	අතේ
නැළවෙන බව සිතනු	පුතේ”

තම ජාතිය වෙනුවෙන් සටන් වදින බිමෙහි ගැටී වැටී මැරීමට සිදුවුවත් එය මහත් අභිමානයක් යැයි සිතීමට උත්සුක විය යුතු බව කවියා පවසයි. විශේෂයෙන් එවැනි දෙයක් සිදුවුවත් එය අනර්ථයක් නොවන බවත් දෙවිලොව ඉපදීමට තරම් එය වාසනාවක් වන බවත් කවියා මෙහිදී කාවේෂ්කත්වී හරහා මොනවට පැහැදිලි කරයි. එනම් ජාතියේ දරුවන් ජාතියේ නිදහස වෙනුවෙන් සටන් වැද මිය ගියත් එය සුන්දර සුරඹුන්ගේ අතේ නැළවෙන්නාක් මෙන් පවසයි. විශේෂයෙන්ම නිදහස වෙනුවෙන් සටන් වැදීම දේශයේ දරුවන්ගේ යුතුකමක් බව කවියා මෙහිදී පැහැදිලි කරයි.

“ ජාතිය රන් විමනක්	වේ
ආගම මිණි පහනක්	වේ
එය රැකගන්නට මෙලො	වේ
සමත් වෙතොත් පුත නුඹ	වේ.

කවියා මෙහි ජාතිය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ මුළු මහත් දේශයෙහිම ජීවත් වන්නා වූ සියලුම ජනතාවයි. ජාතිය රත්න විමානයකට ද ආගම එම විමානය ආලෝකමත් කරන මැණික් පහනකට ද කවියා සමාන කර ඇත. කවියා මෙබඳු රූපකාර්ථවත් යෙදුම් යොදාගෙන පෘථුල අදහසක් නිවු කරනු ලබයි. දේශය නැමති රන් විමානය ආරක්ෂා කිරීමට කුඩා කළ සිටම දැයේ දරුවන් තුළ හැගීමක් ජනිත විය යුතුයි. දේශය කෙරෙහි ඇති ඇල්ම වියැකී යාමට මත්තෙන් එය රැක ගැනීමට බාල පරපුර වග බලා ගත යුතු බව පවසයි. තම දේශය, ආගම, ජාතිය ආරක්ෂා කිරීමට යම් කෙනෙක් මේ නම් ඒ නුඹයි පුතේ යනුවෙන් කවියා පවසයි.

දරු නැළවිල්ලක් මගින් වුවත් කුඩා දරුවන්ට තම යුතුකම් හා වගකීම් මනාව පැහැදිලි කිරීමට කවියා මෙහිදී මහඟු ප්‍රයත්නයක් දරා ඇත. තම දේශය කෙරෙහි අභිමානයක්,

දේශානිමානි හැඟීමක් ඇති වීමට එස්.මහින්ද හිමියන්ගේ මෙම කවි පන්තිය මහඟු පිටුවහලක් වනු නොඅනුමානය.

ඉහත සඳහන් කරුණු අනුව පැහැදිලි වන්නේ ‘මුණි සිරිපා සිඹිමින්නේ’ කවි පන්තිය හුදු දරු නැළවිල්ලක්ම නොව නිදහසේ අගය පහදා දෙමින් ලක්වැසි දරුවෙකුගෙන් දේශයට ඉටුවිය යුතු යුතුකම් පහදා දෙමින් කුඩා කළ සිට ම දරුවන්ගේ සිතෙහි දේශානිමානි හැඟීම් ඇති කිරීමට සමත් විශිෂ්ට කාව්‍ය නිර්මාණයක් බවයි.

විචාර ප්‍රශ්න 02

පුද්ගල චරිත සංවර්ධනයෙහිලා “ජාතික තොටිල්ල” පද්‍ය පන්තිය තුළ ඇති අදහස් උපයෝගී කරගත හැකි ආකාරය උදාහරණ තුනක්වත් දක්වමින් විස්තර කරන්න.

ශ්‍රී ලාංකික නිදහස් සටන් ව්‍යාපාරයේ පෙරමුණ ගත් යතිවරයෙකු ලෙස ටිබෙට් ජාතික එස්. මහින්ද හිමියන් හැඳින්විය හැක. අප රට ගැන නිදහස ගැන ඉමහත් ආදරයකින් හා ගෞරවයකින් ලියූ දෙසූ උන් වහන්සේ උපතින් ශ්‍රී ලාංකිකයකු නොවීම සුවිශේෂී ලක්ෂණයකි. කොළඹ යුගයේ මුල් පරපුරේ කවියෙකු වූ උන් වහන්සේ ළමුන්ට මෙන්ම වැඩිහිටියන්ට ද කාව්‍ය නිර්මාණය කර ඇත.

‘දරු නැළවිල්ල හෙවත් ජාතික තොටිල්ල’ පද්‍ය පන්තියට වස්තු විෂය වූයේ රට, දැය සමය කෙරෙහි ළමුන් තුළ දේශානුරාගයක් ඇති කිරීමයි. එසේම පුද්ගල චරිත සංවර්ධනයට අවශ්‍ය වන්නා වූ නැණ, ගුණ, දම් රැසක් චිත්තාකර්ෂණීය හා ආශ්වාදනීය අයුරින් ඉදිරිපත් කරන්නට මහින්ද හිමිපාණෝ සමත් වූහ.

‘ඉටුකොට කළ යුතු	යුතුකම්
ලැබුණත් ලෝකෙන්	ගැරහුම්
ඉවසන්නට පුළුවන්	නම්
උඹයි මගේ පුතා	උතුම්

දරුවා තුළ අභිමානවත් හැඟුම් උපදවන්නට සමත් ඔව්දන් ගණනාවක් සංයමයෙන් යුක්තව ප්‍රකාශ කරන්නට එස්.මහින්ද හිමිපාණෝ සමත් වූහ. යුතුකම් ඉටුකිරීමේ දී විවිධාකාර ගැරහුම් ලැබේ. එනමුත් කොතෙක් හින්දා, අපහාස, ගැරහුම් ලැබුණත් ‘ඉවසීම’ නැමති ගුණධර්මය තුළින් ඒ සියල්ල විඳ දරා ගන්නේ නම් නුඹ ‘උතුම් පුතෙකු’ වන බව නිර්මාණාත්මක අයුරින් ප්‍රකට කරයි.

“කාටත් හිමි පොදු දේ	නම්
නැති-බැරි හිඟ අවහිර	කම්
මේ දේ මැඩගෙන	දස්කම්
පෑම තමයි සුරු	විරුකම්”

සොබා දහමේ සියලු සම්පත් මිනිසාට ලැබී ඇත්තේ සමානව භුක්ති විඳීමට මිස අසමානව ගොඩගසා ගැනීමට නොවේ. එහෙත් පන්ති සමාජය බිහිවීමේ අනිවාර්ය ප්‍රතිඵලයක් වසින් එක් කොටසක් දේපළ හිමි පන්තියත් අනික් කොටස දේපළ අහිමි පන්තියත් ලෙස වෙන් වීණි. නැති බැරකම්, අඟ හිඟකම් අවහිරකම් මේ සියල්ල හිමිවූයේ අහිමි පන්තියටයි.

මේ සියලු අඩුපාඩුකම් මැද කරදර බාධා ජයගෙන තමන්ගේ දස්කම්, සුරැකම්, විරූකම් විදහා පෑම සුදාරක පුත්‍රයෙකුගේ යුතුකම බව මහින්ද හිමියෝ පෙන්වා දෙති.

“මිතුරුකමින් පෙරට	එතොත්
දුවිල්ලක් එක්ක	වුණත්
මිතුරු වෙයන් පුත්	උඹත්
එයයි ලොවේ ගුණය	මහත්”

දුවිල්ලක් යනුවෙන් සංකේතවත් කරන්නේ පහත් ය යන්නයි. දබල යැයි පහත් යැයි සැලකෙන කෙනෙකු වුවත් තමන්ට මිතුරෙකු සේ කටයුතු කරයි නම් එවැනි අය තම ජීවිතයට ළං කර ගත යුතු බව හිමිපාණෝ පවසති. එවන් අයගෙන් පවා අපගේ ජීවිතවල යහපත් බොහෝ දෑ තිබිය හැක. තම චින්තනය මෙහෙයවා සැබෑ මිතුරන් හඳුනාගත යුතු බවත් ලොවේ ඉටු මිතුරන් ඇසුරු කිරීම ඵලදායී බවත් මහින්ද හිමියෝ පවසති.

විවාර ප්‍රශ්න 03

වර්ත සංවර්ධනයට නිර්මාණාත්මක අදහස් ඉදිරිපත් කරන ප්‍රතිභාපූර්ණ කවියෙක් මෙම නිර්මාණයේදී අපට හමු වේ. නිදසුන් දක්වමින් සනාථ කරන්න.

මෙසේ උක්ත කරුණු තුළින් සනාථ වන්නේ පුද්ගල වර්ත සංවර්ධනයට මෙම පද්‍ය පන්තිය තුළින් අදහස් උපයෝගී කරගත හැකි බවයි. ටිබෙට් ජාතික එස්. මහින්ද හිමිපාණන් මාර්ගෝපදේශකයකු සේ ළමා වර්ත සංවර්ධනයට ධර්මතාවන් මාලාවක් ගැබ්ව නිර්මාණය කළ “ජාතික තොටිල්ල” පද්‍යාවලිය ප්‍රශස්ත පද්‍යාවලියක් සේ අගය කළ යුතුය.

ශ්‍රී ලාංකික ජාතිකත්වයන්, සිංහල බසත් අධිරාජ්‍යවාදය විසින් අදුරු කරනු ලැබූ යුගයක, උපතින් ශ්‍රී ලාංකිකයෙකු නොවුව ද පෑන සිය සටන් අවිය සේ යොදා ගෙන දේශීය ජාතිකත්වය ජනනය කිරීමේලා පුද්ගල වර්ත සංවර්ධනයේ දැක්වූ දක්ෂතාවය ටිබෙට් ජාතික ඇස්. මහින්ද හිමියන් රචිත මුණි සිරිපා සිඹිමින් පද්‍ය පන්තියේ ජාතික තොටිල්ල හම් කාව්‍ය ග්‍රන්ථයෙන් එළි දැක්වේ. එහි දැක්වෙන කවි වර්ත සංවර්ධනයට දායක වූ ආකාරය ඉදිරියේ දී විමසා බලමු.

“මුනි සිරිපා	සිඹිමින්
සමනොළ ගිරි	පෙදෙසින්
මඳ සුළඟයි මේ	එන්නේ
මගේ පුතා	නිදියන්නේ”

දරුවෙකුගේ සිතුවිලිවලට බලපෑම් කිරීමට උචිත ම කාලය ළමා වියයි. එම ළදරුවාට ආමන්ත්‍රණය කිරීමට කවියා යොදා ගන්නේ මාතෘත්වයයි. තමාගේ උපත හා එහි ශක්ති විභවය කෙතරම්දැයි හුවා දක්වමින් ඔහුට සිසිල සදූන සුළඟ පවා අසාමාන්‍ය ගාමිණීරත්වයකින් හෙබි බව පසක් කරනුයේ ‘මුනි සිරිපා සිඹිමින්’ බව පෙන්වා දෙමිනි. එමගින් සිහිල් සුළගේ පහසු විඳ සැතපීම මෙන්ම නැගිසිට කළ යුතු කාර්යයේ ද ඇති වැදගත්කම ව්‍යංගාර්ථයෙන් දක්වා සිටී. මේ අනුව කවියාගේ අරමුණ පුද්ගල වර්ත සංවර්ධනය නිර්මාණාත්මක ව සිදු කිරීම බැව් පැහැදිලි වේ.

“මිතුරුකමින් පෙරට	එතොත්
-------------------	-------

දුවිල්ලක් එක්ක	උණත්
මිතුරු වෙයන් පුතේ	නුඹත්
එයයි ලොවේ ගුණය	මහත්"

ළඳුරුවියේ දී ම වර්තය හැඩගැස්වූ දුරුවාගේ පෞරුෂය තවදුරටත් ඔප් නංවමින් එවකට පැවති සමාජයට තමා තුළ පැවතිය යුතු බන්ධනීයත්වයේ දී ඉටුකළ යුතු කාර්යයන් සඳහා අවැසි සුදුන ගුණයන් වන ඉතා නොවැදගත් සතුරෙකු සමඟ වුව ද මිතුරුකමින් දැන දිගු කළ යුතුබව දක්වයි. එය වර්තමානයට පවා අවැසි සාධනීය පෞරුෂ ලක්ෂණයකි. සෑම පුද්ගලයෙකුම යම් අවස්ථාවක දී අවශ්‍යවන බවත්, ලෝකයේ සදාතනික සතුරන් හෝ මිතුරන් නොමැත යන්න 'ලොවේ දහම' බවත්, පෙන්වා දෙමින් කවියා වර්ත සංවර්ධනයේ ප්‍රතිභාපූර්ණත්වය දක්වයි.

'ඉටුකොට කළ යුතු	යුතුකම
ලැබුණත් ලෝකෙන්	ගැරහුම්
ඉවසන්නට පුළුවන්	නම්
උඹයි මගේ පුතා	උතුම්

තමාගේ සාර්ථකත්වය පමණක් නොව තමාගෙන් පවුලට, ගමට, රටට, ජාතියට, ආගමට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් ඉටුකිරීමට පෙරමුණට ඒම අත්‍යවශ්‍ය ව තිබූ යුගයක එම යුතුකම ඉටු කිරීමෙන් ලැබෙන පැසසුම් මෙන්ම ගර්භාවන් ද මැදිහත් සිතින් දරා ගැනීමට අවශ්‍ය සමබර පෞරුෂය 'ජනිත කරවීමට කවියා බසින් දැක්වූ ප්‍රතිභාව ප්‍රසංසනීය වේ.

මේ අයුරින් බලන කල එදා මෙදා තුරු ශ්‍රී ලාංකික සන්නානය තුළ දේශ වාත්සලයය ජනිත කරවමින් පුද්ගල වර්ත සංවර්ධනයේ ලා දැක් වූ නිර්මාණාත්මක දායකත්වය පැහැදිලි වේ.

විචාර ප්‍රශ්න 04

මුණි සිරිපා සිඹිමින්ගේ යන පද්‍ය පෙළ උදෙසා උපයුක්ත භාෂාව හා කාව්‍යෝපක්‍රම භාවිතය සාර්ථක නිර්මාණයක් වීමට හේතු වී ඇත. නිදසුන් සපයමින් සනාථ කරන්න.

ටිබෙට් ජාතික එස් මහින්ද හිමි ප්‍රධාන තේමා තුනක් පාදක කර ගනිමින් පද්‍ය ප්‍රබන්ධ කොට ඇත. ලමයින් උදෙසා ලියූ කවි, දේශානුරාගී හා ජාතිකාභිමානී කවි, බුධාභිවන්දනා කවි එම ප්‍රධාන තේමා තුනයි.

මුණි සිරිපා සිඹිමින්ගේ නම් පාඩම "දරු නැලවිල්ල" හෙවත් "ජාතික තොටිල්ල" නම් පද්‍ය පන්තියෙන් උපුටා ගන්නා ලද්දකි.

මුණි සිරිපා සිඹිමින්ගේ යන පද්‍ය පෙළ උදෙසා උපයුක්ත භාෂාව හා කාව්‍යෝපක්‍රම භාවිතය සාර්ථක නිර්මාණයක් වීමට හේතු වී ඇත. ඒ පිළිබඳව මෙහිදී විමසා බලමු.

පද්‍ය සංග්‍රහය තුළ කාව්‍යෝපක්‍රම විමසීමේදී ජනයාගේ හක්තිය වැඩු පූජනීය ස්ථාන සම්බන්ධ කරමින් කවි පන්තිය ආරම්භයේ දී අදහස් ඉදිරිපත් කර ඇත.

මුණි සිරිපා	සිඹිමින්ගේ
සමනොළ ගිරි	පෙදෙසින්ගේ
මද සුළඟයි මේ	එන්නේ
මගේ පුතා	නිදියන්නේ

මුණි සිරිපා යනු අපූරු සංකල්පයකි. එහි රුඳුණු කාව්‍යමය ගුණය තුළ බුදු පියාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රී පාද ලාංඡනය "සමනොළ ගිරි" යන වචනය තුළ සුමන සමන් දෙවියන්ගේ ආශීර්වාදයත් යන ඉතාම උතුම් ලොව්තුරා තිළණ පොදියත් රැගෙන හමා එන සුළඟ තුළ සුවබර නින්දට පුතුට ආරාධනා කරයි.

පද්‍ය නිර්මාණයේ සාර්ථකත්වයට යොදා ගෙන ඇති තවත් කාව්‍යමය උපක්‍රමයක් වන්නේ ඉතා සාර්ථක ලෙස අපූරු විලාසයකින් රූප ලක්ෂණය නැමති කාව්‍යමය උපක්‍රමය භාවිතයයි. කවියා මෙසේ පවසයි.

“නිදහස මහ මුහුදක්	වේ
එහි උල්පත පුත නුඹ	වේ”

“ජාතිය රන් විමනක්	වේ
ආගම මිණි පහනක්	වේ”

නිදහසත් මහ මුහුදත් දෙකක් නොව එකකි. ඒ උතුම් මානව සම්පත් උල්පතයි. ඒ අන් කිසිවක් නොව ‘පුත නුඹ වේ’

මීට අමතරව ජාතිය රන් විමනයකි. රන් විමනයක වටිනාකම මේ යැයි කිව නොහැකි ය. එපමණක් නොව රන් විමනයක් අලෝකමත් කරන මිණි පහණ ආලෝකය නම් වේ.

මේ ආකාරයට මුනිසිරිපා සිඹිමින්ගේ පද්‍ය පන්තියෙහි සාර්ථකත්වයෙහිලා උපයුක්ත කාවේයාපක්‍රම දැක්විය හැකි ය.

(ii) මුනි සිරිපා - සිඹිමින්ගේ පද්‍ය පන්තියෙහි සාර්ථකත්වය එහි භාෂා ශෛලිය ද හේතු වී ඇත. ඒ පිළිබඳ මෙහිදී විමසා බලමු.

භාෂා ශෛලිය වූ කලී නිර්මාණයක අගය වඩ වඩාත් තහවුරු කරන ප්‍රබල අවියකි. භාෂාව අපූර්වත්වය නිසා රසවින්දනයට පාඨකයාට ලැබෙන පිටුවහල අපමණය.

පද්‍යයේ මුඛය අර්ථය එළිදැක්වීමට සමත්වන සරල කෙටි විරිතකින් පද්‍ය නිර්මාණය ප්‍රබන්ධ කොට ඇත.

මෙම පද්‍ය පන්තිය වසන්ත විරිතෙන් රචනා කර ඇත. එම විරිතේ ස්වභාවය අනුව සරල බව සුගම බව දක්වයි. සරල පද්‍යයකට මාත්‍රා 12 ක සුජායනිය විරිතත් දක්වා ඇත. එසේම මෙම පද්‍ය පන්තිය තුළ කවියා භාවිත භාෂාව පොදු ජන වහරට බෙහෙවින් සමීප කට වහරට අයත් සරල ශෛලියකි.

“සුන්දර සුරඹුන්ගෙ	අතේ
නැළවෙන බව සිතනු	පුතේ”

“කරදර දහසක් හමු	වී
ඉන්ටැකි නම් සිනා	වෙව්”

“ඉවසන්නට පුළුවන්	නම්
උඹයි මගේ පුතා	උතුම්”

මෙවැනි ඉතාම සරල ගැමිවහර “ඉවසන්නට, උඹයි, සමත්” මෙම නිර්මාණයට කවියා උපයෝගී කරගෙන ඇත.

එසේම අර්ථ රසයෙන්, ශබ්ද රසයෙන් අනූන පොදු ජන වහරෙන් උපන් භාෂාවක් සමස්ත පද්‍ය පන්තිය පුරාම විද්‍යාමාන වෙයි.

මේ ආකාරයට මුනි සිරිපා සිඹිමින්ගේ පද්‍ය පන්තිය රචිත භාෂාව පිළිබඳව විමසා බැලිය හැකිය.

මෙම කරුණු සලකා බැලීමේදී මුනි සිරිපා සිඹිමින්ගේ පද්‍ය පන්තිය රචනා කිරීමට උපයුක්ත කාවේයාපක්‍රමය හා භාෂාව පද්‍ය පන්තියෙහි සාර්ථකත්වයට හේතු වී ඇති බව ගම්‍යමාන වේ.

විවාර ප්‍රශ්න 05

“මුඛි සිරිපා සිඹිමින්ගේ යන පැදි පෙළ උදෙසා උපයුක්ත භාෂාව හා කාව්‍ය උපක්‍රම වහි සාර්ථකත්වයට හේතු වේ.” නිදසුන් සහිතව මෙම අදහස විමසන්න.

කවියා තම නිර්මාණය රසිකයා වෙතට ඉදිරිපත් කිරීමේ දී තම කාව්‍යානුභූතිය අර්ථවත්ව, රසවත්ව දැක්වීමට උචිත වූ කාව්‍යෝපක්‍රම උපයුක්ත කරගත යුතු වේ. එනම් කාව්‍යමය ආකෘතිය, භාෂාව, සංකල්ප රූප, උපමා රූපකාදිය වේ. එකී සාධකයන්ගේ මනා සුසංයෝගය තුළින් රසවත් කාව්‍යයක් බිහි වේ.

කවියාගේ ප්‍රකාශන මාධ්‍යය භාෂාව ය. භාෂාව වූ කලි ශබ්දානුසාරයෙන් මිනිසා නිපදවා ගන්නකි. එබැවින් භාෂාවේ භාවිතා කරන වචන වල මනා ගැලපීම, ඒ ඒ වචන තුළින් නගින ශබ්ද රසය යනාදිය සුගායනිය වූ කාව්‍ය නිර්මාණයේ ප්‍රමුඛ තැන් ගනී. මෙම කවි පෙළ උදෙසා මහින්ද හිමියන් උපයුක්ත කරගන්නා බස අපේ වහරේ දක්නා සරල, සුගම්‍ය භාෂා ශෛලිය බැව් පෙනේ. දරු නැළවිල්ලක ව්‍යාපයෙන් ජනතාව අමතන නිර්මාණයක් වූ බැවින් දෝ මහින්ද හිමි ජන වහරම යොදා ගනිමින් අභිප්‍රේත අර්ථ සිද්ධිය සාධනය කරගැනීමට සමත් වන බැව් පෙනේ. මුළු මහත් කවි පෙළ පුරාම මෙම සුගම්‍ය සුලකුණ පැතිර තිබේ. කාව්‍යාරම්භයේම රචිත

මුඛි සිරිපා	සිඹිමින්ගේ
සමනොළ ගිරි	පෙදෙසින්ගේ
මද සුළඟයි මේ	එන්නේ
මගේ පුතා	නිදියන්නේ

යන කවෙහි “සිරිපා සිඹිමින්, මද සුළඟයි මේ එන්නේ, “මගේ පුතා නිදියන්නේ” වැනි කාව්‍යමය යෙදුම් අපේ ජන ව්‍යවහාරයේ සුලභ වදනින් පෝෂණය වී ඇති බවට එක් නිදසුනකි.

“කරදර දහසක් හමුවේ සිනා සිසි ඉන්ටැකි නම් ඔහු මෙලොවට පහළ දෙවියකැයි” යන වැකි වුව ද ගැමි වහරින් ගත් වදන් වලට කදිම නිදසුන් වේ.

ගැමි වහරින් ගත් වදන් හා යෙදුම් මනාව ගලපා කාව්‍ය සංකල්ප නිර්මාණය කිරීමට මහින්ද හිමියන් සතු වූ අපූර්ව කවිත්වය උදෙසා පහත සඳහන් උදාහරණය වුව ද ප්‍රමාණවත් ය.

ජාතික රණ දෙරණ	මතේ
ගැටි වැටි මළ	මොහොතේ
සුන්දර සුරඹුන්ගෙ	අතේ
නැළවෙන බව සිතනු	පුතේ

තම මව් බිම වෙනුවෙන් දිවි පිදීමේ උදාරත්වය ප්‍රකට කරවන මෙම නිර්මාණයේ විර රසය කැටි කිරීමට ව්‍යවහාර සිංහල භාෂාවේ එන වචන මනාව ස්ථානගත කිරීමෙන් ගලපා රසෝත්පත්තිය ඉස්මතු කිරීමට සමත් වන අයුරු “ජාතික රණ දෙරණ මතේ - ගැටි වැටි මළ මොහොතේ” යන වදන් සමත් වන අයුරු අවධානයට යොමු කිරීම වටී. ගැටි වැටි යන පද ස්ථානගත කිරීමෙන් ජනිත සටන්කාමී බව අර්ථ රසය හා ශබ්ද රසයෙන් පරිසමාප්තියට පත් නොවන්නේ ද ? එය සැපතක් බව ව්‍යංගවත් කිරීමට “සුන්දර සුරඹුන් අතේ නැළවෙන බව සිතනු පුතේ” යන යෙදුම වඩාත් රසවත් නොවන්නේ ද ?

මෙම කවි පෙළෙහි සාර්ථකත්වයට මහින්දයන් හිමි උපයුක්ත කරගත් කාව්‍යමය ආකෘතිය ද බෙහෙවින් හේතු වේ. එනම් කෙටි සිවු පද ආකෘතියයි. එම ආකෘතිය තුළ පිහිටා තම සංකල්ප

වඩාත් සිත් කාවදින අවවාදාත්මක ස්වරයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට හැකිවීම කවි පෙළ පුරා දක්නා ලැබේ. පහත දැක්වෙන කවි ඊට එක් නිදසුනකි.

ඉටු කොට කළ යුතු
ලැබුණත් ලෝකෙන්
ඉවසන්නට පුළුවන්
උඹයි මගේ පුතා

යුතුකම්
ගැරහුම්
නම්
උතුම්

“නිදහස මහ මුහුදකි”, “ජාතිය රන් විමනකි”, “ආගම මිනි පහනකි”, “නිදහස උල්පත” වැනි යෙදුම් හා උපමා රූපක කාව්‍යයේ අවධාරණාත්මක බව ගම්‍යමාන වන යෙදුම් ය. දේශාභිමානි රචනයක අවධාරණාත්මක ස්වරූපය ඉස්මතු වීම අත්‍යවශ්‍ය අංගයකි.

මෙහයින් බලන කළ ඇස්. මහින්ද හිමියෝ තම කවි පෙළ ඉහත දැක් වූ කාවේ‍ය්‍යකුම අනුසාරයෙන් පෝෂණය කරමින් ගත් ව්‍යායාමය එහි සාර්ථකත්වයට බෙහෙවින් ඉවහල් වී ඇති බව කිව මනා ය.

විවාර ප්‍රශ්න 06

එකල පැවති යටත් විජිත පාලනය තුළ නිදහස ලබා ගැනීම වෙනුවෙන් අනාගත දරු පරම්පරාව පෙළ ගැස්වීම “දරු නැළවිල්ල හෙවත් ජාතික තොටිල්ල” පද්‍ය පංතියේ පරමාර්ථය වන්නට ඇත. එවැනි දරුවෙක් තුළ තිබිය යුතු ගුණාංග මුනි සිරිපා සිඹිමින්ගේ පද්‍ය පංතියෙන් උදාහරණ කවි තුනක් දක්වමින් විමසන්න.

පද්‍ය අනු පහකින් (95) සමන්විත “දරු නැළවිල්ල හෙවත් ජාතික තොටිල්ල” නම් පද්‍ය සංග්‍රහය අහඹු ලෙස නිර්මාණය වන්නක් නොවේ. එය එකල පැවති බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යයට එරෙහිව ලාංකේය සමාජය පෙළ ගැස්වීමට ගත් අපූරු වැයමකි. එහි නිර්මාතෘවරයා වන්නේ ටිබෙට් ජාතික එස්. මහින්ද හිමියෝය. ළමා කවි, දේශාභිමානි කවි මෙන්ම බුද්ධාභිවන්දනා කවි ප්‍රධාන තේමා බවට පත්කර ගනිමින් තම කාව්‍ය ප්‍රතිභාව විදහා දැක්වූ මහින්ද හිමියෝ අද පවා අප රසවිඳින කාව්‍ය නිර්මාණයන් බිහි කළහ. එසමයෙහි මෙරට පැවති බ්‍රිතාන්‍ය පාලනය විසින් ජනයාගේ නිදහස පමණක් නොව අපේ ආගම දහම සංස්කෘතියද විනාශ මුඛයට රැගෙන ගිය ආකාරය දක්නට ලැබුණි. විවිධ අයුරින් ජාතික විරෝධයන් තම කාර්යභාරය ඉටුකරමින් සිටින යුගයක එස්. මහින්ද හිමියෝ ටිබෙටයේ සිට මෙරටට පැමිණ අපේ නිදහස වෙනුවෙන් සිදුකළ මෙහෙය අපමණය. එකළ පැවති යටත් විජිත පාලනය තුළ නිදහස දිනා ගැනීම වෙනුවෙන් අනාගත දරු පරම්පරාව පෙළ ගැස්වීම “දරු නැළවිල්ල හෙවත් ජාතික තොටිල්ල” පද්‍ය පංතියේ පරමාර්ථය විය. එවැනි දරුවෙක් තුළ තිබිය යුතු ගුණාංග මුනි සිරිපා සිඹිමින්ගේ පද්‍ය පංතියෙන් නිරූපණය වේ.

“මුනි සිරිපා
සමනොළ ගිරි
මඳ සුළඟයි මේ
මගේ පුතා

සිඹිමින්ගේ
පෙදෙසින්ගේ
එන්නේ
නිදියන්නේ”

බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යවාදීන්ගේ යකඩ සපත්තුවට පැති මෙරට ආගම, දහම, සංස්කෘතිය විනාශ මුඛයට යමින් සිටි අවධියකි. වැඩිහිටි පරම්පරාවේ බොහෝ දෙනා නෑසු කන්ව පිටත්වුණා විනා එයට විරුද්ධව නැගී සිටියේ නැති තරම්ය. එහිසාම අනාගතය භාරගන්නා ළමා පරපුර එම වහල් බවින් මුදවා නිවහල් ජාතියක් බවට පත්කරලීම අරමුණු කර ගනිමින් “දරු නැළවිල්ල හෙවත් ජාතික නොටිල්ල” නම් පද්‍ය සංග්‍රහය මගින්ද හිමියන් අතින් නිර්මාණය වන්නට ඇත. කුඩා දරුවාගේ සිත තුළ උතුම් අදහස් රෝපණය කරවා එතුළින් නිදහස දිනා ගැනීමට උන් වහන්සේ තම කාව්‍යකරණ හැකියාව උපයෝගී කරගනියි. දරුවා නැණ ගුණ සපිරි යහපත් පුද්ගලයෙකු වීම කතුනිමියන්ගේ අරමුණ වී ඇති බව ඉහත පද්‍යයෙන්ද පෙනී යයි. දරුවා නැළවෙන්නේ සිරිපතල සිපගෙන හමා එන මඳ සුළඟ දැවටීමෙනි. ආගමික වටපිටාව දරුවාගේ මනස සුවපත් කරවයි. ඒ වාගේම අපගේ උරුමයන් පිළිබඳව දරුවාගේ සිත තුළ අභිමානයක් ඇති කරවයි.

“ජාතික රණ දෙරණ	මතේ
ගැටි වැටි මළ	මොහොතේ
සුන්දර සුරඹුන්ගේ	අතේ
නැළවෙන බව සිතනු	පුතේ”

සංග්‍රාම තුමිය යනු පීචිතයන් මරණයන් තීරණය කරන්නා වූ තැනකි. එහිසාම රණබිම යනු සුවිශේෂී පිරිසක් සඳහාම වෙන් වූ තැනකි. කෙනෙකු සටන් වදින්නේ තම අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහාය. එකල පැවති සුදු අධිරාජ්‍යවාදීන්ගේ පාලනයට එරෙහිව යම් දිනයක සටන් වැදීමට වුව ද සිදුවනු ඇති බව මගින්ද හිමියෝ පවසති. ඒ සඳහා සිතින් කයින් ශක්තිමත් දරු පරම්පරාවක් සිටිය යුතුමය. ඔවුන්ට රටේ නිදහස වෙනුවෙන් අත්පත් විය හැකි මරණය පවා උතුම් දෙයක් බව සිහිපත් කළ යුතුය. එසේ නොමැතිනම් එවන් උතුම් අරමුණක් ජය ගැනීමට ලාංකීය ජාතියට කිසිඳු නොහැකි වනු ඇත. අනුප්‍රාස රසය කවියට මුසු කරමින් මඳ සුළගේ නැළවෙන දරුවා තුළ අනාගතයේදී තමා සතුව පවතින්නා වූ වගකීම මැනවින් වටහා දීමට කවියා සමත්ව ඇති බව ඉහත කවිය තුළින් ද පැහැදිලි වේ.

“ජාතිය රන් විමනක්	වේ
ආගම මිණි පහනක්	වේ
එය රැක ගන්නට	මෙලොවේ
සමත් වෙතොත් පුත	නුඹවේ”

නිදහස දිනා ගැනීම ලෙහෙසි පහසු කාර්යයක් නොවේ. එය කිසිවෙකුත් බන්දේසියක දමා පූජා කරන්නේද නැත. එසේනම් එය දිනාගත යුතු දෙයකි. අප මාතෘතුමිය ද බ්‍රිතාන්‍යයන්ගේ යකඩ සපත්තුවට පැති තම නිදහස අහිමිව සිටි යුගයක ඒ නිදහස දිනා ගැනීම සඳහා රටවාසීන් පෙළගැස්වීමට තම කවිය අවිය කොටගත් එස්. මගින්ද හිමියෝ සුවිශේෂී වීර වර්තයකි. උන්වහන්සේ විසින් රචනා කරන්නට යෙදුණු “දරු නැළවිල්ල හෙවත් ජාතික නොටිල්ල” පද්‍ය සංග්‍රහයෙන් උපුටා ගන්නා ලද “මුනි සිරිපා සිඹිමින්” පද්‍ය පන්තිය තුළින් නිදහස දිනා ගැනීම උදෙසා අනාගත දරු පරම්පරාව පෙළ ගස්වන අයුරු පෙනේ. ඉහත කවියෙන් ජාතිය, ආගම පිළිබඳව දක්වා ඇති රූපකාරී තුළින් ඒවායේ වටිනාකම ළමා මනසට ඒත්තු ගන්වයි. ඒවා තම දිවි හිමියෙන් රැක ගැනීම ඔවුන්ගේ යුතුකමක් ලෙස හැඟී යනු ඇත.

06. ព័ត៌មានបន្ថែម

ගංගාවේ සංගීතය ඇද්දැකීමේ රසවත්ව ඉදිරිපත් කිරීමට කවියා භාෂාව උපයෝගී කරගෙන ඇති ආකාරය විමසන්න.

කවියකු විසින් අපිට වස්තුවක් වන “ගංගාවට” පීචය ආරෝපණය කරමින් නවතම කාව්‍ය සංකල්පනාවක් මැනවින් ප්‍රකට කරනු ලබයි. “සංගීතවත් වී යම්” යන සංකේතාර්ථය රසනාවෝද්දීපනයට මහෝපකාරී වෙයි. එය කුඩලිගමයන් කවිබස පෝෂණය කළ උචිතම සංකේතයකි. එයින් ධ්වනිනාර්ථවත් සංකල්ප රූප මැවෙන බැවින් මෙම පද්‍යාවලියෙහි අගය වැඩි

වි රස ජනනයට ද ඉවහල් වෙයි. එය නැවුම් ය. මේ නිසා කුඩලිගම කවියාගේ කවිබස රසපූර්ණ, භාව පූර්ණ හා ධීවනිපූර්ණ ගුණයෙන් සුපෝෂිතය.

“භාෂාව කාව්‍යයේ ආත්මයයි” යන ප්‍රකට කියමන අනුව කාව්‍යයක ජීවගුණය රදාපවතින්නේ කවියා උපයුක්ත කරගත් භාෂා ශෛලය හේතු කොටගෙනය. එබැවින් රස නිෂ්පත්තියට යොදාගන්නේ ජීවගුණයෙන් යුත් වදන් මාලාවකි.

“සැඟවෙමි, එබෙමි, නිසසල වෙමි සසල වෙමි
ඇඹරෙමි එහෙත් පසු නොබසිමි නොනවතිමි...”

“එන්නේ කොහි සිටද කොතැනකට ද යන්නේ
ඔබ කුමකට ද මා දුටු තැන විමසන්නේ...”

කුඩලිගම කවි සැඟවෙමි, එබෙමි, නිසසල වෙමි, එන්නේ කොහි සිටද, යන්නේ කොතැනට ද යනා දි ලෙස යොදාගත් වදන්මාලාව අතිශය සරලය. නමුදු එහි වාච්‍යාර්ථය අතිබවා පසු ඉපදෙන්නේ කෙතේද යන ව්‍යංග්‍යාර්ථවත් සනාථන දහම හඟවයි. මේ අනුව කවියා සිය පද්‍ය නිර්මාණයේ රසය ධීවනි කිරීම සඳහා අර්ථයෙන් පිරුණු ව්‍යංග්‍යාර්ථවත් වචනමාලාවක් යොදාගත් බව කිය යුතුය.

භාව්‍ය රසය නියුණු කිරීම සඳහා කවියා වර්ණනාවන්ට උචිත උපමා, රූපක රැසක් ද යොදාගෙන ඇත.

‘කලඳෝ දියෙන් පොඟවා රන් පුලින තලා’

‘කවදා කොතැනක දි හෝ මහමුහුද හිමි’

‘හිරිමල් සිනා රැලි පෙන පිඬු මහිරි තම’

කවියා බැසයන ගං දිය ‘කලඳෝ දිය’ යනුවෙන් ගංදිය ‘රිදි ජලය’ ලෙස රූපකාර්ථවත් කොට ඇත. ‘මුහුද හිමි’ ගංගාව නැමති කාන්තාව, හිරිමල් සිනා රැලි’ බඳු රූපක රැසක් පද්‍ය පන්තිය පුරා දක්නට ලැබේ. මේ ආකාරයට කවි නිර්මාණයට වස්තු විෂය කරගත් අරමුණෙන් භාව්‍යමය රසයක් ජනිත කිරීමට කවියා සරල උපමා, රූපක භාවිත කොට ඇත.

තවද ගංගාවක් ස්වභාවිකව ගලායන විට හමුවන දහසකුත් එකක් වන බාධක කවියා සජීවී පුද්ගල ගමන් විලාසයක් බවට පත් කිරීමට අනුප්‍රාසාත්මක උත්තම පුරුෂ ක්‍රියාපද සමූහයක් යොදා ගෙන ඇත.

“සැඟවෙමි - එබෙමි - නිසසල වෙමි - සසල වෙමි.

ඇඹරෙමි - එහෙත් පසු නොබසිමි නොනවතිමි....”

ඉහත පදන්තරව ‘මි’, ‘ස’, ‘ල’ යන අක්ෂරවලින් නැගෙන අනුප්‍රාසයත්, වචන එකම ආකාරයෙන් උච්චාරණය වීමෙන් නැගෙන අනුප්‍රාසයත් නිසා ගඟ ගලා බසින ආකාරය හා ජලය බැසයන හඬෙහි හඳුය ද පාඨක සිත තුළ නින්නාද කරවයි. එම අනුප්‍රාසවත් බස්වහර හේතුවෙන් කාව්‍යරසය නියුණු වීමට දායක වූ බව පෙනීයයි.

“කාව්‍ය යනු හොඳම වචන හොඳම පිළිවෙළට ගැළපීමයි” යන එස්.ටී.කෝල්ට්ජ්ගේ මතය සනාථ කිරීමට කුඩලිගම කවියා යොදාගත් සමහර කෝෂගත අර්ථ පමණක් නැගෙන වදන්වලින් අපොහොසත් වෙයි. ‘කඳු බෑවුම්’ ‘දංබෝවිටි පදුරු’ ආදී යෙදුම් ද ධීවනිතාර්ථ ගුණය හින වූ වදන් ය.

මේ ආකාරයෙන් කුඩලිගම කවියා “ගංගාවේ සංගීතය” පද්‍යාවලියෙන් සිය අත්දැකීම් ප්‍රකාශයට රූපකාර්ථ, සංකේතාර්ථ, මෙන්ම ධීවනිතාර්ථ උපයුක්ත කර ගනිමින් පද්‍යකරණයෙහි

නියැලී ඇති බවත්, සමහර අවස්ථාවල වාක්‍යාර්ථයම ගැබ් වූ වර්තමාන වදන් නිසා අර්ථෝද්දේශික නිත වූ අවස්ථාද ඇති බවත් පැවසිය හැකිය.

විචාර ප්‍රශ්න 02

ගංගාවේ සංගීතය පද්‍ය පන්තිය තුළින් කවියා ඉදිරිපත් කරන ජීවන දර්ශනය උදාහරණ දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.

ගග සොබා දහමේ සොදුරු නිළිණයකි. මෙහිදී කවියා ගග කාන්තාවකට සමාන කරයි. ඒ අනුව ගංගාව නැමති ළිය තම ජීවන ගීතය ගයන අයුරින් මෙම නිර්මාණය ගලායාමට සලස්වා ඇත. ගග ආරම්භයේ සිට සයුර හමුවන අවස්ථාව දක්වා මිනිස් ජීවිතය හා බද්ධ වූ ගැඹුරු ජීවන දර්ශනයක් ගෙනහැර පෑමට කවියා උත්සුක වී ඇති බව පැහැදිලි ය.

ගගෙහි ගමන ජීවන ගමනෙහි සංකේතයක් වශයෙන් ප්‍රතිමූර්තිමත් කරයි. “සංගීතවත් වී යම් ඉදිරියට ගලා” ලෙස පැවසීමේදී සංගීතය නම් සොදුරු මිහිරි සෞන්දර්යය මිනිස් ජීවිතයට කෙතරම් සමීපද? සංගීතය සොදුරු මිහිරි වූවත් ජීවන ගමන සැමවිටම එසේ නොවේ. නමුත් කවරාකාරයේ ජීවන ගමනක් වුවද එය සොදුරු මිහිරි කර ගැනීම ඇත්තේ තමා එයට මුහුණදෙන ආකාරය මතය.

“සැඟවෙමි එබෙමි නිසසලවෙමි සසල	වෙමි
ඇඹරෙමි එහෙත් පසු නොබසිමි	නොනවතිමි
කවදා කොතැනක දිහෝ මහ මුහුද	හිමි
හමුවුණ කෙනෙහි මා සතු බර ඔහුට	දෙමි”

කාන්තාවන් තුළ ලැජ්ජාව බිය බොළඳ බව යන සොදුරු ගති සොබාදහමෙන්ම උරුමවූවකි. නමුත් ඇය තරම් ශක්තිවන්ත අයෙක් මිහිපිට නැත්තේය. ගංගාව නැමති කාන්තාවද තම සොදුරු දායාදයන් උරුම කරගනිමින් ගලායන අතරම තමාට එන විවිධ බිය කම්කටොලු වලටද ශක්තිමත්ව මුහුණ දෙමින් ඉදිරියටම ගලා යයි. ගගට ගල්මුල් කඳු බෑවුම් ගිරි ශිකර අතරින් දුෂ්කර මාවතක් ඔස්සේ ඉදිරියට යාමට සිදුවෙයි. ගං දිය පහර හිරිහැර බාදක හමුවේ සැගවීමටද ඇතැම් විටෙක එබිකම්කර බලා ඉදිරි ගමන සකස් කර ගැනීමට ද සිදුවෙයි. සෑම විටම සෘජු මාවතක් හමු නොවෙයි. නමුත් ඒ කුමන අභියෝග හමුවේ වුවද ඇය නොබියව උත්සාහයෙන් තම සයුරු හිමි හමුවන තුරාවට පතිහක්තියෙන් යුතුව ඉදිරියට ගලා යන්නේ කාන්තාවක් සතු දරාගැනීමේ ගුණය ගංගාවට ආරෝපණය කරමිනි. එබැවින්ම ඒ අපූර්ව වූ ගං කොමළියට කෙදිනක හෝ බාදා අතරින් තම සැමියා අභිමුඛ රැඳීමට වරම් ලැබෙන්නීය. ඒ අනුව මිනිස් ජීවිතයේ සෑම විටම අටලෝ දහමින් නොසැලී ඉදිරියටම ගමන් ගන්නා පුද්ගලයාට සියලු ජීවන බරින් නිදහස් වූ සසර කෙළවර හෙවත් නිවන නම් සුපහන් මාවත පසක් වන්නේමය.

ගග ගලා එන්නේ කොහි සිටද? ගග ගලා යන්නේ කොතැනට ද? යනුවෙන් විමසන්නේ ඇයිදැයි ගග අපෙන් ප්‍රශ්න කරයි. සැබවින්ම එවැනි ප්‍රශ්න ඇසීමෙන් එලක් නැත.

“එන්නේ කොහි සිටද කොතැනටද	යන්නේ
ඔබ කුමකටද මා දුටු තැන්	විමසන්නේ
මිනිසුන් ගිහින් නිතරම ආපසු	එන්නේ
කිමදැයි කියා කිසිවෙකු ඇයි	නොසොයන්නේ”

ගගෙහි ආ ගිය තැන් සොයනවාට වඩා මිනිසුන් නිතර එන යන තැන පිළිබඳව සෙවීම වඩා වැදගත් බව කවියා පවසයි. එනම් සත්වයා ඉපදෙමින් මැරෙමින් නැවත ඉපදෙමින් මැරෙමින් නැවත නැවත සසර ගමන් කිරීමට හේතුව කුමක් දැයි සොයා බලා ගන්නේ නම් එය වැදගත්

වෙයි. ඒ අනුව මෙම කවිය සංසාර චක්‍රය පිළිබඳව යථා ස්වභාවය කියා පාන්නක් බව පැහැදිලිය. මිනිසා නිතරම තමා ගැන සොයා බලනවාට වඩා අනුන් පිළිබඳ විපරම් කිරීමට පෙළඹෙන දුර්වල ලක්ෂණයන්ගෙන් යුතුය. එයම මිනිසාගේ සසර කෙළවර අනුරන් ප්‍රධානම සාධකයයි. ඒ අනුව මිනිසාගේ සංසාරික ජීවිතයේ සංකේතයක් ලෙස ගත දක්වමින් කවියා ගෙනහැර පාන සංසාර ගමන පිළිබඳ ජීවන දර්ශනය කෙතරම් යථාර්ථවාදී වන්නේ ද?

ජීවිතය නම් ගංගාව තුළදී උපතේ සිට මරණය දක්වා මිනිසා මුහුණ දෙන විවිධාකාර වූ සිදුවීම් ගංගාවක ගමන් කාලය අනුව තේරුම් ගැනීමට මහඟු පිටුවහලක් තබා දෙන ආකාරයේ දර්ශනයක පිහිටා කවියා පහත සඳහන් කවිය පෙන්වා දෙයි.

“සිරිමල් සිනා රැළි පෙණ පිඬු	මිහිරිතම
ගල්පරවලම හැපි හැපි බිහිකරම්	මම
සම තැනිතලාවල හමුවෙයි	අලසකම
නිරසයි අතරමඟ අවහිර නුදුටු	බිම”

ගත ඉදිරියට ගලා යාමේදී ගල්පරවල ගැටී දෙපසට ජලය විහිදුවමින් ද උස් ගල් පරවලින් පහළට ඇදෙමින් ද පෙණ පිඬු නංවමින් බාධක හමුවේ ගලායන විට එහි දර්ශනය දැකුම් කළු වෙයි. නොඑසේ නම් සෑම විටම ගත සම තැනිතලා අතරින් බාධක නොමැතිව ගලා යන්නේ නම් එහි සුන්දරත්වයක් නොමැති තරම්ය. ගංගාව තම ජීවන ගමන සුන්දර වී ඇත්තේ තමා අභිමුඛට ආ ගල් පර කඳු ශිකර ආදී බාධා නිසා බව පවසයි. එසේ පවසමින් ඇයට නිරිමල් සිනාවක් මුවගේ ගලා එන බව පවසයි. ඒ තුළින් කවියා ගතට ජීවයක් ආරෝපණය කරමින් මිනිස් ජීවිතයට ගැඹුරු ජීවනාදර්ශයක් මතුකර දක්වයි. ජීවිතයක් සුන්දර වන්නට නම් එයට අභියෝග හමුවිය යුතුමය. එහිදී ඒවා ජයගෙන සුන්දර සිහඟවකින් ජීවිතය ජයගන්නේ නම් ඒ ජීවිතයේ වටිනාකම කියා නිමකිරීමට බැරී තරම්ය. එසේ නොමැතිව සියලු සැප සම්පත්වලින් අනුනව අලස නිරස දිවියක එලය කිමද? ජීවිතයේ සැප සොයා යා යුත්තේ බාධක හමුවේ බවත් එසේ ලැබෙන සැපය සුන්දර ලෙස විඳි ගත හැකි බවත් කවියා මනාව විශද කරවයි.

ඉහත සඳහන් කරුණුවලින් අනාවරණය වන්නේ ගත සෞන්දර්යාත්මක වස්තුවක් වුවත් එයට සජීවී බවත් ආරෝපණය කරමින් ගැඹුරු ජීවන දර්ශනයක් ගෙනහැර පෑමට කුඩලිගම කවියා “ගංගාවේ සංගීතය” නම් පද්‍ය පන්තිය තුළින් මහඟු වෙහෙසක් දරා ඇති බවයි.

විවාර ප්‍රශ්න 03

රසිකයා තුළ රස නිෂ්පත්තිය සඳහා කවියා භාවිත කරන විවිධ කාවේශ්පක්‍රම ගංගාවේ ගීතය කවි පෙළ ඇසුරින් උදාහරණ දක්වමින් විස්තර කරන්න.

කොළඹ කවි යුගය දීප්තිමත් කළ කවියෙක් ලෙස එච්. එම්. කුඩලිගම කවියා හැඳින්විය හැකිය. එතුමා සිය නිර්මාණ හරහා මනුෂ්‍ය ජීවිතය, සොබාදහම සහ ප්‍රේමය පිළිබඳ අපූර්ව අත්දැකීම් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත. කවියා තම කාව්‍ය නිර්මාණයෙහි රස ජනනය කිරීම සඳහා විවිධ කාවේශ්පක්‍ර භාවිත කර ඇත. ඒ අනුව රසික හඳුවන් තුළ රස නිෂ්පත්තිය සඳහා කවියා භාවිත කළ විවිධ කාවේශ්පක්‍රම “ගංගාවේ සංගීතය” පැදි පෙළ ඇසුරෙන් මෙලෙස ප්‍රකට කළ හැකිය.

ගංගාවේ සංගීතය පැදි පෙළ රචනයේ දී කවියා භාවිතා කළ කාවේශ්පක්‍රම අතර ව්‍යංගාර්ථවත් බස් වහරක් භාවිත කිරීම ප්‍රබල ලෙස දැකිය හැකිය.

“එන්නේ කොහි සිට ද කොතැනකට ද	යන්නේ
ඔබ කුමකට ද මා දුටු තැන	විමසන්නේ
මිනිසුන් ගිහින් නිතරම ආපසු	එන්නේ
කිම දැ යි කියා කිසිවෙකු ඇයි?	නොසොයන්නේ”

මෙම කවි පෙළ කියවන විට මතුපිටින් පෙනුයේ එය ගංගාවක් මුහුදට ඇදී යන තෙක් සිදුවන සිදුවීම් පවසා ඇති බවයි. නමුත් වාච්ඡාර්ථය ඉක්මවා ගිය ව්‍යංගාර්ථයක් ඇති බව ඉතාම කෙටියෙන් පසක් වේ. ගංගාවක් දුටු විට එහි ආරම්භය අවසානය දැනගැනීමට අප කැමති ය. විටෙක මිනිසුන් එය දැනගැනීම උදෙසා ම සංචාරයන් ද කරනු ලබයි. නමුත් අප කිසිදිනක මිනිසා මියැදෙමින් නැවත ඉපදෙමින් යන සංසාරය පුරා ගමන් කරන්නේ ඇයිද ගන්න කිසිදු විමසන්නේ නැත. ගංගාව නම් පවසන්නේ තවත් කෙනෙකුගේ විස්තර නොසොයා තමා පිළිබඳව සොයන ලෙසයි. ලෝ දහම පිළිබඳව අවබෝධයෙන් කටයුතු කරන ලෙසය. මෙම කවි පෙළ පුරාම කවියා මෙවැනි ව්‍යංගාර්ථ භාවිත කරනු දැකිය හැකි ය.

රසිකයා තුළ රස නිෂ්පත්තිය උදෙසා භාවිතා කළ තවත් කාව්‍යෝපක්‍රමයක් ලෙස රූපකාර්ථවත් භාෂාවක් භාවිත කිරීම දැක්විය හැකිය.

“සැගවෙමි - එබෙමි -නිසසල වෙමි - සසල	වෙමි
ඇඹරෙමි - එහෙත් පසු නොබසිමි	නොනවතිමි
කවදා කොතැනක දි හෝ මහ මුහුද	හිමි
හමුවුණු කෙණෙහි මා සතු බර ඔහුට	දෙමි...”

ගංගාව කෙළවර මහ මුහුද ය. ඇය මෙතෙක් දරාගෙන පැමිණි සියල්ල මහ මුහුද නම් ස්වාමියාට භාර කරයි. ගංගාව කාන්තාව ය. කාන්තාවකට සමාජයේ තනිවම ජීවත්වීම අපහසු ය. සැප සතුට මෙන්ම නින්දා අපහාසවලට ගොදුරු වේ. එමනිසා ඇයට පුරුෂයෙකුගේ රැකවරණය අවැසිම ය. ගංගාව නම් කාන්තාව ඇගේ ජීවිතයේ සියලුම වගකීම ඇගේ ස්වාමියා වන මහ මුහුදට පවරන්නේ එම නිසා ය.

‘එළිවැට හෙවත් එළිසමය ආරක්ෂා කිරීම’ ද මෙහි දැකිය හැකි තවත් කාව්‍යෝපක්‍රමයකි. මෙය සෑම කවියකට පාහේ දැකිය හැකි ලක්ෂණයකි.

“තිරිමල් සිනා රැළි පෙණ පිඩු	මිහිරිතම
ගල්පරවල ම හැපි හැපි බිහි කරමි	මම
සම තැනිතලාවල හමුවෙයි	අලසකම
නරසයි අතරමග අවහිර නුදුටු	බිම”

ගංගාවක ආරම්භය පුංචි උල්පතකි. එතැන් සිට මහා ගංගාවක් වී අවසනා මහ මුහුදට එක් වෙයි. එතැනින් පසු ගමන් නැත. මෙම කවිපෙළ සොබාදහමට සජීවී බවක් ආරෝපණය කරමින් අපූර්ව අන්දමින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

ඉහත සඳහන් කාව්‍යෝක්තීන්ට අමතරව උපමා භාවිතය, උචිත සරල බස් වහරන් භාවිතය, කවි පෙළට උචිත විරිත් භාවිතය වචනාර්ථ බහුල වීම ද දැකිය හැකිය.

යථෝක්ත සාධකයන්ට අනුව රසිකයා තුළ රස නිෂ්පත්තිය සඳහා කවියා විවිධ කාව්‍යෝපක්‍රම භාවිත කරන අකාරය ගංගාවේ සංගීතය කවි පෙළ ඇසුරෙන් මනාව පසක් කළ හැකිය.

විවාර ප්‍රශ්න 04

සොබාදහම පිළිබඳ නිරීක්ෂණයෙන් රසිකයා තුළ අපූර්ව සංකල්ප රූප උත්පාදනයට කවියා දක්වන වාතුර්‍යය ගංගාවේ සංගීත කවිපෙළ තුළින් උදාහරණ 03ක්වත් දක්වමින් විස්තර කරන්න.

කොළඹ යුගයේ දෙවන කවි පරපුර නියෝජනය කළ කවීන් අතර සිංහල ශෛලි නොහොත් එච්.එම්. කුඩලිගම නාමයද ඉහළින්ම ඇත. සමකාලීන සෙසු කවීන් මෙන්ම සොබා සෞන්දර්යය වර්ණනය කොට ගනිමින් බටහිර ආරුමැසි වාදය මෙන්ම පෙරදිග නාගෝර් වැනි ශේෂ්ඨ කවියන්ගේ අභාෂය ද ලබමින් එතුමා විසින් නිර්මාණය කරන ලද කාව්‍ය නිර්මාණ රාශියකි. ඒ අතුරින් ගංගාවේ සංගීතය නම් පද්‍ය පන්තිය ඉතාමත් සුවිශේෂී නිර්මාණයකි. සොබාදහම සතු වූ අනර්ඝතම අපූර්ව වස්තුවක් වූ ගංගාව තේමා කොට ගනිමින් එයට සජීවත්වයක් ආරෝපණය කොට ගනිමින් ඒ දෙස උත්තම පුරුෂ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් යුතුව බලා ගංගාව නම් කාන්තාවගේ ජීවන ගමනාන්තය ඉතා රසවත් සියුම් ජීවන දර්ශනයක්ද මතුකොට ගනිමින් සමුද්‍රඝෝෂ විරිත අනුව කවියා පද බැඳ ඇත. සොබාදහම සතු වූ අපූර්ව නිර්මාණයක් වූ ගංගාව දෙස නිරීක්ෂණයෙන් බලා සොබාදහමේ සියුම් ක්‍රියාවන් හා අපූර්වත්වයේ සහෘද සිත තුළ විත්ත රූප මැවීමට හෙවත් සංකල්ප රූප උත්පාදනයට කවියා දැක්වූ සාමර්ථය විශිෂ්ඨය.

සොබාදහම නිරීක්ෂණය තුළින් කවියා සහෘද සිත තුළ සංකල්ප රූප ජනනය කිරීමට කෙතරම් සමත්කම් දක්වා ඇත්දැයි විමසීමේදී පැදිපෙළ ආරම්භයේදීම කවියා සොබාදහම සතුවූ අපූරු සුන්දර නිමැවුමක් වාග් චිත්‍රයට නැගීමට සමත්ව ඇත.

“කඳු බෑවුමක දං බෝවිට පඳුර	තලා
පහළට ඇඳී පර මල් පෙති ඉවත	නොලා
කලඳෝ දියෙන් පොඟවා රන් පුලින	තලා
සංගීතවත් වී යම් ඉදිරියට	ගලා”

සිය ගමන් මගෙහි ආරම්භය සනිටුහන් කරමින් ගංගාව කඳු මුදුනින් උපත ලබයි. අනතුරුව බෑවුම සොයා යන ආකාරය කවියා විස්තර කරනු ලබන්නේ සොබාදහමේ අපූර්වත්වය තුළින් අප සිත් තුළ අලංකාර සංකල්ප රූපක් උත්පාදනය කරමිනි. කඳු මුදුනින් ආරම්භ වන බෑවුම සොයා යන ගමනේදී ගං දියෙන් සුපෝෂිත වී ඒ දෙස එබී බලා හුන් දං බෝවිටියා පඳුර ද තලා පෙලා දමමින් ගංදිය පහළට ගලා යන්නේ මිලානවූ මල් පෙතිද තුරුල් කොට ගනිමින්ය. මෙම අවස්ථාව අප සිත් තුළ කොතරම් සොදුරු විත්ත රූපයක් මැවීමට සමත්කම් දක්වන්නේද. මෙහි තෙවන පදයේදී කවියා දක්වන්නේ සුපිරිසිදු ගංදිය හෙවත් කල ඳෝ දියෙන් පෙති යන්නා වූ රන්වන් පුලින තලාව හෙවත් වැලි තලාවය. රූපකාර්ථය කැටි කොට ගනිමින් ඉතාමත් අලංකාරවත්ව කවියා මෙම අවස්ථාව විස්තර කරමින් පවසන්නේ රන්වන් වැලි තලාවක සෙමෙන් ගලා බසින්නාවූ දිය දහරක් තුළින් මතු වන්නාවූ සංගීතවත්තාවයයි.

කඳු මුදුනින් ආරම්භ වී රන්වන් පුලිල තලා පසු කර ගෙන යන ගංගාවක් අප සිත තුළ මැවූ කවියා දෙවන කවිය තුළදී එම චිත්‍රයේ ශෝඛාව තවත් වැඩි දියුණු කරන්නට සමත් වී ඇත.

සැඟවෙමි එබෙමි නිසල වෙමි සසල	වෙමි
ඇඹරෙමි එහෙක් පසු නොබසිමි	නොනවතිමි
කවදි කොතැනකදී හෝ මහ මුහුද	නිමි
හමු වූන කෙණෙහි මා සතු බර ඔහුට	දෙමි

මෙහිදී කවියා භූමියේ, පරිසරයේ, සොබාදහම වෙනස්කම්වලට අනුරූපව ගත විවිධ ස්වරූපයන් ලයාන්විතව ද, වේගයෙන්ද ගලන ආකාරය සහාද සිත තුළ සංකල්ප රූපයට මවා ඇත. නියංකාල වලදී කුඩා දිය දහරක් ලෙසින් ගස් මුල් පර්වත අතරින් ඇදී සැගවෙමින්, එඹෙමින්, නිසංසල වෙමින් සියළු බාධක බිඳගෙන හෙලට ඇදී යන්නාවූ ගංගාවේ ස්වරූපය ඉතාමත් රසවත්ව ඉදිරිපත් කරන කවියා සොබාව දහමේ ඇති පූර්වත්වය මැනවින් අප සිත් තුළ සංකල්ප රූප මවා ඇත.

තවත් අවස්ථාවක කවියා රාත්‍රියේ හමන්නාවූ වණ්ඩ මාරුතය නිසා තුරු අග්ගිස්සෙන් ගිලිහී ගං දියට වැටෙන්නාවූ අඹ, මා දං, මෙන්ම නෙපිපුණු මල් කැකුලු ගැනද මෙසේ පවසයි.

මී අඹ කිරල මාදුම් ගෙඩි ළදරු	වියේ
ඇකයෙහි හෙළා හඬවයි සැඩ සුළග	රැයේ
සුළු මැද කැරකෙමින් ඉඳුනිල් ගැඹුරු	දියේ
සමහර තැනක ලස්සන මල් කැකුළු	තියේ

මෙහිදී කවියා සහාද සිත තුළ සොබාදහමේ සිදුවන ඉතා සියුම් අවස්ථාවන් පවා නිරීක්ෂණය කොට ඒ තුළින් අපූර්ව වූ සංකල්ප රූපාවලියක් උත්පාදනය කොට ඇත. රාත්‍රියෙහි හමන්නාවූ වණ්ඩ මාරුතයෙන් අතු අගිසි වල සැදී එල බරව තිබූ ළපටි මී අඹ, කිරළ, මා දං වැනි තවමත් නොපැසුණු මෙම ගෙඩි වර්ග ගං දිය මතට වැටී පාවේ. මෙහිදී කවියා මෙය දකින්නේ නොපැසුණු ළපටි දරුවන් උන්හිට තැන් අහිමිව යාමෙන් ගං දිය මතට වැටී හඬනා විට ගංගාව නම් වූ කාන්තාවගේ උකුලට වැටුණු මෙම දරුවන් ඇය හළවන්නා සේය. තවද මෙහිදී කවියා ගං දිය මතට වැටී සිය සුළු වලට හසුවූ මල් කැකුලු ගං දියෙහි සැගවී යන ආකාරය ස්වභාවධර්මය සතු වූ අපූර්වත්වය තුළින් ඉතාමත් සංවේදී අවස්ථාවක් විභූතය කරන්නට සමත් වී ඇත.

කුඩලිගම කවියා ගංගාවේ සංගීතය නම් පැදිපෙළ තුළ ස්වභාව දහමේ අපූර්වත්වය මනාව නිරූපණය කරමින් සහාද සිත තුළ සංකල්ප රූප උත්පාදනය කරන්නට සමත් වූ තවත් එක් අවස්ථාවක් ලෙස

නිරිමල් සිනා රැළි පෙණ පිඩු මිහිරි ත	ට
ගල්පරවල ම හැපි හැපි බිහි කරම් ම	ම
සමතැනි තලා වල අවුටෙයි අලසක	ම
නිරසයි අතර මග අවහිර නොදුටු බි	ම

යන කවිය හඳුනාගත හැක. මෙහිදී කවියා ගංදිය පහළට ගලා බසිද්දී ගල්පර බාධක හමුවේ සුන්දර දිය රැළි නිර්මාණය කරන ආකාරයත්, ගල්පරවන වැදෙමින් පෙළ බුබුළු පොදි ගැසී ප්ලය මත පාවෙන ආකාරයත් සහාද සිත තුළ සංකල්ප රූප මැවීමට සමත්ව ඇත.

ගංගාව සෞන්දර්යය වස්තුවක් ලෙස දක්වමින් ගංගාවේ ආරම්භය එහි ගමන් මග තුළින් සෞන්දර්යාත්මකව විචිත්‍රණය කොට ගනිමින් එච්.එම්. කුඩලිගමයන් විසින් නිර්මිත ගංගාවේ සංගීතය පැදිපෙළ සොබාදහම නිරීක්ෂණය කොට ගනිමින් පාඨක සිතෙහි සංකල්ප රූප උත්පාදනය කිරීමට සමත්වූ ආකාරය ඉහත දැක්වූ නිදසුන් ඇසුරු කොට ගැනීමෙන් මනාව පැහැදිලිවේ. ස්වභාව ධර්මය සතු වූ අපූර්ව නිර්මාණයකට සම්පීඩිතව ආරෝපණය කරමින් පරිසරයේ ඇති සෞන්දර්යාත්මකභාවය මනා ලෙස විචිත්‍රණය කොට ගනිමින් සහාද සිත තුළ අපූර්ව වූ සංකල්ප රූපාවලියකින් විචිත්‍රණය කිරීමට කවියා දැක්වූ සමාර්ථතාවය අති විශිෂ්ටය.

විවාර ප්‍රශ්න 05

අපීචි වස්තුවන්ට සපීචි බවත් ආරෝපණය කොට දැක්වීමට කවියා උත්සාහ ගන්නා ආකාරය “ගංගාවේ සංගීතය” පද්‍ය පන්තිය ඇසුරින් විමසන්න.

මනුෂ්‍යත්වයේ සිට සොබාදහම හා පරිසරය විචිත්‍ර ලෙස වර්ණනා කළ කවීන් අතර කුඩලිගම කවියාට හිමි වන්නේ ප්‍රමුඛ ස්ථානයකි. ස්වභාව ධර්මයන්, ස්ත්‍රීයන්, ආදරයන් පිළිබඳ සංවේදී බව ද අරුමැසිවාදී කවීන් හෙවත් රොමැන්ටික් කවීන් ලෙස හඳුන්වන අතර එච්.එම්. කුඩලිගම “ශේලි” නමින් හඳුන්වන්නේ ඔහුගේ කවිවල ගැබ්වුන ස්වභාව ධර්මය හා මිනිස් ජීවිතය නිසාය.

සොබාදහම හා ඒකාන්තම වූ කුඩලිගම කවියා තම දාර්ශනික සිතුවිල පහළ කරනුයේ ගංගාවේ සංගීතය තුළින්. කළුගඟ අසබඩ ජීවය ලද කුඩලිගම ගංගාවේ රිද්මය ජීවිතයට එක් කළේ ජීවිතයත් ගංගාවත් දෙකක් නොව එක්ක ලෙස සලකා බව ගංගාවේ සංගීතය පද්‍ය පන්තියට සපීචිත්වයක් ආරෝපණය කිරීම තුළ පැහැදිලි වේ.

ඔහු එම සපීචි බව ගෙන හැර පෙන්වීමට පද්‍ය උත්තම පුරුෂ දෘෂ්ටිකෝණයෙන් රචනා කරනු ලබයි. ඔහු කරන්නේ ලිවීම පමණි.

කඳු මුදුනින් ආරම්භ වන ගංගාව පහලට ගලා යන අතර වාරෙක සැගවෙමින්ද එබෙමින්ද, නිසල වෙමින්ද ගලා බසින බව පවසයි.

“සැගවෙමි එබෙමි නිසසල වෙමි සසල	වෙමි
ඇඹරෙමි එතෙක් පසු නොබසිමි	නොනවතිමි
කවදා කොතැනකදි හෝ මහ මුහුද	හිමි
හමුවුණ කෙනෙහි මා සතු බර ඔහුට	දෙමි”

යනුවෙන් සැගවීම. එබීම. සසල බව, නිසල බව ආදිය ජීවන ගමනේ එක් එක් සන්ධිස්ථානයන්ය. ජීවිතයේ හමුවන මේ අතුරු ආබාධ හමුවේ බාධා මැඩගෙන “පසු නොබසිමි” යනුවෙන් අධිෂ්ඨානශීලී වන්නීය. ඒ කවියා ස්වභාව ධර්මතාව තුළ මානව ස්වභාවය තැන්පත් කල අයුරුය. මේ ගං කත මෙසේ බාධා බිඳිමින් ගමන් කරන්නේ මහ මුහුද නම් සැමියා හමුවන තුරුය. සැබෑ ජීවිතයේ දී නම් කාන්තාවක් තම ස්වාමිපුරුෂයා සොයා යන්නා සේය. මානව කුටුම්භයක ස්වරූපය මේප්‍රකාශයේ ගැබ්ව පවතී. ඒ අපීචි වස්තුවක් වූ ගංගාවට සපීචිත්වයක් ආරෝපණය කිරීමකි.

උත්තම පුරුෂ ක්‍රියා පද යොදා ගැනීම තුළ එනම් සැගවෙමි. එබෙමි යනුවෙන් මේ ප්‍රකාශය වඩාත් නඟුවරු වේ.

ගංගාවක් දුටුවිට ප්‍රශ්න රාශියක් පැන නගී. මේ ගඟ ගලන්නේ කෙහෙ සිටද? යන්නේ කොහෙටද? වෙනත් අතු ගංගාවක් එක් වන්නේද යනාදී ප්‍රශ්න වැලක පැටලෙන්නේ මිනිසුන් තවත් කෙනෙකු දුටුවිට ප්‍රශ්න කරන ආකාරයෙනි.

“එන්නේ කොහි සිටද-කොතැනකටද	යන්නේ
ඔබ කුමකටද මා දුටු තැන	විමසන්නේ
මිනිසුන් ගිහින් නිතරම ආපසු	එන්නේ
කිමදැයි කියා කිසිවෙකු ඇයි	නොසොයන්නේ”

මෙම ප්‍රශ්නය අසන ආකාරයට අනුව පෙනී යන්නේ මිනිස් ස්වභාවයයි. මග නොට දී මෙවැනි සෙවීමේ බැලීමේ නිරතුරු දක්නට ලැබේ. ගෞතම අපූරු පිළිතුරක් ගොනු කරයි. අනුන්ගේ අගමුල සෙවීමට නොවෙහෙසි තමන්ගේ අගමුල නොසොයන්නේ මන්ද යනුවෙනි. මෙම ප්‍රශ්නවාචී යෙදුම්වලින් අපිවි වස්තුවක් වූ ගෞතම සපීවී බවක් ගෙන දේ.

ගංගාවක් ගලා යාමේදී ඇතැම් විටක මිනිරි දසුන් මවමින් පෙනා බුබුළු නංවමින් ගලා යයි. ඇතැම් විටක ගල්පරවල හැපී මග අවහිර වේ. එසේම සම තැනිතලාවල අලස සුවයෙන් ගලා බසී.

“මිනිසුන් ඉවුරුවල යන එන අඩි	සද්දෙන්
ළය යට සසල බව මින් මතු	නොනැගෙන්නෙන්
කෙකටිය ඕලු නළියන දිය රැළි	මැද්දෙන්
මල් පෙති වියළි කොල එන අතකට	එද්දෙන්”

ගංගාවට මානුෂ බවක් මෙන්ම ස්ත්‍රීත්වයක් ආරෝපණය කිරීමට සංස්කෘතික කවියෝ උත්සුක වූහ. ඒ මග අනුව යමින් කුඩලිගම කවියා ද ගංගාවට මානුෂභාවයක් ආරෝපණය කරයි. විවාහය, පරිණත වීම යනාදිය තුළ මනුෂ්‍ය ජීවිතය ස්ථාවරත්වයට පත් වේ. එවිට පෙර තිබූ බිය නොදැනෙන සුරක්ෂිත බව යන සැහැල්ලු හැගීම් ජීවිතයේ අභියෝගයන්ට මුහුණ දීමේ ශක්තිය ලබා දී තිබේ. කෙකටිය, ඕලු නළියන දිය රැළි මැදිව ප්ලතලාව මත විසුරුණු මල් පෙති, වියලි කොල ඔහේ ඇදී යන්නා”සේ ජීවිතයේ ගෙවෙන්නේද කිසියම් රටාවකට අනුවය. කෙකටියා, ඒලු ජීවිතයේ ආස්වාදයයි. වියලි කොළ ඉඳහිට කඩා වැටෙන පීඩා උවදුරැයි. මේ සියල්ල විදිමත් ගත මෙන්ම ජීවිතයද මරණය තෙක් ගලා යයි.

මේ ප්‍රබල යථාර්ථය අවේනනික වස්තුවක් වූ ගෞතම ඇසුරින් කුඩලිගම කවියා උත්තම පුරුෂ දෘෂ්ටි කෝණය, ප්‍රශ්නවාචී යෙදුම, සංකේතාර්ථවත් වදන් යොදා මනාව විවරණය කරයි. මේ අනුව අපිවි වස්තුවක් වූ ගෞතම සපීවී බවක් ආරෝපණය කිරීමට කවියා ගත් උත්සාහය සඵල වී ඇති බව පෙනේ

07. ලෙන අතහැර යෑම

විචාර ප්‍රශ්න 01

සිංහබාහු නාට්‍යයේ එන සිංහසිවලි වර්තය ඉදිරිපත් කොට ඇත්තේ සාම්ප්‍රදායික පවුලක ගැහැණු දැවකුගේ ආකල්ප හා පැතුම්වලට අනුරූප වන අයුරෙනි. උදාහරණ තුනක්වත් දෙමින් පහදන්න.

පර්යේෂණාත්මක අත්හදා බැලීම් ඔස්සේ මෙරටට ආවේණික නාට්‍ය කලාවක් බිහිකිරීමෙහිලා පුරෝගාමී වූ මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍රයන් තවත් එක් විශිෂ්ට නිර්මාණයක් වශයෙන් සිංහබාහු නාට්‍ය හැඳින්විය හැකිය. මෙම නාට්‍යයේ අතිශය භාවාත්මක සංසිද්ධිදාමය හා නාට්‍යයේ ගැටුමෙහි අද්වේශකර අවස්ථාව නිරූපණය වනුයේ එහි දෙවන අංකය වන ලෙන අතහැර යෑම නැමති කොටසිනි.

සිංහබාහු, සුප්පා දේවිය හා සිංහයාගේ වර්තවලට අමතරව සිංහබාහු නාට්‍යයෙහි නි නිරූපිත තවත් එක් වර්තයක් වශයෙන් සිංහසිවලිගේ වර්තය හඳුනා ගත හැකිය. සිංහ සිවලිගේ වර්තය තුළින් සාමාන්‍ය ස්ත්‍රීයකගේ ගති සොබාව ඉස්මතු කෙරෙන අයුරු

“රාජ කුමරියෝ පළඳිති.
 රන් මිණි බරණා...
 සිහිදු වස්ත්‍ර හැඳලා
 රන් මිරි වැඩි සඟලා.....”

යනුවෙන් කරනු ලබන ප්‍රකාශය තුළින් විද්‍යාම වේ. සිය මවගෙන් රාජ ආහරණ, සිහිදු වස්ත්‍ර, මිරිවැඩි පිළිබඳව විමසනුයේ ගල් ගෙයක සිර වී සිටිය ද සාමාන්‍ය ස්ත්‍රීයකගේ චිත්ත සන්තානය විදහා පාමිනි. මෙකී අබරණ, වස්ත්‍ර පිළිබඳව කෙතරම් සිත ලොබ කළ ද එකී ආශාවට වඩා සිය මව, පියා සහෝදරයා ඇතුළු පවුලට ඇලුම් කරන සාම්ප්‍රදායික පවුලක ගැහැණු දරුවකුගේ චරිත ලක්ෂණ සිංහ සිව්ලිගේ චරිතය තුළින් නිරූපණය කෙරේ. නමාගේ සිත කෙතරම් බාහිර දැරූ ආශා කළ ද ලෙන බිඳ දමා එකී ආශාවන් මුදුන් පත් කර ගැනීමට නොසිතන ඇය සිය පවුලට ප්‍රමුඛත්වය දෙමින් එකී ආශාවන් යටපත් කර ගැනීමට ප්‍රයත්න දරයි.

සිංහබාහු සියලු බැම් බිඳ දමා ලෙන් දොර හැර පලා යාමට සිතන මොහොතේ දී සිංහ සිව්ලි ප්‍රයත්න දරනුයේ සිය සහෝදරයා වලකාලීමටයි. සම්ප්‍රදායික බැම් බිඳ නූතනත්වයට පය තැබීමට සිය සහෝදරයා දරණ උත්සාහයට ඇය ප්‍රතිවිරෝධය පාත්තේ ඇය තුළින් සාම්ප්‍රදායික පවුලක ගැහැණු දරුවකුගේ ආකල්ප හා සිතූම් පැතුම් විෂද කරමිනි.

“මා පියා හැර දමා
 යන්නෙ අප කෙසෙල දෝ
 වලට ගොස් වීඩා වී
 පැමිණි විට නැත කෙනෙක්
 අහර පිස දෙන්නට....”

සිය පියා දක්වන අසීමිත සෙනෙහස ධීවනිත වන ඉහත ප්‍රකාශය තුළින් සිංහසිව්ලි වනාහි මව පියා යටතේ හැඳී වැඩෙන සුවච කිකරු දියණියක් බව නවදුරටත් පසක් වේ.

සිය පියාගේ අසීමිත බාහුබල ශක්තිය පිළිබඳව සිංහසිව්ලි දැඩි ලෙස විශ්වාස කරයි.

“....දොර ලෙන් මහ ගලින
 පිය තුමනෙ රුදු තුමුල
 බාහු යුවලින් ම මිස
 බැරිය සොලවන්ට එය....”

වශයෙන් ඇයගේ මුවින් නිකුත් වන වදන් තුළින් ඒ බැව් ප්‍රත්‍යක්ෂ වේ. මා-පිය සෙනෙහස දැඩි ලෙස අපේක්ෂා කරන ගතානුගතික යුවතියකගේ ගති ලක්ෂණ මේ අනුව ඇයගේ චරිතය තුළින් ප්‍රකට කෙරේ.

සිංහසිව්ලි වනාහි ඉතා මෘදු ගති ඇති දියණියක් බව සිංහයාගේ මුවින්ම ප්‍රකාශ වන අතර ඇය සාම්ප්‍රදායික පවුලක ගැහැණු දරුවෙකු මෙන් මාපියන් අපේක්ෂා කරන පරිදි නිවසේ වැඩකටයුතු කරමින් මා-පිය ආදරය දිනාගත් යුවතියක ලෙස දිවි ගෙවූ බව පහත ප්‍රකාශ තුළින් ගම්‍යමාන වේ.

“සුරතල් දියණිය
 මොලකැටි වදනින්
 මා සනසන්නිය
 අහර පිසන්නිය
 කවන්නිය...පොවන්නිය..”

පිය පුතු ගැටුමක් ලෙස මතු පිටින් විද්‍යමාන වුව ද පරම්පරා ගැටුමක ප්‍රතිවිරුද්ධය ධීවනිත කරන සිංහබාහු නාට්‍ය තුළ දී සිංහබාහු චරිතය එකී පරම්පරා ගැටුම තුළදී ගතානුගතිකත්වය අභිබවා නූතනත්වයට පිය මැනීමට උත්සුක වුවද සිංහසිව්ලි වූ කලී එකී සාම්ප්‍රදායිකත්වය තුළම යැපෙමින් ගල් ගෙය සිර වී සිටිමින් සිය සිතුවිලිවලට දොරගල් දමා,

කිකරු දියණියක සේ ජීවත්වීමට උත්සාහ කරන ලද බව ඉහත කරුණු අනුව මොනවට පැහැදිලි වේ. එහෙත් අවසානයේ සිය සහෝදරයාගේ අවශ්‍යතාවයට නතු වෙමින් සිය සිතුවිලිවලට එකඟ නොවන තීරණයක් ගැනීමට ද ඇය පසුබට නොවන්නීය.

විවාර ප්‍රශ්න 02

සිංහබාහු නාටකයේ භාෂා භාවිතයේ දී සරව්වන්දයන් දක්වා ඇති සුවිශේෂී දක්ෂතාව උදාහරණ තුනක්වත් ඇසුරින් පහදන්න.

ලාංකේය අනන්‍යතාවයන් සහිතව නාට්‍ය කලාවක් වේදිකාවට ගෙන ආ කලා කෙතට විශිෂ්ට නිර්මාණ රැසක් දායාද කළ මහාචාර්ය එදිරිවීර සරව්වන්දයන් විසින් විරචිත ‘සිංහබාහු’ නම් වූ නාට්‍ය මහාචාර්යයෙහි සඳහන් සිංහල ජාතිය බිහිවීම පිළිබඳ තේමාත්මක කතා පුවතකි. නාට්‍ය වංශ කතාවේ ‘ගැටුම’ ඉතා ප්‍රබලව නිරූපණය වන ශෛලිගත නාට්‍ය සම්ප්‍රදායට අයත් මෙහි ගතානුගතිකත්වය සහ නූතනත්වය අතර වන සදාකාලික ප්‍රතිවිරෝධය අපූරු ගීතවත් බස් වහරක් ආකාරයෙන් විවිරණය වන අයුරු අපූරු ය. මේ සඳහා සාම්ප්‍රදායික පැරණි නාට්‍යය සම්ප්‍රදායෙන් නොමද සහයක් ලබාගත් බව මොනවට පැහැදිලි වේ. ඒ සඳහා වියත් බස හා අවියත් බස මනා ලෙස ගලපමින් අපූරු උපමා සොයමින් නාට්‍යයට අපූරු ඵලියක් ගෙන දෙයි.

“අසිරිමත් වූ දේහි මෙලොව
ප්‍රේමය නමිනා
වැනූ පොරණ කිව්දන් සොඳ
රසමුසු බසිනා
සියලු හෝග වස්තු ඉසුරු
හරිති නෙක දනෝ
සව් සැප දෙන සිතූමිණි වන්
ප්‍රේමය සන්දා

ඉහත උපහරණයේ ‘සිතූමිණි වන් ප්‍රේමය රන්දා’ යනුවෙන් ඖචිත්‍යයෙන් අනූන උපමා භාවිතය ළඳ බොළඳ සිංහ සිවලි මුවට නිවෙන වදන් කෙතරම් අපූරුවනට ගලපමින් නිර්මාණය කර ඇත්ද

“මා පිය හැරදමා
යන්නේ අප කෙලෙසදෝ
වලට ගොස් විඩාවි
පැමිණි විට හැත කෙනෙක්
අහර පිස දෙන්නටා

වර්තය අභ්‍යන්තරයට කිඳා පසිමින් එහි ස්වරූපය හෙළිදරව් කිරීමට බස තුළින් සිදුවන මෙහෙය සරත්චන්ද්‍රයන් හොඳින් ඉටුකොට ඇත. වයසින් මුහුකුරා යත්ම සිංහබාහුගෙන් කිසිවක් සඟවාගත නොවුණු සුප්පා දේවිය සත්‍යය ඵලෙසින්ම තම දරුවන් ඉදිරියේ ගෙන හැර දක්වන්නේ සජීවී සංවාද හා දෙබස් තුළින් අතිශය සංවේදී අයුරකිනි.

ප්‍රේමවන්ත දරුවෙහි මා
හිඳිනු කන් යොමා
කියමි පුවත සැක දුරැරා
අසන නිතිගෙනා
මැණිය නූඹ දෙදෙනගෙ වේ
කුමරියක් මනා

පසිඳු මහඟු වංගදේසේ

නරවර හටදා?

නරඹන ප්‍රේක්ෂකයා ද, බලාපොරොත්තු වූ, කුතුහලයෙන් යුක්ත වූ ආකාරයකින් සම්බන්ධ කරගැනීමට නරම් නිර්මාණකරුවා සතු භාෂා ශක්‍යතාවය අපූරුය.

වර්තයන්ගේ අභ්‍යන්තරය මෙලෙස විනිවිද අයුරින් හෙළිකළ හැක්කේ භාෂාව හොඳින් හැසිරවිය හැකි නාට්‍යය රචකයෙකු පමණි. නාට්‍යමය නාට්‍යයකට පමණි.

“දෙවියන් බාරයි මා සම්ප්‍රා

මා වෙත නොවනුය කෝපා

දරුවන් සන්දා

කරනෙම් මෙබන්දා

සිහි වේ සැම කල හඳ සොකෙන්

සමාවනු ඇත වරදා

ඉහත පද පේළි තුළ ගැබ්ව ඇති හැගීම් සම්ප්‍රදාය විශ්මය ජනකය. තනිවන සැමියාට හොඳින් ගතකිරීමට ලැබේවායි ඇ ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ දරුවන්ගේ ශුභ සිද්ධිය උදෙසා වනබවත් සිතා ගත සහසන්නට වෙර දරුවද මහක්වන මොහොතක් පාසා තම සිතද වේදනා විදින බව ඇ දනී.

ඉහත උදාහරණ දෙස බලන විට නාට්‍යයක තේමාව හුදෙක් වචනවලට පමණක් සීමා නොවී නාට්‍යයේ කලාත්මක ගුණය වැඩි කරගැනීමේ අපූරුවට ගළපමින් තම සුවිශේෂ භාෂා ශක්‍යතාවය තුළින් වදන් අදන් එකසේ පාඨක සිත්සතන් තුළ සදානුස්මරණීය කලා නිර්මාණයක් බවට පත්කරලීමට සරවිවන්දයන් නම් වූ අසභ්‍ය කලාකරුවා ගත් වෘයම සාර්ථක බව මොනවට සාක්ෂි සපයයි.

විචාර ප්‍රශ්න 03

තරුණයකුගේ අදහස් ක්‍රියා කලාප සිංහබාහුගේ වර්තය තුළින් පිළිඹිබු වේ. උදාහරණ තුනක්වත් දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.

මහාචාර්ය එදිරිවීර සරත්වන්ද නම් උතුම් නිර්මාණකරුවාගේ විශිෂ්ටතම සජීවී රූප කාව්‍යයක් සේ විචාරක සම්භාවනාවට ‘සිංහබාහු’ නාටකය අභිෂේක ලබා ඇත. සිංහලයන්ගේ උප්පත්ති කතාවට සම්බන්ධ ජනප්‍රවාදයක් මෙම නාටකට සඳහා තේමාව වී තිබේ. සිංහබාහු නාටකයේ ප්‍රධාන චරිත ත්‍රිත්තවය වූ කලී සිංහබාහු, සිංහයා හා සුප්පා දේවියයි. පිය පුතු ගැටුම කේන්ද්‍රීය කරගත් සිංහබාහු නාට්‍යය නිර්මිත යුගයටත් වඩා වර්තමානයේ දෙමාපිය ද දරුවන් ආකල්ප අතර ඇති වූ නිබේන පරාසය මෙතුළින් ප්‍රකාශිතය.

සිංහබාහු වූ කලී ප්‍රේමයෙන් නොඅඩු වර්තයක් වුවද තාරුණ්‍යයට පත්වත් ම සිය පියාණන් විසින් ලෙහෙහි හිරකර තැබීම නොඉවසන සුළු වන අතර තමා හරයෙක් බැව් වටහා ගැනීමෙන් වෙනත් මාවතකට ප්‍රවිශ්ට වේ. කෙසේ වුවත් වංග දේශයේ වෙසෙන තම ශ්‍රද්ධානිත් වන මවගේ පරම්පරාව සොයා යාමට තීරණය කරන්නේ තරුණ අදහස් හා විප්ලවකාරී හැගීම් සම්ප්‍රදාය නිසාය.

“කිමිදු මැණියනි මා අසනා

කන් නොදෙන්නේ පැනයටා

මේ ලෙනේ හිරකර වෙසෙන්නේ

කියනු කෙළෙසඳ සැමදා..”

සිංහබාහුගේ චරිතයෙන් නිරූපිත ඉහත සඳහන් ලක්ෂණ එම චරිතය ආරම්භයේ පටන්ම දක්නට ලැබේ. තාරුණ්‍යයට පත් වෙත්ම තම සිත් සතන්හි ජනිත වන ප්‍රශ්න රැසකට මුහුණ දෙමින් ලෙනෙහි වාසය සම්පූර්ණයෙන් ම පිළිකෙව් කරන තාරුණ්‍යයේ දඩබ්බරබව මනාව විඳූ කරමින් බලවත් කම්පනයකට පත් සිංහබාහු මවගෙන් මෙසේ විචාරයි.

“අරණේ අපහට බිය පැමිණෙන්නට
කාරණා හෙළි වන්නේ
පියතුමගේ ගත නැරඹූ කළ මාසිත
කුහුලින් ඉතිරෙන්නේ
නැත සම වන්නේ වෙහෙස පෙනෙන්නේ
විලස පියාණන්ගේ
කෙළෙසඳු ඔහු හට අප දා වූයේ
ඇයි මව නොකියන්නේ.”

තම පුත්‍ර පැනයට පිළිතුරු වශයෙන් සුප්පා දේවිය ප්‍රකාශ කළේ ආස්වාදනීය හා ප්‍රාර්ථනීය කටුම්භගත ස්නේහයක්, ගේහසික ප්‍රේමයක් තම ස්වාමියා ඇසුරෙහි ලැබුණු බවයි. මේවදන් ඇසූ සිංහබාහු තම විප්ලවකාරී හැසීම මත පිහිටා ඔහු තනිවම හෝ ලෙන අතහැර යාමට තීරණය කරයි. තම මව හා නැගණිය පිළිබඳ තවත් වරක් ඔහු සිතන්නේ ඔහුගේ රැකවරණය ඔවුන් අවැසිම මොහොත බැවිනි.

“මව හා නැගණිය දෙවුර මතින් ගෙන තාරුණ්‍යයේ ජවය ප්‍රකට කරමින් සිංහබාහු ලෙනෙන් පිටව යයි.” යනුවෙන් මහාවාරිය කසුමා කරුණාරත්න සිංහබාහුගේ තරුණු ඇදහස් හා ක්‍රියා කලාපය පිළිබඳ විචාරාත්මක අදහසක් ඉදිරිපත් කරයි.

රට වනසන සිංහයා තම පියා බැව් මව ප්‍රකාශ කරන තුරු ඔහු නොදනී. නමුත් ඔහු සිත දැඩි කරගෙන තම පියා ඉදිරියට යයි.

මේ රළු වනපර සිංහයා කෙළෙසඳු මපිය වන්නේ? මම නරයෙක් වෙමි රජකුමරෙක් වෙමි. නර දෙටුවෙක් වෙමි.

රසිකයා තුළ තියුණු සංවේදීතාවයක් ජනිත කරමින් අසීමිත පුත්‍ර ස්නේහයක් ඇති තම පියා ඇග මස සිඳුරු කර ගිය හි පහරයින් මරා දැමීමට තරම් ඔහුගේ ජවය, තාරුණ්‍යය පෙළඹේ.

අතිධාවනකාරී වින්තනයකින් හෙබි සිංහබාහු තරුණයෙකුගේ අදහස් හා ක්‍රියාකලාප මැනවින් විදහාපාන චරිත ලක්ෂණ පිළිඹිබු වන බව ඉහත උපුටනයන් සාක්ෂි දරන බවය.

විචාර ප්‍රශ්න 04

නාට්‍යෝචිත භාෂාවක් උපයුක්ත කර ගැනීමේ දී සරච්චන්ද්‍රයන් දැක් වූ පරිසමාප්ත ප්‍රතිභාව සිංහබාහු නාටකයේ “ලෙන හැර යාම” අංකය ඇසුරෙන් විමසන්න.

මෙරට නූතන නාට්‍ය වංශ කතාවේ මුදුන් මිණ සේ අවිවාදාත්මකව පිළිගැනෙන සිංහබාහු නාටකයේ සුවිශිෂ්ටත්වයට එක් හේතුවක් වනුයේ ඒ සඳහා සරච්චන්ද්‍රයන් උපයුක්ත කරගෙන

තිබෙන භාෂාව ය. සිංහබාහු නාටකයේ මූල සිට අවසානය දක්වා ම දක්නට ලැබෙන නාට්‍යාංගීය පාත්‍රෝචිත, අවස්ථෝචිත රසභාව සපිරි භාෂාව මෙම අංකයේ ද නොමැදව දක්නට ලැබේ.

ඇසින් බලා රස විඳිය යුතු දෘශ්‍ය කාව්‍යයක් වන නාටකයක් “දෘශ්‍ය කාව්‍යයක්” වන්නේ රසාන්තකව ඉදිරිපත් කරන බැවිනි. රසාන්තක බව පිහිටා වන්නේ නාට්‍යයක් තුළින් කිසියම් ආස්වාදනීය වූ භාව හෙවත් හැඟීම් සමුදායක් උත්පාදනය වන බැවිනි. එම භාව උත්පාදනය කෙරෙහි නාට්‍ය රචකයා විසින් උපයුක්ත කරගනු ලබන සිවි වැදෑරුම් අභිනය ක්‍රම මූලාධාර වන බැව් අපි දනිමු. එම අභිනය විධි අතුරෙන් වාචිකාභිනය යනු නළු නිලියන් දෙබස් සංවාද ගද්‍යයෙන් හෝ ගීතයෙන් (පද්‍යයෙන්ද) ඉදිරිපත් කිරීමෙන් කරන රංගනය යි. මෙම වාචිකාභිනය සර්වචන්ද්‍රයන් මෙහිදී උපයෝගී කරගන්නේ තම පරිපූර්ණ කවිතාව මනාසේ ප්‍රදර්ශනය කරමින් ය.

මෙහි දී අප විසින් මුලින් ම මතක තබා ගත යුතු කරුණක් ඇත. අපේ කාව්‍ය සම්ප්‍රදාය වැඩුණේ ප්‍රධාන වශයෙන්ම වියත් හා ගැමි කවි සම්ප්‍රදායන් ඇසුරෙනි. අපේ වින්දන ශක්තිය පෝෂණය වී ඇත්තේ ද එම සම්ප්‍රදායන් ඇසුරෙනි. එම සම්ප්‍රදායන්ගේ බස ඇසුරු කරමින් සර්වචන්ද්‍රයන්ගේ කවිතාව විදහා දැක්වෙන, වියත් සම්ප්‍රදායෙන් ගීත පෝෂණය වූ අයුරු ප්‍රථමයෙන් ම බලමු.

ලෙන බිඳ සිය උරුමය සොයා යාමට සනිටුහන් කරගන්නා සිංහබාහු ඉන් වලක්වාලීමට සුප්පා දේවිය හා සිංහ සීවලි ගත් උත්සාහය ව්‍යර්ථ වී අවසානයේ සිංහ සීවලි

“කෙසේ හෝ යා නොහැක

ඇතේ තර කර වසා

දොර ලෙනේ මහ ගලින

පියතුමගේ රුදු තුමුල

බාහු යුවලින්ම මිස

බැරිය සොලවන්ට එය

යන්ට නොසිතන්න මා

සොහොයුරනි පෙම්බරා”

යයි කියන්න

සිංහබාහුගේ මුවට නංවා ඇති මෙම ගීතය අපේ වියත් කවි සමයේ බස, සර්වචන්ද්‍රයන් අවස්ථෝචිතව පාත්‍රෝචිතව යොදාගෙන ඇති අයුරු ඔහුගේ භාෂා නෛපුණ්‍යත්වයට කදිම නිදසුනකි.

තුමුල ගනින් දා

බාහු බෙලෙන්දා

වෙමි සේ තිද සින්නදා

කුරුරු ගිපින්නදා

කුඹුතල සින්නදා

ලමි සේ කෙසරින්න දා

මා පිය මිගිඳා කරනා විකුමන්

ඇයි මට බැරි වන්නේ

“තුමුල ගන”, “තිද සිදු”, “කුරුරු ගිපින්නදා”, “කුඹුතල සින්නදා”, “කෙසරින්නදා” වැනි වදන් සම්භාව්‍ය කවි සමයේ දක්නා වදන් ය. මෙහි මුල් පේලිවල යොදා ඇති “දා” අක්ෂරය එක්තරා අන්දමක අනුප්‍රාසයක් දනවමින් සිංහබාහුගේ විර විකුමාන්විත බව (විර රසය) අප තුළ දෝංකාරය නැංවීමට තරම් සමත් වේ.

ඉතික්ඛිතිව එන පොතේ ඉන්තිසයේ සිංහබාහු ගල පෙරළා ලෙන විවෘත කළ බැව් දැක්වෙන කවිය ඒ විර රසය උච්ච අවස්ථාවකට ගෙන යනු ලබන නිර්මාණයකි. මෙහි යොදා ඇති

උපමා, රූපක හා බස් වහර රසෝද්දීපනයට බෙහෙවින් උපකාර වන බැව් අමුතුවෙන් කිවයුතු නොවේ.

සේ රිවි බිම්බා පතළ තෙද බලැති මහ	රු
මෙන රන් රැම්බා නිසසල ගුණයෙන් සපි	රු
මනරම් යුග බා දී අහස ඔසවන යු	රු
නෙ විකුම් සිහබා පෙරලුවේ ය ගල් පුව	රු

සිංහබාහු නාටකයේ සුප්පා දේවිය විසින් ගායනා කරනු ලබන පහත දැක්වෙන ගීතය “ රොමැන්ටික්” ආදරයක් පිළිබඳ නව යෞවනයේ සිහිනය මුර්තිමත් කරන සරල, සුකොමල බසින් නිර්මිත ගීතයට කදිම නිදසුනකි.

අසිරිමත් වූ දෙයකි මෙලොව
 ප්‍රේමය නම්නා
 වැනු පෙරණ කිව්දුන් සොඳු
 රස මුසු බසිනා
 සියලු හෝග වස්තු ඉසුරු
 හරිති තෙක් දනෝ
 සවි සැප දෙන සිතූමිණ වන්
 ප්‍රේමය හන්දා

නව යෞවනයේ ජනිත වන ප්‍රේමයේ සැබෑ ස්වරූපය දැක්වීමට සරව්වන්දයන් යොදා ගත් බස තේමාවට අදාලව රසෝන්පාදනය කරන අන්දම එතුමාගේ කවිත්වයේ ප්‍රකට සුළඟුණක් වන භාෂා භාවිතය පිළිබඳ හොඳම නිදසුනකි.

සිය පෙම්බර හා ආදරණීය දූ හා පුතා ලෙන බිඳ තමා තනි කර දමා ගොස් ඇති බව දකින සිංහයාගේ වැලපිල්ල මෙරට පොදුපත බස, එහි වදන්හි ව්‍යංජනා ශක්තිය ඒවා මනාව ස්ථාන ගත කිරීමෙන් උප්පාදිත රසය සර්වප්‍රකාරයෙන්ම පෝෂිත නිර්මාණයකි. සිංහබාහු සුවහසක් රසිකයන් නිරතුරු මහත් අභිරුචියෙන් ගයන මෙම ගීතයේ බස පිළිබඳව පිටු ගණනාවක්ම ඇගයුමක් කළ හැකිය. එහි සුවිශේෂතා කිහිපයක් මෙහිලා දක්වමු.

ලෙන බිඳ දමා ඇත්තේ සිංහබාහු බැව් සැක හැර දැනගන්නා සිංහයාගේ සිතට විගස පිවිසෙන්නේ තම අදරැති බිරිඳ හා දියණියගේ රූපයන්ය. ඔහු සැණකින් අමතන්නේ ඔවුන්ටය.

“මා සොඳුර ! මා සොඳුර ! මා සොඳුර
 සිංහ සිවලි මා ප්‍රිය දියණිය”

යන වදන් තුළින් සිංහයාගේ විෂෝභය මනාව නිරූපිත වේ. ස්වල්ප වේලාවකට කම්පනය වූ සිංහයා තම සුරතල්, සෙනෙහැති, අදරැති, දියණිය ගැන මෙනෙහි කරමින් දක්වන්නේ අප තුළ තියුණු සංවේදිතාවක් ජනිත කරවමිනි. මෙහි කතුවරයා යොදා ඇති “ඇයි සුදු දුවණිය නුඹවන් නොසිටියෙ” යන යෙදුමේ “සුදු දුවණිය” යන විශේෂණය ගැමි වහරේ එන සදාදරණීය, ලෙන්ගතු, ප්‍රිය මනාප යන ව්‍යංගාර්ථ නොනංවයි ද ?

අනපේක්ෂිතව පත් වූ මේ විපත තමා කම්පනය හා ප්‍රකම්පනය කළ බැව් සිංහයාගේ මුවින් නික්මෙන්නේ,

“හෙණයක් සේ පතිත වූ අහසින්
 නිස මතට දෙදරුම් දී
 බමවාම ඉඳුරන් අඳුරු කරමින්
 පහරිනා රුදුරු.....

යන අවස්ථෝචිත වදන් මාලාවකින් සුගායනයට පත් කරවමිනි. සිංහ වැලපිල්ලට යොදා ඇති වදන් තුළින් ප්‍රේක්ෂකයාගේ අනුකම්පාවට සිංහයා බඳුන් වන්නේ සිදු වූ කිසිවක් (එනම් ලෙන

බිඳ යාමට) පිළිබඳව ඔහුට අවබෝධයක් නැති බැව් ප්‍රේක්ෂකයන් දන්නා බැවිනි. සිංහ වැලපිල්ලේ සෑම වදනක්ම, යෙදුමක්ම, කවි කල්පිතයක්ම රසභාව පූර්ණ වදන් තුළින් සරව්වන්දයන් පෝෂණය කොට ඇත්තේ අප විස්මයට පත් කරමිනි.

08. අඟුල්මල් දමනය

විවාර ප්‍රශ්න 01

අඟුල්මල් දමන කතාවේ කොසොල් රජුගේ චරිතය නිරූපණය වන්නේ,

රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ අද්දැකීමෙන් ද

මානව ගුණාංග වලින් හෙබි පුද්ගලයෙකු ලෙසය. එක් කරුණකට උදාහරණ දෙක බැගින් දක්වමින් සනාථ කරන්න.

අඟුල්මල් දමනය නම් කතාවෙහි දක්නට ලැබෙන සාර්ථක ලක්ෂණ අතරින් එකක් ලෙස චරිත නිරූපණය පෙන්වා දිය හැකි ය. ඒ අනුව එහි එන ප්‍රධාන චරිත කිහිපය අතර කොසොල් රජුගේ චරිතය ද සුවිශේෂී ඝණයෙහි ලා සැලකිය හැකි ය. ඊට හේතු වී ඇත්තේ රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ අත්දැකීම්වලින් ද මානව ගුණාංගවලින් ද හෙබි රජෙකු ලෙස එතුමාට නිරූපණය කිරීමට කතුවරයා දක්වා ඇති දක්ෂතාවය යි.

කතාරම්භයේ දී ම අපට හමුවන චරිතද්වය වන්නේ කොසොල් රජතුමා හා එතුමාගේ හර්ග නම් පුරෝහිත තුමා ය. තම හිතෙහි රාජ්‍ය නිලධාරියෙකු වූ පුරෝහිත හර්ගට දාව උපත ලබන දරුවා පිළිබඳ ව පළවන ජ්‍යෙෂ්ඨ අනාවැකි අසා රජු එක්වර කලබල නොවී කටයුතු කරන්නේ, දුරදුර්ඪි වින්තනයකින් යුතු රාජ්‍ය පාලන අත්දැකීම්වලින් හෙබි රජෙකුගේ ක්‍රියාකලාපය නිරූපණය කරමිනි. ගැටලුකාරී අවස්ථාවක දී කාරණාකරණ විශ්ලේෂණාත්මක ව විමසා බලා සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් තීරණවලට එළඹීමේ උතුම් නායකත්ව කුසලතාව කොසොල් රජතුමාගේ චරිතය තුළින් ඉස්මතු කර ඇති බව පහත නිදසුන සාක්ෂි දරයි.

කොසොල් රජ :- කිමක් වේ? ”

පුරෝහිත හර්ග :- “සොරෙක් වෙ”

කොසොල් රජ :- “එක් සොරෙක් වෙයි හෝ? බොහෝ සොරුන් ගෙන රට පහරනට නිසි සොරෙක් වෙයි හෝ?”

පුරෝහිත හර්ග :- “එක සොරෙක් වෙයි, මහරජ”

අර්බුදකාරී තත්ත්වයකට මුහුණ පෑ අවස්ථාවක දී වඩාත් උචිත ම අවස්ථෝචිත ම නින්දු තීරණ ගැනීමේ කුසලතාව ද කොසොල් රජතුමා සතුව නොඅඩු පැවති බව මහජනයා සිය ගෙවද්දොර රැස්වූ අවස්ථාවේ දී ගත් ක්‍රියාමාර්ග මගින් නිරූපණය වේ.

“රජ නොයෙක් වරු ඔහු ඇතැණියෙන් තීරු කොට ගන්නෙ යැ’ය ඇතුන් දී යැවී යැ.”අසැණියෙන් තීරුකොට ගන්නෙ යැ’යි අසුන් දී යමී යැ. රථැණියෙන් තීරු කොට ගන්නෙ යැ’යි රථ දී යවී යැ.”

තම ජනතාව වෙනුවෙන් හැකි සෑම ක්‍රියාමාර්ගයක් ම යෙදවීමට යුහුසුළු වුව ද ඒ කිසිවකගෙන් පලක් නොවුණු තැන මහජනතාවගේ සෝෂා හමුවේ තම ජීවිතය ද පරදවට තබා

සොරු අල්ලා ගැනීමට ඉදිරිපත් වන්නේ, රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ මහා දැක්මක් මෙන් ම උපායශීලී ඥානය ද විඳහා පාමිනි.

කතුවරයා මෙහිදී දක්වන පරිදි කොසොල් රජතුමා මේ සඳහා ඉදිරිපත් වන්නේ හුදෙක් සිය ජනතාවගේ ගරුභාවය තමන් ලක්වනු ඇතැයි බියෙනි.

“පණ්සියයක් අසුන් සඳා-ගෙන සිවුරු සෙනග ගෙන සැවැත්තුවරින් නික්ම සොරු කෙරෙ බිරි සිතින් නොයාටි වුයෙද ගරහනු බියෙන් යනුයෙ...රජ සොරුන් නසන්නට යන්නේ බුදුන් විසින් නවත්නා ලද යනු දනිති. එසෙ වන්නා හා මා නො ගරහති.”

රාජ්‍ය පාලනයේ දී ජනතාව තුළ සිය රජු කෙරෙහි පවතින ප්‍රතිරූපය විශ්වාසවන්තව පවත්වා ගැනීම වැදගත් වන බව කොසොල් රජතුමා අත්දැකීමෙන් ම දැන සිටි බව ඉහත උද්ධෘතයෙන් පැහැදිලි වේ. මෙලෙස යම් අරමුණක් පැවතිය ද සිවුරු සේනාවට පවා හසුකර ගැනීමට නොහැකි වූ සොරෙකු අභිමුඛයට යාමට ඉදිරිපත් වීම ද රජුගේ අවස්ථෝචිත ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ යුහුසුළුවීමේ ගුණාංගය ද ඉස්මතු කරවයි.

මානව ගුණාංගවලින් පොහොසත් රජෙකු බව සනාථ වන අවස්ථා ද නිර්දේශිත කතා පුවත තුළ අවස්ථා කිහිපයක දීම හඳුනාගත හැකි ය. තම සේවකයෙකු වන හර්ග පුරෝහිත තුමාගේ නිවසෙහි උපත ලද දරුවාගෙන් අනාගතයේ දී රාජ්‍යය තුළ උද්ගත විය හැකි අවධානම් තත්ත්වය පිළිබඳව ද නොතකා ඔහුව පෝෂණය කරන්නැයි අවසර ලබා දෙන්නේ රාජ්‍ය පාලනයේ දී තම සුරත වන්ව කටයුතු කරන නිලධාරියෙකුගේ හොඳ හිත පවත්වා ගැනීම නුවණට හුරු බවද හඳුනාගනිමිනි.

“එක් සොරෙක් වෙයි, මහරජ”

උහු හැරු-පියුව මැනවැ හො?”

එක් සොරෙකු බැවින් කුමි කෙරෙයි! පිළිඳගුව උහුයැ”

රජෙකු වශයෙන් තමාට හිමිව ඇති බලතල උපයෝගී කරගනිමින් අදුරදර්ශී ලෙස පුරෝහිතට දාව ජනිත වූ දරුවා මරා දැමීමට තීරණය කළේ නම් ඉන් පළුදු වන පුරෝහිත තුමාගේ විශ්වාසය හා බැඳීම රාජ්‍ය පාලනයට අහිතකර ලෙස බලපෑමට ඉඩ තිබුණි. නමුත් කොසොල් රජු මෙහිදී කටයුතු කරන්නේ මානව දයාවෙන් යුතු උත්තම අයෙකු ලෙසිනි.

බුදුන් සමීපයෙහි පැවිදි වූ දා සිටි අගුල්මල් මහ තෙරුන්ගෙන් තමනට අන්තරාවක් සිදු නොවන බව සැකහැර දැනගත් විගස අගුල්මල් මහතෙරුන් කරා එළඹීමට නිර්භීත වන රජු උන්වහන්සේට යටහත් පහත්ව අමතන අවස්ථාව ද මානව ගුණාංගවලින් පොහොසත් රජෙකු බව පෙන්වා දීමට වඩාත් උචිත ය.

“රජ පැවිසියනට දරුණු කැමින් ලද නම් කියනු නොයෙදෙයි.මවුපියන්ගෙ ගොත් විසින් බැවහැර කරනු මනවැයි සිතා වහන්සෙ, තොප පියෙ කවර? මවු කවර? යි පිළිවිත.”

තම රාජ්‍යයේ ජනතාවට ගිහිය නොහැකි තරම් භානියක් පැමිණ වූ සොරෙකු වූ අංගුලිමාලයන් බුදුන් අභිමුඛ මහතෙරුන් කෙනෙකුත් ව සිටිනු දැකීමෙන් ප්‍රසාදයට පත් වූ රජතුමා මින් මතුවට දරුණු කමින් ලද නමින් ඇමතිම පවා ප්‍රතිකෂේප කරන්නේ නිසැකයෙන්මය. තම සමීප නිලධාරියෙකු වූ හර්ග පුරෝහිතයන්ගේ පුතු බව හඳුනාගත් විගස සතරපසයෙන් උපස්ථාන කිරීමටත් තම බඩැ බැඳි සළුව පවා පූජා කිරීමටත් නොපැකිළෙන්නේ රජතුමා සතු උසස් මානව ගුණාංග විශද කරමිනි.

මේ අනුව අගුල්මල් දමන කතාවේ කොසොල් රජුගේ චරිතය රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ අත්දැකීමෙන් ද මනාව ගුණාංගවලින් ද හෙබි පුද්ගලයෙකු ලෙස නිරූපණය කොට ඇති බව ඉහත නිදසුන් මගින් තහවුරු වේ.

විචාර ප්‍රශ්න 02

ගුරුළුගෝමී පඬිවරයා අමාවතූර රචනයේ දී යොදාගෙන ඇති භාෂාවේ විශේෂත්වය නිශ්චිත කොටස ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

සිංහල බණ කතා කලාවේ පුරෝගාමී පරමාදර්ශයක් සේ සැලකිය හැකි ‘අමාවතූර’ ග්‍රන්ථය පොළොන්නරු යුගයේ විසූ ප්‍රකට සාහිත්‍යකරුවෙකු වන ගුරුළුගෝමී පඬිවරයා විසින් රචිතය. බුදුන් වහන්සේගේ පුරිසදම්ම සාරථී ගුණය මුල් කරගෙන රචිත මෙහි පරිච්ඡේද දහ අටකි. අගුල්මල් දමනය එහි හත්වන පරිච්ඡේදයයි.

ගුරුළුගෝමී පඬිවරයා අමාවතූර රචනයේ දී යොදාගෙන ඇති භාෂාව ඊටම සුවිශේෂී වූවකි. සිංහල බණ කතා කලාවේ සංකීර්ණ රීතිය ඊට කදිම නිදසුනකි. කතුවරයා කිසිදු විටක දීර්ඝ වර්ණනා නොකරයි. අනිංසකගේ උපත දීර්ඝ වශයෙන් විස්තර කළ හැකි එකකි. නමුත් ඔහු ඒ සඳහා ගන්නේ එක කෙටි පරිච්ඡේදයකි. එමෙන් ම අංගුලිමාලගේ මව අංගුලිමාල සොයා වනයට යයි මේ අවස්ථාවද දීර්ඝ ලෙස පැවසිය හැක. වර්ණනා කළ හැකි නිබුණි. නමුත් ඔහු ඒ සඳහා ගන්නේ සීමිත වචන සංඛ්‍යාවකි.

“පුත අනිංසක, කොහි සිටියෙහි? කොයි නුන්නෙහි? කොයට ගියෙහි? පුතැ, මා හා නොබෙණෙහි නො? යි කියමින් වැද ඇවිද නොදක ගෙට ගියාය.

මේ කෙටි වැකියෙන් අගුල්මල් මව් වනයට ගොස් නැවත නිවසට යාම ඉතා සංක්ෂිප්තව පවසා ඇත. මෙවැනි කෙටි යෙදුම් අමාවතූරේ බොහෝය. මෙකී සංක්ෂිප්ත රීතිය අමාවතූරේ විශේෂ ලක්ෂණයක් වන අතර ම එය උගතුන්ගේ ප්‍රශංසාවටද ලක්වූවකි.

එමෙන්ම කතුවරයා බොහෝ තැන්හි ඉතා කෙටි දෙබසක් භාවිත කිරීමද අමාවතූරේ භාෂාව විශේෂ ලක්ෂණයකි. උදාහරණයක් ලෙස අංගුලිමාල සහ බුදුන් වහන්සේ අතර වූ සංවාදය බලන්න.

“මම සිටියෙමි. තොද සිටියි”

‘මහණ’ තො යන්නෙහි, සිටියෙමි’

“මා සිටියා හට නො සිටියාහ”

මේ ආකාරයේ කෙටි දෙබස් සංවාද බහුල ලෙස භාවිත කිරීම අමාවතූරේ විශේෂ භාෂා ලක්ෂණයකි. කතුවරයා ලියන්නේ බණ කතා පොතකි. ඒ නිසා එය ශ්‍රාවකයාට ම මුල් කර ගත්තකි. ශ්‍රාවකයාගේ සිත භාෂාව කෙරෙහි ඇද බැඳ ගනු වස් මෙහි භාෂා වික්‍රමයන් ඇවිසි වේ. මේ කෙටි දෙබස් ශ්‍රැතිගෝචර ශෛලියෙන් කියවන විට අනිශ්චිතව වමන්කාර ජනකය.

සාහිත්‍ය නිර්මාණයක් ශ්‍රේෂ්ඨත්වයට පත්වීමට කතුවරයා භාෂාවෙන් වික්‍රමයන් කළ යුතුය. ගුරුළුගෝමීන්ගේ සුභාවිත භාෂා භාවිතය අමාවතූර ශ්‍රේෂ්ඨ කෘතියක්වීමට හේතු භූත වී ඇත. ඔහු අවැසි තන්හි උපමාවක් අනුගත කරන හැටි හරි අපූරුය. අංගුලිමාල වනයේ බුදුන් පසුපස

වේගයෙන් හමා යද්දි බුදුන් වහන්සේ කළ අධිෂ්ඨාන බලයෙන් පොළොව පෙරළි අගුල්මල් එකලා දිවයන්නට විය. ඒ අවස්ථා කතුවරයා දක්වන්නේ මෙසේය

“මහපොළොව නැගී නැගී බස්නා රළ සෙයින් උහු හැර බව බහා සිටිවයි” හි සනක පමණ තැන් පියා යෙයි”

මේ තුළ අවස්ථාවට උචිත උපමාරාමකාරයන් භාවිත කරන අතර ‘නැගී නැගී වහ වහා’ යන වදන් තුළින් නගන අනුප්‍රාය රසයන් අසුර්වත්වයක් ගුරුළුගෝමී පඬිවරයාගේ ප්‍රතිභාව මොනවට විදහා දක්වන්නකි. මෙකී ලක්ෂණ මුසුව අමාවතුර කතුවරයා දක්වන භාෂාව හේතුවෙන් අංගුලිමාල කෙරෙහි ශ්‍රාවකයා අවසානයේ අනිශයින්ම දක්වේ. කතාව අවසන එසේ සංවේදී ශ්‍රවක පිරිසක් ඇතිවන්නේ කතුවරයා කතාවට අදාළව භාවිත කළ රමණීය භාෂාව නිසාය. මේ ආකාරයට අමාවතුරේ භාෂාවේ ඇති විශේෂත්වය පැහැදිලි කළ හැකිය.

විචාර ප්‍රශ්න 03

ඉතා විනය ගරුක ශිෂ්‍යයකු සමාජයේ ඇසුරු කළවුන්ගේ වරදින් දරුණු මිනීමරුවෙකු බවට පත් වූ අයුරු උදාහරණ 3 ක් දක්වමින් විස්තර කරන්න.

පොළොන්නරු සාහිත්‍ය යුගයෙහි විසූහයි සැලකෙන ගුරුළුගෝමී පඬිතුමන් විසින් නොවියත් හුදි ජනයා අරහයා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ “පුරස දම්ම සාරථී” ගුණය මුල් කොට රචනා කළ අමාවතුර සම්භාව්‍ය ගැදි සාහිත්‍යයේ අප සතු අමෘතාන කෘතිය ම වන්නේය. එයින් උද්ධරණය කර ගන්නා ලද ‘අංගුලිමාලදමන’ කතා පුවත තුළින් ශික්ෂණයෙන් හෙබි සුදාරකයෙකු සමාජයේ ඇසුරු නිසුරු කළවනුගේ වරදින් අශික්ෂිත මිනීමරුවකු වන අයුරු මැනවින් ගම්‍ය කර දී ඇත.

මෙකී කතා පුවතෙහි කතා මූලාරම්භය තුළ සකලාර්ථයෙන්ම අප හමුවට පැමිණෙන මානවකයා “අභිංසක” නම් අයෙකි. සුවර්තවත් පරමාදර්ශී ශිෂ්‍ය වර්තයක අරුත්බර නිර්වචන ගුරුළුගෝමීහු මෙසේ ගෙනහැර නති.

“හේ ධර්මාන්තේවාසික වැ ශිල්ප උගන්නී, වස්සපනැ. කී කී දයක් වහා සපයයි. මන වඩන නියායෙන් හැසිරෙයි. පෙම් වචන නියායෙන් බෙණෙයි.”

මන වචන, පෙම් වඩක ඔහු තුළ වූ සුපේෂලත්වය හා නෛපුණ්‍යය තුළ තක්සලා නුවර දිසාපාමොක් ඇඳුරු ඇසුරෙන් වූ විනය ගරුක ශිෂ්‍යයා අභිංසක ම බව පැහැදිලිය. එහෙත් ඔහුගේ එකී වචන, පෙම් වඩන ලිලාව සෙස්න්ගේ ප්‍රිණාහය ඔත්පල කරවන්නට හේතු විය.

ඊර්ෂ්‍යා පරවශ පුහුදුන් මානව සිත් විනිවිදව දකිමින් දුර්දාන්තයකු සමාජයට දායාද කිරීමෙහි කතා පුවත ක්‍රමයෙක් ගොඩ නැගී එයි.

“අභිසක මාණවකයා ආ තැන් පටන් ගෙනැ අපි නොපෙනෙමිහ. උහු කිසෙ බිඳවමිහ! ”

අද්‍යතන සමාජ සන්දර්භයෙහි සමාජ ක්‍රියාකලාපයන් ද ස්මෘතියට නංවන මෙකී සංසිද්ධිය තුළ ඇසුර පුද්ගලයා කෙතරම් සාධනීය හෝ නිශේධනීය අයෙකු බවට පත් කරන්නට සහේතුක වන්නේද? යන සුපැහැදිලිතාවයේ ඇරඹුම සකස් කර දෙයි.

අභිංසක මාණවකයා වූදිනයකු කළ හැකි නන්විධ කාරණා සහේතුක නොවීම හේතුවෙන් උපයශිලිත්වයේ සැහැසි කුමන්ත්‍රණය මෙසේ සිදු වෙයි.

“ආචාර්යයා අමුව හා සසඟ ඇත්තෙ යැයි බිඳ පියමින් හ”

සමාජ සදාචාරය හා දුරාචාරය තේමා කර ගනිමින් මෙම වටීපරම මිත්‍රයන් කළ බිහිසුණු කුමන්ත්‍රණයයේ කුටප්‍රාප්තියට ළඟා වන්නේ යටෝක්ත ක්‍රමෝපාය හරහාය. මානව චින්ත

සන්නාහයේ ප්‍රගුප්පිත වේෂ්ටාවන්හි තර්ෂ බව කොතරම් ද යන්න පැහැදිලිය. අන් සැපත නොඉවසන්නෝ පුද්ගල ජීවිත මෙන්ම සමාජ දේහයම බේදවාචකයක් බවට පත් කරන ආකාරය පුර්වෝක්ත උදාහරණ මගින් සපරි වෙයි.

දිසාපාමොක් ඇඳුරිඳු දෘඪතර වූ ස්තේහයෙන් අහිංසක හා බැඳුණ ද සමාජ සන්නාවේ බලවේගයට ගොදුරු වෙයි. ආරම්භක අවස්ථාවේ ඔහු තුළ වූ ප්‍රශස්ත විචාරශීලීත්වය මුසා බසෙහි පෘෂ්ටිමත් බව තුළ ගිලිහී යයි. විමසුම් බුද්ධිය, තාර්කික බුද්ධිය, ප්‍රත්‍යවේක්ෂණය ඔහු හැර ගියේය. ශිල්පයට උපහාර පිණිස මිනිස් දහසක් මරන්නට නියම කරන මෙකී අවස්ථාව දුර්දාන්ත ඇසුරු සමාගමවල අනිටු වලයම වෙයි.

“ශිල්ප සමාහරයට උපචාර යැයි කියා මිනිස්දහසක් මරන්නට කියමි”

යන සැහැසි සිතුවිල්ලෙන් දිසාපාමොක් ඇඳුරිඳු පෝෂණය ලබන්නේ අධිම සමාජ ඇසුරක අදහස් මුදුන් පමුණුවමිනි.

පුරිසදුම්සාරථී ගුණයෙන් දමනය කළ යුතු දුර්දාන්තයකු බවට අහිංසක පත්වීමේ උල්ලාසය මෙය වෙයි. ගුරුළුගෝමිහු විසින් වෘත්තාන්තයක් සේ ගෙනහැර දක්වා ඇති සිදුවීම් මාලාව තුළ අහිංසක වටා නිර්මිත වූ සමාජ පරිසරයේ රුදුරු බව කොතරම් ද යන්න පසක් වන්නට යථෝක්ත උදාහරණ උපස්ථම්භක වන්නේය.

ඒ අනුව ඉතා විනයගරුක ශිෂ්‍යයෙකු සමාජයේ ඇසුරු කළවුන්ගේ වරදින් මිනීමරුවකු වන්නට කටයුතු සාධනය වූ අයුරු එකී උදාහරණ මගින් සුපැහැදිලි කර දෙයි.

විචාර ප්‍රශ්න 04

අපරාධකරුවන්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය නිසා

- 1. ජන ජීවිතය අඩාළ කරන ආකාරයත්**
- 2. රාජ්‍ය පානය අඩාළ වන අකාරයත්**

‘අංගුලිමාල දමනය’ කතාව ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

පොළොන්නරු සාහිත්‍ය යුගයේ ගුරුළුගෝමීන් විසින් විරචිත අමාවතුවරෙහි ‘අංගුලිමාල දමනය’ නම් කතාංගය ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. අංගුලිමාල දමනය වස්තු විෂය වූයේ කොසොල් රජුගේ පුරෝහිතයා වූ හර්ග සහ මන්නාණි බැමණියගේ එකම පුතා වන අහිංසක කුමාරයා මිනීමරුවෙකු බවට පත්වීමත්, අනතුරුව බුදුන් වහන්සේගේ මග පෙන්වීම නිසා ශාසනගතව ඉඳුරන් දැමුවකු බවට පත්වීම මහත් සිදුවීම් සමූදායකි.

සමාජ විෂමතාවය හේතුකොටගෙන දරුණුතම අපරාධකරුවකු බවට පත් වූ අහිංසක මානවකයාගේ ප්‍රවණ්ඩකාරී වර්ග රටාව ලොමුදැහැ ගන්වන අයුරින් කතුවරයා නිරූපණය කරයි. සැබෑ අහිංසකයකු බිහිසුණු මිනීමරුවකු බවට පත්වීමේ ප්‍රචිත මැනවින් පෙළගස්වන අමාවතුවර කතුවරයා, මෙම සාපරාධී ක්‍රියාකාරිත්වය නිසා සාමාන්‍ය ජන ජීවිතය කැළඹී ගොස් අඩාළ වන ආකාරය මැනවින් සහෘදයාට පසක් කරයි.

ජනපදවාසීන් ඔවුන්ගේ දැව, ආහාර ඇතිකරන ගවයින්ගේ ආහාර වැනි අවශ්‍යතා සපුරාගන්නේ අසල මායිමේ පිහිටි වනයෙනි. වනය නිදහසේ භුක්ති විඳීමට මිනිසුන්ට වූ අයිතිය. අංගුලිමාල විසින් ඔවුනට අහිමි කරන ලද්දේ පහත සඳහන් ලෙසිනි.

‘හේ පඤ්ඤායුධ ගෙන ආචාර්යවරයා වැද අටවියට වැද අටවියට වදනා තන්හිදු අටවි මධ්‍යයෙහි ද, අටවියෙන් නික්මෙන තන්හි ද සිරු මිනිසුන් මරයි. පිළි ඈ කිසි අයෙකුත් නොගන්නී...’

අහිංසක මානවකයා ශිල්පයට උපචාර කරනු වස් වණ්ඩනම මිනීමරුවකු බවට පත්වීමත් සමගම සමස්ත සමාජයේම ජන ජීවිතය දෙදරා ගොස් අඩාල වී යන ආකාරය ගම්‍යමාන කිරීමට ගුරුළුගෝමී පඩිවරයා පෑ වාතුරියය විශිෂ්ටය.

“හේ හැම ආරණ්‍යයෙහි හසර නැති කෙළෙ දර පලා සඳහා වල් යන්නාහු නැති. රෑ ගමට වැද පයින් පැහැරැ දොරගලවා පියා එහි හොටුවක් මරාපියා එකෙකැ දෙකෙකැයි ගැණැගෙන යෙයි..”

සැහැසි මිනීමරුවකු බවට පත් වූ අංගුලිමාල ගමිනියමිගමි සිසාරා ගෙවල් දොරවල් පැහැර මිනි මරන ආකාරය ජීවමානාකාරයෙන් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට කතුවරයා උත්සුක වී ඇත. මේ නිසා සමස්ථ ජන ජීවිතය ම දෙදරයි. කැළඹෙයි අඩාල වෙයි. ගම්වැසියන් ගම් හැරදමා යති. සියල්ල ම හැරදා සිය අත දරුවන් රැගෙන සැවැත් නුවර වටා අසරණ සරණාගතයන් බවට පත්වෙයි.

මේ ආකාරයට මිනිසුන්ගේ වන අවශ්‍යතා ගවපාලන කටයුතු, කෘෂිකර්මාන්ත කටයුතු, නුදෙකලා හැසිරීම් හා ගමන් බිමන් යාම් සියල්ල අංගුලිමාල සොරා විසින් අඩාල කරන ලදී. සංක්ෂිප්තයෙන් පවසතොත් සාමාන්‍ය ජන ජීවිතය වනසා දැමිණි.

අංගුලිමාල නම් වූ මිනීමරුවා රටෙහි ජනජීවිතය මතුනොව, රජුගේ රාජ්‍ය පාලනය ද අඩාල කර ඇත. රජුගේ සිවුරුග සේනා පිරිවර හා අවි ආයුධ, වාහනාකාදී වස්තු සම්පත්, භාණ්ඩ වැනසුණි. අමාවතුර කතුවර ගුරුළුගෝමීහු එබැව් මෙලෙස සටහන් තබා පෙන්වති.

“රජ නොයෙක් වර’ ඔහු ඇතැණියෙන් තීරු කොටැ ගන්නේයැ’ ඇතුන් දී යැවියැ... ඔවුන් ගොසින් වටකර ගත් කල්හි ඔහු නැගී ‘මම අගුල්මල්මි’ යළි කෑගසා හඬ නංවනු ඇසුණු කල්හි, රාජ්‍ය සේනා මෙහෙයවුවන් අතරින්

“ආයුධ පෙරළන්ට නිසි එකෙකුද නැති හේ හැමදෙනා කොටා මරයි ඇත්තු වල් ඇත්වෙති’

දිවිගලවා ගත් අය නැත. සේනා වාහන සියල්ල වැනසුණි. රජු පවා මහත් හීනයට පත්ව ඇත. මහජනයා රාජාංගණයේ උද්ඝෝෂණය කරති.

මෙසේ බලන විට එරට වැසියාත්, ඔවුන්ගේ දෛනික ජීවිතයත්, රාජ්‍ය පාලනයත් සියල්ල අඩාල ව පැවති බැව් අපට පසක් කරගත හැකිය.

විවාර ප්‍රශ්න 05

ඉතා විනය ගරුක ශිෂ්‍යයෙකු සමාජයේ ඇසරු කළවුන්ගේ වරදින් දරුණු මිනී මරුවෙකු බවට ලත් වූ අයුරු උදාහරණ තුනක් ඇසුරෙන් විස්තර කරන්න.

පොළොන්නරු අවධියේ දී ප්‍රකට විද්වත් රචකයෙකු වන ගුරුළුගෝමන් විසින් රචිත මා හැගි ධර්ම සංග්‍රහයක් ලෙස ‘අමාවතූර’ ග්‍රන්ථය පෙන්වා දිය හැකිය. නව අරභාදී බුදුගුණ අතරින් ‘පූර්ණ දම්ම සාරථී’ ගුණය ප්‍රකට කරනු වස් රචිත මෙම ධර්ම සංග්‍රහයෙහි හත්වැනි පරිච්ඡේදය මගින් “අගුල්මල් දමනය” විවරණය වේ.

දැනැමි පරිසරයක හැදී වැඩෙන දරුවා ශිල්ප ඉගෙනීම පිණිස සිප්හල වෙත යවයි. එහිදී ඇසුරු කිරීමට ලැබෙන අයහපත් පාපතර ගුරුගෙදර සමාජය අහිංසක වූ අහිංසක නම් කුමරුවා දරුණුතම මිනීමරුවෙකු බවට පත්වන අයුරු හේතුවල සබඳතාවට අනුකූලව පියවරෙන් පියවර ගුරුළුගෝමන් විවරණය කරති.

අමාවතූරෙහි පුවතට අනුව කොසොල් රජතුමාගේ හර්ග නම් පුරෝගිනියාට දාව මන්තාණි බැමණිය පුතකු බිහි කළාය. ඔහු උපන් මොහොතෙහි සියලු නුවර ආයුධ දිලුණත් එයින් කිසිවෙකුටත් හිංසාවක් නොවූ නිසාවෙන් උපන් කුමරුට දෙමාල්ලන් “අහිංසක” නම් නාමය තමයි. නිසිකල ශිල්ප හැඳුරීමට දිසාපාමොක් ඇඳුරු වෙත පිටත් කරයි. සිප්හලේ දී පෑ වතුරතාව මෙන්ම ගුණ ගරුක බව යහපැවැත්ම නිසාවෙන් දිසාපාමොක් ඇඳුරුතුමාගේ විශේෂ අවධානයට පාත්‍ර විය. මෙය නොඉවසු සෙසු සිසුන් අහිංසක කෙරේ ඊර්ෂ්‍යාව මුදුන්පත් කරගෙන ක්‍රියා කිරීමට පෙළඹෙයි. අහිංසක කුමරුගේ ශබ්දතාවන් හා සුවර්තවත් බවත් සංක්ෂිප්තව ගුරුළුගෝමන් පෙන්වා දී ඇත. “හේ ධර්මාන්තේවාසකව ශිල්ප උගනී...” ළමා වියේ ශිෂ්‍යයෙකුගේ භූමිකාව මැනවින් විශද කරයි. මනවභව අයුරින් හැසිරෙන සිසුවෙකුට ගුරු සෙනෙහස ද නිතැතින්ම ලැබීම සදාචාරික සත්‍යයකි. එකී ලෙසට ම ගුරුන්ගේ සුවිශේෂී අවධානය දිනා ගැනීම සෙසු දරුවන් ගේ ඊර්ෂ්‍යාවට බඳුන් විය. අහිංසක සතු ගුණ සමුදාය හා හැකියාවන් පූර්වාදර්ශයට නොගෙන ද්වේශ සහගතව ක්‍රියා කිරීමට ඔවුහු පෙළඹෙති. මේ සඳහා ගුරු සිසු සබඳතාව හා හැකියාවන් පූර්වාදර්ශයට නොගෙන ද්වේශසහගතව ක්‍රියා කිරීමට ඔවුහු පෙළඹෙති. මේ සඳහා ගුරු සිසු සබඳතාව බිඳ දැමීමට සෙසු සිසුහු කුටෝපක්‍රම යෙදූහ. අහිංසක කුමරු කෙරෙහි පැවති දරුණුතම ඊර්ෂ්‍යාව, ක්‍රෝධය ද ඔවුන්ගේ උපායශීලී බව ද ඔවුන් සතු මනෝභාවයන් සියල්ල මෙමගින් තහවුරු වේ.

“ආචාර්යයා අමුව හා සසඟ ඇත්තේඤා බිඳ පියමිහ’යි බැණ ගෙන තුන් රැසක් වැ පළමු ඇතැම් කෙනෙක් ආචාර්යයා කරා එළඹ වැඳ සිටියහ.”

සිප්හලේ දී අහිංසක කුමරුට එරෙහිව කරන ලද කුමන්ත්‍රණය ඉතාමත් තාත්වික අයුරින් ගම්‍යමාන කිරීමට ගුරුළුගෝමි කතුවරයා සමත් වෙයි. මේ අනුව තෙවතාවක්ම එකම කරුණ කණ්ඩායම් තුනක් වශයෙන් සෙසු සිසුන් ගුරුවරයා වෙත පැමිණිලි කිරීමෙන් ඔහු ද එහි සත්‍යතාව හෝ අසත්‍යතාව නොවිමසාම මෙම කුටෝපායට හසු වෙයි. ගුරුන්ද වෛරය ක්‍රෝධය පළිගැනීමේ චේතනාවෙන් යුක්තව අහිංසක කුමරු මැරීමට සිතක් උපදවා ගනී. මේ නිසාවෙන් තමා අහිංසක

මැරුවේ නම් නමා වෙත අන්‍ය සිසුන් ශිල්ප හැදෑරීම සඳහා නොවන බැවින් ඇඳුරුකුමා ද උපක්‍රමශීලීව අභිංසක කුමරු මරා දැමීමේ ප්‍රථම පියවර දියත් කරයි.

“ශිල්පය සමහාරයට උපචාරය යැයි කියා මිනිස් දහසක් මරන්නට කියමි. එකාන්නයෙන් එයින් එකෙක් ඔහු මරයි සිතා පුතැ මිනිස් දහසක් මැරුව මැනැව... එසේ වන්නා ශිල්පයට උපචාර කළා වෙයි’ කියැ

දිසාපාමොක් ඇඳුරුකුමාගේ අදහස නොදුන් අභිංසක කුමරු පළමුව මෙය තර්කාන්විතව හා බුද්ධිමත්ව එම අදහස ප්‍රතික්ෂේප කරයි.

“ඇපි අන්නට හිංසා නොකරන කුලයෙහි උපන්නම්හ. එසේ නොකොට හැක්කැයි කිය. ශිල්පයට උපචාර නොකරන්නා එල නොදෙයි පුතැ’ යි කිය”

මෙමගින් අභිංසක කුමරු ඇඳුරුකුමා කෙරෙහි සැබෑ සෙනෙහස නිසාත් ගුරු හක්තිය නිසාත් අංගුලිමාලයෙක් බවට පත් වෙයි. තම ජීවිතයට පූර්වෝපදේශයන් නිරන්තරයෙන් සපයන ගුරුන් කීවාක් කරනු හැර අභිංසක එවෙලෙහි කවරක් නම් කරන්නද? ඊර්ෂ්‍යාවෙන් පෙළෙන සමවසසේ සිප්පතර හදාරන ශිෂ්‍යයන් නිසාත්, දුරදර්ශීව කටයුතු නොකරන ආචාර්යවරයා නිසාත් අභිංසක කුමරුට සිදුවන බේදනීය ඉරණාම සුළුපටු නොවේ. මේ ආකාරයෙන් අභිංසක කුමරු නිතැතින්ම ඉතාමත් වණ්ඩ මිනිවරුවෙකු බවට පත් වෙයි.

අභිංසක වැනි වචනයේ පරිසමාප්ත අර්ථයෙන්ම යහගුණාදම්වලින් සපිරි සිසුදරුවන් පවා සමාජයේ හිඳිනා වූ දුෂ්ට පැවතුම් ඇති ගුරු ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව නිසාවෙන් දරුණුතම මිනීමරුවෙකු බවට පත්වීමට ඉඩ ඇති බවත් අගුල්මල් දමනය කථා පුවත තුළින් නිරූපණය කරයි. මෙබඳු සිදුවීම් බුද්ධෝත්පාද කාලයේ මෙන්ම වත්මනෙහි පවා සිදුවන ඇතැම් බේදනීය පුවත් ඕනෑතරම් ය. එබැවින්, අමාවතූර නම් ධර්ම ග්‍රන්ථයේ අගුල්මල් දමනය කතා පුවත සමකාලීන උපදේශයක් සමස්ත සමාජයටම සමාජගත කිරීමට ගුරුඵගෝමි පඬිතුමන් පෑ වතුරනාව ප්‍රශස්තය.

විචාර ප්‍රශ්න 06

අගුල්මල් දමනය කතාවේ දිසාපාමොක් ඇඳුරු ක්‍රියා කරන්නේ යහපත් ගුරුවරයෙකු ලෙස නොවේ. උදාහරණ දක්වමින් විස්තර කරන්න.

නිව්යන් හුදී ජනන් උදෙසා ලියූ අමාවතූර ග්‍රන්ථයෙන් කියැවෙන අගුල්මල් දමනය නම් කතාන්දරය පාඨකයාගේ සිතේ චිත්ත රූප මවන්නට කියූ කෘතියකි. එසේ වූ කෘතියෙහි අභිංසකයෙක් අංගුලිමාලයෙක් කිරීමට මහත්සේ බලපෑම් ඇති කිරීමට හේතු වනබව මෙම කථාව කියවීම මගින් තොරතුරු හෙළි කළ හැක. එහිදී දිසාපාමොක් ඇඳුරු තුමන් විසින් පැමිණි ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සොයන්නේ තම කීර්ති නාමය හානි නොකර ගනිමින් ජීවිත විනාශයක් කරන අරියෙහි. එසේ ඔහුගේ ක්‍රියාකලාපය ඉතාමත් අයහපත් ක්‍රියාවක් බව කරුණු රැසකින් පැහැදිළි කළ හැක.

“ආචාර්යයා අඹව හා සසඟ ඇත්තේ යයි බිඳ පියම්හ යි බණ්ඩාගෙන තුන් රැසක් වැ පළමු අතැම් කෙනෙක් ’ ආදී වශයෙන් අහිංසක කෙරෙහි අචාර්යතුමාගේ බැඳීම බිඳ හෙලන්නට අනෙක් සිසුන් උත්සාහ ගත්හ. එම අවස්ථාවේදී මුලින් අහිංසක පිළිබඳ වරදක් නොසිතුවැ පසුව අන් අයගේ කේලම් බස් අසන්නට තරම් සැහැසිවීමට තරම් දිසාපාමොක් ඇදුරු තුමා මගින් මතු විය. යහපත් ගුරුවරයෙක් වී නම් එම අවස්ථාවේ දී තම කිකරු, තමන් ඉතා කැමති මෙම ශිෂ්‍යයා පිළිබඳ හොඳින් සොයා බලා කටයුතු කරන්නට උත්සාහ ගත යුතුය.එහෙත් සිදු වන්නේ අනෙකකි. වැරදි වැටහීම මගින් තම උදාර ශිෂ්‍යයා සැක කිරීම එම ගුරු දිවියේ සාර්ථකත්වයට බෙහෙවින් බලපෑම් ඇති කරයි.

එමෙන්ම,

“ඇය ඔහු හා සසඟ ඇත්තේ බිඳි ඔහු මරම් කී සිහි”

“පුත මිනිස් දහසක් මරුව මැනව. එසේ වන්නා ශිල්පයට උපචාර කළා වෙයි.” කිය. මෙලෙස ගුරු පඬුරු ගෙවීමට පෙන්නාදුන් මහ නිහතමානිව ඔහුවිසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබූහ. එහෙත් ගුරුතුමාගේ සිතේ සැගවී තිබූ අහිංසක මැරීමේ චේතනාවට ඔහු විසින් ගනු ලැබූ උපක්‍රමය මගින් පාඨක සිත තුළද ගුරුතුමන් කෙරෙහි වෛර සිතක් ඇති කරන්නක් විය.

හුදෙක් ඔහුගේ සිතුවිල්ල ඉටුකරන්නම එම ඇදුරිඳු ගත් උත්සාහය නිසාවෙන් සමාජයට වූ බලපෑම අති මහත්ය. ඔහු අන් අයගේ කේලාම් නොඇසීමත් දැඩුවමි ලබා දෙනවිට සමාජයට බලපෑම් නොකර සිටීමත් ඔහු විසින් කළ යුතුව ඇති අපට යමක් ඉතිරි කරයි.

විචාර ප්‍රශ්න 07

ගුරුළුගෝමීන් පාඨක සිත් ඇඳ බැඳ ගන්නා ආකාරය කතා ඉදිරිපත් කිරීමේ සමතෙකි. උදාහරණ 02 ක් දක්වමින් සනාථ කරන්න.

සර්වකාලීන රසවිත්දනයක් ලබා දෙන සාහිත්‍ය නිර්මාණකරණයේ විදග්ධ පඬිවරයෙකු වූ ගුරුළුගෝමීන් පොළොන්නරු අවධියට අයත් යැයි පිළිගැනේ. එතුමන් විසින් රචිත විශිෂ්ට ගණයේ කෘතීන් ලෙස අමාවතූර, ධර්ම ප්‍රදීපිකාව ආදිය හැඳින්විය හැකිය.

ඒ අතරින් අමාවතූර යනු බුදුන් වහන්සේගේ නව අරහාදී බුදු ගුණයක් වන පුරිසධම්ම සාරථී බුදු ගුණය පදනම් කරගෙන ලියුවකි. එනම් දමනය කළ නොහැකි පුද්ගලයන් දමනය කිරීමේ උතුම් වූ ගුණය පදනම් කර ගනිමින් දමන කතා 18 කින් සමන්විත ව මෙම ග්‍රන්ථය රචනා කර ඇත. අමාවතූර කෘතිය තුළින් ගුරුළු ගෝමීන් අරමුණු කර ඇත්තේ පාලි සකු බස නොදුන් සාමාන්‍ය ජනයාට සිය බසින් බුදුගුණ පැහැදිලි කර දීමය. “නොවියත් හුදි ජනන් සඳහා සිය බසින් මා විසින් සැකෙවින් දක්වනු ලැබේ” යන ප්‍රකාශනයෙන් ඒ බව තහවුරු වේ. දහම් මඟ අරමුණු කර ගනිමින් සිත් ඇඳ බැඳ ගන්නා අයුරින් නිර්මිත මෙම කෘතිය සංඝිජන ඊතියෙන් ලියුවකි.

ගුරුළුගෝමීන් යනු පාඨක සිත් ඇඳ බැඳ ගන්නා ආකාරයට කතා ඉදිරිපත් කිරීමට මනා වූ හැකියාවක් ඇත්තෙකි. ඒබ ව අමාවතූරෙහි එන නිර්දේශිත කොටසෙන් පැහැදිලි වේ. කෙටි වැකි, අරුත් බර සිද්ධි හා අවස්ථා සංවාද, පිරිසිදු සිංහල වචන යොදා ගැනීම වැනි භාෂා ප්‍රයෝග

තුළින් පාඨක සිත් අමන්දානන්දයට පත් කිරීමට සමත් වී ඇත. එහිසාම මෙය රස විඳින්නාගේ සිත් සතන් කතාව වෙත ම යොමු කිරීමෙහි සමත් ය.

අමාවතුවරෙහි 7 වන පරිච්ඡේදයේ සඳහන් අගුල්මල් දමනය ඊට කදිම නිදසුනකි. අංගුලිමාලගේ උපතේ සිට බුදුන් සරණ යෑම දක්වා වන මෙම කොටසෙහි පාඨක සිත් පැහැර ගන්නා පරිදි වන කෙටි වැකි භාවිතය තුළින් කතා සාරය ජනතාවට මනාව ගලපා ගැනීමට උපකාරී වී ඇත.

“මහරජ නොබව, මා ගෙහි කුමරෙක් උපන”

“ඇය හා ඔහු සසඟ ඇති සේයැ”

“මම මැ මා පුතු ගෙන එමි”

යනුවෙන් දක්වා ඇති ප්‍රකාශන ඊට නිදසුන්ය. අගුල්මල් වතෙහි ඇති සිද්ධි ඉතා කෙටි වාක්‍ය හරහා පාඨක හදට සම්ප්‍රේෂණය කරන්නට ගුරුළුගෝමිහු යොදා ගෙන ඇති භාෂා ඊතිය හිසාම නොවියත් ජනතාව ග්‍රහණය කරගන්නට පහසුය. එය පාඨක සිත් කතාවට නැඹුරු කරගත් එක් සුවිසල් මගකි.

එමෙන්ම කතාව පුරා යම් යම් සිද්ධි වඩා තිවුරුව ප්‍රකාශ කිරීම උදෙසා සංවාද යොදා ගැනීම තුළින් ද පාඨක සිත් කතාව කෙරෙහි නැඹුරු කර ගැනීමට සමත් ය. අංගුලිමාල හා බුදුන් අතර සංවාද. අභිංසකගේ මව හා පියා අතර සංවාද, රජු හා බුදුන් අතර සංවාදය ආදිය ඊට කදිම උදාහරණ වේ.

“සිට මහණ”

මම සිටියෙමි. තොද සිට”

“මහණ තෝ යන්නෙහි සිටියෙන් යෙහි”

“මහරජ නොබව මගෙ ගෙයි කුමරෙක් උපන”

“කිමෙක් වේ?”

“හොරෙක් වේ”

“එක් හොරෙක් වෙයි හෝ බොහෝ සොරුන් ගෙනැ රට පහරනට නිසි සොරෙක් වෙයි හෝ”

ආදී සංවාද තුළින් කතාවට සජීවී බවත් ලබාදීමට ගුරුළුගෝමීන් සමත් වී ඇත. එහිසාම පාඨක සිත් මේ කෙරෙහි බැඳීම නිතැතින්ම සිදු වනු ඇත.

සාමාන්‍ය පාඨකයා වූ කලි නොතේරෙන පද සංකල්පයක් තිබේ නම් කියවීමට මෙන්ම රසවිඳීමට ද සමත් නොවේ. එහිසාම සිය කතා කලාව බොහෝ විට පිරිසිදු සිංහල වචන යොදමින් අර්ථ ගන්වන්නට යොමු වී ඇත. පාඨක සිත් ඇද බැඳ තබා ගැනීමට එය පිටිවහලක්ව ඇත.

“ආචාර්යා අඹුව හා සසඟ ඇත්තේ යැයි”

“මේ මඟට පුරුෂයෝ දස දෙනද විසි තිස් හතලිස් පනස්...”

“පැවිසි බලයෙන් උපන්”

“මහ තෙරුන් කුලගම් සිඟන්නට ගිය කැලැ”

ආදී ප්‍රකාශන තුළින් ඒ බව කිව හැකිය. එහි ඉරි ඇදි පද තුළින් පෙනී යන්නේ සාමාන්‍ය ගැමි ව්‍යවහාරයේ යෙදෙන වචන යොදා ගනිමින් කතාව ප්‍රකාශ කිරීම තුළින් පාඨක සිත් සිය කතාව තුළම ජීවත් කරවන්නට ගත් උත්සහයයි.

මේ අයුරින් පාඨක විත්ත සන්නායක තුළ ම මුල බැස ගනිමින් බුදු ගුණ වැසීමට ගුරුළුගෝමීන් දක්වූ සමත්කම සැබවින්ම අගනේය. එය සර්වකාලීන බුදු ගුණ සමාජය තුළ රෝපණය කරන්නට එතුමන් ගත් ඵලදායී නිර්මාණ කර්තව්‍යයක ප්‍රතිඵලයකි.

09. උග්‍රගස්න නම් සිටුපුත්‍රයෙහි වස්තුව

විචාර ප්‍රශ්න 01

ශිල්ප ශාස්ත්‍ර නුගත්කම නිසා දුක් ගැහැට විඳින්නට සිදුවන ආකාරය ධර්මසේන හිමියන් සිත් ගන්නා ලෙස දැක්වීමට සමත් වෙති. උදාහරණ තුනක් ඇසුරෙන් විස්තර කරන්න.

දඹදෙනි යුගයේ ධර්මසේන හිමියන් විසින් රචිත ‘‘සද්ධර්මරත්නාවලිය සම්භාව්‍ය සිංහල ගද්‍ය සාහිත්‍යයේ බණ කතා ශෛලිය නිරූපණය කරන විශිෂ්ට ග්‍රන්ථයකි. ශ්‍රී සද්ධර්මය නැමති මැණික් අමුණා තනන ලද මාලය යන්න මෙහි අර්ථයයි. පාලි ධම්මපදට්ඨ කථාව ඇසුරින් රචිත මෙය ලාංකීය ජන ජීවිතය ගැඹුරින් ස්පර්ෂ කොට ජීවිත පරිඥාණයෙන් රචනා කරන ලද ස්වාධීන් ග්‍රන්ථයක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

සද්ධර්මරත්නාවලියෙහි 256 වන කතාංගය වනුයේ උග්‍රගස්න සිටුපත් වතයි. ශිල්ප ශාස්ත්‍ර නුගත්කම නිසා දුක් ගැහැට විඳින්නට සිදුවන ආකාරය ධර්මසේන හිමියන් සිත් ගන්නා ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට සමත් වී ඇත. උන්වහන්සේ උග්‍රගස්න වන ආරම්භ කරන්නේ කතාව පිළිබඳ කිසියම් ඉඟියක් පාඨක ශ්‍රාවක සිත් හි තැන්පත් කරමිණි. එනම්,

‘‘තවද උගතිතත් නිරවද්‍ය ශිල්පයක් මුත් සාවද්‍ය ශිල්පයෙන් ඓහලෝකික ප්‍රයෝජනයක් මුත් පාර ලෝකික ප්‍රයෝජනය නැති නිසාව හඟවන්නට....’’

මෙලොව පරලොවට යහපත් වූ ශිල්ප සතර ඉගෙනීම පිළිබඳ වැදගත් හව මෙයින් ප්‍රකාශ වේ. උග්‍රගස්න සිටුපුත්‍රයා අට්ටාල මතට වී නර්තන බලයි. සෞන්දර්යය කලා රසය ආස්වාදනය කිරීම පසක ලා ඔහුගේ සිතුවිලි නටක විද්දත් දියණියගේ රූ සපුව ළඟ නතර වන්නේ තරුණ සිතක ස්වභාවය මෙනවට කියා පාමිණි.

ඇය කෙරෙහි හටගත් බලවත් ආලය කෙසේ ද යත් තම අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම උදෙසා කුල සිරිත් බිඳ දැමීමට උග්‍රගස්න දෙවරක් නොසිතයි. තමා ප්‍රේම කරන කාන්තාව පිළිබඳ හරි හැටි කිසිවක් නොදැන ඇයම පතා නොකා නො බී ඇය හා සරණ යයි. ශිල්ප සතර හරි හැටි උගත්තේ නම් තමා ගත් තීරණය පිළිබඳ සිතා බලන්නට මොහුට නොසිතුවේ මන් ද යන ගැටළුව අපට මතු වේ. ප්‍රේමය එයට වඩා බලවත් වූවා විය හැකි ය. උග්‍රගස්නගේ ජීවිතය වෙනස් වන්නේ මෙතැන් සිටය.

‘‘සිටු පුත්‍රයාණන් දන්නා විද්දත් ශිල්පයක් නැතත් ඒ දෙය මේ දෙය අල්වා ගන්ට වුවත් සහයක් වූමනා හෙයින්....’’

ශිල්ප යනු විද්‍යා, කලා, සංගීත ආදී සියලුම ශාස්ත්‍ර පිළිබඳ දැනුමයි. ශාස්ත්‍ර යනු යම් විෂයක් පිළිබඳ නම් ඔහු එය කරන අයුරු හොඳින් ම දනී. නමුත් දැන් ගැළපෙන කිසිම ශාස්ත්‍රයක් ඔහු ළඟ නැත. එබැවින් ඔහු නිකමෙකි. බඩු බාහිර ආදිය එහෙට මෙහෙට ඇදගෙන යන නිසා සේවකයෙකි. දැන් ඔහුට තමාගේ කුලයේ නම්බුවක් නැත. අඩු තරමේ ආත්ම ගරුත්වය පවා නැත. නුවණ මෙහෙයවා කටයුතු කළා නම් උග්‍රගස්නට මෙහෙකරුවකු ලෙස ජීවත් වීමට දුක් ගැහැට විඳීමට සිදු වන්නේ නැත. ජීවිතයේ පවත්නා වූ මොනයම් අවස්ථා හමුවේ හෝ අප දන්නා ශිල්ප භාවිතා කළ හැකි නම් අප උගත් දෙයෙහි වටිනාකම එය නොවේ ද?

උග්‍රගස්නට දාව උපදින දරුවා නළුවන්නේ මෙසේ ය. එන අපූරු ගැරහුම් නැළවිලි ගියකි.

‘‘ගැල් රකිනවුගේ පුත’’ ‘‘බර උසුලන්නවුගේ පුත’’ කුමකුත් නොදන්නවුගේ පුතැ’’ යි....’’

කිසිවෙකුගෙන් ගුටි කනවාට වඩා වාග් ප්‍රහාර වලට මුහුණ දීම ඉතා භයානක තත්ත්වයකි. එය තමා පණ සේ ආදරය කරන බිරිඳගේ අසන්නට සිදුවනවා නම් ස්වාමි පුරුෂයෙකුට ඊට වඩා නින්දාවක් නැත. ඔහු ප්‍රේමය නැමති මෝහ අන්ධකාරයේ පැටලී දුර දිග නොසිතා ගත් එක නින්දාවක් නිසා මෙතරම් නින්දාවට පත්වන්නට සිදුවේවි යැයි කිසිවිටකත් සිතන්නට නැතුවා විය හැකිය.

ධර්මසේන නිමියන් සදහන් කරන ආකාරයට ඇය දරුවා නළුවන්ගේ අවකස්පනයෙන් සෑදූ හසු රැන අල්වා ඇදී ඇදී දුවන්නා සේ ය. උග්ගසේනගේ ජීවිතයද මේ අවකම්පනයෙන් සෑදූ හසු රැන මෙන් මෙතෙක් දවස් ඔහේ ගෙවී යමින් තිබිණි. කුටුම්භය තුළ අවශ්‍යතා සංකීර්ණ වන විට ප්‍රේමය පමණක් ජීවත්වීමට ප්‍රමාණවත් නැති බව උග්ගසේනට පසක් වන්නේ මෙතැන් සිටය. ඉහත කරුණු දෙස බලන විට පෙනී යන්නේ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර නූගත් කම හේතුවෙන් තමා කොතරම් උසස් තත්ත්වයක සිටිය ද දුරදිග බලා තිබූ තීරණ නොගතහොත් දක් ගැහැට සහිතව ජීවත් වීමට සිදුවන බවයි. එහි දී තමාගේ තීරණ පමණක් නොව ජීවිතයේ පන්තරය ලැබූ දෙමව්පියන්ගේ තීරණවලට ද සවන්දීම යහපතට හේතුවක් වන බවයි. බුද්ධිය යටපත් කරමින් නැගුණු ප්‍රේමය නිසා උග්ගසේනට දක් ගැහැට විඳින්නට සිදු වූ අයුරු ධර්මසේන නිමියන් සිත්ගන්නා ලෙස නිරූපණය කර ඇත.

විවාර ප්‍රශ්න 02

දරුවන්ගේ ජීවිතවල සුභ සිද්ධිය වෙනුවෙන් දෙමාපියන් කටයුතු කරන ආකාරය උග්ගසේනගේ දෙමාපියන් හා විද්වත් දුවගේ පියා යන වර්ත ඇසුරින් උදාහරණ දක්වමින් සනාථ කරන්න.

ධර්මසේන නිමියන් විසින් රචිත සද්ධර්මරත්නාවලියේ එන උග්ගසේන සිටුපුත්තගේ කතා වස්තුව තුළින් කතුවරයා දරුවන්ගේ ජීවිතවල සුභ සිද්ධිය වෙනුවෙන් දෙමාපියන් කටයුතු කරන ආකාරය සිය කතා වස්තුව තුළින් ශ්‍රාවකයාට මනාව නිරූපණය කර ඇත.

සෑම මා පිය යුවලකගේම ජීවන අපේක්ෂාව වන්නේ තම දරුවන්ගේ දිවි පෙවෙත මනාව සුරක්ෂිත වනු දැකීමකි. කුඩා කල පටන් සිය පවුල තුළ ආරක්ෂා කරන තම දරුවන් සමාජයට ගිය පසු එම බාහිර සමාජය තුළින් දරුවා ආරක්ෂා කර ගැනීමට දෙමාපියන්ට සිදු වේ. තරුණාවියට පත් උග්ගසේනයන්ගේ සිතුවම් පැතුම් විද්වත් දුව දැකීමෙන් ඇය කෙරේ ප්‍රේමයෙන් ආසන්නව ඇයව තමාටම නිමි කර ගැනීම සඳහා සිතුවිල්ලෙන් සයනයටම වී නොකා නොබී සංවේගයෙන් කටයුතු කරයි. මෙහිදී ඔහු මෙලෙස සංවේගයෙන් කාලය ගත කරද්දී ඔහුගේ දෙමාපියන් ඔහු වෙත පැමිණ ඔහුගේ සංවේගජනක ක්‍රියා කලාපයට හේතු විමසයි. මාපියන්ට හේතු දක්වන ඔහු පවසන්නේ විද්දන් දුව කෙරෙහි තමා ආලයෙන් ක්‍රියා කරන බවයි. දෙමාපියන් එය අසා මෙසේ පවසයි.

“පුත තෙල ලෙස කිරීම තොපටත් අපටත් තරම් නොවෙයි. තරම් තැනකින් සරණක් ගෙවුත් පවා දෙමිහ.”

මෙම ප්‍රකාශය මගින් සනාථ වන්නේ උග්ගසේනයන්ගේ දෙමාපියන් තම දරුවාගේ ජීවිතයේ සුභ සිද්ධිය වෙනුවෙන් වෙහෙසෙන බවයි. සෑම මාපිය යුවලකගේම සිහිනය සිය දරුවන් තරණ වියට පත්ව නිසි කල පැමිණි පසු ඔවුන්ගේ විවාහය තම කුල පරම්පරාවට සමාන තැනකින්

හෝ තම පරම්පරාවට වඩා උසස් පරම්පරාවකින් සිදුවනු දැකීමය. උග්ගසේන සිටු පුත්ගේ දෙමාපියන් තුලද පැවතියේ එම අපේක්ෂාවයි. විද්දන් දුව ඔවුන්ගේ කුලයට හෝ සමාජයට නොගැළපෙන බවද ඔහුට සුදුසු තැනකින් විවාහය කරදීමට තමා සූදානම් බවත් කරුණු පැහැදිලි කර කටයුතු කළ ආකාරය ධර්මසේන හිමියන් මැනවින් නිරූපණය කර ඇත.

නමුත් උග්ගසේනගේ දැඩි තීරණය හමුවේ දෙමාපියන්ගේ එම සුභ සිහිනය බිඳ වැටෙයි. නමුත් තම පුතුගේ ජීවිතයේ සතුට වෙනුවෙන් ඔහුගේ සිත තුළ පවතින ප්‍රේමයම හිමි විද්දන් දුව ඔහුට ලබාදීමට දෙමාපියන් කටයුතු කරයි. ඒ සඳහා යහළුවෙකු කැඳවා මසුරන් දහසක් ලබාදී මෙසේ පවසයි.

“තෙල අහස සිට නැටූ විද්දන් දුවගේ පියාට දිලා තමාගේ දුව පුතුන්ට පාවා දෙන්නී යව.”

තම අභිමතාර්ථ බිඳ වැටුනද තම පුතුගේ සිහිනය වූ ඔහුගේ ප්‍රේමය ලබාදීම ඔහු සිත තුළ සතුට ජනනය කිරීමට මාපියන් කටයුතු කරන ආකාරය ධර්මසේන හිමියන් මේ ආකාරයට මැනවින් නිරූපණය කර ඇත.

විද්දන් දුවගේ පියාගේ චරිතය, තුළින්ද ධර්මසේන හිමියන් දැරුවන්ගේ සුභ සිද්ධිය වෙනුවෙන් දෙමාපියන් කටයුතු කරන ආකාරය පෙන්වා දෙයි.

උග්ගසේන සිටුපුත්ගේ මාපියන් මසුරක් දහසක් දී විද්දන් දුව තම පුතුට සරණය උදෙසා පණිවිඩය යැවූ අවස්ථාවේදී

“ම දුව විකුණන්නා නැත. රන් හැර ගෙන නොදෙමි ” යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළේය.

ඒ අනුව තමන් මුදලට සිය දියණිය විකිණීමට අකමැති බව තරයේම ප්‍රකාශ කරයි. මෙයින් ගම්‍ය වන්නේ දෙමව්පියන් තම දරුවන් විකුණා ජීවත්වීමට අකමැති බවයි. මිල මුදල, රන් වලට වඩා දියණියගේ දිවියේ සුභ සිද්ධිය ඔහු අගය කළේය. නමුත් උග්ගසේනගේ ‘ලදොත් පීවත් වෙමි. නොලදොත් මියෙමි.’ යන ස්ථවරයෙකු සිටින නිසා ඔවුන්ගේ තරුණ ජීවිත විනාශ වීම වළකාලීමට එම දෙදෙනාගේ විවාහයට තම කැමැත්ත ප්‍රකාශ කළේය. “අප හා එක්වන්නට දුව පාවා දෙමි.” යනුවෙන් පවසා ඔවුන්ගේ අනාගත සුභ සිද්ධිය වෙනුවෙන් කටයුතු කරන ලදී.

මේ අනුව උග්ගසේන සිටු පුත්‍රයාට රැකියාවක් නොවුවද තම කටයුතුවලට සහාය කර ගැනීමේ අභිලාශයෙන් ඔවුන්ගේ රැකවලෙහි ම රඳවා ගනිමින් දියණියගේ ජීවිතය සුරක්ෂිත කිරීමට කටයුතු කරයි. එමෙන්ම උග්ගසේනගේ පසුව විද්දන් ශිල්ප උගත්තේ විද්දන් පියාගෙනි. සිය දියණියගේ විවාහ ජීවිතය බිඳ වැටීමට නොදී එය ආරක්ෂා කරමින් කටයුතු කරන පියෙක් ලෙස විද්දන් දුවගේ පියාගේ චරිතය නිරූපණය කර ඇත.

විවාර ප්‍රශ්න 03

ධර්මසේන හිමියන්ගේ කතා කලාවේ විශේෂත්වය උග්ගසේන සිටුපුත්‍රයාගේ වස්තුව ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

දඹදෙනි සාහිත්‍යවදියෙහි විසූ සුදුරලන ප්‍රතිභා ශක්තියකින් හෙබි ධර්මසේන නම් බොදු යතිවරයාණන් විසින් විරචිත සද්ධර්මරත්නාවලිය හුදී ජනයාගේ ධර්මාවබෝධය හා ජීවිතාවබෝධයේ නිම් වළලු පෘථුල කරන රසවත් කෘතියක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. මේ සඳහා

වෙසෙස් හේතුවක් වී ඇත්තේ උන්වහන්සේගේ කතා කලාවේ පවතින සුවිශේෂීත්වයයි. මේ බව උග්ගසේන සිටුපුත්තේ වස්තුව තුළින් මනාව පැහැදිලි වේ.

උගත් නුගත් හුදී ජනයාගේ පහන් සංවේගය සඳහා රචනා කෙරුණු සද්ධර්මරත්නාවලිය සඳහා දම්සෙන් හිමි මූලාශ්‍ර කොට ගනු ලබන්නේ “පාලිධම්ම පදවිධි” කතාවයි. පාලි කෘතියක් මුල් කර ගත්තද සද්ධර්මරත්නාවලිය වනාහි එහි පදානුපදිත පරිවර්තනයක් ලෙස නොව ස්වාධීන, ස්වීය මගක් අනුගමනය කරමින් කතාව ගෙන ඒමට එතුමෝ උත්සුක වූහ.

“පාලි ක්‍රමය හැර අර්ථ පමණක් ගෙන අප කලාවූ ප්‍රබන්ධයෙහි ක්‍රම වෙලංඝණාධී වූ අඩු වැඩි ඇතත් එය නොසලකා...”

දම්සෙන් හිමියන්ගේ අරමුණ වූයේ සරල ලෙසත් රසවත් ලෙසත් කතා ඉදිරිපත් කරමින් ගැඹුරු දහම් කරුණු ජනයාට නිරායාසයෙන් ග්‍රහණය කරවීමයි.

දම්සක් හිමියන්ගේ කතා කලාවේ සුවිශේෂීත්වය වන්නේ උන්වහන්සේගේ වර්ත නිරූපණයේ දී ප්‍රකට කරන්නා වූ ජීවිත දෘෂ්ටියයි. එය වරෙක අනුකම්පාවද තවත් වරෙක උපහාසයද පිළිබිඹු කරන උන්වහන්සේ වර්ත දෙස උපහාසයෙන් බැලූවද, ද්වේෂයෙන් වර්ත දෙස නොබලයි. එය අනුකම්පාව පෙරදැරි කර ගනිමින් උපහාසයක් බවට පත් කර ගනියි. උග්ගසේන සිටුපුත්තේ වස්තුවෙහි එන නටක විද්වත් දුවගේ භාවභාව ලිලා දැක ඇය කෙරෙහි ප්‍රේමාශක්ත වන සිටුපුත්තා ඇය අපේක්ෂාවෙන් සිටින අයුරු නිරූපණය කරන්නේ අනුකම්පාවත්, උපහාසයත් මුසු දෘෂ්ටියකිනි.

“ඒ විද්වත් දුවගේ භාවභාව ලිලා දැක වයෝධත්වාධික රූප කලාප විකාරයක් බලවත් නියායැ යි. නොසිතා ඈ කෙරෙහි බලවත් වූ ප්‍රේම ඇතිව ලදොත් ජීවත් වෙමි නොලදොත් මියෙමි සිතා ගෙන නොකා නොබී හැදූට නැඟිලා වැඳහොත්තාය..”

ධර්මසේන හිමියන්ගේ කතා කලාව මූර්තිමත් කරන කැඩපත වන්නේ උන්වහන්සේ උපමා භාවිතයේ දී ප්‍රකට කරන නෛසර්ගික කුසලතාවයයි. එතුමෝ උපයුක්ත කොට ගනු ලබන්නා වූ උපමා සරල බවින්ද ගැමි ගතියෙන්ද උපේත වන අතර එම උපමා පිපෙන්නට ලක් වූ කුසුමක් විකසිත වන්නේ සේ නිරායාසයෙන් ගලා එයි. නටක විද්වත් දුව තම දරුවා හඳවමින් සැමියාට උපහාස වදන් කියයි. එයින් උකටලි බවට පත් සිටුපුත්ත තමාට අප්‍රසාදය පලකරන විට දිගින් දිගටම අපහාස කරන අවස්ථාව එතුමන් උපයුක්ත කොට ගනු ලබන්නේ

“අවකප්පනයෙන් සැදූ හසුරැන අල්වා ඇදී ඇදී සේ දුවන්නා සේ.. යන උචිත උපමාව මගින් එසේම

“පැසුණු ගොයම් මුල් වූවා සේ”

“තරහ රහත්වන්නා සේ” යනාදී උපමා අත්‍යස්තියෙන්ම යෝග්‍යය

කතාව ආරම්භයේ දී අරමුණ දැක්වීමත් එයින් ලබාගත හැකි උපදේශය ලබා දීම තුළින් දම්සෙන් හිමි හුදී ජනයාගේ සිත පහන් සංවේගයෙන් පුරවාලීමට සමත් වෙයි.

“.... තවද නිරවද්‍ය ශිල්පයක් මුත් සාවද්‍ය ශිල්පයෙන් ඓතිහාසික ප්‍රයෝජනයක් මුත් පාරලෝකික ප්‍රයෝජන නැති නිසාව හඟවන්නය...

මෙවැනි වූ සුවිශේෂීත්වයන්ගෙන් අනූනව උග්ගසේන සිටුපුත්තේ වස්තුව තුළින් ධර්මසේන හිමියන් එතුමන්ගේ කතා කලාවේ සුවිශේෂීත්වය මැනවින් ප්‍රකට කරයි.

විවාර ප්‍රශ්න 04

දරුවන්ගේ ජීවිතවල සුභ සිද්ධිය වෙනුවෙන් දෙමාපියන් කටයුතු කරන ආකාරය උග්‍රගස්නගේ දෙමාපියන් හා විද්වත් දුවගේ පියා යන වර්ත ඇසුරින් උදාහරණ දෙක බැගින් දක්වමින් සනාථ කරන්න.

බුද්ධිසෝෂ හිමියන් විසින් රචිත පාලි ධම්මපදට්ඨ කතාව ඇසුරු කරගෙන දඹදෙණි යුගයේ පරාක්‍රමබාහු රජ සමයේ දී ධර්මසේන හිමියන් විසින් සද්ධර්මරත්නාවලිය නම් සඳහන් ග්‍රන්ථය රචනා කර ඇත. සිංහලෙන් කතා කීමේ ශෛලියවන බණකතා ඊතිය උපයෝගී කරගනිමින් රචිත මෙම ග්‍රන්ථය “යම් කෙනෙක් නුවණ මඳ වුවද කුසලයට ආශා ඇතිව බණ දැනගෙන පින්කම් හි නියැලී නිවන් සාදා ගැනීමට උත්සාහ කරත් නම් එසේ වූ පුද්ගලයින්ට වැඩ පිණිස” ලියා ඇති බව කතු හිමියන් මෙම ග්‍රන්ථය ආරම්භයේ දීම සඳහන් කර ඇත. මනාව පිටින පරිඥාණයකින් යුතුව මනුෂ්‍යත්වය පිළිබඳව සානුකම්පිත දෘෂ්ටියකින් බලා හාසය, උපහාසය, මෙන්ම අනුකම්පාව ද පෙරදැරි කර ගනිමින් කතාවන්හි වර්ත නිරූපණය කිරීමට කතු හිමියන් සමත්ව තිබීම මෙහි විශේෂ ලක්ෂණයකි.

සද්ධර්මරත්නාවලියෙහි 256 වන කතාවස්තුව වන උග්‍රගස්න සිටුපුත්තගේ කතා වස්තුව කතු හිමියන් විසින් තම දෙමාපියන් දරුවන්ගේ සුබසිද්ධිය වෙනුවෙන් කටයුතු කරන ආකාරය පුද්ගල වර්ත දෙපක්ෂයක් ඇසුරින් පෙන්වා දී ඇත.

උග්‍රගස්න සිටුපුත්තයා එක් දවසක් කෲයක නටන තැනැත්තකුගේ දුවක් උණ දණ්ඩක් මුදුනේ සිට නටන එක් ශිල්පයක් ආධාරයෙන් අහසේ සක්මන් කරමින් ගී කියා නටන ආකාරය දැක, ඇගේ රූප සම්පත්තියේ නියම සලකුණු මහත් සේ පෙනෙන බව නොසිතා ඇ කෙරෙහි බලවත් ප්‍රේමයෙන් බැඳෙයි. එසේ බැඳී බලවත් සිත්තැවුලෙන් යුතුව ඇඳට නැගී නොකා නොබි ‘ලදොත් පිටත්වෙමි නොලදොත් මියෙමි’ යන සිතුවිල්ලෙන් සිටියේය. උග්‍රගස්නගේ මෙම වෙනස්වීම හඳුනාගන්නා දෙමාපියන් ඒ පිළිබඳව විවාරන ලද අවස්ථාවේදී ඔහුගේ සිතුවිල්ල ඔවුන් වෙත අනාවරණය කරන ලදී. දෙමාපියන් වනාහි දරුවන්ගේ ජීවිතවල සුබ සිද්ධිය පතන්නෝය. විවාහයක් යනු පිටිතයේ ඉතා වැදගත් සන්ධිස්ථානයකි. එය දෙපාර්ශවයක මනා ගැලපීමකින් යුතුව සිදුවිය යුත්තකි. සිටු පුත්තයා විද්දත් කුලයක තරුණියක් පිළිබඳව සිත් උපදවා ගැනීම තම කුලයටත් පරම්පරාවටත් නොගැලපෙන ආකාරය දකින දෙමාපියෝ එය ප්‍රතාට අවබෝධ කර දීමට උත්සාහ ගනිති.

“පුත තෙල ලෙස කිරීම තොපටත් අපටත් තරම් නොවෙයි. තරම් තැනකින් සරණක් ගෙනමුත් පාවා දෙමිහ” යනුවෙන් සිය පුත්‍රයාට ප්‍රකාශ කරනු ලබන්නේ සරණ මංගල්‍යයක වැදගත් බව පසක් කරවමිනි. මෙහිදී “තරම් තැනකින්” යන්නෙන් සුදුසු තැනකින් එනම් තම කුල පරම්පරාවක සුදුසු වූ තැනකින්, සරණ මංගල්‍යය සිදු කිරීමෙන් තම පුත්‍රයාගේ අනාගත අභිවෘද්ධිය පිළිබඳ සිතූ ආකාරය පැහැදිලි වේ.

එසේ වුවත් කෙතරම් පැහැදිලි කළද තාරුණ්‍යවයේ සිටින සිටු පුත්‍රයා ඊට එකඟ නොවී තම අදහසෙහිම එල්ල සිටීම හේතුකොට ගෙන කොතෙක් තම කුල ග්‍රෝතුවලට නොගැළපුන ද චිත්ත පීඩාවෙන් සිටින තම දරුවා කෙරෙහි වූ අප්‍රමාණ පුත්‍ර ස්නේහය පෙරදැරි කරගෙන සියලු කුල සිරිත් පසෙකලා ඔහුගේ අභිවෘද්ධිය වෙනුවෙන් දෙමව්පියන් කටයුතු කරන ආකාරය දැකිය හැකිය.

“නො විහිස්නා උන්ගේ යාළුවාණන් කැඳවලා මසුදාසක් දීලා ‘තෙල අහස සිට නැටූ විද්දත් දුවගේ පියාට දීලා තමාගේ දුව මපුතුන්ට පාවා දෙන්නට’ කියවයි කියාලා යවුහ.

තම සිතුවිලිවලට කොතෙක් එකඟ නොවුවද උග්ගසේන ජීවිතයට හානියක් වේය යන බියෙන් ඔහුගේ සුබසිද්ධිය වෙනුවෙන් දෙමාපියන් කටයුතු කළ අයුරු ඒ අනුව පැහැදිලි වේ.

විද්දන් දියණියගේ පියා ද විද්දන් දුවගේ (තම දුවගේ) අභිවාද්ධිය වෙනුවෙන් කටයුතු කළ පිතෘවරයෙකි. දියණිය හා තවත් නාටක කුලයේ 500 පිරිස සමග කෙළි පෙන්වමින් තැනින් තැනට සංචාරය කරමින් ජීවිතාව ගෙන යන්නාවූ ඔහු නිරන්තරයෙන්ම එම දියණියගේ අනාගත සුබ සිද්ධිය උදෙසා කටයුතු කරන ආකාරය කතා වස්තුව තුළ මනාව දැකිය හැකිය.

උග්ගසේනගේ දෙමාපියන් තම පුත්‍රයාගේ යහළුවා අත මසු දාසක් දී විද්දන් තැනැත්තාගේ දූ තම පුතුව සරණ උදෙසා පණිවුඩ යැවූ අවස්ථාවේද අපට කතාව තුළ මුණ ගැසෙනුයේ සැබෑ පිතෘවරයෙකි. දූස මෙන් රැකි දියණියගේ අභිවාද්ධිය පතන පිතෘවරයෙකි.

“මදුව විකුණන්නා නැත. රන් හැරෙගෙන නොදෙමි” යනුවෙන් ඔහුගේ මුවින් ප්‍රකාශවීමෙන් එය මනාව ස්ථූල වේ. තම දුව මුදලට ලබාදීමට සූදානම් නැතැයි පැවසීම දරුවන් විකුණා ජීවත්වීම උත්සාහ දරන වත්මන් සමාජයේ ඇතැමුන්ට වුවද කදිම උපදේශයක් නොවන්නේ ද?

කුලයෙන් හීන වුවද තතු මනාව අවබෝධ කරගත් විද්දන් පියා තම දරුවා පමණක් නොව, සෙසු දරුවන්ගේ ද ජීවිතවල වටිනාකම දකින” අභිවාද්ධිය පතන පියෙක් ලෙසද අපට දැකිය හැකි වන්නේ සිටු පුත්‍රයා කෙරෙහි ද උපන් සානුකම්පිත දෘෂ්ටියෙනි.

“නොලදොත් මියෙන් නම් මිය ප්‍රයෝජන කිමිද? අප හා එක්වන්නා ම දුව පාවා දෙමි”

මරණය තෝරා ගැනීම කිසිසේත් ම ගැටලුවකට විසදුමක් නොවේ. ඉන් සිදුවන ප්‍රයෝජනයක් ද නොමැත. එබැවින් විද්දන් දුවගේ පියා සිටු පුත්‍රයාට ආරාධනා කරනු ලබන්නේ ඔවුන් හා එක් වන්නේ නම් දුව සරණ පවා දෙන බව ප්‍රකාශ කරමිනි. ජීවිතයක වටිනාකම මෙන්ම සිටුපුත්‍රයා හා එක්වීමෙන් තම දියණියගේ අනාගතය යහපත් වේය යන්න ඔහු යටිසිතින් අපේක්ෂා කළ බලාපොරොත්තුව වේ. එ අනුව විද්දන් දියණියගේ පියාද දරුවන්ගේ සුබ සිද්ධිය වෙනුවෙන් කටයුතු කළ අයුරු කතා වස්තුව තුළින් පැහැදිලි වේ.

කතාව පුරාම අවශ්‍ය තැන්හි ද දිගුවැකි හා කෙටි වැකි භාවිත කරමින් කතාවෙහි ජීව ගුණය ආරක්ෂා කරමින් සානුකම්පිත දෘෂ්ටියක් ඔස්සේ යමින් දරුවන්ගේ ජීවිතවල සුබ සිද්ධිය වෙනුවෙන් උග්ගසේන සිටු පුත්‍රයාගේ දෙමාපියන් හා විද්දන් දියණියගේ පියාණන් කටයුතු කළ ආකාරය උග්ගසේන සිටු පුත්‍රයාගේ කතා වස්තුව මගින් අපූරුවට නිරූපණය වී ඇත.

විවාර ප්‍රශ්න 05

“උග්ගසේන සිටු පුත්‍රයා ජීවිතයේ අභියෝග ජයගත් අයෙකි” සිටු පුත්‍රයාගේ චරිතය ඇසුරෙන් සාකච්ඡා කරන්න.

ධර්මසේන නිමියන් රචිත සද්ධර්මරත්නාවලිය හුදෙක් කරා වස්තුවක් ගෙන හැර දක්වන්නක් පමණක් නොව මිනිස් ජීවිතය හා බැඳුණු විවිධ වූ චරිත ලක්ෂණයන් මනා සේ විග්‍රහ කරන්නා වූ ග්‍රන්ථයකි. මෙහි එන උග්ගසේන සිටු පුත්‍රයාගේ කතාව තුළින් ද ජීවිතයේ අභියෝග ජයගත් පුද්ගලයෙකුගේ චරිතයන් නිරූපණය වේ. උග්ගසේන සිටු පුත්‍රයාගේ චරිතය ක්‍රියා කරන ආකාරය තුළ බොහෝ අවස්ථා නිරූපණය වන්නේ ඔහු ජීවිතයට එන අභියෝග සාර්ථකව ජයග්‍රහණය කරන ආකාරය පිළිඹිබු කරයි.

උග්ගසේන සිටු පුත්‍රයා සැබවින්ම බොහෝ සැප සම්පත් විඳිමින් ඉසුරුමත්, විනෝදකාමී ජීවිතයකට උරුමකම් කියූ අයෙකි. උපතින්ම කුලවත් සිටු පැළැන්තියකට උරුමකම් කියූ මොහු තම ජීවිතයේ ආදරය, ප්‍රේමය පටන් ගන්නේම අභියෝග රැසක් තම ඉදිරියේ නිර්මාණය කර ගනිමිනි. තමන්ගේ පෙළපතට කිසිසේත්ම නොගැළපෙන රුමත් විද්දන් දියණියකට පෙමින් බැඳෙන උග්ගසේන සිටු පුත්‍රයා තම දෙමාපියන් දෙදෙනා ඒ සඳහා කැමති කරවා ගන්නේ තම ජීවිතය වුවත් ඒ වෙනුවෙන් පරදුවට තැබීමට සැරසෙමිනි. තම දරුවාගේ ජීවිතයට හානියක් සිදුවේයැයි තම දරුවා මිය යාමට ඇතිවන බිය නිසාම නොගැළපෙන විවාහයකට කැමැත්ත දන්නද අවසානයේදී උග්ගසේනයන්ට සිදුවන්නේ තම දෙමාපියන්, නෑදෑ හිතමිත්‍රාදීන් අනහරු දමා විද්දන් තරුණිය සමඟින් ගොස් එම කුලයට එක් වීමයි.

“එසේ වී නම් මම උන් හා එක් වෙමි” කියලා නෑසියන් නොයෙක් ලෙසින් නැවතුවත් සිතා ගත් සිතුවිල්ල පිරිමැසූ...මුත් කාර්ය නොසලකා විද්දකුන් ළඟට ගියහ.

විවාහය යනු අභියෝග රැසකට මුහුණ දීමට සිදුවන අවස්ථාවකි. එහිදී පුද්ගලයෙකුට තම දෙමාපිය, නෑදෑ හිතමිත්‍රාදීන්ගෙන් ලැබෙන මග පෙන්වීම හා ආශීර්වාදය බොහෝ සෙයින් වැදගත් වේ. විශේෂයෙන්ම තරුණයෙකුට තම විවාහ දිවිය තම නිවසින් වෙන් වී තම උපන් බිමෙන් වෙන් වී තම බිරිදගේ නිවස තුළ අරඹන්නට සිදුවුවහොත් එය සැබවින්ම අභියෝගයකි. නමුත් තම ආදරය ජයග්‍රහණය කරවීම වෙනුවෙන් උග්ගසේනයන් එම අභියෝගය නොබියව භාර ගනී.

විවාහ දිවිය වූ කලී සතුට පමණක්ම උරුම කරන දිවියක් නොවේ. විශේෂයෙන්ම විවාහ දිවිය යනු නොගැළපීම් බොහෝමයක් දරාගෙන නොගැළපීම් ගළපාගනිමින් ජීවත් වීමට සිදුවන අවස්ථාවකි. උග්ගසේන සිටු පුත්‍රයාටද තම විවාහ ජීවිතය තුළ බොහෝ දුක් කම්කටොළු හා අභියෝගවලට මුහුණදීමට සිදුවිය. ඔහු හම අභියෝගවලට ඉතා බුද්ධිමත්ම මුහුණ දුන් අයුරු අපට මේ කථාව තුළින් විද්‍යමාන වේ. බුද්ධිය නොව හදවතට පමණක්ම ඉඩ දෙමින් විද්දන් තරුණියව විවාහ කර ගත්තද උග්ගසේන සිටු පුත්‍රයාට විවාහ දිවිය තුළ ඇති නොගැළපීම් මගහැරයාමට නොහැකි විය. විශේෂයෙන්ම විද්දන් තරුණියව විවාහ කර ගත්තද විද්දන් කුලය සතු වූ කිසිදු ශිල්පයක් උග්ගසේන විසින් දැන සිටියේ නැත. විද්දන් නළඟනගේ ස්වාමිපුරුෂයා වුවද සැබවින්ම ඔහුට කටයුතු කිරීමට සිදු වූයේ විද්දන් පවුලේ සුළු සේවකයෙකු පරිද්දෙනි.

“සිටු පුත්තුද, ගැල් රඳවාලා තුන් තැන දී ගොන්ට තණ ගෙනවුත් ලකි. කෙළිලළු පෑ ඇවිද තැන ලත් දෙයක් යන එන තැනට අදී..”

බර ඉසිලීම, ගොනුන්ට තණකොළ ගෙන ඒම වැනි වූ උග්ගසේනයන් විසින් ඉටුකරන කාර්යයන් සෑම අවස්ථාවකදීම තම බිරිදගේ භාසයට හා උපහාසයට ලක්විය. **“බර උසුලන්නවුගේ පුත, කුමකුත් නොදන්නවුගේ පුත”** යයි කියමින් තම පුතුව ආමන්ත්‍රණය කරන තම බිරිදගේ ක්‍රියා කලාපය සෑම විටම උග්ගසේන සිටු පුත්‍රයාට මානසික වශයෙන් පීඩාවට පත් කළේය. තම බිරිදගේ ක්‍රියාවන් ඔස්සේ කළකිරීමට පත්වන උග්ගසේන සිටු පුත් ඇයව දමා යන්නට සැරසුණද ඔහුව නවතා ගැනීමේ අරමුණින් හෝ උත්සහයක් ඇය වෙතින් දිස් වූයේ නැත. නමුත් උග්ගසේන සිටු පුත්‍රයා මේ අවස්ථාවේදී කිසිදු කලබලයකට පත් නොවී බුද්ධිමත්ව කටයුතු කරන බව පෙනේ. තම විවාහ දිවියට එල්ල වූ මෙම අභියෝග ජය ගැනීමට ඔහු සිතන්නේ විද්දන් කුලය සතු ශිල්ප සියල්ල ඉගෙනීමට ක්‍රියා කිරීමෙනි. ඇත්ත වශයෙන්ම මෙයද අභියෝගයකි. සිටු කුලයක

ඉපිද හැදී වැඩුණු මොහුට විද්දත් කුලයේ ශිල්පයන් ඉගෙනීමට අභියෝගයකි. නමුත් උග්‍රගස්නෙන් මෙම අභියෝගයද ඉතා සාර්ථකව ජය ගනී.

“මැගේ මේ අභිමානය මැට වඩා සම්පත් ඇත්තන් ඇති හෙයින් සම්පතත් නිසාත් නොවෙයි. තමා ජාති සම්පන්න නොවන හෙයින් ජාතියක් නිසාත් නොවෙයි. රූපත් හෙයින් ඒ හා තමා දන්නා ශිල්ප පමණක් නිසාය. මෑ දන්නා ශිල්පත් උගත් හෙයින් මුං සයංසිද්ධ නොවන්නේ වේද? ඇගේ ඒ බෑවුම් පලවා මමත් ශිල්ප උගනිමි....”

උග්‍රගස්නෙන් විද්දත් කුලයේ ශිල්ප උගෙනමින් අභායෝගය ජය ගත්තද ඔහුට මුහුණ දීමට සිදුවන අභියෝග එතැනින් අවසන් වන්නේ නැත. ඔහුට ඉන් එහාට මුහුණ දීමට සිදුවන්නේ ද සැබෑම අභියෝගයකටයි. විද්දත් කුලය සතු සියලු ශිල්පයන් කෙටි කලකදී ඉගෙන මුළු රට මුළුල්ලේම ශිල්ප දක්වමින් ඇවිදින උග්‍රගස්නෙහිට තම උපන් බිම මගහැරයාමට අවසර නොලැබෙයි. සිටු කුලයක ඉපිද ඉතා උසස් සමාජ වටපිටාවක ජීවත් වූ උග්‍රගස්නෙහිට තම තුලිතත්වය පරයමින් කුල භීත දිවි පෙවකක් ගත කිරීමට සිදුවීමම ලැජ්ජාවට කරුණකි. ඊටත් වඩා තම කුලින ඥාති භිතමිත්‍රාදීන් ඉදිරියේ පහත් යයි සම්මත විද්දත් කුලයේ ශිල්පයන් ඉදිරිපත් කිරීමට සිදුවීම ඉතාමත් ලොකු අභියෝගයකි. නමුත් එම අභියෝගයද සාර්ථකව ජය ගැනීමට උග්‍රගස්න සිටු පුත්‍රයාට හැකිවේ.

‘රජගත නුවර උපන් වැඩි නුවර නොවේදැයි ලැජ්ජාවෙන් වළඟාක් නොපියා ඊටත් “අවුත් මෙතනට මම සත්වන දවසේ මම ශිල්ප දක්වමි.”

මේ සියලු අභියෝගයන්ට සාර්ථකව මුහුණදෙන උග්‍රගස්න සිටු පුත්‍රයා අවසානයේ දී ඉපදෙමින් මැරෙමින් නැවත උපදෙමින් ගමන් ගන්නා වූ තමාගේ සංසාර චක්‍රයද නමනා දැමීමේ අභියෝගයද සාර්ථකව ජය ගන්නේ රහත්භාවයට පවා පත් වෙමිනි.

මේ අනුව කරුණු විමසා බැලීමේදී පෙනී යන්නේ උග්‍රගස්න සිටු පුත්‍රයා විසින් බුද්ධිමත්ව හා ජීවිතාවබෝධයෙන් කටයුතු කිරීම තුළින් තමන්ට පැමිණියා වූ සියලු අභියෝගයන්ට සාර්ථකව මුහුණ දෙමින් සියලු අභියෝග ජයගත් බවයි.

විවාර ප්‍රශ්න 06

අසන කියවන සෑම දෙනා තුළම කුතුහලය ද විස්මය ද දනවන පරිදි අවස්ථා තිරූපණය කිරීමෙහිලා ධර්මසේන හිමි දක්වන සමත්කම උග්‍රගස්න කතා වස්තුවෙන් පැහැදිලි වේ. උදාහරණ දෙමින් පැහැදිලි කරන්න.

උග්‍රගස්න නම් සිටුපුත්‍රයාගේ කතා වස්තුව සද්ධර්මරත්නාවලියේ එන සිත් ගන්නා සුළු කතා වස්තුවකි. මේ කතා වස්තුව අඩංගු සද්ධර්මරත්නාවලිය දඹදෙණි යුගයේ දී ධර්මසේන හිමියන් විසින් රචනා කරන ලද්දකි. එය බුද්ධිසෝප හිමියන්ගේ ධම්පදට්ඨ කථාව ඇසුරෙන් රචනා කරන ලද්දකි. ධර්මසේන හිමියන් කතා කීමේ කලාවේ ඇති අපූර්වත්වය තුළින් පාඨකයා වෙත වඩාත් සම්ප වෙමින් කුතුහලයද විස්මයද දනවන පරිදි අවස්ථා තිරූපණය කිරීමෙහිලා

උන්වහන්සේ දක්වනුයේ අතිශය සමන්තමකි. ඒ බව මෙම කතා වස්තුව පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී මනාව පසක් වෙයි.

උග්ගසේනයන් නටන අයකුගේ දුවක් උණ දැඩු අග හිඳ ශිල්ප දක්වන ආකාරය දැක ඇය කෙරෙහි ආකර්ෂණය වෙයි. ඇගේ භාවභාව ලිලා දැක ඇය කෙරෙහි බලවත් වූ ප්‍රේමයක් ඇතිවී ඇය ලබාගැනීමට නොකා නොබි කටයුතු කරන අවස්ථාව සහායයා තුළ කුතුහලය ජනිත කරවමින් විත්‍රණය කිරීමට ධර්මසේන හිමියන් සමත් වී ඇති බව පෙනේ.

“ලදොත් ජීවත් වෙමි. නොලොදොත් මියෙමි සිතා නොකා නොබි හැඳුට නැගිලා වැදහොත්තාහ”

මෙලෙස උග්ගසේනයන් කටයුතු කරන ආකාරයෙන් කුමකින් කුමක් වේදැයි සිතා ගත නොහැකිව සහායයා තුළ කුතුහලය උපදිනුයේ නිරායාසයෙනි. රස නිෂ්පත්තියෙහිලා මෙලෙස උන්වහන්සේ කුතුහලය පාඨක සිත්හි ජනිත කරවීමට සමත් වී තිබේ.

උග්ගසේනයන් කෙසේ හෝ තම අභියෝගය ජයගෙන එම නාට්‍ය ස්ත්‍රීය සරණ පාවා ගනියි. ඇය සමග විවාහ ජීවිතය ගත කිරීමේදී ඇයට දරුවෙක් බිහිවන අතර ඇය දරුවා නළවනුයේ උග්ගසේනයන්ට අපහාස කරමිනි. එම අපහාස ඉවසාගත නොහැකි වූ උග්ගසේනයන් මෙලෙස ප්‍රකාශ කරයි.

“තොප නිසා විද්දත් වූවා මදින් නපුරුත් ඇතු ව මනාද? පලා යෙමි” උග්ගසේනයන් මෙලෙස පවසන්නේ එලෙස තමා පැවසූ විට ඇය බැහිම් හරවා ගනී සිතාය. මේ අවස්ථාවේ සිදුවන්නේ කුමක්ද යන්න පිළිබඳව පාඨකයා තුළ කුතුහලය ජනිත වන්නේ එවිටය. ඇයගෙන් ලැබෙන පිළිතුර උග්ගසේන බලාපොරොත්තු නොවූවකි.

“තොප ගිය මැනව, හුන මැනව තොප කුමකුත් නොදන්න තැනැත්තවුගෙන් මට කමි කින්ද?”

ඇය පවසන්නේ එලෙසය. එවිට උග්ගසේන කුමක් කරමිදැයි හෝ යි පාඨකයා තුළ අනුකම්පා පූර්වක කුතුහලයක් ජනිත වෙයි.

මෙලෙස තම කතා කීමේ කලාවේ සුවිශේෂීත්වය තුළ අවස්ථා වර්ණනායේ දී පාඨකයා කුතුහලයෙන් ඇඳ බැඳ තබා ගැනීමට ධර්මසේන හිමියන් සමත් වී ඇත.

එසේම උන්වහන්සේගේ අවස්ථා නිරූපණය තුළ විස්මය දනවන ආකාරයද මෙම කතා වස්තුව තුළ මනාව විදහා දැක්වෙයි. නාටක ස්ත්‍රීයගේ ශිල්ප දැක්වීම විස්මය දනවන ආකාරයෙන් ඉදිරිපත් කරනුයේ පාඨකයාගේ මනසට වින්දනයක් ලබා දෙමිනි.

“නටන එකකුගේ දුවක් හුණදැඩු අගකදී නටක එකක් ශිල්ප බලයෙන් උඩ අහස සක්මන් කෙරෙයි නටයි. ගීත් කියයි.

මෙලෙස ඇය ශිල්ප දක්වන ආකාරය විස්මය ජනිත කරන ආකාරයෙන් කතුවරයා පාඨක මනසෙහි විත්‍රණය කරවයි. ඒ විස්මය දනවන්නා වූ වාග් චිත්‍රයෙන් පාඨකයා අමන්දානන්දයට පත්වෙයි. එමෙන්ම උග්ගසේනයන් අවසානයේ දී ශිල්ප දක්වන ආකාරය ද මෙලෙසම අපූර්වව නිරූපණය කරයි.

මෙලෙස ධර්මසේන හිමියන් අසන කියවන හැමදෙනා තුළම කුතුහලය ද විස්මයද ජනනය වන ආකාරයෙන් අවස්ථා නිරූපණය කරන ආකාරය උග්ගසේන කතා වස්තුවෙන් මනාව පැහැදිලි වෙයි.

විවර ප්‍රශ්න 07

“සද්ධර්මරත්නාවලි කතු හිමියන් සිය කතා වස්තූන් ඉදිරිපත් කරනු සඳහා යොදා ගනු ලබන්නේ සියලුදෙනාට වටහාගත හැකි බණ කතා රීතියයි”. නිදසුන් දෙමින් විමසන්න.

සිංහල ගද්‍ය සාහිත්‍ය නම් මහා සරසියෙහි සුපිපි සුගන්ධවත් පද්මයක් සේ එදා මෙදා තුර සුවද විහිදුවන මනරම් ගද්‍ය කෘතියක් වශයෙන් සද්ධර්මරත්නාවලිය අද දක්වාත් පාඨක ශ්‍රාවක අවධානය දිනන්නට සමත් වන බව යමෙකු පැවසුවහොත් එහි කිසිදු වරදක් නැත. සිංහල ගද්‍ය සාහිත්‍යයේ ස්වර්ණමය සමය වශයෙන් අවිවාදිත දඹදෙණි සමයේ විසූ ධර්මසේන නම් යතිවරයෙකුගේ අතින් විරචිත මෙම මනරම් ගද්‍ය කාව්‍යය පාලි ධර්මපදට්ඨ කතාව ඇසුරින් ලියවුණ අපූර්ව බණ කතා පොතකි. “පාලි ක්‍රමය හැර අර්ථ පමණක් ගෙන අප කළාවු ප්‍රබන්ධයෙහි.....” යනුවෙන් කතුවරයාම දක්වන පරිදි මෙම කෘතියේදී සිදුව ඇත්තේ මුල් පාලි මූලාශ්‍රය ඇසුරු කිරීමම පමණකි. මුල් කතා පුවත කියවා තම අභිමතය පරිදි නැවත කතා පුවත ප්‍රතිනිර්මාණය කරන ධර්මසේන හිමියෝ සිය ස්වාධීනත්වය මුලු කෘතිය පුරා බොහෝ තැන්වල දී මතු කර ගන්නට සමත් වෙති. කතාව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කාටත් වැටහෙන ධර්ම සභාවක ධර්ම දේශනාවක් ඉදිරිපත් කරන බණකතා ශෛලිය තෝරා ගැනීමද ඒකි ස්වාධීනත්වයේම ලක්ෂණයකි. සිය ග්‍රහක සමාජය වියත් පණ්ඩිතයන්ගෙන් ගහණ නොවු අවියන් සරල මිනිසුන්ගේ සැදුම් ලැබුවක් බව දන්නා ධර්මසේන හිමි ඔවුනට වැටහෙන සේ කතාව කියන්නට ඒ යෙදු උපාය මෙම කෘතිය අද දක්වාත් ජීවමානව පවතින්නට ප්‍රබල හේතුවක් විය. මේ තත්වය සද්ධර්මරත්නාවලියේ කුමනාකාරයේ කතා පුවතක් විමසුවද පැහැදිලි වන්නේය. සාමාන්‍ය පෙළට නිර්දේශ්ට උග්‍රගස්සේන සිටුපුත්තරුගේ කතා පුවත ඇසුරින් වුව එය විමසා බැලිය හැකිය.

උග්‍රගස්සේන සිටුපුත්තරුගේ කතා වස්තුව ඇරඹෙන්නේ පොදුවේ සද්ධර්මරත්නාවලියේ අන් සෑම කතා පුවතක්ම ඇරඹෙන්නාක් මෙන් කතා ආරම්භයේදීම කතා පුවතෙන් කියැවෙන ධර්ම උපදේශනය හඳුළුවා ඉදිරිපත් කරමිනි.

“තවද උගතිතත් නිරවද්‍ය ශිල්පයක් මුත් සාවද්‍ය ශිල්පයෙන් ඓහලෝකික ප්‍රයෝජනයක් මුත් පාරලෝකික ප්‍රයෝජනයක් නැති නිසාව හඟවන්නට.....”

ධර්මසේන හිමියන් සිය කතා පුවත් හරහා සෘජුවම ඉලක්ක කරන්නේ සාමාන්‍ය ජනයාය. සාමාන්‍ය ජනයාට බණක් දෙසන ශෛලිය සිය කතා වස්තු ඉදිරිපත් කරන්නටද උන් වහන්සේ තෝරා ගන්නට ඇත්තේ එහිසාය. සාමාන්‍ය ජනයා යනු මහා පණ්ඩිතයෝ නොවුහ. කතාවක සඟවන පණිවුඩයක් තෝරා බේරා ගන්නට තරම් ඔවුහු විවේක බුද්ධිය ඇත්තෝද නොවුහ. කතා කරුවාම පිටිස කතාවේ පණිවුඩය මේ යැයි පවසන්නේ එහිසාවෙනි. මෙය ධර්ම සභාවකට වැඩම කර ධර්ම දේශනාවක් අරඹන ධර්ම දේශක භික්ෂුවකගේද ලක්ෂණයයි. උන්වහන්සේලාද සිය බණ දෙසුම අරඹන්නට ප්‍රථමයෙන් ඵදිනට නියමිත ධර්ම දේශනය කුමක් පිණිස දැයි නිශ්චිතව දක්වති. ඒ ශ්‍රාවකයන් වැඩි අවධානයෙන් අසා සිටිය යුත්තේ කුමක් දැන ගනු සඳහා දැයි පැහැදිලිව දක්වා

ශ්‍රාවක අවධානය පහසුවෙන් පවත්වා ගැනීමටය. ධර්මසේන හිමිද ඒ උපායම ඒ අරමුණින්ම යොදමින් උග්‍රගස්සේන කතා පුවත කියවිය යුත්තේ

“මෙලොව වැඩදායී ශිල්ප නොව පරලොවටම වැඩදායී ශිල්පම ඉගෙනිය යුතු”

යැයි දැනුවත් වීමට බව කියමින් මෙම කතා ආරම්භයේදීම තම කතා කලාව බණ කතා කලාවක් බව තහවුරු කර ගන්නට සමත් නිදර්ශනයක් සපයන්නේ වෙයි.

අවස්ථාවක් රසවත් කර වඩා විස්තරාත්මක ව පැහැදිලි කරන්නට උපමා භාවිතා කිරීමද ධර්මසේන හිමියන්ගේ කතා කලාවේ දැකිය හැකි වන සුවිශේෂී ලක්ෂණයකි. උග්ගසේන සිටුපුත්තුවගේ කතා වස්තුව තුළද එම තත්වය දැක ගත හැකිය

“අවකස්පනයෙන් සෑදූ හසු රැන අල්වා ඇදී ඇදී සේ දවන්නා සේ”

ධර්ම සභාවක දේශනා කරන ධර්ම කතිකයෙකු සිය ශ්‍රාවකයන්ට වඩාත් හොඳින් අවබෝධ විය යුතු දෑ වැටහෙන්නට ඉඩ හසර සකසන්නට උපමා යොදා ගන්නා පරිද්දෙන් ධර්මසේන හිමියෝද උපමා යොදමින් සිය කතාව කියති. ඒ බව ඉහත උපුටා දැක්වුණු නිදසුනෙන්ම පැහැදිලි වන්නේය. උග්ගසේන සිටු පුත්තා සිය බිරිද වූ විද්දත් දියණියගේ බැණුම් - අපහාස අඩුකරගන්න යැයි සිතා ඇස බිය වද්දන්නට ගොස් ඇගේ ගැරහුම් තවත් වැඩි වී ගිය අයුරු මෙම අවස්ථානුවන උපමාවෙන් කදිම විස්තර කෙරෙන්නේ වෙයි. එය කතාකරුවාගේ අපූර්ව කතා කීමේ උපායකි. ධර්ම සභාවේ වාඩි වී පණ්ඩිත භික්ෂුවක විසින් කියනු ලබන කල්හි ඒ අසා රස විඳින ලොකු කුඩා කාටත් ඒකි අවස්ථාව රසවත්ව මවා ගන්නට ඩ සකසන උපායකි. ධර්ම දේශනා ශෛලියෙන් උකහා ගෙන තමන්ගේ කතා කීමේ කලාව තුළට කතු හිමියන් එක් කර ගන්නා මෙම උපක්‍රමය නිසා ධර්මසේන හිමියන්ගේ කතා කලාව සියලු දෙනාට වැඩිහිටි බණ කතා කලා යැයි නැවතත් තහවුරු වන්නේය.

අවශ්‍ය තැන් ධර්මය විස්තර කර දීමද ධර්මසේන හිමියන්ගේ කතා කලාව තුල දැකිය හැකිය. උග්ගසේන කතා පුවතේ ආ පහතනිදසුන විමසන්න

“උග්ගසේනයෙනි, කෙළි ලථවෙහි ඇලුම් තබා ලා ගිය දවස පැවති පස් කඳෙහි ආලයත් හරුව”

ධර්මසේන හිමි කතාන්දරකාරයෙක් නොවේ. උන් වහන්සේ ධර්ම දේශකයෙකි. ධර්මය පහසුවෙන් ග්‍රහණය කර වන්නට කතාවක් යොදාගන්නා මිස කතාවක් කියා සභාදයන් පිහවා ලෝකික පිහවීමක් ඔවුන් වෙත ප්‍රදානයට උන්වහන්සේගේ සුදානමක් නැත . උන්වහන්සේ කතා ලියන්නේ බණ කීමටය. මේ ඒ කි බණ හෙවත් ධර්ම පණිවුඩය උග්ගසේන කතා පුවතෙන් මතු වන තැනයි. ශරීරය කෙරේ ඇති ආශාවෙන් මිදුණකුට පහසුවෙන් ජාති - ජරා - ව්‍යාධි - මරණ යන චක්‍රයෙන් මිදිය හැකි බවට උපදෙස් දෙන තැනයි. මෙයද උන්වහන්සේගේ කතා කලාවේ මතුවන ප්‍රබල ලක්ෂණයකි. කතාව කියාගෙන යන අතර දහම් පණිවුඩයක් දිය හැකි තැනක් දුටුවහොත් උන්වහන්සේ එය ධර්ම දේශනාවක නිරත ධර්ම කටික භික්ෂුවක එවන් අවස්ථාවක් අත් නොහරින්නා සේම අත් නොහරිති. එය උන් වහන්සේගේ කතා කලාව බණ කතා කලාවකැයි දෙස් දෙන්නටද හේතුවකි.

මෙතෙක් දක්වන ලද කරුණු අනුව ධර්මසේන හිමියන් සියකතා පුවත් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා යොදා ගෙන ඇත්තේ අවියන් සාමාන්‍ය ජනයාට පවා පහසුවෙන් ග්‍රහණය කොට රස විඳිය හැකි ධර්ම දේශනා ශෛලිය හෙවත් බණ කතා රීතියම බව පැහැදිලි වෙයි.

10. කැරගලය වැජඹෙයි මේ ලෙසින් සිට

විවාර ප්‍රශ්න 01

හංස සංදේශ කතුවරයා අර්ථ රසය මෙන්ම ශබ්ද රසය ද මැනවින් යොදාගෙන ඇති ආකාරය කවි පන්තිය ඇසුරින් විමසන්න.

කෝට්ටේ යුගයේ දී රචනා වී ඇති හංස සංදේශය විද්‍යාගම මෙහි නිමිශ්‍යන්ගේ නිර්මාණයකි. සංදේශ රචනා කිරීමේ දී අර්ථ රසය මෙන්ම ශබ්ද රසය ද මැනවින් යොදා ගෙන ඇති බව කැරගල වෙහෙර වැනුම පද්‍ය පන්තියෙන් පිළිඹිබු වේ.

කැරගල නම් වූ සුන්දර ගම්පියස පිළිබඳව හංසයාට පැවසීමේ දී ගැමි වහරේ හා කවි වහරේ වියත් වදන් මැනවින් සුසංයෝජනය කොට අර්ථ රසය ජනනය කිරීමට කවියා පද ගලපන්නේ අපූර්ව ආකාරයෙනි.

“පැසෙයි නිබඳ සුවඳැල් කෙත් වත්	අවට
ඇසෙයි ළමා වසුපැටියන් හඬ	දුරට
දිසෙයි වෙහෙර එහි සුර විමනක්	ලෙසට
රසෙයි අමා රසමය ඒ පියස	දුට්”

ඉහත කවියේ ‘පැසෙයි’ ‘ඇසෙයි’ ‘සුවඳැල්’ ‘ළමා වසුපැටියන්’ අමා රසමය, ‘වෙහෙර’ වැනි යෙදුම් ගැමි ජනවහර ජනනය කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත.

කාව්‍යකට උපමා භාවිතයෙන් ලැබෙන ආලෝකය අපිරිමිතය. මෙම වැනුමේ ද උපමා භාවිතය තුළින් අර්ථ රසය සහාද සිත් තුළට කාවදින ලෙසත් වින්ත රූප මැවෙන ලෙසින් නිර්මාණය කොට ඇත.

“මිහඹු මුව මඩල මෙන් දිලෙන හැම වි	ට
දුඳබ ඉසුරු පිරි සැදි ඒ වෙහෙර	සිට
කිරඹ පොකුරු මී රස ලැබ බොන	ලෙසට
නරඹ මිතුර තගෙ නෙත සිත සතුටු	කොට්”

මහරම් වූ ගමක පිහිටා ඇති කැරගල විහාර භූමියේ දර්ශනයත්වය මගින් කාන්තාවගේ මුව මඩලට උපමා කරන්නේ මෙසේය.

‘මිහඹු මුව මඩල මෙන්’ මෙම උපමාව කවියේ අර්ථය වඩාත් පෝෂණය කරයි. අර්ථ රසය උද්දීපනය ඇති කරන උපමා කිහිපයක් ම කවියේ ඇතුළත්ය.

අර්ථ රසය පමණක් නොව කවියේ ශබ්ද රසය උද්දීපනය සඳහා කවියා පද ගලපන්නේ අපූර්ව ආකාරයෙනි. ඒ සඳහා විවිධ විරිත් උපයෝගී කොට ගනිමින් ශබ්ද රසය රැක ගෙන ඇති බව පහත කවිය විමසීමෙන් පැහැදිලි වේ.

“නුදුරු වැ සිහිලැලිය ගඟුලැ	ලිය
වට සැදි මල් වැලිය සුදු වැලි	ය
පිපි වන සිටි මලි ය වන	මලි
තුටු වන සිහි විලි ය පුල්	මලිය”

මෙම කවිය සක්වා විරිතෙන් රචනා කොට ඇත. මැද අග එකම අකුරු යොදාගෙන එළිසමය පිහිටුවා ඇත. ඒ සඳහා ‘රිය’ යන ප්‍රත්‍ය ඇසුරින් ‘ලිය’ යන ශබ්දය උපයෝගී කොට ශබ්ද රසය ජනනය කොට ඇත.

‘සිහිලැලිය’, ‘ගගුලැලිය’, ‘මල් වැලිය’ සිටි මලිය’ වැනි යෙදුම් තුළින් ගගුලැල්ලක් ගලා යන රිදීමය සහාද මහසට සමීප කිරීමට කවියා සමත් වී ඇත.

“කුළින් කුළම සිහිල’ඹ වැහෙන කඳුරු	ය
දොළින් දොළම කල්යල් කරන කුඹුරු	ය
පළින් පළම තල්පොල් ගෙවතු	මැඳුරය
තළින් තළට පුල් පියුමු’පුල	පඬෙරය”

මෙම කවියේ ‘දොළින්, දොළම’ ‘පළින් පළම’ ‘කුළින් කුළම’ යන වචන මෙන්ම ‘ම’, ‘ඹ’ අක්ෂර බහුලව යෙදීම නිසා අනුප්‍රාසවත් බව ඇති කර ඇත. මෙමගින් ශබ්ද රසය තීව්‍ර වන ස් මෙම පද සංයෝජනය කොට ඇත. ශබ්ද රසය ඇති කිරීම මගින් වුවද කවියේ අර්ථ රසයට බාදාවක් සිදු වී නොමැත.

මේ ආකාරයට ශබ්ද රසය හා අර්ථ රසය සමග ගලපා කාව්‍ය රසවත් කිරීමට කතුවරයා සමත් වී ඇති බව කිව හැකිය.

විචාර ප්‍රශ්න 02

විද්‍යාගම නිමියෝ

කැරගල ගම්පියසේ සශ්‍රීකත්වය ද,

ජන ජීවිතයේ ස්වභාවය ද

රසිකයා හමුවේ විසිතුරු ලෙස ගෙනහැර පාති. අදාළ කවිපෙළ ඇසුරෙන් උදාහරණ දෙක බැගින් යොදමින් විමසන්න.

හුදකලාව තුළින් රස නිෂ්පත්තියට පත් වූ පුහුදුන් සිත් තුළ ඇතිවන මනෝභාවයන් තාත්විකව ගෙනහැර පාන්නෝ කවියෝම වෙති. තමා විසින් අත්විඳිනු ලැබූ කවර හෝ තත්වයක් සහාද පාඨකයාට මනසින් විමසා මනසින් දකින්නට සැලැස්වීම කවියාගේ පරමාර්ථයයි. පද්‍ය සාහිත්‍යය කියූ සැණින් සිතියට නැගෙන්නේ මෙරට විවිධ අවධිවල රචනා කරන ලද සංදේශ නාමාවලියයි. එකී සංදේශ නාමාවලිය නම් මැණික් මංජුසාවේ ඉහළින් දිලෙන මාණික්‍යාදීන් සේ කෝට්ටේ යුගයේ විද්‍යාගම මෙහි නිමියන් විසින් රචිත හංස සංදේශය දැක්වීම අතිශයෝක්තියක් නොවේ.

පිරිත් සජ්ඣායනා කරන සතරවරම් දෙවිවරුන්ට පිං අනුමොදන් කර සිරි පැරකුම් රජු හා රාජ්‍යය රැකදෙන මෙන් ඉල්ලා කැරගල වනරතන නිමියන්ට යැවෙන පණිවිඩයක් ලෙසින් රචිත හංස සන්දේශය මගින් කැරගල ගම් පියසේ සශ්‍රීකත්වය ද, ජන ජීවිතයේ ස්වභාවයද විසිතුරු ලෙස ගෙනහැර පායි. ඒ බව පහත නිදසුන් ඔස්සේ මනාව තහවුරු කළ හැකිය.

මෙහි නිමියන් කැරගල ගම් පියස පිළිබඳ සිය වැනුම අරඹනුයේ එකිනම් ගම්පියසෙහි සශ්‍රීකත්වය මනාව ඔප් නංවමිනි.

“සාර පලය අඹ දඹ රඹ ද වල්	පිට
මීර පලය ඇළ දොළ කඳු පිටින්	බට
නැර ලොලය වඩවන දුටු දනන්	හට
කැරගලය වැජඹෙයි මේ ලෙසින්	සිට

ඉහළින් පියාසර කරන හංසයාට පහළ බැලවිට පෙනෙන්නේ භාත්පස අරාගෙන සිටින වහරොදකි. එහි බහුලව ඇත්තේ පළතුරු ගස්ය. ඒවා හුදෙක් පළතුරු ගස් පමණක් නොවේ. ඉතා සාරවත් එළදාව දරන පළතුරු ගස්ය. ‘අඹ, දඹ, රඹ එනම් අඹ, ප්‍රේම, කෙසෙල් යනාදී පළතුරු ගස් සිට එල දරා ආකාසය දෙස බලා සිටියි. එම බිම් පෙතින් සරසාර කරගල ගම් පියසේ සශ්‍රීකත්වය තව තවත් තීව්‍ර කරන්නේ කඳුවලින්, ගල්පර අතරින් ගලා බසින මිහිරි, පිරිසිදු ජලය සපිරි ඇළ, දොළ, ගංගාය. මිහිරි ජලය ඇළ දොළ කඳු පිටින් බට’ යන්නෙන් දිය දහරා ගල්පර අතරින් පෙනා කරට නංවමින් ඇඳ හැලෙන ආකාරය සහෘද පාඨක සිතෙහි වින්තරූප මවන්නට සමත් වේ. මෙවැනි සිසිලසක්, සොදුරුබවත් රැඳී පරිසරයක් හරිත වර්ණ තුරුලතාවන්ගෙන්ද, නිල වර්ණ ජලයෙන් ද සපිරි ගම් පියස කරගල පෙදෙස බව කවියා දනගාට පවසයි.

“කුළින් කුළම සිහිල’ඹ වැහෙන	කඳුරුය
දොළින් දොළම කල් යල් කරන	කුඹුරුය
පළින් පළම තල් පොල් ගෙවතු	මැදුරුය
තළින් තළම පුල් පියුමු’පුලු	පඬුරුය”

කුළින්-කුළම, දොළින්-දොළම, පළින්-පළම, තළින්-තළම යනාදී අනුප්‍රාසාත්මක යෙදුම් මගින් කරගල ගමෙහි සශ්‍රීකත්වය තීව්‍ර ලෙස දැක්වීමට කවියා සමත් වී ඇත. කරගල ගම් පියසේ දකින්නට ලැබෙන කන්දක් කන්දක් පාසාම සිතල ජලය වැහෙන දිය පහරවල් ය. බිමට ඇඳ හැලෙන දිය දහරාවල් අභියසින් නැගෙන සිහින් හිරිපොදු අවට පරිසරයම ගෙන දෙන්නේ ප්‍රබෝධමත් බවකි. මෙලෙස කඳුවලින් ඇඳහැලෙන දියදහරා නිකරුණේ ගලා යාමට කරගල ගමෙහි ඉඩක් නොමැත. මන්දයත් මෙහි වෙසෙන ගම්වැසියෝ යලමන කන්න දෙක තුළදීම අස්වද්දන කුඹුරු ඇති නිසාවෙනි. කෙත්වතු පසුකර පියාසර කරන හංසයාට මිළගට හමුවන්නේ තැනින් තැන ඇති තල්වතු හා පොල්වතු වලට මැදි වූ විශාල නමුත් සුන්දර ගෙවල්ය. ගෙවල්වලට සාපේක්ෂව මන්දිරවල සැප සම්පත් බොහෝය. එකී ගම් පියසේ ද සැම සැප සම්පතක්ම ආඩ්‍ය නිසා ඒ බව දැනවීමට කවියා ‘මැදුරු’ යන පදය භාවිත කරයි. කඳු මුදුන්වලින් ඇඳහැලෙන දියදහරා මගින් තැනින් තැන නිර්මාණ වූ විල් සමූහය ඉහළින් පියාසර කරන හංසයාට පහළින් පෙනෙයි. එම විල් ද කරගල ගම් පියසේ සශ්‍රීකත්වය තව තවත් ඔප්නංවමින් පිපුණු රතු නෙලුම් මානෙල් හා සුදු නෙලුම් දරා සිටිමින් විරාජමානව වැජඹෙයි.

කවර සාහිත්‍යය නිර්මාණයකින් වුවද සමකාලීන සමාජයේ ජීවන තතු මොනවට ගෙනහැර පායි. ඕනෑම සාහිත්‍යය නිර්මාණයක් සියුම් ව විමසා බලන කල සමකාලීන සමාජයේ ස්වභාවය මැනවින් හඳුනාගත හැකිය. එය හංස සංදේශයටද පොදු වූවකි. කරගල ගම් පියසේ දිවි ගෙවන ජනයාගේ ජීවිතයේ ස්වභාවය කරගල වැනුම තුළින් මෙසේ හඳුනාගත හැකිය.

“පැසෙයි නිබඳ සුවදැල් කෙත් වත්	අවට
ඇසෙයි ළමා වසුපැටියන් හඬ	දුරට
දිසෙයි වෙහෙර එහි සුරවිමනක්	ලෙසට
රසෙයි අමා රසමය ඒ පියස	දුට”

මේ අනුව කරගල ගම් පියසේ ජනයා කෘෂිකාර්මික ජීවන රටාවකට යොමු වූ පිරිසක් බව පැහැදිලි ය. නිරතුරුවම එනම්, යල-මහ කන්න දෙකේදීම කුඹුරු අස්වද්දනු ලබයි. ඉන් බහුලව වගා කරන වී වර්ගය වන්නේ සුවදැල්ය. සුවදැල් යනු අතීත ලංකාවේ සාම්ප්‍රදායික වී වර්ගයකි. සමබර කායික වර්ධනයක් සඳහා බෙහෙවින් උපකාරීවන සහල් වර්ගයක් ලෙසට සුවදැල් සලකයි. ඒ අනුව මෙකල කරගල ජනයා දේශීයත්වය මත නිඳිමින් සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ජීවිත ගතකළ පිරිසක් බව පැහැදිලිය. වී වගාව පමණක් නොව මෙම ජනයා සත්ව පාලනය කෙරෙහි ද යොමු වී ඇත.

යැපුම් කෘෂි ආර්ථිකයක් තුළ ඔවුහු තම පරිභෝජනයට අවශ්‍ය දෑ තමා විසින් ම සපයා ගත්හ. මෙහි වැසු පැටියන් 'ළමා' යන්න දැක්වීම තුළ මෙම ගමෙහි කිරි සම්පත පැවති බවටද හඳුනාගත හැකිය. මේ අනුව කෑරගල ගමෙහි ජනයා කෘෂිකර්මාන්තයත්, සත්ත්ව පාලනයත් සිය ජීවනෝපාය කරගත් ආකාරයක් දැකගත හැකිය. ගම්පියස මෙතරම් විත්තාකර්ෂණීය නම් විහාරය කෙබඳු ස්වරූපයක් ඇතිද යන්න හඳුනාගැනීමට උපමා අවැසි නොවේ. සැබවින්ම ඒ කෑරගල නම් දිව්‍ය විමානයට අමාත්‍ය බෙදෙන මධ්‍යස්ථානයයි.

“නොයෙක් තැනම පිපි මල් පිරුණු	පොකුණුය
හෙයක් කනම සැදෑහෙන් දෙවන	දකුණුය
සුදුක් ලෙස තිබෙයි මළු මං හැර	කුණුය
සියක් අය කෙරෙහි වැඳ පුද	පැදකුණුය”

‘විල්’ ස්වභාවික නිර්මාණයක් වුවද, ‘පොකුණු’මිනිසා විසින් නිර්මාණය කරන්නකි. කෑරගල ගමෙහි නොයෙක් ස්ථානයන්හි පිපුණු මල්වලින් පිරිගිය පොකුණු වේ. ඒ අනුව මෙම ජනයා සිය මානසික නිදහස ඉහළින්ම අගය කළ පිරිසක් බවට සැක නැත. ගමෙහි සෑම ගෙදරක් පාසාම ඉතාමත් ශුද්ධාවෙන් පිළියෙළ කර පුදකරනු ලබන දාන වෙයි. මෙම ජනයා දානමාන පිංකම් ආදියට බොහෝ සේ නැඹුරු වූ පිරිසකි. සෑම නිවසක් පාසාම තමා දුක්මහන්සියෙන් කරගත් වගාකළ අස්වැන්නෙන් දානය පිළියෙළ කරන්නේ එහෙයිනි. එමෙන්ම මෙම ජනයා පෞද්ගලිකව සිට ගෙවන්නේ ද පොදුවේ ගමේ පිරිසිදුතාව කෙරෙහි ද, යොමු වූ පිරිසකි. සිය මිදුල්වල මෙන්ම මාර්ගවලද කුණු කසල නොමැතිව සුදු පැහැයෙන් බබලන්නේ එහෙයිනි. කෑරගල ජනයා නිරතුරුවම පන්සල සමඟ ගණුදෙනු කරන පිරිසකි. ගම හා පන්සල අතර ඇති අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධය ඉතා ඉහළින් පැවැත් වූ ගමක් ලෙස මෙකී ගම හඳුනාගත හැකිය. එබැවින් ඔවුහු තමාට හැකි පමණින් දානමාන පූජා කිරීමටත්, වෙහෙර විහාරය වැදපුදා ගැනීමටත් කටයුතු කරති. සැබවින්ම මෙම ජනයා ධාර්මික ජීවිතයක් ගත කල ජන කොට්ඨාසයක් බවට කිසිදු සැකයක් නොමැත.

යටෝක්තයේ සඳහන් කරුණු විමසා බැලීමේ දී මනාව ප්‍රත්‍යක්ෂ වන්නේ කෑරගල ගම් පියසේ සශ්‍රීකත්වයත්, ජන ජීවිතයේ ස්වභාවයත් රසිකයා හමුවේ විසිතුරු ලෙස ගෙනහැර පාන්නට කෑරගල වැනුම තුළින් විදාගම මෙෙත්‍රී හිමි සමත් වී ඇති බවයි.

විවාර ප්‍රශ්න 03

හංස සන්දේශ කතුවරයා අර්ථ රසය මෙන් ම ශබ්ද රසය ද මැනවින් යොදාගෙන ඇති ආකාරය කවි පන්තිය ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

“රසය ආත්මය කොටගත් වැකිය කවියයි” මනුස්සයාගේ රස නැමැති ආත්මයම සුවපත් කරමින් හඳුවමේ රසය උද්දීපනය කිරීමට සමත් අපූර්ව වූ සාහිත්‍යාංගයකි කවිය.මෙවන් වූ කවිය අපූර්වාකාරයෙන් මනුස්ස විත්තාභ්‍යාන්තරයට දැනෙන හැගෙන සේ ඉදිරිපත් කළ හැක්කේ විදග්ග කවියෙකුට පමණි.මෙවන් වූ උත්තූග අසභාය කවිත්වයක් හිමි හිමි නමකි විදාගම මෙෙත්‍රීය හිමියන් හංස සන්දේශය නම් වූ සංදේශ කාව්‍ය නැමැති රශ්මි මාලාවෙන් මුලු කොට්ටේ සාහිත්‍ය යුගයම එකාලෝක කරවීය.පද්‍ය පන්තියේ 190ක් වැනි වූ ස්වර්ණ දාමයකින් සුසැදි හංස සන්දේශ කතුවරයා මේ යුගයේ සුපතල අනෙකුත් කවීන් මෙන් ශබ්ද රසය පමණක් ගුරු කොට නොගත් අතර ශබ්ද රසය හා අර්ථ රසය යන ද්විත්වයම මනා ලෙස රස ගලපමින් ඉදිරිපත් කරන ආකාරය ප්‍රතිභා පූර්ණය..එය සන්දේශ කාව්‍ය ඇසුරින් මෙලෙස විග්‍රහාකර දක්වමු.

කැරගල ගම් පියස පිළිබඳ ව වර්ණනා කරන කවියා එහි පවත්නා සශ්‍රීකත්වය පිළිබඳ ව්‍යංගයෙන් ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාවක් ලෙස පහත දැක්වෙන පද්‍යය පෙන්වා දිය හැකි ය

කුළින් කුළුම සිහිල'ඹ වැහෙන	කඳුරුය
දොළින් දොළම කල් යල් කරන	කුඹුරුය
පළින් පළම තල් පොල් ගෙ වතු	මැඳුරුය
තළින් තළම පුල් පියුමු'පුල	පඬේරුය

මෙහි දැක්වෙන වර්ණනාව කුළින් කඳු හෙල් දිය ඇලි කුඹුරු ගෙවතු පොල් තල් ආදී පාරිසරික වස්තූන් පිළිබඳ වර්ණනා කළ ද ඒ තුළ මතුපිට අර්ථය අභිබවා යන ධ්වනිනාර්ථයන් සමුදායක් ම සමන්විත වේ. එනම් කැරගල ගම්මානය හව හෝගයන්ගෙන් සමන්විත වන බවයි. උක්ත පද්‍යය අර්ථ රසයෙන් සමන්විත වන අතරම ශබ්ද රසයෙන් ද සමන්විත නිර්මාණයක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. විශේෂයෙන් ම එහි අවසනට යෙදෙන කඳුරුය කුඹුරුය මැඳුරුය පඬේරුය යනාදී වදන් කුළින් ඵලිසමය සුරැකි ඇති අතර එය අනුප්‍රාස රසයෙන් ද සමන්විත නිර්මාණයක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. එමෙන්ම ඒ තුළ යෙදී ඇති 'සිහිල'ඹ පියුමුපුල වැනි යෙදුම් කුළින් කාව්‍යාත්මක බව තිව්‍ර වී ඇති බව ද පෙන්වා දිය හැක. ධ්වනි පූර්ණ භාෂා රටාවක් අනුගමනය කරමින් පරිසරය පිළිබඳ වර්ණනාවට බඳුන් කරන හංස කවියා ඊට නොදෙවෙහි ආකාරයට ශබ්ද රසය හා අර්ථ රසය ඉස්මතු කොට දක්වමින් කැරගල ගම්පියසෙහි මිනිසුන් පිළිබඳ ව මෙසේ විවරණය කොට දක්වයි.

නොයෙක් තැන ම පිපි මල් පිරුණු	පොකුණුය
ගෙයක් කන ම සැදැහෙන් දෙවන	දකුණුය
සුදක් ලෙස තිබෙයි මට මං හැර	කුණුය
සියක් අය කෙරෙහි වැඳ පුද	පැදකුණුය

මෙහි යෙදී ඇති එක් එක් පද්‍ය පාදයන් කුළින් පරිසරික වර්ණනාවන් ඉදිරිපත් කර දක්වන අතර එහි යෙදී ඇති 'ගෙයක් කන ම සැදැහෙන් දෙවන දකුණුය' යන යෙදුම කුළින් කවියා කැරගල ගම්පියසෙහි මිනිසුන් අතර පැවති ආගමික භක්තිය, පරිත්‍යාග ශීලිත්වය, ධර්මික භාවය වැනි ලක්ෂණ සමුදායක් ම ගෙනහැර පෑමට සමත්ව තිබේ. එමෙන් ම එහි මුලින් මෙන් ම අගින් ද ඵලිවැට යොදා තත් කාව්‍ය නිර්මාණය කොට තිබෙනුයේ ශබ්ද රසය මනාව ඉස්මතු වන අයුරිනි. එමෙන් ම එහි දැක්වෙන සිය ගණනක් පිරිස කැරගල වෙහෙර වන්දනා කරයි. යන යෙදුම කුළින් ඔවුන් සතුව පැවති ආගමික භක්තිය ද මනාව නිරූපණය කොට දක්වා තිබේ.

හංස සන්දේශකරු සරල බස් වහරක් උපයෝගී කොට ගනිමින් මෙම සන්දේශය රචනා කළ ද ඒ කුළින් ඔහු ඉතා ගැඹුරු ධර්ම සංකල්පයන් පවා සරල ආකාරයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට සමත් ව තිබේ මතු දැක්වෙන පද්‍යය ඒ සඳහා කදිම නිදසුනකි.

පවන' ද පිපි තු රේ ය	නිරතුරේ ය
කුසුමන් පෙති තු රේ ය	මටතුරේ ය
අවට සුපිපි සී රේ ය බිඟු	සරේ ය
සිත එවෙහෙර කෙ රේ ය ලොබ	කෙරේ ය

කවියා උක්ත කවිය තුළ දී තමන් මුලින් භාවිතා කළ විරිත්වලින් බැහැර වී මාත්‍රා 16ක් පමණක් එක් පාදයකට යොදාගනිමින් මෙම පද්‍යය රචනා කොට තිබේ. විශේෂයෙන් ම තමන් වර්ණනා කරන පරිසරයේ සුන්දරත්වය තිව්‍ර කොට දැක්වීම සඳහා කවියා එය යොදා ගෙන තිබේ. එමෙන් ම එහි දැක්වෙන "සුපිපි තුරේය බිඟු තුරේය" යනාදී යෙදුම් කුළින් කාව්‍යාත්මක බව මනාව ඉස්මතු ව තිබේ. ඒ අනුව උක්ත පද්‍යය ශබ්ද රසයෙන් අනූන නිර්මාණයක් ලෙස පෙන්වා

දිය හැකිය එහි දැක්වෙන ‘කුසුමන් පිපි තුරේය මඬ තුරේය’ යනාදි යෙදුම් තුළින් කවියා කාව්‍යාත්මක බව අභිබවා යන ධර්ම සංකල්පයක් පාඨකයා වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට සමත්ව තිබේ. හමන සුලගින් ගිලිහී වැටෙන මල් පෙති බෝ මඬවේ ඇතිරෙයි යන යෙදුම තුළින් අනිත්‍යය නම් වූ ගැඹුරු සංකල්පය කවියා ඉස්මතු කොට දක්වයි. කොතරම් සුන්දර වස්තුවක් වුව ද කෙළවර විනාශයට පත්වන බව කවියා ව්‍යංගයෙන් ඉතා චමත්කාරජනක ලෙස පාඨකයාට පවසයි. මේ අනුව හංස සන්දේශය පිළිබඳ ව විමසීමේ දී ගම්‍යමාන වනුයේ එය අර්ථ රසයෙන් මෙන් ම ශබ්ද රසයෙන් ද සමන්විත නිර්මාණයක් වන බව ය.

විචාර ප්‍රශ්න 04

හංස සන්දේශ කතුවරයා

- 1) අර්ථ රසය
- 2) ශබ්ද රසය ඇති කිරීමට ක්‍රියා කොට ඇත. එක් කරුණකට නිදසුන් දෙක බැගින් දෙමින් විමසන්න.

සිංහල සාහිත්‍යයේ ස්වර්ණමය යුගය ලෙසින් සැලකෙන කෝට්ටේ යුගයේ දී රචිත හංස සන්දේශය විද්‍යාගම මෙහි නිමියන්ගේ නිර්මාණයකි. කැරගල වහරන නිමියන් ලවා සමන්, විභිෂණ, විෂ්ණු, කතරගම යන දෙවිවරුන්ට පිරිත් කියා පින් දී එමගින් VI වන පරාක්‍රමබාහු රජුට සෙන සලසවන ලෙස ඉල්ලීම සඳහා රචිත මෙහි අර්ථ රසය මෙන්ම ශබ්ද රසය ද මැනවින් සුසංයෝජනය කර ඇති බව මනාව පැහැදිලි වේ.

- 1) අර්ථ රසය ඇති කිරීම සඳහා කතූනිමියන් යොදාගෙන ඇති ප්‍රධානම උපක්‍රමය වන්නේ උපමා භාවිතයයි.

“දුටු සත සිතට තුටුවන ලෙසට	නිතියෙහි
සතර’න එකට සමකර බෙර ඇසක්	මෙහි
පැහැපත සුදු නොහළ වැලි අතුළු මළු	වැනි
මිනිකත සඳහා ලෙව් දුන් උරමඬල	වැනි”

දකින අයගේ සිතට සතුට ඇති වන ලෙස බෙර ඇසක් මෙන් සමතලා කර ඇති විහාරයේ මිදුල සඳුන් ආලේප කරන ලද මහි කාන්තාවගේ උර මඬල වැනි යැයි කතූ නිමියෝ පවසති. මෙහිදී “බෙර ඇසක් මෙහි”, “උර මඬල වැනි” උපමාවාට් යෙදුම් තුළින් කවි පන්තියේ අර්ථ රසය වඩා වඩාත් ඉස්මතු වී ඇත.

හංස සන්දේශයෙහි අර්ථ රසය මතු කිරීම සඳහා ස්වාභාවික පරිසරයේ සිදුවන සිදුවීම් ඒ ආකාරයෙන් ම නිර්මාණය කොට දැක්වීම හෙවත් ස්වභාවෝක්ති භාවිතයද දැකිය හැක.

“සාර එලය අඹ දඹ රඹ ද වල්	පිට
මීර පලය ඇළ දොළ කඳු පිටින්	බට
නෑර ලොලය වඩවනු දුටු දනන්	හට
කැරගලය වැප්‍රෙයි මේ ලෙසින්	සිට”

කැරගල ගම් පියසේ අඹ, ප්‍රමුඛ, කෙසෙල් වැනි සාරවත් එලයන් ද මිහිරි පලයෙන් යුත් පල දහරාවන් ද පවතී. කඳු මතින් ගලා හැලෙන මෙම පල දහරාවන් ද, සාරවත් පළතුරු වලින් පිරුණු වන බිම් ද කවියා වික්‍රණය කරනුයේ ස්වභාවෝක්තිය මුල් කොට ගෙනය. එතුලින් ඉස්මතු වී ඇති අර්ථ රසය මෙතෙකැයි කියා නිමකළ නොහැකි තරම් ය.

2) අර්ථ රසය මෙන්ම ශබ්ද රසය ද උද්දීපනය වන පරිදි හංස සන්දේශ කතුවරයා පද්‍ය නිර්මාණාකරණයෙහි යෙදී ඇති බව ඔහු යොදාගෙන ඇති අනුප්‍රාසාලංකාර වලින් පැහැදිලි වෙයි.

“නුදුරුව සිහිලැලිය	ගඟුලැලිය
වටසැදි මල් වැලිය	සුදුවැලිය
පිපිවන වන සිටි මලිය	මනමලිය
තුටුවන සිතුවිලිය	පුල්විලිය”

විහාරයට ආසන්නයෙහි සිතල දිය ඇලි ගලා බසියි. අවට සුදු වැලිතලාවල සුදු මල් වැල් ය. සතුටු සිතුවිලි ඇතිකරන මල් පිපුණු විල් සහ වනමල් ය. මේ සියල්ලක්ම පාඨක සිත්හි විත්‍රණය කිරීම සඳහා යොදා ගනුයේ “සිහිලැලිය ගඟුලැලිය” “මල් වැලිය සුදු වැලිය” වැනි අනුප්‍රාසාත්මක යෙදුම් ය. එතුලින් මතු වන අනුප්‍රාස රසය රසික සිත් සතන් පුබුදුවාලීමට සමත් වේ.

හංස සන්දේශ කතු නිමියන් ශබ්ද රසය මතුකරලීම සඳහා භාවිතා කොට ඇති තවත් කාව්‍යෝක්තියක් ලෙසින් එළිසමය හැඳින්විය හැකි ය.

“දිමුත් වෙහෙර වට විසිතුරු	මල්වතු ය
එහිත් සුවඳ නිති වෙයි	මිණිමුතු ය
මහත්තුරු මියුරු එල ගෙන නැමි	අතු ය
රැගත් සෙවණ නොහැරම සිටි	පොල් වතු ය”

දිප්තිමත් විහාරය අවට සුවඳ මල් නිරන්තරයෙන් පිපෙයි. මිහිරි එල සැදුණු ගස් වල අතු නැමී බරවී ඇත. පොල් වතු වලද සෙවණ අඩු නොවේ. විද්‍යාගම නිමියෝ මෙම කාව්‍ය සංකල්පනාව ගෙනහැර පෑමේදී කවියේ මූල මෙන්ම අගද එළිවැට සුරැකෙන පරිදි සකස් කොට ඇත. “දිමුත්, එහිත්, මහත්, රැගත්” වැනි පද මෙන්ම “වතුය, මුතුය, අතුය” යන පද ද සාකෂී දරයි. කවි පද ගොඩනැංවීමට කතුනිමියන් තුළ තිබූ අසහාය හැකියාව නිසා ශබ්ද රසය මනා කොට ජනනය වී ඇති බව ද පැවසීම අනිශ්චයෝක්තියක් නොවේ.

මේ අනුව හංස සන්දේශ කතුවරයා අර්ථ රසය මෙන්ම ශබ්ද රසය ද මනාකොට සංයෝජනය කර පද්‍ය නිර්මාණය කොට ඇති බව කිව යුතුය.

විවාර ප්‍රශ්න 05

කැරගල පරිසර වර්ණනාව තුළින් හංස සංදේශ කතුවරයාගේ ප්‍රතිභාව ස්ථූට වේ. නිදසුන් දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.

ගම්පොළ යුගයේ ලියවුණු මයුර සංදේශයේ සිට කෝට්ටේ යුගයේ ලියවුණු කෝකිල සංදේශය දක්වා වූ සංදේශ හතෙහි වැඩි ඉඩක් වෙන් කර ඇත්තේ පරිසර වර්ණනා කෙරෙහිය. ඒ අනුව කවියා හංස සන්දේශයේ බොහෝ අවස්ථාවන්වල වැඩි ඉඩක් ලබාදී තිබේ. කැරගල වර්ණනයේ පරිසර වර්ණනය ඉන් එක් අවස්ථාවකි. ඕනෑම කවියෙක් උත්සාහ දරන්නේ වාර්තාකථනයකින් තොරව ධීවනිතාර්ථවත්ව පරිසරය වර්ණනා කිරීමටය. කැරගල ගම පිටිසර බඳ එකකි. එහි පිහිටි කැරගල විහාරයද දිව්‍ය විමනායක් සේ සුන්දරය. ගම වටා සිහිල් දිය පිරුණු ගඟය. ගං ඉවුරු දෙපස සුදු වැලිතලාවලින් අලංකාරවී ඇත. මෙකී වමන්කාරය හේතුකොටගෙන පරිසර වර්ණනය හංස සංදේශ කවියා විසින් භාෂාව උපායශීලීව යොදාගෙන සිදුකර ඇති ආකාරය විශිෂ්ටය.

“සිහිලැල්” යන්න සිහිලැලිය යනුවෙන් දීර්ඝ කර ඇත. ය කාරය යොදාගනිමින් වර්ණනයට අපූර්වත්වයක් එක් කොට ඇත. එම ‘ය’ කාරය නිසා ඇති වන අනුප්‍රාසය ගංගාව වර්ණනයට වඩාත් උචිත ලෙස භාවිතා වී තිබේ. ගගුලැල් යන්න ගගුලිය ලෙසත්, සුදුවැලි යන්න සුදුවැලිය ලෙසත්, වනමල් යන්න වන මලිය ලෙසත්, පුල්විල් යන්න පුල්විලිය ලෙසත් දීර්ඝ කොට තිබේ.

එම නිසා මැවෙන පරිසරය වඩාත් වමන්කාර ජනක වේ.

“නුදුරුව සිහිලැලිය	ගගුලැලිය
වටසැදි මල් වැලිය	සුදුවැලිය
පිපිවන වන සිටි මලිය	මනමලිය
තුටුවන සිතුච්චිය	පුල්විලිය”

පරිසර වර්ණනය තවත් තීව්‍ර කරනු වස් කවියා දෙනැතක අනුප්‍රාසය මවා ඇත. එසේම ‘ය’ කාරය තුළින් යම් ලාලිතයක් කවියට ආදේශ කර ඇති බවද පෙනේ. එළිවැට ඉතා ශෝභමානය. පිපිතුරේය, පෙතිතුරේය, සුපිපි සරේය, වෙහෙර කෙරේය ආදී වශයෙන් එම එළිවැට වඩාත් අලංකාර කර ඇත. එම නිසාම මවන පරිසරය තවත් ශෝභාසම්පන්න වී ඇත.

පවන’ ද පිපි තු රේ ය	නිරතුරේ ය
කුසුමන් පෙති තු රේ ය	මඬතුරේ ය
අවට සුපිපි සී රේ ය බිඟු	සරේ ය
සිත එවෙහෙර කෙ රේ ය ලොබ	කෙරේ ය

පරිසර වර්ණනයේලා කවියා වමන්කාරය මවා ඇත්තේ කඳු මුදුනක් පාසාම ජලය වැසෙන දිය කඳුරු පාඨකයාගේ නෙත ගැටෙන සේ ඉදිරිපත් කිරීමෙනි. විලක් විලක් පාසා ඕලු නෙළුම්, මානෙල් ආදී මල් පෙතිති මනහර දසුනක් මවා පෙන්වීමටද කවියා උත්සුක වී ඇත. මෙය ගමක අසිරිමත් දසුනකි. පරිසරයට ඇලුත් කරන කවරෙකුට උවද සිත් ගන්නා සුළු දසුනක් මවා පා ඇත.

කුළින් කුළම සිහිල්’ඔ වැහෙන	කඳුරුය
දොළින් දොළම කල් යල් කරන	කුඹුරුය
පළින් පළම තල් පොල් ගෙ වතු	මැඳුරුය
තළින් තළම පුල් පියුමු’පුල	පඬෙරුය

පරිසර වැනුම පිළිබඳ මෙලෙස අවධානය යොමු කරද්දී භංස සංදේශ කතුවරයා තුළ තිබූ කාව්‍යාත්මක ප්‍රතිභාව මනාව ස්මතු වේ.

II. මග විසිතුරු

විවාර ප්‍රශ්න 01

සිරි රහල් නිමියෝ අර්ථ රසය ද ශබ්ද රසය සංකලනය කරමින් අපූරු කාවේයාක්ති නිමවති. එක් කරැණකට උදාහරණ දෙක බැගින් දෙමින් විස්තර කරන්න.

ෂබ්දානු පරමේශ්වර නම් උදාර නාමයෙන් පිදුම් ලැබූ තොටගමුවේ සිරි රහල් නිමි වූ කලී වරස්ථායී පද්‍ය සාහිත්‍යයෙහි නිමි වළලු පුළුල් කරනු ලැබූ අගනා සාහිත්‍යය ධරයෙකි. පරෙවි සංදේශය, කාව්‍ය ශේඛරය වැනි කාව්‍ය ග්‍රන්ථ තුළින් ඉස්මතු වූ පාණ්ඩිතය හා බහුලාත්මකත්වය

“කාච්ඡ ශෝභාකරං ධර්මානං අලංකාර ප්‍රවික්ෂතෙ”

“සුර රඳ සමන් සමගින් සුර’ගන වී	වර
පැහැනඳ මචුරා පරසතු මල්	පතර
කැරපුඳ වඳින රැඳි මුනි සිරි පා	තඹර
සකිසඳ පෙනේ සමනොළ ගල නැගෙන	හිර”

“අයි රාවණා වුවත් නවතන රිසින්	එන
අයි රා දහස් දිලි දුනු කොත් සිපත්	ගෙන
කයි කාවලෙහි දැකූ සෙබළුන් රැක	සිටින
වයිසා කරන් මල්තුරු ගත වන	හිසින්”

සිරි රහල් හිමියෝ අර්ථ රසය පමණක් නොව ශබ්ද රසය ද හිතැතින් ම එක් කරගන්න.

“වළඳින අදහසින් මෙන් සුර ගඟ අඟන
 නල බල සසල දළ රළ පෙළ නුබ නැගෙන
 වෙලළස ගැවැසි මුතු සක් පබළු බබළන
 බල මහ මුහුද එම සඳ උතුරින් පෙනෙන”

සැළලිහිණිය පුරාවට ම විහිදී යන ශබ්ද රසයේ උච්චත ම අවස්ථාවක් ලෙස මේ කවිය පෙන්වා දිය හැකිය. අපූරු කාවේයක්කිත් විවේක බුද්ධිය හා පරිකල්පනය ඔස්සේ හුවා දක්වා ඇති බව විඳ දේ. ‘ල’ කාරය ඔස්සේ පැන නැගෙන අනුප්‍රසාත්මක රසය සමස්ත කවිය පුරාවට ප්‍රාණවත් ලබා දෙයි.

‘නල බල සසල දළ රළ පෙළ නුබ නැගෙන’ සිර රහල් හිමි සොබා අසිරියේ වේශ්වරිය ස්වකීය ප්‍රතිභාවයෙන් යුතු පරිකල්පනය ඔස්සේ සුදුසු අයුරින් කාවේයක්කි ගෙනහැර දැක්වීමට යොදාගත් පද සංකලනය සැබවින් ම පාඨක මනස තුළ ශබ්ද රසයෙන් පිරවීමට සමත් ව ඇත. මහ මුහුදේ අසිරිය පීවමාන අයුරින් වාග් චිත්‍රයකට ගෙන ඒමට එකී ශබ්ද හේතු වන ඇත.

“සන්නන් සිහින් ගෙඳි සෙවණලු වැලි තෙලෙන
 තැන් තැන් වල ම සැතැ පී සියුමැලි බැව්න
 රන්වන් කරල් ගෙනැ එන ගිරවුන් අතින
 යන්මන් තොසින් මඟ තොරතුරු නියම දැන”

‘න’ කාරය ඔස්සේ මුල අග එළිසම පිහිටුවමින් ශබ්ද රසයෙන් කවියට පීවයක් ලබා දීමට ගත් තවත් උත්සාහයක් ලෙස මෙය හුවා දැක්විය හැකි ය. මෙහි දී බස හැසිරවීමේ දක්ෂතාවය නිසා ම සැළලිහිණියාගේ සිසුනිදු ලයාන්විත බව උක්ත කාවේයක්කි තුළින් ඉස්මතු වී පෙනෙයි.

සන්නන්, තැන් තැන්, රන්වන් මේ ආදී වශයෙන් කවියෙහි ළයාන්විත බව නිසා සැළලිහිණියාගේ ගමන් විලාසය වාග්චිත්‍රයනට මුසු කරයි. එකී ශබ්ද ඔස්සේ අපූරු කාවේයක්කි මතුව ඇත්තේ නිරායාසයෙනි.

කවි කිහිපියකට පමණක් සීමා නො වූ සැළලිහිණිය පුරාවට ම එක් කරන්නා වූ ශබ්ද රසයේ අර්ථ රසයේ සුසංයෝගය අපූරු කාවේයක්කි නිමවුමට සමත් සුවිශේෂී ප්‍රතිභා ශක්තියක් රහල් හිමියන් සතුව තිබූ බව මින් පෙන්වා දිය හැකි ය.

විවාර ප්‍රශ්න 02

සිර රහල් හිමියන්ගේ අර්ථ රසය ද, ශබ්ද රසය ද සංකලනය කරමින් අපූරු කාවේයක්කි නිමවයි. එක් කරුණකට උදාහරණ දෙක බැගින් දෙමින් විස්තර කරන්න.

සිංහල සාහිත්‍යයේ ස්වර්ණමය යුගය ලෙස සැලකෙන කොට්ටේ යුගයේ ලියවුණු සැළලිහිණි සන්දේශය විශිෂ්ට සන්දේශ කාව්‍ය අතරින් ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් ගනී. එහි කතූ වූ සිර රහල් හිමියන් ස්වභාව සෞන්දර්ය විෂයෙහි කවර දක්ෂතා දැක්වුවද ඒ සඳහා කවර උපක්‍රම භාවිතා කර තිබේද යන්න විමසා බැලිය යුත්තකි.

සෑම සියලු දෙනා ම හොඳින් දන්නා තොරතුරක් ඒ ආකාරයෙන් ම අනාවරණය කිරීමෙන් අපූර්ව වමන්කාරයන් ජනනය කිරීම ඉතා අසිරි කාර්යයකි. සුමන සමන් දිව්‍යරාජයා සමනළ කඳු මුදුන සිර පතුල පිහිටුවීම හා සම්බන්ධ සිදුවීම් හෙළ බොහෝ දෙනා හොඳින් දන්නා සුලභ අත්දැකීමක් උදේ වන්දනයට ගිය තැන එකී සුලභ අත්දැකීම ම රාහුල හිමියන් ද ඇසුරු කරගත් බවක් සැළලිහිණි සන්දේශයේ මාර්ග වර්ණනය තුළ දක්නට ලැබේ.

“සුර රද සමන් සමගින් සුර’ගන එ	වර
පැහැනද මදුරා පරසතු මල්	පතර
කැර පුද වඳින රැදි මුනි සිරි පා	තඹර
සකි සඳ පෙණේ සමනොළ ගල නැගෙන	හිර”

පූර්වෝක්ත කවියට අනුව සමන් දිව්‍යරාජයා දිව්‍යාංගනාවන් පිරිවරා මදුරා, පරසතු කුසුම් ගෙන සමනොළ ගිරි සිරසේ පිහිටි ශ්‍රී පාද පද්මය වැද නමස්කාර කරනා ආකාරය ධීවරිත වේ. කවියා මෙම අවස්ථාව යොදා ගෙන ඇත්තේ උදය වර්ණාන්තය උදෙසාය. උදෑසන නැගෙනහිර දිශාවෙන් ලාහිරා කැන් විහි දී යාම ස්වභාවික ය. එසේ ම ගතට සිතට නව ජීවියක් නිරායාසයෙන් එක් කෙරේ. එය ස්වභාවික සංසිද්ධියකි. එහෙත් සැලලිහිණි සන්දේශ කතුවරයා උදය කාලයේ සූර්යයා උදාවීමේ දර්ශනය පමණක් නොව සමනළ ගිරි මුදුන, සමන් දිව්‍යරාජයා ඇතුළු පිරිස සමනොළ ගිරි වැද නමස්කාර කරන දර්ශනය ද සජීවී ව මවා පාමින් උදය කාලයේ ගතසිත පුබුදුකරවන ජීවමය ගුණයන්, සෞන්දර්යාත්මක වමන්කාරයන් බෞද්ධගමික ගුණ සුවඳ මුසු කොට අපූර්වත්වයෙන් යුක්ත මවා පෑමට සමත් වෙයි. එය සිදුකර ඇත්තේ ස්වභාවෝක්ති අලංකාර ඇසුරු කර ගැනීමෙනි.

සන්දේශය රැගෙන යන සැලලිහිණියාට ගමන් මාර්ගය අතරතුර නොයෙක් දෑ දක්නට ලැබේ. සාගරය ද එවැන්නකි. සාගරය යැයි කියූ වහාම මනුෂ්‍යයාගේ හඳවතේ උත්පාද වනුයේ බියමුසු වචනයෙන් විස්තර කිරීමට අපහසු වමන්කාරජනක හැඟීමකි. සැලලිහිණි සන්දේශ කතුවරයා ද ගමන් මාර්ගය අතරතුර හමුවන සාගරය වර්ණාන්තයට ලක් කිරීම අමතක නොකරයි

“වල දින අදහසින් මෙන් සුර ගග	අඟන
නල බල සසල දළ රළ පෙළ නුබ	නැගෙන
වෙල ලස ගැවැසි මුතු සක් පබළු	බබළන
බල මහ මුහුද එම සඳු උතුරින්	පෙනෙන”

සැලලිහිණි කතුවරයා මෙහි දී සාගරය ප්‍රේමවන්තයෙක් ලෙස දැක තිබේ. සාගරය ස්වාමියාටත් නිරන්තර ඉහළ පහළ යන රැළි තරංග ඔහුගේ දෑත් ලෙසත් නිල් පැහැති අහස සුර ගග අංගනාව ලෙසත් අන්‍යාකාරයෙන් ගෙන සාගාරයේ රැළි තරංග ඉහළ යනුයේ සාගරය නැමති හිමියා සුර ගග අඟන වැළඳගන්නා අදහසින් යැයි අපූර්ව වමන්කාරයෙන් යුතු දර්ශනයක් මවා පෑමට සමත් වෙයි. සාගරය තුළ ස්වභාවයෙන් උත්පාදනය වන බියමුසු හැඟීම් පහ කොට ප්‍රේමණීය හැඟීම් උත්පාදනය කෙරෙයි. මෙසේ ස්වභාවික සංසිද්ධියක් අන්‍යාකාරයකින් දැකීම උත්ප්‍රේක්ෂයා අලංකාරයයි. එය ඇසුරු කර ගනිමින් සැලලිහිණිකරු ස්වභාව සෞදර්ය වමන්කාරයෙන් යුතුව වර්ණාන්තයකට හසුකොටගෙන තිබේ. එසේම එකම අකුර ලං ලංව යෙදීමෙන් ඇතිවන්නේ අනුප්‍රාස රසයයි. සැලලිහිණි කතුවරයා ඉහත කවියේ අනුප්‍රාසය ද භාවිතා කරයි. “ල” අක්ෂරය ලං ලංව යෙදීමෙන් අනුප්‍රාසය ජනනය කරන අතර ඒ තුළින් නිරන්තරයෙන් සාගරයෙන් මතුව එන සෝනාව සහායයාගේ සවනට මැනවින් සමීප කිරීමට සමත්වෙයි. අර්ථයත්, හඬදයත් එක්තැන් කරමින් සාගරය පිළිබඳ මෙකී අපූර්ව වමන්කාරය ඉස්මතු කිරීම සඳහා උත්ප්‍රේක්ෂා අලංකාරය හා අනුප්‍රාසය කාව්‍ය උපක්‍රම ලෙස රහල් හිමියන් මැනවින් භාවිත කර තිබේ.

වචන සිය දහස් ගණනක් කියා පෑ යුතු යමක් කෙටියෙන් කියා පෑම උදෙසා කවිතු උපමා අලංකාර භාවිත කරයි. යාපා පටුන ජයගෙන සේනාව පිරිවරා මාර්ගයේ පැමිණෙන සපුමල් කුමාරයා ඇතුළු පිරිස රහල් හිමියන් උපමා අලංකාරයක් තුළින් මෙසේ වර්ණාන්තයට හසු කොට ගෙන තිබේ.

“හිල තුරුගුට නැගෙමින් රිවි දෙවි	සිරින
දුල කැරැ සේසත් මිණි බරණ	කිරිණින
බල පිරි සෙන් සහ යාපා පටුන්	ගෙන
බල සේනානායක සපු කුමරු	එන”

කාල වර්ණ අශ්වයා පිට නැගී සපුමල් කුමාරයා, කවියා උපමා කර ඇත්තේ සූර්ය දිව්‍ය රාජයාටය. ආභරණවල කාන්තියත්, ඔටුන්නේ කාන්තියත් පිටුපස ඇති සේසතට පතිත වීමෙන් රන්වන් පැහැයෙන් බැබළෙමින් ඇතිවන චිත්‍රණය සූර්ය දෙවියා හා සමාන වෙයි. අනෙක් අතට සූර්යයාගෙන් නියෝජනය වනුයේ බලය තේජස ආදිපත්‍යයි. යුදමය ජයග්‍රහණයෙන් ඔද වැඩුණු සපුමල් කුමාරයා ඇතුළු පිරිස ද ගමන් කරනුයේ එවන් විලාසයකිනි. ඒ අනුව රහල් හිමියන් උපමා ඇසුරින් පරිසරයේ දක්නට ලැබෙන අවස්ථා සිදුවීම්වල වමන්කාරය පමණක් නොව ඊට උචිත අර්ථ රසය ද එක් කරමින් ස්වභාව සෞන්දර්ය වර්ණනයෙහි නිරත වෙයි.

කිසියම් කාව්‍යයක මූල, මැද, අග තුන් තැනෙහි ඵලිසමය පිහිටුවා තිබීම දුෂ්කර බන්ධනවලට අයත් වෙයි. ගුරු බැවුල ගම් පියස වර්ණනය කරන තැනැ රහල් හිමියන් එකී අලංකාර විදිය භාවිත කර තිබේ.

රිවි තැවුලේ පිපි කමලේ වල්	ගැවැසී
මත කොවුලේ තුරු වදලේ හඬන	නිසී
වන සැවුලේ මඟ අසලේ පොර	සැලසී
ගුරු බැවුලේ යව අවුලේ නොවී	කිසී”

උක්ත කවියට අනුව ගුරු බැවුල ස්වභාව සෞන්දර්යයෙන් අනූන හැඟීම් ඉස්මතු කරන පරිසරයකි. මල් පිපුණු පොකුණු, මත් වූ කොවුල් නාදය, වන සැවුලන්ගේ පොරය එවැනි හැඟීම් ඉස්මතු කරවයි. කවියා අර්ථයෙන් එකී කාමී පරිසරය මතුකරන අතර ම මූල, මැද, අග අවස්ථාවට උචිත අයුරින් යොදා ඇති ඵලිසමය හරහා කොවුලන්ගේ නාදය වන සැවුලන්ගේ නාදය ශබ්ද රසයක් ලෙස ඉස්මතු කර දැක්වීමට සමත් ව තිබේ. මෙසේ ගුරු බැවුලේ ස්වභාව සෞන්දර්යය යමකාලංකාරයක් අයුරින් රහල් හිමියන් මාර්ග වර්ණනය තුළ ඉස්මතු කර දැක්වීමට සමත් ව තිබේ.

මෙයින් සඳහන් කළ කරුණුවලට අනුව මැනවින් පසක් වනුයේ සිරි රහල් හිමියන් අර්ථ රසය ද, ශබ්ද රසය ද සංකලනය කරමින් අපූරු කාව්‍යෝක්ති නිම කර ඇති බවයි.

විචාර ප්‍රශ්න 03

“සැළලිහිණි සන්දේශය තත්කාලීන ඓතිහාසික හා සමාජ තොරතුරු ද අනාවරණය කෙරෙන කාව්‍ය නිර්මාණයකි.” උදාහරණ තුනක් දක්වමින් විස්තර කරන්න.

සිරි රහල් හිමියන් විසින් කෝට්ටේ යුගයේ දී රචනා කරන ලද සැළලිහිණි සංදේශය උසස්ම සන්දේශ කාව්‍යය ලෙස සැලකේ. සමුද්‍රඝෝෂ විරිතීන් ලියවී ඇති අතර එය රාහුල හිමියන් විසින් සයවන පැරකුම් රජුගේ කනිටු දියණිය වූ ලෝකනාථ හෙවත් උලකුඩය දේවියට පුත් රුවනක් ලබා දෙන ලෙස ඉල්ලමින් කැළණියේ විචිෂ්ණ දෙවියන් වෙත ආයාචනාත්මකව කරන ලද ඉල්ලීමකි. සැළලිහිණියා මෙහිදී කෝට්ටේ ජයවර්ධන පුර සිට කැළණි විහාරයේ විචිෂ්ණ දේවාරය කරා ගමන් ගන්නා අතරතුර ඇති විවිධ ස්ථාන ආදියෙන් තත්කාලීන ඓතිහාසික හා සමාජ තොරතුරු අනාවරණය වේ. නිදසුන් මගින් ඒ පිළිබඳව විමසා බලමු.

සන්නන් සිහින් ගෙඳි සෙවණලු වැලි	තෙලෙන
තැන් තැන් වල ම සැතපී සියුමැලි	බැවින
රන්වන් කරල් ගෙන එන ගිරවුන්	අතින
යන්මන් කරන් මග තොරතුරු නියම	දැන

මෙය වනාහි අංලකාර පරිසර වර්ණනාවකි. මෙමගින් පරිසරයේ ඇති සුවදායී හා විත්තාකර්ෂණීය බවත් සැලලිහිණියාගේ යම් වර්යාවක් ද අපට හඟවයි. කවියා ඔහුට අවවාද කරන්නේ සිහින් ගෙන්ද ගස් සෙවණේ මෘදු වැලි තලාවේ තැන්තැන්වල සිට සැතපී ගිමන් නිවාගෙන යන ලෙසටය. අපට මෙයින් වික්‍රණය වනුයේ අහස් තලයෙන් බිමට බැස මහත් නිදහසකින් ඔබ මොබ යමින් ගිමන් නිමනා අලංකාර දසුනකි. කවියා එය මනාවට කවිය තුළින් දක්වා ඇත.

“රන්වන් කරල් ගෙන එන ගිරවුන් අතින” යන යෙදුමෙන් අදහස් වන්නේ සරසාර අස්වැන්න සහිත කුඹුරු යායක් නොවේද? එසේ නම් මෙය කෘෂි අර්ථ ක්‍රමයෙන් පොහොසත් පෙදෙසකි. අනෙක් කරුණ නම් මාර්ග තොරතුරු විමසිය යුත්තේ කතා කල හැකි අයෙකුගෙනි. මෙහි ගිරවුන්ට ද කතා කළ හැකි බව හා බුද්ධිමත් බව කියවේ. ඒ අනුව මෙම පෙදෙස ඉතාමත් සරසාර බුද්ධිමත් පිරිසක් වාසය කරන්නා වූ ආර්ථික තත්ත්වයෙන්ද සමෘද්ධිමත් පෙදෙසක් බව හඳුනාගත හැකිය.

මීලඟ පද්‍ය කොටසින් තවත් සමාජමය තොරතුරක් අනාවරණය කරගත හැක. එනම් අතිතයේ මං මාවත් කැලෑබිම් මැදින් වැටී තිබුණ බවත් ගමනාගමන ක්‍රියාව පයින්ම සිදු වූ බවත් එහිදී සරතැස නිවාගනු පිණිස වූ පොකුණු අසලින් ම අම්බලම් තනවා තිබූ බවත් කියවේ.

“මල් දම් සුවඳ දුම් දුන් සොඳු	වරලසිහි
කල් ගිම් නිවා සැනහෙන සිහිලස	රසිහි
කොල්ලම් ගසින් නිල් ඉවුරැති	පොකුණසිහි
වල්අම්බලම දැක යා ගන්	සහතොසිහි

මෙම කවි පදයෙහි ඇතුළත් ‘කොල්ලම් ගසින් නිල් ඉවුරැති....’ යන්නෙන් කොල්ලම් නම් ගස් වලින් හරිත වර්ණ වූ පොකුණු අසල ඇති අම්බලම පිළිබඳව කියැවේ. එමෙන්ම සිහිල් පොකුණෙහි බැස දිය හා ගිම් නිවා ගන්නා කාන්තාවන් ගැන ද සඳහන් වේ. මෙම අම්බලමට පැමිණෙන්නා වූ කවර අයෙකු වුවද පොකුණට බැස සිහිල් දියෙන් සිය සරතැස නිවාගෙන අනතුරුව අම්බලමට ඇතුළු වන බව මෙයින් ගම්‍ය වේ.

අම්බලමට රැස් වන්නා වූ නොයෙක් තරාතිරම් වල ජනයා රටතොට විත්ති පවසමින් විවිධ විහිළු කතා, තේරවිල ආදිය මෙන්ම විවිධ වූ කවි කියමින් එය ගෙවූ අයුරු මින් කියවේ. එනම් එකල පැවති සරල ජන ජීවිතය මෙයින් මොනවට කියාපායිද? වර්තමානයේ මුදල් ගෙවා නවාතැන් ගන්නා වූ විශ්‍රාම ශාලාවන්හිදී නොයෙක් තරාතිරම් වල පුද්ගලයන් රැස්වන්නා ම එකල අම්බලම සාමාන්‍ය ජනයාට නිරතුරුවම විවෘත ව තිබුණේ සද්භාවයෙන් මය. එනම් එකල පාලකයන්ගේ ක්‍රියා කලාපය ද මෙම අම්බලම් ඉදිකර තිබීම තුළින් කියාපායි.

මීලඟ කවි පද්‍යයන්ගෙන් ද තවදුරටත් එකල සමාජ පසුබිම විදහා පායි. එනම් එකල රජවරු යුධ සේනාධිනායකයන් විසින් යුධ ජයගෙන පැමිණෙන අයුරු ගම්‍ය කරයි.

“හිල තුරුගට නැගෙමින් රිච් දෙව්
දුල කැරැ සේසත් මිණි බරණ
බල පරිසෙන් සහ යා පා පටුන්
බට සේනානායක සපු කුමරු

සිරින
කිරිණින
ගෙන
එන

මෙහිදී යාපා පටුන ජයගෙන පැමිණෙන්නා වූ සේනාධිනායක සපුමල් කුමරු ඉතාමත් උදාර ලිලාවෙන් කළු අශ්වයකු පිට නැග, පැළඳ සිටින ආභරණ වල කාන්තියෙන් හිසට ඉහළින් සේසත් බබළවමින් එන අයුරු ද සැලලිහිණියාගේ ඇසට හසු කරවයි. සපුමල් කුමරු විජයග්‍රහණය කර පැමිණෙන්නේ සූර්ය දිව්‍ය රාජයාගේ විලාසයෙන් බව රාහුල හිමියන් “රිච් දෙව් සිරින” යන ලෙස දක්වයි.

ඔහුගේ මැණික් ආභරණවල රශ්මියෙන් ද සුදු සේසත් බැබළවීමෙන් ද ධීවනිත වන්නේ ආර්ය චක්‍රවර්තීන් යටත් කරගෙන සිටියා වූ යාපන ප්‍රදේශය ජයගෙන ලංකාව එක් සේසතක් යටතට ගත් බව නොවන්නේ ද? එය වර්තමානයට ද සමකළ නොහැකි නොවේද

ඉහත කී ආකාරයට සැලලිහිණි සංදේශය තුළින් ඓතිහාසික සිද්ධීන් ඉදිරිපත් කිරීමද එකල සමාජ තත්ත්වය දැක්වීම ද ආදී සියලු කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇති නිදසුන් මගින් තහවුරු කළ හැකිය. ඒ අනුව සලකා බලන කල සැලලිහිණිය තළින් තත්කාලීන සමාජ, ඓතිහාසික මෙන්ම ආර්ථික තොරතුරු ද අනාවරණය කෙරෙන බව ගම්‍ය වේ.

විවාර ප්‍රශ්න 04

සැලලිහිණි සන්දේශ කතුවරයා දුතයාට කරන මග වැනුම්වලදී ස්වභාවෝක්තියට මුල් තැනක් දෙන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.

යම් වස්තුවක් යම් කෙනෙක් හෝ යම් දෙයක් මෙන්ම යම් සිදුවීමක් ඒ ආකාරයෙන්ම දැක්වීම ස්වභාවෝක්තියයි. නූතන පද්‍ය හා ගද්‍ය කරුවන් මෙන්ම පුරාතන ගද්‍ය හා පද්‍ය කරුවන් ද මෙම ස්වභාවෝක්තිය තම නිර්මාණවලට යොදාගෙන ඇත්තේ මෙය සාහිත්‍ය අලංකාරයක් වන බැවිණි. සැලලිහිණි සන්දේශ කතුවරයාද මෙම ස්වභාවෝක්ති අංශකාරය ඉතා කදිමට තම නිර්මාණ සඳහා යොදා ගෙන තිබේ. විශේෂයෙන්ම මාර්ග වර්ණනයේදී සැලලිහිණියාට දක්වන පරිසර සුන්දරත්වය ස්වභාවෝක්තියෙන් යුතුව දක්වා තිබීම පෙන්වා දිය හැකිය.

සන්නන් සිහින් ගෙඳි සෙවණලු වැලි

තෙලෙන

තැන් තැන් වලම සැතපි සියුමැලි

බැවින

රන්වන් කරල් ගෙන එන ගිරවුල්

අතින

යන්මන් තොසින් මග තොරතුරු නියම

දැන

ඉතා සියුමැලි සිරුරක් ඇති දුතයාට සැතපි විඩා නිවාගැනීම සඳහා පෙන්වා ඇත්තේ සිසිල් සෙවණ දෙන සියුම් වැලිතලා පෙදෙසකි. හින් කෙන්ද ගස් වලින් සෙවණ දුන් ඒ සිහිල් වැලිතලාවල තැනින් තැන සැතපි යන ලෙස කියයි. මග තොරතුරු තව දුරටත් නිසි ආකාරයෙන් ගිරවුන්ගෙන් ද අසා යන ලෙසට උපදෙස් දෙයි. මේ පද්‍යයේ පවසන හින්කෙන්ද ගස් කරල් ගෙනයන ගිරවුන්, සිහිඳු වැලිතලා, ආදිය ස්වභාවික පරිසරයේ අපට දක්නට ලැබෙන දේවල් ය. නමුත් රහල් හිමි ඒ සියල්ල පද්‍යයකට පදවැල් අමුණා දක්වා කාව්‍යාත්මක රසයක් පාඨක ශ්‍රාවක මනසේ හටගනී.

විවිධ වර්ණයන්ගෙන් යුත් මල්පැල පිරි තුරුලතා විල්, ඇළ දොළ ආදියෙන් යුත් වනය කෙතරම් සුන්දර ද? සැබවින්ම වනය සොබාදහම් මානාවගෙන් අපට ලැබුණු මහඟු දායාදයකි. රමණීය වන පරිසරයක සිරිය කවියා පවසන්නේ මෙසේය.

අග පිපි මල් මලගිය ලිය	කැලේයා
වග බැඳූ හෙන රජ හස පුල්	විලේයා
ළඟ තුරු මල් ගිලිහුණු රොන	වුලේයා
මග බැස යව පළ හෙළ වැලි	තෙලේයා

මුළු පරිසරයම සුවඳවත් කරන සුදෝසුදු ඉඳිද මල් වැල්, විල්වලට බසින රාජහංසයෝ මල්බෝණුවලින් වැසී ඇති සුදුවත් වැලිතලාව සිතුවම් කර ඇති ආකාරය අපුරු ය. මේ සියල්ල අසන විට කියවන විට පාඨක ශ්‍රාවක මනසේ සංකල්පරූප මැවෙන්නේ නිතැතිනි. මේ සියල්ල රහල් හිමි කවියට නගා ඇත්තේ ස්වභාවෝක්තියට මුල්තැන දෙමිනි.

මග නිලමින් සිටි නා දොඹ හි	පියල
පිය සලමින් මලගෙහි කෙළ රොනින	වල
තතුඩ ලමින් බිඳ විලිකුන් මියුරු	පල
ඉසිඹු ලමින් යෙහි සැළ දඹ	පඳුරුවල

ඉහත පද්‍යයෙන් ද සැළලිහිණි සන්දේශ කතුවරයා ස්වභාවෝක්තියට මුල් තැනක් දෙමින් සැළලිහිණියා ගමන් කරන මාර්ගයේ ඇති රමණීය වනගත පෙදෙසක සුන්දරත්වය වර්ණනා කර ඇත. මාර්ගය සෙවණත්, සිසිලසත් සපයන මලින් පිරි නා, දොඹ, බක් මී හා මොර ආදී තුරු පෙළ හරිත වර්ණයෙන් බබළමින් නෙත සිත පැහැරගනී. එසේම මලින් පිරි විසල් වනය මුළු පරිසරයම සුවඳවත් කරයි. කවියා සැළලිහිණියාට, මල් පිපී ඇති ගස්වල මල් මුදුනෙහි පියා සළා සෙල්ලම් කර මිහිරි පලතුරු රසවිඳ පමිබු පඳුරුවල විවේක ගනිමින් යන ලෙස පවසයි.

ඉහත දැක්වූ ආකාරයට තොටගමුවේ ශ්‍රී රහල් හිමි තම අත්දැකීමෙන් ලත් සියලු දෑ දැනගත අමතමින් වර්ණනා කරන්නේ ඒ සියල්ලේම සැබෑ ස්වභාවය ඉස්මතු වන අයුරිනි. විශේෂයෙන්ම සැළලිහිණියාගේ ඇසට ගැටෙන ස්වභාව සෞන්දර්යයන් අනූන වන පෙදෙස වර්ණනා කිරීමේදී සාම්ප්‍රදායික කවියන් මෙන් අනවශ්‍ය අලංකාර ආදියෙන් තොරව ස්වභාවිකත්වය ඉස්මතුවන ලෙස රසවත්ව වර්ණනා කිරීමට රහල් හිමි සමත් වී තිබේ. කතු හිමි මවන මේ පරිසර කියවන අසන කවුරුත් මනසින් පිවිස ඒ වමන්කාරය විඳගනී.

මේ අනුව රහල් හිමි සැළලිහිණි සංදේශයේ දී විශේෂයෙන් මගවැනුවලදී ස්වභාවෝක්තියට මුල්තැනක් දෙමින් එම වර්ණනා සිදු කර ඇති ආකාරය පෙන්වා දිය හැකිය.

විවාර ප්‍රශ්න 05

පවතින දේ ඇති සැටියෙන් වර්ණනා කිරීමට සහ
 උචිත කාවේශ්පක්‍රම භාවිත කිරීමට
 සැළලිහිණි සන්දේශය කතුවරයා දක්වන සාමර්ථ්‍යය එක් කොටසකට උදාහරණ දෙක
 බැගින් නිර්දේශිත කවිවලින් දක්වමින් විස්තර කරන්න.

කොට්ටේ යුගයේ විසූ තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමියන් විසින් රචිත සැළලිහිණි සන්දේශයේ ඇතුළත් 'මග විසිතුරු' පද්‍ය පන්තිය පිළිබඳ විමසීමේ දී පවතින දේ ඇති සැටියෙන් වර්ණනා කිරීමටත්, උචිත කාවේශ්පක්‍රම භාවිතයටත් දක්වන ලද සාමර්ථ්‍යය මැනවින් විද්‍යමාන වේ. ශ්‍රී

ජයවර්ධපුර කොට්ටේ සිට කැලණියේ විහිසුණ දෙවියන් වෙත යන දුතයාට අතරමගදී දුක්නට ලැබෙන බොහෝ දේ කවියා වර්ණනා කර තිබෙන්නේ ස්වභාවිකත්වයට මුල් තැනක් දෙමිනි.

“අග පිපි මල් මලිගිය ලිය	කැලේය
වග බැඳූ හෙන රජ හස පුල්	විලේයා
ළඟ තුරු මල් ගිලිහුණු	රොනවු’ලේයා
මග බැස යව පළ හෙළ වැලි	තෙලේයා”

වහාන්නර උඩින් පියඹා යන සැළලිහිණියාට ඉද්ද ගස්වල මුදුනේ මල් පිපි තිබෙන අයුරු දුක්නට ලැබෙයි. එසේම රාජ හංසයන් රංචු පිටින් බැස සිටින විල්වල විවිධ වර්ගයේ විසිතුරු මල් පිපි ඇත. විල් අසල ම වූ ගස්වල පිපුණු මල්වල රේණු වැලිතලාවේ විසිරී ඇත. මෙම වැලි තලාවට බැස ඇවිද යන ලෙස කවියා පවසයි. මෙහිදී කවියා එම පරිසරයේ ලක්ෂණ ස්වභාවික ආකාරයෙන් ම ඉදිරිපත් කර තිබෙන බව මෙයින් පැහැදිලි වේ.

“රවිතැවුලේ පිපි කමලේ විල්	ගැවසි
මතකොවුලේ තුරු වදලේ හඬන	නිසි
වනසැවුලේ මග අසලේ පොර	සැලසි
ගුරුබැවුලේ යම අවුලේ නොවී	කිසි”

හිරු රැස් වැටෙන විට මල් පිපීම ස්වභාවික ධර්මතාවයකි. මත් වූ කොවුලෝ තුරු වදලුවල හිඳ නාද කරති. පොරකොටා ගැනීමට වලිකුකුළෝ මාර්ග අසල සිටිති. ස්වභාවික පරිසරයේ ඇති මේ සිදුවීම් දැක හිත අවුල් කර නොගෙන යන ලෙසට කවියා පවසයි. මේ කවිය තුළ සිදුවීම් හා අවස්ථා වර්ණනා කර තිබෙන්නේ පවත්නා ස්වභාවයෙන් මය.

මේ අනුව රාහුල හිමියන් විසින් පවතින දේ පවතින ස්වභාවයෙන් ම වර්ණනා කිරීමට දක්වන ලද සාමර්ථ්‍යය මැනවින් විෂද වෙයි.

සැළලිහිණි සන්දේශයේ මාර්ගයය පිළිබඳ වර්ණනා කිරීමේ දී උචිත කවෝඤ්ඤාව භාවිත කර ඇත. කවි රසවත්ව ඉදිරිපත් කිරීමට කවියා විසින් යොදාගනු ලබන ශබ්දාලංකාර, අර්ථාලංකාර සියල්ල කාව්‍ය උපක්‍රම වශයෙන් හැඳින්වේ. කවියක ශබ්ද රසය ඇති කිරීමට අනුප්‍රාස, එළිසමය ආදියත්, අර්ථ රසය ඇති කිරීමට උපමා, රූපක, ස්වභාවෝක්ති අතිශයෝක්ති, වක්‍රෝක්ති ආදියත් යොදා ගනියි.

විශිෂ්ට කවිත්වයකින් යුතු රාහුල හිමියන් අනුප්‍රාස යොදාගනිමින් එනම් එක හා සමාන අකුරු, වචන ළඟ ළඟ නැවත නැවත යොදමින් මුහුදේ වණ්ඩ බවත්, සොදුරු බවත් මනසෙහි සිතුවම් කරන්නේ මෙපරිද්දෙනි.

“වලඳින අඳහසින් මෙන් සුර ගඟ	අඟන
නල බල සසල දළ රළ පෙළ නුබ	නැඟෙන
වෙල ළස ගැවැසි මුතු සක් පබළු	බබළන
බල මහ මුහුද එම සඳු උතුරින්	පෙනෙන”

සුළඟට මුහුදේ රළ ඉහළට එසවී නැගී බිඳී යයි. “නල බල සසල දළ රළ පෙළ” යන යෙදුමෙහි ‘ළ’ අනුප්‍රාසයක් ලෙස යොදා ගනිම නිසා මුහුදේ රළ නැගෙන බිඳෙන සෝභාව පාඨක සිතෙහි නින්නාද නංවයි. අහස් ගඟ නැමති පෙම්වතිය වැළඳ ගැනීමට මුහුද නැමති පෙම්වතා තම දළ රළ නැමති අත්වලින් උත්සාහ කරන බව කවියා පවසයි. මෙම වර්ණනාවේදී උපමා

රූපක යොදා ගනිමින් පුද්ගල මනස තුළ සිටී ලෙස විත්ත රූප මවා පාන්නට මෙහිදී කවියා සමත් වී ඇත.

සඳ එළියෙන් නැහැවුණු පරිසරයක රාත්‍රී කාලයේ ඇති සුන්දරත්වය කවියා වර්ණනා කරන්නේ අපූරු චමත්කාරයකිනි.

“නිමල් සඳ පහන් වැනි වැලි පිට	උදුළ
සුපුල් මල් යහන් ලිය මඩු ලිය ගෙ	පෙළ
එකල් කෙළන වන දෙවිලිය දැකූ	කොමළ
ළසල් රුකෙක සැතපෙන ළපලු	සිහිල්’ළ”

සඳ දියෙන් නැහැවෙන වැලිතලාව සඳ එළිය මෙන්ම පිරිසිදු යැයි කියන්නේ වැලිතලව සඳ එළියට සමාන කරමිනි. මෙහිදී කවියා උපමාලංකාරය යොදා ගෙන තිබේ. ලතා මණ්ඩපවල, ලතා ගෘහයන්වල වනදෙවි ලියන් කෙළිදොළෙන් සිටින අයුරු දැක තරුණ සල් ගසක සිතිදු පත්‍ර අතරේ සැතපෙන්න යැයි අපූර්වත්වයකින් යුතුව මෙහිදී කියාපායි. ඉතා රමණීය ලෙස චමත්කාර ජනක ලෙස අර්ථලංකාර යොදාගෙන ඇති බව මෙහිදී පැහැදිලි වේ.

මේ ආකාරයට සැළලිහිණි සන්දේශය කතුවරයා පවත්නා දේ පවතින ස්වභාවයෙන් ම වර්ණනා කරන ආකාරය හා උචිත කාව්‍යෝපක්‍රම භාවිතයට දක්වන ලද සාමාර්ථය කෙබඳුද යන්න මැනවින් පැහැදිලි වේ.

විවාර ප්‍රශ්න 06

ස්වාභාව සෞන්දර්යය වර්ණනා සඳහා සැළලිහිණි සංදේශ කාව්‍ය කතුවරයා භාවිතා කරන විවිධ කාව්‍යය උපක්‍රම උදාහරණ තුනක් සහිතව සාකච්ඡා කරන්න.

සංදේශ කාව්‍ය කතුවරයාගේ ප්‍රතිභාව මනාව ඔප්නැංවෙන අවස්ථාවක් ලෙස සංදේශයෙහි මාර්ග වර්ණනාව හඳුන්වා දිය හැකි ය. දූතයා පසුකර යන්නා වූ පරිසර පද්ධතියෙහි වන චමත්කාරය දූතයා ආස්වාදය කිරීම තුළින් සංදේශය රසවිඳින්නා වූ සහායකයාටද අපූර්ව වූත් චමත්කාර ජනක වූත් සොබා සුන්දරත්වයේ ගිලිමට ඉන් අවස්ථාවක් සලසා දිය හැකි ය. සැළලිහිණි සංදේශකරු තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමි ද සොබාදහමේ විශිෂ්ටත්වය ආස්වාදය කර අපූරු චිත්තාවන් ඔස්සේ මනස මෙහෙයවමින් විවිධ කාව්‍යය උපක්‍රම භාවිත කරමින් ස්වාභාව සෞන්දර්යය වර්ණනයට සමත් වී තිබේ.

මෙහි දූතයා වන සැළලිහිණියා සියුමැලි පක්ෂියෙකි. එහිසාම ගමන් විඩාව නොදැනෙන සේ තම රාජකාරිය ඉටු කිරීමට සුදුසු ගමන් මාර්ගයක් සකසාදීම සංදේශකරුවාගේ යුතුකමයි.

“අග පිපි මල් මලිගිය ලිය	කැලේයා
වග බැඳූ හෙන රජ හස පුල්	විලේයා
ළග තුරු මල් ගිලිහුණු	රොහවු’ලේයා
මග බැස යව පළ හෙළ වැලි	තෙලේයා”

දූතයා ගමන් කරන්නේ සොබා සුන්දරත්වයෙන් අනූන වූ පරිසර පද්ධතියකට ඉහළිනි. එහි අතු අග මල් පිපී ගිය ඉදිද වැල් ගාලකි. රාජ හංසයන් රංචු පිටින් බසින්නා වූ , මල් පිපුණු විල් වලින් යුත් පරිසරයේ අවට ගස්වල මලින් ගිලිහුණු මල්පේණු ගැවසිගත් පැහැදිලි සුදුවැලි තලාවේ මගට බැස යන ලෙස කවියා දූතයාට පවසයි. කවියා සහාද සිතෙහි චිත්තරූප ජනනය කිරීමට

සමත් ස්වාභාවෝක්ති වර්ණනාවක් මින් ගෙන හැර දක්වා තිබේ. දූතයාට ඉදිද මලින් පිරිගිය වැල් ගාල දිස්වේ. එපමණක් නොව මල් පිරුණු විල් වලට රාජහංසයන් රංචු පිටින් බසිසි. ගස්වල මල් රේණුවලින් සුදු වැලිතලා වැසී ගොස් ය. මෙලෙස පවත්නා ස්වාභාව සෞන්දර්යයේ අපූර්වත්වය ස්වාභාවෝක්ති වර්ණනාවක් තුළින් සහභාද සිත් හමුවේ තබන්නේ වමන්කාර ජනක භාව ප්‍රබෝධයක්ද සමගිනි. පරිසරයේ ඇති සුවදායී නැළවිලි සහගත බව කවියේ යොදා ඇති එළිවැට තුළින්ද මනාව නිරූපණය වේ.

සැළලිහිණි සංදේශකරුවා සොබාහම වර්ණනයේදී යොදාගත් තවත් කාව්‍ය උපක්‍රමයක් ලෙස සජීවී පරිසර වර්ණනාවන් හැඳින්විය හැකි ය.

“මග නිලමින් සිටි නා දොඹ හි	පියල
පිය සලමින් මලගෙහි කෙළැරොහින	වල
තතුඩලමින් බිඳූ විලිකුන් මියුරු	පල
ඉසිමුලමින් යෙහි සැළ! දඹ	පඳුරුවල”

කවියා සිය දූතයාට පවසන්නේ මාර්ගය දෙපස නිල වර්ණ ගන්වමින් සෑදුණු නා, දොඹ, බක් මී, මොර ආදී ගස්වල මල් රේණුවලින් ගැවසීගත් මල් අතර පියාපත් සලමින් ක්‍රීඩාකොට සතුටු වී නුඹගේ හොටය දමා ඉඳුණු මිහිරි පළතුරු අනුභව කොට ජම්බු පඳුරුවල හිඳ විවේක ගෙන යන ලෙසයි.

කවියා පවසන ලෙස මෙහි ගස් තිබුණා නොව මග දෙපස නිල වර්ණ ගන්වමින් සිටියේය යන්නයි. එමෙන්ම කුඩා පක්ෂියෙකු වූ සැළලිහිණියා ප්‍රීතියෙන් මල්රේණුවල සුවඳ විඳිමින් පියාසලන ආකාරය ද සහභාද සිතෙහි චිත්‍රණය කරයි. ඉඳුණු ගෙඩි තම හොටින් ගෙන අනුභවකර ජම්බු ගස්වල විවේක ගන්නා ලෙස සැළලිහිණියාට උපදෙස් දෙන්නේ රසය හා සුවඳ යන පරිසරයේ පවත්නා අවියෝජනීය සංරචකයන්ගේ රසභාව විඳින්නට ආරාධනා කිරීමත් සමගිනි.

විචාර ප්‍රශ්න 07

සැළලිහිණි කවියා අවස්ථා හා සිද්ධි නිරූපණයෙහි සමතෙකි. මග විසිතුරු ඇසුරින් උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

සිංහල පද්‍ය සාහිත්‍යයේ ස්වර්ණමය යුගය වන කෝට්ටේ අවධිය තුළදී හොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමියන් විසින් රචිත සැළලිහිණි සන්දේශය කෙටි ම දූත කාව්‍යයි. මේ සන්දේශය ශ්‍රී රාහුල හිමියන් කැළණි විහාරයේ වැඩ වසන විනිෂ්ඨ දෙවියන්ට ලබා දීම පිළිබඳ මෙම ග්‍රන්ථයෙන් ප්‍රකට වේ. කවි එකසිය අටකින් සමන්විත මෙම සන්දේශයේ සන්දේශය වනුවේ කෝට්ටේ රජකම් කළ සවන පරාක්‍රමබාහු රජුගේ කනිටු දියණිය වන ලෝකනාථ දේවියට පුත් කුමරෙකු ලබා දෙන ලෙස ඉල්ලමින් කැළණියේ විනිෂ්ඨ දෙවියන්ට කරන ආයාචනයකි. රාහුල හිමියන්ගේ ප්‍රතිභාපූර්ණ කවිත්වයට හිඳසුන් සපයන සැළලිහිණිය අතිශයින් වමන්කාරජනක අවස්ථා හා සිද්ධීන්ගෙන් යුක්තය. එහි මග වැනුම්වලින් තෝරාගත් කවි අතරින් සැළලිහිණි කවියා අවස්ථා හා සිද්ධි නිරූපණයේ සමතෙකි යන වග සනාථ කිරීමට හිඳසුන් ලෙස පහත කවිය විමසා බලමු.

“නිල තුරතුට නැඟෙමින් ඊවී දෙව්	සිටින
දල කැරැ සේසත් මිණි මරණ	කිරණින
බල පිරිසෙන් සහ යාපා පටුන්	ගෙන
බල සේනානායක සපු කුමරු	එන”

සුරිය දිව්‍ය රාජයාගේ ආකාරයෙන් කළු (හිල්) අසු පිට නැගී මැණික් ආභරණ වල කාන්තියෙන් සේසත බබළවමින් යාපා පටුන ජයගෙන බලයෙන් පිරුණු සේනාව සමගින් එන්නාවූ සේනාධිපති සපුමල් කුමරු දෙස බලන්න යන්න මෙම කවියේ ඇති අදහසයි. මෙහිදී කතුවරයා විසින් යාපා පටුන ජයගෙන පැමිණෙන සපුමල් කුමරුන් ව චිත්ත රූප මැවෙන අයුරින් වර්ණනා කර ඇති බව පෙනී යයි.

මේ තුළින් හොඳින්ම පෙනී යන්නේ කතුවරයා සතු සිද්ධි නිරූපණයේ හැකියාවයි. මේ පිළිබඳව ඉදිරියටත් විමසීමේදී ගත හැකි නිදසුනක් පහත පරිදි වේ.

“අයි රාවණා වුවත් නවතන රිසින්	එන
අයි රා දහස් දිළිඳු කොත් සිපත්	ගෙන
කයිකාවෙලෙහි දැක සෙබළුන් රැක	සිටින
වයි යා කරන් මල් තුරු ගත වන	හිසින”

මෙයින් අර්ථවත් වන්නේ ඉදිරියට පැමිණෙන අයිරාවණා ඇතා වුවත් නවත්වන අදහසින් දහසකට වැඩි දිලිසෙන දුනු ද, කුන්න ද, කඩු ද රැගෙන කයිකාවල නම් ස්ථානයෙහි මුර කරන සෙබළුන් දැක, මල් ගසින් ගහන වූ වනයට උඩින් වහා පියාසර කරන්න යන්නයි. මෙහිදී කතුවරයා දක්ෂ අයුරින් කයිකාවල ස්ථානය සහ එහි රැකවලෙහි සිටින සෙබළුන්ද චිත්ත රූප මැවෙන අයුරින් විස්තර කර ඇත. මේ පිළිබඳව තව ඉදිරියටත් විමසීමේදී ගත හැකි උදාහරණයක් මෙසේය.

“මග නිලමින් සිටිනා දොඹ හි	පියල
පිය සලමින් මලගෙහි කෙළැ	රොනින වල
තතුඩලමින් බිඳ විලිකුන් මියුරු	පල
ඉසුඹුලමින් යෙහි සැළ! දඹ	පඳුරුවල”

මෙහිදී කවියා සැළලිහිණියා යන මාර්ගය හරිත වර්ණ ගන්වමින් සිටියා වූ නා, දොඹ, බක්, මී, මොර ගස්වල මල් රේණුවලින් ගැවසී ගන්නාවූ මල් අග පියාපත් සලමින් ක්‍රීඩා කොට, ඔබගේ තුඩින් ඇත ඉදුණු මිනිරි එල අනුව කොට, ජම්බු පඳුරුවල විවේක ගෙන යන ලෙස සැළලිහිණියාට පවසයි. මෙහිදී කවියා සැළලිහිණියාට තම සිතෙහි ආශාව හටගන්නා අයුරින් සිද්ධි නිරූපණය කර ඇත . දොඹ, බක්, මී වැනි ගස්වල පියාපත් සලමින් ක්‍රීඩා කර ඉදුණු එල අනුව කිරීමේ ආශාවක් ඒ තුළින් සැළලිහිණියාගේ සිතට නැගේ.

“රවි තැවුලේ පිපි කමලේ විල්	ගැවැසි
මත කොවුලේ තුරු වදුලේ හඩන	නිසි
වන සැවුලේ මග අසලේ පොර	සැලැසි
ගුරු බැවුලේ යට අවුලේ නොවී	කිසි”

මෙහිදී සුරියය නාපය නිසා පිපිණාවූ නෙළුම් මල්වලින් ගැවසී යෝග්‍ය වූ ගස් වදුලේ මත් කොවුලන් අඩන්නාවූද, මාර්ග අසල වලිකුකුලන් පොරති යෙදී සිටින්නාවූද, ගුරු බැවුල ප්‍රදේශයෙහි කිසි අවුලකට නොවී යන ලෙස කවියා පවසයි. කවියා මෙහිදී සතුන්ගේ හා ගස් වැල්වල ස්වරූපයෙන් ඉතා හොඳින් නිරූපණය කර ඇති බව පෙනී යයි.

මේ සියලු නිදසුන් මගින් පෙනී යන්නේ සැළලිහිණි කවියා අවස්ථා හෝ සිද්ධි නිරූපණයෙහි සමතෙකු බවයි.

12. කුරහන් ඉසිමුව කළුවර බලාලා

විවාර ප්‍රශ්න 01

කුරක්කන් වගාවේදී ගොවියා මුහුණ දුන් අභියෝග ජය ගැනීමට ඔහු දැරූ වෙහෙස “කුරහන් ඉසිමුව කළුවර බලාලා” පද්‍ය පන්තිය ඇසුරින් හිඳසුන් දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.

සිංහල ජන දිවියේ කැඩපතක් බඳු ජනකවිය ඇසුරින් බිහිවූ “කුරක්කන් කවි” කෘෂිකර්මාන්තය ඇසුරින් බිහි වූ කාව්‍ය වර්ගයකි. අපේ රටේ ජීවනාලිය වන්නේ ගොවියා යි. හේන් ගොවිතැන මෙන්ම මඩ ගොවිතැන ද අසිරු කටයුත්තකි. මේ කවි පෙළින් ඉස්මතු වන්නේ හේන් ගොවිතැනෙහි මූලික තැනක් ගන්නා කුරහන් වගාවේදී ගොවියා මුහුණ දුන් විවිධ දුෂ්කරතා පිළිබඳවයි. මෙහිදී ගොවියා මුහුණ දුන් විවිධ අභියෝග ජයගැනීමට ඔහු දැරූ වෙහෙස කොතරම් දැයි මෙම කුරහන් කවි තුළින් පැහැදිලි වෙයි.

“දුරතු මහේදී කැලයට	වැඳිලා
මසක් පමණ කල් කැලවල්	කොටලා
මැදින් දිනේ දී වල් ගිනි	තබලා
කුරහන් ඉසිමුව කළුවර	බලාලා”

දුරතු මහේ දී බිම් කඩ තෝරා ගැනීම සමග මාසයක් පමණ යනතුරු කැලවල් කොටා එළි පෙහෙළි කරනු ලබයි. මෙය අතිශයින් දුෂ්කරය. වෙහෙසකරය. මැදින් මාසය වනවිට වල් කෙටු සියලු අතු ඉති අවිරැස්මියට මැල වී යයි. ඉන්පසු පිලිස්සීම සිදු කරයි. ඉතිරි සුන්බුන් නැවත පුලස්සා දඬුවරට ශක්තිමත්ව සාදා පසපෙරළා අළු සමග මුසු කොට සකසන්නේ බීජ වැපිරීමටය. එය කවියේ අන්තර්ගත නොකළු ගොවියා වෙහෙස දරා එම කර්තෘත්වයේ නියැලෙන බව අපි දනිමු.

‘කුරහන් ඉසිමුව කළුවර බලාලා’ යන්නේ අදහස් කරන්නේ ගැමි ව්‍යවහාරයේ වැනි බිත්තර මෝරන සමයේ කුරහන් බීජ වැපිරීම කරනු ලබන බවයි. ‘කළුවර බලාලා’ යනු මාසේ පෝයට පසුව අහසේ වැනි වලාකුළුවලින් බර වූ අක්වැසි ලකුණු පහළ වන සමට සලකා කටයුතු කිරීමයි.

මේ අනුව දුරතු මාසයේ ගිනිලා පස සකසා බක් මාසය මුල දී කුරහන් බීජ වැලි හා මුසුකොට හේන් ඉසීම කරනු ලබයි. මේ ක්‍රියාදාමය උදෙසා ගොවියෝ අපමණ වෙහෙසක් දරමින් කටයුතු කරන බව සක් සුදක් සේ පැහැදිලිය. ‘කුරහන් ඉසිමුව’ යන්නෙන් මෙය කේවල කටයුත්තක් නොවන බවද පැහැදිලිය.

මෙසේ කුරහන් වගා සටනේ මුල් අදියර අවසන් වූ තැන් සිට අස්වැන්න නෙළාගන්නාතුරුම හේන් ගොවියාට නිවනක් ඉස්පහසුවත් නැත. කුරහන් පැළ සිටවා ආරක්ෂා කරගත යුතුය.

“එල්ල වෙන්ට කවිකර කීවෙමි	බොහොම
කොල්ල කන්ට එති සිවුපාවෝ	බොහොම
ගොල්ල සමග එති උෟරෝ	හැමදාම
නිල්ල අඹති සත්දවසින්	බැලුවාම.”

තමන්ට ඇතිවන දුක, වේදනාව, පාළුව මොහොතකට හෝ නැති කර ගැනීමට කුරහන් ගොවියා සිතට එන හැඟීම අව්‍යාජ කවියට පබදවේය. තාලානුකූලව ගැයුවේ ය. සිය දුක වේදනාව කෙරෙහි එල්ල කරමින් බොහෝ කවි කියා ඇති බව පැවසේ. සිය කුරහන් වගාව කොල්ල කාන්ත අලි, ඇතුන්, ඉත්තෑවන් වැනි සිවුපාවුන් ගෙන් අඩුවක් නැත. ප්‍රධාන ලෙස ඔහුගේ වගා සංග්‍රාමයට අභියෝග කරන්නේ රංවු පිටින් එන ඌරන්ය. තම සනුහරේ සමග පැමිණෙන ඌරන් කුරහන් පැළ ද කිරි වැදුණු අස්වැන්නද විනාශ කරනු ලබයි.

නිල්ල අඹති සත් දවසින් බැලූවා ම යනුවෙන් පැවසෙන්නේ කුරහන් වපුරා දින 7 යනවිට අලංකාරව හරිත වර්ණයෙන් පැන නැගෙන පැළපත ඌරන් විසින් විනාශ කරන බවයි. නිල්ල අඹති යනු නිල් පැහැය හෙවත් හරිත පැහැය ගැන්වීමයි. මෙකී අවස්ථාවන්හි ඌරන් රංවු පිටින් පැමිණ වගාභානි කිරීම වළකාලීම ගොවියාට ඇති ප්‍රධාන අභියෝගයක් බව ඉහත කවි පදනින් ගම්‍ය වේ.

“එපෙති දෙපෙති මහ හේනේ	කුරක්කන්
මග යන්නෝ මට සරදම්	කරක්කන්
එපෙති වෙන්ට කවුදැයි කළ	නරක්කන්
කපාගනිමු එකපෙත්තේ	කුරක්කන්”

මේ දූෂ්ටාන්තය මගින් පැහැදිලි වන්නේ කුමන හේතුවක් නිසා හෝ කුරක්කන් හේන පාළු වී යාම කුරහන් ගොවියාගේ තවත් අභියෝගයක් වන බවයි. වගාව සශ්‍රීක නම් එක් කුරහන් කරලක අඟිලි හත අටක් වෙයි එක් පෙති දෙපෙති වන්නේ සශ්‍රීක නිසාය. මේ සඳහා වගකිව යුත්තේ කවුද ගොවියාම ය. හේන මනාව නඩත්තු කළේ නම් සතා සාවුපාවන්ගෙන් රැක්කේ නම් කුරහන් කරල් යස අගේට සරුවනු ඇත. කුරහන් වගාවේ වල් පැළ නෙළමින් ජලය යොදමින් හොඳින් රැක බලාගත යුතුව ඇත. එසේ හරියාකාරව හේන නඩත්තු කිරීම ද ගොවියාට තවත් අභියෝගයක් බව පෙනේ. ගොවියාගේ කඩිසර බවද අනවාර්යය වේ.

මෙසේ කුරහන් වගාවේදී ගොවියා විවිධ අභියෝගවලට මුහුණ දෙන බව මේ සියලු කරුණුවලින් ගම්‍යමාන වේය.

විවාර ප්‍රශ්න 02

සරලත්වය, සංක්ෂිප්තභාවය, ධ්වනිතාර්ථ භාවිතය නිසා කුරහන් කවි සාර්ථකත්වයට හේතු වී ඇත. නිදසුන් සහිතව විමසන්න.

අව්‍යාජත්වයත් සමග මුසුවු නෂ්ට ිපීවන සුවද ආක්‍රමනයෙන් තොරව ස්පර්ශයෙන්ම හඳුනාගත හැකි වූ මග ජන කවියයි. ග්‍රාමීයත්වයත් එහි රුද්‍රනු ගැමි පීවන රගමඩලත් කිසිදු ආරෝපයකින් හෝ ආශ්චර්යකින් තොරව සරලව, සංක්ෂිප්තව මෙන්ම මනා සංයමයකින් යුතුව ‘කුරහන් කවි’ තුළින් විද්‍යානාන වේ.

හේන් ගොවියාගේ සමස්ත පීවන වෘත්තාන්තයට එළිසමය රැකගත් සිව්පද විරතෙන් යුත් කවි අටකට කැටිකොට ඉදිරිපත් කිරීමට ජන කවියා සමත් වී ඇති සෙයකි.

දුරතු මහේ දී කැලයට	වැදිලා
මසක් පමණ කල් කැලවල්	කොටාලා
මැදින් දිනේදී වල් ගිනි	තබාලා
කුරහන් ඉසිමුව කළුවර	බලාලා

සතර පද ජේළියකටම කැටිකළද මෙහි ගොවියාගේ සිව් මසක දහදිය, මහන්සිය, බලාපොරොත්තු මෙන්ම උච්ඛාන වීරියයද ගැබ්ව ඇති අයුරු විමසා බලමු. ජනවාරි මාසයේ දී කැලයට පිවිසෙන ගොවියා මසක් තිස්සේ කැලය කපා පවුතු කොට වගා කිරීමට සුදුසු පරිදි හේනක් සකස්කොට ගන්නා බවත්, ඉති වැට බදිකොට මායිම් සකසාගනිමින් මැදින්-මාර්තු මාසය වනවිට සතුන් පලවා හැර ආරක්ෂාකාරීව වල් ගිනි තැබීමෙන් වගාවට සුදුසු භූමිය සකසා ගන්නා බවත් මැදින් මස අමාවක පොහොය දින ඇසුරෙන් කුරහන් වපුරන බවත් සඳහන් කරයි.

මුළු ගොවිතැන් කාර්යයම සිව්පදයට කැටි කරමින් දැඩි පරිශ්‍රමයකින් යුත් මෙන්ම ඉතා කටුක වූ ගොවි ජීවන කාර්යය මෙසේ ඉතා සංක්ෂිප්තව ඉදිරිපත් කොට ඇත.

හේනේ පැලේ මා විදිනා	සුරක්කන්
ඌරෝ ඇවිත් වටපිට කරති	සක්මන්
වැටටත් උඩින් උන් අල්ලන	මලක්කම්
අපොයි මගේ විදිනා	කුරක්කන්

ගොවියාට විඳීමට සිදුවන අනේක විධ වූ දුක් ගැහැට සමගින් අවිනිශ්චිතව ගෙවෙන කාලය මෙහි සඳහන් කොට ඇති අයුරුව, බීජ වැපුරන අවස්ථාවේ සිට අස්වනු නෙළන තෙක් ගොවියා තම හේන ආරක්ෂා කරගත යුතුය. හේනේ පැලක් සාදාගත් ගොවියා රාත්‍රී සතුන්ගෙන් වගාව සුරක්ෂිත කර ගැනීමට වෙර දරයි.

නෙතට නින්දක් නැත. හේන වට ආරක්ෂාවට ඇත්තේ නෙත් කෙවෙහි රූකඩ සීමා වූ ඉතිවැට පමණි. කවියා සරලව පවසයි. මා දුක් විදිමි. රාත්‍රිය පැලක සිතලේ, අරෝරව ගත කරමි. ඌරන් සක්මන් කරමින් වටපිට සිටිති. විටෙක වැටට උඩින් උන් සණ්ඩු සරුවල් කරති. අවිනිශ්චිතය. තම අස්වැන්න දෙඅත නිස බදිමින් ඔහු තම සේසත වූ අස්වැන්න සිහිකරයි. 'අපොයි' ඉතා සරල බස් වහර ගොවියාගේ සිතැති ඒ අයුරින්ම ස්පර්ශ කිරීමට සමත් වන අතර එහි ඇති සංයමය තුල ගොවියා තුල පවතින කරුණාව දයාව මෙන්ම උපේක්ෂාවද පිළිබිඹු කරයි.

ඌරන්ට වෙර නොකරන ගොවියා ඔවුන්ගේ ගමනද උපේක්ෂාවෙන් බලයි. ඌරන් සක්මන් කරන්නේ ගොවියාගේ උපේක්ෂාවත්, කරුණාවත් නිසාය. එහෙත් ඔහුගේ බලාපොරොත්තුව ඔහුගේ අභිලාශය ද හේනය. 'අපොයි' යනුවෙන් වූ ඉතා සමීප සරල වැකියෙන් ගොවියාගේ මාස ගණනක අපේක්ෂාවන් කැටිකොට දක්වා ඇත. කුරක්කන් කවි පෙළ ඉතා සරල සමීප වූද අව්‍යාජ වූද බස් වහරක් පෝෂණය වූවක් නොවන්නේ ද?

ජනකවියා ජන විඤ්ඤාණය අතික්‍රමණය කරමින් තම නිර්මාණය හසුරුවයි.

මෙදා හේනෙ පැතිලා ඇති	කුරක්කන්
රන්වන් කරල් බර වී ඇති	සුරක්කන්
ඌරෝ නොකෑවෙත් හේනේ	කුරක්කන්
බඩගින්නට අවුසදයකි	කුරක්කන්

පොදු ගැමි වහරෙන් උකහාගන්නාවූත්, ගැමි ජීවිතයෙන් පෝෂණය කරගන්නාවූත් සරල වැකි භාවිතයෙන් නිර්මාණය වන 'කුරක්කන් කවි' ගොවියාගේ සැබෑ ජීවන වෘත්තාන්තය හෙළි කරයි.

අනුප්‍රාස රසය ජනනය කරමින් 'කුරක්කන්' යන යෙදුම භාවිතා කරන්නේ තම ජීවිතයේ වටිනාම වස්තුව වූ එනම් රන්වන් කරල් වූ අස්වැන්න හැඳින්වීමටයි. නැවත නැවත කුරක්කන් යනුවෙන් භාවිතා කිරීමෙන් කවියා පවසන්නේ කුමක්ද? මාස ගණනක විඩාවෙන් අවසන කුරක්කන්

ලැබූ බවත් ඒවා රත්රන්වලට සමාන බවත්, සතා සිව්පාවන්ගෙන් ආරක්ෂා කරගනිමින් රත්රං හා සමානව රැක ගනු ලබන්නේ ආභාරය සඳහා ම පමණක් බව නොවේද?

ගොවියාගේ පරම අභිලාශය වන්නේ ගොවිතැන මගින් තම කුසගින්න නිවා ගැනීමයි. තම අඹුදරුවන් රැකගැනීමයි. ඔහුට අස්වැන්න ඖෂධයක් වැනිය. රත්රන් වැනිය. මෙවැනි සරල, සංක්ෂිප්ත යෙදුම් තුළින් සහෘදයා ගැමි හඳුකට සමීප කිරීමට කවියා ගත් උත්සාහය සාර්ථක වී ඇත.

ගොවිතැන කාලයත් සමඟ සෙමෙන් සංයමයෙන් කළ යුතුය. පැදි පෙළ පුරා කවියා සංයමය ආරක්ෂා කරගෙන සිටී. එහෙත් අවසන ඔහුගේ කුරක්කන් කිරිවැදිලාය. රන්වන් කරල් බරවීය. මෙතෙක් කවියාගේ විරිත වෙනස් වන ආකාර ගොවියාගේ සතුට අපේක්ෂා සඵලවීමේ ප්‍රීතිය සිව්පදය තුළ කැටි කරයි.

“එපෙති දෙපෙති මහ හේනේ	කුරක්කන්
මඟ යන්නෝ මට සරදම්	කරක්කන්
එපැති වෙන්ඩ කවුදැයි කර	හරක්කන්
කපා ගනිමු එක පෙත්තේ	කුරක්කන්”

ඔහු අස්වැන්න නෙලයි. ප්‍රීතියෙන් ඔදවැඩි සිටින ගොවියාගේ සතුට මේ පැදිය පුරා වර්ණගන්වා ඇත. ගොවියාගේ ප්‍රීතිය කවියා තම වචන භාවිතයෙන් සිදු කරයි. “එපෙති දෙපෙති මහ හේනේ කුරක්කන්” ගොවියාගේ ප්‍රීතිය අතුරෙන් අකුරු මුසුකර රසාර්ථවත් කරගැනීමට කවියා සමත් වී ඇත.

ගැමියාගේ අව්‍යාජත්වය මෙන්ම ඔහුගේ සමස්ථ ජීවන වෘත්තාන්තට තම පන්තිදෙන් සිත්කම් කරන කවියා ගැමියාගේ සරල බව ඔහුගේ උපේක්ෂාව තම පන්තිදෙන් නික්මුණු සංයමයෙන් යුත් සංක්ෂිප්ත වචන හරඹය ඔස්සේ ඉතා සාර්ථක ව පිළිඹිබු කර ඇති මෙම පැදි පෙළ පරිශීතයෙන් හඳුනාගත හැකිය. ජීවන රඟ මඩල තුල ගොවියාගේ සියළු කාර්යයන් ධීවනිකාර්ථයෙන් පෙන්නුම් කරන අතර ඉතා සියුම් ලෙස ග්‍රාමීයත්වය පිළිඹිබු කරන ග්‍රාමීය සරල ඔස් වහරද පද්‍ය පන්තිය සාර්ථක වීමට ප්‍රබල සාධකයක් වී ඇත.

විවාර ප්‍රශ්න 03

ජනකවියේ ඇති අව්‍යාජභාවයත්

භාෂා භාවිතයේ සරලත්වයත්

කුරක්කන් කවිවලින් නිරූපණය වේ. එක් කරුණක් සඳහා උදාහරණ දෙක බැගින් නිර්දේශ්ට කවිවලින් දක්වමින් විමසන්න.

ස්වයංපෝෂිත ගැමි ජන සමාජය තුළ කටයුතුවල නිරත වීමේදී යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතය අවම වූ අතර සාපේක්ෂව වර්තමානයට වඩා ගත වන කාලය වැඩි විය. සමූහයක් ලෙස එම කටයුතුවල නිරත වද්දී ඇති වන පීඩාව මඟහරවා ගනිමින් ප්‍රබෝධමත් ලෙස කාර්යයන්හි නිරතවීමේලා උත්ප්‍රේරකයක් ලෙස තත්කාලීන ජනතාව “ජනකවි” ගායනා කළහ. ඒවා ප්‍රවර්ග ගණනාවකට බෙදා වෙන් කළ හැකි අතර “කුරක්කන් කවි” ඒ අතරින් ප්‍රධාන වේ.

ජනකවිවලට සුවිශේෂ ලක්ෂණයක් ලෙස ‘අව්‍යාජ බව’ යන්න හඳුනා ගත හැකි අතර එය ‘කුරක්කන් කවි’ තුළින් ප්‍රකට වන අවස්ථාවක් ලෙස,

“කුරක්කන් කුනයි වැපිරුවේ
කපන්ටත් බැරුව අතපය
අරින්ටත් බැරුව ලොවගම
කපමු නෑහෙ ඉපහැල්ලේ

අමාරුවේ
රුදාවේ
සිනාවේ
සුඛාවේ”

යන්න දැක්විය හැක. මෙහිදී ආශාවෙන් හෝ පහසුවෙන් කුරක්කන් වගා කළ බව කියමින් ව්‍යාප්තවය ප්‍රකට කරනවා වෙනුවට එහිදී තමා විඳි දුෂ්කරතා, ශාරීරික වේදනා, යම් හෙයකින් කුරක්කන් හේන අසාර්ථක වුවහොත් බාහිර සමාජයෙන් එල්ල වන පීඩා යනාදිය ගැන අව්‍යාජ යථාර්ථය ප්‍රකට කරවයි.

“කොල්ල කන්ට එති සවිපාවෝ
ගොල්ල සමඟ එති උගරෝ

බොහොම
හැමදාම

යන උද්‍යතයෙන්ද පැහැදිලි වේ. තමාගේ දුෂ්කරතා අව්‍යාජව දැක්වීමට ගැමියන් පපුබට නොවූ බවයි. ඉහත දැක්වූ දුෂ්කරතා මෙන්ම වගා කිරීමේ දී වන සතුන්ගෙන් ද පීඩා එල්ල වන බව අව්‍යාජව කියා පෑම ජන කවියෙන් ගැමි දිවියේ යථාර්ථය ප්‍රකට කෙරෙන බව සනාථ වේ.

එමෙන්ම ජනකවි යනු සරල කාව්‍ය විශේෂයකි. මේවා අවස්ථානුවිතව හිටිවන ගායනා කරන කවි වූ අතර ඒවා උත්පාද වූයේත්, ශ්‍රවණය වූයේත්, භාෂා ශාස්ත්‍ර පිළිබඳ එතරම් උගත්කමක් හැති ගැමි ජනයා ඇසුරේ විනා භාෂා ශාස්ත්‍ර උගත් පණ්ඩිත ජනයා ඇසුරේ නොවේ. එබැවින් මේවායේ භාවිත වූයේ ඉතා සරල බස් වහරකි.

“දුරතු මහේදී කැලයට
මසක් පමණ කල් කැලවල්
මැදින් දිනේදී වල් ගිනි
කුරහන් ඉසිමුව කළුවර

වැදිලා
කොටාලා
තබාලා
බලාලා”

කුරක්කන් වපුරන්නට පෙර බිම් සකස් කිරීම, කල් යල් බලා කුරක්කන් වැපිරීම යනාදී කටයුතුවලදී හිරත වන ආකාරය කවරෙකුට වුවද තේරුම් ගත හැකි පරිදි සරල බසින් කියා වි ඇත.

මෙදා හේනෙ පැහිලා ඇති
රන්වන් කරල් බර වී ඇති
උගරෝ නොකෑවොත් හේනේ
බඩගින්නට අවුසදයකි

කුරක්කන්
සුරක්කන්
කුරක්කන්
කුරක්කන්

කුරක්කන් පැහෙන ආකාරය දකින ගොවියාගේ සිතට දැනෙන ප්‍රීතිය කෙතරම් ද කිවහොත් ඔහු ඒවා හඳුන්වන්නේ “රන්වන් කරල්” යනුවෙනි. එසේම උගරන්ගෙන් විය හැකි හානි ගැන පුර්ව අත්දැකීම් ඇති නිසා යම් අවිනිශ්චිත බවකින් ද ඔහු පීඩා විඳියි. මේ සියලු හැඟීම් සරල බස් වහරක් යොදා ගනිමින් සිව්පදයකට ගොනු කිරීම තුළ කවියාගේ නිරායාස කවිත්වය ප්‍රකට වේ.

ජනකවියේ අව්‍යාජභාවයත්, භාෂා භාවිතයේ සරල බවත් “කුරක්කන් කවි” තුළින් මනා ලෙස ප්‍රකට කෙරෙන බව ඉහත නිදර්ශන වන කරුණුවලින් පැහැදිලි වේ.

විවාර ප්‍රශ්න 04

ජන කවියේ ඇති අව්‍යාජත්වයන්

භාෂා භාවිතයේ සරලත්වයන්

කුරක්කන් කවි වලින් නිරූපණය වේ. එක් කරුණක් සඳහා උදාහරණ 2 බැගින් නිර්දේශිත කවිවලින් දක්වමින් විමසන්න.

සිංහල ජන කවියේ ඉතිහාසය සිංහල ගැමි ජනයාගේ ඉතිහාසය තෙක් දිවයන්නක් ලෙස සැලකිය හැකිය. මෙම ජනකවිය වහාහි විවිධ ආකෘති ඔස්සේ අතීතයේ සිට වර්තමානය දක්වාම පැවත එන අග්‍රගන්‍ය සාහිත්‍යකරණයක් වනු ඇත. කාව්‍යමය ආකෘතියක් හෝ ගීතමය ආකෘතියක් මෙම ජනකවිය සතු වේ. මෙකී ජනකවි සඳහා ජීවිතයේ ඵදිනෙදා මුහුණ දෙන සහ මුහුණ දුන් දොම්නස් මෙන්ම විනෝදාස්වාදයන් ද ජනකවි සඳහා පාදක වී ඇත. මීට අමතරව කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා සම්බන්ධ වෙනම ජනකවි සමූදායක් අපට හමු වෙයි. එනම්,

★ කුරක්කන් කවි	★ කමත් කවි
★ ගොයම් කවි	★ පැල් කවි
★ නෙළුම් කවි	

ආදී වශයෙනි. එපමණක් නොව අතීත ගැමියා තම අය මාර්ග ලෙසින් ඔවුන් කරගෙන ගියා විවිධ රැකියා / වෘත්තීන් හා බැඳී පවතින ජනකවි සාහිත්‍යක්ද පවතින බව කිවයුතු මතය. එනම්

- ★ කෘෂිකාර්මාන්තය
- ★ ධීවර කර්මාන්තය
- ★ පැල් කර්මාන්තය
- ★ කුඹල් කර්මාන්තය

ආදී වශයෙන් වේ. මේ අතුරින් ආදායම් මාර්ගයක් වශයෙන් යැපුම් කෘෂිකාර්මාන්තය පිළිබඳ මෙම “කුරක්කන් ඉසිමුව කරුවල බලාලා” යන කුරක්කන් කවි පෙළේ කියවේ. ගොවිතැන් වලදී බොහෝ වගාවක් අතුරෙන් කුරහන් වගාව මූලික කර ගත් ජනකවි කිහිපයක් එහි අන්තර්ගත වේ.

හේන් ගොවිතැන් කරනු ලබන ගොවියාගේ ප්‍රමුඛතම ආහාර බෝගය කුරක්කන්ය. මෙහි ඇති ස්වරූපය ඇති සැටියෙන්ම මෙම පද්‍ය පන්තියේ ගැබ්ව ඇති බව කිව යුතුය. එහිසාවෙන් මෙකී ජනකවි අව්‍යාජත්වයෙන් යුත් කාව්‍ය නිර්මාණ බැව් මනාව ප්‍රකට කරවයි. එය මෙසේ පැහැදිලි කරගත හැකිය.

කුරක්කන් වගා සිදු කරනු ලබන ගැමියාගේ ප්‍රධාන ආහාර භෝගය වන්නේ ද කුරක්කන්ය. කුරක්කන් වගාවෙන් අස්වැන්න ලබාගැනීම සඳහා මාස හතරක පමණ කාලයක් ගත වනු ඇත. මෙම කුරක්කන් වගාව සඳහා බිම තෝරා ගැනීමේ සිට අස්වනු නෙලීම දක්වාම මෙම පද්‍ය පන්තියට අතුළත් කොට ඇත. එය අවසානත්වයෙන් යුක්තව ඇත්ත ඇති සැටියෙන්ම ඉදිරිපත් කොට ඇත. ඒ බව පළමු කවියෙන් කෙසේ පැහැදිලි වනු ඇත.

“දුරතු මහේදී කැලයට	වැදීලා
මසක් පමණ කල් කැලවල්	කොටාලා
මැදින් දිනේදී වල් ගිනි	තබාලා
කුරහන් ඉසිමුව කළුවර	බලාලා”

මෙම පද්‍ය තුළින් ඉතා දීර්ඝ කතන්දරයක් සංක්ෂිප්තව ඉදිරිපත් කිරීමට සමත් වී ඇති බව පෙනේ. එය බොහෝ ජන කවි තුළ දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණයකි. හේනක් සඳහා සුදුසු බිම් කඩක් තෝරා ගැනීම හේන් ගොවිතැනේ මුල්ම කටයුත්තයි. මෙම හේන් ගොවිතැන්, බොහෝ වශයෙන් සිදු කරනු ලබන්නේ උතුරු නැගෙනහිර හා දකුණු වැනි වියළි කලාපීය ප්‍රදේශ වලිනි.

මෙම කවියාට අනුව හේනක් සඳහා බිමක් තෝරා ගෙන එය එළි පෙහෙළි කිරීම දුරතු මාසයේ දී එනම් ජනවාරි මාසයේ දී සිදු කරනු ලබන බව කියැවේ. මෙම කාලය එළි පෙහෙළි කර අවසන් කිරීමට මාසයක් පමණ ගත වන බවත් එය ගිනි තබා සියල්ල අවසන් කිරීමට මාස තුනක් පමණ එනම් මැදින් මස වගා තෙක් සිදු කරන බවත් කියැවේ. දුරතු, නවම් මැදින් යන මාස අධික පෘථිවිල සහිත මාස වන නිසා එලිකර සකස් කළ කැලෑව සම්පූර්ණයෙන් ගිනි තබා ගොවිතැනට සුදුසු ආකාරයට සකසා ගැනීම පහසු වනු ඇත. මේ ක්‍රියාවලියෙන් පසු කුරක්කන් ඉසින්ගේ කරුවල බලාලාය. මෙහිදී කළුවර බලාලා යනු මැදින් මහ අවසන් වන විට වර්ෂාව ලැබීමට ඉතා ආසන්න වන බැවින් එම කාලය බලා කුරහන් වැටීම් සිදු කරනු ඇත. කුරහන් වපුරා දින දෙක තුනකට පසුව වර්ෂාව ලැබී කුරක්කන් නිල්වන් පැහැතිව වර්ධනය වනු ඇත. මේ අනුව බලන කල කුරක්කන් ඉසිනු ලබන්නේ බක් මස නොහොත් අප්‍රේල් මසයි.

මේ අනුව ගොවියා මෙම කුරක්කන් වැපුරී තෙත් මාස තුනක පමණ කාල සීමාවක් ඉතා මහන්සි වී ඇත. ඒ අනුව හේන් ගොවිතැන තමාගේ ආර්ථික තත්ත්වය සරුසාර කර ගැනීමෙන් පවුලේ සුභසිද්ධිය සඳහාත් දරන අප්‍රමාණවූ වෙහෙස හා ධෛර්යවන්ත ස්වභාවය මෙම ගොවිතැන සඳහා වන කාලසීමාවෙන් මනාව පැහැදිලි වේ. ජන කවිය අව්‍යාජත්වයෙන් යුතුව ඉදිරිපත් කොට ඇත. මීට අමතරව මෙම කවියේ “කුරහන් ඉසිමුව” යන්නෙන් කරන ලද ආමන්ත්‍රණයෙන් ගොවියාගේ පවතින සාමූහිකත්වය පිළිබඳව අව්‍යාජත්ව ඉදිරිපත් කොට ඇත. සාමාන්‍යයෙන් හේන් ගොවියා සිය ගොවිතැන සාමූහිකව සහයෝගයෙන් සිදු කරන කාර්යයන් බව මෙහිදී ඉදිරිපත් කොට ඇත.

මීට අමතරව ජනකවියේ ඇති අව්‍යාජත්වය පිළිබිඹු කරන තවත් කුරක්කන් කවියක් පහත පරිදි වේ.

“හේනේ පැලේ මා විදිනා	සුරක්කන්
ඌරෝ ඇවිත් වට පිට කරණා	සක්මන්
වැට්ටත් උඩින් උන් අල්ලන	මලක්කන්
අපොයි මගේ කිරි වදිනා	කුරක්කන්”

පැල් රකින්නට යන ගොවියාගේ මානසික තත්ත්වය කෙබඳු යන්න මෙම කවියෙන් පෙනේ. මන්දයත් ගොවියා පැල් රකින්නට හේනට පැමිණෙන්නේ තුන්යම නිදි වැටීමට සෑදී පැහැදී ගෙනය. මීට අමතරව ඔහු හේනට පැමිණෙන්නේ තම බිරිඳ, දරුවන් නිවසෙහි හුදෙකලා කොටය. එපමණක් නොව රාත්‍රී කාලයේ හේන පාළු කිරීමට පැමිණෙන උෟරු. ගෝන, මුව, අලි ආදී සතුන්ගෙන් සිදුවන විනාශයද තවත් මානසික වදයකි. මෙම පද්‍යයේ පළමු පදයෙන්ම එය පෙනී යනු ඇත. බොහෝ වශයෙන් හේන් පාලු කිරීමට පැමිණෙන්නේ උෟරන්ය.

ඉහත පද්‍යයේ සිව්වන පද්‍ය දෙස අවදානය යොමු කිරීමේදී එය සිතාමතා කියවක් නොවන බව පැහැදිලිය. උග්‍ර රංචුවක් හේතේ වැට අසලට පැමිණෙනු දැක්කත් ගොවියාගේ මුවින් අව්‍යාජව පිටවන වචනයකි. ‘අපොයි’ යන වචනය. “අපොයි” මාගේ කිරි වදිනා කුරක්කන්” යන්නේ ගයන විට තම හේන ආරක්ෂා කර ගැනීමට වෙර දරන ගොවියෙකුගේ අසරණ කම මනසේ විත්ත රූප ඇදේ. මාස තුනක පැල් රැක්ම මාස පහ හමාරක මුළු මහන්සිය, මැවූ දිහසක් සිහින සියල්ල යන මොහොතකින් විනාශ වී යාම ජන කවියා අව්‍යාජව ඉදිරිපත් කොට ඇත.

මේ ආකෘතියට ජනකවියේ ඇස අව්‍යාජත්වයෙන් මෙම කුරක්කන් කවි තුළින් ද නිරූපණය වන බව පැහැදිලි වේ.

ජනකවිය යනු අතියේ සිට පැවතීගෙන එන ගැමියා විසින් විවිධ කෘෂිකාර්මික ජීවන වෘත්තීන් පදනම් කොටගෙන ගොවියා විසින්ම නිර්මාණය කොටගෙන සාමූහිකව ගායනා කරන ලද කවි විශේෂයක් බව ඉහත දී සඳහන් කොට ඇත. මෙකී ජනකවි සඳහා ගැමියාට හුරුපුරුදු ගැමි, සරල බස වහරක් භාවිතා කර ඇතිබව සෑම ජන කවියක් පාසා අධ්‍යයනයේදී පැහැදිලි වන කරුණකි. මෙම කුරහන් ඉසිමුව කළුවර බලාලා” යන කුරක්කන් කවි පන්තියේද එම සරල භාෂා විලාසය පවතින්නේද යන්න මෙහිදී අධ්‍යයනයක යෙදෙනු ඇත.

“මෙළා හේනෙ පැතිලා ඇති	කුරක්කන්
රන්වන් කරල් බර වී ඇති	කුරක්කන්
ඌරෝ නොකෑවොත් හේනේ	කුරක්කන්
බඩගින්නට අවුසදයකි	කුරක්කන්”

මෙම පැදියෙන් කියැවෙන්නේ මේ වසර තුළ වගා කළ හේනේ කුරක්කන් පැසී ඇති බවයි. මෙයින් ව්‍යංගාර්ථවත් භාෂාවක් ඉතා සරල ලෙස දක්වා ඇත. එනම් පසුගිය වසරේ හෝ දිගින් දිගට වසර කීපයක් මෙතරම් කදිමට කුරහන් පැසී නැති බවකි. ගොවියාට මෙබඳු තත්වයකට පත්වීමට පාදක වූ වස්තු කිහිපයක්ද පවතී. එය මෙසේ විය හැක. එනම් තම පවුලේ සාමාජිකයෙකු දැඩි සේ රෝගාතුර වීම, කලකට වැසි නොලැබීම, අනවශ්‍ය කාලයේදී තද වැසිවලට අසුවීම, වනසතුන්ගේ වගා හානි ඒ අතර වේ. මෙහි පද්‍යයට අනුව මෙම ගොවියාට සිදුව ඇත්තේ ඌරන්ගේ සිදු වූ හානියක් බව ‘ඌරෝ නොකෑවොත්’ යන වැකියෙන් පැහැදිලි වනු ඇත.

මනා ලෙස කිරි වැදී පැසෙමින් පවතින වගාවේ ස්වභාවය කවියාගේ මනෝභාවන් ප්‍රමුදිත කර ඇත. ‘සුරක්කන්” යන වචනයෙහි ඉහත අර්ථයට අමතරව හේන් ගොවියකු තම වගාවේ පැල් රැක්ම වන සත්ව හානි වැලැක්වීමේදී පෙන්වා ඇති ශූරත්වය, බුද්ධිමත්ව කටයුතු කිරීම වැනි ගොවියාගේ පෞරුෂය පිළිබඳවද ධ්වනිත කෙරේ. ජනකවියාගේ භාෂාව භාවිතයේ ඇති දක්ෂතාව පිළිඹිබු කරයි.

මීට අමතරව ජන කවියා උපමාවාවී භාෂා ශෛලියක් භාවිත කොට ඇත. එය ඉහත සඳහන් කළ කවියෙන් පැහැදිලි වේ. එනම් කුරක්කන් කරල් කිරි වැදී පැසෙන විට කහ වර්ණයෙන් යුක්ත වේ. ගොවියාට එවිට හැගෙන්නේ ඒවා රන් සේය. රත්තරන්, කරල් වශයෙන් ලද කලක් සේය. එසේත් නැතිනම් රත්තරන් පාටට කරල් පවතින බවය. ඒ සඳහා කවියා “රන්වන් කරල්” යනුවෙන් භාවිත කර තිබීම රත්තරන් වැනි කරල් යනුවෙන් උපමාවාවී පදයන් සාහිත්‍ය භාෂාව භාවිත කොට ඇති බව පැහැදිලිය. ජන කවි සාහිත්‍යයේ මෙවැනි උපමා රාශියක් දැකගත හැකි වේ. එය ඉතා සරලව ඉදිරිපත් කොට ඇත.

එපමණක් නොව මෙම ඉහත කී කවියේ භාෂාව වැරදි ලෙස භාවිත කොට ඇති අවස්ථාවක්ද දැකගත හැක. අතීත ගැමියා භාෂාව හැසිරවීම පිළිබඳව පුළුල් දැනුමක් නොමැති වීම එයට හේතුව වේ. ‘උයරෝ නොකෑවත්’ යන පදය ව්‍යාකරණානුකූලව වැරදිය. අසම්භාව්‍ය ක්‍රියාවක කර්තෘ අනුක්‍රමය විය යුතුය. එවිට ‘උයරන් නොකෑවොත්’ යන්නෙන් විය යුතුය. අතීත ගැමියාගේ සරල භාෂා විලාසයක භාවිතයත්, පණ්ඩිත ව්‍යාකරණ නොදැනීමත් එයට හේතු වේ.

මීට අමතරව ජනකවියේ පවතින සරල බස් වහර පහත කුරක්කන් කවියේ ද ගැබ්ව ඇත.

“මා කී දේ දෙයියනි බොරුවක් ම	නැති
බිම එළි වුණොත් කණු මුදු බොහොම ප්‍රභ	ඇති
ඇහැට වෙහෙස නැත තුන් යමට නිදි	නැති
ගොඩ කළු වෙමින් කුරහන් කිරි වැඳ	වැඩෙති”

මෙම පද්‍යයෙන් කණු මුදු, ගොඩ කළු වීම, තුන්යාමට නිදි නැති, කුරහන් බිම එළිවීම යන යෙදුම් සියල්ල හේන් වගාවට සම්බන්ධ ඒවාය.

මිනිසාට දුකක් කරදරයක් සිදු වූ විට ඉබේම සිතියට එන්නේ සිය ආගම දහමය. නොපෙනෙන දෙවියන් කෙරේ දක්වන ඇල්ම, ගෞරවය අතිමහත්ය. මෙහිදී දෙයියනි බොරුවක්ම නැති” යන්නයි “දෙවියනි” යන්නට වඩා “දෙයියනි” යන පදය බෙහෙවින්ම ගැමි බස් වහරින් උපුටා ගන්නා ලද්දකි. එනිසා මෙම කවියා සරල ගැමි බස් වහරක් භාවිත කර ඇති බව වගාවෙන් පෙනේ.

මේ අයුරින් පෙනී යන්නේ මෙම කුරක්කන් කවි ජන කවි මෙන් මෙන්ම සසිල බස් වහරින් යුක්ත වන බවයි.

විවාර ප්‍රශ්න 05

කුරක්කන් වගා කිරීමටත් වගාව රැක ගැනීමටත් ගැමියා දැරූ වෙහෙස කුරක්කන් කවි තුළින් පැහැදිලි කරන්න.

ජන කවිය වූ කලී ගැමි දිවියේ නිර්ව්‍යාජ ගති ස්වභාවයන් නිරූපණය කරන්නාවූ කැඩපතකි. මානව දිවිපෙවෙත තුළ කැටි වූ සොම්නස, දොම්නස මෙන්ම චිත්ත සන්තාපයන්ද සමාජයට මුදාහළ අගනා සාහිත්‍යාංගයක් ලෙස ජන කවි හඳුන්වා දිය හැකි වේ. පතල් කවි, පාරකවි, කරන්ත කවි, නෙළුම් කවි, බඹර කවි, පැල් කවි යනාදී ලෙසින් ප්‍රභේද වී ඇති එකී ජන කවියේ එක් කාව්‍ය ප්‍රවර්ගයක් ලෙස කුරක්කන් කවි හඳුන්වා දිය හැක. ගොඩ ගොවිතැනෙහි ප්‍රධාන භෝගයක් වූ කුරක්කන් වැපිරූ අවස්ථාවේ සිටම එය රැක ගැනීමට දරණ අප්‍රතිහත ධෛර්ය, වගා කිරීමේ සිට අස්වනු නෙලීම දක්වාම ගොවීන් හෙළන ලේ කඳුළු පිළිබඳ අව්‍යාජ අත්දැකීම් සමූදායක් කුරක්කන් කවි වලින් ගම්‍යමාන වේ.

හීන් කුරහන්, මල් කුරහන්, බොකුටු කුරහන්, රැන් කුරහන්, මහ කුරහන්, මෝරු කුරහන්, පඳුරු කුරහන් හා සුදු කුරහන් ආදී වශයෙන් හෙළ ගොවියා වගා කරන කුරහන් ප්‍රභේද ගණනාවකි. කටුපර භෝගයක් ලෙස හම්දරා ඇති කුරක්කන් වපුරා සිව්මසකින් අස්වනු නෙළීම සාමාන්‍ය සිරිතය. එය කල් යල් බලා සිදු කරන කාර්යකි. ආහාර භෝගයක් සේම ඖෂධීය

ශාකයක් ද වන කුරක්කන් වගා කිරීමත්, එම වගාව සුරකීමටත් ගොවියා දරන වෙහෙස අසීමිතය. අප්‍රමාණය. ඒ සඳහා ගොවියා බිම් සකස් කිරීමට දරන්නා වූ අධිකතර කැපවීම මහන්සිය පහත කවියෙන් විද්‍යමාන කෙරේ.

දුරුතු මහේදී කැලයට	වැදිලා
මසක් පමණ කල් කැලවල්	කොටාලා
මැදින් දිනේදී වල් ගිනි	තබාලා
කුරහන් ඉසිමුව කළුවර	බලාලා

දුරුතු හෙවත් පනවාරයේ වන අරණට පිවිසෙන ගොවි මහතා මසක් පමණ කල් කැලය එළි පෙහෙළි කරනු ලබයි. අනතුරුව ගොවියාගේ කැනි පහරින් පරාජය ලබන කැලවල් ගිනිලන්හේ මැදින් මහේදිය. එය දැඩි වෙහෙස ගෙනදෙන්නකි. අවසානයේ කුරහන් ඉසිය යුත්තේ කළුවර බලාය. මුල් කළුවරට වැපරීමට නොහැකි වූ කළ ගොවියා පරාදය. එයින් ලැබෙන අස්වනු ස්වල්පය. කෘමි උවදුරු ග්‍රහණය. නිසි වේලාවට සිට කථිතව්‍ය ඉටුකරගැනීමට ගොවියා දරන උත්සාහය අල්ප නොවේ. එවන් විස්තරාත්මක සිද්ධි සමුදායන් එක් කවකට සංක්ෂිප්ත කොට ගොවියා තුළ ඇති වෙහෙස සහෘදයාටද දැනෙන අයුරින් කවියෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති ආකාරය ප්‍රශස්තය.

මා කී දේ දෙයියනි බොරුවක්ම	නැති
බිම එළි වුණොත් කණු මද බොහොම ළඟ	ඇති
ඇහැට වෙහෙස ඇත තුන් යමට නිදි	නැති
ගොබකලුවෙමින් කුරහන් කිරි වැද	වැඩෙති

කවියා තමා නිර්ව්‍යාජ සිතුවිලි මුල් කරගනිමින් තමා මුහුණ පාන සැබෑ තතු නොසැඟවා පවසයි. ‘මා කී දේ දෙයියනි බොරුවක්ම නැති’ යනුවෙන් පවසන්නේ එබැවිනි. පොළොව එළි පෙහෙළි කොට පුළුස්සා සකස් කොට තිබුණද දැවී පිළිස්සී ශේෂ වූ කොටස් ඉතාමත් ආසන්නයෙන් එනම් ළඟ ළඟම පිහිටා ඇති බව කවියෙන් නිරූපණය කරයි නෙත නිදි නොලැබ හේන සමග ඔට්ටු වුවද ගොබ කළු වෙමින් කිරිවදිනා කුරක්කන් යාය ගොවි නොතට මහස්කාන්ත විත්‍රණයකි. කවියා මේ තුළින් විෂද කිරීමට උත්සහ දරා ඇත්තේ කුරහන් වගා කිරීමට ගොවි මහතා දැරිය යුතු අධිකතර පරිශ්‍රමයයි. තුන්යම නිදි නොලැබ නෙතට තැවරූ අලුත් කල්කය වන්නේ කිරි වැදී හසරැළි නගන කුරක්කන් යායයි. එය ඔහුගේ අප්‍රතිහත ධෛර්යය දෙරන මහි කත ලබාදුන් අමිළ වූ තිළිණයයි.

හේනෙ පැලේ මා විදිනා	සුරුක්කන්
ඌරෝ ඇවිත් වටපිට කරති	සක්මන්
වැටවල් උඩින් උන් අල්ලන	මලක්කන්
අපොයි මගේ කිරි වදිනා	කුරක්කන්

කිරිවදින කුරහන් යාය සතා සිපාවාගෙන් රැක ගැනීම ගොවි මහතාට එල්ලවන අභියෝගයයි. මතුවට අස්වනු නෙලා එහි විත්තලීය තුක්ති විදීමට නම් එම අභියෝගය ජය ගත යුතුමය. එය ලෙහෙසි පහසු කටයුත්තක් නොවන බව පළමු පද්‍ය පාදයෙන්ම විෂද කෙරේ. එනම් හේනෙ පැලේ මා විදිනා සුරුක්කන්’ යන්නෙහි සුරුක්කන් හෙවත් දුක නැතහොත් වද බන්ධන අනන්ත බවත් සුලභ බවත් ප්‍රකට කෙරේ. කිරි වදිනා හේනට වින කටින්නා ඌරාය. වැටටත් උඩින් ඌ අල්ලන මලක්කන් හෙවත් ගසන තරුණකම පනින පිම්ම කෙසේ හෝ වලක්වාලිය යුත්තකි. නැතහොත් ගොවියා පරාදය ඉහත කවෙන් සහෘදයාට සම්ප කොට ඇත්තේ

ගොවි මහතාට පැවරී ඇති භාරදූර වගකීමකි. ජයගත යුතු අසිරු අභියෝගයකි. කවෙහි නිරූපිත සෑම වදනකින්ම ගොවි චිත්ත සන්නිවේදන ජනිත වන අභියෝගාත්මක වේදනාව සහායක සමීප කිරීමට උත්සහ දරයි.

“කටු ඇල්ලේ මගෙ හේනේ	කුරක්කන්
වැට අනුරා උරන්ගෙන්	වළක්කන්
කර ගන්නට බැරී උන් මහ	කුරක්කන්
උරනි නොකා පලයවී මගෙ	කුරක්කන්”

කටුඇල්ලේ හේන රැක ගැනීමට දැරූ වෙහෙස අසීමිතය. ඉති වැට අනුරා බැමි තර කරන ලද්දේ උරාගෙන් මෙන්ම අනෙකුත් සතා සීපාගෙන්ද රැකගනු අදහසිනි. නමුත් එය එසේ සිදු නොවිණි. හේනට උරාගෙන් සිදුවූ කරදරය වලකාගන්නට නොහැකි වූ බව කවියා පවසයි. සහායක තව තවත් සංවේදී බවින් පුරවැලමින් හේ උරන්ගෙන් ඉල්ලීමක් කරයි. ඒ ඔහුගේ හේන නොකා පලා යන ලෙසිනි. “ උරනි නොකා පලයම් මගෙ කුරක්කන්” කිසිවක් කර කියාගත නොහී එය ඔහුගේ ආවේගාත්මක ආයාචනයයි. ගැමි වහරද උපයෝගී කරගනිමින් එකී සිදුවීමෙහි කටුක නිරූප බව රාවප්‍රතිරාව නැංවීමට කවියා ගෙන ඇත්තේ සාර්ථක තැනකි.

ඉහත නිදසුන් පිරික්සන කල ගමය වන එක් කරුණකි. එනම් කුරහන් පැළවෙන්නේත් කුරහන් පිදෙන්නේත් කුරක්කන් වපුරන ගොවි මහතාගේ ලේ කඳුළු වල පෝෂණයෙනි. හේන එළි පෙහෙලි කිරීමේ සිට අස්වනු නෙළීම දක්වා වූ කටුක නිරූප වනාන්තරය නැරඹුවහොත් එය සජීවී සත්‍යයක් බව වැටහෙනු නොඅනුමානය. එනම් වගා කිරීමත් එම කුරක්කන් වගාව රැකගැනීමත් අපමණ වෙහෙසකින් සිදුවන කර්තව්‍යයක් බව ඉහත උදාහරණ තුළින් මැනවින් ගම්‍යමාන කෙරේ.

විවාර ප්‍රශ්න 06

ජන කවිය භාෂාව භාවිතයේ දී දක්වන විශේෂත්වය ‘කුරහන් ඉසිමුව කළුවර බලාලා’ කවි පෙළ ඇසුරින් උදාහරණ 3 ක් සහිතව විස්තර කරන්න.

සිංහල සාහිත්‍යයේ අනිත ගැමියා තුළින් උපන් කාව්‍ය විශේෂය වන්නේ ජන කවියයි. එහිදී යැපුම් කෘෂිකර්මාන්තයේ දී ගැමියා භාවිත කළ කාව්‍ය වන්නේ “කුරහන් කවි” යි. ජනයාගේ හිතෙහි උපදින සුබ දුබ්‍ය හැගීම්, ජනකවියා යොදා ගන්නා භාෂාව ද සුවිශේෂී මුහුණුවරක් ගනී. කුරහන් ඉසිමුව කළුවර බලාලා කවි පෙළ ඇසුරෙන් ඒ පිළිබඳව විමසා බලමු.

කුරහන් හේනක් සකස් කිරීම කවියා විස්තර කරන්නේ මෙසේය.

දුරතු මහේදී කැලයට	වැදිලා
මසක් පමණ කල් කැලවල්	කොටාලා
මැදින් දිනේ දී වල් ගිනි	තබාලා
කුරහන් ඉසිමුව කළුවර	බලාලා

ජනකවියා සෑම විටම භාවිත කරනුයේ සරල භාෂාවකි. එදිනෙදා භාවිත කරන භාෂාව කවිය සඳහා යොදා ගත්විට යමක් විස්තර කරීමත්, කවියා කීමට අදහස් කරන දෙය පාඨකයාට/ශ්‍රාවකයාට තේරුම් ගැනීමේ පහසුවත් ඇති නිසා සරල බස්වහර ජන කවියේම යොදාගැනීම සාර්ථක වී ඇති බව පෙනේ. කුරහන් වගාවක් ඇරඹීමට කැලයටගිය තැන් සිට

කුරහන් බිජු වගාකරන තෙක් ගොවියාගේ ක්‍රියාදාමයන්. වෙහෙස දුක මනාව පාඨක/ ශ්‍රාවක මනසට කාන්දු කිරීමට කවියා සමත්ව ඇත.

එසේම කවියා කටවහර භාවිතයටද යොමුව ඇති අතර එමගින් කවියාට නව ජීවයක් අලකාරද ලැබී ඇත. කටවහර භාවිතය ජනකවියා භාෂාව භාවිතයේ දී උපයෝගී කරගන්නා විශේෂිත උපක්‍රමයක් බවද සටහන් කළ යුතුය.

“මා කී දේ දෙයියනි බොරුවක් ම නැති’
බිම එළි වූනොත් කණු මදු බොහොම ළඟ ඇති”

දෙයියනි බොරුවක්ම නැති වැනි පද ඒ සදහා නිසදැස් ලෙස ගත හැකිය.

“මෙදා හේනෙ පැතිලා ඇති කුරක්කන්
රන්වන් කරල් බර වී ඇති සුරක්කන්
උයරෝ නොකෑවත් හේනේ කුරක්කන්
බඩගින්නට අවුසදයකි කුරක්කන්

එසේම ජනකවියේ භාෂා භාවිත ගත්විට එකම දේ නැවත නැවත කීම හෙවත් පුනරුක්තිය යෙදීමට දැකගත හැකිය. එයද ජන කවි භාෂා භාවිතයේ විශේෂත්වයකි.

හේනේ කුරක්කන් පැසි ඇති බව මුල් පාදයෙන් පවසන කවියා දෙවන පදයෙන් ද නැවත රන්කරල් බරවී ඇති බව කියමින් එම අදහසම කීමට උත්සාහ දරා ඇත.

පද්‍ය නිර්මාණයකදී පුනරුක්තියෙන් කවියාට ලැබෙන්නේ අලංකාරයකි. මෙසේ ගත් කල ජනකවියා තම නිර්මාණ සාර්ථක කරගැනීමට භාෂාව තුළින් විශේෂතා දක්වන බවත් ඒවා සාර්ථක උපක්‍රම වී ඇති බවත් කිව හැකිය.

විවාර ප්‍රශ්න 07

ජනකවියා

- 1) කුරක්කන් වගාවේදී විවිධ අභියෝග ජයගත් ආකාරයත්
- 2) ජන කවියේ ඇති අව්‍යාජත්වයත්

ඉස්මතු වන අයුරින් කවි නිර්මාණය කර ඇති බවට කුරක්කන් කවි ඇසුරෙන් නිදසුන් දෙක බැගින් දෙමින් විමසන්න.

ජනයා අතර නිර්මාණය වී ජනයා අතරම පැවත ගෙන එන කවිය ජන කවියයි. සරල බව, නිශ්චිත නිර්මාණකරුවෙකු නොමැති වීම, කටින් කට පැවතගෙන ඒම, අව්‍යාජත්වය වැනි ලක්ෂණ ජන කවි තුළ දැකිය හැක. ජන ක්‍රීඩා, ජන විශ්වාස ඇසුරෙන් පමණක් නොව විවිධ වෘත්තීන් ඇසුරෙන් ද ජන කවි වර්ග රැසක් නිර්මාණය වී ඇත. ඒ අතුරෙන් කුරක්කන් වගාව ඇසුරු කොට ගෙන කුරක්කන් කවි ගොඩනැගී ඇත. කුරක්කන් වගාවේ දී ගොවියා මුහුණදුන් විවිධ අභියෝග ජය ගැනීමට ඔහු දරන උත්සාහයත් ජන කවියේ අව්‍යාජත්වය කුරක්කන් කවි තුළින් මනාව ඉස්මතු වේ.

- 1) කුරක්කන් කවි ගොඩනැගී ඇත්තේ කුරක්කන් ගොවියාගේ ජීවන අත්දැකීම් මුල්කොට ගෙනය. එකී අත්දැකීම් රසවත් සුවදායී අත්දැකීම් නොවේ. අතිශයින්ම කටුක අභියෝගාත්මක ඒවාය.

“මා කී දේ දෙයියනේ බොරුවක්ම	නැති
බිම එළිවුණොත් මද කණු බොහොම	ළඟ ඇති
ඇසට වෙහෙස ඇත තුන්යමට නිදි	නැති
ගොඩ කළ වෙමින් කුරහන් කිරි වැද	වැඩෙති”

කුරක්කන් වගාවට බිම් සකස් කෙරෙනුයේ වනාන්තර එළි පෙහෙළි කිරීමෙනි. එය අතිශය දුෂ්කර කාර්යයකි. දුරතු මාසයේ දී ආරම්භ කරන මෙම කාර්ය මාසයක් පමණ නොකඩවා සිදුවන්නකි. කැපූ ගස් වල ප්‍රමාණය අති මහත් බවට හොඳම සාක්ෂිය වන්නේ, ඉතිරි වී ඇති ගස්වල මුල් ය. එම මුල් ඉතා ළං ළංව පිහිටා තිබීමෙන් පැවසෙනුයේ ගස් ද ඉතා ළං ළංව පිහිටි බවයි. එසේ නම් කුරක්කන් වගාවක බිම් සකස් කිරීම අතිශයින්ම අභියෝගාත්මක කාර්යයක් බව හොඳින්ම පැහැදිලිය. නමුත් ගොවියා එම අභියෝගය ජය ගැනීමට හැකි සෑම වෙහෙසක් දරනුයේ ජීවිතය වූ කලී අභියෝගයක් වන බවයි. බිම් සකස් කිරීම පමණක් නොව වන සතුන්ගෙන් වැපිරූ හේන ආරක්ෂා කර ගැනීමට සැබවින්ම අභියෝගාත්මක ය.

“හේනේ පැලේ මා විඳිනා	සුරක්කන්
ඌරෝ ඇවිත් වට පිට කරති	සක්මන්
වැට්ටත් උඩින් උන් අල්ලන	මලක්කන්
අපොයි මගේ කිරි වඳිනා	කුරක්කන්”

පැල් රැකීම පහසු කාර්යයක් නොවේ. මැසි මදුරුවන්ගෙන් සිදුවන පීඩා අපමණ ය. නමුත් වැඩිම අභියෝගය එල්ලවන්නේ ඌරන්ගෙනි. ඌරන් සෑම විටම අවධානයෙන් සිටිනුයේ වගාව පාලු කිරීමට ය. ඇතැම් විට ඔවුන් වැට්ටත් උඩින් කරනම් අල්ලයි. එසේ වුවහොත් ගොවියාගේ මාස ගණනාවක වෙහෙසකර ප්‍රයත්නය ගැටට කැපූ ඉණි මෙන් අපතේ යයි. එබැවින් පැල් රැක හේන ආරක්ෂා කර ගැනීමේ අභියෝගය ද දුෂ්කරතා නොතකා ගොවියා සිදු කරන බව උක්ත කවියෙන් මනාව ප්‍රකට වේ.

2) ජන කවිය පිළිබඳව මනා අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට කුරක්කන් කවි බෙහෙවින් ඉවහල් වේ. ජන කවියෙහි පැවති අව්‍යාජත්වය කුරක්කන් කවිය තුළ ද ගැබ් වී තිබීම ඊට හේතුවකි.

“දුරතු මහේදී කැලයට	වැදිලා
මසක් පමණ කල් ඇලවල්	කොටලා
මැදින් දිනේ දී කැලෑ ගිනි	තබලා
කුරහන් ඉසිමුව කළුවර	බලලා”

කුරක්කන් ගොවියා දුරතු මාසයේදී බිම් සැකසීම අරඹා මැදින් මාසයේ දී හේන ගිනි තබා අමාවක දිනයක කුරහන් ඉසිනු ලබයි. මෙය මාස තුනක හතරක දීර්ඝ ක්‍රියාවලියකි. නමුත් තමාට කිරීමට සිදුවී ඇති කිසිදු වෙහෙසකර කාර්යයක් අන් අයගෙන් සැඟවීමට ගොවියාට අවශ්‍යතාවයක් නැත. ජීවිතයේ විඳිනු ලබන වෙහෙසකර දුක්ඛ, දෝමහස්සයන් අව්‍යාජව ඉදිරිපත් කිරීමට කවියා උත්සුක වූ ආකාරය මෙයින් මනාව පැහැදිලිය.

සෑම ජනකවියක මෙන්ම කුරක්කන් කවි තුළ ද අව්‍යාජත්වය ද කැටි වී ඇති බව පහත කවියෙන් ද පැහැදිලි වේ.

“කුරක්කන් ගුණයි වැපුරුවේ
කපන්ටත් බැරුව අත පය
අරින්ටත් බැරුව ලොව ගම
කපමු නෑනේ ඉපනැල්ලේ

අමාරුවේ
රුදාවේ
සිනාවේ
සුඛාවේ”

කුරක්කන් වැපිරීම මෙන්ම එම වගාව රැකබලා ගැනීම දුෂ්කර බව අප දන්නෙමු. නමුත් ඒ හා සමානවම තවත් දුෂ්කර කාර්යයක් වන්නේ කුරක්කන් කපා ගැනීම බව කවියා පවසනුයේ අවිශාසවය. එය අත පය වෙහෙසවන කටයුත්තක් බව ඔහු පවසයි. නමුත් අසවැන්න අතහැර දැමිය ද නොහැක. එම නිසා අස්වැන්න නෙළා ගැනීමට පැකිලීමකින් තොරව නෑනාගේ සහය ලබා ගැනීමට ගොවියා උත්සුක වේ. එතුලින් ද ගමයමාන වන්නේ ඔහුගේ අවිශාසබවමය.

13. අපට වැසිකිළියක්

විචාර ප්‍රශ්න 01

“වැසිකිළි භාවිතය පිළිබඳ ගම්මුත්තුළ,

කලින් පැවති ආකල්පය ද

එය වෙනස්ව ගිය ආකාරය ද

‘අපට වැසිකිළියක්’ කෙටිකතාවෙන් කිය වේ. උදාහරණ දෙක බැගින් දක්වමින් මෙම අදහස පහදන්න.

21 වන සියවස් පෙරළියෙහි ලාංකීය ජීවන සමාජ පැතිකඩ තුළ මානව ශරීර කෘත්‍යයන්ගේ අවශ්‍යතා සඳහා ගොඩනැගුණු ස්ථාන Toilet, Washroom, clark room. outhouse, lavatory, latrine, යන්නා වූ අනර්ඝ නාමයන්ගෙන් භාවිත වේ. උසස් පන්ති විපර්යාස සමාජ ස්ථානමත විවිධාකාරයෙන් සුන්දරව හැඳින්වුවද ‘latrine’ යන විදේශ නාමයෙන් බිඳී ආ එය සරල ග්‍රාමීය සමාජයේ අද ‘ලැට්’ යනුවෙන් කවුරුත් හඳුන්වති.

යටෝක්ත සරල හැඳින්වීම ඔස්සේ යමින් එකී සජීවී සත්වයාගේ ආගමනයත්, එයට පෙරාතුව ඒ පිළිබඳව පැවති දේශීය අනන්‍යතාවයත් ඉතා අපූර්ව ආකාරයෙන් දෘශ්‍ය රූපනය කරන විශිෂ්ට කෙටිකතාවක් ලෙසට ‘කේ. ජයතිලකයින්’ රචිත ‘අපට වැසිකිළියක්’ කෙටිකතාව පෙන්වා දිය හැකි ය.

1920 වැනි කාලවකවානුව විජාතීය බලපරාක්‍රමයන්ට නතුව තිබූ කාලවකවානුවක් සේ පෙන්වා දිය හැකිය. මෙසමයෙහි සමාජ පන්තිය පිළිබඳ අර්ථකථනය කළහොත් කෘෂිකාර්මික ජීවනතලයකට පත්ව තිබූ ග්‍රාමීය පරිසරයක් තිබූ බවත් මෙම කෙටිකතාවේ ආරම්භයේදීත් ‘කුරහන් ඇඹරීමේ’ සිද්ධියෙනුත් ඒ බැව් මනාව පසක් වෙනු ඇත. දේශපාලන, ආර්ථික, ආගමික, සමාජීය හා සංස්කෘතික යන්නා වූ සෑම අංශයකම වෙනස්කමක් මෙම විජාතීය බලපෑම නිසා අප රටට නතු වූවද එයින් රටට, යහපත් අයහපත් දෙයාංශයෙන්ම ප්‍රතිඵල ළඟා වුණි. කෙසේවුවද කේ. ජයතිලකයන් මෙම කෙටිකතාව ඔස්සේ වෑයම් දරා ඇත්තේ 1920 දශකය තුළ ගම්මුත්තුළ පිළිබඳ පැවති සමාජ හා සංස්කෘතික සාධකයක් වූ වැසිකිළි භාවිතය සහ එය ක්‍රමක්‍රමයෙන් වෙනස් වූ ආකාරයත් පිළිබඳ වූ රසවත් ගවේෂණාත්මක පැතිකඩක් පාඨකයා වෙත ළඟා කරවීම බැව් කිව හැකිය.

‘අපට වැසිකිළියක්’ කෙටිකතාවේ කථකයා නැතහොත් ‘හේරත්’ පවුල වටා දිවෙන මෙම කෙටිකතාව මගින් ග්‍රාමීය ජීවනතලය තුළ ගම්මුත් තුළ වැසිකිළි භාවිතය පිළිබඳ තිබූ ආකල්පය මනාව පිළිබිඹු කරවයි.

“මේ ගෙදර වැසිකිළියක් තියෙනවද?”

යන්නෙන් ඇසුවට කථකයාගේ පියා උඩබිම බැලීමෙන් එකල ගැමි සමාජය මෙම වැසිකිළි භාවිතය පිළිබඳ තිබූ දැනුම්භාවය කෙරෙහි ද යන්න ජයතිලකයන් සියුම්ව ඉස්මතු කරවයි.

ගම්මුත් තුළ මේ පිළිබඳ තිබූ ආකල්පය පෙන්නවන තවත් නිදසුනකි.”

“ගෙයක් ඇතුළෙ ඉඳ ගෙනත් ඔය වැඩේ කළ හැකිද? කාට පුළුවන් වුණත් මට නම් බෑ. උඹ ඔහොම කියනවා. කොළඹ රටේ කක්කුස්සි තියෙන්නේ කොහොමද දන්නවාද? ගේ ඇතුළෙමලු. මේ වගේ පිටින් නෙමෙයි. උන් නාන්නෙන් ඒක ඇතුළෙම ඉඳගෙනලු. මික් විතරක් හඳ ගහන්නේ නැද්ද?”

“ඒවා පයිප්ප දිගේ යනවයි කියලා කියන්නේ”

යටෝක්ත නිදසුන් ඔස්සේ නාගරික - ග්‍රාමීය සමාජ දෙයාංශයෙහි මෙම ශරීර කෘත්‍යතාවය පිළිබඳ වූ විපර්යාසය මනාව දක්වයි. කෙසේ වුවද කොළඹ උදවිය ගෙවල් ඇතුළෙම එම තාක්ෂණ ක්‍රියාවලිය උපයෝගී කළද ග්‍රාමීය ජනයා මෙම ක්‍රියාව සඳහා කැලයන්, දොළපහරක් යන්නා වූ සොබාදහම අපූර්වාකාරයෙන් භාවිතයට ගන්නා අයුරු මෙම කෙටිකතාවේ දක්වා ඇත. එසේම කොළඹ උදවිය කෙරෙහි උසස් තාක්ෂණයෙන් යුත්කව ඇත. එම ක්‍රියාවලිය සිදුකළද ගැමියා එය දකින්නේ ඉතා පිළිකුල් සහගත දෘෂ්ටියකිනි. නමුත් ගැමියාගේ එම දෘෂ්ටිය ඉතා අභිංසක දෘෂ්ටියක් ලෙසට කේ. ජයතිලකයන් පාඨකයා වෙත එය මනාව පරිවර්තනය කොට ඇත.

“ගස් මෑත් කරන අඩිය තබන හඬින්ම නිලමැසි හමුදාවක් රූං ගාගෙන අහසට නැඟ ආවෙත් අපි පසිබසිමු. වනරොදින් පිටවන පිරිමින් කෙළින්ම යන්නේ වත්ත පහළින් ගලා යන ඇළ පාර වෙතටය. ගැහැණු පතිරිටුවකුත් රැගෙන පොල් අතු මැස්සටත් දර මැස්සටත් අතර වන හීස් බිම් තරුවට යති..”

යටෝක්ත නිදසුනින් ද ගැමියන් සතු එම ක්‍රියාව සිදුකරන දෛනික රටාව මනාව නිරූපනය කරයි. ‘නිලමැසි හමුදාව’ යන්නෙන් දැක්වීමෙන් කථකයා ගැමියන්ගේ එම ක්‍රියාව පිළිබඳ අවිභිංසක උපහාසාත්මක බවක් ද ව්‍යංග්‍යාර්ථයෙන් දක්වා ඇති බව පෙනී යයි.

ඒ අයුරින් ගැමියන් පිළිබඳ පැවති වැසිකිළි ආකල්පය ක්‍රමක්‍රමයෙන් වෙනස් මාර්ගයකට පත්ව වන්නේ කතාව තුළ සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකතුමා වැසිකිළියක් නිර්මාණය කිරීමට ගැමියන් තුළ සිදුකරන නීතිමය බිය ගැනීමත් සමගය. කෙරෙහි අවිභිංසක අව්‍යාජ වශයෙන් ජීවත් වුවද ගැමියන් ට එකල නීතිමය පරිසරයට හරස්වීමට ශක්තියක් නොමැත වීම මතම අවසානයෙහි වැසිකිළිය නිර්මාණය කිරීමට සිදුවෙයි. මෙම සිද්ධිය සමග නූතන රාමුවට ගැමියාද ක්‍රම ක්‍රමයෙන් පියනගන ආකාරය පෙනී යයි.

“අඩක් වැඩ අවසන් කර ඇති නිසා ම එසේ කල් දැමීම තේරුමක් ද නැත. නඩු උසාවි යනු බොහෝ ගැමියන් ට මෙන් ම තාත්තාට ද රෝරව නරකය වැනි භයානක දේවල්ය. මේ නිසා ගෙදරට පුංචි පැටියෙකු ඇති වුවත් මෙන් ගේ කිරිටුව පුංචි වැසිකිළියක් තැනින.”

එහිදී ගොමමැටි ගැසූ නිවසටත් වඩා සිමෙන්ති වලින් සැකසුණු වැසිකිළිය කටකයා හඳුන්වන්නේ පොඩි එකා යන හුරුපුරු ප්‍රභවයෙනි. පොඩි එකාගේ උපන්දිනය 1924.12.01 ලෙස උළුවස්සට උඩින් කොටා තිබීමෙන් කෙතරම් අකමැත්ත පලකළද මෙම වැසිකිළිය පිළිබඳ සියුම් ගෞරවනීය හැඟීමක් ගැමියන් සතුව පවතින බවද, ගමය කරයි. කටකයා එයට ‘කක්කුස්සිය’ නොකියා ‘වැසිකිළිය’ යන නුහුරු ගෞරවාන්විත නමින් හැඳින්වෙන්නේ ද එකී ගෞරවයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙසට ය.

මෙම ක්‍රියාවලියේ වෙනස් මගක් හරවන තවත් නිදසුනක් වශයෙන් කටකයා සිය පාසලේ දී ඉගෙන ගන්නා ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් පිළිබඳ පාඩමද සියුම් ඉඟියක් ලෙස දැක්විය හැකිය. එහිදී වැසිකිළි භාවිතය හරියාකාරව සිදු නොකිරීමෙන් පාවනය, කොකුපණු රෝගය, කොළරාව වැනි රෝග හටගන්නා විද්‍යාත්මක කරුණු පෙන්වා දීමත්, සාම්ප්‍රදායික අදහස්වල පවතින සියුම් සාවද්‍ය බවත් ඉතා පරිස්සමට කේ.ජයතිලකයන් පාඨකයා වෙත මුදා හළ ඇති බවට පෙනී යයි.

මෙහි කටකයාගේ මනෝභාවයන් ඔස්සේ කටකයාද ක්‍රම ක්‍රමයෙන් භාවිත නොකරන ලද අලුත් වැසිකිළිය වෙත පියනැගීමට සූදානම් වෙයි. ඉන්පසු ක්‍රමක්‍රමයෙන් කටකයාගේ සිය පවුලේ උදවියත් මෙය අනුගමනය කරන අතර පියාද අවසානයෙහි එයට හුරුවෙයි. නුමුදු පැරණි පුරුදු සිය මනසින් පිටම කිරීමට හැකියාවක් නොමැති බැවින් පියා වත්ත පහළ දිය පහර වෙතට යන අයුරු කටකයා දක්වන්නේ සංස්කෘතියෙහි ඇතැම් ලක්ෂණ රැකගැනීමට වෘත්තීයයෙන් පුරුෂබලයක කැඩපතක් ලෙසින් ය.

මේ අයුරින් යටෝක්ත සියලු නිදසුන් ඔස්සේ වැසිකිළි භාවිතය පිළිබඳ ගැමි ජීවිත තුළ පැවති මූලික ආකල්පයන් එයට ගැමියා ක්‍රම ක්‍රමයෙන් හුරු වූ අයුරුත් ඉතා සුපැහැදිලි ආකාරයෙන් කේ. ජයතිලකයන් පාඨකයා වෙත මෙම කෙටිකතාව ඔස්සේ ලබා දෙයි. ඒ අනුව අද වන විට සෑම නිවසක ම තාක්ෂණය මුසු වූ නවීන අංගයන්ගෙන් යුත් වැසිකිළි පද්ධතියෙහි මූලාරම්භය විශිෂ්ට ලෙස දක්වන කෙටිකතාවක් සේම එමගින් විදේශීය බලපෑම මත මෙරට සමාජ, ආර්ථික, සංස්කෘතික පැතිකඩෙහි විපර්යාසයද මැනවින් පිළිබිඹු කරන්නා වූ විශිෂ්ටතම ගණයෙහිලා සැළකිය හැකි කෙටිකතාවක් ලෙසටද කේ. ජයතිලකයන් විසින් රචිත මෙම ‘අපටත් වැසිකිළියක්’ කෙටිකතාව පෙන්වා දිය හැකි ය.

විවාර ප්‍රශ්න 02

“පැරණි ගැමි සමාජයේ මිනිසුන්ගේ ආකල්ප හා සිතූම් පැතුම් වෙනස් කිරීමේ අභියෝගය ‘අපට වැසිකිළියක්’ කෙටි කතාවෙන් නිරූපණය වේ.” උදාහරණ තුනක්වත් දක්වමින් සාකච්ඡා කරන්න.

ගැමි සමාජයේ අව්‍යාජ ප්‍රකාශ, හැසිරීම් හා ආකල්ප කටකයා උත්තම පුරුෂ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් අප ඉදිරියට ගෙන එයි. නාගරික සංස්කෘතිය මෙම සමාජය විසින් වළඳ ගනු ලබන්නේ ඉතා මන්දගාමී ස්වරූපයෙනි. මේ බව පහත නිදසුන් ඔස්සේ විශද කෙරෙයි.

ගැමි කුටුම්භයක නිවසෙහි සියලු කාර්යය කෙරෙන්නේ මව අතිනි. පියා හුදෙක් ආර්ථිකය ශක්තිමත් කරන්නෙක් ලෙස කටයුතු කරයි. මව ද දරුවෝ ද ඊට උදව් උපකාර කරයි. මවගේ මිය යෑම හෝ අසනීප වූ පසු ගෘහණියකගේ කටයුතු සිදු කෙරෙනුයේ නිවසෙහි වැඩිමහල් දියණිය

අනිති. නිවසෙහි සෙසු අය ඇයට තම මව සේ සිතා ගරු කොට කටයුතු කරයි. පියා නැති වූ හෝ අසනීප වූ පියාගේ අඩුව සපිරෙන්නේ නිවසෙහි වැඩිමහල් පුතු අනිති. නිවසෙහි බාල පරපුරට කුටුම්භය පිළිබඳ බරක් පතලක් නොහේරේ. ඒ බව,

“මොන වදයක් ද මන්දා? මේ ගෙදර මම විතරද කුරහන් අඹරන්න ඉන්නේ?

මට බෑ මට වැඩ තියෙනවා, ඕන කෙනෙක් එක්ක අඹර ගන්න. මට ඕනේ ඇති කුරක්කමක් නෑ.”

“ඇයි මල්ලි එහෙම කියන්නේ? අසනීපෙන් ඉන්න අම්මට පුළුවන්ද ඕවා කරන්න.? පොඩි මල්ලි නංගි හිටියට ඒ පොඩි එවුන්ට පුළුවන්ද දෙපාරක්වත් වංගෙඩිය කරවන්න.”

“එහෙනම් කුලී කාරයෙක් හොයාගනින්, මට බෑ කිව්වොත් බෑ.”

තම සහෝදරයා එසේ පැවසුව ද අක්කගේ හඳවන කරුණාවෙන් තෙත්ව ගොස් තිබූ නිසා ඇය ඒ දේවල් විඳ දරා ගනිමින් කුටුම්භය රක්ෂා කිරීමට වෙහෙසෙයි. නාගරීකරණය නොවූ ග්‍රාමීය සංස්කෘතිය එලෙසම සුරැකීම මෙමගින් ගමය වේ.

ගැමියනට වැසිකිළියක් පිළිබඳව තිබූ ආකල්පය තත්කාලීන සමාජය පිළිබඳ අවබෝධයක් අපට ඇති කරවයි. ගැමියාට සිය වැසිකිළි අවශ්‍යතාවය ඉතාමත් හිඳහසේ, කවරෙකුට හෝ නොපෙනන සේ කර ගැනීමට බාධාවක් නොවූයේ ඔහුට හිමිව තිබූ ඉඩමේ විශාලත්වයත්, ඇතින් ඇත ගෙවල් පිහිටා තිබීමත් ය.

“මේ කැලෙන් වටවෙලා ඉන්න අපට මොන කක්කුස්සි ද....? ගෙයක් ඇතුළේ ඉඳගෙනත් ඔය වැඩේ කළ හැකිද?”

යනුවෙන් රචකයා තාත්තගේ මුඛින් ගිලිහෙන්නට ඉඩ හරින්නේ ඔහුගේ ගතික බව නොවේද? තවත් අවස්ථාවක,

“කොළඹ රටේ කක්කුස්සිය තියෙන්නෙ කොහොමද දන්නවාද? මේ වගේ එපිට නෙමෙයි ගේ ඇතුළේ ම ලු”

“මොන ජරාවක් ද ගේ ඇතුළේ කක්කුස්සියක් තියාගෙන ඉන්න එක. කක්කුස්සියක් එපා, පොඩි ළමයෙක් ගේ කැත කොළොත් ඒක අස්කර දමනකල් හිරිකිත නැද්ද?

කොළඹ රටේ එසේ ගේ ඇතුළේ වැසිකිළියක් ඉඳවීම ඔවුන් දකින්නේ පිළිකුලෙනි. හිරිකිතෙනි. ඔවුන් එසේ පුරුදු වී සිටියේ අතීතයෙන් තමා වෙත ගලා ආ රටා හා හුරු පුරුදු අයුරින් ම රැක්මට විනා, නව්‍යතාවයකට හුරුවීමට ඇති අකමැත්ත නිසාවෙනි.

මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක නිලධාරීන් පැමිණීමත් සමග ගමේ වැඩිහිටියන්ගේ නිතර කතාබහ වූයේ වැසිකිළිය සෑදීමට අවශ්‍ය මුදල් නැතිකම, බාස්ලා නැතිකම, වේලාවක් නැතකම... යනාදී මැසිවිලි පමණකි. එසේ වන්නට ඇත්තේ හුරුපුරුදු ඇබ්බැහිවලින් මිදීමට පිළිතුරක් සොයන්නට වූ නිසා වන්නට පුළුවන.

“මෙව්වර කල් නොතිබුණු කක්කුස්සියක් මොකද මේ එකපාරට ම ඕනේ උනේ? කාගේ හරි මගෝඩියක් වෙන්න ඇක, කාට තියෙන සල්ලි ද ඕවා හදන්න? ඕකෙන් මේකෙන් වෙන්නේ අපටත් උසාවි ගානේ බඩගාන්න. උන්ට නම් මොකෝ... ආංඩුවෙන් පඩි කකා කියාවි, ‘ඕන හඳපන් නැති නං නඩු දානවා කියලා. දුප්පත් අපි තමයි නැහෙන්නේ”

යන ප්‍රකාශයෙන් ඊට අනුගත වීමේ අකමැත්ත විඳ ද වෙයි යමක් යමකට ඇබ්බැහි වන වේගයෙන් ම ඉන් මිදීමට පහසු නොවන්නේය. මෙම ගම් වැසියන් ද පත්ව ඇත්තේ එබඳු තත්ත්වකටය.

මිනිසා සහජයෙන් ම අනුකරණයට වඩාත් ඇල්මක් දක්වන්නෙකි. එනිසාම කල්යාණම,

“ඕක ඔයතරම් අඩු බෙර ගහන්න දෙයක් නෙවෙයි. දැන් කවුරුත් කැලෑ ගානේ රිංගන්නේ නෑ”

යන ප්‍රකාශයෙන් ගමය වනුයේ ඔහුද ටිකින් ටික වැසිකිළි භාවිතයට යොමු ව ඇති අයුරුයි.

රජය මගින් ගැමි ජනයාගේ සෞඛ්‍යය උසස් තත්ත්වයකට ගැනීමට සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක වරින් වර පැමිණ පරීක්ෂා කිරීම, නොකළ අයට නඩු පැවරීම යනාදී ක්‍රියාමාර්ග තුළින් නාගරික සංස්කෘතියට ගෙන ඒමට මහත් පරිශ්‍රමයක් දරා ඇති අයුරු පැහැදිලි ය.

“සුමාන දෙකක් ඇතුළත වැසිකිළියක් හදන්න ඕනෑ.මම අයිමත් සුමාන දෙකකට පස්සේ එනවා.”

“මාස දෙකකට පමණ පසු ගමේ නාගරික කොලවරේ සිට කුණු ඉස්පැට්ටර යළිත් භොල්මන් කරන බව දැනගන්නට ලැබිණි.”

නිරන්තර පරීක්ෂාවෙහි යෙදෙන නිලධාරීන් නැවත පැමිණෙන විටත් වැසිකිළි ලැල්ලක් පමණක් සාදා තිබීම නිසා ගැමියන් ඉදිරියේ ඔවුගේ ස්වරය දැඩි විය.

“ලැල්ලක් දැමීමට වැසිකිළියක් හැදෙනවද මිනිහෝ? තව සුමාන දෙකකින් වැඩ ඉවර කරලා නො තිබුණොත් බලාගත හැකි කාටද වරදින්මේ කියලා”

වැසිකිළියක් තනා හැකි අයට නඩු පැවරීම නිසාවෙන් මෙම කතාවේ තාත්තා වැසිකිළි වළක් කැපීමට ආරම්භ කරන ලදී. එතරම් කාලයක් වැසිකිළියක් තනා ගැනීමට අපොහොසත් වන්නට ඇත්තේ හැකි බැරිකම්, මුදල් පමණක්ම නොව ඒ පිළිබඳව පාලක පක්ෂය කිසිදු පැහැදිලි කිරීමකින් තොරව, තමන්ගේ බලාධිකාරිය පතුරුවා ගනිමින් තර්ජනාත්මක ලෙස කටයුතු කිරීමට ගත් උත්සාහය නිසා යැයි සැකයක් උපදී, වැසිකිළි සකස් කිරීමට පෙර ඔහුන්ට ඒ පිළිබඳව ඒවායේ වැදගත්කම පහදා දුන්නේ නම්, ඉතා සංවර ලෙස අදහස් හුවමාරු කරගන්නේ නම්, එමෙන් ම බාල පුරපුර ඉලක්කය ලෙස ගෙන ඔවුන්ට අවබෝධ වන පරිද්දෙන් කටයුතු කළේ නම්, වසරක් යන්නටත් පෙර ඒ සඳහා යොමු කර ගැනීමට හැකියාව පැවතුණා නොවේද?

මිනිසා කුඩා කළ සිට ම තමා පුහුණුව ලැබූ හා හුරු කරගත් දේ හා දැඩිව බැඳී සිටී. යම් අනතුරක හයාහක බව අවබෝධ කරගත්තයින් පසුව ආකල්පමය වෙනසකට යොමු වේ.

‘මුලින් ම තමාත්, ඉන් අනතුරුව නංගි සහ මල්ලින්, අක්කා හා අම්මාත් පිළිවලින් ඒ සඳහා යොමු වේ.’ සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්ගේ අරමුණ සපුරා වුවා යැයි සිතීමට හැකි වනුයේ අවසානයේ වැසිකිළි භාවිතයට තාත්තාත් යොමු වීමෙනි.

කේ.ජයතිලකයන්ගේ “අපට වැසිකිළියක්” කෙටි කතාව තුළින් පෙනී යන්නේ ගැමි සමාජයේ මිනිසුන්ගේ ආකල්ප හා සිතූම් පැතුම් වැසිකිළි භාවිතයට යොමු කිරීමට ප්‍රබල අභියෝගයක් වූ බවයි.

විචාර ප්‍රශ්න 03

කෙටිකතාවේ වර්ත එහි අරමුණු සාක්ෂාත් වන අන්දමට නිරූපණය කර ඇති ආකාරය ‘අපට වැසිකිළියක්’ කෙටිකතාව ඇසුරෙන් විමසන්න.

සිංහල සාහිත්‍ය වංශය තුළ 19 වන සියවසේ මැද භාගයේ දී පමණ දේශීය ව ජනප්‍රිය වූ නව්‍යාංග සාහිත්‍යාංගයක් ලෙස කෙටි කතාව හඳුන්වා දීමට පුළුවන. එහි දී ලාංකීය කෙටිකතාව තුළ නොමැකෙන නාමයක් ජනිත කළ අපූර්ව සාහිත්‍යධරයෙකු ලෙස කේ. ජයතිලක මහතා පෙන්වා දීමට පුළුවන. එතුමන් විසින් රචිත සුන්දර වූ කෙටිකතා අතර “නොනිමි සිත්තම හා තවත් කෙටිකතා” හම් කෙටිකතා සංග්‍රහයේ එන ‘අපට වැසිකිළියක්’ කෙටිකතාව විශිෂ්ට නිර්මාණයක් බව විචාරක අදහසයි. එහිදී කෙටිකතාවේ වර්ත එහි අරමුණු සාක්ෂාත් වන අන්දමට නිරූපණය කරන්නට කතුවරයා උත්සුක වූ බව පහත උදාහරණ සාක්ෂියි දරයි.

“තෝ හොර අලියා වගේ මෙනන කකා ඉන්නවා

තොට ඒකවත් කරලා දෙන්න බැරිද?”

‘අපට වැසිකිළියක්’ කෙටිකතාව තුළ ප්‍රධාන වර්ත කිහිපයකි. එහිදී කථකයා ගේ වර්තය ප්‍රධාන වන අතර ඔහුගේ පියා වූ හේරත්ගේ වර්තය සුවිශේෂී වේ මක්නිසාද යත් ග්‍රාමීය සමාජය තුළ දරුවන් ට ආමන්ත්‍රණය කරනුයේ ශිෂ්ට සම්පන්න නොව අශිෂ්ට භාෂාකරණයක් පෙරදැරි කරගනිමිනි. එය ඉහත උදාහරණයෙන් මනාව පිළිබිඹු කරන්නට කතුවරයා ගත් උත්සාහය ප්‍රශස්තය ගැමි සමාජය තුළ ආහාර පිසගනු ලබන්නේ සියල්ල තමන්ම සිදුකර ගනිමින් කුරක්කන් ඇඹරීමේ ක්‍රියාව එහිදී ප්‍රධාන වේ. කථකයාගේ වැඩිමහල් සොයුරිය පෙරැන්න කළ ද කථකයා සහයෝගය දක්වන්නට මැළිකමක් ඉස්මතු කරයි. එහිදී පියකුගේ දායකත්වය මනාව පෙන්වන්නට මෙහිදී සමත් ය. එනම් “අපට වැසිකිළියක්” කෙටිකතාවේ අරමුණ සාක්ෂාත් කරගැනීමට හේරත්ගේ වර්තය දායක වූ ආකාරය ගමය නොවන්නේ ද?

“වළ කපන්න පටන් ගන්නෙවත් නැතුවයි ‘තවම නෑ! ගෑවේ,

තව සුමනා දෙකකින් වැඩ ඉවර කරලා

නොතිබුණොත් බලාගත හැකි, කාටද වරදින්නේ කියලා’

මෙම කෙටිකතාවේ තමන් සුවිශේෂී වර්තයක් සෞඛ්‍යපරීක්ෂක, ශිෂ්ට සමාජයට නෑකම් කියන ඔහුගේ වර්තය මගින් ග්‍රාමීය සමාජයේ අවශ්‍යතාවක් ලෙස නොසලකන වැසිකිළි නිර්මාණයට දක්වන්නේ ප්‍රමුඛ දායකත්වය කි. අවස්ථා කිහිපයක දී ගමට පැමිණීමත් තම බලය සීමාවක සිට ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සෞඛ්‍යසම්පන්න ජීවිතයකට නිසිලෙස හුරුකිරීමත් සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයකුගේ කාර්යය වේ. එය “අපට වැසිකිළියක්” කෙටිකතාව තුළින් සාර්ථකව සමාජගත කර ඇති බව ගම්‍යමාන වේ. විශේෂයෙන්ම රාජ්‍ය නිලධාරියකු ගම්වාසීන් ගේ හැකි නොහැකිතාවය ද මැනවින් හඳුනාගත යුතුය. හඬ දමන බවට තර්ජනාත්මක ස්වරයක් සංයුක්ත කරනුයේ ගම්බද සමාජයට තේරුම් ගැනීමට ඇති හැකියාව ඒ තුළින් ඉස්මතු වන නිසාවෙනි. කෙටිකතාවේ වර්ත එහි අරමුණ සාක්ෂාත් කිරීමට මූලික වූ බව මොහවට පැහිදිලි වේ.

‘මුලින් මා වැසිකිළිය පාවිච්චියට ගන්නේ ගෙදර කාටවත් නොදැනෙන පරිදි ය.’”

“අපට වැසිකිළියක්” කෙටිකතාවේ ප්‍රධානතම වර්තය වනුයේ මල්ලි හෙවත් කථකයා ය. අවස්ථා කිහිපයක දී ඔහුගේ වර්තය මූලික වුවද කෙටිකතාවේ සුවිශේෂී ව ස්ථානයක් එම වර්තයට හිමිවන්නේ අවසානයේ දී යැයි පැවසීම සාවද්‍ය නොවේ. මක්නිසාද යත් නව ශ්‍රේණියකට

ඔහු ඇතුළු වීමෙන් අනතුරුව සෞඛ්‍ය විද්‍යාව යටතේ වැසිකිළියක වටිනාකම හඳුනා ගනිය. පෙර වැසිකිළිය නිර්මාණය කළ ද ගැමියන් හඬුවලින් බේරෙන්නට පමණක් එය එස් සිදුකොට තිබුණි. මූලික අවශ්‍යතාව මතය පදනම් කරගනිමින් සිදුකරන බව සඳහන් වන්නේ එහෙයිනි. නමුත් උත්සහ කළද එය පරාජය විය. පසුව යතාර්ථය නිසි ලෙස හඳුනා ගැනීමෙන් අනතුරුව කතාබහකින් තොරව වැසිකිළිය භාවිත කරන්නට පෙළඹීම සිත්ගන්නා සුලය.

වැසිකිළි නිර්මාණය කරන්නට සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක මූලික වුව ද එය භාවිත කිරීම ජය ගන්නේ පාඨකයා බව මනාව ඔප්පු වේ.

උක්ත සඳහන් සමස්තය දෙස බැලූ විට ‘අපට වැසිකිළියක්’ කෙටිකතාව විශිෂ්ට නිර්මාණයක් බව පැහැදිලි ය. ඒ සඳහා කෙටිකතාවේ වර්ත හා අරමුණු සාකෂාත් කරගැනීමට ප්‍රමුඛ වූ බව මෙමගින් විද්‍යමාන වේ.

විවාර ප්‍රශ්න 04

වැසිකිළි භාවිතය පිළිබඳ එදා ගම්මුත්තු පැවති ආකල්පය කෙබඳුදැයි ‘අපට වැසිකිළියක්’ කෙටිකතාව ඇසුරෙන් විමසන්න.

සිංහල සාහිත්‍ය වංශයෙහි සුවිශේෂී කෙටිකතාකරුවෙකු වන කේ.ජයතිලක මහතා විසින් ‘‘අපට වැසිකිළියක්’’ නම් කෙටිකතාව අපූර්ව ආකාරයෙන් රචනා කර ඇත. එතුමා තම නිර්මාණ කාර්ය මගින් තත්කාලීන අධ්‍යාපනික පරිවර්තනය හා ග්‍රාමීය සමාජයේ සමාජ ආකල්ප මනාව විවරණය කරමින් වින්දනීය වූ කෙටිකතාවක් ප්‍රතිපාදනය කර ඇත.

වැසිකිළි භාවිතය පිළිබඳ තත් කාලීන ග්‍රාමීය සමාජයේ ආකල්පය ඉස්මතුකර දක්වන්නේ ගමට අමුත්තෙකු ලෙස පැමිණෙන සුබදායක නොවන්නෙකුගේ පැමිණීමත් සමගිනි.

‘‘මේ ගෙදර වැසිකිළියක් තියෙනවාද?’’

තාත්තා යළිත් උඩබිම බලයි.

මේ ගෙදර කක්කුස්සියක් තියෙනවාද?

‘‘නෑ’’

‘‘සුමාන දෙකක් ඇතුළත් වැසිකිළියක් හදන්න ඕනෑ..’’

මෙතැන් පටන් පියා හෙවත් පටබැදිගේ හේරත් හා සුගතන් අතර සංවාද ඔස්සේ ගම්මුත්තු වැසිකිළි භාවිතය පිළිබඳව දක්වන ආකල්පය විවරණය කරනු ලබයි. ඒ හරහා කෙටිකතාකරුවා තමාගේ ආකල්පය ද ඊට උචිත භාෂාවක් භාවිත කරමින් මනාව ප්‍රකාශිතය

‘‘කුණු ඉස්පැට්ටර තිකෝනිස් කාරයාගේ ගෙදෙට්ට ගිහින් අහැව්වලු කක්කුස්සියක් තියෙනවාද? කියලා සුගතන් පටන් ගත්තේය. ‘‘තිකෝනිස් කිව්වලු අනේ බුදු මහත්තයෝ මෙහෙ මොන කක්කුස්සිද? ඔන්න ඔතනින් ඔය බැද්දට පාත් වෙන්න.

මෙලෙස ගම් වැසියන් වැසිකිළිය භාවිතය වෙනවට තම ශරීර අවශ්‍යතා ඉටුකර ගනු ලබන්නේ බැඳිදට යාමෙන් හා දිය පාරෙන් සෝදා ගැනීමෙන් හෝ ගැහැනුන් පොල් අතු මැස්සටත් දර මැස්සටත් අතර වන හිස් බිම තුළදී වතුර බාල්දියකින් සෝදා ගැනීමෙනි.

ගම්මුන් තුළ බැඳිදට යාමේදී ආචාර පද්ධතියක් ද ක්‍රියාත්මක වී තිබේ.

“එළිය ඇතත් නැතත් පරාත් තොටත් අපවිත්‍ර නොකිරීමට කවුරුත් පරෙස්සම් වූහ. එසේ කළහොත් අධෝමුඛයෙහි ගෙඩි සෑදෙනැයි යන විශ්වාසය කා තුළත් තදින් මුල් බැස ගෙන පැවති බැවිනි.”

මෙහිදී ගම්මුන් ආලෝකය භාවිතයට ගැනීම ආදී සෑම කාර්යක්ෂම ක්‍රමානුකූලව වනය භාවිතයට ගෙන සිදුකරගෙන යනු ලබයි. ගම්මුන් වැසිකිළි භාවිත තුළදී අපවිත්‍ර දෑ නිවාස ළඟ තබා නොගත යුතු බවට විශේෂ සැලකිල්ලක් දක්වනු ලබයි. එසේම වනය නොමැති නිසා නගරය තුළ වැසිකිළියක් තිබිය යුතු බවද ඔවුන් තුළ පැවති ආකල්පය වෙයි.

“පාර අයිතෙ එහෙම එකක් තියෙන එකතරි මොකද එහෙ කැලෑ තියෙනවද? මේ කැලෙන් වටවෙලා ඉන්න අපට මොන කක්කුස්සිද? ”

උන් නාන්නෙත් ඒක ඇතුළෙම ඉදගෙන ලු. හෙ මිත් විතරක් ගඳ ගහන්නෙ නැද්ද.

කේ. ජයතිලක මහතා විසින් රචිත අපට වැසිකිළියක් කෙටිකතාව ඔස්සේ මෙරට අධ්‍යාපනය හොදියුණු මට්ටමක පැවති කාලපරිච්ඡේදය වැසිකිළි භාවිතය පිළිබඳ ගම්මුන් තුළ පැවති ආකල්පය මනාව ඉස්මතු වන ආකාරය තම කෙටිකතාව තුළින් මනාව පැහැදිලි කොට ඇත.

විවාර ප්‍රශ්න 05

වැසිකිළි සැකසීමේ ව්‍යාපාරය මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයා ජය ගත්තද එය භාවිත කිරීමේ ජයග්‍රහණය ලබන්නේ කටකයා යි. ‘අපට වැසිකිළියක්’ කෙටිකතාව ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

‘ජීවිතයෙන් පැත්තක්, අංශු මාත්‍රයක් විශද කෙරෙන කෙටි කතාවෙන්, මානුෂික අත්දැකීම් හා ආකල්ප හෙවත් සමාජ යථාර්ථය විග්‍රහ වන්නේය’ යන ඇන්ටන් වෙකෝෆ්ගේ මතය සනාථ කෙරෙන ‘අපට වැසිකිළියක්’ කෙටිකතාව කේ. ජයතිලක මහතාගේ “නොනිමි සිත්තම හා තවත් කථා කෘතියෙහි එන නිර්මාණයකි. අලුත් සංකල්ප කෙරෙහි බිය වන, මිථ්‍යාවලින් හා පැරණි මතවලින් ඔද්දල් වූ සමාජය නිවැරදි මගකට ගෙන ඒමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා අධ්‍යාපනයෙන් කෙරුණු මඟ පෙන්වීම උක්ත කෙටිකතාව තුළින් මනාව නිරූපණය වේ. විසිවන සියවසේ මුල් භාගයේ දී මෙරට වැසියන් වැසිකිළි භාවිතයට හුරු කරවනු ලැබූ ආකාරය ඔස්සේ සමාජ පරිණාමය යථාර්ථවාදීව ඉදිරිපත් කිරීම කථාවට මූලාශ්‍ර වී ඇත.

වර්තමානයේ විවිධ හැඩතල හා අංගෝපාංගයන්ගෙන් සමන්විතව නිමැවෙන ‘වැසිකිළිය’ නම් අනිවාර්ය ගෘහාංගය දැක, දැන නොතිබූ අවධියක නීතියේ බලයෙන් එය ස්ථාපිත කරවීමට ගත් අධිකාරී බලය වැසිකිළි තැනීමේ ව්‍යාපෘතියක් බවට පත් වේ. හුදෙක් ව්‍යාපෘතියක සාර්ථකත්වය, එම ව්‍යාපෘති භාර නිලදුරු පිරිස විවිධ නිර්ණායක පදනම් කොට ගෙන මානනය

කෙරෙන බව වත්මනෙහි ද දැකිය හැකිය. එකල ද තත්ත්වය එසේම විය. ව්‍යාපෘතියේ සැකසුම අරමුණ යටපත් වුව ද, භෞතික සම්පත් ප්‍රතිපාදන වීමේ අවශ්‍යතාවය පමණක් ඉටු විය. ඒ අනුව ‘වැසිකිළිය’ නම් සංකල්පය සමාජගත කිරීම හා එම ගොඩනැගිල්ල ඉදි කරවීමේ අභියෝගය මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයා විසින් වදෙන් පොරෙන් ජය ලබයි.

“සුමාන දෙකක් ඇතුළත වැසිකිළියක් හඳුන්න ඕනෑ. මම ආශිමත් සුමාන දෙකකට පස්සෙ එනවා. එතකොට වැසිකිළියක් හඳුල නොතිබුණොත් නඩු දානවා. එහෙම කළොත් උසාවි ගිනිත් දඩ කන්න වේවි.”

“වළ කපන්න පටන් ගත්තෙවත් නැතුවයි, “තවම නෑ !” ගෑවේ. තව සුමාන දෙකකින් වැඩ කවර කරල නොතිබුණොත් බලා ගත හැකි, කාටද වරදින් කියලා”

මේ සා වදන් පෙළක් වරින් වර පැමිණ නිකුත් කිරීමෙන් අනතුරුව වැසිකිළිය තනා අවසන් කරවා ගැනීමට සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයා සමත් විය එහෙත් කටකයාගේ නිවසෙහි සෑදුණු වැසිකිළිය අදාළ කටයුත්තට භාවිත නොවීය. මහන්සි වී, වියපැහැදුම් කොට ගොඩනැගූ එය තව දුරටත් ගෞරවනීය ස්ථානයක් ම විය.

භෞතික පිරියත සැකසීමේ ව්‍යාපාරය බලහත්කාරය හා නීතිය භාවිතයෙන් ජයගත් සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයා වඩා ශුද්ධ වූ බලයකින්, මිනිස් සිත් ජය ගැනීමේ හැකියාවක් අධ්‍යාපනයට ඇති බව සනාථ කෙරෙන සංකේත වූ කටකයා වැසිකිළිය භාවිතයේ ජය ලබයි. පාසල් සෞඛ්‍ය පාඨම හා එමගින් හටගත් විමනිය කටකයා තම මව්පියන් ඥාණනය කරන්නෙකු බවට පත් කරයි.

“වියපැහැදුම් කොට මහන්සි වී වැසිකිළියක් තනා අලංකාරය සඳහා තබා ගැනීමේ තේරුම කුමක් ද?

සමාජ ව්‍යුහයේ අධිකාරී බලයෙන් මිදී නව පරපුර නියෝජනය කරන කටකයාගේ සිත්හි පහළ වන උක්ත සිතිවිල්ල, වැසිකිළිය භාවිතයට ගැනීම හෙවත් ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිඵල භුක්ති විඳීම දක්වා විකාසනය වේ. ඔහුට වැසිකිළිය පරිහරණය කිරීමට ආශාවක් ද ඇති වේ. ඒ අනුව,

“මුලින් ම මා වැසිකිළිය පාවිච්චියට ගන්නේ ගෙදර කාටත් නොදැනෙන පරිදිය. ”

තමා පමණක් නොව, සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයා වඩා ඉදිරිගාමී පියවරක් තබමින් නංගීන්, මල්ලිත් පසුදා අක්කාත් අම්මාත් කුමයෙන් තාත්තාත් වැසිකිළිය භාවිතයට යොමු විය. මේ අනුව සෑම නිවසක ම වැසිකිළියක් සෑදීමේ ව්‍යාපාරයෙන් මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයා ජය ලැබුව ද එය භාවිත කිරීමේ හුරුව පවුලේ සාමාජිකයන් අතරට ගෙන යන්නේ අධ්‍යාපනයෙන් පූර්ණත්වය ලබන කටකයා ය.

විවාර ප්‍රශ්න 06

ගැමි සමාජ පසුබිමක සිදුවීම් කියා පෑමේ දී ඊට සුදුසු බස් වහරක් යොදා ගැනීම නිසා “අපට වැසිකිළියක්” කෙටිකතාව පාඨක විස්වාසය දිනාගනී.” උදාහරණ 03 ක් සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

කන්නිමහර මහා ප්‍රාඥයා නමින් විරුදාවලිය ලත් කේ.ජයතිලකයන්ගේ ප්‍රතිභා පූර්ණ නිර්මාණයන් අතර නොනිමි සිත්තම කෙටිකතා සංග්‍රහයෙන් උපුටා ගන්නා ලද විශිෂ්ට නිර්මාණයක් ලෙස අපට වැසිකිළියක් කෙටිකතාව හඳුන්වා දිය හැකි වේ. ළමා අත්දැකීමක් පදනම්

කරගෙන එක්තරා පිටිසර බඳු ගැමි සමාජයක් විසින් එක්තරා සංස්කෘතික හා සහස්තව පෙරගමනක තතු හා එය සමාජය විසින් වැළඳ ගනු ලැබූ මන්දගාමී ස්වරූපය කියා පාන මේ කතා වස්තුව, සාර්ථක ව ඉදිරිපත් කිරීමට යොදාගත් බස්වහර කවර කෙබඳු ස්වරූපයක් ගන්නේද යන්න පිළිබඳව විමසා බලමු.

මෙහිදී කතුවරයා යොදාගත් බස්වහර තුළ සුවිශේෂිතා කිහිපයක් හඳුනාගත හැකිය. ඒ අතරින්, ගැමිවදන් මුසු බස්වහරක් භාවිත කිරීම, උපමා රූපී හා ප්‍රස්තාව පිරුළු ගැමි සමාජයට උචිත අයුරින් භාවිත කිරීම, ඇතැම් අවස්ථාවල බලවතුන් ගැමියන් කෙරෙහි දක්වන නියෝගාත්මක බස්වහර, මෙන්ම ගැමියන් දක්වන යටහන් පහත් භාවයන් නිරූපණය වන පරිදි යොදාගත් බස් වහරත් භාවිත කිරීම, සංකේත රූප බස් වහරක් භාවිත කිරීම හා සංවාදශීලී බස් වහරක් භාවිත කිරීම ආදිය වැදගත් වේ.

ගැමි සමාජ පසුබිමක් නිරූපණය කිරීමේ දී ගැමි වදන් මුසු බස්වහරක් යොදාගැනීම පාඨකයින්ගේ විශ්වාසනීයත්වය ආරක්ෂා කිරීමට සමත්වේ. මේ කෙටිකතාව තුළද කේ. ජයතිලකයන් එය අපූරුවට නිරූපණය කර ඇත. උදාහරණයක් ලෙස,

“දැන්වත් ඉතින් වරෙන්”

“අතක් පයක් නොහෙල්ලන එවුන්ට හඳුල දෙන්න”

“බලා හිටපිය” ආදිය ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

වරෙන්, තැම්ම, හිටපිය, මෙන්ට කතාව තුළ අන්තර්ගත මගෝඩියක්, අගුලු, උප්පරවැට්ටිය, අද්දර ආදී වදන් කතුවරයා විසින් යොදාගත්, ගැමි වහරට මුසුබස්වහරට උදාහරණ සේ දැක්විය හැකි වේ. මෙවැනි වදන් යොදා ගැනීම නිසා අපට වැසිකිළියක් කෙටිකතාව පාඨක ජනයාට වඩාත් සමීප වී ඇත. පාඨක විශ්වාසය දිනාගැනීම සඳහා කතුවරයා අනුගමනය කළ උපාය මාර්ගයක් ලෙස සංවාදශීලී බස්වහරක් භාවිත කිරීම හඳුන්වා දිය හැකිය.

ඉස්පැට්ටර :- කවුද මේ ගෙදර ලොක්කා?

තාත්තා :- මම

ඉස්පැට්ටර :- මොකක්ද නම?

තාත්තා :- හේරත්

ඉස්පැට්ටර :- හේරත් කියන්නේ මොන හේරත් ද වාසගමක් නැද්ද?

තාත්තා :- තියෙනවා, පටබැඳිගේ හේරත්

ඉහත උදාහරණයට අනුව සංවාදශීලී බස්වහරක් යොදා ගැනීම කෘතියේ ජීවගුණය ආරක්ෂා කිරීමට මනා පිටිවහලකි. එමගින් කියවන්නාට මෙන්ම අසා රස විඳින්නාට වුවද උද්යෝගයෙන් යුතුව, උද්දාමයෙන් යුතුව කතා රස විඳිය හැකිවේ. එසේම සංවාදය තුළ ඇති සජීවත්වය, එම කථාවේ විශ්වාසනීයත්වය ආරක්ෂා වීමට ද මනා පිටිවහලක් වේ.

කතාව තුළින් පාඨක විශ්වාසය දිනා ගැනීමට කතුවරයා ගැමි සමාජය නිරූපණය වන අයුරින් උපමා, රූපී හා ප්‍රස්තාව පිරළු ආදී සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් ද භාවිත කර තිබෙනු හඳුනාගත හැකිය.

නොවැදිනා වැදුම් වැද, අඩබෙර ගහන්න. හෙනහුරා පාන්වුයේ, ඇතිල්ලක් බැලිල්ලක්, යාප්පුවන්නට ආදී ලෙස ගැමි සමාජය තුළ භාවිතවන ප්‍රබල ඉඟිවැකි ද, වී ඇටය අහුලපු කිකිළි කළා වගේ, නොකෙරෙන වෙදකමට තෙල් හන් පට්ටියක් ඕනෑම වැනි ආදී ගැමි සමාජය පසුබිම් කරගන බිහිවුණු ප්‍රස්තාව පිරුළු හා උපමා හොර අලියා වගේ, වර්ෂාව බැස පායන්නාක් මෙන්, ගෙදරය පුංචි පැටවකු ඇති වුවාක් මෙන් ආදී ප්‍රබල සංකල්ප රූප රැසක් මවන කතුවරයා ගැමි සමාජයට කෙතරම් සම්පව හිඳ සිය නිර්මාණය ඉදිරිපත් කළේ ද යන්න මොනවට විදහා පායි.

මේ අයුරින් අවස්ථාවේ ස්වභාවයට සරිලන සේ චරිතයන්ගේ වූ සංවාද බස ලබාදීමත්, ගැමි යෙදුම් ආදියෙන් අලංකාර කිරීමත් භාවිතා කරමින් කුඩා දරුවකුගේ මුඛින් නිකුත්වන කතාවක් සේ, සිය නිර්මාණය ඉදිරිපත් කිරීමට කතුවරයා ගත් උත්සාහය කෙටි කතාව පාඨක විශ්වාසය දිනා ගැනීමට සමත් වී ඇති බව කිව හැකිය.

විවාර ප්‍රශ්න 07

ගැමි සමාජයේ පැවති ඇතැම් ඇබ්බැහිකම් ද, මිත්‍යා විශ්වාස ද “අපට වැසිකිළියක්” කෙටි කතාව කියවීමේ දී හඳුනාගත හැකිය. උදාහරණ තුනක් දක්වමින් විස්තර කරන්න.

ගැමි ජීවිතයේ රසමුසුතැන් උකහාගනිමින් ගැමි පුද්ගල මනෝභාවයන් මනාව ස්පර්ශ කිරීමේ කාර්යෙහිලා යමක් සමත් වේද, ඔහු වචනයේ පරිසමාප්ත අර්ථයෙන්ම ප්‍රතිභා පූර්ණ නිර්මාණකරුවෙකි. ගැමි පුද්ගලයන්ගේ ඇතැම් ඇබ්බැහිවීම් පමණක් නොව මිත්‍යා විශ්වාසයන් ද මනාව විදහාපාමින් ලේඛන ප්‍රතිභාව දෘශ්‍යමාන කරමින් කේ. ජයතිලක නම් වූ ලේඛකයා සහෘද පාඨකයා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද මා හැගි කෙටි කතාව නම් “ නොනිමි සිත්තමෙහි” ඇතුළත් “අපට වැසිකිළියක්” කෙටි කතාවයි.

“අලුත් අලුත් දූෂ නොතකන ජාතිය ලොව නොනගී” යන උපදේශය සිහිපත් කරමින් නව භාවිතාවන් සමාජය තහවුරු කිරීමේදී ගැමි මිනිසුන් තුළ ක්‍රියාත්මක වූ ඇතැම් ඇබ්බැහිවීම්, මිත්‍යා විශ්වාස කොතරම් බාධාවක් බවට පත්ව තිබේද යන්න ජයතිලකයන් විසින් අපූර්ව ලෙස පෙන්නුම් කෙරුණි. විසිවන සියවස මුල් භාගය හා මැද භාගය වන විට සමකාලන සමාජය තුළ ඉස්මතු ව පැවති සමාජ ගැටලුවක් පිරිසර ගමක ජීවත් වූ ගැමි පවුලක් හා සම්බන්ධ කරමින් උත්තම පුරුෂ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් මෙම කෙටි කතාව රචනා කර ඇත.

“මෙව්වර කල් නොතිබුණු කක්කුස්සියක් මොකද එක පාරටම ඕන වුණේ. කාගේ හරි මගෝඩියක් වෙන්න ඇති”

කතාවට අනුව සැන්ටිපෝටි නොහොත් සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයා රජයේ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම පිණිස

මෙම පිරිසර ගමට පැමිණෙන කතාව ආරම්භයේ දී සැන්ටිපෝට්ටරයාගේ බාහිර ස්වරූපය වර්ණනා කිරීම තුළ දක්වන ආකාරයට කොයි තරම් දර්ශනීය වුවත් අමුත්තෙකුගේ පැමිණීම සුබදායක නොවිය හැකිය. යනුවෙන් දැක්වීම තුළ යම් ආකාරයකට සංකේතාත්මකවත් පෙන්වුම් කරයි. මන්දයත්, නූගත් ගැමි සමාජකට සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයා කොතරම් දර්ශනීය වන්නේ යම් සේද, අසුබදායක වන්නේ යම් සේද අසම්මත ඇබ්බැහිවීම් වලටද වැසිකිලිය අසුබදායක වන්නේය. එහිසා ම මෙතෙක් කාලයක් පුරාවට සුපුරුදු ඇබ්බැහිවීම් මත ජීවත් වීම කැප බවත් කක්කුස්සිය යන හුදෙක් මනෝ සහගත, අනවශ්‍ය අසුබදායක දෙයක් බවටත් පියාගේ චරිතය තුළින් පෙන්වුම් කරයි. එනම් මෙතෙක් කල් නොතිබූ කක්කුස්සිය තුළින් ව්‍යංගයෙන් ප්‍රකාශ කරන්නේ ගැමි සමාජයේ මුල් බැසගන්නා ලද ඇබ්බැහිවීම් නොවේද?

“තවත් කාලයක් තිස්සේ පෙර සිරිත අනුගමනය කළේ තාත්තා පමණි.....දැන් එය තාත්තාට වුවද ප්‍රයෝජන ගැනීමට අසීරු නොවන ස්ථානයක් වී ඇත. එහෙයින් ඔහු එහි යන නමුත් පැරණි ඇබ්බැහිකම්වල නෂ්ටාවශේෂයක් හැටියට ඉන් අනතුරුව වත්ත පහළ දියපාර වෙත යයි”

කෙටි කතා රචකයා ඉතාමත් තාත්වික ලෙස පුද්ගල ඇබ්බැහිවීම් පෙන්වුම් කර ඇත. උපහාසය මෙන් ම නාසය මතුකරමින් මිනිසාට තම ඇබ්බැහිකම්වලින් මිදීමට නොහැකි වී ඇති ආකාරය කතුවරයා මනාව සපරි කර ඇත. ඒ කෙසේද යත්, කුම කුමයෙන් පවුලේ සියලු දෙනාම මහ පුදුම සහගත ක්‍රියාවලියක් ලෙස අලුත් පුරුද්දට හුරු වන විට තාත්තා පමණක් තම ගතිපැවතුම්, ඇබ්බැහිකම්වලින් මිදීමට නොහැකි වී වත්ත පහළ දිය පාරට යෑම දැක්වීම තුළිනි. කතුවරයාගේ හැකියාව පිළිබඳව මනාව පැහැදිලි වනු ඇත.

ගැමි සමාජයේ පවතින ඇබ්බැහිකම් පමණක් නොව, මිනිසා විශ්වාසයක් ද අපට වැසිකිලියක් කෙටි කතාව තුළ හඳුනාගත හැකිය. එදිනෙදා ජීවිතය තුළ පරිසරය සමඟ ඒකාත්මිකව අව්‍යාජ ගත කරන ගැමි ජීවිතයට මිත්‍යා විශ්වාසයන් ද නො අඩුව තිබිණි.

“කුමන ලෙඩක් සෑදී වෙද මහතා ළඟට ගියත් ඔහු කීවේ වාතය, පිත නැතහොත් සෙම කිපීමෙන් එය හට, ගෙන ඇති බවයි. අම්මා හා තාත්තාත් එය එසේම විශ්වාස කළ අතර යක්ෂ දෝෂ හා ප්‍රේත දෝෂවලින් ද ලෙඩ හටගන්නා බව ඔවුන් අතර වූ කතාබස්වලින් පැහැදිලි විය.

නූතන විද්‍යාවත්, පැරණි ජනයාගේ මිත්‍යා විශ්වාස මතු කරමින් කතුවරයා කතාව ඉදිරියට ගෙන යයි. කොකු පණු රෝගය සෑදීමට කොකු පණු බිජාණු ශරීරගත විය යුතුය. කොකු පණු බිජාණු පරිසරයට නිධානය කොතරම් පැහැදිලි වුවද වාපිත්සෙම් කිපීම, යක්ෂ ප්‍රේත දෝෂවලට එහාට ගියා වූ රෝග නිධානයන් ගමෙහි වෙදමහතාට හෝ නොතිබෙන්නේ මිත්‍යා විශ්වාසයන්හි එල්ල සිටීමේ ප්‍රතිඵල ලෙසිනි.

“ ඇහටවත් නොපෙනෙන සතුන්ට පුළුවන් ද මෙව්වර ලොකු මිනිස් ඇඟකට හානි කරන්න.”

“පෙරේතයෝ කෑම කන්නෙ නෑ. කෑමට දිෂ්ටිය හෙළනවා. එහෙම දිෂ්ටිය හෙළපු කෑම කාපුවහම තමයි ලෙඩ වෙන්නේ”

කතා නායකයා පවසන පරිදි විෂබීජ හා ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් පිළිබඳව විශ්වාස කිරීමට වඩා මව ප්‍රේත දෝෂ පිළිබඳව විශ්වාසය තහවුරු කරයි. නූතන විද්‍යාව තුළින් තහවුරු කිරීමට උත්සහ ගනු ලබන බොහොමක් කරුණු ගැමි සමාජය තුළ නොපිළිගැනීමට ප්‍රධාන ම හේතුව බවට පත්ව

ඇත්තේ එකී ජන සමාජය මුල්බැසගන්නා ලද මිත්‍යා විශ්වාසයන්ගේ බලපෑම බව මන් මොනවට පැහැදිලි වේ.

යටෝක්ත ආකාරයට කේ. ජයතිලක මහතා විසින් රචිත අපට වැසිකිළියක් කෙටි කතාව තුළ ගැමි සමාජයේ පැවැති ඇතැම් ඇබ්බැහිකම් ද, මිත්‍යා විශ්වාසද හඳුනාගත හැකි බව දැක්විය හැකිය.

14. දියමන්ති මාලය

විවාර ප්‍රශ්න 01

දියමන්ති මාලය කෙටිකතාවෙහි අත්දැකීම් ප්‍රකාශ කිරීම පිණිස, අවස්ථා හා සිද්ධි තිරූපණය කර ඇති ආකාරය විමසන්න.

ප්‍රංශ ජාතික ගී ද මෝපසාං විසින් විරචිත “දියමන්ති මාලය” විශ්ව සාහිත්‍යයේ අග්‍රගණ්‍ය ස්ථානයක් හිමි කරගත් උසස් කෙටිකතාවකි. මනුෂ්‍යත්වයේ අබල දුබලතා විනිවිද දක්වමින් ව්‍යාප්ත දියමන්ති මාලයක්, සැබෑ දියමන්ති මාලයක් යැයි උපකල්පනය කිරීම නිසා, මධ්‍යම පාන්තික යුවලකට සිදු වූ අනුවේදනය වූ බේදවාචකයක් වස්තු විෂයය කර ගනිමින් කතුවරයා නොසිතූ නොවිරූ අයුරින් පාඨක සිත් ආකර්ෂණය කර ගනිමින් කෙටි කතාව විවිධ සිද්ධි හා අවස්ථා ඔස්සේ ක්‍රම ක්‍රමයෙන් ගොඩ නැගීමට සමර්ථ වෙයි.

කතා පුවත සමාරම්භයේ දී පමණක් නොව මැද, අග යන අවස්ථාවන් හිදී ද අදාළ අවස්ථා හා සිද්ධි යථාරූපී ලෙස පාඨක සිත් අමන්දනානන්දයට පත් කිරීමට කතුවරයා දරා ඇති දක්ෂතාවය ඉතාමත් ප්‍රශංසනීය වෙයි. මනුෂ්‍යයන්වයට පොදු ධර්මතාවන් සර්වකාලීන අගයක් ගැබ් කරමින් මනුෂ්‍ය මුහුණ දෙන ඉතා බැරැරැම් අවස්ථා හා සිද්ධිදාමයන් කතා වින්‍යාසයේ දී පියවරින් පියවර පෙළ ගස්වා ඇත්තේ අපූර්වාකාරයෙනි. මධ්‍යම පාන්තික දිළිඳු කුටුම්භයක ලිපිකරුවෙකු සේ ජීවන වෘත්තියේ නියැලෙන ලොයිසල් සිය සේවාස්ථානයේ පැවැත්වෙන ප්‍රිය සාදයේ ඇරයුම්පත මැටිල්ඩාට දෙනු ලබයි. එය අතිප්‍රබල අවස්ථා සිද්ධි තිරූපණයට මුල් අඩිතාලම යොදයි.

“ඔන්න ඔයාට බඩුවක් ගෙනවා” යන ලොයිසල් මුවට නංවන මෙම භාෂණයෙන් අවස්ථෝචිත සිද්ධි දාමයේ මූලාරම්භය සනිටුහන් වෙයි.

කතා පුවතෙහි ප්‍රධානතම චරිතය වූ මැටිල්ඩාගේ චරිතය පාඨක විශ්වාසනීයත්වය ගොඩ නැගෙන පරිදි තිරූපිත ය. ඇරයුම්පත කියවා බැලූ මැටිල්ඩාගේ මනෝරාජීය ලෝකය සසල වෙයි. ඇය මුහුණදුන් මෙම ප්‍රබල අවස්ථාව පාඨකයාගේ සිතට විශ්වාසනීයත්වය ගැබ් කරමින් උද්දීප්ත කිරීමට ගී ද මෝපසාං පෑ වික්‍රණව අති ප්‍රබලය. ඇරයුම්පත විසිකර දැමීමෙන් පසු ඇයගේ මුවට නංවන වදන් තුළින් මැටිල්ඩා ඉහළ සමාජ පන්තියේ අයමෙන් පෙනී සිටින්නටවෙර දරන තැන මැනවින් හිමි කිරීමට කෙටිකතාකරුවා සමත් වූ සේය.

“ඕකෙන් මට මොකක් කරන්නෙයි කියලා ද කියන්නේ?”

“ඇයි අනේ, මම හිතුවා ඔයා ඕකට සතුටු වෙයි කියලා, ඔයා කවදාවත් ගමනක් බිමනක් යන්නෙ නෑ නේ, ඉතින් එකටත් එක්ක මේක හොඳ අවස්ථාවක්. ඕක මම ගත්තේ කොතරම් වදෙන් පොරොන් ද, හොඳට තෝරලා බේරලයි ඕවා දෙන්නේ....”

මිනිසාගේ අබල දබලතා මැනවින් විනිවිද පෙනෙන මේ මෙම අවස්ථාවේ සිද්ධි මාලාව තුළින් බොරු ආරෝප සාරෝප වලින් පිරි මනෝ ලෝකයක ජීවත් වන මැටිල්ලාගේ චරිත ලක්ෂණ මැනවින් පාඨකයාට පසක් වෙයි.

“කනේ කරේ දා ගන්නා මොකුත් ම නැතිකම ගැනයි. මං මේ දවස් ටිකේ ම කල්පනා කර කර හිටියෙ.”

නෑ පොහොසත් ගැනු මැද්දේ දුප්පත් විදියට ඉන්න එක තරම් ලැජ්ජා නැති වැඩක් නෑ”

මැටිල්ලාගේ මුවට නැංවන පූර්වෝක්ත වදන් තුළින් ඇගේ චින්ත සන්නාහගත සිතුවිලි දාමය හෙළි වන අතර ම එය සමස්ත ලෝකයේ ම ස්ත්‍රී වර්ගයට ම ආවේනික සර්වකාලීන සමාජමය ගැටලුවක් සේ නිරූපණය කර ඇති සෙයකි. මධ්‍යම පාන්තික කාන්තාවකගේ සිතැතිසාවන් අවස්ථාවේ ලෙස මුර්තිමත් කර ඇති ආකාරය මැනවින් විශද වෙයි.

සාමාන්‍ය මධ්‍යම පාන්තික සමාජ ස්ථරයේ අඩු සැමියන් අතර බහුලව ඇතිවන සමාජමය ගැටලුව තත්වාකාරයෙන් ප්‍රතියමාන කිරීමට කෙටිකතාකරුවා දැරූ තන ප්‍රශංසනීය වේ. සාමාන්‍ය ජීවිත තුළ දී ඇතිවන මෙවැනි තත්වයන් අවස්ථානුකූල ලෙස යථාරූපී ව ප්‍රතිසමාන කිරීමට මෝපසාං දැරූ තැන ප්‍රශස්ත ය. මා හැඟි ය.

කෙටි කතාවේ උච්චතම අවස්ථාවන් ජනනය කිරීමට කෙටිකතාකරුවා සමත්කම් පෑවේ මෙසේ ය. දියමන්ති මාලාය නැති බව දැනගත් විගසම මැටිල්ලා මහ හඬක් නගයි. මෙය කෙටිකතාවේ උච්චතම අවස්ථාවකි. සංසිද්ධියකි.

“ඇයි මොකද මේ”

ෆොරෙස්ට්නර් නෝනාගේ මාලේ - මාලෙ නැතිවෙලා”

“මොකක්? මොකක් - ඒක වෙන්හ බෑ”

“පාරිය ඉවර වෙලා ආපනු එන කොට මාලෙ තිබුණයි කියලා ඔයාට මතක ද?”

“ඔව්, ඇමති මැදුරේ ශාලාවේදී මම අත ගාලත් බැලුවා.”

මෙම සංවාදයෙන් අනතුරුව පෙළින් පෙළ ගොඩනැගෙන සිද්ධිමාලාව කතුවරයා ප්‍රතිනිර්මාණය කරන්නේ ඉතාමත් දැඩි විශ්වාසනීයත්වයක් පාඨක සිතෙහි ජනිත කරමිනි.

කෙටි කතාව අවසානයේ දැඩි දානුකම්පිත මුහුණවරකින් ප්‍රතියමාන කිරීමට කතාකරුවා උත්සාහ දරා ඇති සෙයින් පෙනෙයි.

“ඔව් එදා ඔයාව හමිබු වෙලා කරා බස් කරලා ගිය දවසෙ ඉඳන් අද වනතුරු මම වින්ද කරදර හිරිහැර අනන්තයි, අප්‍රමාණයි, ඉතින් ඒ ඔක්කෝම මං වින්දෙ ඔයා හින්දා....”

පාඨක හද සසල වන අයුරින් කතා පුවත හා සිද්ධි දාමය පෙළ ගස්වා ඇත්තේ විස්මිත අයුරිනි.

“අනේ මගේ අසරණ මැටිල්ලා මගේ ඒ බොරු දියමන්ති මාලයක්

මෙසේ පාඨකයා නොසිතූ නොවිඳ ලෙස කතා පුවතේ සිද්ධිදාමය පෙළගස්වා ඇති අයුරු අපුරු ය. විස්මිත ය. මැටිල්ලා කෙරෙහි දැඩි දායනුකම්පාවක් පාඨක සිත් සතන් තුළ ජනිත වන අයුරින් කතා පුවත නිමා කිරීමට කෙටි කතාකරුවා සමත් වී ඇත.

මෙලෙසින් කතා පුවතේ අවස්ථා හා සිද්ධි දාමයක් පෙළින් පෙළට පෙළ ගස්වමින් පාඨකයාගේ භාව මණ්ඩලය පමණක් නොව ශ්‍රද්ධා මණ්ඩලය ද වික්ෂිප්ත කිරීමට කතුවරයා පෑ සමත්කම ඉතා අගනේ ය. මා හැඟි ය.

විචාර ප්‍රශ්න 02

සාමාන්‍ය සමාජයේ ජීවත් වන මිනිසුන්ගේ ජීවිතවල යථා ස්වභාවය නිරූපණය කිරීමට ‘දියමන්ති මාලය’ කෙටිකතාකරුවා සමත් වී ඇති ආකාරය උදාහරණ තුනක් දක්වමින් විස්තර කරන්න.

ප්‍රංශ සාහිත්‍යය ලොවට ගෙන ගිය සුප්‍රකට ලේඛකයකු වන ගීද මෝප සාං විසින් රචිත ‘දියමන්ති මාලය’ නම් කෙටිකතාව විචාර සම්භාවනාව පාත්‍ර වූ අග්‍රගණ්‍ය සාහිත්‍යය කෘතියකි. ඔහු විසින් රචනා කරන ලද කෙටිකතා අතරින් දියමන්ති මාලය කෙටිකතාව සිංහලයට පරිවර්ථනය කරන ලද්දේ කේ. පී.කරුණාතිලක මහතාය. පරිවර්තනය හරිහැරි කිරීම ලේඛකයකුට ස්වතුන්ත්‍ර නිර්මාණයක් කිරීමටත් වඩා අපහසු කාර්තව්‍යයකි. නමුත් මුල් කෘතියේ වස්තු විෂය අවබෝධ කර ගනිමින් මෙය පරිවර්තනය කිරීමට කරුණාතිලකයන් සමත් වී ඇත. මානුෂීය අවස්ථා හා පරිසරය සජීවී ලෙසින් සේම ප්‍රබලත්වයකින් නිරූපණය කිරීමට මෝප සාං සමත්වෙයි. ඒ නිසාම සාමාන්‍ය සමාජයේ ජීවත් වන මිනිසුන්ගේ ජීවිතවල යථා ස්වභාවය තත්වානුරූපීව නිරූපණය කිරීමට ඔහු සමත් වී ඇත.

“මැටිල්ලා නිරන්තරයෙන් දුක් වේදනාවලට භාජනය වූවාය. නිවසේ දිළිඳු අසරණකමින්, එහි බිත්තිවල කාලකණ්ණි දුක්ඛර පෙනුමෙන්, දිරාගිය පුටුවලින් හා අවලස්සන දොර ජනෙල් රෙදිවලින් බලවත් සේ සිත් තැවුලට පත් ඇ මනස්තාපයෙනුත් පශ්චාත්තාපයෙනුත් කාලය ගත කළාය.”

ගීද මෝපසාං මෙම කෙටිකතාව රචනා කරනුයේ ප්‍රථම පුරුෂ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් ය. කතාව ආරම්භයේ දී “ඇ” යන සර්වනාම පදය යොදාගනිමින් මැටිල්ලා හඳුන්වන ඔහු දෙවයේ වරදක් හේතුවෙන් මහසල් කුල දිවියක් ඇයට අහිමි වූ බව පෙන්වා දේ. එනිසාම ඇය තම කුටුම්භයෙහි දිගින් දිගටම දුක වැළඳ ගනී. ස්ත්‍රී අලංකාර රූපී උපදවන ප්‍රියමනාප භාවයත් මෙන්ම ඇට අහිමි වූ ධනේශ්වර ජීවිතය සමාජ පාන්තික වෙනස්කම් හමුවේ ගණුදෙනු කරණා ගැහැණියකගේ සිතුවිලි මෙහිදී පාඨකයාට මැටිල්ලාගේ චරිත විවරණය මගින් පෙනේ. ඇගේ රූමත් බව හා ඇයගේ චිත්තවේගයෙන් මැටිල්ලාගේ මනසට රිදවන ආකාරය උක්ත නිදසුනෙන් පැහැදිලි වේ. අවලස්සන දොර ජනෙල් රෙදිවලින් මැටිල්ලා විවාහය තුළ තෘප්තිමත් නොවූ තැනැත්තියක ලෙස පෙන්වා දී ඇත්තේ සාමාන්‍ය සමාජයට අනුගත වෙමිනි. අප ජීවත් වන සමාජය තුළද කාන්තාවක් ඇයට අහිමිවන ධනවත් ජීවිතය තුළ වේදනාවෙන් මිරිකෙමින් ගතකරනුයේ නිරස නිසරු කුසිත ජීවිතයකි.

“කනේ කරේ දාගන්න මුකුත්ම නැතිකම ගැනයි මං මේ දවස් ටිකේම කල්පනා කර කර හිටියේ. මේක මගේ හිතට ලොකු අමාරුවක්. අඳින්න ආහරණයක්, මැණික් ගලක් කියලා මොකුත්ම දෙයක් ඇත්තේ නෑ”

ලොයිසල් ආරාධනා පත්‍රය ගෙනත් දීමෙන් පසුව කෙටිකතාව ඉදිරියට ගලා යන්නේ සංවාදාත්මක භාෂාව භාවිතයෙනි. එයින් වර්ත සතු අදහස් හා ආකල්ප උද්දීපනය කර දැක්වීමට කතුවරයා සමත් වේ. මෙම සිද්ධිය විවරණයේ දී නව විලාසිතා හා ආහරණ වලට මැටිල්ලා තුළ ඇති කෘදර ස්වභාවය පෙනේ. මලින් සැරසී සරල සුන්දරත්වයක් ඇති කර ගැනීමට මැටිල්ලා අකමැති වේ. ඇගේ ආශාව පොහොසතුන් හා සම වීමයි. ලද දෙයින් තෘප්තිමත් නොවීම මෙහිදී කතුවරයා පෙන්වා දෙන්නේ සාමාන්‍ය මිනිසුන් තුළ පවතින ගුඩි ගතිපැවතුම් ඉස්මතු කරමිනි. තම පමණට වඩා ආශාවන් පසුපස හඹා යාම අවසානයේ දී මිනිසුන්ගේ දෙවය නොසිතූ විරූ පරිද්දෙන් විසඳන බව මෙයින් ගම්‍යමාන වේ.

ලොයිසල් හා මැටිල්ඩා අතරට එක්වන නව වර්තය වන්නේ මැටිල්ඩාගේ යෙහෙළියක් වන ෆොරෙස්ටියර් ය. ඇගේ වර්තය පාඨකයා හමුවට මෝපසාං ගෙන එන්නේ මැටිල්ඩාගේ පවත්නා දුබල තැන් වඩාත් ඉස්මතු කර දැක්වීමටයි.

“ඔයා කියන්නේ මගේ දියමන්ති මාලෙ වෙනුවට ඔයා වෙනත් දියමන්ති මාලයක් මට ගෙනත් දුන්නයි කියලාද?

අහේ මගේ අසරණ මැටිල්ඩා මගේ ඒ මාලෙ බොරු දියමන්ති මාලයක්....”

පියවරෙන් පියවර කථාවේ අවසානය කරා ලං වීමේදී ආශාවන් උපන් තැන ඒවා සංසිදුවීමට පෙළඹවීමෙන් මිනිසා සන්නාපයට පත්වන ආකාරය පෙන්වා දෙයි. මැටිල්ඩා අසීමාන්තික ආශාවන් පසුපස යාමේදී අවසානයේ ඇගේ ජීවිතයට හැති පුශ්න පුරවා ගන්නේ අද ජීවත්වන සමහර මානව වර්ත අපට මතක් කරමිනි. එතෙක් ගෙවූ යම්තාක් හෝ සැනසිලි ජීවිතයද අය විසින්ම විනාශ මුඛයට ඇදදමා ගනී. වසර දහසක් ණය තුරුස් ගෙවනා මැටිල්ඩා ඉතා අප්‍රසන්න ජීවිතයක් ගෙවන්නේ තමන්ට දැරීමට නොහැකි සිහින සඵල කරගෙන යාමට ගත් උත්සහයක විපාක ලෙසය.

මිනිසුන්ට සතුට සැනසුම ගෙන දෙන්නේ ආර්ථික වත් පොහොසත්කම් හෝ යාන වාහන මන්දිරවලින් පමණක් නොවේ. තවද බොහෝ ගැටලු වලදී සාකච්ඡා නොකර ඒවා විසඳා ගැනීමට යාමෙන් සිදුවන්නේ ද විපත්තියක් පමණමය. ඊට ඉහත නිදසුන කදිම උදාහරණයකි. මැටිල්ඩා තම මිතුරිය හා මාලය හැතිවීමේ සත්‍ය කරුණ පැවසුවේනම් ඇයට වසර දහසක් දක් විඳීමට සිදුවන්නේ නැත. සාකච්ඡා කිරීමෙන් බොහෝ කරදර වලින් අප මුදවා ගන්නට සමත් වන බවද මෝපසං අපට පෙන්වා දී ඇත.

කෙටිකතාව යනු සියුම් පරිවර්තනයකි. කතාවට හා එහි වර්ත වලට ආකර්ෂණය ඇති කරමින් උසස් ගණයේ කෘතියක් නිර්මාණය කොට මිනිසුන් තුළ පවත්නා සංකීර්ණ ස්වභාවයන් මෙන්ම පුද්ගල ජීවිතේ තුළ ඇති යථා ස්වභාවය නිරූපණය කිරීමට මෝපසං සමත් වී ඇති බව දියමන්ති මාලය කෙටිකතාව තුළින් ඉස්මතු වී ඇත.

විචාර පුශ්න 03

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ලිපිකරුවෙකු වන ලොයිසල් මහතා උද්‍යෝගී භාවයෙන් ද, අවංක භාවයෙන් ද යුත් තැනැත්තෙකි. එක් කරුණකට උදාහරණ දෙක බැගින් දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.

ගී ද මොපසං ගේ දියමන්ති මාලය කෙටිකතාවේ ප්‍රධාන වර්තය වන මැටිල්ඩා නැමති වර්තය රසවත්ව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා උපයෝගී කරගත් වර්තය ඇගේ සැමියා ලොයිසර් මහතාගේ වර්තයයි. ලොයිසර් මහතා අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ සුළු ලිපිකරුවෙකි. ඔහු ධනවත් උගත් ප්‍රභූ පවුලක උපන් අයෙකුද නොවේ. ඔහුගේ බිරිඳ එම පංතියේ තැනැත්තියෙකි. එහෙත් ලොයිසල් මහතා ඇය විවාහ කරගෙන ටික කලකින්ම තේරුම් ගන්නේ ඇයගේ සිහින ලෝකය ධනවත්, උගත් ප්‍රභූ පන්තියට හිමිවූවක් බවයි. නමුත් ඔහු එයින් කනස්සල්ලට පත් නොවේ. ඔහු කල්පනා කරන්නේ ඇගේ ආශාවන් මදක් හෝ ඉටුකර දීමටයි එසේ නොමැතිව ඔහු තම බිරිඳ ගැන කලකිරීමට පත් නොවේ.

ආර්ථික අපහසුකම් කෙතරම් තිබුණ ද ඔහු උද්යෝගිමත් භාවයෙන් යුතු පුද්ගලයෙකි. ඔහුගේ බිරිඳව ද උද්යෝගිමත්ව තැබීමට කල්පනා කරයි. ඒ සඳහා අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයෙන් සාධයකට ඇරයුම් පතක් ඉතා අපහසුවෙන් රැගෙන එයි.

බිරිඳගේ ආශාවන් සපුරාලන්නට තමා වෙහෙස ගන්නා බව පෙන්වමින් ආරාධනා පත්‍රය තම බිරිඳට දෙන්නේ, ‘ඔන්න ඔයාට බඩුවක් තියෙනවා’ යි ලද බොළඳ පෙම්වතෙකු සේ දෙඩමිනි. නමුත් එයින් ඇය සතුටට පත් බවක් දක්නට නොවුවද ඔහුගේ උද්යෝගිමත් බාවය අඩු නොවීය.

ඔහුගේ බිරිඳ පවසන්නේ එවැනි සාධයකට ඇදගෙන යාමට ඇයට ඇදුමක් නොමැති බවයි. එවැනි ඇදුම් පැළඳුම් ඇති මිතුරෙකුගේ භාර්යාවකට එම ඇරයුම්පත දෙන ලොවිඩි එහෙත් ලොයිසල් මහතා ඇය සමඟ උරණ නොවේ. ඔහුගේ උද්යෝගිමත් භාවයද බිඳකුද අඩු නොවේ.

ඇයගේ බලාපොරොත්තු සපුරන්නට උනන්දු වෙමින් අලුත් ඇදුමක් ගැනීම සම්බන්ධයෙන් විමසයි.

“සැහෙන ඇදුමකට කියක් විතර යාවිද වෙන ගමන බිමනකටත් ඇදගෙන යන්න පුළුවන් විදියේ එකකට බොහොම වාම් පහේ ”

බිරිඳගෙන් විමසා බලයි. මැටිල්ඩාගේ අදහස ඊට පුනක් භාරසියක්වත් වැයවේ යන්නයි. ලොයිසල් ආර්ථිකය අපහසුකම් මැද ජීවත් වුවද උද්යෝගිමත් චරිතයක් බව ඔහු ඉරුදිනවල තම මිතුරන් සමඟ වටුවන් වෙඩි තැබීම සඳහා යාමට තුවක්කුවක් මිලදී ගැනීමට මුදල් ටිකක් එකතු කරගත් බව කීමෙන් පෙනේ. ලොයිසල් මහතා තම බිරිඳ මෙන් සිහින ලෝකයක ජීවත් නොවී ලද දෙය පිරිමසාගෙන උද්යෝගිමත්ව ජීවත් වූ බව පෙනේ.

එහෙත් බිරිඳට අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ සාදයකට යෑමට ඇදුමක් නොමැති බව කී විට ඔහු ඇයට එම මුදල දීමට පොරොන්දු වෙයි.

හොඳයි මම ඔයාට දෙන්නම් පුනක් භාරසියයක්. ලස්සනම ඇදුමක් ගන්න උත්සාහ කරලා බලන්න” යි කීය. තම බිරිඳගේ බලාපොරොත්තු ආශාවන් වෙනුවෙන් ඔහුගේ අපේක්ෂා කැප කලද ඔහු දුක් නොවේ. ඇදුමක් ලබා දීමෙන් පසු කනේ කරේ පළඳින්නට නොමැති බව කී විට ඔහු සරල විසඳුමක් ඉදිරිපත් කරමි.

අලුත්ම පන්නය මල් පැළඳීම බවත් එයට වැයවන්නේ පුනක් දහයක් පමණ මුදලක් බවත් පවසයි. මේ සිදුවීම් මාලාව තුළ බිරිඳගේ ආශාවන් ඉෂ්ට කිරීමට ගන්නා උත්සාහය බිරිඳ තෘප්තිමත් කිරීම ලේසි නොවන නිසා අසාර්ථක වුවද ඔහු ඇය සමඟ උරණ නොවේ. ඔහු උද්යෝගිමත්ව සියලු ගැටලු මැද ජීවත්වනවා පමණක් නොව මැටිල්ඩාව ද උද්යෝගිමත් චරිතයක් බවට පත් කිරීමට උත්සාහ කරයි.

සාදයට මැටිල්ඩා කැඳවයාගෙන යන ලොයිසල් මහතා ඇති පදමට ඇයට සිහින ලෝකය තුළ සැරිසරන්නට ඉඩ හරින්නේ ද අවංක හැගීමෙනි.

සාදයෙන් පසුව හනි හනික එලියට බසින්නට හඳුනා තම බිරින්දෑට “එලියට බැස්සොත් හෙම්බිරිස්සාව හැදේ.” යැයි, කැබි එකක් සොයාගෙන එහි නංවාගෙන යන්නේ මේ ලොයිසල් මහතාය. ඔහු තම බිරිඳ තුළ කුමන අඩුපාඩු තිබුනද ඔහු අවංකවම තම බිරිඳට ආදරැති ස්වාමි පුරුෂයෙකු විය.

නැති වූ මාලය සොයා ඔහු විසින්ම ආපසු ගියේ ය. පෙරවරු හතවනතුරු මාලය සොයා ආපසු ආවාය.

මාලය නැතිවීමෙන් පසුද ඔහු බිරිඳට බැන නොවදී මාලය නැති වීමෙන් පසු යාලුවාට එය ඉක්මනින් දීමට නොහැකි වන බැවින්

“දැන් ඉතින් තියෙන්නේ යාලුවට ලියුමක් දාන්නයි” ඔහු කීවේය

“මාලේ ගාංවුව කැඩුණා හින්දා ඒක හඳුන්න දන්නයි කියලා ලියලා දාන්න. එතකොට මේක ගැන හොයලා බලන්න කල් ලැබේවි”

කුමන ගැටලු පැමිණිය ද ලොයාසල් තම බිරින්දෑ අත් නොහරී. ඔහු මාලය නැතිවීමෙන් පසු මාලයක් මිලදී ගැනීමට වූ ණය තුරුස් ගෙවීමට දිවා රෑ නොබලා වසර දහයක්ම වෙහෙසේ. එහෙත් ඔහු කිසිවිටක තම බිරිඳට බැණ නොවදුනි. ඒ සියලු දුක් සතුටින් දරාගත්තේ තම බිරිඳට අවංකවම අදරැති ස්වාමිපුරුෂයෙකු වූ බැවිනි.

මේ අනුව දියමන්ති මාලය කෙටි කතාවේ ලොයිසල් මහතා උද්‍යෝගිමත් අවංක භාවයෙන් යුතු චරිතයකි.

විවාර පුශ්‍ය 03

අසීමිත ආශාවක් පසු පස හඹා යාමෙන් අත් වන ශෝකජනක ඉරණම දියමන්ති මාලයේ එන මැටෙල්ඩාගේ චරිතය තුළින් හෙළි වෙයි. උදාහරණ 3 ක් සහිත පැහැදිලි කරන්න.

ප්‍රංශ ජාතික ශ්‍රේෂ්ඨ කෙටි කතාවරුවෙකු වූ ගීද මෝපසාං විසින් රචිත දියමන්ති මාලය නම් වූ කෙටි කතාව තත්කාලීන ජීවිතවල වූ හරසුන් බව, මානය අඩුපාඩු පෙන්වාදීමට මෙහි චරිත මැනවින් යොදා ගෙන ඇත.

අසීමිත ආශාවන් පසු පස හඹා යන මිනිසාගේ අවසන් ප්‍රතිඵලය ඉතා ශෝකජනක බව කෙටිකතා කරුවා මෙහි නිරූපිත මැටිල්ඩාගේ චරිතය හරහා සියුම් ලෙස විද්‍යමාන කරනු ලැබේ. ලොයිසල් මහතාගේ ප්‍රිය බිරිඳ වූ මැටිල්ඩා හෙවත් ලොයිසල් මහත්විය ප්‍රංශ සමාජයේ මධ්‍යම පංතිය නියෝජනය කළෝය. නමුත් එම සමාජයට අනුගතව ජීවත් වීමට ඇ රිසි නොවූවාය.

සැමවිටම ප්‍රංශ සමාජයේ ඉහළ ධනපති පංතියේ වැජඹීමට හීන මැවූ ඇය ලද දෙයින් සැහීමට පත් නොවූ ස්ත්‍රීයක් වූවාය. තම මිතුරියන් ගත කළ සැප පහසු ජීවිත දෙස බලා ඇය විත්ත සන්තාපයට පත්ව කල් ගෙවූවාය.

ලොයිසල් මහතා තමා සේවය කරන අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ රම්පොකද්කෙදෝ මැතිණියගේ සාදයට යාමට ගෙනා ආරාධනා පත්‍රය දැකීමෙන් ඇ බෙහෙවින් කනගාටුව පත්ව හඬ වැළපුණාය. උත්සවය සඳහා ඇඳගෙන යාමට තරම් වටිනා ඇඳුමක් නොවීම එයට හේතු විය. එයට විසඳුමක් ලෙස ලොයිසල් මහතාගෙන් ලැබුණු ෆැන්කු හාරසියයෙන් ඇඳුමක් මිලදී ගන්නා ඇය නැවත ශෝකය පත්වන්නේ උත්සවයට පැළඳගෙන යාමට තරම් වටිනා ආභරණයක් ඇ සතු නොවීමෙනි.

“ඉතින් මොකක් මට තියෙන්නේ ඇගේ දාගෙන යන්න ඔය වගේ තැනකට”

ලොයිසල් මහතාගේ මතක් කරදීම පරිදි මැටිල්ඩා ඇයගේ හොඳම මිතුරිය වන ෆොරෙස්ටියර් නෝනගෙන් තමන්ට සුදුසු ආහරණයක් ඉල්ලා ගැනීමට තීරණය කරයි. එහිදී ආහරණයකට වශීකෘත වන ඇය තම මිතුරියගෙන් එය ඉල්ලා සිටී.

“මේක මට ණයට දෙන්න පුළුවන් ද? මේක විතරමයි මම ඉල්ලන්නේ යි ඇසුවාය.

කතුවරයා මැටිල්ඩාගේ මුවට නංවන එම වචන තුළින් ඇය දියමන්ති මාලයට වශීකෘත වූ ආකාරය පැහැදිලි වේ. උත්සවටට සහභාගි වී ප්‍රියා සම්භාෂණ නැටුම් ආදියට මහත් සේ ඇඳුම් කර ඉන් සතුටට පත් වූ ඇය නැවත නිවසට ගමන් කරන්නේ පාන්දර යාමයේය.

නිවස බලා ගමන් කළ ඔවුන් එතෙක් අත්විඳි ප්‍රීතිය අවසන් කර අනපේක්ෂිත කරදරයකට මුහුණ පා සිටියහ. වේදනාවෙන් පීඩිතව කෑ ගැසූ මැටිල්ඩා ප්‍රකාශ කර සිටියේ

“ෆොරෙස්ටියර් නෝනගේ මාලෙ -මාලෙ නැති වෙලා” යනුවෙනි.

සාදය පැවත් වූ ස්ථානයට නැවත ගියද ඔවුන් ගමන් ගත් සෑම ස්ථානයක ම නැවත පරීක්ෂා කළද එම අගනා දියමන්ති මාලය සොයා ගැනීමට ඔවුහු අපොහොසත් වූහ. අවසානයේ ඔවුන් දෙපළ භාවිත කරගනු ලැබුවේ එවැනිම අගනා දියමන්ති මාලයක් තම මිතුරියට මිල දී ගෙන දීමටය.

ප්රැන්කු තිස්හය දහසකට අලුත් දියමන්ති මාලයක් මිලදී ගෙන තම මිතුරියට ලබා දී ඔවුන් මුළු ජීවිත කාලය පුරාවටම එම දියමන්ති මාලය මිලදී ගැනීමට වූ ණය තුරුස් බේරාදැමීමට නොවිඳිනා දුක් වින්දෝය.

තමන්ගේ වත් පොහොසත්කම්වලට හා තමන්ට කරම් නොවූ ප්‍රිය සම්භාෂණයේ දී ඉහළ ධනපති පංතිය මවා පෑමට යාමෙන් ලොයිසල් පවුල ගනින් මෙන්ම සිතින් ද දබල වූවාය. අවුරුදු දහයක කාලයක් ණයතුරුස් ගෙවා දැමීමට ඔවුහු දුක් වින්දෝය.

සිතින් ධනපති පංතියේ හිත ලෝකයක ජීවත් වෙමින් එයට අනුගත වීමට තම පුරුදු ගති ලක්ෂණ ඇවතුම් පැවතුම් වෙනස් කර ගැනීමට උත්සහ දැරූ මැටිල්ඩා අවසානයේ තම සේවිකයාව පවා අස්කර දමා කුඩා නිවෙසක ජීවත් වෙමින් දුක්වින්දාය.

“ඇ දිළිඳු ගෙවල වසන අනෙක් ස්ත්‍රීන් මෙන් හැඩිදැඩි, ශක්තිමත්, ගොරෝසු, දරුදඩු, ස්ත්‍රීයක බවට පත්ව සිටියාය.”

අසීමිත ආශාවන් පසු පස හබා යාමට ගොස් අවසානයේ තමන් ජීවත් වූ ආකාරයටත් වඩා පහළම ඇඳු වැටීමට මෙම මධ්‍යම පංතිකයන්ට පුහු ආරෝපය හේතු විය. එය ශෝචනීය ඉරණමකට මුහුණ දීමට හේතු වූ අයුරු මැනවින් දියමන්ති මාලය කෙටි කතාවෙන් පැහැදිලි වේ.

විචාර ප්‍රශ්න 04

දියමන්ති මාලය කෙටිකතාවේ අවස්ථා හා සිද්ධි ගලාගෙන යන පරිදි නිරූපණය කර ඇති අන්දම සනාථ කරන්න.

කෙටිකතාවක් වේවා නවකතාවක් වේවා සාර්ථකමට ඉවහල්වන එක් සාධකයක් වන්නේ එහි එන අවස්ථා නිරූපණයන්ය. මෙහි වඩාත් තාත්වික වාග් චිත්‍ර මවණ හා පාඨකයාගේ හැගීම් දනවන අවස්ථා නිරූපණ රැසක්ම අපට හමු වේ. ලෙයිසල් මහතා ඉතාමත් සතුටින් ගෙනවැත් දුන් ආරාධනා පත්‍රය කියවූ මැටිල්ඩා එය ප්‍රතික්ෂේප කොට මේසය මතට විසිකල අවස්ථාව තාත්වික අවස්ථා නිරූපණයකි. ඒ මොහොතේ මැටිල්ඩා තුළ වූ අප්‍රසාදය නොකැමැත්ත හොඳින් පාඨකයා තුල මැවී පෙනෙන අතර සැමියා තුළ සිදුවන විපර්යාසයද මැවී පෙනේ.

“ කාඩිපත කියවා බැලූ ඈ සැමියා බලාපොරොත්තු වූ අන්දමින් ප්‍රමෝදයට පත් වනු වෙනුවට අවඥාවෙන් එය මේසය මතට විසිකල දැමුවාය.”

තවත් එවන් අවස්ථා නිරූපණයක් ලෙස ගොරොස්ටියර් මහත්මිය මැඩිල්ඩාට ආහරණ පෙට්ටිය දුන්පසු එය විවෘත කර විශ්මයට පත්ව එක් එක් ආහරණ කලබලයෙන් හා තෘෂ්ණාවෙන් කාරා අවුස්සමින් කනට බෙල්ලට තබා හැඩ බලන අවස්ථාව දැක්විය හැකිය. කිසිදු දිනක මැටිල්ඩා එවැනි ආහරණ පෙට්ටියක් දැක නැත. ඇයට කවර ආහරණයක් තෝරාගතයුතු යැයි සිතා ගත නොහැකිය. ඇය තුළ වන ව්‍යාකූල ස්වභාවය පාඨකයා තුල මවා පෙන්වීමට කතුවරයා සමත්ව ඇත. “මෙහිදී මුලින්ම ලොයිසල් මහත්මියගේ ඇස ගැටුණේ වළලු වගයකටය. අනතුරුව මුතු මාලයක් ද, ඊටත් පසුව රතීන් හා රුවනින් නිමවන ලද්දා වූත් විශිෂ්ට කැටයමින් අලංකාරවූත් වෙහිසියානු රූපයක් ද ඈ දුටුවා. මේ රන් ආහරණ එකින් එක පැළඳගත් ලොයිසල් මහත්මිය ඒවායෙන් ලැබෙන අලංකාරය සලකා කැඩපත ඉදිරියේ සිට ගන්නාය. ඉක්මිනිව ඒවා ලිහා තැබීමට සිත සදාගත නොහැකි වූ ඈ

“වෙන ආහරණ හේම මොකුත් නැද්ද අනේ?” මිතුරියගෙන් ප්‍රශ්න කළාය.”

මැටිල්ඩා අලුත් ඇඳුමෙන් හා දියමන්ති මාලයෙන් සැරසී උත්සවයට සහභාගි වූ අවස්ථා තවත් අවස්ථා නිරූපණයට කදිම නිදසුනකි. ජීවිතයේ පළමුවරට උත්කර්ෂවත් අවස්ථාවකට සහභාගි වන ඇය තුළ ඇති ආඩම්බරකාර හැසිරීම අපූර්ව ආකාරයට මැවී පෙනෙයි. තම සැමියාගෙන් පවා කිසිදු බාධා කිරීමත් නොමැති නිසා ඈ නිදහසේ ඇසිරුණාය. ඇය හටමින්, ගයමින් සෙසු අයගේ අවධානය දිනා ගන්නා ආකාරය සියුම් භාසයක් ද සමග පාඨකයා අත්විඳී.

“මෙසේ සෑම දෙනෙකු තුළම අනුරාගයක් දැන වූ ඈ බලවත් ප්‍රීතියකින් හා සොම්නසකින් උද්දාමව නැටුවාය. කාන්තා හඳවතට එතරම් රසබරවන පූර්ණ විප්ලවයක් හැඟුමෙන් යුතුව ඈ බැලූවන්ගේ හඳවත් තුළ දැල් වූ අසාවන්ද සෑම අතකින්ම තමා කරා ගලා ආ ආශ්චර්යවත් ආශ්වාදයන් බහුමානයන් ද කරන කොටගෙන පහළ අති මහත් වූ සන්තෝෂයකින් දැවටී ගියා.

මේ ආදී ලෙස අපට වැසිකිළියක් කෙටිකතාව සාර්ථකත්වයට පත්වීමට කතුවරයා විසින් දක්වන ප්‍රතිභා පූර්ණ අවස්ථා නිරූපණයන් බොහෝ සෙයින් ඉවහල් වී ඇත.

15. දෑතේ කරගැට සිඹ සනසන්නට

විවාර ප්‍රශ්න 01

“දෑතේ කරගැට සිඹ සනසන්නට...” යන නිර්මාණය රසවත්ව හා අර්ථවත්ව ඉදිරිපත් කිරීමට යොදාගෙන ඇති කාව්‍යමය උපක්‍රම මොනවාදැයි නිදසුන් සහිතව විමසන්න.

කාව්‍ය නිර්මාණයක් රසවත්ව ඉදිරිපත් කිරීමට කවියෝ කවි සමයේ එන විවිධ උපක්‍රම යොදා ගනිති. තම කාව්‍යානුභූතිය කියා පෑමට කවියෝ යොදා ගන්නා තත් කාව්‍යමය උපක්‍රම අතර කාව්‍යමය භාෂාව හැඩරුව ගැන්වීමට ධ්වනිතාර්ථ උපමා, රූපක, සංකේත යනාදිය මෙන්ම ඊට උචිත වූ කාව්‍යමය ආකෘතියක් ද ඔවුහු යොදා ගනිති. මහගම සේකර කවියා මෙම නිර්මාණය සඳහා යොදාගත් එවැනි උපක්‍රම අපි මෙහිදී විමසා බලමු.

තම කාව්‍යානුභූතිය රසවත්ව ඉදිරිපත් කිරීමේදී කවියා ඊට උචිත වූ නිදහස් කාව්‍යමය ආකෘතියක පිහිටන බැව් පෙනේ. එය පද හතරෙන් හතරට සිව්පද ආකෘතියක් ගන්නා නමුත් අපේ සාම්ප්‍රදායික සිව්පද කාව්‍යමය ආකෘතියේ මෙන් එළිසමය පිහිටුවීමෙන් තොරව කාව්‍යමය සංකල්ප නිදහස්ව ගලායාමට උචිත වූ ආකෘතිමය ලක්ෂණයන්ගෙන් ද යුක්ත බැව් පෙනේ. ගීතයක් සේ ගයා රස විඳීමට ඉන් ලැබෙන පිටුවහල ඉමහත් ය. පහත දැක්වෙන ගීත බණ්ඩය ගායනය මාර්ගයෙන් රසවිඳීමේ දී ඒ බව රසිකයාට වැටහේ.

“අඬ සඳ මෝරන මැදියම් අහසින්
බිළිඳු හඳට කිරි දියර ගලයි
හෙට ඉඳිවන නව ලෝකය දැක දැක
පුංචි පුතා හිනෙන් හිනහෙයි”

(මෙම ගීතයේ පූර්ණ ආස්වාදයක් උදෙසා විමලා අමරදේව මහත්මියගේ ගායන තැටිය ශ්‍රවණය කරන්න.)

මහගම සේකර කවියා රසවත්ව මෙම නිර්මාණය ඉදිරිපත් කිරීමේදී සිංහල භාෂාවේදී සරල, අමිශ්‍ර වදන් මාලාවක් යොදා ගැනීමෙන් ප්‍රස්තුතයට උචිත භාෂා උපක්‍රමයක් යොදා ගැනීම මෙම නිර්මාණය රසවත් වීමට තවත් හේතුවකි. විශේෂයෙන්ම ජනවහරේ එන වදන් තුළින් මෙම නිර්මාණය පොහොසත් වේ.

“අඬ සඳ මෝරන මැදියම් අහසින් ”
“දෑතේ කරගැට සිඹ සනසන්නට ”
“කරල් බරින් පිඳි ”

“ඔබහට ලෝකය ඉඳිකර දී මිස ” වැනි යෙදුම් මේ සඳහා නිදසුන් කිහිපයක් මෙසේ දැක්විය හැකිවේ.

මෙම නිර්මාණයේ එන උපමා රූපක ආදියද අර්ථ රසය නිවු කිරීමට යොදාගත් ආකාරය ප්‍රශස්ථය. සැබවින් ම කාව්‍යමය සංකල්පය හා අත්‍යන්තයෙන්ම බැඳී රස, භාව පෝෂණය කිරීමට තරම් පොහොසත්ය. එක් නිදසුනක් ගෙන මෙම අදහස විමසා බලමු.

“දෑතේ කරගැට සිඹ සනසන්නට
ළා ගොයමේ දළු පවන් සලයි
දහදිය මුතු ඇට මල් වරුසා වී
කරල් බරින් පිඳි වැගිරෙයි”

ශ්‍රමයේ ප්‍රතිඵලය තුළින් ලැබෙන අප්‍රමාණ වූ සතුට ව්‍යංගවත් කරන මෙහි තත් කාව්‍යමය සංකල්පය ඉදිරිපත් වන්නේ මනරම් සෞන්දර්යාත්මක පසුතලයකිනි. ‘සරුවට වැඩෙන, මද පවතින් සැලෙන ප්‍රා ගෝයම දෑතේ කරගැට සිඹ සැනහිමට පවත් සලන්නා වැනිය’ යන යෙදුම කෙතරම් සුන්දර කවි කල්පිතයක්ද?

දහදිය මුතු ඇට යන්න රූපකාර්ථයකි. මුතු අගනා වස්තුවකි. දහදිය මුතු ඇට යන යෙදුම ශ්‍රමයේ අගය කියාපාන යෙදුමකි. මෙහි ඊළඟට යොදා ඇති මල් වරුසාවක් වී යන්න කාව්‍යමය යෙදුමේ ඔහු විනයය විමසන්න. මල් වරුසාවක් වී ඇත්තේ කුමක්ද? කරලේ බරින් පිදෙන ගෝයමේ පිදෙන වී කරලේ මතු වී පෙනෙන සරුසාර ගෝයම නොවේද? කෙතක අසිරිය තුළින් තම කවි සංකල්පය කවියා පෝෂණය කර ගන්නා අන්දමට මෙම නිර්මාණය කදිම නිදසුනක් වන්නේ එබැවිනි.

ධීවනිථාර්ථ තුළින් කාව්‍යමය සංකල්පය දැක්වීම ප්‍රතිභා පූර්ණ කවියකුගේ එක් සලකුනකි.

“මා ගත වෙහෙසට ආදරයෙන් දිය
උල්පත පාදන පුංචි පුතුන්
ඒ ගත මෙහෙසම සතුටක් වෙයි මට
ඔබ සිහිවන විට පුංචි පුතුන්”

ව්‍යංග්‍යය තුළින් ධීවනිය උත්පාදනය කර කවි කල්පිතයක් නිර්මාණය කිරීමට තම නිර්මාණය තුළින් කවියා සමත් වේ. ශ්‍රමකයාගේ වෙහෙසට සිසිල ස ලැබෙන්නේ පුතු කෙරෙහි ඇති ආදර උල්පතිනි. මේ ආදර උල්පත කුමක්ද? අනාගත ලෝකය පුතුට සරුබිමක් කිරීමේ උතුම් කාර්ය නොවේද? ගතෙහි වෙහෙසම සතුටක් වන්නේ ඒ ආධ්‍යායය සිහි ගැන්වෙන විටය. මෙය හුදෙක් කවි කල්පිතයක් පමණක්ම නොවේ. එහි යටිපෙළ අර්ථ රසයෙන්ද පරිපූර්ණය.

විචාර ප්‍රශ්න 02

“දෑතේ කරගැට සිඹ සනසන්නට පද්‍ය පන්තිය රසවත් නිර්මාණයක් බවට පත් කිරීමට රචකයා යොදාගත් කාව්‍යෝපක්‍රම මොනවාදැයි උදාහරණ දක්වමින් සනාථ කරන්න.

ජන බසත්, ලේඛන බසත්, කවි බසත් එකට මුසු කරමින් තමන්ට ම ආවේණික නිර්මාණයක් බසක් සකසා ගත් කවියෙකි සේකර. කවියෙන් උපන් ගීතයට විදග්ධ ස්වරූපය ලබාදුන් සේකරගේ පරිණත කවිත්වයේ අග්‍රඵලය ලෙස සැලකෙනුයේ ප්‍රබුද්ධ කාව්‍ය සංග්‍රහයයි. ඉන් උපුටා ගත් “දෑතේ කරගැට සිඹ සනසන්නට” පද්‍ය පන්තිය රසවත් නිර්මාණයක් බවට පත් කරගන්නට ඔහු රචනා උපක්‍රම කිහිපයක්ම භාවිතා කරයි. සේකර කවියා මෙම නිර්මාණය සඳහා යොදාගෙන ඇත්තේ එළිසමයෙන් විසුක්න වූ සිවුපද ආකෘතියකි. විසම මාත්‍රාවන්ගෙන් සැදුම්ලත් පද්‍ය පාදයන්ගෙන් යුත් මෙහි දක්නට ඇත්තේ ගී විර්තකි.

“අඩ සද මෝරන මැදියම් අහසින්
බිලිඳු හදට කිරි දියර ගලයි
හෙට ඉඳිවන නව ලෝකය දැක දැක
පුංචි පුතා හීනෙන් හීනැහෙයි. ”

මෙහි පළමුවන හා තුන්වන පද පේළිවල මාත්‍රා 16 බැගින් ද දෙවන හා සිවුවන පද පේළිවල මාත්‍රා 14 බැගින් ද යුක්ත වේ. ඒ නිසා ම එය ගීතාත්මක බවින් සුපරිපූර්ණ වී තිබෙනු පමණක් නොව අමරදේවයන්ගේ සුමිඳුරු සජිත ස්වරය හා මුසු වී විමලා අමරදේවයන් අතින් සුගායනීය ගීතයක් බවට ද පත්වෙයි.

කාව්‍ය නිර්මාණයේ දී සේකර උපයෝගී කරගත් බස ව්‍යංග්‍යාර්ථ හා ධ්වනිතාර්ථයෙන් පිරුණාකි. එම ලක්ෂණය මෙහි දී ද දැකගත හැකිය. මේ පැදි පෙළ ඇරඹෙන්නේ

“දූතේ කරගැට සිඹ සනසන්නට

ආ ගොයමේ දළු පවන් සලයි.” යනුවෙනි.

මේ පද්‍ය පුරාම යෙදී ඇත්තේ ධ්වනිපූර්ණ බසකි. දිවා රෑ වෙහෙස වෙමින් උදැල්ල, නගුල අල්ලා වැඩ කරන ගොවියාගේ දූතම කර ගැටවලින් පිරී පවති. ඒවා ගොරෝසුය. ඒ තුළ රැඳුණු දුක් වේදනා දුටුවේ ළපටි ගොයමයි. එම කර ගැට රැඳුණු දූතේ සිඹ සනසන්නේ නැගී එන පැළපත ගොයමේ ළපටි පතුයි. ගතෙන් වැගිරෙන දහඩිය කවියා මුතු වැල් බවට පත් කරයි. ඒ රටට බත සපයන ගොවියාගේ ගතේ හයියෙන් රට සශ්‍රික වන නිසාය. යස ඉසුරින් පිරි සෞභාග්‍ය රටට ගෙනෙන්නේ ගොවියාය. කවියා මෙතරම් විස්තරයක් නොකියයි. එහෙත් සභාදයාට එසේ සිතන්නට ඉඩ හසර සලසා ඇත. ඒ තුළින් කවියට නව පිවයක් එක් කරයි. කවියා එහි දී දහඩිය දකින්නේ මුතු වැල් ලෙසිනි. උපමාවකට වඩා රූපකාර්ථය ඉන් මතු කරයි. මල් වරුසාව වන්නේ දහඩිය ම ය. එය ද රූපකයකි. මේ අයුරින් ධ්වනිපූර්ණ බසක් යොදා ගනිමින් රූපකාර්ථ මතු කරන වදන් භාවිත කරමින් අපූරු කාව්‍යමය ගෙන්තමක් කවියා අප ඉදිරියට ගෙන එයි. සේකර තම නිර්මාණයේ දී පැරණි සංස්කෘත සාහිත්‍යයේ එන ප්‍රවාද ද එක් කර ගනියි. ඒවා ද්විත්ව ඇරැන් සැපයුවද එයින් කවියට එක්වන අලංකාරය කදිම ය.

“සත් රුවනින් නව නිදහන් මතු වී

පුතුගේ සිතවෙති ඔප වැටුණේ ”

මෙහි සඳහන් සත් රුවනින් යුතු නව නිධාන යනු එක අතකින් අලුතින් බිහිවන නොනිමෙන සෞභාග්‍යය විය හැකිය. තවත් අතකින් බලන විට ආලකමන්දාවේ වෙසෙන කුවේරයා හෙවත් වෛශ්‍රමණ රාක්ෂසයාගේ කිසිදා නොනිමෙන නිධන් නවය විය හැකිය. කුමන අයුරින් ගෙන බැලුවත් කවියේ ඇරැත පණ ගන්වන්නට එය ප්‍රබල දායකත්වයක් සපයයි. ඉන් කවියට ආලෝකයක් මෙන්ම කවියේ පීච ගුණය වඩවන්නටද සමත් වේ.

කවි බස තව තවත් හැඩ වෙන්නේ එහි ඇරැන් උත්ප්‍රේක්ෂාවෙන් කියා පෑමෙනි. සේකර කවියා එම කාවේයාක්තිය අවස්ථා කීපයකදී ම භාවිත කර තිබීමෙන් තම නිර්මාණය ඕපෝ ගුණයෙන් පුරවයි.

“දූතේ කරගැට සිඹ සනසන්නට

ආ ගොයමේ දළු පවන් සලයි”

කවියා මෙයින් පවසන්නට උත්සහ දරා ඇත්තේ දිවා රෑ වෙහෙස වී රටට බත සපයන්නට වැඩ කරන ගොවියාගේ දුක් වේදනාවන්ට හා ශ්‍රමයට අපීචී පරිසරය කෘතවේදිත්වය දක්වන බවයි. දිවා කල්හි මවගෙන් කිරි උරන පුංචි පුතුගේ කය එයින් වැඩෙයි. එහෙත් ඔහුගේ හඳවතට කිරි දියර ගලා එන්නේ සඳෙනි. කවියා එයින් නොකියා කියන්නේ දරුවාගේ හඳවතෙහි මුදු මොළොක් ගුණය දයා කරුණාව වැනි අප සොයන උත්තර මානව ගුණයන් සොම් ගුණෙන් යුත් පරිසර වස්තූන්ගෙන් ලබන බවයි. කෙතරම් අලංකාර ව්‍යංග්‍යාර්ථවත් යෙදුමක් ද එමෙන් ම සත් රුවනින් අලංකාර ව්‍යංග්‍යාර්ථවත් යෙදුමක්ද ? එමෙන්ම සත් රුවනින් යුක්තව මතුවන නව නිදහන්වල ඇති සත් රුවනින් පුතුගේ සිතවෙත් ඔප වැටෙන බව කීමෙන් අදහස් වන්නේ අද උපදින පුංචි පුතාගේ අනාගත ලෝකය තව තවත් ලස්සන වන බව නොවේ ද ? රටට දැයට

වැඩක් ඇති දරුවන් කවදත් රටට ආඩම්බරයකි. අභිමානයකි. අතීත ශ්‍රී විභූතියෙන් බැබළෙන රට ඒ අභිමානයක දරුවන් අතින් තවදුරටත් ආලෝකමත් වේ.

කවි ලැකිය සේම ලෙව් ලැකියද එනම් කට බස ද කවියට යොදා ගනිමින් තම කාව්‍ය රචනය සුලලිත පද්‍ය පන්තියක් බවට පත්කිරීමට ඔහු සුවිශේෂ ව්‍යයමක් දරයි. බිළිඳු හඳට කිරි දියර ගලයි. දහදිය මුතු ඇට මල් වරක්සා වී, සත් රුවනින් නව නිදහන් ළා ගොයමේ දළු පවන් සලයි වැනි කවි ලැකියට අයත් වදන් සමග පුංචි පුතා භිතෙන් භිතැහෙයි. යා නොහැකිය මට, ණය නැති බිය නැති වැනි ලෙව් ලැකියට සමීප සරල පද වැල් එක්කාසු කරන්නේ ඔහුට ම ආවේණික කවි බසක් මතු කරගනිමින් ය. එහෙත් ඒ ඊදිමය කවියට ආලෝකයක්ම වුවා මිස බාධාවක් වී නැත. ඒ අනුව සේකර කවියා තම නිර්මාණය රසවත් පද්‍ය පන්තියක් බවට පත්කර ගැනීමට කාවේයක්ති රැසක් අවස්ථාවෝචිතව යොදාගැනීමට වග බලාගෙන ඇත.

විවාර ප්‍රශ්න 03

“දෑතේ කරගැට සිඹ සහසන්නට...” නිර්මාණය තුළින් දේශාභිමානය ජනයා වන අයුරු විමසා බලමු

කවියා හා ගීතය එකිනෙකට වෙනස් සාහිත්‍යාංගයන් දෙකකි. ගීතයේ විශේෂත්වය භාවමය චින්තනය නිවු කිරීමයි. එනමුත් කවිය මගින් වේවා ගීතය මගින් වේවා සමාජයට ප්‍රබල පණිවිඩයක් රැගෙන ගිය හැකිය. සිංහල ගීතය ජනප්‍රිය වන්නේ ග්‍රැමරෝනය හා ගුවන් විදුලිය ආරම්භය වූ පසුය. ආරම්භක යුගයේ පටන් මෑත දශක තුනක් පමණ වනතුරු ම අප සතු වූ සුභාවිත ගීතයෙන් එසේ සමාජයට යහපත් පණිවිඩ රැගෙන විය. ඒ අතර සේකරයන්ගේ මෙම නිර්මාණය මගින් දේශාභිමානයන් ශ්‍රමාභිමානයන් පාඨකයා තුළ වර්ධනය කොට තිබේ.

පාඨකයා තුළ දේශයට ඇති ගෞරවය නිවු වන යෙදුම් මෙහි භාවිත කර තිබේ. අපේ රටේ සිටි අතීත රණවිරුවන් පිළිබඳ සිහිපත් කරන විට එම දේශාභිමානය, ජාතිකාභිමානය පාඨක සිතට සිරුවෙන් ඇතුළු වෙයි. එය පාඨක සිත ප්‍රබෝධමත් කිරීමට තරම් ප්‍රබල වේ. අනුරාධපුර, පොළොන්නරු ආදී ප්‍රදේශවල ඇති අපේ අතීත උරුමයන්ගේ නටබුන් සැබැවින්ම අද අප තුළ යම් මානයක් ඇති කිරීමට සමත්ය. රජරට ඇති දහස් ගණනින් වූ සමුදුර බඳ වූ වැව් ද එම දේශාභිමානය, ජාතිකාභිමානය නිවු කිරීමට ඉවහල් වේ. කවියේ මේ අතීත විභූතිය සිහිපත් කොට එම රජමිපරාවන් වර්තමානයේ උපත ලබා ඇති බව සඳහන් කරයි. අතීත උරුමයන් උරුමකර දුන් පරපුර යළි ඉපදී ඇති බව සඳහන් කරමින් කවියා කරන ඇගයීමට වත්මන් පරපුර ප්‍රබෝධයට පත්කිරීමට සමත් වේ. එනිසා අතීතය යළි මේ බිමෙහි ගොඩ නැගීමට තරම් අධීෂ්ඨානයක් පාඨකයා තුළ ජනයා වන ආකාරයට මේ පද ගළපා තිබේ.

**“දහසක් වැව් බැඳි යෝධ මිනිස් කැල
යළි ඉපදී ඇත මවු දෙරණේ
සත් රුවනින් නව නිදහන් මතු වී
පුතුගේ සිනාවෙහි ඔප වැටුණේ.”**

රට පිළිබඳ පාඨකයා තුළ සුභවාදි ආකල්ප ජනිත කිරීම කවියාගේ අරමුණ වී තිබේ. නිවහල් රටක ජීවත්වීමට ලැබීම වාසනාවක් බව අපේ ඉතිහාසය අපට කියා දෙයි. සිංහලයා අදිනයකු ලෙස අතීතයේ පටන් ම සිංහල ලෙයට මිශ්‍ර වූ සිතුවිල්ලකි. ලොවට ණය නැති ලාංකික සමාජයක් පිළිබඳ කවියා සිහිපත් කරන්නේ එකී සංස්කෘතික සිතුවිල්ල ද පෙරදැරි කරගෙනය.

දෙමාපියන්ගේ ද සතුට සිය දරුවාට ණය සේම බිය නැති රටක් දායාද කිරීමට හැකි වීමයි. මෙය රට පිළිබඳ ප්‍රීතීමත් පණිවිඩයකි. නූතන පරපුර ද ඒ අනුව යමින් ණයෙන් බියෙන් තොර සමාජයක් සඳහා උර දෙනු ඇත. කවියාගේ සිතුවිල්ල ගැඹුරු ය. පාඨකයාට පීඩිතාදර්ශයක් තරම් සංකීර්ණ ය. එය අනාගත අපේක්ෂාවක් ලෙස ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ මෙසේය.

“දූෂේ කඳුළුලු පිසදා බලනෙමි
හෙට හිරු එළියට වඩින දිනේ
ණය නැති බිය නැති නිවහල් යුගයක
පුංචි පුතා රජ කරනු පෙනේ.”

දේශාභිමානයන්, ජාතිකාභිමානයන් ජනනය වන අවස්ථාවක් නම් කවියා අපේ වසර දෙදහස් පන්සියයක් ඉක්ම වූ අතීතය ගොඩ නැගීමයි. දිගු ඉතිහාසයක් තුළ නිවහල් නිදහස් මිනිසුන් ලෙස අපි ජීවත්ව ඇත්තෙමු. දරුවන්ට ද ඒ ලෝකය ඉතිරිකර සුදානම් කර තිබීම වැඩිහිටියන්ගේ වගකීම වේ. කවියා අතීතකාමයෙන් මත් වී දැඩිව අවධාරණය කරන්නේ එම අතීත උරුමය පවරා දී මිස මිස නොයන බවයි. මෙම උදුම් වීම පාඨකයා තුළ දේශප්‍රේමයක් ජනනය කිරීමට ඉවහල් වේ. ආකල්ප වෙනසකට මග පාදයි.

“දෙදහස් පන්සිය වසරක් තිස්සේ
මා දුටු සිහිනය පුංචි පුතුන්
ඔබහට ලෝකය ඉදිකර දී මිස
යා නොහැකිය මට පුංචි පුතුන්”

මේ ආකාරයට කවියා පාඨකයා තුළ දේශය පිළිබඳ හැඟීමක් ඇතිවන ආකාරයට පැදි පෙළ විකාශනය කොට ඇති බව පෙනේ. ඒ සඳහා ඉහත උද්ධෘත කළ පද්‍ය පංතිවල ඇතැම් යෙදුම් වඩාත් ප්‍රබලව දායක කරගෙන ඇති බව පෙනේ.

“හෙට ඉදිවන නව ලෝකය දැක දැක
පුංචි පුතා හීනෙන් හිනැහෙයි”
“ණය නැති බිය නැති නිවහල් යුගයක
පුංචි පුතා රජකරනු පෙනේ”
“දෙදහස් පන්සිය වසරක් තිස්සේ
මා දුටු සිහිනය පුංචි පුතුන්”

වැනි යෙදුම් වඩාත් වැදගත් වන බව සඳහන් කළ හැකිය.

විවාර ප්‍රශ්න 04

මෙම පැදිපෙළ මඟින් ‘ශ්‍රමාභිමානය’ ඉස්මතු කර ඇති ආකාරය පිළිබඳ විමසා බලමු.

අපේ දේශය ගොඩනගා ඇත්තේ දහඩියෙන් හා කඳුලෙනි. අතීත උරුමයන් පිළිබඳ විමසන විට එය පැහැදිලි ය. සාගර පරයන වැව්, පෙනෙන තෙක් මානයට විහිදෙන කෙන් යාය, යෝධ ඇළ වැනි වාරිකර්මාන්තය, රුවන්වැලි මහසෑය, අභයගිරිය වැනි වෙහෙර විහාර ඊට හොඳ සාක්ෂි වෙයි. ඒම හා නිමැවුම් අපේ මුතුන් මිත්තන්ගේ දහඩියෙනි ප්‍රතිඵලයකි. අප අද භුක්ති විඳින්නේ එම උරුමයන් ය. සේකරයන් ‘දූෂේ කරගැට’ පැදිපෙළෙන් ඒබ ව පාඨකයාට සිහිපත් කර දෙයි. එම උරුමයන් අතීතයට පමණක් සීමා නොවී ය. වර්තමානයට සේ ම අනාගතයට ද එක සේ ම ඉතිරි කළ යුතුව ඇත. කවියා අපේ අතීත පරම්පරාවෙන් උරුම කළ මෙම භෞතික සම්පත්වලට වටිනාකමක් ලබා දී ඇත.

දහඩිය සහ කරගැටවලට අගය ලබාදී ඇත්තේ ලා ගොයමේ දළ වලින් සැනසීම ලබාගත හැකි බව සඳහන් කරමිනි. ගැඹු දහදිය ගොවන්ට ලැබෙන ප්‍රතිලාභය කෙත රන්වන් කරලින් බරවීමයි. ශ්‍රමයේ උපරිම ප්‍රයෝජන උරුම කරගත් අයුරු වින්දනය ලෙස කවියා ඉදිරිපත් කර තිබේ.

“දූතේ කරගැට සිඹ සනසන්නට
 ළා ගොයමේ දළ පවන් සලයි
 දහදිය මුතු ඇට මල් වරුසා වි
 කරල් බරින් පිඳි වැගිරෙයි”

අතීත මුතුන් මිත්තන් ශ්‍රමයේ විපුල ඵල නෙළාගත් අයුරු මෙහි දී අපට පැහැදිලි කර දීමට කවියා සමත් වෙයි. අපේ පින්බර දේශයේ ඉදිකොට ඇති අතීත නිමැවුම්වල නටබුන් ඊට අගනා සාක්ෂි වේ. අනුරාධපුර, පොළොන්නරු යුගවල බැඳි යෝධ වැව් අමුණු වාරි කර්මාන්තය අපේ මුතුන් මිත්තන්ගේ ශ්‍රමයේ අභිමානයයි. ඔවුන්ගේ දහදියවල ශේෂ පත්‍රයයි. පරාක්‍රම සමුද්‍රය, යෝධ ඇළ අතීත ශ්‍රමයේ උරුමයන් වේ. වර්තමානයේ අප භුක්ති විඳින්නේ ඒ අතීත ශ්‍රමයේ අභිමානයයි. වැව් අමුණු පමණක් නොව පෙනෙන අතීත ශ්‍රමයේ අභිමානයයි. වැව් අමුණු පමණක් නොව පෙනෙන තෙක් මානයේ විහිද යන කෙත් යාය ද අතීත ශ්‍රමයේ උරුමයන් වේ. සේකරයන් ඒ උරුමයන් තුළින් වර්තමානය ගොඩනැගී ඇති අයුරු පහදා දෙයි. මේ උරුමයන් බිහිකළ පරපුර යළි මේ දේශයේ උපත ලබා තිබේ. එම ශ්‍රමයේ උරුමකරුවන් වර්තමානයේ ද අපේ සමාජය අරක්ගෙන සිටී. එහිසා ම රටට සත්රුවන් උරුම වූ සේ වත්මන් පරපුරට සතුටින් ගෙන දෙයි. කවියා වර්තමානය පරම්පරාව ම ‘පුතු’ යන යෙදුමෙන් සංකේතවත් කොට ඇති බව පෙනේ. ශ්‍රමයේ අතීත අභිමානය නූතන පරම්පරාවට ද උරුම වී ඇති නිසා කවියා උද්දාමයට පත් ව ඇත.

“දහසක් වැව් බැඳි යෝධ මිනිස් කැල
 යලි ඉපදි ඇත මවු දෙරණේ
 සත් රුවනින් නව නිදහන් මතු වී
 පුතුගේ සිනාවෙහි ඔප වැටුණේ.”

දෙමාපියන් වැඩිහිටියන් පීචන් වන්නේ දරුවන් වෙනුවෙනි. දරුවන්ගේ ලෝකය සැපවත් කිරීමට ඔවුහු වෙහෙසෙති. ලොව සොදුරු ම දේ තෝරා බේරා දරුවන්ට උරුම කිරීම කීමට වැඩිහිටි දෙමාපිය අපේක්ෂාවයි. අපේ සංස්කෘතිය අනුව අතීත ලක්ෂණය වූයේ ද එම ම ය. දෙමාපියන් දරුවන් වෙනුවෙන් වෙනුවෙන් කෙරෙන කැප වීම් අපමණ ය. ඔවුන්ගේ දහදිය බිඳවක ම සැගව ඇත්තේ දරුවාගේ යමපත් අනාගතය වේ. කවියා ශ්‍රමයේ අභිමානය විවරණය කළේ එලෙසිනි. අද දවසේ හෙළන සෑම දහදිය බිඳවක් ම අනාගත පරපුර වෙනුවෙන් බව අවධාරණය කරමිනි. ශ්‍රමයේ නියමිත අගය වටිනාකම දරුවාට උරුමවන බව මෙහි පහදා දී ඇත.

නූතන පරම්පරාවේ ශ්‍රම වැගිරීම නිසා මේ දේශය සශ්‍රීක වේ. එම සශ්‍රීකත්වය නිසා අනාගත පරපුර ලෝකයට ණය නොවේ. එවිට මතු පුරපුර නිවහල් ලෝකයක සැනසුමින් පීචන් වේ. ඒ මතු පරපුර අද බිහිවන පුංචි පුතා ය. කවියා ශ්‍රමයේ අග්‍රඵලය මෙම පද්‍ය පන්තිය මගින් අපට මතුකර පෙන්වයි.

විවාර ප්‍රශ්න 05

සේකරයන් දෑතේ කරගැට පද්‍ය පංතියෙන් අතිත විභූතිය ඉස්මතු කොට ඇති ආකාරය විමසා බලමු.

අපට අභිමානයෙන් සිහිපත් කළ හැකි ඉතිහාසයක් තිබේ. අනුරාධපුර යුගයෙන් ඇරඹී වසර දෙදහස් පන්සියයක් පුරා උරුම වූ දායාදයන් තිබේ. වර්තමානය විසින් එම උරුමයන් අනාගතයට ද රැගෙන යයි. ඕනෑම රටක අපේ මෙන් එවන් අතිත උරුමයන් දැකිය හැකිය. ඉපැරණි වෙහෙර විහාර, වැව් අමුණු, සිගිරිය, අවුකන පිළිමය ආදිය ඉන් කිහිපයක් පමණි. මේවා අමිල වස්තූන් ය. යළි එබඳු දේ ගොඩනැගීම ඉතා දුෂ්කරය. අතිත පරම්පරාවන් වර්තමානය උරුමකර දුන් ඒ සියලුම දේ අතිත විභූතිය ලෙස හැඳින්විය හැකිය. ඒ සියල්ල තුළින් වර්තමානයේ ජීවත්වන අප තුළ ඇතිවන්නේ අපේ අතීතය පිළිබඳ අභිමානයකි.

සේකරයන් “දෑතේ කරගැට සිඹ සහසන්නට” පැදි පෙළ ඔස්සේ මෙම අභිමානය පාඨකයා වෙත යළි යළිත් උරුම කරදී ඇත. ඒ වත්මන් පරම්පරාවන්ට අතීතය ස්මරණය කිරීම තුළින් අභිමානයක් ගෙනදීම සේකරයන්ගේ අරමුණ ය. පාඨකයා සේකරයන්ගේ පදවැල් තුළින් අතීතය දකී. එවන් අතීතයක් වර්තමානය තුළ ගොඩ නොනගින නිසා අතිත විභූතිය වර්ණා කිරීමෙන් යළි ඒ අතීතය ගොඩනැගීම කවියාගේ අරමුණයි. රජරට සරුකරන යෝධ වැව් බැඳි මිනිසුන් පිළිබඳ ගෞරවනීය සිහිපත් කිරීමක් මේ පැදි පෙළෙන් අපට හමුවේ. එම යෝධ වැව් අපේ අතීත විභූතියකි. වත්මන් පරපුරට ඉතිහාසය දැකීමෙන් යහපත් අනාගතයක් ගෙන්වා දීමට කවියා උත්සහ කරයි. එබඳු යෝධ මිනිසුන් යළිත් මේ දරණිතලයේ උපත ලැබිය යුතු ය. අතීත උරුමයෙන් සතුට වීම පමණක් නොසෑහේ. කළ යුතුවන්නේ අතීත විභූතීන් දැක තවත් පියවරක් වර්තමානයේදී ඉදිරියට තැබීමයි. ඒ නිසා ඒ යෝධ මිනිසුන් යළි මේ දෙරණේ ඉපිද සිටින බව පවසයි. එසේ නම් කළ යුත්තේ එබඳු විස්මයජනක දේ යළි මේ පොළොවේ ගොඩනැගීමයි. කවියා දරුවන්ගෙන් අසා සිටින්නේ එයයි. දරුවන් ලොකු මිනිසුන් වන විට අතීත යෝධයන් මෙන් විස්මිත නිමැවුම් සිදුකරන ලෙස අයැද සිටී.

එවිට සත්රුවනින් නව නිධාන මතු වූ කලක් මෙන් දරු පරපුරේ අනාගතය සැපවත් වේ. මෙහි සත්රුවනින් පිරි නව නිධාන යනු යෝධ වැව් බැඳීමෙන් ලබන සාරවත් වූ අස්වැන්නයි. එම අස්වැන්න නිසා පුතුගේ මුහුණ ඔපවත් වේ. නොසිදියන සිනාවක් ඇතිවේ. ඒ සිනාව සදාකාලික වේ. කවියාගේ පෞද්ගලික දැක්ම අතීත විභූතිය ඔස්සේ අපූර්ව ආකාරයට ජනගත කොට තිබේ.

“දහසක් වැව් බැඳි යෝධ මිනිස් කැල
යළි ඉපදි ඇත මවු දෙරණේ
සත් රුවනින් නව නිදහන් මතු වී
පුතුගේ සිනාවෙහි ඔප වැටුණේ.”

එසේ ම අතීත විභූතිය පිළිබඳ විවරණය කරද්දී අපට වසර දෙදහස් පන්සියයක ඉතිහාසයක් ඇති බව කවියා සිහිපත් කරයි. අනුරාධපුර, පොළොන්නරු, දඹදෙණි ආදි යුගවල අපේ රටේ බිහි කර ඇති භෞතික අංගෝපාංග මෙතෙක් පැවතිය නොහැකි තරම් ය. කවියා ඉන් උද්දාමයට පත් වූ සෙයකි. කථකයා වසර දෙදහස් පන්සියයක් පුරා දුටු සිහිනයක් වේ. ඒ දෙදහස් පන්සිය වසරක උරුමයයි. ඒ උරුමය අද ශේෂ වී තිබේ. අතීත පරම්පරාවන් ඉමහත්

වෙහෙසකින් උරුමකරගත් දේ නිසා ඔවුහු සුඛිත මුදිත වී ජීවත් වූහ. නූතන පරපුරට එම වාසනාව අහිමි ය. එය කවියාගේ අපේක්ෂාව එම ගිලිහි ගිය උරුමය යලි ලබාදීමයි. එය කිරීම අදිටනකින් කවියා පවසා තිබේ. අතීත විභූතිය සිහිපත් කරන විය කටකයාට එය උරුමකරදීමේ අපේක්ෂාව ජනිත වී ඇති බව පැහැදිලිය. එනිසා අතීත විභූතිය තුළින් වර්තමානයේ යහපත් තිත්ද තිරණාවලට එළඹී රට දියුණු කළ හැකි බව කවියාගේ සංකල්පයක් වී ඇත.

“දෙදහස් පන්සිය වසරක් තිස්සේ
මා දුටු සිහිනය පුංචි පුතුන්
ඔබහට ලෝකය ඉදිකර දී මිස
යා නොහැකිය මට පුංචි පුතුන්”

මේ ආකාරයට මහගම සේකරයන් අතීත උරුමයන් සිහිපත් කරමින් අනාගත ලෝකය දරුවන්ට උරුමකර දිය යුතු බව මෙම පැදිපෙළ තුළින් තහවුරු කර ඇති බව සඳහන් කළ හැකිය.

16. වස්සානය

විවාර ප්‍රශ්න 01

වස්සානයත් සමග පරිසරයේ උද්දීපනය කවියට නැගීමේදී කවියා භාවිත කොට ඇති කාව්‍යෝපක්‍රම අදාළ කවි පෙළ ඇසුරෙන් පහදන්න.

රත්න ශ්‍රී විජේසිංහ කවියා වස්සානය නම් වූ නිර්මාණය රචනාකරන්නේ හුලංදාමය පසුබිම කරගනිමින් තම ජීවිතයේ අත්දැකීම් කවියට ගෙනහැර පාමිනි.

“ඔය දැල දොඩමලුය
සුවඳ බැරුවා ඉන්ට
නිල්වතුර තුරුලු කර කෙසේ අතහැර යමිද
කෙකටියා පඳුර සුදුමල් පොකුර වඩාගෙන
සොඳුරු නූඹ වගේය - හිතැහේය මා එක්ක

සැබවින්ම කවියේ ආරම්භය ගෙන එනු ලබන්නේ ඉතාමත් ආකර්ශනීය ලෙසටය. එනම් වස්සානයත් සමග හුලංදාමය මල්වර වීම, පරිසරයේ උද්දීපනී වැඩිකරලීමට සමත්වී ඇත්තේ කෙසේදැයි යන්න විමසා බැලීම වටී.

පරිසරයේ උද්දීපනීය වැඩි වූයේ කෙසේද? මෙහිදී ඉහත කරුණ සාක්ෂාත් වන්නේ කුමක් හරහා ද? ප්‍රබල කාව්‍යෝක්ති භාවිතය කවියට උචිත පරිදි යොදා ගෙන තිබීම සාර්ථක බව හඟවන්නක් වී ඇත.

“කෙකටිය පඳුරු සුදුමල් පොකුරු වඩාගෙන”

සැබෑ ජීවිතයේ බිරිඳ හා සැමියා යනු ආදරයේ සංකේතයයි. එබැවින් ස්වාමියා තම බිරිඳ සිප ගැනීම මොන තරම් ආදරණීය චිත්‍රණයක් වන්නේ ද? කවියා වස්සානයක් සමග සක්‍රීය වූ හුලංදාමය මුල්කර ගනිමින් සුපිපුණු කෙකටියා මල් පිපීම සනිටුහන් කරන්නේ බිරිඳ හා සැමියාගේ සමීප වීම තුළින් ය. එනම් පාරිසරික සංසිද්ධියක් ඉතාම උචිත පරිදි කාව්‍යෝක්ති භාවිතයෙන් ගෙනහැර දැක්වීම අතිසාර්ථක වී ඇත.

හුලංදාමය වර්ණනාවේදී කවියාගේ නෙත් සිත් නිරන්තරයෙන් පැහැරගන්නේ ස්වභාවිකත්වය යි.

‘සෙනේහය පිරිගිය ඔබේ නයන නිල් පොකුණ
දිය නිලන වැසිසමේ රැලි නගා උතුරා ය
තඹර පොඬි අතර හෙල්මැලි රේණු වැසිවසින
ඔබේ සිනහවෙන් නිවේ උණුව ගිය ලේ නහර’

ගිම්හානයේ දී ඇති වූ දුෂ්කරතාව නිසා ගංගාව විසැලි ගොසිනි. ගිලන් එය නැවතත් ජීවය ඇතිවන්නේ වස්සානයෙන් පසුවය. ගංගාශ්‍රිත මල් පිපී රේණු ඉතිරෙන බවත් දිය පිරුණු ගංගාව රැලි නගා උතුරා යන බවත් කවියාගේ නෙත සොරා ගන්නේ වෙනස්ම අයුරිනි. එය කවිය බවට පත්වූයේ කෙසේද? වියළි ඉරි තැලුණු හුලංදාමය වැසි නැමති සිනහවෙන් ලේ නහර නිවූ බවත්, සෙනෙහසක් වෙනුවෙන් දිලෙන දෑසක් මෙන් ආදරණීය වූ බවත් ඉතාමත් අපූර්වත්වයෙන්, පරිසරය සජීවී කොට කාවේයක්නි භාවිතය ඉතා සාර්ථකව යොදා ගෙන ඇති බව තවදුරටත් ගම්‍යමාන වේ.

‘‘සෙනේහය පිරිගිය ඔබේ නයන නිල් පොකුණ’’ ඉතාම උචිත කාවේයක්නියක් බව පෙන්වා දිය හැකි වේ. තවදුරටත් වැසි සලකුණු කවියට එක්කිරීම කවියාගේ භාෂාභාවිතයේ සුවිශේෂතා හඳුනාගත හැකි වේ.

උදා :- මොනරුන්, දේදුන්න....

වස්සානයත් සමග පාරිසරික උද්දීප්තිය ඉතා තීව්‍ර වන අන්දම පද්‍ය පුරාවට දැකගත හැකි සුවිශේෂී ලක්ෂණයකි.

ගිම්හාන කර්කශ ඉඬෝරය ගත රෝගියෙක් කළා දැයි සිතේ. නිරෝගිවීමට සුදුසු ම ඔසුව ගෙන ආවේ කවුද? තවදුරටත් පාරිසරික සිද්ධියක් සජීවී අත්දැකීමක් බවට පෙරලෙනුයේ පහත පරිදිය.

‘ගිම්හානයේ ගිලන්වී කෘශව සුදුමැලි ව
ඇඳි ඇඳි ඉකිගැසූ ගඟ නැවත පිරිපුන් ය
දුෂ්කරය කියා හැර යා යුතුද ජීවිතය?
කටුපොකුරු සිපගනිමි හෙට මලක් වනු පිණිස

බාධක මැදින් ගඟ ගලයි. කලින් කලට වෙනස්කම් වලට පත් වේ. පාරිසරික සංසිද්ධි සජීවීකොට අවසානයේ කවියා සමාජයට ගෙන එන පණිවුඩය කුමක්ද?

දුෂ්කරතා, බාධක හුලංදාමයට පැමිණියද, දිනෙක ඇය මල්වරව වස්සානයෙන් සතුට විඳින්නීය. එසේ නම් ජීවිතයට ද අත් වනුයේ මේ ඉරණම නොවේද? ‘දහසක් බාධකමැදින් ජීවිතය ගෙන යා යුතු මිස, අත් හළ නොවේ.

බාධක කම්කටොලු යනු කටු පොකුරුය. සියල්ල හමුවේ ජයග්‍රහණය යනු ඒ පොකුර මත පිපෙන මල් ය. ‘කටුපොකුරු සිප ගනිමි හෙට මලක් වනු පිණිස...’ එනම් ජීවිතයට සම්පතම කාවේයක්නිය මෙය නොවේද? ඉතාමත් උචිත කාව්‍ය ලක්ෂණ භාවිතයක් බව නොඅනුමානය.

මේ අනුව බලන කල විජේසිංහ කවියාගේ කාව්‍ය පසුබිමට එක් වූ වස්තු බිජය සාර්ථක කර ගැනීමට හැකි වූ අතර පරිසරය එයට ජීවය එක් කර ඇති බවත්, කවියාගේ අති දක්ෂ කාවේයක්නි භාවිතය එය තීව්‍ර කර ඇති බවත් අපට හඳුනා ගත හැකි වේ. මෙම පද්‍ය පන්තිය සාර්ථක නිර්මාණයක් ලෙස අගය කළ හැකි වේ.

විවාර ප්‍රශ්න 02

**අපූරු කාව්‍යෝක්ති නිර්මාණයෙහිල කවියා දක්වන සමත් කම් “වස්සානය” කවිපෙළ
අයුරින් උදාහරණ දෙමින් පැහැදිලි කරන්න.**

ස්වභාව සෞන්දර්යයට අවනත වූ සාමාන්‍ය මිනිසුන් තම සිතැති කවියට නැගුවේද අද ඊයක නොවේ. කොළඹ යුගයේ කවිහූ බොහෝ විට සෞන්දර්යවාදී වූහ. නූතන යුගයේ සොහොදුහමට ඇලුම් කරන විශිෂ්ට කවීන් අතර රත්න ශ්‍රී විජේසිංහයන් ද ප්‍රමුඛ වේ. ඒක ව ඔහුගේ වස්සානය පද්‍ය පන්තිය තුළින් මැනවින් නිරූපණය වේ.

රත්න ශ්‍රී විජේසිංහයෝ මෙම පද්‍ය පන්තිය රචනා කිරීමේදී තම කාව්‍යමය ගෙන්තම සරසන්නට අපූරු වූ කාව්‍යෝක්ති රැසක් භාවිත කර ඇත. මෙහිදී ඊට ප්‍රබල ලෙස දායක කරගන්නේ කවියා ඡතු එකම අවිය වන භාෂාවයි.

“ඔය දැල දොඩමලුය
සුවඳ බැරැව් ඉන්ට
නිල්වතුර තුරුලු කර කෙසේ අතහැර යමිද
කෙකටියා පඳුර සුදුමල් පොකුර වඩාගෙන
සොදුරු නුඹ වගේය - හිතැහේය මා එක්ක”

ඔය ජලයෙන් පිරී ගොසිනි. වේගවත් ජල පහර ඔය දැලේ ඉවුරු බිතෙහි ඇපෙන හඬ නොකඩවා ඇසෙයි. අපට කවියා අගවන්නේ ඔයේ ඉවුරු දෙක අමුතු කතාබහක යෙදී ඇති බවයි. “ඔය දැල දොඩමලුය” යන කෙටි යෙදුම කොතරම් අර්ථපූර්ණ ලෙස කවියා යොදාගෙන තිබේද? වැසි කලට තුරුලතා අවුත් දළදමමින් නිලට නිලේ සරු සාරට වැඩේ. ඒවායෙහි මල් පිපේ. එල හටගනී. සුරත් විලකුන් පලින් බැබළේ. මල් සුවඳත් දසන හමා යයි. කවියා පවසන්නේ සුවඳ බැරැව් ඉන්ට යන උත්පේක්ෂක යෙදුමෙනි. මෙහිදී ගලා යන ඔය දිය පහර අපූරු සජීවත්වාරෝපණයකින් විවරණය කොට ඇති අයුරු කාව්‍යෝක්ති භාවිතයට කදිම නිදසුනකි.

“කුඹක් අතු වතුර අත ගඟා නැමිලා	දියට
දියකෙළින හැටි පුංචි මාලුවෝ	දුටුවාද
පුරවසේ සඳ එක්ක තරඟයට	මෝරන්ට
නුළන්දා ඔය කිමිද මල් වරව	ඉල් මහට

නුළුන්දා ඔයේ දියදහරාව ඉක්ම වූ හැටි එහි වැඩි වූ දිය පහරත් කවියාගේ වර්ණනා කරනුයේ උත්ප්‍රේක්ෂාලංකාරය මතු කරවමිනි. ඔය මල්වර වුනා යන යෙදුමෙන් කවියා ව්‍යංගාර්ථ භාවිත කරන අයුරු මනරම්ය.

‘ගිම්හානයේ ගිලන්වී කෘශව සුදුමැලි ව
ඇඳි ඇඳි ඉකිගැසූ ගඟ නැවත පිරිපුන් ය
දුෂ්කරය කියා හැර යා යුතුද පීචිතය?
කටුපොකුරු සිපගනිමි හෙට මලක් වනු පිණිස

පද්‍ය අවසානයේ දී රත්න ශ්‍රී කවියා විසින් පීචිතයට ලබාදෙනුයේ අමන්දානන්දයට පත්වෙමින් ප්‍රඥා ප්‍රදීපය සොයා ගැනීමට අවැසි මාර්ගයයි. තම අත්දැකීම් රසවත්ව කවි කිරීමට කවියා සමත් වී ඇති අයුරු මෙතුළින් මනාව පැහැදිලි වේ.

විචාර ප්‍රශ්න 03

රත්න ශ්‍රී විජේසිංහයන්ගේ වස්සානය කවිපෙළෙන් දැක්වෙන ජීවන දෘෂ්ටිය කුමක්දැයි උදාහරණ දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.

වැසි සමයේ පරිසරය පිළිබඳ අපූර්ව විච්ඡායක් දනවන “වස්සානය” පද්‍ය පන්තිය හුදු පරිසර වර්ණනාවකට වඩා ජීවන දෘෂ්ටියක් ද ව්‍යංගවත් කරන නිර්මාණයකි.

මෙම කවි පන්තියේ කේන්ද්‍රය එනම් හුලංචා ඔය වස්සානය සමගින් පිරී ඉතිරි ගලා බසින අයුරු විච්ඡාය කිරීම තුළින් “ජීවිතය වූ කලී ගංගාවකි” යන සංකල්පය අනුකූලයෙන් ස්මතු කිරීමට රත්න ශ්‍රී විජේසිංහ කවියා ප්‍රේමසාහි වන අන්දම පෙනේ. කවියා අපව ඒ අරමුණ දෙසට ව්‍යංගයෙන් නමිනවීමට අවස්ථාව පාදා දී ඇත.

“ඔය දැල දොඩමලය
සුවඳ බැරැව් ඉන්ට
නිල්වතුර තුරුලු කර කෙසේ අතහැර යමිද
කෙකටියා පදුර සුදුමල් පොකුර වඩාගෙන
සොදුරු නූෂ වගේය - හිනැහේය මා එක්ක”

ජීවිතයේ සුන්දර පක්ෂය හුලංචාඔයේ දර්ශන තලයෙන් කවියා අප වෙතට පත්කර තිබේ. මෙහිදී අවසන් පදයේ “සොදුරු නූෂ වාගේය -හිනැහේය මා එක්ක” යන යෙදුම එකී අර්ථය වඩාත් ව්‍යංගවත් කරයි. ගෘහස්ථ ජීවිතයේ බිරිය හා සතුටින් සිටීම ජීවිතයේ සුන්දර පක්ෂය මෙයින් ගම්‍යමාන වන්නේය. නාඹර තරුණවියේ ජීවිතයේ අනිශ්චයත්ම සුන්දර සමයයි. රත්න ශ්‍රී විජේසිංහයන් ව්‍යංගයෙන් ඒබ ව පවසන්නේ කෙසේද? මතරම් කාව්‍යෝක්තියකින් නොවේද? “පුරපසේ පද එක්ම මොරන්ට - හුලංචාමය කිමිද වල්වරව ඉල් මහට”

ජීවිතය සුන්දර මෙන්ම කටුක බවින් ද යුක්තය. මේ අටලෝ දහමේ ස්වභාවයකි. කවියා “ඔබේ සිනාවෙන් නිමේ හුණුව ගිය ලේ නහර”, යනුවෙන් විරෝධාර්ථ ආකෘතියකින් ඒ බව පවසා ඇතැයි සිතේ. ලේ නහර උණුවන්නේ කර්කෂ වියළි සමයේදීය. ඒවා නිවී ගියේ වස්සානයෙනි. කවියාගේ ජීවන දර්ශනය කුළුගැන්වෙන්නේ අවසාන පද්‍යයෙන් බව පෙනේ.

“ගිම්හානයේ ගිලන්වී කෘශව සුදුමැලි ව
ඇඳි ඇඳි ඉකිගැසූ ගඟ නැවත පිරිපුන් ය
දුෂ්කරය කියා හැර යා යුතුද ජීවිතය?
කටුපොකුරු සිපගනිමි හෙට මලක් වනු පිණිස”

ජීවිතයේ දක්බ දෝමනස්ස ගිම්හානයේ ගිලන්ව කෘෂව සුදුමැලිව ගිය ගඟ බදය. ජීවිතය දුෂ්කරය කියා ජීවිතයෙන් පලා යෑමෙන් වෙන සෙත කුමක්ද? ජීවිතය තුළම සොම්නස තිබේ. කටුපොකුරු සිප ගන්නද හෙට මලක් වීම අපේ පරමාද්‍යායය විය යුතුද? මේ ආදී වශයෙන් රත්න ශ්‍රී කවියා වස්සානය පද්‍ය පන්තිය තුළින් ඉස්මතු කොට ඇති ජීවන දෘෂ්ටිය මැනවින් පැහැදිලි කරගත හැක.

රචනා

**සාහිත්‍ය පොත පත පරිශීලනයට දරුවන් යොමු කොට ගුණ ධර්ම වලින් පිරිපුන්
සමාජයක් ගොඩනගමු.**

සාහිත්‍ය යනු මිනිසා සමග අත්යන්තයෙන් බැඳී පවත්නා දෙයකි. සාහිත්‍ය පරිශීලනයෙන් තොර පුද්ගලයා අන්ධයෙක්යැයි මම සිතමි. මනින්නාමනගෙන් පසු මෙරටට දායාද වූ සුවිශේෂී අංගයක් ලෙස සිංහල සාහිත්‍යය දැක්විය හැකිය. ගද්‍ය, පද්‍ය, කාව්‍ය වලට අමතරව මෙ රටට ආවේණික වූ ජන සාහිත්‍යයක් ද පැවතුනි. මිනිසෙකු පරිපූර්ණ වීමට ඔහු තුළ දක්ෂතා තිබීම ප්‍රමාණවත් නොවේ. උගත් මිනිසා සංවේදී හදවතක් ඇත්තෙකු විය යුතුය. මෙලෙස සංවේදී හදවත් ඇත්තන් බිහිකිරීමෙහිලා සාහිත්‍යයට හිමි කාර්යය සුළුපටු නොවේ.

කිසියම් අවස්ථාවක දී අප ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය, ගැටලු හමුවේ නොසැලි ජීවිතයට මුහුණ දෙන්නේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ පොත පත පරිශීලනය මගින් මනා පරිවයක් ලබා ගත හැකි බව නම් නොරහසකි. අතීතයේ අම්බලමක නැවතී සිට පුද්ගලයෙකු තනිව මහමග ගමන් කරන කාන්තාවක ගෙන් මෙවැනි පැනයක් අසයි. “උස්සා ගෙන නෙරිය අතකින් කිමද නගෝ, වසාගෙන දෙනන අතකින් කිමද නගෝ, හිමියෙක් නැති ගමන් තනි මඟ කිමද නගෝ, අම්බලමේ අපි නැවතී යමි ද නගෝ” මෙය අසන කාන්තාව කෝපයට පත් නොවේ. අය එයට මෙලෙස ප්‍රතිචාර දැක්වූවාය. “උස්සාගෙන නෙරිය මඩ තැවරෙන හින්දා, වසාගෙන දෙනන බිළිඳුගෙ කිරි හින්දා, බාල මස්සිනා පස්සෙන් එන හින්දා, යන්නං අයියණ්ඩි ගම රට දුර හින්දා.” ඇය ලබාදෙන පිළිතුරෙහි අයියණ්ඩි යන්නෙන් ගෞරවන්විත භාවයක් ඇගවෙයි. තරුණයා කළ ආරාධනයට ඇය දක්වන ප්‍රතිචාරයෙන් තරුණයාගේ සිතෙහි ඇය කෙරෙහි තරහක් ඇති නොවේ. නූතන සමාජයේ මෙවැනි දෙයක් සිදුවූවා නම් බොහෝ දුරට කාන්තාවට හිරිහැරයක් වන්නට ඉඩ තිබුණි. නූතන සමාජයේ සියල්ලෝ තන්හාව තුළ අතරමංව ඇතුළුවාට සැක නොමැත. සෑම දෙයක්ම ක්ෂණිකව ඉටුකර ගැනීමට ඔවුහු බලාපොරොත්තු වෙති. තරුණයා මුලදී ඇයගේ කැමැත්ත විමසුවේය. එහෙත් ඇය කුඩා දරුවකු සිටින මවක බව තරුණයා පසුව වටහා ගත්තේය. සාහිත්‍ය අපට ඇතිවන ප්‍රශ්න රාශියක් නිරාකරණය කර ගැනීමට උපකාරීවන බව නම් නොරහසකි.

අද පොත් පත් රාශියක් ලියැවුණ ද ඒවා කියවීමට කෙනෙකු නොමැති තත්ත්වයක් උදාවී ඇත. බොහෝ දෙනෙක් සාහිත්‍ය පසෙක තබා තාක්ෂණය පසු පස හඹා යති. මේ වන විට සෑම දෙයක්ම ඩිජිටල් වී හමාරය. එම තත්ත්වය තුළ මිනිසා ද යාන්ත්‍රිකරණය වෙමින් සිටියි. බොහෝ විට ඔවුහු සමාජ ජාලාවල අතරමං වී සිටිති. නැතහොත් විඩියෝ ක්‍රීඩා සඳහා දැඩිව ඇබ්බැහි වී සිටිති. ගෙදර සිටින දරුවාට තම දෙමාපියන් සමඟ කතා කිරීමට හෝ වේලාවක් නොමැත. ඔවුහු තාක්ෂණික ලෝකය තුළ මං මුළාවී සිටිති. කුඩා දරුවන් අත පවා ඇත්තේ ස්මාර්ට් දුර කථනයයි.

ඔවුහු තාක්ෂණය සමඟ නිතර ගනුදෙනු කරති. අතීතයේ දෙමාපියන් දරුවන්ට කවා ගැනීමට නිදිකරවීමට කතන්දර කොතෙකුත් කියා දන්නන් අද දෙමාපියෝ ඔවුන්ගේ කාර්ය

බහුලත්වය නිසා ඔවුන්ට බත් කවා ගැනීමට, නිදිකරවා ගැනීමට දරුවන අතට ස්මාර්ට් දුරකථනය ලබාදෙයි.

නූතනයේ බිහිවන ගීත පවා බොහෝ විට හරසුන් නිර්මාණ ලෙස දැක්විය හැකිය. අතීතයේ විරහ වේදනාව දරා ගැනීමට හැකි ගීත නිර්මාණය විය. “එක වරක් ඔබට මා එපා නම් සිය දහස් වාරයක් එපා මට ඔබ එපා...” එහෙත් අද වන විට බිහිවන ගීත පවා හරසුන් නිර්මාණ ලෙස දැක්විය හැකිය. “මා මළ දවසක පාප්ප අරගෙන ඔය සුදු දෑතින් ගාන්න සුදු නෝනා... මෙවැනි හරසුන් දෑ වලින් ලබාගත හැකි පණිවිඩයක් නොමැත. බොහෝ දෙනා කුණු රසයට ප්‍රිය කරති. පොතක් කියවීමට වැඩි කාලයක් ගත වන නිසා බොහෝ දෙනා පොත් කියවීමට අකමැති වෙති. “කියවීම මිනිසා සම්පූර්ණ කරයි” යනුවෙන් පැරණි කියමනක් ද ඇත. සැබවින්ම සාහිත්‍ය නිර්මාණය මිනිසා පරිපූර්ණත්වයට පත් කරයි. මිනිසෙකුට බුද්ධියට වඩා ප්‍රඥාව ඇවැසි වෙයි. යම් ගැටලුවක් හමුවේ එම ගැටලුවට නිවැරදිව මුහුණ දිය යුත්තේ කෙසේද? යන්න තීරණය කරනු ලබන්නේ අප තුළ ඇති ප්‍රඥාවයි. මේ සඳහා අපට සාහිත්‍ය යොදාගත හැකිය. පොත පත පරිශීලනය නොකර තාක්ෂණය පසු පස හඹා යාම හේතුවෙන් නිස් වූ මොළ ඇති ඉදිරි පරපුරක් බිහිවීම රටක අනාගතයට සුබ ලකුණක් නම් නොවේ.

කෙනෙකු කොතරම් උගතෙකු වුවද ජීවන ප්‍රශ්න හමුවේ ඒවාට සාර්ථකව මුහුණදීමට නොහැකි නම් මුහුණේ උගත්කමෙන් සමාජයට ඇති ඵලක් නම් නොමැත. රටක අනාගතයට අවැසි වන්නේ සංවේදී හඳුවන් ඇත්තෝය. තාක්ෂණයට මිනිසාගේ කාර්යයන් වේගවත් කිරීමට හැකියාව තිබුණත් සංවේදී හඳුවනක් ඇත්තෙකු බිහිකළ නොහැකිය. ඒ සඳහා සාහිත්‍ය පොත පත පරිශීලනය කළ යුතුය. ප්‍රශ්න හමුවේ නොසැලි සිටින පුද්ගලයෙකු බිහිකිරීමට සාහිත්‍යට හිමි තැන සුවිශේෂී වෙයි. වෛද්‍යවරයෙකු ඉංජිනේරුවකු, ගුරුවරයෙකු බිහිකිරීමට විෂය මාලාවකට හැකි වුව ද සංවේදී හඳුවනක් ඇති වෛද්‍යවරයෙකු, ඉංජිනේරුවකු ගුරුවරයෙකු බිහිකිරීමට නම් එම පුද්ගලයා සාහිත්‍යය පරිශීලනය කළ අයෙකු විය යුතුය.

සාහිත්‍යයෙන් පෝෂණය වූ පරම්පරාවක් බිහිවීමේ මේ වන විට ඉතා වැදගත් අංගයක් බවට පත්ව ඇත. නැතහොත් අපගේ ඉදිරි පරපුර රොබෝවරුන් පිරිසක් වනවා නො අනුමානය. ඒ සඳහා පාසල තුළින් ද විශාල කාර්ය භාරයක් ඉටු කළ යුතු යනු මගේ හැඟීමයි. සෑම පන්ති කාමරයකම පොත් මුල්ලක් සැකසීම, සිසුන් පුස්තකාල පරිහරණයට පුරුදු කිරීම වැනි දෑ අපට දරුවන් උදෙසා කළ හැකිය. එපමණක් නොව පොත් කියවීමේ තරග පවත්වා දරුවන්ට ත්‍යාග සහ සහතික පත්‍ර ලබාදී දරුවන් කියවීම සඳහා යොමු කිරීම වැඩිහිටියන් වන අපගේ වගකීම වෙයි. දරුවන් තාක්ෂණයට පමණක් යොමු නොකොට සාහිත්‍ය රසවින්දනයට යොමු කිරීම තුළින් දැනුම, ආකල්ප හා කුසලතා වලින් පරිපූර්ණ ඉදිරි පරපුරක් බිහි කිරීමට අද පටන් කටයුතු කරමු. සාහිත්‍ය පොත පත පරිශීලනයට දරුවන් යොමු කොට ගුණ ධර්ම වලින් පිරිපුන් සමාජයක් ගොඩනගමු.

කියවීමට මිනිසා සම්පූර්ණ කරයි.

දිය පිරි විලක්, ඕලු, හෙළුම්, මානෙල් ද හංස, තාරා කොරවක්, කොක්, ලිහිණි හා මසුන් ද පිරි අලංකාර මහා පරිසර පද්ධතියකි. කියවීම ද මිනිසා පිරිපුන් කරන සමාජයට මහා මෙහෙවරක් කරන අතිශයින්ම සොදුරු බවට පත්කරන්නකි. විද්‍යා තාක්ෂණ දියුණුව සමඟ නූතන ලොව විවිධ ක්ෂේත්‍ර අලලා පොතපත බිහිවේ. කියවීම නිසා මිනිසාගේ දැනුම වර්ධනය වෙයි. ඔහුගේ ආකල්ප මෙන්ම විවිධ කුසලතා ද වර්ධනය වීම ක්ෂණිකව සිදුවේ. සෙසු රටවල් සමඟ දැනුමින් ඉදිරියට යාමත් විවේකය විනෝදයෙන් හා ඵලදායී අන්දමින් ගත කිරීමත් කියවීම රුකුලක් වෙයි. නික්මුණ සංවර නුවණින් මුහුකුරා ගිය අයෙකු බවට මිනිසා පත්වේ. එවන් අයගෙන් පිරුණ සමාජය කොතරම් සුන්දර ද යන්න පුන පුනා කිව යුතු නැත.

පොත පත පරිශීලනය කළ අතීත සමාජය තුළ තිබූ සාමය, සංවරබව, සංහිදියාව වර්තමාන සමාජය තුළ දක්නට නොලැබේ. රුපියල් ගත පසුපස හඹායන මනිත් දුමින් ආස්වාදය පතන, ලිංගික අපචාර හිංසන දූෂණ, භීෂණ වැඩි වෙත ප්‍රවණතාවක් ඇති සමාජයක් නිර්මාණය වී තිබීමේ රහස කුමක්ද? මව පියා මරාදමන, වැඩිහිටි නිවාසවලට හිරකරන දරුවන්ගේ සෙනෙහස සිදි ඇත. චිත්‍ර කතා, කැසට් පට, රූපවාහිනිය, සංගීත සංදර්ශන සඳහා පමණ ඉක්මවා ඇදියාම නිසා ශිෂ්‍ය පරපුර කියවීමෙන් ඇත්වීමේ ප්‍රවණතාවක් ඇත. හොස්ස ලගින් මැස්ස ගියත් මිනීමැරුම් කිරීමට පෙළඹෙන නොතික්මුණ මානසික තත්ත්වයක් මිනිස් සන්නානය තුළ ගැබ්ව ඇත. පහත් රූපිය වර්ධනය වෙද්දී පවුල් සංස්ථා දෙදරා යයි. මේ සියලුම ව්‍යවසායයන් මිනිස් මනස අසම්පූර්ණ වීමත් නුවණ මොට වීමත් හේතුවෙන් ඇති වූ දුර්විපාක වේ.

ලේඛකයෝ තනි වී ඇත. විචාරකායෝ ගොළු වී ඇත. රසිකයන් දුරස් වී ඇත. කියවන්නට ඇති කාලය ඇතමුන්ට සීමිතය. මුදල් පසුපස පිම්මේ දවන හෙයිනි. විද්‍යුත් මාධ්‍ය කියවීමේ රූපියට හරස් වී තිබේ. රූපවාහිනිය, අන්තර්ජාලය, දුරකථනය, මුහුණ පොත තරුණ සිත්වලට විලංගු දමා තිබේ. තොරතුරු සොයා පොත්පත් සඟරා ගවේෂණයවලට යෙදීම වෙනුවට අන්තර්ජාලයෙන් තොරතුරු ලබා ගනී. ඇතැම් විට පොත් පත්වල මිලදු අධිකය. උපකාරක පංති නිසාත් සිසුවාට කියවීමට අවස්ථාව නොලැබේ. ඔහුට නිවාඩු තිබූ වේලාවට පුස්තකාලය වසා ඇත. අවම වශයෙන් තාමට දී ඇති පෙළ පොතපත් නොකියවන්නා වූ ඇතැම් දරුවෝ ඒවා පාසලේම සඟවා යති. සාහිත්‍ය මාසයට පමණක් වට්ටම් දෙයි. විලාසිතාවකටදෝ ප්‍රදර්ශනය නැරඹීමට යති. පොත් ගනිති. ඒවා ඔවුන් කියවනවා ද යනු ගැටලුවකි. සරසවියට ගියද නවකතාවක් රස නොවිඳි දරුවන් ඇත. අනාගතය වන විට පොතපතින් දුරස් වූ සමාජයක් නිර්මාණය වීම සිකුරුය. පිරිපුන් මිනිසුන් සෙවීම කළු නික සෙවීමක් වනු ඇත.

කියවීමට මිනිසා යොමු කිරීම ගෙදර, පාසල, පන්සල, පල්ලිය රජය යන සියලුම අංශවලින් ඉටුවිය යුතුය. වැඩිකරන සියලුම ආයතනවල පුස්තකාල පිහටුවීම අවශ්‍ය වෙයි. ලොකු කුඩා සෑම නගරයකම පුස්තකාල සේවය පවත්වාගෙන යා යුතුය. සහන මිලට පොත් කපයා දීමට ප්‍රකාශකයෝ ද උනන්දු විය යුතුය. එවිට නිදිකිරන පොත් සාප්පුවල අයට ක්‍රියාශීලී විය හැකිය.

සාහිත්‍ය තරඟ පවත්වන විට කියවීමට යොමුකළ හැකි පරිදි ස්වාසංවිධානය කළ යුතුය. ජී.බී. සේනානායකයන් පවසා ඇත්තේ තමාගේ සරසවිය පුස්තකාලය බවයි. මැක්සිම් ගෝර්කි, විලියම් ෂේක්ස්පියර් ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයි යන ලේඛකයෝ කියවීමෙන් ලේඛනයට පිවිස ඇත. පුස්තකාලයට පොත් සාප්පුවට තම දරුවන් සමගතිතර යා යුතුය. උපන්දින තෑග්ගට දරුවාට දිය යුත්තේ වයසට ගැළපෙන පොතකි. ඔහුට නිවසේම කුඩා පුස්තකාලයක් ඉදිකර දිය යුතුය. අනුන් වනන පිත්ත දෙස දිනගනන් ගතකරමින් බලා සිටින මිනිසා තුළ ඇතිවන්නේ ඊර්ෂියා පරවස හැඟීමක් පමණි. සංගීත සන්දර්ශනයකදී වන්නේ බිමත්ව හෝ නොබිහෝ පොළොව තැලීම ය. ගැටුම් ඇතිකර ගැනීම ය. එහෙත් කියවීම නිසා දැනුම, ගුණ නුවන වර්ධනයන් හික්මුණු සංවර, ඉවසිලිවන්ත ආකල්ප, කුසලතා පරි පරපූර්ණ මිනිසකු බිහිවෙයි.

නදින් බර ගි සරින් පිරුණු සොදුරු විලක් මහා පරිසර පද්ධතියක් වුවා සේම කියවීම මිනිසා පරිපූර්ණ කිරීමත් එවැන්නන්ගෙන් පිරි සමාජය සාමය, සංහිදියාව රජයන ආශීර්වාදයක් විමත් සිදුවේ. ඉතින් අප සැම කියවා පිරිපුන් වෙමු.

(සිතියෙන්න)
-මහමග සතියෙන් නිරතුරු
වළකාලමු රිය අනතුරු -

සම්බුද්ධ දේශනාවට අනුව මිනිසන් බව ලබා ගැනීම අතිශය දුෂ්කරය. එලෙස ලබා ගන්නා දිවිය එලක් නොගෙන මරණය කරා යොමුවීමේ සම්භාවිතාව වර්තමානය වන විට වර්ධනය වී ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකාවේ දෛනික මරණ සංඛ්‍යාවෙන් වැඩි අගයකට හේතුවන රිය අනතුරු නිසාවෙනි. 2017 වර්ෂයේ සිදු කරන ලද සංගණනයන්වලදී අනාවරණය වී ඇත්තේ රිය අනතුරු හේතුවෙන් දිනකට පිවින 08 ක් අහිමි වන අතර 12 ක් පමණ තුවාල ලබන බවයි. මෙම තත්වයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී ඇත්තේ මිනිසාගේ නොසැලකිලිමත් බව යන්න කිව යුතු මනාය.

යම් රටක විනය සංවිධිතව පවත්වාගෙන යාමට නීති පද්ධතියක් අවශ්‍යය. “විනයෝ නාම සාසනස්ස ආයු” වශයෙන් බුදුන් වහන්සේද දේශනා කළ සේක. මහාමාර්ගයේදී රියදුරන් මෙන්ම මගීන් නියමිත විනය නීති රීති අනුගමනය කිරීම පරික්ෂා කිරීමට මෙරට නීති පද්ධතියක් මෙන්ම වගකිවයුතු බලධරයින්ද පත්කොට ඇත. ඔවුන්ගේ මග පෙන්වීම් මගීන් රිය අනතුරු අවම කරගැනීමටද යම් සාවද්‍යකාරී අවස්ථාවකදී එයට එරෙහිව නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමටද අදාළ බලධරයන්ට බලය සහ වගකීම පැවරී තිබුණද වර්තමානය වන විට මෙය එලෙසින්ම ඉටුවන්නේදැයි සොයා බලනු වටී.

“වැටන් නියරන් ගොයම් කා නම් කාට පවසනු ඒ අමාරුව” යනුවෙන් පැරණි ජන සමාජය තුළ ඇති මතය සත්‍යාපනය කරමින් නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන බලධරයින් මුදලට හා අනෙකුත් පෞද්ගලික වාසි තකා සිදුකරනු ලබන අදුරදුරි ක්‍රියා නිසා සහ මෙරට රට්ටානන සහ මාර්ග නීතිවල යම් තැන්හිද ඇති දුබලතා හේතුවෙන් පිවිතයෙන් වන්දි ගෙවන්නේ අසරණ මගියෙකු විය හැක.

මහාමාර්ග ආරක්ෂාව සහ අධිවේගී මාර්ග සංචාරක කොට්ඨාශයේ අධ්‍යක්ෂක පොලිස් අධිකාරී ඉන්දික හපුගොඩ මහතා ප්‍රකාශ කරන ආකාරයට මෙරට වැඩි වශයෙන් රිය

අනතුරුවලට භාජනය වී පිවිතයෙන් වන්දි ගෙවන්නේ යතුරුපැදි කරුවන් සහ ත්‍රිරෝද රථකරුවන්ය. ඔවුන් මහමගදී වැඩි වශයෙන් නිරාවරණය වන නිසා ඒකී තත්වය ඇතිවන බව සපරි වන කරුණකි.

ශ්‍රීලංකා පොලීසිය ප්‍රකාශ කරන අන්දමට පසුගිය වසර 9 තුළ මෙරට වාහන ප්‍රමාණය ලක්ෂ 41 කින් ඉහළ ගොස් ඇත. නමුත් මාර්ග පහසුකම් එලෙසින් වැද්දී වී නොමැති නිසා වැඩිවන රථවාහන ප්‍රමාණයට සමානුපාතිකව මහා මාර්ගයන්ගේ යම් විෂමතාවන්ද මෙරට රිය අනතුරු වැඩි විමට හේතු වන්නට ඇත. තවද නිසි විවේකයෙන් තොරව හෝ දෛනික දාහයෙන් යුතුව රිය පැදවීම රිය අනතුරු වැඩිවීමට ප්‍රධාන සාධකයකි.

මිනිසන් බව දුබල සම්පතකි. එලෙසින් ලැබෙන මිනිස් දිවිය රිය අනතුරු මාරයාට බිලිගැනීමට දිය යුතු නැත. එබැවින් රිය අනතුරු අවම කිරීමට පදිකයන් හා රියදුරන් යන දෙපාර්ශවයම වගබලා ගත යුතුය. රථවාහන නීති නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම හා රියදුරන් ඒ පිළිබඳ මනා ලෙස දැනුවත්වීමේ වැඩ පිළිවෙල දියත් කිරීම, පෞද්ගලික වාහන වෙනුවට පොදු ප්‍රවාහන මාධ්‍ය භාවිතා කිරීම, රිය පැදවීමට පෙර මනා සුවතාවක් ලබා ගැනීම හා බීමනින් විනිර්මුක්ත වීම යන කරුණු අනුගමනය කිරීම මගින් මෙරට රිය අනතුරු ප්‍රමාණය අවම කරගත හැකිය. වනයක ගසක් කිසිවිටෙක තම වනයේ ගසක් නසන්නේ නැත. එබැවින් මිනිසෙකු වශයෙන් තම මානව වර්ගයා විනාශ නොකොට නිසි උපදෙස් පිළිපැද රිය අනතුරු අවම කිරීමේ මෙහෙවරට දායක වීමේ වගකීම ඔබ සතුය.

“පියමනිමු ආනන්දයෙන් ප්‍රඥාව කරා”

සාහිත්‍ය යනු පුද්ගලයා ආනන්දයෙන් ප්‍රඥාව කරා කැඳවාගෙන යන්නා වූ ඉතා සොදුරුතම සංකල්පයකි. එදා මෙදාතර එනම් අත අතියේ සිටම මනුෂ්‍ය චින්ත සන්නානය වමන්කාරයෙන් උත්තේජනය කරන්නා වූ අපුරු ශක්තියක් සාහිත්‍ය යන වදන තුළ ගැබ්ව පවතී.

සිංහල සාහිත්‍ය පිළිබඳ විමසා බැලීමේදී වසර දෙදහසකටත් අධික කාලයකට එහා ගිය සාක්ෂි අපට හමු වී ඇත. ජන කවි, ජන කතා ආදි ජනශ්‍රැති වශයෙන් පැවති අලිඛිත සාහිත්‍ය මුඛ පරම්පරාගතව ඉදිරියට විකාශනය වී ඇත. බුද්ධ ඝෝෂ නිමියන්ගේ අටුවා ග්‍රන්ථවල සඳහන් පරිදි අනුරාධපුර යුගයටත් වඩා අත ඉතිහාසයක් සාහිත්‍යට ඇත. කෙතක් රක්තා ගෙවිලියන් විසින් ගයන ලද ජන ගීයක් අසා හික්ෂුන් වහන්සේලා සැට නමක් රහන් වූ බව එක් කතා පුවතකි. පිවිතයේ අනිත්‍ය බව විදහා දක්වමින් විලක නෙළුම් නෙලූ ගැමිලියන් ගැයූ ජන ගීයක් අසා හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් රහන් වූ බව තවත් කතා පුවතකි. මේවා විමර්ශනය කරන කල්හි අපට පෙනී යන්නේ සාහිත්‍යයේ අරුත කෙතරම් දුරට සැසඳෙනවාද කියාය. එනම් සුන්දරත්වට වඩා ගැඹුරක් එහි අන්තර්ගත වන බවයි.

එපමණක්ද නොව සීගිරියේ කුරුටු ගී ලියූ හෙළයාද අති දක්ෂ සාහිත්‍යධරයෙක් වූ බවයි. සඟ, වෙද, ගුරු, ගොවි, කම්කරු පස්මහා බලවේගයන්හි සාමාජිකයන් පමණක් නොව පීවන තක්සලාවෙන් අත්දැකීම් ලද පොදු ජනයාද ඒවා අපුරු ලෙස ගළපා ගනිමින් ගෙතු කවි සිත්තම් එදා ජන සිත් සතන් සුවපත් කළා සේම වර්තමානයේ මෙන්ම අනාගතයේ ජන සිත වමන්කාරයෙන් පුරවන්නා වූ අපුරු සාහිත්‍ය කඳුම්භයකි.

අනුරාධපුර යුගයෙන් ඇරඹී රාජ්‍ය යුග කොළඹ යුගය දක්වා දිවෙන විට බොහෝ පොත් පත් ද එවක සිටි ගත් කතුවරුන් සිය පන්තිදෙන් වදනින් සිත්තම් කළේ පාඨක සිත් වෙත සුන්දරත්වය ළගා කිරීමේ පරමාර්ථයෙන්ම නොවේ. ඔවුන්ගේ එකම පරම අභිලාෂය වුවේ පොදු ජන චිත්ත සන්තානය වෙත අරුත්බර වූ පණිවිඩයක් ගෙන ඒමත් යහපත් දිවිපෙවෙතක් ගොඩ නගා ගන්නට මගහසර විවර කර දීමයි.

සසඳාවන, මුවදෙව්දාවන, අමාවතුර, බුත්සරණ, කවිසිළුමිණ, උම්මග්ග ජාතකය වැනි ග්‍රන්ථයන් තුළින් සාහිත්‍ය රසය පමණක් නොව යහපත් දිවි පෙවෙතකට අවැසි මං පෙත ගෙන හැර දැක්වීය. මුල් කාලීනව බුද්ධ චරිතය හා බෝසත් චරිතය ඇසුරෙන් ලියවුණ කෘති හරහා ලබාදන්නේ එවැනි ගැඹුරු පණිවිඩයකි. විශේෂයෙන් කුරුණෑගල යුගයේ වියතුන්ගෙන් සැදි මඩුල්ලකගේ පන්තිදෙන් පද සිත්තම් වුණ පන්සිය පනස් ජාතක පොත අප සතු වටිනාම සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථයයි. උපමා වලින් අලංකෘත වෙමින් විටෙක අද්භූත රසයද ගෙනහැර පාමින් ජන දිවිය සරු කරන්නට ලබා දුන් උපදෙස් එදා සමාජය පමණක් නොව වත්මනයටද ගලපා ගත හැකි ලෙස රචනා කර ඇත්තේ සාහිත්‍ය කරුවා සතු අපූරු හැකියාව තුළිනි.

දඹදෙණි යුගයේ රචිත “සඳහම් ඇමිණු මැණික් මාලය” යන අරුත් දෙන සද්ධර්මරත්නාවලිය ධර්මසේන නිමියන් රචනාකළේ ගැමි පිරුළු, උපමා හරහා සාහිත්‍ය රසයෙන් හුදි ජන සිත් පහන් සංවේදයෙන් පුරවැලමිනි. කලිකාල සර්වඥ පණ්ඩිත යන නාමයෙන් පිදුම් ලත් දෙවන පැරකුම්බා නිරිඳුන්ගේ කවිසිළුමිණ ද සැබැවින්ම අගනා වූ මාණික්‍යයකි. මෙවැනි ගැඹු පොත් බොහෝ ප්‍රමාණයක් ලියවුණු දඹදෙණි යුගයේ කෘතීන් කෙතරම් වටිනේද යයි කියනවානම් සිංහල ගද්‍ය සාහිත්‍යයේ ස්වර්ණමය ලෙසද හැඳින්වීම නිවැරදි.

ආදරය, ප්‍රේමය, ශාංඟාරය, රාගය වැනි නිර්මාණ හරහා පාඨක සිත් සතන් දූෂ්‍ය වනු දැකිය හැකිය. එමගින් වත්මන් සමාජයද කෙමෙන් අයහපත කරා ගමන් කරනු දැකිය හැකිය. එවන් සාහිත්‍ය වේදිනිපවා සාහිත්‍යයේ නියම අරුත වටහා නොගනිමින් හරසුන් නිර්මාණ කරනු පෙනී යයි. මෙහොතක සුන්දර සිහින ලොවකට පාඨකයා කැඳවාගෙන යනවා පමණක් නොව ආනන්දයෙන් ප්‍රඥාව කරා ගෙන යාමත් සිදු නොවේ. පැරණි අරුත්බර රස වැනි අපූරු රසවැනි සාහිත්‍ය කෘති අදවන විට විනාශවලට පමණක් සීමා වී ඇත. ගිරව් සේ ඒවා කට පාඩම් කරමින් එම කෘති පරිශීලනය කරනවා හැරෙන්නට ඒවායේ අපූරු රසය සහ අරුත වටහා නොගනී

එබැවින් හරසුන් නිර්මාණ වෙනුවට එවැනි හරවත් නව නළු රස ගලා හැලෙන්නාවූ සාම්භාව්‍ය කෘති පරිශීලනයට පොදු ජනයා යොමු කිරීමට කල්යාණී උදා වී ඇත. මෙහොතක සුන්දරත්වය වෙනුවට විරාත් කාලයක් පවතින්නා වූ හරවත් නිර්මාණ පන්තිඳ හරහා එමින් පත් ඉවුරු පුරාවට ගෙන්නම් විමට කාලය එළඹ ඇත. එය සියලු සාහිත්‍ය වේදිනේ වගකීමකි. යුතුකමකි. දූෂිත වූ මේ සමාජය සොදුරු තෝතැන්නක් බවට පත්කරමින් සැම සිත්සතන් වමන්කාරයෙන් පුරවැලිය හැක්කේ එවිටය.

පුරාවිද්‍යා වස්තූන් තුළ ඇති ලාංකීය අනන්‍යතාවය

පෞඩ ඉතිහාසයකට උරුමකම් කියන ශ්‍රී ලංකාව එදා අතීත ගොඩනැගිලි මොනවට කියා පායි.
 “වී පැදුරක් වේලා ගැනීමට බැරිතරම් රහතුන් සිටි බව මෙන්ම පොළවට උදුලු පාරක් ගැනුවොත් පුරාවස්තු මුවන බව”..... කටවහරේ සඳහන් වේ.

දැනට සොයාගෙන ඇති ස්ථාන වලින් ලාංකේය ඉතිහාසය ගොඩ නැගීමට විශාල පිරිවහලක් ලැබී ඇති අතර සොයා නොගත් සහ විනාශව ගිය ස්ථාන ඕනෑ තරම් රට පුරාම ඇත.

ජනතාවගේ නොසලකිලිමත් කම නොදැනුවත් බව මෙන්ම සොරුන්ගේ නොමනා ක්‍රියා කලාපයන් නිසා පුරා විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවටත් දැනට සොයාගෙන ඇති ස්ථාන රැක ගැනීමට දැඩි පරිශ්‍රමයක් දැරීමට සිදු වී තිබේ. මිනිස් ආපදා වලින් එම ස්ථාන රැකගන්නන් ස්වභාවික බාදනයන් නිසා එම උරුමයන් අපෙන් ගිලිහී යමින් පවතියි. එම නිසා ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ පහසුව උදෙසාත් අනාගත පරපුරට ඒවා මුල් ආකාරයෙන්ම රැක දීමේ දැඩි අවශ්‍යතාවයක් පවතී.

ශ්‍රී ලංකාව විදේශීය සංචාරයන්ගේ පාරාදිසයකි. එමගින් ලැබෙන විදේශ විනිමය තුළ අප රට තුළ පවතින සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට ඉමහත් වූ පිරිබලයක් වෙයි. අතීත මිනිසුන් විසින් දායාද කරනු ලැබූ ප්‍රෞඪ ජාතික අනන්‍යතාවය රැක දෙන විවිධ විශ්මිත නිර්මාණ ද ස්වභාව සෞන්දර්යයන් අනූන වූ ස්ථානද හරඹා සතුටු වීමට සංචාරකයන් ඉමහත් කැමැත්තක් දක්වයි. මෙරටට විශාල විදේශ විනිමයක් ලබා දෙන එම ජාතික උරුමයන් වර්තමානය වන විට විනාශ මුඛයට යමින් පවතියි. එය සමාජ මතයයි. එබැවින් ඒවා රැකබලා ගැනීමට කටයුතු කළ යුත්තේද අප විසින්මයි.

එසේනම් කළ යුත්තේ මිනිසාගේ මනස සංවර්ධනය කිරීමයි. නිධන් ලබා ගැනීම වැනි පටු පරමාථ උදෙසා සංස්කෘතික වටිනාකමින් අනූන සම්පත් විනාශ කරන්නන්ට දැඩි දඬුවම් ලබා දිය යුතුයි. පාසල් අධ්‍යාපන මට්ටමේ සිට විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය දක්වා මෙම මාතෘකාව පිළිබඳව පුළුල් අවබෝධයක් අනාගත පරම්පරාවට ලබා දිය යුතුයි. ඉතිහාසයෙන් තොරව අපට පැවැත්මක් නැති බව අනාගත පරම්පරාවට අවබෝධ කරදිය යුතුයි. එවිට එම වෘත්තියන්ට එම වෘත්තීන් වල නිරත වන පුද්ගලයන් සමාජය තුළින් ගෞරවය ලබා දිය යුතුයි.

“දහසක් වැව් බැඳි යෝධ මිනිස් කැළ
යළි ඉපදී ඇත මව් දෙරණේ
සත් රුවනින් නව නිදහස් මතු වී
පුතුගේ සිනාවෙහි ඔප වැටුණේ”

වැළලි යන ජාතික උරුමයන් සුරකිමින් ඒවා රැක ගැනීමට උත්සුක වෙන ප්‍රෞඪ ශ්‍රී ලාංකිකයෙකු වෙමු.

වඩාත් සුන්දර ලෝකයක් සඳහා කියවීම”.....

“මා තුළ ඇති යහපත් සෑම දෙයකටම මම
පොත් වලට ණයගැනී වෙමි.”

-මැක්සිම් ගෝර්කි

“කියවීම” වනාහි කෙබඳු අන්දමේ කර්තව්‍යක්ද ? ඔබ මේ මොහොතෙහි සිදු කරමින් සිටින්නේ එම අද්විතීය ක්‍රියාවයි; මිනිසාට හැර අනෙක් කිසිදු සත්ත්වයෙකුට කළ නොහැකි ක්‍රියාවයි; මෙතරම් දියුණු මෙම සමාජයේත් සැම මිනිසුන් සය දෙනෙකුගෙන්ම එක් අයෙකුට නොහැකි ක්‍රියාවයි. එය කියවීමයි. ගල් යුගයෙන් - එඩේරයුගයට, එයින් - ගොවි යුගයට, එතැනින් නිරු සඳ අල්වන අද දවස දක්වා මනුෂ්‍ය සංහතිය සපැමිණි මාවතේ ඔවුන් සොයාගත් හොඳම මෙවලම “භාෂාව” බව අවිවාදිතයි. එහිලා භාෂණය අතික්‍රමණය කළ ද්විතීක පියවර

ලේඛණයයි. ලේඛණයෙන් තොර කියවීමකුත්, කියවීමෙන් තොර ලේඛණයකුත් නොවේ. අත අතියෙහි රාජ රාජ මහාමාත්‍ය, ගිහි පැවිදි ප්‍රභූන් අත දුලබ මැණික් වූ කියවීම, අද කොයි කවුරුත් අත පැළඳි මුදුවකි. එම මුදුවෙහි පහස අනාගත පරපුරටත් නිළිණ කළ යුතු නොවේද?

ඇසු පමණින් “කියවීම” සරලය. බත් එතු පත්තර කොළයෙන් පවා තෘප්තිමත් විය හැකිය. එහෙත් ග්‍රන්ථස්ථ බේකන් පැවසූ පරිදි “සම්පූර්ණ මිනිසෙකු බිහි කිරීමට” තරම් බලවත් වූ කියවීම, සංකීර්ණ කෞෂල්‍යයකි. එහිලා වන අවධානය, අවබෝධය, හැඟීම, වේගය, පරිකල්පනය, යන කුෂලතා වත්මන් පාඨකයාට කෙතරම් ගෝචරද යනු පැහැයකි. එම කුසලතා සහිතව හෝ රහිතව අපගේ අනාගත පරපුර “කියවීම” නැමැති වටිනා සංකල්පයට කෙතරම් දුරට ආකර්ෂණය වී ඇද්ද යනු ඊටත් එහා ගිය ගැටලුවකි.

අපගේ පරපුර තුළ මරමින් රස විඳි කියවීමේ ධෛර්ය අප සිසු දරු පරපුර වෙත අත්පත් කරගත නොහැකි වූයේ ඇයි? අද සහ එදා සමාජ ක්‍රමය සාකල්‍යයෙන්ම වෙනස්ය. තෘප්තිමත්, අවිචේති නොවූ පිවන රටාව තුළ දැනුම උකහා ගැනීමේ ප්‍රබලතම ක්‍රමවේදය වූ කියවීම ආයාසකර නොවීය. එහෙයින් ජනප්‍රියතම විනෝදාංශය එය ම විය. නිසිකලට වසින විට, පොළෝ යට සැගවුණු සරු බිජුවටයන්ගෙන් අංකුර නගින්නාක් මෙන්, ලියන්නෝද කියවන්නෝද එක සේ සුලබ වූහ; සාරවත් වූහ. එහෙත් අද ඇත්තේ විශ්ව ගම්මානයකි; දැනුම් පාදක සමාජයකි. මොළය හා සිත වෙනසවමින් පරිකල්පනය මෙන් තල්ලු කරනු ලබන “කියවීම” වෙනුවට සරල - විනෝදකාමී විකල්ප අනන්තය; අප්‍රමාණය. ශ්‍රව්‍ය මාධ්‍ය, දෘශ්‍ය මාධ්‍ය, ශ්‍රවණ මාධ්‍ය, අන්තර්ජාලය, සමාජ මාධ්‍ය ජාල යන සියල්ල සාපේක්ෂව කෙතරම් ආකර්ෂණීයද? පා නගා ඇවිදීමටත් නොහැකි ළදරුවාට ජංගම දුරකතනය දික් කිරීමේ විපාකය පිළිබඳව පශ්චාත්තාප වීම අරුත්සුන් ක්‍රියාවකි. “යකාගේ පෙට්ටිය” ආලින්දයේ මිතුරා වූ විට, පරිගණකය දරුවාගේ අඹ යහළුවා කළ විට ඔවුන් කවදා කෙසේ කියවීම වෙත යොමු වේද?

ඇරඹිය යුත්තේ වැරදීමට පෙරයි. අවදානමට පෙර සූදානම ශ්‍රද්ධාන්විතයි. ගර්භණී අවධියේම දෙමාපියන් පවා කියවීම යොමු වූ විට, විනාශකාරී සෙල්ලම් බඩු වෙනුවට පාට පාට පොත් ළදරුවාට අතගෑමට සැලැස්වූ විට, නින්දට පෙර මව හෝ පියා දරුවා තුරුල්ලට ගෙන කතන්දරයක් කිය වූ විට එම දරුවන් අනාගතයේදී කියවීමේ රුසියන් වන බවට පර්යේෂණාත්මක සාධක පවා වෙයි. උපන්දිනයට තෘග්ගක් ලෙස පොතක්, දරුවාට රැඳී සිටීමට සිය නිවසේ පුංචි පොත් මුල්ලක් අනාගත සත්පුරුෂයෙකු සඳහා වන දිය උෟලක් බඳුය. එසේ ගොඩනගන පරපුර පාසලේදීත්, සමාජයේදීත් අපිරිසිදු නොකොට වඩාත් වර්ණාවත් කිරීම මුළු මහත් සමාජයම කරපිට ඇති වගකීමකි. එවිට අනාගතයේදී සරල කියවීම අතික්‍රමණය කළ පඨනය තුළින් වඩාත් සුන්දර ලෝකයක් බිහිකරන වචනයේ පරිසමාප්ත අර්ථයෙන්ම “මනුෂ්‍යත්” සුපිවත් වන බව සුවිශේෂය.

නිකසළ හදින් - නිකසළ ලොවක්

මානව වර්ගයාගේ දියුණුවත් සමගම වර්ධනය වූ මානව අවශ්‍යතා හා වුවමනාවන් සංතෘප්තකරණයේදී තරගකාරීත්වය අද වන විට අපව රැගෙන ගොස් ඇත්තේ අප නොසිතූ නොපැතු මානයක් වෙතයි. කුඩා අවදියේදී නමාට ප්‍රමාණවත් දේ පමණක් රැගෙන ඉතිරිය සේස්සන්ට ඉතිරි කරන්නට කවි ගී ගැයූ දරුවා බිළිඳු විය පසු කොට පිවිතයේ ඉදිරියටයන්ම අධිපරිභෝජනයේ ගොදුරක් බවට පත්විය. කිසිවෙකු මේ තරගයෙන් අසමත් වීමට හෝ මඳක් නැවති විඩා හැරීමට අකමැත්තෝ වෙති. මන්ද එවිට ඔහු ප්‍රමාදයෙකු යැයි සිතිවිලි දොස් පවරන්නට වන බැවිනි. එබැවින් ඔහු හැල්මේ දුවයි. අත් කර ගනියි. සටන් විදියි. නමුදු අත්කර ගත් දෙය විදින්නට වරම් නොලබයි. ඔහුගේ භෞතික අත්කර ගැනීම් සමග ඔහුට පරිසරය අමතක වී ගියේය. විනාශය ඔහු කරා පැමිණියේ ඔහු සිතුවාටත් වඩා වේගයෙනි.

මිනිස් සංහතියට මේ නිසා අනිශ්චිත්ත වේදනාකාරී අත්දැකීම්වලට මුහුණ දීමට සිදුවිය. ගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහළයත්ම දූපත් යටවිය. තැන් තැන ගොඩ ගැසුනු කුණු කඳු ඉඩක් නොලැබූ

තරමය. මොහොතින් සියල්ල නිමා විය. කුණු කන්දේ පණ නල සැගවී ගියේය. සියල්ලෝම සිහින දකින්නේ ප්‍රීතිමත් පිවිතයක් පිළිබඳවයි. ඉතින් කනිත් දා දිය දමමින් සිතන්නේ නිසල තුරු සෙවනක සිසිල් දිය පහරක සිසිල විදින අන්දම පිළිබඳවයි. නමුදු ඒ සියල්ල තරඟකාරීත්වයේදී අමතකව ගොස් සුපුරුදු තරු ලොවටම පතිත වෙයි. නැවතත් හැල්මේ දුවයි. හනි වැටෙයි.

වර්තමානය වන විට ගෝලීය අර්බුදයක් බවට පත්ව ඇති කසළ කළමනාකරණය ගැටලුවට අප සැමටම අභියෝගයකි. නාස්පුඩු අකුලමින් කසලින් පිරි මගක දුරින් දුර අඩි තබමින් ඇගිලි තුඩින් දිව ගියද මිනිසුන් පරිසරයට අපද්‍රව්‍ය එක් කරන්නේ දෙවරක් නොසිතාය. මිනිසුන් බොහෝ දෙනා ප්‍රිය කරන්නේ ප්‍රසන්න සුවදක් විඳිමින් පහසුවෙන් පිවිත්වීමටයි. තමා දිවි ගෙවන පරිශ්‍රය පිරිසිදු කරමින් සිය කසළ වෙනත් පරිශ්‍රයටකට බැහැර කරන බොහෝ දෙනා දෑත් පිස පිරිසිදු කරගත්තද ඔවුන්ගේ නොසැලකිල්ල තවත් පිරිසකගේ පිවිත අනතුරේ හෙලා ඇත .

මේ ආකාරයට නොසැලකිල්ලෙන් ලෙස බැහැර කරන ගෘහීය අපද්‍රව්‍ය හා කාර්මික අපද්‍රව්‍ය සමස්ත පිටි පැවැත්මටම අභියෝගයකි. මෙය ලෙඩ රෝගවලට ඇරයුම් කිරීමකි . මෙසේ මිනිසාගෙන්ම ඇරයුම් ලබා පැමිණෙන ලෙඩ රෝග හා පිවිතවල අයිතිරුවන් ලෙස නාගරික පැල්පත්වල දිවි ගෙවන මිනිසුන් ඉල්ලන්නේ ඔවුන්ගේ පිවිත් වීමේ අයිතියයි. මිනිසාටමුල්ව කසළ කන්දට යට වී මිනිදන් වූ සිහිනයන්හි දෝංකාරය මේ වාතලයේ රැඳී ඇත. සංචාරය කරනා බොහෝ මිනිසුන් අතින් ගිලිහෙන ටොපි කොළය, ප්ලාස්ටික් බොතලය වනසා දමන්නේ භූමියේ සාරයයි. දේශයේ සුගන්ධයයි. සිරිපා කරුණාවෙන්, පොසොන් සමයේ අනුරපුර වාරිකාවෙන් පසු මිනිසුන් එම බිම්වල ඉතිරි කර දමා යන්නේ මතකයන් හා සිතා හඬ නොව කුණු කසලය. නිකසළ හඳින් පිත් සුවඳ සිත් පුරා ගෙන නැවත ගම්කරා එන බොහෝ දෙනා තමාම දින කිපයකින් සෙවණ දුන් පියසක කසළ දුගඳ ඉතිරි කොට පැමිණෙත්. මුහුදු වෙරළක වන උයනක සිරි නරඹා සති අන්තය ගෙවා නැවත ගම රට එද්දී ඒ භූමිය අපිරිසිදු කොට දමා පැමිණේ. ඉඳින් මේ සියල්ල නවතා දමා පරිසරයට හිඳහසේ හුස්ම ගන්නට ඉඩ නොදෙන්නේ නම් එහි විපාක අප සැමට විඳින්නට සිදු වනු නොඅනුමානය. මැතකදි අප රට අවට මුහුදු වෙරළට ගසා ගෙන ආ රසායනික අපද්‍රව්‍ය තොගයක රූප රාමු අපට දක්නට ලැබුණි. එමෙන්ම නාගරිකව සංවිත වන අපද්‍රව්‍ය දුර බැහර කසළ අංගන වලට මුදාහැරීමේදී ඇතිවූ ගැටලු පිළිබඳවද අපි දැනුවත්, මිට අමතරව මුදා හැරී කාර්මික අපද්‍රව්‍ය ගංගා ඔස්සේ ගලා යාමේදී සිදුවූ ව්‍යවසානයන්, කසළ ආහාරයට ගන්නා සොබාදම් දරුවන් වන වන සතුන් ශෝචනීය ලෙස මරණයට පත්වූ අවස්ථාවන් පිළිබඳව අත් දැක්කෙමු. මේ ගැටලු නිමාවට පත්වීම මායාවකින් සිතිවිලි මාත්‍රයකින් පමණක් සිදු නොවේ . මේ ගැටලු තවදුරටත් සංකීර්ණත්වයට පත්වීම මිස ඒවා සමනය නොවේ. මෙම කුණු කසල වනසා දමන්නේ ජාතික ධනයයි. ඒවා නසා දමන්නේ සංවර්ධන මාවතේ ගමන් කිරීමට අපට ඇති කාලයයි. ඉඳින් කසළ රැස්කරන්නට ඒවා විනාශ කරන්නට හෝ ප්‍රතිචක්‍රීකරණයට විශාල මුදලක් හා ශ්‍රමයක් වැය කරන්නට සිදුවේ. මිට අමතරව තවත් මිනිසුන් පිරිසකට ඉතා දුක සේ තවත් මිනිසෙකුගේ කසළ රැස් කරන්නට සිදුවේ. වෘත්තියක් ලෙස එය සිදුවුවද ඔවුන්ට කරදරයකින් අපහසුවකින් තොරව ගෞරවනීය ලෙස ඉටු කරන්නට මිනිසුන් ඉඩ සලසා දිය යුතුය,

කසළ අභියෝගයක් කර නොගෙන එය ට මුහුණ දීමට අප උගත යුතුය. මෙහිදී මූලිකවම සිදු කළ යුතුවේ වගකීම් සහගත පුරවැසියෙකු වීමට අදිටන් කර ගැනීමයි. නොසැලකිල්ලෙන්කම පසෙකලා වගකීම් සහගත පුරවැසියෙකු ලෙස සිය යුතුකම් ඉටු කළ යුතුය. මෙහිදී වැඩිහිටියන් කුඩා අවධියේ සිටම දරුවන්ට මගපෙන්වීම ලබාදිය යුතුය. තමා බැහැරලන ටොපි කොළය, ආහාර දවටන ආදිය නියමිත කසළ බඳුන්වලට දැමීම, ප්‍රවාහන සේවාවන් භාවිතයේදී ජනේලයෙන් ඉවතට අපද්‍රව්‍ය විසිනොකිරීම, හැකිතාක් දිරාපත් නොවන ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් වැළකීම, පරිසර හිතවාදී නිෂ්පාදන අගය කිරීම, කසළ බැහැර කිරීමේදී ඒවා අදාළ නියාමන ආයතන වෙත හාරදීමේදී ඒ සමග දරුවන්ගේ සහය එක් කිරීම වැනි ක්‍රියාවන් තුළින් වැඩිහිටියන්ට දරුවන්ගේ සිත් සතන්හි ආලෝකයක් දැල්වීමට හැකිය.

මෙහිදී දිරාපත් නොවන ද්‍රව්‍ය භාවිතය අවම කිරීම දිරාපත් නොවන ද්‍රව්‍ය නැවත භාවිත කිරීම හෝ ඒවාට අගය එකතු කොට භාණ්ඩ තැන්ම හා අවසාන වශයෙන් ප්‍රතිචක්‍රීකරණයට යොමු

කිරීම කළ හැකිය. එමෙන්ම කසළ බැහැර කිරීමට වර්ග කළ බඳුන් වර්ග ඒවාට වෙන් වෙන් වශයෙන් එකතු කිරීම කාබනික පොහොර සැකසීමේ ව්‍යාපෘති දියත් කිරීම, කසළ ලෙස බැහැර කරන ප්ලාස්ටික්, බෝතල් වැනි දෑ ලබා දුන් විට ඊට සරිලන මුදලක් ලබා දීම, නියාමන ආයතන සමග සම්බන්ධීකරණයන් පවත්නවාගෙන දැනුවත්කිරීම, වැඩසටහන් හා නාට්‍ය ආදිය ප්‍රදර්ශනය වැනි වැඩසටහන්ද දියත් කළ හැකිය. වර්තමානය වන විට බොහෝ සුපිරි වෙළඳසැල් ජාලයන් පරිසර හිතකාමී බැගේ රැගෙන එන පාරිභෝගිකයන්ට වට්ටම් ලබා දීම වැනි ක්‍රම මගින් පොලිතින් භාවිතය අවම කරන්නට කටයුතු කරනු දක්නට හැකිය. මීට අමතරව කර්මාන්ත ශාලා ඉදිකිරීමේදී පරිසරය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වී සිය කටයුතු කිරීමට ආයතන ප්‍රධානීන් හා සෙසු සේවකයන් දැනුවත් කිරීමට නියාමන ආයතන ක්‍රියාත්මක වීම හා ඊට අදාළ නෛතික පදනම් බලාත්මක කිරීමද යුගයේ අවශ්‍යතාවයකි. එමෙන්ම ගංගාවන් මුහුදට සම්බන්ධවන පල පද්ධතීන්ට දැල් ආවරණ හා ඒ අපද්‍රව්‍ය මුදුට එක්වීම නැවත පස හා මුසුවීම වැළැක්වීම වැනි කටයුතු සිදු කළ හැකිය. එමෙන්ම පරිසර ක්‍රියාකාරීකයන්ගේ ජනමාධ්‍ය නියාමන ආයතනයන්හි හා අවසන් වශයෙන් පරිසර සුම්තුරුන්ගේ සම්බන්ධීකරණය තුළින් මෙම ගැටලු අවම කරගන්නට අපට ඉඩකඩ ලැබේ.

මීට අතමරව දීර්ඝ කාලීන පියවරක් ලෙස දරුවන්ගේ සිත්තුළ පරිසරය පිළිබඳ ඇල්මක් හා වගකීම් සහගත පුරවැසියකුගේ හා හිතවාදී මානවයෙකුගේ යුතුකම් පිළිබඳව සංවේදිතාවක් ජනිත කරන්නට රටේ අධ්‍යාපන ක්‍රමය යොදා ගන්නට හැකිය. මෙය අද හෙට ඉවර වන ගමනාන්තයක් නොවිය යුතුය. වසර ගණනාවක් දීර්ගයට යන වැඩසටහනක් විය යුතුය. එවිට ග්‍රේමා තොන්බර්ග්ලා දහස් ගණනක් මේ ලොවට බිහිවනු ඇත. ඒන සමුහාණ්ඩු නිර්මාතෘ මාවෝ සේතුං දැක්වූ පරිදි “පියවර සිය දහස් ගණනක ගමනක් ආරම්භ වන්නේ එක් කුඩා පියවරකින්”. එබැවින් හොඳම දේ දරුවන්ටය. වඩා හොඳ ලෝකයක් අනාගත දරු පරපුරට තිළිණ කිරීමට මෙම කසළ කළමනාකරණය යහපත් අන්දමින් සිදු කළ යුතුය. වඩා යහපත් සුපුෂ්පික පිවිතයක් සඳහා වන ගමන් මගෙහි මෙය තීරණාත්මක හැරවුම් ලක්ෂයක් බවට පත්කර ගැනීම සියලු දෙනාගේම වගකීමයි. යම් බිමකට පිවිසි විට මිනිසුන් වන අපද එහි ශේෂ කළ යුත්තේ අපේ පිය සටහන් පමණි. රැගෙන යා යුත්තේ මතකයන් හා සුගන්ධය පමණි.

- අලි මිනිස් ගැටුම පරදා

- අලි මිනිස් සහජීවනය කරා -

මේ ලොව යම් දෙයක් පවතින්නේද එය ස්භාවධර්මයේ නිමවුමයි. මිනිසා පමණක් නොව අලියාද ස්වභාවධර්මයේ නිමවුමයි. එසේ වී නම් මේ ලොව පිවත්වීමට, ආහාර ගැනීමට, පිපාසය සංසිදුවා ගැනීමට මිනිසාට මෙන්ම අලියාටද සමාන අයිතීන් ඇත්තේය. එසේ හෙයින් අප විසින් නිර්මාණය කර ගන්නා ලද අලි මිනිස් ගැටුමට කිසිදු විටෙක ස්වභාවදහමින් ඉඩක් නොමැත්තේය. අප විසින් නිර්මාණය කර ගන්නා ලද වූ අලි මිනිස් ගැටුම අප විසින්ම නැවතිය යුතු මතය.

අලි මිනිස් ගැටුමේ ආරම්භය කෙසේ සිදුවුණිද යන්න සොයා බැලීමේදී යටත් විජිත සමයෙන් පසු ආරම්භ වූ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හා වගා බිම් සඳහා වනාන්තර එළි කිරීමේදී අලින්ගේ වාස භූමි හා ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකලාපයන් හරිහැටි අධ්‍යනය කර නොමැති වීම හඳුනාගත හැකිය. මිනිසුන් වනාන්තර එළි කර වගා බිම් සැකසීම නිසා එම වගා භූමි ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ අලින්ට පිවත් වීමට සුදුසු ප්‍රදේශ බවට පත්වේ. එමෙන්ම ඔවුන්ගේ ස්වභාවික වාසභූමි අහිමිවීම නිසා වගා බිම් දෙසට අලින් පැමිණීම තවදුරටත් ත්‍රිවූර වේ. වගා භූමි ආශ්‍රිත පෝෂණය බහුල ආහාර ප්‍රමාණය අධික බැවින් හා කෘෂිකර්මය සඳහා මිනිසුන් විසින් සපයනු ලබන පල ප්‍රභව නිසා අලි බහුලව වගාබිම් දෙසට පැමිණෙයි. අප විසින් ඔවුන්ගේ වාසභූමි ආක්‍රමණය කරමින් එම භූමිවල කෘෂිකර්මාන්තය දියුණු කරමින් අලින්ට එම ප්‍රදේශ ආකර්ෂනය කිරීම හේතුවෙන් පල ප්‍රභව හා

ආහාර සාපේක්ෂව සුළඬ ගම්මාන ආශ්‍රිත භූමිවලට කඩා වැදී එම හෝග විනාශ කරති. එවිට ගම්වාසීන් කුපිත වී අලින් පලවා හැරීමට උත්සහ කිරීමේදී අලි මිනිස් ගැටුම නිර්මාණය වේ.

අදවන විට අලින්ගෙන් මිනිසාට සිදුවන හානි තුන් ආකාරයකි. ශාරීරික හානි, වෙළඳ පොල හානි සහ වගා හානි එම තුන් ආකාරයයි. වන අලින්ට මිනිසාගෙන් සිදුවන හානි ලෙස ශාරීරික හානි පමණක් නොව වාසස්ථාන අහිමි වීම ඔවුන්ට මුහුණ පෑමට සිදුවන විශාල හානියකි. අලිමිනිස් ගැටුම හේතුවෙන් වසරකදී සිදුවන මිනිස් මරණ සංඛ්‍යාව 80-100 අතර වේ. ශාරීරික හානි සිදුවීම 60-80 අතර සංඛ්‍යාවක් වාර්ෂිකව සිදුවන අතර දේපොල හානි 1000-1200 පමණ වාර්තා වේ. එසේම වන අලි මරණ 280-320 පමණද වාර්ෂිකව සිදුවන බව සංඛ්‍යාලේඛණ අනුව පෙනී යයි. පොළොන්නරුව, නැගෙනහිර, අනුරාධපුර, ත්‍රිකුණාමලය, දකුණ, උගුව, වයඹ, වවුනියා යන වනජීවී කලාප අලිමරණ වැඩි වශයෙන් සිදුවන ප්‍රදේශ වේ.

එසේනමින් මේ සා වූ විශාල ගැටළුවක් වූ අලි - මිනිස් ගැටුම විසඳීමේ පුර්ණ වගකීම පරිසරවේදීන්ට මෙන්ම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පැවරී ඇත. වනජීවී සංරක්ෂණ මූලධර්ම අනුව මෙම ගැටුම පාලනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකිරීමේදී වන අලින් සඳහා ආහාර, ජලය හා ආවරණය වැඩි කිරීමේ අවස්ථා සොයා බැලිය යුතු අතර ඔවුන්ට සිදුවන විවිධ අනතුරු අවම කරලීමට හා අනතුරට පත් සතුන් වෙනුවෙන් සෞඛ්‍ය පහසුකම් සැලසීමද අවධානයට ගැනීමට සිදුවේ. අලි මිනිස් ගැටුම වඩාත් සාර්ථක ලෙස ප්‍රජාවගේ ආර්ථික සමාධිප සඳහා වාසිදායක ලෙස යොදා ගැනීම තුළින් මෙම ගැටළුව විසඳීම මිනිසාට මෙන්ම වන අලින්ටද අවසන් වශයෙන් සමස්ථ පරිසරයටම වඩා යහපත් හෙට දවසක් උදා කිරීමට මහෝපකාරී වනු ඇත .

සංරක්ෂණ මූලධර්ම හා ආපදා කළමනාකරණ මූලධර්ම ඒකාබද්ධ කරගනිමින් අලිමිනිස් ගැටුම සඳහා විසඳුම් සෙවීමත් දුර්දතාවය පිටුදැකීමේ මාර්ගයක් වන අලි මූලික කරගත් සංචාරක ව්‍යාපාර ඇතුළු ජීවනෝපාය සංවර්ධන වැඩසටහන් හඳුන්වාදීමත් ප්‍රජාව බලගන්වීම තුළින් ප්‍රජා මූලික විසඳුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් සලස්වා දීමත් තුළින් එම වැඩපිළිවෙල සාර්ථක කරගැනීමෙහිලා හැකිවනු ඇත .

විශ්ලී කලාපයේ ගම්මාන ආශ්‍රිතව පවතින වැව් කරා පැමිණෙන වන අලි ගම්වාසීන්ගේ පිවිත නිවාස දේපළ හා වගාවන්ටද හානි කරමින් හානිකර සාධකයන් බවට පත්ව ඇත. නමුදු ගම්මාන වටා විදුලි වැට ඉදිකර එවැනි හානි සිදුවීමට ඇති ඉඩකඩ අවම කිරීමට පියවර ගත හැකිය.

එමෙන්ම වී වගාව ආරක්ෂා කිරීම පිණිස තාවකාලික කඹුරු වැට හඳුන්වා දීමෙන් වී වගාවට සිදුවන හානිය අවම කර ගත හැකි වන අතර අස්වනු නෙලා ගැනීමෙන් පසු විදුලි වැට ගලවා ඉවත්කරනු ලබන බැවින් වන අලින්ට එමඟින් ප්‍රදේශ තම ගොදුරු බිම් ලෙස භාවිත කළ හැකි වන අතර ඉන් වගාවට හෝ ගම්වාසීන්ට හානියක් සිදුවීමේ ඉඩකඩද ඇතිරී යනු ඇත.

වන අලි සම්පත දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්ගේ ඉමහත් ආකර්ශනයට ලක්ව ඇති බැවින් සංචාරක ව්‍යාපාරය හරහා ජාතික ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමට වන අලි සම්පත මහෝපකාරී වී ඇත. වන අලි හැරුණුම දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් මහත් කැමැත්තක් දක්වන බැවින් ඒ සඳහා වන අලි හැරුණුමේ විකල්ප ස්ථාන පවති නම් ඉන් දෙයාකාරයක වාසි සැලසෙනු ඇත. ගම්මාන ආශ්‍රිතව ඇති වැව් වලට පැමිණෙන වල අලි හැරුණුමේ අවස්ථා සංචාරකයින්ට සලසා දීමෙන් වන

අලි මූලික කරගත් සංචාරක ව්‍යාපාරයක් ඉතා පහසුවෙන් ඇරඹිය හැකි වනු ඇත. එවැනිකිත් ග්‍රාමීය ප්‍රජාවට තම ඵලදායී සහ පළතුරු මෙන්ම රසකැවිලි වර්ග අලෙවිය හා රැකියා විරහිත තරුණ තරුණියන් සංචාරක මගපෙන්වන්නන් ලෙස කටයුතු කිරීම මගින් ආදායම් මාර්ග සලසාගත හැකිවනු ඇත .

මේකී සමස්ත ක්‍රියාවලිය මගින් වැඩි ඵලදායිතාවයකින් හා කාර්යක්ෂමතාවයකින් අලි මිනිස් ගැටුම අවම කරගැනීමටත්, වන අලි සම්පත මගින් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමටත් අවස්ථාව සැලසෙනු ඇත. අවසන් වශයෙන් සලකා බැලූවිට ග්‍රාමීය මිනිස් ප්‍රජාවගේ දුගීබව යන ගැටළුව සඳහා සැලකිය යුතු විසදුමක් ලෙස වන අලි සම්පත යොදා ගැනීමට මේ තුළින් ඉඩකඩ සැලසෙන බව හිසැකය.

නිදහස් අධ්‍යාපනයේ නිසි ඵල තුළින් සංවර්ධන යාන්ත්‍රණයට පෙළ ගැසෙමු.

රටෙහි සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයෙහි උත්කෘෂ්ට බවත්, ප්‍රශස්ත බවත්, පෘතුල ලෙස සපුරා කරනු ලබන්නේ ඒකී රටේ අධ්‍යාපනයයි. ප්‍රගමනයෙන් යුතු සමාජ සන්ධර්භයක කටයුතු දිශානතිය අධ්‍යාපනය මගින් සුපැහැදිලි කර දෙන්නේය. අනිත මානව ක්‍රියාකාරකම් හා තත්කාලීන මතු පරපුරට පවරාදීමේ ක්‍රියාදාමයෙහි සංකල්පීය නිර්වචනය අධ්‍යාපනයම වන බව අවධාරණය කළ යුත්තේය.

තෙවන ලොව සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක් ලෙස ශ්‍රීලංකාව ස්වකීය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව තුළ “අධ්‍යාපනය” මූලික මිනිස් අයිතිවාසිකමක් ලෙස සංගෘහිත කර තිබීම තුළ මෙරට අධ්‍යාපනය සබැඳිව නිමි වරප්‍රසාදය සුවිශේෂී බව ගම්‍ය කරදෙයි. විසුක්ත සංකල්පයක් වන අධ්‍යාපනය දැනුම, කුසලතා මෙන්ම ආකල්පවලින් සුසැදි පිරිසක් තනන්නට සිදු කරන අතිශය වැදගත්කමින් යුතු ආයෝජනයක් බව අප රට පසක් කරගෙන ඇත.

මෙරට අධ්‍යාපනය දරානීතයකට නිමකම් කියන අතරම එය ජීවිතය සහ සමාජ, සංස්කෘතික වටපිටාව සමග තදානුබද්ධව පැවතියේය. දහනමවන ශතවර්ෂයේ බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යය විසින් ඇරඹී ලාංකීය නවීන අධ්‍යාපනය මධ්‍යම ආණ්ඩුව, පළාත් සභා සහ බලයලත් අධිකාරීන් විසින් පාලනය වනු ලැබේ.

ඒකී කවර ප්‍රභවයකින් පරිපාලන පහසුකම් නිර්මිත වුවද රටෙහි දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් සහ පිරිවැයක් අධ්‍යාපනය නොමිලේ ලැබ දෙන්නට වෙන් කරනු ලබයි. එසේ සිදු කරනු ලබන්නේ මානව ප්‍රාග්ධනය සංවර්ධනය කිරීමටත්, ඒක පුද්ගල දළදේශීය නිෂ්පාදනය නැංවීමත්, ගෝලීය අර්බුද අනිමුව ඒකී අභියෝගයන්ට සම්බලායී ලෙස මුහුණ දීම යන ඉලක්ක සාධනීයව සපුරා ගැනීමටය. සමාජ ස්ථරායනයේ ගෞරවනීය පුරවැසියකු වන්නට නොමිලේ ලැබ දෙන අධ්‍යාපන පහසුකම් සිසු ජීවිතයට තරසර සුනෙරක් සේ සවි දෙයි. පෙළපොත්, නිල ඇඳුම් නොමිලයේම ලබන අධ්‍යාපන පහසුකම් අතර ප්‍රමුඛවෙයි. සුවිනෙන් දක්ෂතා, කුසලතා අරභයා ශිෂ්‍යාධාර ලබන අධ්‍යාපන මානවකයන්ට ඒකී අමාරු දිවිමගට මහරු අත්වැලක්ම වෙයි. එසේම නිදහස් අධ්‍යාපනය නිදහසේ ලබනට අවැසි භෞතික පහසුකම් ප්‍රශස්තව සපයා දෙන්නට දරන යත්නයන් සැබවින්ම වටිනේය. ඇගයිය යුත්තේමය.

මේ කී යන්තයන් තුළින් උදක්ම අපේක්ෂා කරනුවේ පුද්ගල සංවර්ධනය මෙන්ම සමාජ සංවර්ධනයද ස්ථාපිත කිරීමය. අධ්‍යාපනයේ සංවර්ධනය යනු පුද්ගලයා මෙන්ම සමාජයද බව හුවා දැක්වීම තුළ සුවිසල් පරමාර්ථයක් ගැබ්ව ඇත. එහෙත් ? මහජන මුදලින් අධ්‍යාපනය ලැබ පිවිතය දිනූ සියල්ලන්ට ස්වකීය අභිජාන දෙරන වෙනුවෙන් ඉටුකළ යුතු ජාතික වගකීමක් ඇති බව ස්මෘතියෙන් බැහැරව ඇත.

කවර අධ්‍යාපනය වුවද සාධාරණත්වය අදාළත්වය මෙන්ම විශිෂ්ටත්වය පැවතිය යුතුය. අධ්‍යාපනයෙන් පියාපත් හිමි කරගත් වෘත්තියවේදීන් අතරින් සැලකිය යුතු පිරිසක් විදෙස් පහස සොයනුවේ ස්වකීය දිවි සුඛිත මුද්‍රිත කරගැනීමේ පරමාභිලාෂයෙනි. වෘත්තියභාවය තවදුරටත් මුවහත් කර ගැනීම විනා උපන් දේශය ඔපවත් කිරීමේ අරමුණින් බැහැර වන්නෝ බහුලව සිටිති. බුද්ධිගලන ක්‍රියාවලියේදී ඔවුහු “ගඟෙන් දිය වී මුහුදට ආ වඩන ” ක්‍රියා කටයුත්ත මැනවින් සිදු කරති. මෙරට ජාතික සංවර්ධනයෙහි නියමුවන් වන ශ්‍රමබලකායේ සහභාගිත්වය ඓතිහාසිකව අඩුවන තත්වයක පැවතීම බෙදුනිය වේ.

සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය අඩපණ කරන්නට මෙම බෙදුනිය තත්වය බෙහෙවින්ම සංස්තුත වේ. සාඩම්බර මානව ප්‍රාග්ධනයක සාරය රටට අහිමි වීම තුළ ගැටළු රැසක් පැන නැගේ. සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට අවැසි සංකල්ප, යෝජනා හා සැලසුම් මෙන්ම ඒවා ක්‍රියාත්මක අදියරයන්හි බුද්ධිමතුන්ගේ සබුද්ධික දායකත්වය නොමැතිව සංවර්ධන සැලසුම්, ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම, සැලසුමක් ආයුධයක් මගපෙන්වීම නොමැතිව යුධ පිරිසට ගියා සේ සමානය.

එබැවින් දේශීය ආයෝජනයෙන් ගොඩනැගූ පුද්ගල විභව ශක්තියට දේශප්‍රේමත්වයට එක් කොට අත්දැකීම්, ප්‍රාග්ධනය සහ වඩා හොඳ කළමනාකරණ ශිල්ප ක්‍රම මගින් ධර්මය සංවර්ධනය කරා මාගේ දේශය මෙහෙයවීමේ වගකීම මා සතු වේ. සබුද්ධික නිර්මාණශීලී ප්‍රවේශ හරහා අධ්‍යාපනය තුළින් ජාතික සංවර්ධනය ගොඩ නගා සසිරිබර, අසිරිබර, ඉසුරුබර දේශයක් තනන්නට අපි ප්‍රොත්සාහී වෙමු.

ශ්‍රී ලාංකික අනන්‍යතාව ආරක්ෂා කරමින් සංවර්ධන ඉලක්ක ජය ගනිමු.

හෙළදිප, සිංහලදිප, ඉන්දු සයුරේ මුතු ඇටය යන විරුදාවලින් පිදුම් ලබමින් ලෝකය ඉදිරියේ විශිෂ්ට සහස්ත්වයක් හා ශිෂ්ටත්වයක් ඇති ජාතියක් ලෙස කටයුතු කිරීමට මගපෙන්වනු ලබන්නේ බුදු දහමෙන් ලද ආභාෂය නිසයි. සිංහල සංස්කෘතියේ නිඹිරිගෙය වූයේ බුදුදහමයි. එමගින් ලද සාරධර්ම, සිරිත් විරිත්, සම්ප්‍රදායන්, ඇදහිලි, විශ්වාස, භාෂාව, කලා ශිල්ප, ආයුර්වේදය, වාරි තාක්ෂණය, ජෝතිෂ්‍යය, බලිතොවිල්, ශාන්තිකර්ම, ආහාර රටාවන්, ඉදිකිරීම් ආදී සියල්ල හෙළ සංස්කෘතිය නැමැති මහා වෘක්ෂයේ විහිදී පැතිර පවත්නා අතු ඉති ය.

සංවර්ධනය යනු දියුණු කිරීම හා වෙනස් කිරීමයි. අතීත මිනිසාගේ අවශ්‍යතා සීමිත වූ නිසා ඔවුන්ගේ අපේක්ෂා අල්ප වුවත් නූතන මිනිසා ගෝලීයකරණය, විශ්ව ගම්මානය වැනි සංකල්ප ඔස්සේ ලෝකය දෙස බලා වේගවත් සංවර්ධනය කරා යන ගමනේ කුමන හෝ තැනක අතර මං වී ඇති සෙයක් දැකිය හැකි වේ. අතීත නටඹුන් අතර අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව වැනි නගර නිර්මාණ සිදුකළ ඉදිකිරීම් තාක්ෂණය, වැව් නිර්මාණය, වාරිකර්මාන්ත, සොරොවි

නිර්මාණය, ජල සම්පාදන ක්‍රම, ශ්‍රී ලාංකික අතීත ශ්‍රී විභූතිය හා අනන්‍යතාවය විදහාලමින් ලෝකයේ අවධානය දිනාගෙන ඇත. මේ සියල්ලට පදනම ලෙස මහින්දාගමනයෙන් ලද ආභාෂයන් දුමින්දාගමනයෙන් පැමිණි දහඅට කුලයක ශිල්පීන්ගේ ආගමනයෙන් ශ්‍රී ලාංකික ගැමි පරිසරය මුල් කොටගෙන ගොඩ නැගුණු අතර ගමේ සියලු කටයුතුවලට අවශ්‍ය උපදෙස් අනුශාසනා සිදුකළ හාමුදුරුවරු නිසා පන්සල ආගමික ආයතනයට එහා යමින් පාසලක, රෝහලක කටයුතු කිරීම නිසා සිංහල සංස්කෘතික කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත්විය.

ලෝකයේ දියුණුව සංවර්ධනය වෙතවත් වීමේදී ශ්‍රී ලංකාවේද අතීත ගමන් මගේ හමුවන ඉදිකිරීම් අතර විශාල වැව්, අමුණු, වෙහෙර විහාර අංග, නාන පොකුණු, ඇළවේලි, නගර සැලසුම්, ජල සැලසුම්, ජලකළමනාකරන පද්ධති, මහල් නිවාස ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති බවට වත්මන් සාක්ෂි ලෙස කිහිපයක් පමණක් සඳහන් කිරීම ප්‍රමාණවත් වේ. යෝධ ඇළ, සීගිරිය, රුවන්වැලිසෑය, සොරබොර වැව් සොරොව්ව, කුට්ටම් පොකුණ, මහා විහාර සීමාවේ ගොඩනැගිලි ආදී දේ තුළින් ශ්‍රී ලංකා වාසී අතීත නිර්මාණශීලීන්ගේ දක්ෂතාව ලොවට කියාපායි.

නූතන සංවර්ධන සැලසුම් කිරීමේදී සිදුකරන කාර්ය මිස අන් කිසිවක් සැලකිල්ලට නොගැනීම නිසා සංවර්ධන සැලසුම් තුළින් විවිධ පාරිසරික, සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලන ගැටලු ඇති වී තිබේ. මාර්ග ඉදිකිරීමේදී මාර්ග පමණක් නොව එය විහිදෙන පරිසර පද්ධති, සංවේදී කලාප, අභයභූමි, වන සංරක්ෂිත ප්‍රදේශ පරිසර බලපෑම් අධිකව සිදුවන ජල පෝෂක ප්‍රදේශ ජෛව විවිධත්වය, වන භානිය, වන භූමි භානිය, ඛනිජ සම්පත් කැනීම, රසායනික දූව්‍ය භාවිතය, අපදූව්‍ය බැහැර කිරීම ආදී බොහෝ දෑ නොසලකා ක්‍රියා කිරීම නිසා භෞතික සංවර්ධනයට පමණක් සීමා වී ඇති මෙම සංවර්ධන සැලසුම් නිසා මිනිසා මෙන්ම වන සතුන්, ජෛව පද්ධති, ජල පෝෂක ප්‍රදේශ, වායු ගෝලය නොසිතූ වේගයකින් මිනිසාට පාලනය කළ නොහැකි ආකාරයට මිනිසාට අහියෝග කරමින් සිටී. එහි ප්‍රතිඵල ලෙස වර්තමානයේ ලෝකය කොරෝනා වෛරසයට ගොදුරු වීම පවා මිනිසාගේ නොසැලකිලිමත්කමෙන් ගෙන්වාගත් රෝග ලෙස හඳුන්වා දිය හැකි ය.

අතීතයට වඩා වර්තමාන සංවර්ධන ඉලක්කවලදී භෞතික පෙනුමට මුල්තැන හිමිවූ අතර අතීත මිනිසා සිය කාර්යයන් ඉටුකර ගැනීමේදී පරිසර හිතකාමීව ආරක්ෂාකාරීව ක්‍රියා කර ඇත. එහෙත් වර්තමානයේ මිල මුදල් වැඩි වශයෙන් රැස් කරගත හැකි සැලසුම් සකස් කර ගනිමින් ඒවා ක්‍රියාත්මක කරන ආකාරයත් පෙනේ. මේ නිසාම නූතන සංවර්ධන කාර්යයන්වල ගැටලු බොහොමයක් හඳුනාගත හැකිය. නව නගර නිර්මාණයේදී පරිසරයේ ශාක ඉවත් කරමින් සරුසාර වගාවේ ගොඩකරමින් පරිසර ආරක්ෂක කලාප අනවසර අල්ලාගැනීම් හමුවේ විශාල වශයෙන් ගැටලු හටගන්නා බව පෙනේ. සංවර්ධනය තිරසාර විය යුතු වුව ද අද සිදුව ඇත්තේ නිඛු තත්ත්වය වෙනස් කිරීමක් පමණි. සංවර්ධන සැලසුම් වලදී මිනිසා මූලික කර අන් සියල්ල තැකීමක් නොකළ නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ අතීත නගර සැලසුම් පාඩම් කියාදෙමින් සිටිද්දී එය නොසලකා නීති, අණපනත්, නිල බල තත්ත්වයන් හමුවේ ගස්කොළන් නැති සතා සිව්පාවන් නැති නිදහසක් නැති පිරිසිදු හුස්මක් පවා නැති විභූතීන්ගේ නාදයක් නොඇසෙන කොන්ක්‍රීට් වනාන්තර අද සැලසුම්

කරයි. මේ නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය පරිසරය හා බැඳුණු සිංහල සංස්කෘතිය හා සාරධර්ම විනාශ වී ඇත.

ලෝකයක් ඉදිරියේ අතීත ශ්‍රී විභූතිය දක්නට එන විදේශිකයන්ට අද දැකිය හැක්කේ තරගකාරීව ආයතන හරහා එකිනෙකාට චෝදනා කරගනිමින් ඒ මේ අත ගොඩගසන කුණු කඳය. නිදහසේ හුස්මක් ගැනීමට නොහැකි පරිසරයන් ය. පරිසරය රැක ගනිමින් හෙළ ජන සිත්තුළ හැම දින පැවති ආචාර සමාචාර, ඇඳහිලි විශ්වාස තුළින් ජන හඳවත් තුළට පරිසරයේ වැදගත්කම අවබෝධ කර දිය යුතු ය. පාසල් විෂය මාලාව තුළ ප්‍රායෝගිකව පරිසරයට සංවේදී මිනිසුන් බිහි කළයුතු කාලයයි. එසේම වර්තමාන සංවර්ධන සැලසුම් වලදී සංවේදී පරිසර පද්ධති පිළිබඳව එම විෂය හඳුනන උගතුන් වියතුන් යොදාගෙන සැලසුම් කිරීම කළ යුතු ය. නිලයට බලයට යට නොවී අවංක චේතනාවෙන් දෑ නිතකාමිව වැඩකළ හැකි පාලක පංතියක් බිහිකළ යුතු ය.

පරිසරය හා බැඳුණු කාර්යයන් වලදී වන සතුන් හා ජෛව ගෝලයට තමා වෙනුවෙන් හඬක් නැංවීමට නොහැකි නිසා නීති රීති සකසා ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය. එසේම සත්ත්ව නිප්බ්බි බවට පත්ව ඇති භූමි කිසිදා නිවාස යෝජනා ක්‍රම බවට පත් නොකළ යුතු ය. එවිට දිනපතා මිය යන වන සතුන් හා මිනිසුන් දැකීමට සිදුවන්නේ ද නැත. නූතන පරම්පරාව තුළ පරිසරයේ සංවේදී බව හඳුනා ගැනීමට ඉඩකඩ සලසා දිය යුතු ය. අතීත මිනිසුන් වෙදන් ලෙස ප්‍රකට වූයේ අවට වටපිටාවේ ශාකවල නිබු ශක්තීන් ඖෂධීය වටිනාකම් හඳුනාගත් නිසා ය. ඒවා නූතන පරම්පරාවට කියා දිය යුතු ය. සංවර්ධනය යනු හුදෙක් භෞතික වෙනසට එහා ගිය වටිනාකම් වලින් පිරී, ගැටලුවලින් අඩු, පරිසරයේ සුන්දරත්වය, හරිත පැහැය, පැහැදිලි අවකාශය, පවිත්‍ර ජල තල, කුණු කසල හැකි මංමාවත්, වසවිස හැකි ආහාර පාන, සෞඛ්‍යයට අහිතකර රැහැන් සහිත විදුලි උපකරණ, පරිසරයට විස එකතුකරන තාක්ෂණික මෙවලම් භාවිතය සීමා කළ යුතු වේ. එසේ නොවුනහොත් ලෝකයේ සුන්දර මේ දූපත අසුන්දර කුණු කන්දක් බවට පත්විය හැකි ය. අතීතය අමතක කරනවා වෙනුවට ගැමි පරිසරයෙන් පාඩම් ඉගෙන ගනිමින් අත්‍යවශ්‍ය සංවර්ධන ඉලක්ක තෝරා බේරා ගනිමින් ප්‍රමුඛතා අනුව රටේ ප්‍රගමනය උදෙසා පරිසරය රකිමින් රට ගොඩනැංවීමට ලෝකයට ආදර්ශයක් දිය හැකි සුන්දර දිවයිනක් බවට පත් කිරීමට ශක්තිය ලැබේවා!.

මත්දව්‍ය භාවිතය හා වර්තමාන ජන සමාජය

සාඩම්බර වූ ඉතිහාසයකට උරුමකම් කියන ලාංකීය ජන සමාජය ඉතා විශිෂ්ට සාරධර්ම වලින් අනූන වූ බව අතීත තොරතුරු වලින් හෙළි වී තිබේ. සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක් වශයෙන් විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය අනුගමනය කිරීමත් සමඟ යහපත් සංස්කෘතියකින් හෙබි ලාංකීය ජන සමාජයට ක්‍රම ක්‍රමයෙන් කණ කොකා හඬන්නට විය. තම සිරුර මෙහෙයවා වැඩ කළ අතීත මිනිසා තම මහන්සිය නිවා ගැනීමට රා පොල් කට්ටකින් සප්පායම් විය. නමුත් පසුකාලීනව එය වෙනස් වී බොහෝ මිනිසුන් මහන්සිය නිවාගැනීමට මත්පැන්වලට ඇබ්බැහි විය. ක්‍රම ක්‍රමයෙන් සෑම නගරයක් පාසාම මත්පැන් අලෙවිසැල් විවෘත වූ අතර වත්මන් මිනිසා මහන්සියට, පාළුවට, තනිකමට, විනෝදයට, දුකට, සතුටට සෑම දෙයකටම මත්පැන් භාවිතා කරන්නට විය.

ජන සමාජයේ සිදුවන බොහෝ උත්සව සඳහා මත්පැන් නැතුවම බැරි අංගයක් වූ අතර ඒවා භාවිතා කිරීම මගින් ගැටළුකාරී තත්වයන් ඇති වීම බහුල විය. ගැටුම්, ස්ත්‍රී දූෂණ, මිනීමැරුම්, මංකොල්ලකෑම් ආදී සිදුවීම් ආදියට බොහෝ සෙයින් හේතු වී ඇත්තේ සිහි නැතිවනතුරු මත්පැන් පානය කිරීමයි. වර්තමානය වන විට තරුණ පරපුර ගිලගනිමින් සමාජය පුරා අයිස්, හෙරොයින්, කේරළ ගංජා, කොකේන් වැනි මත්ද්‍රව්‍ය සංසරණය වෙත බව පැහැදිලි කරුණකි. මේවා භාවිතා කිරීම මගින් තමා හැසිරෙන ආකාරය පිළිබඳව අවබෝධයක් සිහි කල්පනාවක් නොමැතිය. එසේ අවසිතියෙන් නීති විරෝධී ක්‍රියාවල නිරත වීම මගින් බොහෝ තරුණයින් සිරගෙවල්වල අපා දුක් විඳිති. තමා දුක් මහන්සියෙන් උපයා ගන්නා මුදල් මෙම මත්පැන් හා මත්ද්‍රව්‍ය වලට යෙදවීම මගින් අඹු දරුවන් විවිධ ගැටළු වලට මුහුණ පා තිබීමද තවත් ප්‍රධාන ගැටළුවකි. එම පවුල් වල දරුවන්ට කුසගින්නේ සිටීමට සිදුවීම හා සමාජය හමුවේ ලැජ්ජාසහගත වීම හේතුවෙන් සිය ජීවිත වලින් වන්දි ගෙවීමටද සිදු වී තිබේ.

මෙසේ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීම නිසා තරුණ ශ්‍රමය රටට අහිමි වීම විශාල ගැටළුවකි. මෙසේ තරුණ පරපුර මේවාට ඇබ්බැහිවීම තුළින් රෝගීන් බවට පත්වේ. මානසික හා කායික රෝග සෑදීම නිසා ඔවුන් සුවපත් කිරීමට නිවැසියන්ට මෙන්ම රජයටද වියදම් දැරීමට සිදුවේ. මෙවැනි පුද්ගලයන් පුනරුත්ථාපනය කිරීමට රජයට විශාල වියදමක් දැරීමට සිදුවේ. රටේ සංවර්ධනයට යොදා ගැනීමට තිබූ තරුණ ශ්‍රමයක් නැති වීමත් ඔවුන් යථා තත්වයට පත් කිරීමට රජයට වියදම් දැරීමට සිදුවීමත් රටේ දියුණුව අඩාල වීමට හේතු වේ.

තවද නිරන්තරයෙන් ජනමාධ්‍ය තුළින් අසන්නට හා දකින්නට ලැබෙන ස්ත්‍රී දූෂණ, මංකොල්ලකෑම්, මිනීමැරීම් ආදී සිදුවීම් සඳහාද මත්ද්‍රව්‍ය භාවිත හේතු වී තිබේ. එසේම මත්පැන් භාවිතා කිරීමෙන් පසු රිය පැදවීම මගින් සිදුවන අනතුරුවලටද අඩුවක් දක්නට නැත. එමෙන්ම මත්පැන් පානය කර රිය පැදවීමේදී මාර්ග නීති කඩකිරීම හේතු කරගෙන දඩ ගෙවීමට සිදුවීමෙන් පවුල් තුළ ආර්ථික අපහසුතා උග්‍ර වීමක්ද ඒ තුළින් පවුල් සංස්ථාව තුළ විවිධ ගැටළුකාරී තත්වයන් ඇති වී තිබේ. මත්පැන් පානය කර රිය පැදවීමේදී මහමග සිටින අනිසක මිනිසුන්ටද ජීවිතයෙන් වන්දි ගෙවීමට සිදු වූ අයුරු අසන්නට ලැබීම අභාග්‍යසම්පන්නය.

මනින් තොර රටක් ඇති කිරීමට නම් ලාංකීය රජයට ස්ථිර ප්‍රතිපත්තියක් තිබිය යුතුය. දේශපාලනඥයින්ට තැබෙරුම් සඳහා දෙන බලපත්‍ර අහෝසි කළ යුතුය. අතීත සමාජයේ තිබූ පරිදි සැතපුම් ගණනාවක් දුරින් තැබෙරුම් පැවතිය යුතුය. දැනට පවතින අඩියෙන් අඩියට ඇති තැබෙරුම් තහනම් කළ යුතුය. මේවා වසර පහෙන් පහට වෙනස් නොවී දිගු කාලීන ස්ථිර සැලසුම් ලෙස සකස් කිරීමට යෝජනා සම්මත කරගත යුතුය.

මත්පැන් භාවිතා කිරීම මගින් පන්සිල් පද සියල්ලම කැඩීයාමට හේතු වන බව බුදුදහම මගින් පෙන්වා දී තිබියදීත් බෞද්ධාගමික රටක් වන ශ්‍රී ලංකාව තුළ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිත කරන්නවුන්ට පමණක් නොව විශාල වශයෙන් ඒවා ගෙන්වන පුද්ගලයින්ටත්, බෙදා හරින පුද්ගලයින්ටත් දඩුවම් ලබාදිය යුතුය. නීතිය පොතට පමණක් සීමා නොවී ක්‍රියාත්මක විය යුතුය.

මෑතකදී මත්ද්‍රව්‍ය විශාල වශයෙන් සොයා ගැනීමට හැකි වූ බවත් ලගඟාගත් පුද්ගලයින් අත්අඩංගුවට ගත් බවත් මාධ්‍ය මගින් අසන්නට ලැබුණි. නමුත් ඒවා ගෙන්වනු ලබන පුද්ගලයින් සොයා ගත් බවක් හෝ දඬුවම් ලබාදුන් බවක් අසන්නට නොමැත. නීතිය කාටත් සමාන විය යුතුය. නීති ඊනි මගින් පමණක් නොව සිරිත් විරිත් සාරධර්ම වැඩි දියුණු කිරීම මගින් මත්පැන් හා මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය අවම කළ යුතුය. කුඩා දරුවන් සඳහාද නිසි ලෙස සිරිත් විරිත් කියා දී දහම් මඟට යොමු කිරීමෙන් පසු කාලිනව මෙම තත්වයන් වෙනස් කර ගැනීමට ක්‍රියා කිරීමෙන් මගින් තොර රටක් ගොඩ නගා ගැනීම අසීරු කරුණක් නොවනු ඇත.

ලෝක ජනගහනය ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වන අතර මනුෂ්‍ය පරමායුෂ ද ඉහළ නගිමින් පවතී. එහෙත් ස්වභාවික ආහාර ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය අවශ්‍ය වේගයෙන් ඉහළ යන බවක් නොපෙනේ. ඒ නිසා අනාගතයේ දී කෘත්‍රිම ආහාර මගින් ජීවත්වීමට අපට සිදුවනු ඇත. මෙහිදී පෝෂපදාර්ථ හඳුන්වාදීම විද්‍යාවේ හා තාක්ෂණයේ ප්‍රධාන වගකීම වන්නේ ය. එවන් මිනිස් ජීවිත හා බැඳෙන වෙනස්කම් බොහෝ විය හැකිය.

සමස්ත මානව සංහතිය සඳහා මිලියනයේ කඩඉම පසු කිරීමට ක්‍රිස්තු වර්ෂ එක්දහස් අටසිය හතරක් ගත වුවද ලෝක ජනගහනය මිලියන 7.7 ක් බවට පත්වීමට ගත වී ඇත්තේ වසර එකසිය දහසක් පමණි. ලෝක ජනගහනයේ සීඝ්‍ර වර්ධනය ඉන් මොනවට පිළිබිඹු වේ. ලෝක ජනගහනයේ ශීඝ්‍ර වර්ධනය සඳහා වර්ෂ එක් දහස් හත්සියයේ සිට ඉදිරියට ඇති වූ කාර්මික විප්ලවය ප්‍රධාන වගදායක කරුවෙක් බවට පත්වේ. වර්ෂ 1961-1995 කාල සීමාව මෙහි උච්චතම අවස්ථාව සනිටුහන් කරයි. සෞඛ්‍ය පහසුකම් වල දියුණුව රටක මරණ අනුපාතය අඩු කිරීමට හේතුවන අතර, ජනගහනයේ ප්‍රමාණය වැඩි කරන සාධකය ද එයම වේ. වර්ෂ 2055 වනවිට ලෝක ජනගහනය බිලියන දහයෙහි කඩඉම ඉක්මවනු ඇති බවට එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ ජනගහන ආයතනය කරුණු පෙන්වා දෙයි. ඒ අනුව ලෝක ජනගහනය උපරිම අවස්ථාවට ළඟාවීම ශීඝ්‍ර වනු ඇති අතර ආර්ථික කරුණු, සෞඛ්‍යය පිළිබඳව සැලකිලිමත්වීම, භූමිය හිඟවීම, පාරිසරික උවදුරු හේතුවෙන් නැවත ජනගහනය පහත වැටෙනු ඇත. එසේ වුව ද ආර්ථික සංවර්ධනයට බලපෑමක් කළ හැකි ජනගහනය ප්‍රජා විද්‍යා පාරිභෝගිකයකි.

මරණයේ වයස මගින් ආයු අපේක්ෂා ලොව සෑම රටකම දෙගුණයකින් වැඩි වී තිබේ. ගෝලීය අපේක්ෂාව සෑම දශකයක් තුළදීම වසරකට 2.5 කින් වර්ධනය වන බවට ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය අනාවරණය කොට ගෙන තිබේ. වර්තමානය ගෝලීය සාමාන්‍ය ආයු අපේක්ෂාව අවුරුදු හැත්තෑ හතක් පමණ වේ.

මෙසේ ශීඝ්‍ර ලෙස වර්ධනය වන ජනගහනයේ ආහාර අවශ්‍යතා සපුරාලීම වර්තමානයේ මුඛ්‍ය ගැටලුව බවට පත්ව තිබේ. අතීතයේ දී සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකර්මය මගින් හිපදවන ලද ස්වභාවික ආහාර ජනගහනයේ පරිභෝජනය සඳහා ප්‍රමාණවත් විය. කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා යෝග්‍ය භූමි ප්‍රමාණය මගින් උත්පාදනය කෙරෙන ආහාර ප්‍රමාණය වර්ධනය වන ජනගහනය හමුවේ ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් ස්වභාවික ආහාර නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ ප්‍රතිලාභ සීමිත පිරිසකට පමණක් හිමි වීම නිරායාසයෙන් සිදු වන්නකි.

එහිදී කෘෂිකර්මය සඳහා නවීන තාක්ෂණය භාවිතය, නිෂ්පාදන වැඩිකර ගැනීමට යම් පිටුවහලක් වන අතර විද්‍යා තාක්ෂණික පර්යේෂණ යනු ප්‍රතිඵල වශයෙන් ජාන වෙනස් කරන ලද හෝග හඳුන්වාදීම, කෙටිකාලීන අස්වනු හෝග හඳුන්වාදීම, නවීන වගා ක්‍රම ආදිය හඳුන්වා දීම මගින් නිෂ්පාදනය ඉහළ යාමත් දක්නට ලැබේ. කෙසේ වුවද කෘෂිකාර්මික අස්වනු ලබා ගැනීමට යම් කාලසීමාවක් ගතවීම, ඒ සඳහා යොදන ශ්‍රම පිරිස අඩු වීම, පිරිවැය අධික වීම වැනි තත්ත්වයන් හමුවේ ස්වභාවික ආහාර ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා විකල්ප වල අවශ්‍යතාවක් පැන නැගී ඇත. ස්වභාවික කෘෂිකර්මාන්තයේ නිමවුමෙහි ඌනපූර්ණය සඳහා විකල්ප ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කළ යුතුව ඇත. එනම්, වර්ධනය වන ජන සංඛ්‍යාවට ආහාර සම්පාදනය කිරීම නම් ප්‍රමුඛ කාර්යය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමයි.

මිනිසාගේ කාර්යබහුල බව සහ කාලය ඉතිරි කර ගනුවස්, පහසු ක්‍රම අනුගමනය කිරීමට පෙළඹීම අනර්ථ ක්‍රියාවකි. එහිලා කෘත්‍රීමව නිපදවන ක්ෂණික ආහාර පරිභෝජනයට පෙළඹීම ප්‍රමුඛස්ථානයක් ගනී. කෘත්‍රීමව නිපදවන ලද ආහාර පරිභෝජනය කිරීම පහසු කාර්යයක් වුවද, එය ස්වභාවික ආහාරයක් හා තුලනය කළ හැකිද යන්න ගැටලුවකි. ඉන් පිළිපත් ප්‍රධානතම ගැටලුව වන්නේ, පෝෂ්‍ය ගුණය සම තත්ත්වයේ නොපැවතීමයි. පෝෂණය යනු සෛල සහ සත්ව කොට්ඨාසවල ජීවය පවත්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍යවන සංඝටකයන් ආහාර මගින් ලබාදීමයි. පෝෂ්‍ය පදාර්ථ වෙනුවට බොහෝ විට කෘත්‍රීම ආහාරයන්හි අන්තර්ගත වනුයේ රසකාරක, වර්ණක කල්පනාගැනීමේ ද්‍රව්‍ය වැනි සිරුරට අහිතකර දෑ වේ.

තමා විසින් සපයා ගත් ස්වභාවික ආහාරයක් නිසි පරිදි සකසා, නිවසේ සිට භුක්ති විඳි ආහාර රටාව, වර්තමානය වන විට වෙළෙඳ පොළෙන් මිලදී ගෙන ගමනාගමනය අතරතුරේදී භුක්ති විඳීමේ රටාවල බොහෝ දෙනා අනුගත වී තිබේ. මේ හේතුවෙන් සෞඛ්‍ය තත්ත්වය පිරිහීම, මානසික ආතතිය, බෝ නොවන රෝග බහුල වීම, පුද්ගල දුර ස්වභාවය වැනි අනිටු ප්‍රතිඵලවලට ඉලක්ක වීමට සිදුවෙයි.

එබැවින් අවම වශයෙන් කෘත්‍රීම ආහාර නිපදවීමේ දී එක් කළ හැකි පෝෂ්‍ය සංඝටක හඳුන්වාදීම සඳහා විද්‍යාවේ හා තාක්ෂණයේ දායකත්වය ලබාදීම සඳහා ප්‍රමුඛව කටයුතු කළ යුතුය.

සංස්කෘතියේ ජීවනාලිය බඳු ජාතික, ආගමික උත්සව
අහස්කූෂ සිඹින... මහ නිමවුම්ද - පොළෝ ගැබ කිමිද මහා ජලනලද මෙරට කිතුගොස ලොවට
ගෙන ගිය - උරුම අරුමයද ලක් මවගේ දරුවෝ
සාමයෙන් සිටියේ -සෙනෙහසින් බැඳුණෝ
සීහල, දෙමළ ද නැතේ කිසි හේදා-සෑම උළෙලෙම සියලු ජන රැදුණා

ලාංකීය සංස්කෘතිය වනාහි බහුවාර්ගික, බහු ආගමික, බහු සංස්කෘතික සංකලනයක්, බහුවිධ මිනිස් කොට්ඨාස සමූහයක් මෙරට ජීවත්වුවද ඔවුන් සියල්ලෝම ශ්‍රී ලාංකිකයෝය. කුමන ආගමක් ඇදහුවද කුමන ජාතියකට අයත් වුවද, කුමන භාෂාවක් කතා කලද අපි අපව හඳුන්වන්නේ ලාංකිකයෝ යන නමිනි. විදේශිකයන් අපව දකින්නේ ශ්‍රී ලාංකිකයන් ලෙසිනි. ඒ අප

රටේ සමගියයි. සහජීනයයි. ඒකියත්වයයි. අප සියල්ලන්ගේම ඇගේ දුවන රුධිරය එකම රක්ත වර්ණය. ඒවා ජාති, ආගම්, භේද කිසිදු තැකීමක් නොමැතිව සියල් සිරුරු තුළ සැරසාරය. ඒවා ඇත්තේ ලාංකිකයෙක් යන අභිමානයයි. ලාංකිය රට වෙනුවෙන් නැගෙන උණුසුමයි. මෙරට තුළ කුමන ආගමික, ජාතික ක්‍රියාවලියක් සිදුවුවද ඒ සියලු කර්තව්‍යයන් සඳහා මෙහි වෙසෙන සියලුම ජනයා ඒකරාශී ඇරයුම් ලබති. එහිදී සියලු දෙනා එකාවන්ව තම සහජීවනය උද්දීපනය කරති. මේ සියලු කරුණු කාරණා කැට්ටු සංසිද්ධියක් වනුයේ ජාතික හා ආගමික උත්සවයන්ය.

මෙරට පවතින ප්‍රධාන ජාතික උත්සවය වනුයේ නිදහස් උත්සවයයි. එය ලාංකිය අභිමානය, සංස්කෘතික හර පද්ධතීන් මනාව ලොවට උකහා ගත උත්කර්ෂවත් අවස්ථාවකි. නිදහස් දින සැමරුම ආරම්භයේ සිටම අවසානය තෙක්ම සියලු ජනවර්ග, එකට එක්ව කටයුතු කරන අයුරු දැකගත හැකි වේ. ජාතික ගීය ගායනය සඳහා සියලු ජනවර්ගවලට අයත් ශිෂ්‍යාවන් සහභාගි වෙයි. සර්ව ආගමික නායකයින් මෙම උත්සවයට සහභාගි වෙයි. සියලු භාෂා වලින් සන්නිවේදන කටයුතු සිදුවේ. උත්සවයේ පවතින සංස්කෘතික අංග සියලු ජනවර්ග නියෝජනය කරලයි. මේ සා සුවිශාල ජාතික උත්සවයක් වුවද මෙරට සියලුම ජනයා එහිදී සාමූහිකත්වයෙන් කටයුතු කරති. ශ්‍රී ලාංකික ධජය සෙවගේ සියලු වැසියෝ ඒකියත්වය තහවුරු කරති. ලොවටම එකමුතුකමේ අපූර්වත්වය උද්දීපනය කරති. අප සමරන නිදහස සිංහලයාගේවත් දෙමළ ජනයාගේවත්, මුසලිම්වරුන්ගේ වත් බර්ගර් හෝ වෙනත් ජාතිකයන්ගේවත් නොව සියලු ලාංකිකයන්ගේය. මේ ලබාගත් නිදහස වෙනුවෙන් තම ජීවිතය, ලේ, දහදිය, කදළු සෝ සුසුම් වලට වාර්ගිකත්වයක් ලේබල්ගත කොට නැත. අතීත මුතුන් මිත්තන් ජාති, ආගම්, කුල භේද නොසළකා රඳලයන් මෙන්ම නිර්දනයන්ද, කුලිනයන් මෙන්ම කුලභීතයන්ද, ගිහියන් මෙන්ම පැවිද්දන් ද, පුරුෂයන් මෙන්ම ස්ත්‍රීන්ද සාමූහිකත්වයෙන්, සහජීවනයෙන් මෙරට රැක ගත්හ. ඒ උදාරතර සමගිය සංකේතවත් කරමින්, සපරි කරලමින් වත්මනයේ දී මෙරට ජනයා ජාතිකත්වයෙන් යුතුව ජාතික නිදහස් දිනය සාමූහිකත්වයෙන් සමරති. බෙදුම තවත් බොහෝ උත්සව මෙරට තුළ වරින්වර ක්‍රියාත්මක වේ. ඒ අතුරින් සිංහල හා දෙමළ අලුත් අවුරුදු උළෙල ද ප්‍රධානත්වයක් ගනියි. ලාංකිය සංස්කෘතියේ ප්‍රධාන අංගෝපාංග රැසක් ලොවට මුර්තිමත් කෙරෙන උත්සවයක් ලෙස මෙය හඳුන්වාදිය හැකිය. අවුරුදු උදාවීමට පෙර සිටම හා අවුරුදු කාල සීමාව අවසන් වන තෙක්ම දැකිය හැකි වන්නේ සාමූහිකත්වයයි. නොනගනයට පත්සල් යන සියලුදෙනා එකිනෙකා සමග අවුරුද්දේ සිරිය බෙදා ගනිති. අවුරුදු උදාවත් සමග තම කැවිලි පෙවිලි අසල්වාසීන් සමග හුවමාරු කර ගනිති. එහිදී එකිනෙකා අතර අමනාපයක්, නොහොඳ නෝක්කඩුවක්, විරසකයන් තිබුණද ඒවා අමතක කොට දමති. තම දුප්පත් අසල්වාසීන් වෙනුවෙන් උදවු උපකාර කරති. මේවා සහජීවන සංකල්පයන්ය. බුදුරදුන් දේශනා කර ඇති පරිදි ‘සමවායෝ එව සාධු’ එනම් ‘‘සමගියම යහපත්’’ යන උතුම් බුදුවදන පෙරදැරිකොට ගෙන මහත් හරසරින් අලුත් අවුරුදු උත්සවය සියලුම ලාංකිකයන් සමරයි.

මීට අමතරව වෙසක්, පොසොන්, ඇසළ පොහොය නිමිති කොටගෙන පවත්වන ආගමික උත්සවයද, නත්තල් උත්සවයද, දිපාමාලි සැමරුමද, රාමසන් උත්සවයද සියලු දෙන පොදුවේ සාමූහිකව කටයුතු කරමින් සමරයි. වෙසක්, පොසොන් ආදී පොහොය නිමිත කොටගෙන පවත්වන වෙසක් කලාප යනාදියට සියලු දෙනා එක්ව කටයුතු කරයි. තොරණ සැකසීම, දන්සැල් පැවැත්වීම,

පොදු ක්‍රියාවලියක් බවට පත් වේ. එසේම පෙරහැර පැවැත්වීම ධර්ම දෙශනා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, වෙසක් කුඩු නිර්මාණය, පහන් දැල්වීම, ධජ එසවීම වැනි කුදුමහත් සෑම කාර්ත්තයකටම ගමේ, නගරයේ සියලු ජනයා ඒකරාශී වෙති. නමාට හැකි අයුරින් දායකත්වය සපයති. එය මෙරට සංස්කෘතියේ සුවිශේෂීභාව උකහා ගන්නකි. සහජීවනය ඉස්මතු කරන්නකි. දළදා හාමුදුරුවන් උදෙසා පැවැත්වෙන වාර්ෂික ඇසළ මංගල්‍යයද මෙරට සංස්කෘතිය ජාත්‍යන්තරය කරා රැගෙන යන මුදුන්මල් කඩක් බඳුය. ජීවමාන බුදුරදුන් හා සමාන අති උතුම් පාරිශුද්ධ දන්තධාතූන් වහන්සේ උදෙසා සිදුකරන භක්තෘදරය මෙරට වැසියන් සාමූහිකත්වයෙන් සිදු කරති. එම උත්සවයේ සාර්ථකත්වය යනු පුද්ගල සහජීවනයේ විශිෂ්ට ප්‍රතිඵලයයි. මෙරට දමිළ ජනයාට සුවිශේෂී වූ දීපවාලි උත්සවයටද අනෙකුත් ජනවර්ග සම්බන්ධ වේ. නත්තල් උත්සවය ජාති, ආගම් හේද නොසලකා සියලු දෙනා එකාවන්ව සමරති. සෑම නිවසකම පාහේ නත්තල් ගස් සැකසේ. දරුවන්ට නත්තල් සීයාගෙන් තෑගි ලැබෙයි. මේ සෑම දෙයකින්ම ඉස්මතු වන්නේ සමගියයි. මෙම උත්සවය මේ ආගමට පමණක්ම අයිතිය. ඔවුන් විසින් පමණක්ම සිදුකළ යුතුය යන කරුණු මෙහිදී බැහැර කරලයි. එසේම විෂ්ණු, කතරගම, පත්තිනි, සමන් ආදී දෙවියන් මූලික කරගෙන පවත්වනු ලබන ආගමික උත්සව වලදීද සියලු ජාති ජනයා ඒකරාශී වී කටයුතු කරනු ලබන්නේ මෙරට සංස්කෘතිය තුළ ප්‍රතීයමාන වන සාමූහිකත්ව සංකල්පය මොනවට විදහා පාමිනි. මෙරට පවත්නා කිසිදු ආගමක හෝ ජාතික උත්සවයන්හිදී තවකෙකු පහත්කොට, නිර්දය ලෙස විවේචනයට ලක්කොට නොමැත. ජාතික උත්සව වලදී පුද්ගල ඒකීයත්වයට මුල්තැන දෙමින්ද ආගමික උත්සව වලදී සාමය සමගියයි. ඉස්මතුකරලමින් මෙරට සංස්කෘතියේ වැදගත් පැතිකඩක් ලෝකය හමුවේ නිරාවණය කරයි.

අතීතය යනු අනාගතය පසුපසින් දිව එන්නකි. ඒ අතීතයේ හොඳ නරක, යහපත අයහපත මෙන්ම පැවතුණු ස්වභාවය සහ සමාරම්භය අනාගතවයට පරමාදර්ශී වේ. අනාදිමත් කලක සිට පැවත එන මෙරට ජාතික හා ආගමික උත්සව ලාංකීය සංස්කෘතිය ලොවටම නිරාවරණය කළ මහත් සුවිශේෂී අංගයන් විය. ඒ තුළ ගැබ්වූ සාමය, සමගිය, සාමූහිකත්වය, සහජීවනය ලාංකිකයන් අත්විඳ ඇත. වත්මනයේද අත්විඳිති. අනාගතයේදී ද එය එසේ වනු ඇතැයි කිව හැක්කේ අතීතය අමතක කොට අනාගතයට පියමැනිය නොහැකි නිසාවෙනි. කෙසේවුවද උක්ත කරුණු පරිශීලනයෙන් විවක්ෂණශීලී පාඨක නැණසට ගෝචර සත්‍යතාවක් වනුයේ මෙරට ජාතික, ආගමික උත්සව මගින් ලාංකීය සංස්කෘතිය උපයුක්ත වන අතරම ඒ ඔස්සේ මෙරට ජාති ජනයාගේ සාමූහිකත්වය සමගිය, සහජීවනය මනාව සංස්ථාපිත වන බව යැයි කිවහොත් එය මුසාවක් නොවනු ඇත.

“එකට එක් වී නැගී ඉමු අපි - හේදහැම දුරලා
පෙරට - යන්නෙමු සමගියෙන් අපි ලක්මැණි බබළලා
පන්සල්...පල්ලියේ...කෝවිල්ලේ... සැමදෙන එක්වෙලා
සහයෝගයෙන් බැඳී ඉන්නෙමු - උරුමෙ අභිමන්දරා...”

වැඩි වැඩියෙන් කියවමු - ආකල්ප සංවර්ධනය කර ගනිමු.

“පොත් අපේ හෙත් වගේ” යැයි පැරණි කියමනක් ඇත. පොතක්, හෙතෙම සමාන කරනුයේ ඇයි? හෙතෙම අනිම වූ විට තමා අවට සමස්තය අනිම වෙයි. පොතෙන් අපේ වූ විටද මිනිසාට සියල්ල අනිම වෙයි. හෙතින් ලෝකය බලන්නේ යම් සේ ද පොතින් ද අපි ලෝකය දකිමු. උගනිමු. තවකෙකුට උගන්වමු. එසේ නම්, පොත් වනාහි අපේ ජීවිතයේ සෙවනැල්ලයි. අවැසි වන්නේ එහි වටිනාකම අවබෝධ කර ගැනීම පමණි.

පැරණි අධ්‍යාපන ක්‍රමය පොත පත ඇසුරු කරගත්තකි. වනපොත් කිරීම නැතිනම් කට පාඩම් කිරීම එහි මූලික ලක්ෂණයයි. කට පාඩම් කිරීමට නම් කියවිය යුතුය. එදවස පැවිදි හිමිවරුන් යටතේ අධ්‍යාපනය ලත් බොහෝ පිරිස්, කියවීමේ වටිනාකම හොඳින් දැන සිටියහ. සිව්වන පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු රජ දවස “කලිකාල සාහිත්‍ය සර්වමිත්‍ර පණ්ඩිත” යන විරුද නාමයත් කෝට්ටේ යුගයේ විසූ ශඩ් භාෂා පරමේශ්වර රාහුල නමින් සිය විරුදනාම ලැබුයේ කියවීමේ ගුණය ප්‍රගුණ කොට, පොත පත ලියූ හිසාය. කියවීමෙන් පෝෂණය වූ විට දැනුමෙන් සන්නද්ධ වෙයි. එකල “සකස්කඩය” කට පාඩමෙන් පවත්වාගෙන ආයුගයකි. “ සකස්කඩ නොකී කට - උගේ කට හුඹස් කට” යැයි පැරැන්නෝ ව්‍යවහාර කළේ එහෙයිනි. එය කෙසේ හෝ කියවා කට පාඩම්දීම වත්මන් අප ලබා ගන්නා සරසවි අධ්‍යාපනයට සම විය. එතරම්ම කියවීමට මිනිසා බොහෝ සෙයින් අබිබැහි වී සිටියේය.

අද්‍යතනයේ මේ තත්වය විශාල ලෙස වෙනස් වෙමින් පවතී. අහේතු කාලයට කපු ගෙඩිය ගහේ තිබියදී පුහුලම බිම වැටෙන්නාක් මෙන් සියල්ල විපරිත වී ඇත. පොත පත අහිබවමින් නවීන තක්ෂණය දැන් පියාපත් විද්‍යා හැර අප හබා එයි. ඒ හිසා ම පොත පතින් තොරතුරු සොයනු වෙනුවට අන්තර්ජාලය පිරික්සීම සරලම කරුණයි. එහෙත් අප ලබා ඇති අත්දැකීම් පුළුල් වී හිවැරදි වින්තනයක් ගොඩ නැගෙන්නේ පොත පත කියවීමෙනි. එය එදා මෙන්ම අදටත් වලංගුය. ලොව පිළිගත් උගතුන් බුද්ධිමතුන් සිය දැනුම පුළුල් කර ගන්නේත් අන් අයට බෙදා දෙන්නේත් පොතපත මගිනි. “කියවීම මිනිසා සම්පූර්ණ කරයි” යන්නේ අර්ථවත් වන්නේත් එම සත්‍යයයි. කුසට අහර සේම මනසට අහර වන්නේ කියවීමයි. එමගින් පුද්ගලයා තුළ ආකල්ප සංවර්ධනයට ඉඩ සැලසේ.

හිව් සැනසිල්ලේ පොතක් කියවන විට ලැබෙන ආකල්පය තක්ෂණය ඔස්සේ තොරතුරු සපයා ගන්නා විට ලැබේද? එදා මා(ර්)ටින් වික්‍රමසිංහයන්ගේ පොතක් කියවනවිට එතුමාගේ චතරාභාස ඉගෙනිය හැකිය. එතුමාගේ ළමා කාලය ගැන උගනියි. එතුමා ජීවත් වූ ගම, නගරය ගැන උගනියි. ජින්නා සහ උපාලි මඩොල්දූව බලන්නට යන අයුරු කියවන විට අපි ද ඔවුන් සමගින් මඩොල්දූව බලන්නට යන අයුරු කියවන විට අපි ද ඔවුන් සමග මනසින් මඩොල්දූව හරඹමු. එම පාරිසරික වටපිටාව වින්දනය කරමු. සෝමපුර වීරයෝ කියවද්දී මනසින් අප ද වීරයන් වෙමු. කළියුගය, යුගාන්තය කියවද්දී රදළ බලය අපේ මිනිසුන්ගේ ශ්‍රමය උක්දඩු මෙන් තලා පෙලා මිරිකාගෙන පයින් පාගා යටපත් කොට ගෙන තිබෙන අයුරු කියවන විට අප වියරු වෙමු. මේ සියල්ල ම මනසින් අත් විඳිනු විනා ඉන් කිසිවෙකුට හානියක් නැත.

පුද්ගලයා තුළ ආකල්ප ගොඩ නැගුණේ තවකෙකු නසනු පිණිස නොවේ. රකිනු පිණිසය. වත්මන් සමාජය තුළ දක්නට ලැබෙන අපරාධ රැල්ලටද සෘජුව හෝ වක්‍රව කියවීමට හුරු නොවීමේ ප්‍රතිවිපාකය බලපා ඇත. ජාතික පොත කියවුවකු සත්ත්ව ජීවිතයක් රකිනු විනා නසන්නේ නැත. දඬුවමින් පහර කෑ නාගරාජයෙකු වූ බෝසතාණන් වහන්සේ එක් ආත්මභාවයට තමන්ට හිරිහැර කළවුන්ට වෛර කළේ නැත. එය කියවන පාඨකයා ද තමාට වැරදි කළවුන්ට නැවත ඊටරින් දෙන්නට යන්නේ නැත. එසේ වූ විට මහ දවල් නියුණු ආයුධවලින් කපා කොටා මිනිස් ජීවිත අකාලයේ රටට අහිමි වන්නේ ද නැත. මේ සියල්ලම සිදු වන්නේ පොතපතින් ඇත් වී තාක්ෂණය වැළඳගත් මිනිසා තුළ වැපිරී ගිය සෘණාත්මක ආකල්ප නිසාය.

කියවීම සමාජයෙන් ඇත්වීමට බලපෑ ප්‍රධාන හේතුව වන්නේ ජංගම දුරකථනයයි. දැන් දැන් කුඩා දරුවාගේ පටන් මහල්ලා දක්වා ජංගම දුරකථන භාවිතය විශාල ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත. දැන් එහි නැති දෙයක් නැත. ගැහැණියක් මිනිසෙක් කිරීමටත්, මිනිසෙක් ගැහැණියක් කිරීමටත් නොහැකි වීම පමණයි. ජංගම දුරකථනය ඇති එකම අඩුව වන්නේ. ඒ ඔස්සේ දැනුම සොයන බොහෝ දෙනාට කවියක පද හතරක් ගළපන්නට නොහැකිය. ගීතයක් රස විඳින්නට දන්නේ ද නැත. මිනිස් සිතක් නොරිදවා ජීවත් වන්නේ කෙසේද යන්න දන්නේ ද නැත. ඝෂණික පණිවිඩය ඔස්සේ සියල්ල සිදුවී අවසන්ය. Download කර Print කරනු විනා කියවා බලා යමක් සපරි කර ගැනීම ඒ තුළ නැත. එමගින් ආකල්ප පිරිපුන් පුද්ගලයාද බිහි නොවනු ඇත.

අතිශය කාර්යබහුලත්වය ද මෙයට බලපායි. පොත්පත් කියවීමට තබා උපයාගත් දෙයක් නිදහසේ කන්නට බොන්නටවත් දැන් අපට නිදහසක් නැත. මුදල මත සියල්ල තීරණය වන ලංසු වන සමාජ තලයක අපි ජීවත් වෙමු. ඒ තුළ නිදහස නැත. වින්දනය නැත. කෙටියෙන් ම කිවහොත් බලාපොරොත්තු වන ජීවිතය ද නැත. ආදරය නැත. සෙනෙහස නැත. එකිනෙකා පිළිබඳ ගරුත්වය නැත. අවසානයේ දී තමාට තාමද නැත. කියවීමෙන් ඇත් වූ පුද්ගලයාට අත්වන ඉරණම ද එයමය.

කියවීම විනෝදාංශයක් කරගත්තවුන් නිදහසේ සිතති. නිදහසේ හුස්ම ගනිති. අවසන් හුස්ම පොත පවා නිදහසේ වා තලයට මුදා හරිති. ආකල්ප සංවර්ධනයේ අවසාන අරමුණ සුභද්‍රායක මරණයකි. එවන් තත්ත්වයකට ජීවිතය පරිණත වන්නේ කියවීම තුළිනි. එවිට පුද්ගල ආකල්ප සංවර්ධනය වන්නේද නිරායාසයෙනි. එබැවින්, වැඩි වැඩියෙන් කියවා ධනාත්මක ආකල්ප මතය තුළ පුරවා ගනිමු.

නවීන සන්නිවේදන තාක්ෂණය ඵලදායී ලෙස භාවිත කිරීමේ වැදගත්කම

සන්නිවේදන යනු දෙපාර්ශවයක් අතර අදහස් හුවමාරු කරගැනීමයි. යම් සමාජයක මානව පිරිස අතර ඇතිවන තොරතුරු හුවමාරුව මානව සන්නිවේදනය ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. සන්නිවේදනය මානව සමාජය තුළ අත්‍යවශ්‍ය ම කරුණකි. මානව සමාජයේ ආරම්භයේ සිට මේ දක්වා මිනිසා විසින් විවිධ සන්නිවේදන ක්‍රම භාවිත කරමින් ඒවා වැඩිදියුණු කරමින් පවත්වාගෙන එන්නට ඇත්තේ එනිසාය.

ගස්වල අතු කඩා එල්ලීම, දුමගැසීම, කොඩි එසවීම, හු කීම, සන්ධාරය හාද කිරීම, දුනු ඊතල භාවිතයෙන් පණිවිඩ යැවීම, බෙර වැසීම වැනි විවිධ සන්නිවේදන ක්‍රම අතින් මිනිසුන් විසින් භාවිත කළ අතර මුදුණ ශිල්පය හා විද්‍යුත් සන්නිවේදනයේ දියුණුවත් සමඟ මානව සන්නිවේදනය නව මානයකට යොමු විය. ඒ පුවත්පත්, ගුවන්විදුලිය හා රූපවාහිනිය වෙත මිනිසා වැඩි වශයෙන් නැඹුරුවීමත් සමගය.

පුවත්පත්, රූපවාහිනිය හා ගුවන්විදුලිය වෙත තිබූ පුද්ගල ආකර්ෂණය අභියෝගයට ලක් කරමින් 21 වන සියවස ආරම්භයත් සමග ලෝකය තුළ සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රයේ නව පෙරළියක් ඇති විය. ඒ ගෝලීයකරණය නිසා ඇති වූ නව සන්නිවේදන මාධ්‍යයන්ගේ බිහිවීම නිසා ය. ජංගම දුරකථන හා වන්දිකා තාක්ෂණය නවීන සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ දියුණුවට ප්‍රබල හිඳසුන් වේ. මෙම නව මාධ්‍යයන්හි ඇති තාක්ෂණය, ක්ෂණික බව හා ආකර්ෂණීය බව නිසා බොහෝ පුද්ගලයන් නිරායාසයෙන් ම මෙම නව මාධ්‍ය වෙත වැඩි වශයෙන් නැඹුරු වීම දැකගත හැකිය.

වර්තමාන ලෝකයේ බොහෝ පුද්ගලයන් නවීන සන්නිවේදන උපකරණ අතර ජංගම දුරකථනයට ප්‍රමුඛස්ථානයක් ලබා දී ඇත. එයට හේතුව ජංගම දුරකථනය හරහා මුළු විස්වය ම එකට එක්තැන් කළ හැකි තරමට සන්නිවේදන තාක්ෂණය දියුණුව තිබීමය. විශේෂයෙන් ම මුහුණු පොත, ටිව්ටර්, ඉන්ස්ට්ග්‍රෑම් වැනි නොයෙක් සමාජ ජාල මගින් පුද්ගලයා තව තවත් ජංගම දුරකථනය වෙතට නැඹුරු කරගෙන ඇත.

නවීන දියුණු වූ ලෝකය තුළ මෙම නව සන්නිවේදන උපකරණ භාවිතය වරදක් නොවේ. එහි ඇති පහසුකම් බොහෝය. ගැටලුව නම් මෙම සන්නිවේදන උපකරණ අනිසි ලෙස භාවිතයට බොහෝ දෙනා යොමු වීමයි. මෙම නව මාධ්‍යයන්ගෙන් ලබෙන තොරතුරු සියල්ල ම යහපත් ද යන ගැටලුව අප හමුවේ පවතී. යහපත් දේට වඩා ඉක්මනින් අයහපත් දේට නැඹුරුවීමේ ප්‍රවණතාවය නිතැතින්ම මිනිසා තුළ පවතින බව අද වනවිට තරුණ පරපුර සමාජ මාධ්‍ය භාවිතය තුළින් පෙන්නුම් කරනු ලබ ඇත. මිනිස් සිත් තුළ පිරි පවතින රාග, ද්වේශ, මෝහ සිතුවිල මුදාහැරීමේ මාධ්‍යයක් ලෙස වත්මන් තරුණ පරපුර සමාජ මාධ්‍ය යොදාගැනීම මෙම තත්ත්වය ඇතිවීමට හේතු වී තිබේ.

අනිසි ලෙස සන්නිවේදන මාධ්‍ය භාවිතයේ විපාක අද නව ලෝකය හමුවේ දක්නට ඇත. මිනිසාගේ චින්තනයට හා ක්‍රියාකාරීත්වයට ජංගම දුරකථන අනිසි ලෙස භාවිතයෙන් ප්‍රබල බලපෑමක් සිදුකරනු ලබයි. ජංගම දුරකථනය හා සමාජ මාධ්‍ය වෙත දැඩි ලෙස ඇබ්බැහි වූවන් බොහෝවිට හුදෙකලා අක්‍රිය ජීවිත ගත කරනු දැකිය හැකිය. අදුරු වෙබ් අඩවි භාවිතය, සයිබර් අපරාධ, පුද්ගලයන් මානසික ලෙස අවභාවිතය, සාංකාව, විෂාදය තනිකම සහ මානසික හිරිහැර වැනි ගැටලු ඇතිවීම සිදුවන්නේ දැඩි ලෙස ජංගම දුරකථන වෙත ඇබ්බැහි වූ පුද්ගලයන් හා ඒවා අනිසි ලෙස භාවිත කරන්නන් නිසාය. පාසල් දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු කඩා කප්පල් වීම, කායික හා මානසික වශයෙන් අක්‍රිය වූ රෝගී වූ ඉදිරි පරපුරක් බිහිවීම අනිසි ලෙස නවීන සන්නිවේදන තාක්ෂණය භාවිතයේ ප්‍රතිඵල ලෙස අපට තවදුරටත් දැකගත හැකි වනු ඇත. ඇතැම් විට නවීන සන්නිවේදන මාධ්‍ය තුළින් කළහැකි යහපත් දේ පිළිබඳ අවබෝධයක් නොමැතිවීම ද ගැටලුවකි. ඒ පිළිබඳ දැනුම ලැබීමට උනන්දුවක් ද බොහෝ පුද්ගලයන් තුළ

දැකගත නොහැකි ය. එම නිසා පහසුවෙන් ම යොමුවිය හැකි අයහපත් පැතිකඩට තරුණ පරපුර යොමු වී ඇත.

ජංගම දුරකථනය, පරිගණකය වැනි නවීන සන්නිවේදන මෙවලම් යහපත් දේ වෙනුවෙන් යොදාගැනීමට බොහෝ අවස්ථාවන් වත්මන් නවීන සමාජ ක්‍රමය තුළ දැකගත හැකිය. විශේෂයෙන් ම වේගවත් ව හා පහසුවෙන් තොරතුරු හුවමාරු කරගත හැකිවීම නවීන සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ ප්‍රබලතම වාසියකි. ලෝකයේ සිදුවන ඕනෑම සිදුවීමක් එසැනින් මුළු ලෝකය පුරා ව්‍යාප්ත කිරීමට තරම් නූතන සන්නිවේදන තාක්ෂණය දියුණු ය.

පාසල් හා විශ්වවිද්‍යාල සිසුන්ට අන්තර්ජාලය හරහා ඔවුන්ට අවශ්‍ය දැනුම ලබාගැනීමට අවස්ථාව ලැබීම, පාසල් හා විශ්වවිද්‍යාල සිසුන්ට මාර්ගගත ක්‍රමය හරහා අධ්‍යාපනය ලැබීමේ අවස්ථාව උදාවීම, විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය ලබන සිසුන්ට අධ්‍යාපන කටයුතු සිදුකරන අතරතුර අන්තර්ජාලය හරහා රැකියාවක නියැලී ආදායම් ලැබීමට හැකිවීම, අන්තර්ජාතික හරහා විවිධ ව්‍යාපාර සිදුකිරීමට හා පාරිභෝගිකයන්ට නිවසට ම භාණ්ඩ ගෙන්වා ගැනීමට හැකිවීම, ජංගම දුරකථනය ඔස්සේ මුදල් හුවමාරුව, බිල්පත් ආදිය හරහා තවදුරටත් නවීන සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ දියුණුව ලොවට විදහා පෙන්වයි.

මෙලෙස සන්නිවේදන තාක්ෂණය ඉදිරියටත් තව තවත් දියුණු වෙමින් වර්ධනය වෙනු ඇත. එම තාක්ෂණය නිවැරදිව භාවිත කරන ආකාරය පිළිබඳව සමාජය හා පුද්ගලයා දැනුවත් කිරීම හා අවශ්‍ය තාක්ෂණික ශ්‍රද්ධා ලබාදීම වැදගත් වේ. නවීන සන්නිවේදන තාක්ෂණයෙන් වඩාත් යහපත් ප්‍රතිඵල ලබාගැනීමට එය ඉවහල් වනු ඇත.

මිහිතලය වූ අම්මා

“ගංගා, ඇළදොළ, ගලා යන ජලධාරාව, ජලය පමණක් නොවේ. ඒ අපේ මුතුන් මිත්තන්ගේ රුධිරයයි. ඒ දියදහර මුමුණන්නේ මගේ පියාගේ පියාගේ කටහඬයි.”

ලේ හහර ඔස්සේ ගලාවත් හඳුවනේ ගැඹුරු ම තැනින් මතු වූ මෙම හඳුබැඳි සටහන පරිසරයට අසීමිතව පෙම් බැඳී රතු ඉන්ද්‍රියානු නායන සියැටෙල්ගේ ය. මහපොළොව වටා ඇති වායුව මිනිසාගේ ප්‍රාණයයි. පොළොවට වැටෙන ජලය හා ගස්වැල් ඔහුගේ ජීවයට උපකාරී වෙයි. සියැටෙල් පමණක් නොව සකල ලෝකාවාසී ජනතාව විසින් ම ආදරය කරනු ලැබිය යුතු මිනිසා ජීවත් වන වටපිටාව ‘පරිසරය’ ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. භූමිය, ජලය, පස, ශාක, සත්ත්වයින්, වායුගෝලය මෙම වටපිටාවට අයත් වේ. පරිසරය යන සංකල්පය පුළුල් ක්ෂේත්‍රයක් නියෝජනය කරයි.

“මිහිතලය ලොව සැමගේ ම අම්මා ය. අපි ඇයගෙන් ජීවිතය ලදිමු. එහෙයින් අපි ඇයට පොද්ගලිකව ද ආදරය කළ යුතු වෙමු.” යන්නෙන් චින්තීස් අයිත්මාර්තම් ප්‍රකාශ කළ පරිදි ලොව උපදින අපි හැම මිහිතලය මත ජීවිතය ලදිමු. වාතය, ආහාර පාන, බෙහෙත්, ඇඳුම්, නිවාස,

ඉන්ධන, සෙවණ හා සිසිල ආදී මානුෂීය අවශ්‍යතා පරිසරය මත ඇති ගස්වැල්, ප්ලය, වායුගෝලය සත්ත්වයින් නිසා පිරිමැස්.

ශාක හා සත්ත්වයින් ද පරිසරය ද අතර ඇති සමතුලිතතාව බිඳ වැටුණහොත් ලොවට සිදුවන අයහපත වචනවලට පෙරළීම අසීරු වනු නිසැකය. මිනිසාගේ නානාවිධ ක්‍රියානිසා එකී සමතුලිතතාව අඳු වන විටත් බිඳී පවතී. කාර්මික විප්ලවය මෙයට උඩගෙඩි සැපයීමත්. “ එක්ගතකින් ගිනිකුරු ලක්ෂයක් තැනිය හැකිය. එක් ගිනිකුරකින් ගස් ලක්ෂයක් දැවිය හැකිය.” යන මතයට අනුව පරිසරය දවා විනාශ කරන්නට ගෝලීය සංවර්ධනයට ඉඩකඩ ලැබී ඇත. වායු දූෂණය, ප්ල දූෂණය, සත්ත්ව විනාශය සංවර්ධිත ලොව මනුෂ්‍ය සංහතිය දුර්වලයට පත්කොට හමාරය.

ජූලියස් නියරේගේ ප්‍රකාශයෙක් වන” සතුන් සහ ඔවුන් පදිංචි කලාප මහස්තාන්ත හා අසිරිමත් වනයක් මෙන්ම අපගේ ස්වභාවික දායාදයේ කොටසක් සේ සැලකිය යුතුය. අපගේ අනාගතය, සුභ සාධනය හා ජීවනෝපාය ඒ ඔස්සේ රැඳී ඇත.” යන්න අනුව ලොව අනාගතය, අපගේ සුභ සාධනය. ජීවනෝපාය ක්‍රම ක්‍රමකව බිඳ වැටී යනු නියත ය. වරින් වර මතුවන ගෝලීය වසංගත, ඔක්සිජන් හිගවීම, පිළිකා වැනි රෝග බහුල වීම, පරිසර උෂ්ණත්වය වැඩිවීම, අඩු වයසේ මරණ අනුපාතිකය වර්ධනය වීම පරිසර දූෂණයේ අනිසි බියකරු තත්ත්වයන් ය.

ලොව පුරා විවිධ පරිසර සංවිධාන බිහි වී තිබීම අගය කළ යුතු ය. එහෙත් ඒවායින් මීට වඩා පුළුල්, කාලෝචිති සේවාවක් ඉටු විය යුතුය. කුඩා දරුවා පටන් පරිසරයට හිතවාදී අයෙකු වීමට හුරු කළ යුතුය. සියැටෙල් වැනි පරිසර හිතකාමීන් පරිසරයට දායාද කළ යුතුය.” ඔබ ඔබේ දරුවන්ට ඉගැන්විය යුත්තක් වෙයි. මේ පොළොව අපතේ මාතාව බව ඔබගේ දරුවන්ට නිසා දෙනු. මක්නිසාද පොළොවට සිදුවන දෙයම ඔබේ දරුවන්ට ද සිදුවන නිසාය. මිනිස්සු බිමට කෙළ ගසන් ද ඔවුන් මුහුණටම කෙළ ගසා ගනිති.” යන සියැටෙල්ගේ නියමන තරයේ සිතට ගනිමු.

“ජීවියට පණ පොවන
හුස්ම බිඳ බිඳෙන් දෙන
සොබාදම් මෑණියනි,
අපේ හුස්මෙන් පවා
ඔබේ සරසැත නිවේවා...! ”

නෙත් යොමා බලනු මැන, සිත් පුරා රැවි නගන ජීවයේ සුභාවිතය.

ගීතය යනු සාහිත්‍යයේත් සංගීතයේත් සුසංයෝගයකි. තවද එ ය මානව ප්‍රගතිකාරකයකි. ගීතයක නාද මාධුර්ය කනට වැකෙන මොහොත් සිට ගීතයේ විචිත්‍රවත්බව රසිකයාගේ මනෝභාවයන් ප්‍රබෝධයට පත් කරයි. ඒ අයුරින් රසිකයා පිනවීමට හැකි ගීතය නිර්මාණකරණයෙහි අපූර්වතම වූ කලා නිර්මාණයකි. මිනිසා උපන්දා සිට මියෙනතුරාවට කලාව ඇසුරු කොට ජීවත්වෙයි.

ගිතයක් වූ කලී ශබ්ද රසය හා අර්ථ රසය ජනනය වන පරිදි නිර්මාණය විය යුතු දෙයකි. පැරණි ගීත අර්ථ රසය ප්‍රමුඛකොට රචනා කරන ලද්දකි. තමා මුහුණදුන් අත්දැකීමක් හෝ සමාජයට ලබාදීමට අවශ්‍ය ආදර්ශයක් හෝ මෙම ගීතවලින් එදා ඉදිරිපත් විය. අතීතයේ ඕනෑම ගීතයක් අමරණීය වේ. මන්ද එය ලොකු කුඩා හේදයකින් තොරව රසවින්දනය කළ හැකි නිසාවෙනි. ගීතයක අර්ථ රසයක් නොවන්නේ නම් සාහිත්‍යයේ වචන භාවිතයේ සාර්ථකත්වය අපට දැකිය නොහැකිය. විටෙක පුද්ගල මනස සුවපත් කරන්නටත් විටෙක ක්ලේෂයන් උද්දීපනය කිරීමටත් හැකි අපුරු භාවාත්මක සංකල්පනාවක් ලෙස ගීතය නම් කළ හැකි ය. සම්ප්‍රයෝගය හා විප්ලවයෝගය ගීතය සතුව පවතින අන්ත දෙකයි. මෙවැන්නෙන් තොර සංකල්පයක් සිංහල ගීතයේ නොමැති තරම් ය.

ගීතයේ සැබෑ අරමුණ විය යුත්තේ ශ්‍රාවකයාගේ හදවත ඇඳ බැඳ තබා ගැනීම පමණක් නොව ඒ තුළින් බුද්ධියට ආමන්ත්‍රණය කිරීමේ සමත්කම් දැක්විය යුතු ය. ආනන්දයෙන් ප්‍රඥාවට යෑම සඵල වන්නේ එවිටය. වර්තමානයේ ගීත බිහිවන්නේ විරහව මූලික කොටගෙනය. හතු පිපෙන්නාක් මෙන් අද බිහිවන ගීතවලට වැඩි ආයුෂ නොමැත. 1970/ 80 දශකයේ බිහි වූ ගීත වත්මන් ජනතාව දැඩි කැමැත්තෙන් රසවිඳින බව වුවද ශබ්ද රසයට වැඩි ඉඩක් හිමිකර දී තිබෙනු දක්නට ලැබෙයි. ගීත සාහිත්‍ය පෝෂණය කළ ඇතැම් නිර්මාණකරුවන් අතින් බිහිවුණු ශ්‍රේෂ්ඨ නිර්මාණ අතලොස්සක් ශ්‍රාවක හදවත ඉක්මවා ගොස් බුද්ධියට ආමන්ත්‍රණය කළ අවස්ථා අපට දැකගත හැකිය.

ගීතය අදවනවිට සෘජුවම වෙළෙඳපොළ හා සම්බන්ධ වී ඇත. කලාකරුවා මේ ඔස්සේ නිෂ්පාදකවරයාගේ තත්ත්වයට පත්ව ඇත. විද්‍යුත් මාධ්‍ය මගින් ද අද පවත්නා ගීත ඉහළට ඔසවා තබනු දැකගත හැකිය. ඔවුන් යමෙකු නිර්මාණය කරන ඕනෑම ගීතයක් මිලදී ගැනීමට සැරසී ඇත්තේ මුදල් යන්න මහා පොදු සාධකය කරගෙනය. මෙයට අනික් පසින් එම ගීත සඳහා යොදාගත් රූපරචනය ද බලපානු ලබයි. අදවනවිට අරුත් සුන් වචන යොදා රූප රචනය අධි සංවේදී තත්ත්වයකට ගෙනවිත් ඇත. එදා ගීතයෙන් සියුම් ව ලියවුණු ලිංගිකත්වය අද එළිපිටම ගෙනහැර දක්වයි.

තවද පාසල් ළමුන් ළමා ගී යනු කුමක් ද යන්න නොදන්නා තරමටම මල් සංස්කෘතියේ ගීත, ප්‍රේම ගීත හා විරහ ගීත ගායනය කරයි. දරුවාගේ චින්තන ශක්තිය මොට කරමින් නිර්මාණය කරන දරුවා අනාගත රොබෝවරයෙක් වීමට ඉඩහසර නොතැබිය යුතුය. ආත්මයේ සෞන්දර්ය මනසින් ද කයේ සෞන්දර්ය දැසින් ද නාදයේ සෞන්දර්ය සවිනින් ද විඳීමට අප පුරුදු විය යුතුය. වර්තමාන සංගීත සංදර්ශනවල හුදෙක් ගීතයෙන් මනස සුවපත් කරනු වෙනුවට පණුවෙක් මෙන් දුගලමින් බේරිනන් දෙන ගායකයින් අපට දැකගත හැකිය.

සුභාවිත ගීත වර්තමානයේ නොඇසෙන සමයක එය අතීතයට එක් වෙමින් කාලයේ වැලිතලා අතරේ සැඟව යමින් පවතියි. ජනප්‍රියවීමේ හා මුදල් ගරා ගැනීමේ ආකල්ප වලින් තොරව කලාවේ සුන්දරත්වය, අව්‍යාංත්වය රසික සිත්සතන් වෙත ගෙන යා යුතුය. හරසුන් ඔලාර්ක නිර්මාණ ජනතාව අතරට ගෙනයාමට සිත තබා දේශීය අනන්‍යතාව රැගෙන පරිදි සංගීතයේ මාධුර්යය සුභාවිත ගීත සම්ප්‍රේෂණය කිරීමට රාජ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය ආයතන දේශීය

කලාවේ ප්‍රගමනයට වගකීමෙන් ක්‍රියා කළ යුතුය. තවද මේ තත්ත්වය වෙනස් කිරීමට නිර්මාණකරුවන් ද උත්සහ ගත යුතුය. එසේම ශ්‍රාවකයා ද තම විවක්ෂණශීලී බුද්ධිය මෙහෙය විය යුතු කාලය එළඹ ඇත.

අධ්‍යාපනය සේම ක්‍රීඩාව ද පුද්ගලයාගේ ශාරීරික යෝග්‍යතාව මෙන්ම බුද්ධි වර්ධනය සඳහා අතිශයින් ම වැදගත් වන බව ඇරස්ටෝටල් පඬිවරයා පවසා තිබේ. මිනිසාට හා සමාන ඉතා දුර අතීතයක් ක්‍රීඩාවට ද තිබෙන බව ලොව නන් දෙසින් දක්නට ලැබෙන ලිඛිත අලිඛිත සාක්ෂි තුළින් තහවුරු වෙයි.

ලොව සෑම රටක් ම පාහේ අනෙකුත් ක්ෂේත්‍රයන්ට වඩා ක්‍රීඩා ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි සුවිශේෂී සැලකිල්ලක් දක්වයි. ජාතික මට්ටමෙන් මෙන්ම ජාත්‍යන්තර මට්ටමෙන් වර්ෂයක් පාසා පවත්වනු ලබන විවිධාකාර තරගාවලි තුළින් ඒ බව මොනවට පැහැදිලි වේ.

ශ්‍රී ලංකාව, තමිලපණ්ණි, සිලන්, සිලෝන්, සේද මාවතේ මුතු ඇටය, ෂෙරන්ඩිබි, හෙළ දේශය...ආදී නොයෙකුත් නම්වලින් මෙම පින් බිම දුරාතීතයේ සිටම හඳුන්වා ඇත. අති විශිෂ්ටයෝ ලොවට දායාද කළ, මෙම පුණ්‍යවන්ත භූමිය තුළින් ලොව ජය ගත් ක්‍රීඩක ක්‍රීඩිකාවන් බිහි කළ අවස්ථා එමටය. ක්‍රිකට්, මලල ක්‍රීඩා ඇතුළු සෑම අතීතම ලොව මව්න කළ විශිෂ්ටයෝ බිහි කිරීමට මෙම පුණ්‍ය භූමියට හැකි විය.

එක් අවස්ථාවක දී බ්‍රිතාන්‍ය මාධ්‍යවේදියෙකු ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳව කුඩා දරුවෙකුගෙන් විමසූ අවස්ථාවේ දී එම දරුවා “ලිජ්ටන්ගේ තේ වත්ත” ලෙස අප රට හඳුන්වා දී ඇත. තව දුරටත් ඔහුගෙන් විමසූ විට ඔහු එය “අරවින්දගේ රට” ලෙස හඳුන්වා දී ඇත. එමගින් අපට පැහැදිලි වනුයේ ලෝකය තුළ අපේ රටේ ක්‍රීඩකයෝ අප රටේ උත්තරීතර තත්ත්වය ගොඩ නගා ඇති ආකාරයයි. ශ්‍රී ලංකාව තුළින් බිහි කළ ඉතා විශිෂ්ට ක්‍රීඩකයකු වන සනත් ජයසූරිය ඉතා දිළිඳු දරුවකු වන අතර, ඔහු ක්‍රීඩාව අවසන් කරන විට ලොව ධනවත්ම ක්‍රීඩකයා බවට පත් විය. අනේක දක් කම්කටොලු මැද ඇත දුර පලාතක සිට දුෂ්කරතා මග හරවාගෙන උත්සාහය, කැපවීම, උනන්දුව කැටි කොටගත් මෙම විශිෂ්ටයා කලක් මුළු මහත් ලෝකයම වසග කර ගැනීමට සමත් විය. ලණු කැබලිවලින් ගැට ගසාගත් පා ආවරණ, ඉරුණු සපත්තුවලට මෙම විශිෂ්ටයා නවතාලීමට නොහැකි විය. එබැවින් සෑම දරුවෙකුටම මෙයින් ගත හැක්කේ උත්සාහය, කැපවීම ජය පරාජය දරාගෙන ඉදිරියට යාමෙන් ලොවක් ජයගත හැකි බවයි.

ක්‍රීඩාව තුළින් සාමූහික හැගීම් එකමුතුකම සෞඛ්‍යය වර්ධනය කරන බවට හොඳම නිදසුන වූයේ කැප්ටන් කුල්ගේ (අර්ජුන රණතුංග) 1996 වසරේ ලෝක කුසලානය ජයග්‍රහණය කිරීමයි. මෙයින් ලොවක් මව්න විය. එදා ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් කණ්ඩායම හොඳම අවංක කණ්ඩායමක් ලෙස සාමූහිකත්වය, නායකත්වය ජය පරාජය එක ලෙස රඳවා ගැනීමට හැකි වන ලෙස කටයුතු කරන ලදී. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ ක්‍රීඩාව තුළින් පෞරුෂ වර්ධනය හා නිරවුල් මනසක් පවතින නායකයින් බිහිවන බවයි.

කෑගල්ල ප්‍රදේශයෙන් ලොවක් ජය ගත් ආසියාතික කළු වෙළඹ යන විරුදාවලිය ලද සුසන්නිකා ජයසිංහ නම් ආසියාවේ ධාවන ශූරයා ලොවට පිළිඹිබු කළේ ඕනෑම පීඨාවක් දරාගෙන ඉදිරියට යාමට ඇති හැකියාවයි. ඈ කුඩා කල සිටම එකම අරමුණක් ඔස්සේ ගමන් කොට දිළිඳුකම, පීඩිත පන්තිය, පුරුෂාධිපත්‍යයට, දේශපාන බලපෑම්වලට යට නොවී තිර අධීෂ්ටානයෙන් යුක්තව ශ්‍රී ලංකාවෙන් ඔබ්බට ගොස් ශ්‍රී ලංකාවට ඔලිම්පික් රිදී පදක්කම ලබාදීමට හැකි වන්නේ එතෙක් මෙතෙක් එවැනි විරකමක් කළ පළමු ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාව වශයෙනි. ඇයට එවැනි මානසික ශක්තියක් ගෙන එන්නේ ක්‍රීඩාව තුළින් ලබා ගත් පන්නරය වෙයි. ඇය ජය පරාජය ගැන නොව සහභාගිත්වය අගේකොට සලකන ලදී.

2019 නේපාලයේ කත්මණ්ඩු නුවර පවත්වන ලද ආසියාතික මලල ක්‍රීඩා තරගාවලියේ දී ශ්‍රී ලංකාවට රන් පදක්කම් තුනක් ගෙන ඒමට සමත් වූ ‘‘ඩිල්කි’’ ක්‍රීඩිකාව එම තරගාවලියට සහභාගි වන්නේ සහය දිවීමේ ක්‍රීඩිකාවක් වශයෙනි. නමුත් 200m 400m තරග සඳහා සහභාගි වීමට සිටි ක්‍රීඩිකාව අසනීප වීම නිසා එම තරගවලට සහභාගි වූ ඇය රන් පදක්කම් දෙකක් දැයට දායාද කරන ලදී. ජය පරාජය නොව සහභාගිත්වය කෙතරම් වටිනාදායක මෙහිදී මනාව පසක් වේ.

ක්‍රීඩාව තුළින් විත්ත ධෛර්යය, කායික හා මානසික ශක්තිය මුළු ලොවටම ප්‍රත්‍යක්ෂ කළ අවස්ථාවක් ලෙස 1964 වර්ෂයේ දී ජපානයේ පැවති ඔලිම්පික් ක්‍රීඩා උළෙලට 10,000, තරගය සඳහා සහභාගි වූ ශ්‍රී ලාංකික ක්‍රීඩක රණතුංග කරුණානන්ද පෙන්නා දිය හැක. ඔහු සහභාගි වූ තරගයේ රන් පදක්කම ජය ගන්නා ක්‍රීඩකයා ඔහුට වට හතරකට පෙර තරගය අවසන් කරන අතර තරගය අවසන් වනවිට ඔහු තවත් වට හතරක් පිටු පසින් සිටියේය. නමුත් ජයග්‍රහණයට වඩා සහභාගිත්වය වැදගත් බව පසක් කරමින් එය විශිෂ්ට පරාජයක් කර ගෙන යාමට තම මානසික සහ කායික ශක්තිය යොදා ගත් මේ ශ්‍රේෂ්ඨ ක්‍රීඩකයා ප්‍රේක්ෂකයන්ගේ උසුළු විසුළු මැද තරගය තනිවම ඉදිරියට ගෙන යාමට සමත් විය. ‘කමෝන් සිලෝන්’ වශයෙන් ඔල්වරසන් ලබාදීමට පෙළඹුනහ. අවසානයේ ඔහු ඔලිම්පික් ඉතිහාසයේ විශිෂ්ටතම පරාජිතයා ලෙස අදටත් නොනැසී පවතින වාර්තාවකට උරුමකම් කියයි.

ක්‍රීඩාව තුළින් ඕනෑම ආගමක්, ජාතිකයක් සඳාචාරයක් ලෙස වෙනස් කළ හැකි බව අපේ රටම සාක්ෂි සපයයි. ලොව වැඩිම කඩුලු ලාභියා වන මුත්තයිසා මුර්ලිදරන් සිංහල, දෙමළ, මුස්ලිම් ආදී ඕනෑම මිනිසෙකුගේ හදවත් තුළ පීවත් වන්නේ ආගමික, සමාජීය, සංස්කෘතික වර්ධනයට ක්‍රීඩාව බලපාන බවට හොඳම නිදසුනකි.

ලාභ - අලාභ, නින්දා - ප්‍රශංසා එක්වරම අපට ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකි එකම දෙයනම් ක්‍රීඩාවයි. ඒ අනුව ක්‍රීඩාව තුළින් මනා පෞරුෂයක් දරුවෝ මේ දේශයට දායාද කළ හැකි බව පෙන්නා දිය හැක. ක්‍රීඩා ක්ෂේත්‍රයේලා ශ්‍රී ලංකාවට ලැබී ඇත්තේ සුවිශේෂී ස්ථානයකි.

නිරෝගී ජීවිතයකට හොඳ ආහාර පුරුදු

“රට වටකර වැට බැන්දත් කට වටකර වැට බඳින්නට බැරියැ” යි පුරාණ කියමනක් පවතියි. එයින් පෙනෙන්නේ කටාව නතර කිරීමට බැර බව යි. තව ද හොඳට නරකට දෙකට කටමයි යනුවෙන් පැරණි කියමනක් ද වේ. ඇත්තෙන් ම කටාවට පමණක් නොව වර්තමානය වන විට සෞඛ්‍යයට ද කට පරිස්සම් කර ගැනීම වැදගත් ය. මක්නිසා ද යත් කෘම නැතහොත් ආහාර, ලෙඩ රැසකට හේතුවන බැවිනි. විශේෂයෙන් ම බෝ නොවන රෝග එනම් හෘදයාබාධ, කොලෙස්ටරෝල්, දියවැඩියාව, අධික රුධිර පීඩනය වැනි රෝග සඳහා මිනිසුන්ගේ ආහාර රටාව බෙහෙවින් බලපාන බව දැන් තහවුරු වී හමාර ය. විශේෂයෙන් ම මේ වන විට පවතින අතිධාවනකාරී ජීවන රටාව හමුවේ උදෑසන ආහාරය පිණිස ගනු ලබන තිරිගු පිට්ටලින් සැකසූ පාන්, බනිස් වර්ග, නූඩල්ස් වැනි ආහාර නිසා ලේවල සීනි ප්‍රමාණය අධික වේ.

අතීතයේ දී මෙන් නිවසේ පිළියෙල කරන කෘම වර්ග අනුභව නොකිරීම එයට හේතු වී ඇත. අතීතයේ දී මිනිසා දේශීය ආහාර අනුභවයට හුරු පුරුදු වී සිටියහ. ඒ අතර කුරක්කන්, මුං ඇට, කවිපි, මෙහේරි, උඳු, තණහාල් වැනි ධාන්‍ය වර්ග උදෑසන ආහාරයට එක් කර ගත් අතර එළඹිරි, මී කිරි හා කිරි ආශ්‍රිත වෙඬරු, තේපෝ, ගිතෙල්, මෝරු වැනි නිෂ්පාදන ද ආහාරයට එක් කර ගන්නා ලදී. එම නිෂ්පාදනවලට කිසිවිටකත් මනුෂ්‍ය ශරීරයට අහිතකර රසායනික වර්ග නොදමන ලදී. වර්තමානයේ ආහාර රස කිරීමට යොදා ගන්නා රස කාරක සහ වර්ණක වර්ග මනුෂ්‍ය පාරිභෝජනයට නුසුදුසු ය. ඒවායෙහි ඇති ලුකෝ මොනොසෝඩියම් වැනි රසායනික ද්‍රව්‍ය පිළිකා කාරක බව දැන් හඳුනාගෙන ඇත. එසේ ම සිංහලයා අතීතයේ පටන් ම ආහාරයට කැඳ එක් කර ගන්නා ලදී. එහි දී කළුභිතට්, තණහාල් වැනි ධාන්‍ය වර්ග මෙන් ම ගොටුකොළ, පෙහෙල, මුගුණුවැන්න, හාතාවාරිය, කෝවක්කා වැනි කොළ වර්ග ද ඖෂධීය ගුණයෙන් අනූන ය.

වර්තමාන සමාජය තුළ මිනිසා කාර්ය බහුවීම නිසා හෝග වගාවට වේලාවක් නොමැතිකමින් වෙළෙඳ පොළෙන් මිල දී ගන්නා එළවළු හා පළතුරු සඳහා වැඩි අස්වැන්නක් බලාපොරොත්තුවෙන් විවිධ අධි සාන්ද්‍රණයෙන් යුත් කෘෂි රසායනික වර්ග භාවිත කරයි. ඒවා මිනිස් ශරීරයට හිත කර නොවේ. අනෙක් අතට මිනිසාගේ දෛනික කටයුතුවල දී ශරීරයෙන් දහඩිය පිට නොවේ. වෙහෙස මහන්සි වී වැඩ නොකරයි. එවැනි තත්ත්වයක් යටතේ සීනි බහුල ආහාර අනුභව කිරීම නිසා ලෙඩ අධික වේ. අනික් අතට තෙල් බහුල ආහාර අනුභවය ද අධික රුධිර පීඩනයට වැනි රෝග ඇති වීමට හේතු වේ. මෙකී රෝගවලින් මිදී සිටීමට අධික සීනි, තෙල් හා තිරිගු පිටි සහිත ආහාර මෙන්ම ක්ෂණික ආහාර පාන ලෙස කලින් සකස් කරන ලද ආහාර පානවලින් වැළකීම ද වැදගත් ය. වර්තමාන වෙළෙඳ පොළෙහි ඇති බොහෝ ආහාර පානවලට අධික ලෙස තෙල් සහ සීනි මිශ්‍රව ඇති අතර කල් තබා ගන්නා ද්‍රව්‍ය මෙන් ම පාට වර්ග ද අඩංගු ය.

ඉහත සඳහන් තොරතුරු අනුව බෝ නො වන රෝගවලින් ආරක්ෂාවීමට යහපත් ආහාර රටාවකට හුරු විය යුතු ය. එමෙන් ම ව්‍යායාමවල යෙදීම සහ මානසික විවේකය ද අවශ්‍ය වේ.

සිංහල ජන කවි

රටක හා ජාතියක ඉතිහාසය ගම්බද වැසියන්ගේ සිතුවම්, පැතුම්, සිරිත් විරිත්, කර්මාන්ත, ක්‍රීඩා හා කර්මාන්ත ආදී ලෙස ගත හැකිය. උගතුන් අඩු පත පොත සුලභ හුවු කාලයෙහි ජනකවි හා ජන කටාවලින් මිනිසුන්ගේ සිතුවම් පැතුම් දියුණුවීමෙහි ලා වැදගත් මෙහෙයක් සිදු විය. රටක ශිෂ්ටාචාරය හා සහස්ත්වය දැනගැනීමට පවා ජනකවි හා ජන කටාවෝ ද උපකාරී වෙත්, වන්දනා ගමන් හා වෙළඳාම ගොවිකම් ආදී කර්මාන්තවල යෙදුණුවත් විශ්‍රාම කාලයෙහිත් ඒ කටයුතුවල යෙදෙන කල්හිත් විනෝදය සඳහා ජන කවි හා ජනකටාවලින් ප්‍රයෝජනය ගත් බැව් පෙනේ. මෙයින් ජනකවි ලංකා ඉතිහාසය පිළිබඳ, කවි කර්මාන්ත පිළිබඳ කවි, ක්‍රීඩා හා විනෝද කවි වශයෙන් කොටස් හයකට බෙදිය හැක.

බෝධි වන්දනාව, සමනල හැල්ල, කැලණි හැල්ල, තුන් සරණය, ගමන්වලිය වැනි වන්දනා කවි පොත් ද, මරගන හැල්ල, යසෝදරාවත, දෙවි දත් කරාව, බුදු මුල උපත වැනි බුද්ධ චරිතය පිළිබඳ කවි ද ආගමික ජනකවි ගණයට ඇතුළුවෙයි. සිදුහත් කුමරුට කිරීම වුන් තේරු හැටි බුදු මුල උපතෙහි දැක්වෙන්නේ මෙසේය.

“වරලද මොනරුගෙ පිල්බර	වැන්නේ
පියයුරු රත්රන් කුමු දෙක	වැන්නේ
උවනත පුන් සඳ සේ ම	දිලෙන්නේ
මෙම උස අගනන් තෝරා	ගන්නේ

ජාතක කවි ගණයට ඇතුළත් වන වෙස්සන්තර සඳ කිඳුරු, සොඩ, විදුර ආදී ජාතක ජනකවි බොහෝ ය. ඉන් වෙස්සන්තර ජාතකයට ලක්දිව සෑම තැනම ප්‍රසිද්ධ කාව්‍යයකි. කවි සිළුමිණ, කාව්‍ය ශේඛරය වැනි උසස් කාව්‍යයන්ගේ නාමය පවා නොදන්නෝ බොහෝය. එහෙත් වෙස්සන්තර කාව්‍යයෙන් කවක් දෙකක් වත් නොදන්නා කෙනෙක් ගම්බද ව නැති තරම් වෙති. ගම්බද සාමාන්‍ය මිනිසාගේ සිතුවම් පැතුම් අනුව රචනා කිරීම ජනකවි ජනප්‍රියවීමට හේතුවකි. කවි 975 කින් යුක්ත මේ කාව්‍යය කියවන්නට බොහෝ දෙනා පියවෙත්, ගම්බද ජීවිතය පිළිබඳ ඇතැම් දර්ශනයන් මෙයින් දැක ගත හැක.

බාලේ පෙම්බර කොන්ඩා බැන්දත්	
තපසට නොගිනිති	වන්නා
දෙකෙහේ පුස්කොළ තෝඩු තිබුවත්	
තපසට නොගිනිති	වන්නා
කණ්ණාඩි කැඩපත් මුණ බැලුවත්	
තපසට නොගිනිති	වන්නා
දෙකන දෙමික්කන් මේවර ලුවත්	
තපසට නොගිනිති	වන්නා

කරට පදක්කන් තැලි පැළඳුවන්	
තපසට නොගිනිති	වන්නා
වංගි දෙවංගි තන පොත බැන්දන්	
තපසට නොගිනිති	වන්නා
දූතේ සුලඟිලි රන් මුදු ලුවන්	
තපසට නොගිනිති	වන්නා
නෙරිය තියාලා සේලය ඇන්දන්	
තපසට නොගිනිති	වන්නා

හරිස්චන්ද්‍ර කථාව, රාමායණය, කාපිරි කථාව, මහමේ කථාව, මුතු කුමාරගේ කථාව, මහා පතරංග ජාතකය වැනි කවියෙන් බැඳුණු ජනකථාවෝ ජනකථාකවි සංඛ්‍යාවට ගැණෙත්. මහා පතරංග ජාතකය නම් මහා කාව්‍යය වූ මෙය රාජසිංහ රජු කල කිරිමැටියාවේ විසින් කරන ලද්දකි. කවි 409 කින් යුත් හරිස්චන්ද්‍ර කථාව දෙඩම්වෙල කිව්දගේ කෘතියකි. සිහඬා අස්න, කුවේනි අස්න, අංකොට හටන, ගජබා කථාව, මහ හටන, වඩුග හටන වැනි කවි පොත් ඉතිහාසය පිළිබඳ ජන කවිය. අංකොට හටනෙහි ලක්දිව පැවති අල්ලස් ගැනීම ආදී දුරාවාර හා පාලන ක්‍රමයෙහි ඇති වැරදි ගැන කලකිරුණු දුප්පත් මේ වැස්සකු සොළී රටට ගොස් එහි ගෙවල මෙහෙකරමින් සිටින ගමන් ඒ පවත සොළීන්ට කියා ඔවුන් පොළඹවා සිංහල රජුට විරුද්ධ වූ සොළී සෙනගක් එවීමට යෙදවූ සැටි විස්තර වෙයි. කර්මාන්ත පිළිබඳ කවි සංඛ්‍යාවෙහි කමත් කවි, ගොයම්මාලේ, පැදුරුමාලේ, කුරහන් කවි, පන්නම්කතුරු වැනි කවිපොත් ගැණේ. ඔන්විල්ලා වාරම, කළගෙඩි මාලය, ලී කෙළි සඟරාව, රබන් පද පොත, තරංග මාලය, උපමා මල්ල වැනි කවි පොත් විනෝද කාව්‍ය ගණයට ගැනේ. කළගෙඩි මාලයෙන් ගත් පහත සඳහන් කවෙන් ඔසරි හැඳුනත් අගනුත් කළගෙඩි සෙල්ලම් කරන සැටි දැක්වේ.

“ගොපලු එරන් මාලෙ කරලා	ගෙන
රුවැති වළලු ගෙන දෑත දරා	ගෙන
ඔසරි පටින් තන රන් තැටි වහ	ගෙන
පිඹින කලේ ගෙන දෑත දරා	ගෙන

අන්දරේගේ කවි. ගජමන් නොනාගේ කවි හා තවත් නොයෙක් දෙනා විසින් නිරායාසයෙන් කියන ලද ජනකවි බොහෝ ය. අන්දරේ දී කවි බොහෝ ය. අන්දරේගේ කවි විශේෂයෙන් හාස්‍ය රසයෙන් යුක්ත ය. අන්දරේගේ කවි විශේෂයෙන් හාස්‍ය රසයෙන් යුක්තය. ඔහු උගතෙකු නුවුවත් නිසඟ කවියෙකු බැව් ඔහුගේ කවිවලින් ඔප්පු වේ. පහත සඳහන් කවි කොතරම් පියකරු ද?

යන්තම් සිනා නුඹේ මුණට කුමක්	වැනි
රන්දම් වැලක මල්පෙති ඇමුණුවා	වැනි
අන්දම් ඊට සරි කරතොත් කුමක්	වැනි
පන්දම් වැට උඩින් හඳු පෑවුවා	වැනි

මොරතොට නිමියන් විමසනු සඳහා දිනක් ස්ත්‍රී වේශයෙන් පැමිණි රාජසිංහ රජුය එකෙණි ම මොරතොට නිමියන් විසින් කියන ලද කවක් මෙසේයි.

සකල මුව තඹර සියගත සිවු මැලි	යේ
ඇසල මස දිට්ඨි යනවා දෙව් කෙළි	යේ
ඇසල කනම් දැක දැක ඉන්ටත් පිරි	යේ
සකල සිරි ලකට අග රජ නුඹ ද	ලියේ

එකෙණිම රජු තත් පිළිතුර මෙසේයි.

අමර ගුරු හරණ සත දත් පි	නාවන්
විතර නොවන ගුණ නැණ සපිරි	නාවන්
පවර නැමති මොරතොට යති ම	නාවන්
සසර වසනතුරු මට	වාසනාවන්

මෙසේ එකෙණිම සාදා කියන ලද කවිද ජනකවි අතර දක්නට ලැබේ. විරිදු කාව්‍යය ද ජනප්‍රිය කාව්‍ය විශේෂයකි. එක්තරා විරිදු කරුවෙක් නිලමවරුන් කීපදෙනෙකුට කවි කියා අඳින්නට වස්ත්‍රයක් ඉල්ල වේය. දළ රෙදිම ඒ තැන්වලින් ලැබුණු බැවින් ඔහු පිළිමතලාවේගෙන් හොඳ වස්ත්‍රයක් ඉල්ල සැටි මෙසේයි.

නිළඹ කීප පළකට කවි කීම් පිළි	ලබාගන්නට
දළ ම පිළි ලැබිණි මෙමට ඉණ පල්ලට නම්	අඳින්නට
කොළඹ ගොතා අඳිතත් බැටි දළ පිළිම මතු පිට	අඳින්නට
පිළිම තලව් නිලමේගෙන් ලැබේය බල බලා	ඉන්නට''

කවි සිළුමිණ, මුව දෙව්දාවත ආදී පැරණි කවි පොත් හා සන්දේශත් රචනා කරන ලද්දේ උගතුන් විසින් උගතුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහායි. ඒ පොත්වල එය විදගන්නට සාමාන්‍ය ජනයාට හැකි නොවේ. ඇසෙන විටම තේරෙන ලෙස ලිහිල් බසින් ගැමි මුවින් පිටවෙන්නේ ජන කවියයි. එහෙයින් උගතුන්ට පමණක් සීමා වී තිබෙන උසස් කාව්‍යයන්ටත් වඩා එක් අතකින් රැකගත යුත්තේ උගත් නුගත් කාගේත් ප්‍රයෝජනය කතා කරන ලද සි පද විරිදු වන්නම් වැනි ජනප්‍රිය කවි ය. මිනිසුන් දෙව්වරුන් බවට පෙරළන විදියේ අතිශයෝක්ති විරහිත ව ඇති දේ ඇති සැටියෙන් දැක්වෙන ජනකවි දහස් ගණනක් මේ රටේ ඇත්තේ ය. ඒවා එකතුකොට ජාතික දායාද ලෙස රැකගත යුතු වේ. සිංහලයා කෙතරම් විනෝදයට ප්‍රිය ශිෂ්ට සම්පන්න මනුෂ්‍යයෙක් ද යනු දැනගැනීමට ජනකවි බොහෝදුරට ඉවහල් වෙයි. ජනකවි නැමති මේ අගනා ජාතික වස්තුව මියයන්නට නොදී රැක ගැනීම අප කාගේත් යුතුකමකි.

